

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА ДОПОВІДЬ ПРО ЯКІСТЬ ПИТНОЇ ВОДИ ТА СТАН ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ В УКРАЇНІ У 2022 році

КИЇВ - 2023

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
1 ПРОТОКОЛ ПРО ВОДУ ТА ЗДОРОВ'Я ДО КОНВЕНЦІЇ ПРО ОХОРОНУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСКОРДОННИХ ВОДОТОКІВ ТА МІЖНАРОДНИХ ОЗЕР ТА ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ	6
1.1 Вода і здоров'я.....	6
2 ДЖЕРЕЛА ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ	9
2.1 Ресурси підземних вод та їх використання (за інформацією Держгеонадра України)	9
2.2 Результати моніторингу стану водних об'єктів, які є джерелами питного водопостачання в цілому по Україні та регіонах (порівняння з попереднім роком).....	14
2.3 Забір та використання води, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин у водні об'єкти	20
2.4 Інтегроване управління водними ресурсами (за інформацією Міндовкілля та Держводагентства).....	25
3 СТАН СИСТЕМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ.....	29
3.1 Інформація щодо спричинених руйнувань об'єктів водопостачання та водовідведення за звітний 2022 рік (за інформацією обласних державних (військових) адміністрацій)	29
3.2 Забезпечення населених пунктів та населення централізованим водопостачанням та централізованим водовідведенням.....	32
3.3 Застосування привізної води для населення	38
3.4 Системи централізованого водопостачання.....	40
3.5 Системи централізованого водовідведення.....	48
3.6 Розрахунки за спожиту в системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення електроенергію	54
3.7 Собівартість послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення	58
3.8 Тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення	59
3.9 Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення	63
3.10 Проблеми якості питної води та охоплення населення централізованим питним водопостачанням та централізованим водовідведенням.....	64
3.11 Стан реформування та розвитку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Розвиток законотворчої та нормативно-правової бази	67

3.12	Оцінка збитків, потреби в реконструкції та відновлення галузі централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення	68
3.13	Рекомендації щодо розвитку підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення.....	76
4	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ ..	77
4.1	За інформацією МОЗ України	77
4.2	За інформацією Держпродспоживслужби України	90
4.3	За інформацією Держекоінспекції.....	94
5.	СТАН СИСТЕМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ У РЕГІОНАХ УКРАЇНИ	98
5.1	Автономна Республіка Крим, м. Севастополь.....	98
5.2	Вінницька область.....	98
5.3	Волинська область	109
5.4	Дніпропетровська область.....	119
5.5	Донецька область.....	130
5.6	Житомирська область	141
5.7	Закарпатська область	151
5.8	Запорізька область	162
5.9	Івано-Франківська область	171
5.10	Київська область.....	180
5.11	Кіровоградська область	193
5.12	Луганська область.....	204
5.13	Львівська область	204
5.14	Миколаївська область.....	216
5.15	Одеська область	231
5.16	Полтавська область.....	242
5.17	Рівненська область.....	254
5.18	Сумська область	263
5.19	Тернопільська область	272
5.20	Харківська область	281
5.21	Херсонська область	291
5.22	Хмельницька область.....	298
5.23	Черкаська область	308
5.24	Чернівецька область	319
5.25	Чернігівська область.....	331

5.26 Місто Київ	342
6 СТАН ВІДОМЧИХ СИСТЕМ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ.	348
6.1 За інформацією Міноборони України	348
6.2 За інформацією Мінінфраструктури України	354
6.3 За інформацією Держводагентства України.....	364
6.4 За інформацією Міненерго.....	365
7. НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ПИТНОЮ ВОДОЮ ТА У СИСТЕМАХ ВОДОВІДВЕДЕННЯ.....	366
7.1 Загальна характеристика рівня техногенної та екологічної безпеки об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства у 2022 році.....	366
7.2 Довідка про виникнення надзвичайних ситуацій на водопровідних мережах та мережах централізованого водовідведення у звітному році	367
ОСНОВНІ ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	369
Додаток «Населені пункти, що користувалися питною водою з відхиленнями за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками якості питної води за 2022 рік»	381

ПЕРЕДМОВА

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 році підготовлена відповідно до ст. 9 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2004 р. № 576 (зі змінами).

Національна доповідь ґрунтується на офіційних даних про стан поверхневих і підземних джерел питної води, систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, якість питної води за результатами її моніторингу, склад стічних вод, що скидаються у водойми та їхній вплив на довкілля, результати державного санітарного нагляду за системами питного водопостачання, надзвичайні ситуації в системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, їхні причини, наслідки та вжиті заходи, стан реформування та розвитку систем питного водопостачання та централізованого водовідведення, впровадження нових форм управління підприємствами, удосконалення нормативно-правової та фінансово-економічної бази підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення, шляхи взаємодії з громадськістю, досвід передових підприємств галузі, даних щодо господарської діяльності підприємств, що надають послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Національна доповідь підготовлена Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України за фінансування ЮНІСЕФ Україна на підставі офіційних матеріалів, наданих Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерством оборони України, Міністерством енергетики України, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), Державною службою України з надзвичайних ситуацій (ДСНС), Державною службою геології та надр України, Державним агентством водних ресурсів України, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Державною екологічною інспекцією України, обласними (військовими) і Київською міською (військовою) державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування.

Систематизацію матеріалів, їх упорядкування та підготовку до оприлюднення Національної доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 році виконано під загальною редакцією **Державного підприємства «Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут міського господарства»** (ДП «НДКТІ МГ», м. Київ).

1 ПРОТОКОЛ ПРО ВОДУ ТА ЗДОРОВ'Я ДО КОНВЕНЦІЇ ПРО ОХОРОНУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ТРАНСКОРДОННИХ ВОДОТОКІВ ТА МІЖНАРОДНИХ ОЗЕР ТА ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

З 2003 р. Україна є стороною Протоколу про воду та здоров'я (Закон України від 09 липня 2003 р. № 1066-IV «Про ратифікацію Протоколу про воду та здоров'я до Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер 1992 року»). Відповідальним за впровадження Протоколу центральним органом влади є Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України (Міндовкілля). У 2017 році було призначено другого координатора від Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ).

У 2011 році за підтримки українсько-норвезького проекту міжнародної допомоги було встановлено до 10 цільових областей 15 національних цільових показника (НЦП) та 32 індикатора з термінами їх досягнення, які були затверджені наказом Міндовкілля від 14 вересня 2011 р. №324.

У 2017 – 2019 роках було здійснено перегляд та підготовано проекти оновлених національних цільових показників до Протоколу та Плану заходів з їх досягнення за допомоги з боку ЄЕК ООН-Секретаріату Протоколу в рамках проекту «Водна ініціатива ЄС плюс». Запропоновано 40 НЦП і 76 індикаторів прогресу до всіх 20 цільових областей Протоколу, які узгоджені з цілями сталого розвитку та завданнями Угоди про асоціацію Україна-ЄС. Проект оновлених НЦП було підтримано Міжвідомчою робочою групою з координації впровадження Протоколу у березні 2019 року.

У 2020 році експертною групою оновлено проект Національних цільових показників до Протоколу про воду та здоров'я та проект Плану заходів з впровадження Україною Протоколу про воду та здоров'я на 2019 – 2030 роки.

Оновлені Національні цільові показники до Протоколу про воду та здоров'я як Ціль 1 «Забезпечення рівного доступу до якісної і безпечної для здоров'я людини питної води і належних санітарно-профілактичних заходів» увійшли до переліку стратегічних цілей та показників їх досягнення Водної стратегії України на період до 2050 року (далі – Водна стратегія) та Операційного плану реалізації у 2022 – 2024 роках зазначеної Водної стратегії, які було схвалено та затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2022 р. № 1134-р.

Україна виконала зобов'язання щодо звітування про прогрес впровадження Протоколу та підготувала Короткий звіт щодо прогресу впровадження Протоколу про воду і здоров'я в Україні у 2019 – 2021 роках, з яким можна ознайомитися [за посиланням](#).

Зведену щорічну інформацію щодо НЦП готує Міндовкілля за участі МОЗ, Мінінфраструктури, Мінагрополітики, МОН, Міністерства молоді та спорту, Держпродспоживслужби, ДСНС.

1.1 Вода і здоров'я

У підрозділі використовується інформація з [«Короткого звіту щодо прогресу впровадження Протоколу про воду і здоров'я в Україні у 2019 – 2021 роках»](#).

Функції із здійснення нагляду та контролю в галузі дотримання санітарно-епідеміологічного законодавства, включно з контролем якості води, виконує Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів

(Держпродспоживслужба) після ліквідації Державної санітарно-епідеміологічної служби МОЗ (Держсанепідслужба) у 2016 році Територіальні районні структури було скорочено та реформовано у міжрегіональні та обласні Лабораторні центри МОЗ, які у 2021 році перейменовано у Центри контролю та профілактики хвороб (ЦКПХ) МОЗ, до компетенцій яких належить проведення моніторингу якості вод, в тому числі джерел питного водопостачання, питної води, водойм I та II категорій, проведення розслідувань причин і умов виникнення інфекційних захворювань, отруєнь.

Узагальнена на національному та обласному рівні інформація щодо доступу та якості питної води щорічно публікується у Національній доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення на веб сторінці Мінінфраструктури. З 2018 року до Національної доповіді введено главу, присвячену Протоколу про воду та здоров'я.

За звітний період спостерігається зниження кількості людей, що постраждали від хвороб, пов'язаних з водою (ХПВ). У 2021 році було зареєстровано 3 спалахи ХВП (на ротавірусну інфекцію, гострі кишкові інфекції (ГКІ) встановленої та невстановленої етіології), пов'язаних з вживанням недоброякісної питної води, постраждало 52 осіб, з них 47 дітей. У попередній період у 2018 році зареєстровано було 3 спалахи ХПВ (вірусний гепатит А, ротавірусну інфекцію, один випадок захворювання на холеру (0,002 на 100 тис. населення) у Запорізькій області), постраждало 180 мешканців, з них 70 дітей.

Україна не переглянула системи нагляду за ХПВ, як того вимагає Стаття 8 Протоколу. Також не внесені необхідні зміни до відповідних законів стосовно виконання функцій контролю та нагляду, до форм звітування про ХПВ, не виділяється окремо і не ведеться офіційна статистика щодо неінфекційних захворювань (водно-нітратної метгемоглобінемії, флюорозу тощо).

У звітний період розвивалася законодавча база сектору водопостачання та водовідведення. Розроблено законопроект про водовідведення стічних вод населених пунктів, який визначає правові, економічні та організаційні засади функціонування систем централізованого та нецентралізованого водовідведення в Україні і сприятиме впровадженню європейських стандартів щодо захисту довкілля від негативного впливу скидів стічних вод. 07 серпня 2023 р. Закон України «Про водовідведення та очищення стічних вод» набрав чинності.

Розроблено проєкт Державних санітарних норм та правил 2.2.4-171-20 «Гігієнічні вимоги до питної води, призначеної для споживання людиною» з урахуванням імплементації Директиви 98/83/ЄС від 3 листопада 1998 року про якість води, призначеної для споживання людиною та поетапного впровадження вимог нової Директиви (EU) 2020/2184 від 16 грудня 2020 р. щодо якості води, призначеної для споживання людиною (Directive (EU) 2020/2184 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2020 on the quality of water intended for human consumption).

За останні роки збільшився доступ до централізованого водопостачання у селищах міського типу: з 87,2 % у 2016 році до 91,2 % у 2020 році. В містах рівень охоплення централізованим водопостачанням трохи зменшився: з 99,3 % у 2016 році до 99,0 % у 2020 році. Викликає стурбованість тенденція щодо подальшого регресу доступу сіл до централізованого водопостачання: у 2016 році рівень охоплення складав 29,2 %, у 2020 році знизився до 26,8 % (без врахування територій, окупованих та анексованих рф з 2014 року). До того ж, станом на 2020 рік у 8 областях 252,7 тис. осіб у 790 населених пунктах користувалось привізною водою.

Ситуація з доступом до централізованого водовідведення дещо покращилася в містах та селища (смт) за звітний період: у 2020 році 96,6 % міст, 63,9 % смт мали доступ до централізованого водовідведення, у 2016 році ці показники склали, відповідно, 94,1 % та 60,4 %. Тоді як у селах спостерігається подальший регрес: у 2020 році доступ до централізованого водовідведення мали лише 1,8 % сіл, тоді як у 2016 році – 2 %.

За даними Держпродспоживслужби та МОН, у дошкільних та шкільних навчальних закладах визначається прогрес щодо доступу до покращених джерел водопостачання – централізованих систем водопостачання за рахунок скорочення використання колодязної та привізної води, при цьому більшого прогресу вдалося досягти для закладів загальної та середньої освіти (ЗЗСО) у порівнянні з 2015 роком. Разом з тим, за даними МОЗ, попри покращання доступу до централізованого водопостачання у ЗЗСО (з 91,3 % у 2018 до 93,9 % у 2021 роках) спостерігалось скорочення гарячого водопостачання ЗЗСО з 51,6 % - у 2018 до 48 % - у 2021 році.

Також, за даними МОЗ, не покращується ситуація з якістю питної води у дитячих навчальних закладах. При загальному скороченні програми (кількості об'єктів та досліджень) моніторингу якості питної води у цих закладах останні роки спостерігається досить значна питома вага нестандартних проб питної води за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками: у 2020 році становила 20,8 % та 12,5 % відповідно (у 2018 – 20,8 % та 11,3 %).

За даними Держпродспоживслужби, значне покращання санітарних умов дитячих навчальних закладів відбулося у 2021 році у порівнянні з попередніми роками. В результаті виконаних заходів рівень доступу до покращеної санітарії (систем централізованого водовідведення та каналізованих на вигріб) у дошкільних та шкільних навчальних закладів наблизився до 100 %. За даними МОН, темпи підключення до каналізації були вищими за підключення до водопроводу ЗЗСО упродовж 2018-2021 років і дозволило майже досягти рівня доступу до водогону. Контроль та моніторинг забезпечення водою та санітарією навчальних закладів проводять різні ЦОВВ, потрібна координація/уніфікація звітності за НЦП 6 та 8.

За звітний період спостерігається позитивна тенденція щодо скорочення скидів забруднених стічних вод у водні об'єкти, об'єм скидів забруднених стічних вод у 2021 році у загальному скиді стічних вод у водні об'єкти в порівнянні з 2015 роком скоротився на 33 %.

У 2022 році з початком повномасштабної агресії РФ в Україні зруйновано мережі водо- та електропостачання, водовідведення та очисні споруди в місцях активних воєнних дій та ракетних обстрілів. За оцінкою ЮНІСЕФ, понад 4,6 млн людей мають обмежений доступ до води, понад 6 мільйонів людей в Україні щодня стикаються з проблемами доступу до питної води. Кризовою є ситуація з водопостачанням містах: Маріуполь, Рубіжне, Лиман, Сєвєродонецьк, Лисичанськ, Волноваха, Ізюм і значні проблеми – в Миколаєві та Херсоні.

Більш детально щодо впливу якості води на здоров'я подано у розділі 4 Національної доповіді.

У Додатку до Національної доповіді розміщено Перелік населених пунктів, де якість питної води не відповідає встановленим нормативам протягом 2022 року (за даними від обласних (військових) адміністрацій).

2 ДЖЕРЕЛА ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ

2.1 Ресурси підземних вод та їх використання (за інформацією Держгеонадра України)

Загальні прогнозні ресурси підземних вод України складають 61 689,2 тис. м³/добу, з яких 57 458,1 тис. м³/добу з мінералізацією до 1,5 г/дм³. Забезпеченість прогнозними ресурсами питних підземних вод населення України по регіонах знаходиться в межах 0,3-5,5 тис. м³/добу, а в середньому - 1,3 тис. м³/добу на одну особу. Розподілені прогнозні ресурси підземних вод по регіонах нерівномірно, що зумовлено відмінністю геолого-структурних і фізико-географічних умов різних регіонів України. Переважаюча частина прогнозних ресурсів зосереджена у північних та західних областях України, ресурси південного регіону обмежені. Найбільша кількість прогнозних ресурсів зосереджена в Чернігівській області – 8 326,7 тис. м³/добу, найменша – в Кіровоградській (404,6 тис. м³/добу), Чернівецькій (405,3 тис. м³/добу) і Миколаївській (441,6 тис. м³/добу) областях.

Станом на 01 січня 2023 р. затверджено та апробовано ДКЗ СРСР, ТКЗ України, ДКЗ України експлуатаційні запаси питних і технічних підземних вод на 737 родовищах, які включають 1 521 ділянку (1 518 ділянок з балансовими запасами, 5 ділянок з позабалансовими запасами, серед яких 2 ділянки з балансовими та позабалансовими запасами).

Розвідані експлуатаційні запаси підземних питних і технічних вод станом на 01 січня 2023 р. складають 16 330,790 тис. м³/добу, у тому числі балансові запаси за категоріями А+В+С1 – 15 256,161 тис. м³/добу, за категорією С2 – 995,844 тис. м³/добу, позабалансові запаси – 78,785 тис. м³/добу. У 2022 році сума балансових експлуатаційних запасів підземних питних і технічних вод збільшилась на 6,580 тис. м³/добу.

У 2022 році ДКЗ України затвердила та апробувала балансові експлуатаційні запаси питних і технічних підземних вод на 6 нових ділянках у: Дніпропетровській (1), Черкаській (1), Полтавській (4). Була проведена переоцінка запасів на 5 раніше розвіданих ділянках у: Закарпатській (2), Львівській (1), Київській (1), Хмельницькій (1) областях.

Розподіл розвіданих ділянок родовищ підземних вод та їх балансових запасів по території України за 2022 рік наведений у табл. 2.1.

Підземні води, що видобуваються в Україні, використовуються на господарсько-питні, виробничі, сільськогосподарські потреби, на зрошення земель і промисловий розлив та виготовлення напоїв. Частина видобутих підземних вод, що відкачується з надр (переважно з гірничих виробок під час видобутку корисних копалин), скидається без використання.

Видобуток підземних питних і технічних вод з балансових експлуатаційних запасів склав у 2022 році 955,390 тис. м³/добу. З них використано 891,223 тис. м³/добу (93,3%) підземних вод, у т.ч. на господарсько-питні потреби – 796,344 тис. м³/добу (83,3%), виробничо-технічні потреби – 88,250 тис. м³/добу, (9,2%), на зрошення земель – 0,538 тис. м³/добу (0,06%), на промисловий розлив та виготовлення напоїв – 6,091 тис. м³/добу (0,6%). Скинуто без використання 64,182 тис. м³/добу (5,4%) переважно у вигляді шахтного і дренажного водовідливу.

Освоєння (використання) підземних питних і технічних вод склало 5,85 % від розвіданих балансових експлуатаційних запасів категорії А+В+С1. По адміністративних областях їх використання коливається від 0,71% – у Дніпропетровській області до 19,49 % – у Львівській області.

Інформація щодо видобутку та використання підземних вод по адміністративних областях та Україні в цілому наведена у табл. 2.1, 2.2.

Наведена інформація щодо прогнозних ресурсів, балансових експлуатаційних запасів та використання підземних вод свідчить про великі потенційні можливості розширення їх використання практично в усіх регіонах України, особливо для невеликих водоспоживачів з потребою в питній воді до 30–50 тис. м³/добу.

Примітка: Інформація щодо видобування підземних вод у 2022 році по Автономній республіці Крим не наводиться у зв'язку з анексією АР Крим.

Таблиця 2.1

Зведені дані експлуатаційних запасів питних і технічних підземних вод по адміністративних одиницях на 01 січня 2023 р.

№	Адміністративна одиниця	Кількість родовищ	Кількість ділянок				Експлуатаційні запаси, тис. м ³ /добу					Видобуток, тис. м ³ /добу за 2022 р.		% використання запасів А+В+С1
			всього	в т.ч. поза-бал.	в т.ч. розроб.	в т.ч. розроб. позаб.	балансові			поза-балансові	всього	в т.ч. скид		
							А+В+С1	С2	в т.ч. розробляються					
									А+В+С1				С2	
1.	АР Крим	15	89			945.826	158.922							
2.	Вінницька	30	62		25	131.078	10.166	36.428	0.166			8.400	1.479	5.28
3.	Волинська	10	26		16	332.289	21.800	199.467				61.270	2.402	17.72
4.	Дніпропетровська	19	31		7	661.883	45.000	42.611				4.710		0.71
5.	Донецька	57	120	1	16	1 011.934	143.050	216.575	66.700	5.700		27.165	0.751	2.61
6.	Житомирська	26	42		7	209.699		29.940				2.655	0.222	1.16
7.	Закарпатська	23	31	2	12	348.970		163.514		43.010		25.255	0.009	7.37
8.	Запорізька	20	40		5	316.273		44.414				2.168		0.69
9.	Івано-Франківська	21	36	1	7	289.843		14.283		0.075		3.892	0.360	1.22
10.	Київська	54	123		45	1 021.569	227.400	205.195				61.765	4.906	5.57
11.	Кіровоградська	22	43		8	224.951		36.910				7.249	1.174	2.70
12.	Луганська	37	103			1 897.862	17.513							
13.	Львівська	60	102		56	1 254.572	45.000	731.795	30.000			258.990	14.486	19.49
14.	Миколаївська	12	16		3	102.459	0.423	9.639				0.967		0.94
15.	Одеська	29	44		14	488.500	0.400	148.990				21.433	0.052	4.38
16.	Полтавська	54	99	1	58	737.745	0.050	321.362		30.000		87.269	0.200	11.88
17.	Рівненська	19	46		21	437.289	16.700	175.754	16.700			37.902	5.097	7.50
18.	Сумська	27	52		31	628.248	0.250	328.212				60.695	13.909	7.45
19.	Тернопільська	17	27		9	296.820		147.815				39.451	0.124	13.25
20.	Харківська	65	97		44	1 018.312	73.600	484.876	20.000			14.379	0.001	1.41
21.	Херсонська	23	56		5	792.840	137.700	45.763				0.351		0.04
22.	Хмельницька	31	59		32	349.542	22.100	206.877				81.182	17.971	18.08
23.	Черкаська	28	75		41	333.944	3.600	173.279	3.600			28.441	0.064	8.50
24.	Чернівецька	7	15		5	174.061		32.120				19.268	0.283	10.91
25.	Чернігівська	18	41		25	465.650	69.300	277.120				48.820	0.595	10.36
26.	м. Київ	7	36		22	695.399		539.143				51.713	0.097	7.42
27.	м. Севастополь	6	10			88.603	2.800							
	Всього по Україні	737	1 521	5	514	15 256.161	995.844	4 612.082	137.166	78.785		955.390	64.184	5.85

Таблиця 2.2

Видобуток і використання експлуатаційних запасів питних і технічних підземних вод по Україні станом на 01 січня 2023 р.

№	Адміністративна одиниця	Експлуатаційні запаси, тис. м ³ /добу				Видобуток, тис.м ³ /добу за 2022 р.	Використання, тис. м ³ /добу	в тому числі						Скид без використання
		Балансові запаси, тис. м ³ /добу			Позабалансові запаси, тис. м ³ /добу			господарсько-питне	виробничо-технічне	сільсько-господарське	зрошення	виотов-лення напоїв	розлив	
		A+B+C	C2	Всього										
1.	АР Крим	945.826	158.922	1 104.818										
2.	Вінницька	131.078	10.166	141.244		8.400	6.921	4.318	1.800				0.803	1.479
3.	Волинська	332.289	21.800	354.089		61.270	58.868	58.000	0.863				0.005	2.402
4.	Дніпропетровська	661.883	45.000	706.883		4.725	4.725	0.345	4.380					
5.	Донецька	1 011.934	143.050	1 154.984	5.700	27.165	26.414	21.751	4.663					0.751
6.	Житомирська	209.699		209.699		2.655	2.433	1.646	0.787					0.222
7.	Закарпатська	348.970		348.970	43.010	25.255	25.246	25.231	0.006				0.009	0.009
8.	Запорізька	316.273		316.273		2.168	2.168	2.124	0.044					
9.	Івано-Франківська	289.843		289.843	0.075	3.892	3.532	3.478	0.026				0.028	0.360
10.	Київська	1 021.569	227.400	1 248.969		61.765	56.859	42.498	12.630				1.731	4.906
11.	Кіровоградська	224.951		224.951		7.249	6.075	4.536	1.539					1.774
12.	Луганська	1 897.862	17.513	1 915.375										
13.	Львівська	1 254.572	45.000	1 299.572		258.990	244.504	233.172	11.320				0.012	14.486
14.	Миколаївська	102.459	0.423	102.882		0.967	0.967	0.058	0.909					
15.	Одеська	488.500	0.400	488.900		21.433	21.381	18.481	2.890				0.010	0.052
16.	Полтавська	737.745	0.050	737.795	30.000	87.269	87.069	80.273	6.573				0.233	0.200
17.	Рівненська	437.289	16.700	453.989		37.902	32.805	30.249	2.542				0.014	5.097
18.	Сумська	628.248	0.250	628.498		60.695	46.786	38.712	8.074					13.909
19.	Тернопільська	296.820		296.820		39.451	39.327	38.929	0.369				0.029	0.124
20.	Харківська	1 018.312	73.600	1 091.912		14.379	14.378	11.822	1.991		0.538		0.027	0.001
21.	Херсонська	792.840	137.700	930.540		0.351	0.351	0.115	0.236				0.000	
22.	Хмельницька	349.542	22.100	371.642		81.182	63.211	57.790	5.242				0.179	17.971
23.	Черкаська	333.944	3.600	337.544		28.441	28.377	14.547	13.293				0.537	0.064
24.	Чернівецька	174.061		174.061		19.268	18.985	18.909	0.076					0.283

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р.

№	Адміністративна одиниця	Експлуатаційні запаси, тис. м ³ /добу				Видобуток, тис.м ³ /добу за 2022 р.	Використання, тис. м ³ /добу	в тому числі						Скид без використання
		Балансові запаси, тис. м ³ /добу			Позабалансові запаси, тис. м ³ /добу			господарсько- питне	виробничо- технічне	сільсько- господарське	зрошення	виотов- лення напоїв	розлив	
		A+B+C	C2	Всього										
25.	Чернігівська	465.650	69.300	534.950		48.820	48.225	44.785	0.956				2.484	0.595
26.	м. Київ	695.399		695.399		51.713	51.616	44.575	7.041					0.097
27.	м. Севастополь	88.603	2.800	91.403										
	Всього по Україні	15 256.161	995.844	16 252.005	78.785	955.390	819.223	796.344	88.250		0.538		6.091	64.182

2.2 Результати моніторингу стану водних об'єктів, які є джерелами питного водопостачання в цілому по Україні та регіонах (порівняння з попереднім роком)

Моніторинг якісного стану водних об'єктів України у 2022 році здійснювався відповідно до Програми державного моніторингу вод (в частині діагностичного та операційного моніторингу поверхневих вод), затвердженої наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 05 січня 2022 р. № 1 (далі – Програма).

Програмою передбачено виконання вимірювань якісного стану масивів поверхневих вод у 583 пунктах моніторингу, з них 95 – на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних потреб населення.

Після повномасштабного вторгнення рф на територію України більше половини пунктів моніторингу опинилися на територіях, доступ до яких був відсутній або утруднений. Найбільш критичним у виконанні державного моніторингу вод став березень 2022 року – проби води було відібрано у 35 % від кількості пунктів, передбачених Програмою.

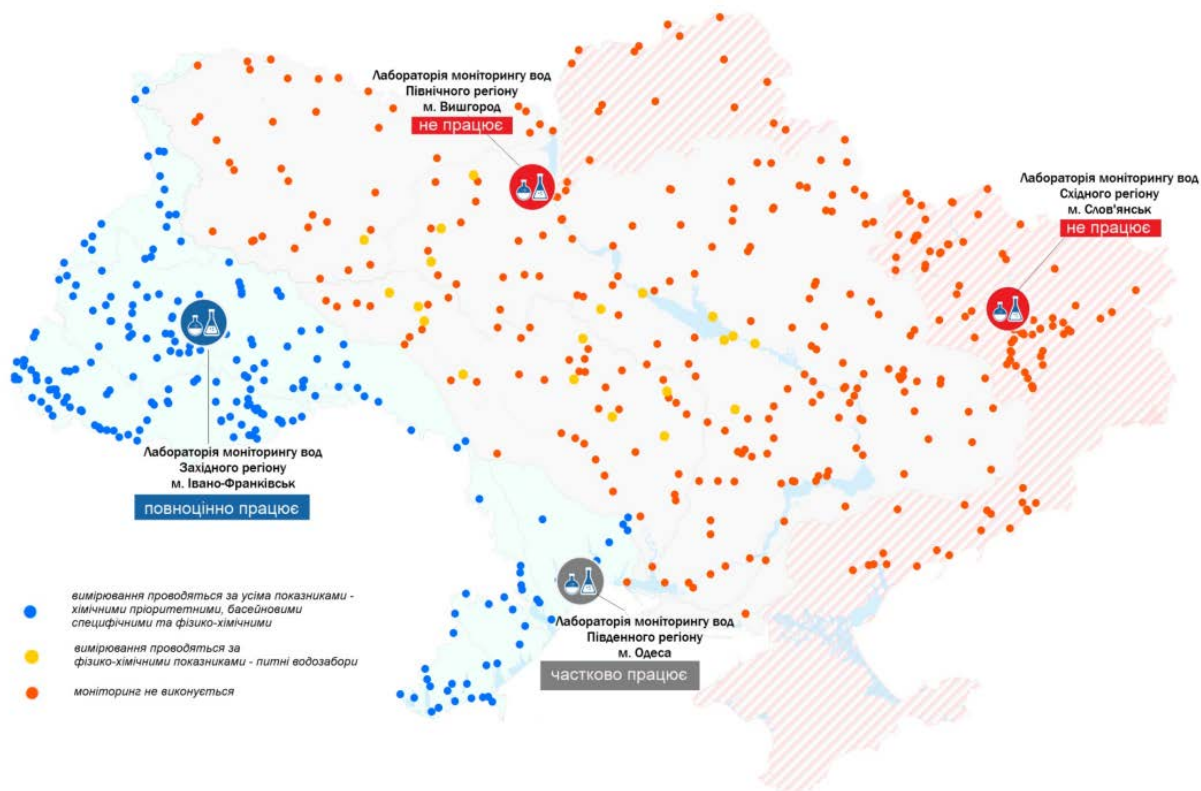
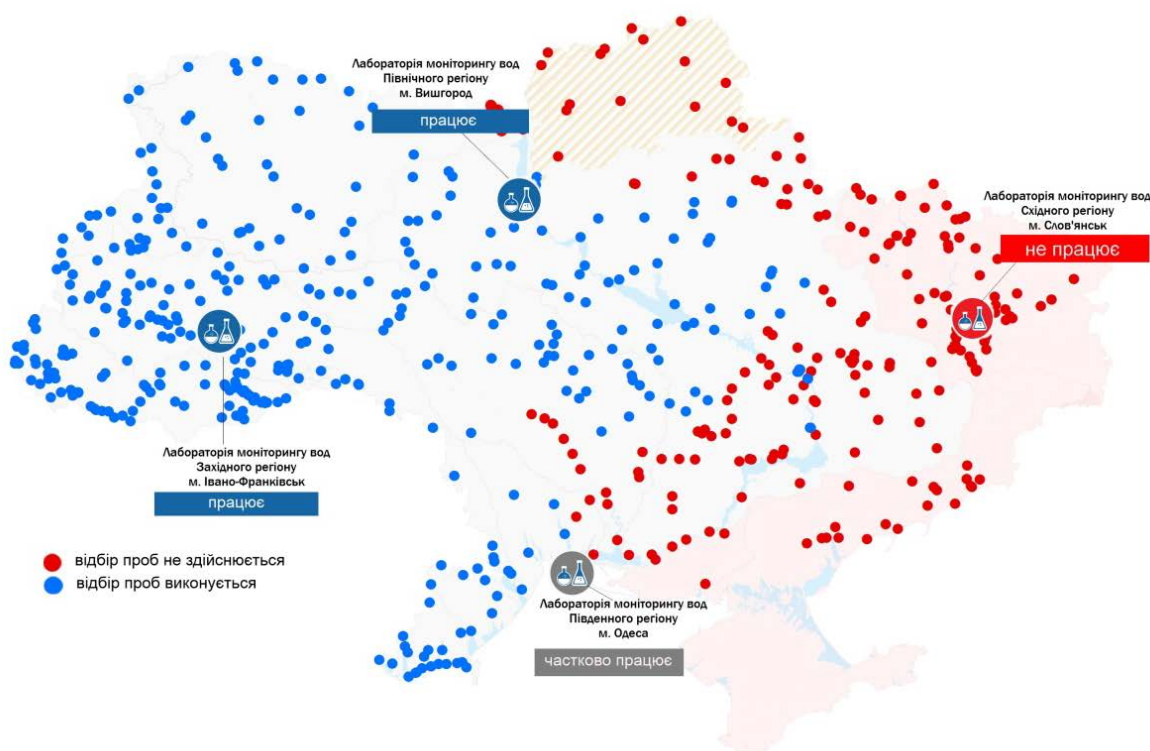

Рис. 2.1. Карта відборів проб води та виконання вимірювань у березні 2022 року

Держводагентством вжито організаційно-розпорядчих дій з метою виконання державного моніторингу поверхневих вод в умовах воєнного часу. Із деокупацією території та відновленням безпечного доступу до водних об'єктів відбір проб води проводився оперативно.

Рис. 2.2. Карта відборів проб води та виконання вимірювань у травні 2022 року

Станом на грудень 2022 року виконано відбір проб води та вимірювання показників якісного стану у 440 пунктах моніторингу (74 % від кількості пунктів передбачених Програмою), у тому числі у 76 пунктах розташованих у місцях питних водозаборів (80 % від кількості пунктів передбачених Програмою).

У 2022 році моніторинг поверхневих вод виконано:

- у басейнах Дністра, Дунаю та Вісли – у повному обсязі;
- у басейнах Дніпра, Південного Бугу, Дону та Причорномор'я – частково, у залежності від оперативної військової ситуації;
- у басейні річок Приазов'я – не виконувався, у зв'язку із тимчасовою окупацією території України.

У масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних та господарсько-побутових потреб населення, виконання вимірювань здійснювалося за фізико-хімічними, пріоритетними та басейновими специфічними показниками.

Аналіз якісного стану поверхневих вод згідно із результатами моніторингу у системі Держводагентства за 2022 рік у розрізі гідрографічного районування наведено нижче.

Район басейну річки Дніпро

Моніторинг якісного стану масивів поверхневих вод у басейні Дніпра виконано у 140 пунктах спостережень, з них 28 – у місцях питних водозаборів (68 % від кількості передбаченої Програмою).

Згідно із результатами моніторингу стан масивів поверхневих вод у місцях розташування питних водозаборів знаходився на задовільному рівні:

- р. Десна (питний водозабір м. Київ): спостерігалось зростання вмісту біогенних сполук. У травні - червні зафіксовано максимальний вміст показників амоній-іонів –

1,29 мг/дм³ (норма¹ – 1,28 мг/дм³) та фосфат-іонів – 6,27 мг/дм³ (норма¹ – 3,50 мг/дм³). Показники органічного забруднення знаходилися в межах середньорічних концентрацій, із коливанням вмісту БСК₅ – 0,6 - 6,4 мгО₂/дм³ (норма¹ – 3 мгО₂/дм³), ХСК – 16,97 - 65,10 мгО/дм³ (норма¹ – 15 мгО/дм³). Спостерігалось перевищення норми¹ по вмісту марганцю у 1,8 - 3,2 рази.

- р. Дніпро (питний водозабір м. Київ): у травні - червні зафіксовано максимальний вміст показників амоній-іонів – 1,34 мг/дм³ (норма¹ – 1,28 мг/дм³) та фосфат-іонів – 5,00 мг/дм³ (норма¹ – 3,50 мг/дм³). Показники органічного забруднення знаходилися в межах середньорічних концентрацій, із коливанням вмісту БСК₅ – 0,7 - 6,1 мгО₂/дм³ (норма¹ – 3 мгО₂/дм³), ХСК – 18,00 - 64,30 мгО/дм³ (норма¹ – 15 мгО/дм³). Спостерігалось перевищення норми¹ по вмісту марганцю у 1,1 - 2,6 разів.

- Кременчуцьке в-ще (питні водозабори міст Черкаси, Кременчук): біогенні показники знаходилися в межах норми¹. Спостерігалось незначне перевищення вмісту показників органічного забруднення, а саме: біохімічного споживання кисню (БСК₅) – 2,0 – 7,4 мгО₂/дм³ (норма¹ – 3,0 мгО₂/дм³) та хімічного споживання кисню (ХСК) – 30,0 - 46,8 мгО/дм³ (норма¹ – 15,0 мгО/дм³). Фіксувалися разові перевищення екологічних нормативів якості (ЕНЯ²) по вмісту ртуті у 1,1 - 3,2 рази.

- Кам'янське в-ще (питні водозабори міст Горішні Плавні, Верхньодніпровськ, Кам'янське): біогенні показники в межах норми¹. Спостерігалось незначне перевищення вмісту показників органічного забруднення, а саме: біохімічного споживання кисню (БСК₅) – 2,1 – 6,8 мгО₂/дм³ (норма¹ – 3,0 мгО₂/дм³) та хімічного споживання кисню (ХСК) – 21,2 – 43,9 мгО/дм³ (норма¹ – 15,0 мгО/дм³). Спостерігалось перевищення норми¹ по вмісту марганцю у 1,1 – 1,7 разів та ЕНЯ² по вмісту ртуті в 1,1 - 4,5 разів.

- Дніпровське в-ще (питні водозабори міст Дніпро, Запоріжжя): показники біогенного та органічного забруднення були в межах норми¹, з незначним перевищенням хімічного споживання кисню (ХСК) – 28,7 – 34,1 мгО/дм³ (норма¹ – 15,0 мгО/дм³). Фіксувалося перевищення нормативів по вмісту нафтопродуктів – 0,051 - 0,191 мг/дм³ (ОБРВ³ – 0,050 мг/дм³) та марганцю – 0,11 - 0,17 (норма¹ – 0,1 мг/дм³). Фіксувалися разові перевищення ЕНЯ² по вмісту кадмію у 4,1 рази. Зростання вмісту показників радіологічного забруднення не зафіксовано. Вміст радіонуклідів стронцію та цезію був стабільним і значно нижчим за допустимі рівні⁴ (обмежують вміст 90-Sr і 137-Cs рівнем 2,00 кБк/м³).

- р. Рось (питні водозабори міст Біла Церква, Богуслав, Корсунь-Шевченківський): спостерігалось перевищення вмісту показників органічного та біогенного забруднення в межах: амоній-іонів – 1,5 - 2,07 мг/дм³ (норма¹ – 1,28 мг/дм³), фосфат-іонів – 3,1 - 7,5 мг/дм³ (норма¹ – 3,5 мг/дм³), біохімічного споживання кисню (БСК₅) – 3,3 - 9,8 мгО₂/дм³ (норма¹ – 3,0 мгО₂/дм³) та хімічного споживання кисню (ХСК) – 20,9 - 69,6 мгО/дм³ (норма¹ – 15,0 мгО/дм³). Спостерігалось перевищення норми¹ по вмісту марганцю у 1,6 - 3,3 рази та ЕНЯ² по вмісту ртуті в 1,5 – 24,4 рази.

- р. Случ (питні водозабори міст Хмельницький, Новоград-Волинський): біогенні показники в межах норми¹. Спостерігалось незначне перевищення вмісту показників органічного забруднення, а саме: біохімічного споживання кисню (БСК₅) – 2,6 - 5,2 мгО₂/дм³ (норма¹ – 3,0 мгО₂/дм³) та хімічного споживання кисню (ХСК) – 28,5 - 39,0 мгО/дм³ (норма¹ – 15,0 мгО/дм³).

У рамках досліджень хімічних (пріоритетних та басейнових специфічних) речовин на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних потреб населення, зафіксовано вміст показників летких органічних сполук (трихлорметан, дихлорметан, тетрахлорметан), поліароматичних вуглеводнів (флуорантен, нафталін), та пестицидів (хлорпірифос).

Виявлені показники не перевищували екологічних нормативів якості для пріоритетних речовин (ЕНЯ²).

Показники свинцю, нікелю, хрому та кадмію не перевищували екологічних нормативів якості (ЕНЯ²), проте спостерігалось незначне збільшення їх вмісту у воді у порівнянні з 2021 роком.

Район басейну річки Дністер

У районі басейну річки Дністер спостереження здійснювались у 92 пунктах моніторингу, з них 19 – у місцях питних водозаборів (100 % від кількості передбаченої Програмою).

Згідно із результатами моніторингу показники стану масивів поверхневих вод у місцях розташування питних водозаборів були наступними:

- **р. Дністер (питні водозабори міст Кам'янець-Подільський, Чернівці, Одеса):** органічні та біогенні показники знаходилися в межах норми¹. Спостерігалось перевищення хімічного споживання кисню (ХСК) у пункті моніторингу р. Дністер, смт Біляївка, питний в/з м. Одеса – 10,4 - 36,0 мгО/дм³ (норма¹ – 15,0 мгО/дм³). Зафіксовано вміст нафтопродуктів та нікелю без перевищень екологічних нормативів якості (ЕНЯ²).

- **р. Бистриця Надвірнянська та р. Бистриця Солотвинська (питні водозабори м. Івано-Франківськ):** показники якісного стану знаходяться в межах нормативних значень. Вмісту хімічних (пріоритетних та басейнових специфічних) речовин не виявлено.

- **р. Серет (питний водозабір м. Тернопіль):** органічні та біогенні показники знаходилися в межах норми¹, спостерігалось незначне перевищення ХСК до 20,0 мгО/дм³ (норма¹ – 15,0 мгО/дм³). Зафіксовано разові перевищення екологічних нормативів якості (ЕНЯ²) по вмісту важких металів, зокрема ртуті – у 5,5 разів та кадмію у 1,9 разів.

- **р. Слониця, (водозабір ТзОВ «Трускавецьводоканал»):** органічні та біогенні показники знаходилися в межах норми¹, спостерігалось разове перевищення амоній-іони – 1,30 мг/дм³ (норма¹ – 1,28 мг/дм³). У січні – лютому зафіксовано перевищення екологічних нормативів якості (ЕНЯ²) по вмісту кадмію – 0,60 - 0,51 мкг/дм³. Вміст нікелю, свинцю та ртуті був в межах екологічних нормативів якості (ЕНЯ²).

У рамках досліджень хімічних (пріоритетних та басейнових специфічних) речовин на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних потреб населення, виявлено дихлорметан, нафталін, трихлорметан, флуорантен, антрацен, метолахлор, поліароматичні вуглеводні, гексахлорбутадиен, тетрахлорметан.

Вміст виявлених показників пестицидів, поліароматичних вуглеводних та летких органічних сполук не перевищував екологічних нормативів якості (ЕНЯ²).

Район басейну річки Дон

У районі басейну річки Дон спостереження здійснювались у 31 пункті моніторингу, з них 3 – у місцях питних водозаборів (50 % від кількості передбаченої Програмою).

Згідно із результатами моніторингу показники стану масивів поверхневих вод **р. Сіверський Донець (питні водозабори м. Харків, м. Слов'янськ)** характеризувалися підвищенням вмістом органічного та біогенного забруднення, зокрема: амоній-іони – 0,38 - 1,79 мг/дм³ (норма¹ – 1,28 мг/дм³), фосфат-іони – 0,24 - 3,01 мг/дм³ (норма¹ – 3,5 мг/дм³), біохімічне споживання кисню (БСК₅) – 1,8 - 3,98 мгО₂/дм³ (норма¹ – 3,0 мгО₂/дм³) та хімічне споживання кисню (ХСК) – 18,0 - 26,0 мгО/дм³ (норма¹ – 15,0 мгО/дм³).

Спостерігалось перевищення по вмісту марганцю – до 0,18 мг/дм³ (норма¹ – 0,1 мг/дм³), літію – до 0,07 мг/дм³ (норма¹ – 0,03 мг/дм³) та нафтопродуктів – до 0,051 мг/дм³ (ОБРВ³ – 0,050 мг/дм³).

В межах екологічних нормативів якості (ЕНЯ²) виявлено вміст нікелю, нонилфенолів, тетрахлорметану, флуорантену, дихлорметану, хлорпірифосу.

Район басейну річки Дунаю

У районі басейну річки Дунай спостереження здійснювались у 96 пунктах моніторингу, з них 11 – у місцях питних водозаборів (100 % від кількості передбаченої Програмою).

Згідно із результатами моніторингу показники стану масивів поверхневих вод у місцях розташування питних водозаборів були наступними:

- **р. Дунай (питні водозабори м. Вилкове, м. Кілія):** органічні та біогенні показники знаходилися в межах норми¹, окрім хімічного споживання кисню (ХСК) – вміст до 36,9 мгО/дм³ (норма¹ – 15,0 мгО/дм³). Спостерігалось перевищення по вмісту нафтопродуктів – до 0,051 мг/дм³ (ОБРВ³ – 0,050 мг/дм³).

- **р. Тиса (питний водозабір м. Тячів):** органічні та біогенні показники знаходилися в межах норми¹. Зафіксовано вміст нафтопродуктів, нікелю та свинцю без перевищень екологічних нормативів якості (ЕНЯ²).

- **р. Прут (питний водозабір м. Чернівці)** органічні та біогенні показники знаходилися в межах норми¹. У літній період спостерігалися разові перевищення екологічних нормативів якості (ЕНЯ²) по вмісту ртуті – у 5,9 разів та нікелю – у 1,2 рази. Вміст кадмію та свинцю був в межах ЕНЯ².

У рамках досліджень хімічних (пріоритетних та басейнових специфічних) речовин на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних потреб населення, виявлено антрацен, гексахлорбутадієн, дикофол, дихлорметан, поліароматичні вуглеводні, тетрахлорметан, трихлорметан, тетрахлоретилен, тербутрин, флуорантен та нафталін.

Вміст виявлених показників пестицидів, поліароматичних вуглеводних та летких органічних сполук не перевищував екологічних нормативів якості (ЕНЯ²).

Район басейну річки Вісла

У районі басейну річки Вісла спостереження здійснювались у 23 пунктах моніторингу (100 % від кількості передбаченої Програмою).

Поверхневі води басейну не використовуються для питного водопостачання. Потреби населення у питній воді задовольняються за рахунок запасів підземних вод.

Основний вплив на якісний стан поверхневих вод басейну здійснюють комунальні та промислові підприємства Львівської області. Вплив підприємств Волинської області на якісний стан р. Західний Буг незначний.

У рамках досліджень хімічних пріоритетних речовин на масивах поверхневих вод басейну Вісли виявлено перевищення екологічних нормативів якості (ЕНЯ²) по вмісту важких металів (кадмію, ртуті), пестицидів (дихлофосу, дикофолу, циперметрину), поліароматичних вуглеводнів (бензо(b)флуорантену).

Річка Полтва, ліва притока Західного Бугу, є найбільш забрудненою річкою басейну, оскільки є колектором стічних вод м. Львова.

Згідно із результатами моніторингу у р. Полтва (с. Кам'янопіль) виявлено перевищення норми¹ по вмісту показників органічного та біогенного забруднення та екологічних нормативів якості (ЕНЯ²) по вмісту кадмію (у 2,3 рази) та нікелю (у 4 рази).

Район басейну річки Південний Буг

У районі басейну річки Південний Буг спостереження здійснювались у 46 пунктах моніторингу, з них 13 – у місцях питних водозаборів (80 % від кількості передбаченої Програмою).

Згідно із результатами моніторингу показники стану масивів поверхневих вод у місцях розташування питних водозаборів були наступними:

- **р. Південний Буг (питні водозабори міст Вінниця, Ладижин, Хмільник):** фіксується перевищення норми¹ по вмісту показників органічного та біогенного забруднення – біохімічного споживання кисню (БСК₅) – до 19,0 мгО₂/дм³ (норма¹ – 3,0 мгО₂/дм³), хімічного споживання кисню (ХСК) – до 89,1 мгО/дм³ (норма¹ – 15,0 мгО/дм³) та амоній-іонів – до 1,80 мг/дм³ (норма¹ – 1,28 мг/дм³). Зафіксовано перевищення по вмісту нафтопродуктів у 1,4 - 3,6 разів та разові перевищення ЕНЯ² по вмісту важких металів, зокрема кадмію у 2,4 рази та ртуті у 8,2 рази.

- **р. Інгул (питний водозбір м. Кропивницький):** показники біогенного забруднення знаходяться в межах норми¹, органічного – з незначним перевищенням в 1,1 - 1,3 рази. Зафіксовано разове перевищення ЕНЯ² по вмісту кадмію у 1,3 рази та циперметрину у 18,6 разів.

У рамках досліджень хімічних (пріоритетних та басейнових специфічних) речовин на масивах поверхневих вод, забір води з яких здійснюється для задоволення питних потреб населення, виявлено алахлор, антрацен, дихлорметан, поліароматичні вуглеводні, тербутилазин, тетрахлорметан, трихлорметан, триклозан, флуконазол та флуорантен. Вміст виявлених показників був в межах екологічних нормативів якості (ЕНЯ²).

Район басейну річок Причорномор'я

У районі басейну річок Причорномор'я спостереження здійснювались у 9 пунктах моніторингу (56 % від кількості передбаченої Програмою).

Поверхневі води басейну не використовуються для питного водопостачання. Потреби населення у питній воді задовольняються за рахунок запасів підземних вод.

Для басейну річок Причорномор'я характерними є високі значення показників сольового складу – сухого залишку, сульфатів та хлоридів внаслідок регіональних аспектів.

У рамках моніторингу небезпечних забруднюючих речовин виявлено перевищення максимальних допустимих норм по вмісту нафтопродуктів у 1,1 - 1,3 рази, цибутрину у 1,5 разів, циперметрину у 45 - 55 разів та кадмію у 2,2 - 4,4 рази.

Без перевищень екологічних нормативів якості (ЕНЯ²) виявлено вміст показників алахлору, антрацену, поліароматичних вуглеводнів, тетрахлорметану, трихлорметану, флуорантену та дикофолу.

Район басейну річок Приазов'я

У зв'язку із військовою ситуацією моніторинг масивів поверхневих вод у басейні річок Приазов'я з березня 2022 року не здійснювався.

Згідно із результатами моніторингу у січні - лютому 2022 року на масивах поверхневих вод річок Кальчик та Берда, які використовуються для задоволення питних потреб населення фіксувалося перевищення вмісту показників сольового складу, а саме: хлорид-іони були в межах – 191,7 - 321,4 мг/дм³ (норма¹ – 350 мг/дм³), сульфат-іони – 999,0 – 2 556,5 мг/дм³ (норма¹ – 500 мг/дм³), сухий залишок – 2 680,0 – 4 335,0 мг/дм³ (норма¹ – 1 000 мг/дм³).

Показники біогенного забруднення були в межах норми¹, органічного забруднення – з незначним перевищенням в 1,1 - 1,5 разів. Зафіксовано високий вміст нафтопродуктів (без перевищень ОБРВ³) та міді (без перевищень норми¹).

Посилання по тексту розділу:

¹Гігієнічних нормативів якості води водних об'єктів для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02 травня 2022 р. № 721.

²Екологічні нормативи якості для пріоритетних речовин, визначені наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 14 січня 2019 р. № 5.

³Орієнтовно безпечні рівні впливу.

⁴Допустимі рівні вмісту радіонуклідів Cs-137 і Sr-90 у продуктах харчування та питній воді, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 03 травня 2006 р. № 256.

2.3 Забір та використання води, скидання зворотних вод та забруднюючих речовин у водні об'єкти

Основні показники використання водних ресурсів в Україні за 2022 рік вказані з урахуванням подання звітності відповідно до норм Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» від 29 грудня 2022 р. № 2115-IX, а також без водокористувачів тимчасово окупованої російською федерацією території України.

У 2022 році з природних джерел забрано 4 883,45 млн куб. м води (прісної – 4 860,964 млн куб. м), з них 786,543 млн куб. м – з підземних водних джерел, у тому числі 185,056 млн куб. м шахтно-кар'єрних вод.

Найбільше води забрано у Дніпропетровській (941,52 млн куб. м), Одеській (667,633 млн куб. м), Київській (575,161 млн куб. м), Запорізькій (320,597 млн куб. м), Донецькій (267,53 млн куб. м) областях та у м. Києві (511,143 млн куб. м), на які припадає 67 % сумарного обсягу забору води.

У басейновому розрізі забрано води у басейні Дніпра – 3 201,865 млн куб. м, Дністра – 409,515 млн куб. м, Дунаю – 379,777 млн куб. м, Дону – 342,154 млн куб. м, Південного Бугу – 248,166 млн куб. м, річок Причорномор'я – 227,909 млн куб. м, Вісли – 73,988 млн куб. м та у басейні річок Приазов'я – 0,076 млн куб. м.

За видами економічної діяльності у 2022 році основними водоспоживачами були підприємства секції Е (Водопостачання; каналізація, поводження з відходами) якими забирався 1 722,879 млн куб. м води або 35,28 % від загального забору по країні, секції D (Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря) – 1 657,281 млн куб. м води (33,88 %), секції А (Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство) – 945,062 млн куб. м води (19,35 %), секції С (Переробна промисловість) – 274,597 млн куб. м води (5,62 %), та іншими секціями – 286,63 млн куб. м води (5,87 %).

У цілому, використання прісної води у 2022 році на різні потреби становило 3 401,313 млн куб. м, із них питної – 1 140,415 млн куб. м та технічної – 2 256,143 млн куб. м, 341,789 млн куб. м води питної якості використано на виробничі потреби, із них 93,185 млн куб. м із комунальних водопроводів (тобто, води спеціально підготовленої до питної якості).

У 2022 році використано 24,057 млн куб. м зворотних вод, 16,133 млн куб. м колекторно-дренажних вод та 44,355 млн куб. м шахтно-кар'єрних вод.

У системах оборотного та повторно-послідовного водопостачання налічувалось 18 988,434 млн куб. м води.

Втрати при транспортуванні на власні потреби склали 540,889 млн куб. м води (11,08 % від забраної).

Більше половини обсягів води, які втрачаються, припадає на клас 36.00 секції Е видів економічної діяльності (495,904 млн куб. м води, або 91,7 % від усіх втрат).

За результатами узагальнення даних державного обліку водокористування у 2022 році у поверхневій водні об'єкти скинуто 2 979,474 млн куб. м стічних вод, у тому числі: забруднені складають 374,027 млн куб. м (12,55 %), нормативно-очищені – 1 054,864 млн куб. м (35,4 %) та нормативно-чисті без очистки – 1 550,584 млн куб. м (52,04%).

Таблиця 2.3. Порівняльні характеристики скидів зворотних (стічних) вод за 2021 і 2022 роки

Обсяги скинутих зворотних вод, млн м³	2021 р.	2022 р.
Усього	4 684,6	2 979,474
Забруднені	541,5	374,027
Без очищення	119,3	79,887
Недостатньо очищені	422,2	294,14
Нормативно-очищені	1 430,2	1 054,864
Нормативно-чисті без очистки	2 712,9	1 550,584
Не категоризовані води	-	-
Потужність очисних споруд	5 520,8	4 425,619

Основними причинами забруднення поверхневих вод є скид забруднених комунально-побутових і промислових стічних вод безпосередньо у водні об'єкти та через систему міської каналізації, а також надходження до водних об'єктів забруднюючих речовин у процесі поверхневого стоку води із забудованих територій та сільгоспугідь.

У територіальному розрізі найбільше забруднених стічних вод скидається у Львівській (113,858 млн куб. м, що складає 79,6 % від загального обсягу скидів в області), Дніпропетровській (110,678 млн куб. м, що складає 20,5 % від загального обсягу скидів в області), Донецькій (36,886 млн куб. м, що складає 18,6 % від загального обсягу скидів в області), Полтавській (23,321 млн куб. м, що складає 34,7 % від загального обсягу скидів в області), Кіровоградській (17,298 млн куб. м, що складає 50,5 % від загального обсягу скидів в області) областях.

За результатами узагальнення звітів про використання води за 2022 рік у галузевому розрізі найбільшими забруднювачами є секція Е (Водопостачання; каналізація, поводження з відходами) видів економічної діяльності, якими скинуто 269,743 млн куб. м забруднених стічних вод.

Підприємствами секції В (Добувна промисловість і розроблення кар'єрів) скинуто 77,409 млн куб. м забруднених стічних вод, секції А (Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство) скинуто 14,243 млн куб. м забруднених стічних вод та секції С (Переробна промисловість) скинуто 9,363 млн куб. м забруднених стічних вод.

Скид зворотних (стічних) вод за видами економічної діяльності у поверхневі водні об'єкти наведено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4. Скид зворотних (стічних) вод за видами економічної діяльності у 2022 році

Назва виду діяльності	Скинуто зворотних (стічних) вод, млн куб. м					
	Всього	Забруднених			Нормативно чистих без очистки	Нормативно очищених на очисних спорудах
		усього	без очистки	недостатньо очищених		
Всього по Україні	2 979,474	374,027	79,887	294,14	1 550,584	1 054,864
[А] Сільське господарство лісове господарство та рибне господарство	154,723	14,242	14,226	0,016	135,666	4,815
[В] Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	130,421	77,409	30,743	46,666	22,852	30,16
[С] Переробна промисловість	216,099	9,363	5,284	4,08	29,625	177,111
[D] Постачання електроенергії газу пари та кондиційованого повітря	1 321,749	0,215	-	0,215	1306,193	15,341
[Е] Водопостачання; каналізація поводження з відходами	1 139,444	269,743	29,032	240,711	49,707	819,993
[F] Будівництво	1,154	0,568	-	0,568	0,363	0,223
[G] Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	0,962	0,074	-	0,074	0,776	0,113
[H] Транспорт складське	4,129	0,466	0,343	0,123	0,569	3,093

Назва виду діяльності	Скинуто зворотних (стічних) вод, млн куб. м					
	Всього	Забруднених			Нормативно чистих без очистки	Нормативно очищених на очисних спорудах
		усього	без очистки	недостатньо очищених		
господарство поштова та кур'єрська діяльність						
[I] Тимчасове розміщування й організація харчування	0,533	0,046	-	0,046	0,349	0,138
[J] Інформація та телекомунікації	0,001	-	-	-	-	0,001
[K] Фінансова та страхова діяльність	-	-	-	-	-	-
[L] Операції з нерухомим майном	2,042	0,135	0,01	0,125	0,246	1,662
[M] Професійна наукова та технічна діяльність	2,855	0,023	-	0,023	2,83	0,002
[N] Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1,755	0,512	0,228	0,284	0,839	0,405
[O] Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	1,337	0,62	0,008	0,612	0,369	0,349
[P] Освіта	0,275	0,271	-	0,271	-	0,005
[Q] Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	1,151	0,319	0,014	0,306	0,129	0,703
[R] Мистецтво спорт розваги та відпочинок	0,793	0,021	-	0,021	0,037	0,735
[S] Надання інших видів послуг	0,052	-	-	-	0,035	0,017
[T] Діяльність домашніх господарств	-	-	-	-	-	-

У басейновому розрізі об'єми скидів забруднених стічних вод розподіляються у такому порядку: у басейні Дніпра – 210,212 млн куб. м, Вісли – 109,285 млн куб. м (у тому числі у суббасейні р. Західний Буг – 108,651 млн куб. м та суббасейн р. Сян – 0,634 млн куб. м), Дону (суббасейн р. Сіверського Дінця) – 20,585 млн куб. м, Південного Бугу – 18,077 млн куб. м, Дністра – 8,011 млн куб. м, Дунаю – 6,437 млн куб. м, річок Причорномор'я – 1,42 млн куб. м.

На якість поверхневих вод негативно впливає також скид шахтно-кар'єрних вод, які практично без очистки скидаються у поверхневі водні об'єкти.

Разом із стічними водами до поверхневих водних об'єктів у 2022 році скинуто 16,12 тис. тон завислих речовин, 158,7 тон нафтопродуктів, 4,2 тис. тон азоту амонійного, 36,27 тис. тон нітратів, 1,4 тис. тон нітритів, 126,33 тон СПАР, 279,2 тон заліза, 4 863,4 тон фосфатів тощо. Крім того, сумарний показник ХСК дорівнював 59,5 тис. тон та БСК₅ – 12,98 тис. тон.

Інформація щодо використання води в Україні за даними державного обліку водокористування за формою 2ТП-водгосп (річна)

Показники	2021 р.*	2022 р.**	+/- до 2021 р.
1. Забір води з природних джерел, млн м³:			
- всього	8 856,58	4 883,42	-3 973,16
- у тому числі прісної води	8 348,52	4 860,96	-3 487,56
- у тому числі з підземних водних джерел (вкл. шахтно-кар'єрні)	1 002,25	786,54	-215,70
- у тому числі морської води	494,63	4,64	-490,00
2. Забезпечення валових потреб у воді у відсотках за рахунок			
- забору прісних вод з поверхневих джерел	82,95	83,43	+0,49
- забору вод з підземних джерел	11,32	16,11	+4,79
- у тому числі забору шахтно-кар'єрних вод	3,02	3,79	+0,77
- забору морської води	5,58	0,09	-5,49
- використання води в оборотних та повторно-послідовних системах	385,27	388,83	+3,56
3. Використано води всього, млн м³:			
- на питні та санітарно-гігієнічні потреби	1 019,04	753,203	-265,84
- на виробничі потреби	4 046,70	2 391,98	-1 654,71
- на зрошення	970,54	143,17	-827,37
- на сільськогосподарське водопостачання	40,74	53,224	+12,48
4. Використано підземних вод:			
- у тис.м ³ /добу	1 709,21	1 373,77	-335,44
- у відсотках від забору підземних вод	62,25	63,75	+1,50
5. У тому числі використано підземних вод, тис.м³/добу			
- на питні та санітарно-гігієнічні потреби	1 049,57	804,60	-244,97
- на виробничі потреби	472,52	377,40	-95,12
- на зрошення	21,46	9,05	-12,41
- на сільськогосподарське водопостачання	103,86	141,73	+37,87
6. Використано підземних вод, млн м³:			
- на питні та санітарно-гігієнічні потреби	383,093	293,679	-89,41
- на виробничі потреби	172,471	137,751	-34,72
- на зрошення	7,832	3,303	-4,53
- на сільськогосподарське водопостачання	37,909	51,73	+13,82
7. Скинуто підземних вод без використання (шахтно-кар'єрні):			
- у тис.м ³ /добу	600,25	406,50	-193,75
- у відсотках від забору підземних вод	21,86	18,86	-3,00
8. Використано стічних вод, млн м³			
	263,76	24,06	-239,70
9. Використано колекторно - дренажних вод, млн м³			
	20,86	16,13	-4,73
10. Оборотно та повторно - послідовне водозабезпечення, млн м³			
	34 122,06	18 988,43	- 15 133,63

*Дані державного обліку водокористування за 2021 рік надаються без урахування даних водокористувачів тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі.

**Дані державного обліку водокористування за 2022 рік надаються з урахуванням подання звітності відповідно до норм Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» від 29 грудня 2022 р. № 2115-IX, а також без водокористувачів тимчасово окупованої російською федерацією території України.

2.4 Інтегроване управління водними ресурсами (за інформацією Міндовкілля та Держводагентства)

З метою наближення національного законодавства до законодавства ЄС, зокрема Директив ЄС 2000/60/ЄС від 23 жовтня 2000 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики (далі - ВРД) та Директиви 2007/60/ЄС Європейського парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 р. про оцінку та управління ризиками затоплення, Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впровадження інтегрованих підходів в управлінні водними ресурсами за басейновим принципом» від 04 жовтня 2016 р. № 1641-VIII (далі – Закон № 1641-VIII).

На виконання Закону № 1641-VIII Держводагентством спільно з Мінприроди протягом 2017 – 2019 років та спільно з Міндовкіллям протягом 2020 – 2022 років розроблено низку нормативно-правових актів, які започатковують нові підходи в управлінні водними ресурсами, зокрема накази Мінприроди:

✓ від 26 січня 2017 р. № 23 «Про затвердження Типового положення про басейнові ради», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17 лютого 2017 р. за № 231/30099;

✓ від 26 січня 2017 р. № 25 «Про виділення суббасейнів та водогосподарських ділянок у межах встановлених районів річкових басейнів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 лютого 2017 р. за № 208/30076;

✓ від 26 січня 2017 р. № 26 «Про затвердження Порядку розроблення водогосподарських балансів», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17 лютого 2017 р. за № 232/30100;

✓ від 06 лютого 2017 р. № 45 «Про затвердження Переліку забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 20 лютого 2017 р. за № 235/30103;

✓ від 03 березня 2017 р. № 103 «Про затвердження Меж районів річкових басейнів, суббасейнів та водогосподарських ділянок», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 березня 2017 р. за № 421/30289;

✓ від 14 січня 2019 р. № 4 «Про затвердження методики визначення масивів поверхневих та підземних вод», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 22 березня 2019 р. за № 287/33258, зі змінами, внесеними наказом Міндовкілля від 12 січня 2023 р. та зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 06 січня 2023 р. за № 27/39083;

✓ від 14 січня 2019 р. № 5 «Про затвердження Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05 лютого 2019 р. за № 127/33098;

- ✓ від 27 листопада 2020 р. № 313 (із змінами) «Про затвердження планів-графіків процесу розробки планів управління річковими басейнами»;
- ✓ від 31 грудня 2020 р. № 410 «Про затвердження програм державного моніторингу вод»;
- ✓ від 05 січня 2022 р. № 1 «Про затвердження Програми державного моніторингу вод (у частині діагностичного та операційного моніторингу поверхневих вод) на 2022 рік»;
- ✓ від 05 січня 2022 р. № 2 «Про затвердження Програм державного моніторингу вод (у частині діагностичного моніторингу прибережних і морських вод Чорного та Азовського морів) на період до 2026 року»;
- ✓ від 05 січня 2022 р. № 3 «Про затвердження Програми державного моніторингу вод (у частині діагностичного моніторингу підземних вод) на 2022 рік»;
- ✓ від 15 квітня 2021 р. № 244 «Про затвердження Методики визначення зон, вразливих до (накопичення) нітратів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 червня 2021 р. за № 776/36398.

Крім того, Кабінетом Міністрів України прийнято постанови та розпорядження:

- ✓ від 18 травня 2017 р. № 336 (із змінами) «Про затвердження Порядку розроблення плану управління річковим басейном»;
- ✓ від 31 травня 2017 р. № 372 Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 08 квітня 1996 р. № 413 «Про затвердження Порядку ведення державного водного кадастру» і від 20 серпня 2014 р. № 393 «Про затвердження Положення про Державне агентство водних ресурсів України»;
- ✓ від 04 квітня 2018 р. № 247 «Про затвердження Порядку розроблення плану управління ризиками затоплення»;
- ✓ від 19 вересня 2018 р. № 758 (із змінами) «Про затвердження Порядку здійснення державного моніторингу вод»;
- ✓ від 02 червня 2021 р. № 575 «Про внесення змін до Технічного регламенту мийних засобів»;
- ✓ від 02 серпня 2022 р. № 678-р «Про затвердження Плану заходів щодо державного ринкового нагляду та державного контролю продукції щодо відповідності мийних засобів вимогам Технічного регламенту мийних засобів».

Наказом Міндовкілля від 20 січня 2022 р. № 39, що зареєстрований у Мін'юсті 03 березня 2022 р. за № 280/37616, затверджено порядок встановлення режимів роботи штучних водних об'єктів та водогосподарських систем, яким упорядковано питання, пов'язані з комплексним та раціональним використанням водних ресурсів.

Визначено принципи сталого використання водних ресурсів у басейнах річок Дніпро та Дністер, а саме:

- наказом Міндовкілля від 27 травня 2022 р. № 210, зареєстровано у Мін'юсті 28 червня 2022 р. за № 704/38040, затверджено правила експлуатації водосховищ Дніпровського каскаду.
- наказом Міндовкілля від 27 травня 2022 р. № 209, що зареєстровано у Мін'юсті 13 червня 2022 р. за № 635/37971, затверджено правила експлуатації водосховищ Дністровського комплексного гідровузла.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2022 р. № 1134-р схвалено [Водну стратегію України на період до 2050 року](#) та операційний план реалізації у 2022-2024 роках Водної стратегії України на період до 2050 року.

Для забезпечення впровадження Директиви 2007/60/ЄС Європейського парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 р. про оцінку та управління ризиками затоплення прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України від 08 жовтня 2022 р. № 895-р «Про затвердження планів управління ризиками затоплення на окремих територіях у межах районів басейнів річок».

У 2022 році Міндовкілля спільно з іншими центральними органами виконавчої влади продовжувало роботу з впровадження в Україні положень Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2000 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням 2455/2001/ЄС (ВРД), на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

У зв'язку з отриманням Україною 23 червня 2022 р. статусу країни кандидата на членство в ЄС, що вимагає повного впровадження норм та стандартів ЄС, у тому числі у сфері водних ресурсів. У рамках розділу 27 «Навколишнє середовище» оцінка рівня відповідності у сфері водних ресурсів передбачає аналіз законодавства, зокрема щодо підготовки планів управління річковими басейнами (далі – ПУРБ). ПУРБ розробляються Держводагентством разом з Держгеонадра, ДСНС, центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування з урахуванням рішень відповідних басейнових рад та мають бути затверджені Урядом України у 2024 році. На даний час підготовлені перші проєкти ПУРБ для усіх 9 річкових басейнів України. З даними проєктами можливо ознайомитися на веб-сайті Держводагентства у розділі «Діяльність» - «Плани управління річковими басейнами». До кінця 2023 року проєкти ПУРБ будуть доповнені програмами заходів для досягнення «доброго» стану вод, включаючи заходи повоєнного відновлення. Основними заходами в частині зменшення забруднення вод є будівництво, реконструкція, модернізація очисних споруд та мереж водовідведення відповідно до вимог Директиви Ради 91/271/ЄЕС «Про очистку міських стічних вод» від 21 травня 1991 р. Реалізація ПУРБ планується на шестирічний цикл 2025 – 2030 роки, що є періодом відновлення та післявоєнної відбудови України.

Міндовкілля здійснювало загальну координацію та організацію державного моніторингу вод відповідно до Порядку здійснення державного моніторингу вод, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 758, з метою створення ефективної системи державного моніторингу стану поверхневих, підземних та морських вод відповідно до вимог ВРД та Директиви № 2008/56/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 17 червня 2008 р., що встановлює рамки діяльності Співтовариства у сфері політики з морського середовища.

Для забезпечення виконання вимірювань пріоритетних забруднюючих речовин здійснюється дооснащення 4 базових лабораторій – Західного (м. Івано-Франківськ), Східного (м. Слов'янськ, Донецька область), Північного (м. Вишгород, Київська область) та Південного (м. Одеса) регіонів. Для забезпечення точності та достовірності результатів вимірювань триває процес отримання лабораторіями акредитацій відповідно до вимог стандарту ISO/IEC 17025 «Загальні вимоги до компетенції випробувальних та калібрувальних лабораторій». Лабораторія моніторингу вод Західного регіону (м. Івано-Франківськ) отримала сертифікат про акредитацію відповідно до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17025:2019 у сфері хімічних та фізико-хімічних методів випробувань поверхневих, зворотних (стічних), підземних вод та ґрунту.

Лабораторією моніторингу вод Північного регіону подано до Національного агентства з акредитації України Заявку про отримання свідоцтва про акредитацію. Заходи з моніторингу якості води із застосуванням стандартизованих методів вимірювання вмісту сполук азоту та фосфору передбачені Програмою державного моніторингу вод (у частині діагностичного та операційного моніторингу поверхневих вод), затвердженою наказом Міндовкілля від 05 січня 2022 р. № 1.

Держводагентством наказом від 01 березня 2018 р. № 95 (із змінами) затверджено структуру Державного агентства водних ресурсів України, якою передбачено створення органу управління (басейнового управління водних ресурсів) у межах річкового басейну (суббасейну). Створено 13 басейнових управлінь водних ресурсів.

Крім того, з метою забезпечення раціонального використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів, інтегрованого управління ними забезпечено формування басейнових рад. В Україні басейнові ради сформовані у 8 районах річкових басейнів: Дніпра, Дністра, Дунаю, Південного Бугу, Дону, Вісли, річок Причорномор'я та річок Приазов'я. Загалом сформовано 13 басейнових рад. Басейнові ради відіграють ключову роль при підготовці та реалізації планів управління річковими басейнами. У 2022 році було проведено 27 засідань басейнових рад. Серед питань, які розглядались басейновими радами протягом 2022 року були: розробка елементів планів управління річковими басейнами, огляд місцевих природоохоронних програм, залучення коштів місцевих бюджетів для здійснення заходів із збереження та відновлення водних ресурсів, проведення інвентаризації водних об'єктів та гідротехнічних споруд, впровадження Директиви 2007/60/ЄС Європейського парламенту та Ради від 23 жовтня 2007 р. про оцінку та управління ризиками затоплення, про програму моніторингу масивів поверхневих вод, та інші питання управління водними ресурсами.

У рамках з проєкту ГЕФ «Сприяння транскордонному співробітництву та комплексному управлінню водними ресурсами у басейні річки Дністер» розроблено стратегічну програму дій до 2035 року для басейну Дністра, що визначає стратегічні напрямки для зменшення забруднення води та посилення двосторонньої співпраці в галузі управління водними ресурсами та сприяння раціональному використанню води. Програма дій допоможе впровадити конкретні кроки для зниження забруднення в басейні річки Дністер та синхронізує заходи у планах управління річковим басейном Дністра.

Одночасно, з метою підвищення екологічної свідомості та залучення громадян до впровадження інтегрованих підходів в управління водними ресурсами за басейновим принципом, Держводагентством протягом 2022 року проведено низку еколого-просвітницьких кампаній – Всесвітній день води, Міжнародний день чистих берегів, заходи з відзначення днів річок: Дністра, Дунаю, Південного Бугу, Сіверського Дінця, Дніпра, Десни, Західного Бугу. У зв'язку з військовими діями ряд заходів було проведено у онлайн форматі.

3 СТАН СИСТЕМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Для аналізу та узагальнення стану систем централізованого водопостачання та водовідведення у звітному 2022 році, незважаючи на безпрецедентну агресію рф, 23 обласні державні (військові) адміністрації, Київська міська (військова) державна адміністрація, органи місцевого самоврядування надали інформацію, крім Луганської області, АР Крим та м. Севастополь.

У попередньому звітному році, адміністрації АР Крим та м. Севастополь, 5 обласних державних адміністрацій (обласних військових адміністрацій): Донецька, Запорізька, Луганська, Харківська, Херсонська - не надали інформацію щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2021 році через повномасштабну військову агресію рф. Тому аналіз було проведено для 19 областей та м. Київ у порівнянні з даними для цих же областей у 2020 році.

Для звітнього 2022 року узагальнений аналіз стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснено для 21 області та м. Київ (без урахування даних для Запорізької, Луганської, Херсонської областей АР Крим та м. Севастополь) у порівнянні з даними для цих же областей у 2021 році. Для отримання більш достовірних даних щодо стану питного водопостачання та водовідведення у деяких сумарних показниках не враховувались також дані для Донецької області, про що зазначено у відповідних розділах аналізу.

Дані щодо стану систем централізованого водопостачання та водовідведення для Запорізької та Херсонської областей подано у відповідних підрозділах розділу 5.

3.1. Інформація щодо спричинених руйнувань об'єктів водопостачання та водовідведення за звітний 2022 рік (за інформацією обласних державних (військових) адміністрацій)

Виходячи із аналізу вихідної інформації щодо стану об'єктів водопостачання та водовідведення, отриманої від обласних адміністрацій, зазнали пошкоджень та руйнувань внаслідок невпинних атак на критичну інфраструктуру протягом 2022 року об'єкти у 9 областях України.

Нижче узагальнено інформацію, з урахуванням її наявності. Така оцінка може різнитись з іншими джерелами, які займались визначенням збитків, через те, що отримані пошкодження оперативно ліквідувались, а отже, не фіксувались. Більш повну картину руйнувань можна визначити після закінчення воєнного стану. За інформацією ДСНС, у зв'язку з актом збройної агресії та широкомасштабним вторгненням в Україну збройних сил російської федерації, 24 лютого 2022 р. класифіковано надзвичайну ситуацію воєнного характеру державного рівня, яка розповсюдилась на всю територію України. У зв'язку із масштабністю збройної агресії рф та активними бойовими діями, що тривають, дані про наслідки надзвичайної ситуації воєнного характеру державного рівня уточнюються.

Луганська область. Внаслідок збройної агресії російської федерації проти України значна частина Луганської області є окупованою. Територія, яка підконтрольна українській владі перебуває в зоні активних бойових дій. За цей період майно підприємств житлово-комунального господарства, зокрема підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення, зруйновано або зазнало значних

пошкоджень, тому з початком бойових дій підприємства припинили свою діяльність та надання послуг, тому у комунальних підприємств водопостачання та водовідведення, органів місцевого самоврядування відсутня достовірна інформація щодо стану якості питної води, стану водопостачання та водовідведення у Луганській області у 2022 році.

Донецька область. На території Донецької області тривають активні бойові дії, частину території тимчасово окуповано, що призвело до зупинки господарської діяльності певних підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення. Діючі підприємства працюють в надскладних умовах, обумовлених постійними обстрілами, відсутністю достатньої кількості реагентів та руйнуванням об'єктів і мереж водопостачання та водовідведення. У м. Сіверськ та м. Святогірськ доступ до послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у яких перервався через військові дії, до сих пір не відновлено.

Внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України в Донецькій області та часткову окупацію області станом на 31 грудня 2022 р. пошкоджено та/або зруйновано 79 об'єктів питного водопостачання та централізованого водовідведення, з них: водопровідні очисні споруди – 7 од.; очисні споруди систем централізованого водовідведення – 8 од.; водопровідні насосні станції – 25 од.; насосні станції систем централізованого водовідведення – 36 од.; водозабори – 2 од.; свердловини – 1 од. та 2 гідротехнічні споруди. Визначено пошкодження більше 30 км водопровідних та 10 км мереж централізованого водовідведення. Через дефіцит води, більшість територіальних громад перейшло на подачу води за графіками.

Харківська область. Для Харківської області, за даними обласної адміністрації, для аналізу подану інформацію без урахування територій, які знаходяться під постійними обстрілами. Станом на 01 травня 2023 р., унаслідок ведення бойових дій в області зазнали пошкоджень 173 об'єкти підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення та 344,2 км мереж. На 2023 рік відновлено 21 об'єкт та 8,9 км мереж.

Херсонська область. Значна частина населених пунктів Херсонської області з 24 лютого 2022 р. перебуває під тимчасовою окупацією збройних формувань рф. Станом на 05 травня 2023 р. деокуповано 228 (32,76 %) із 696 населених пунктів Херсонської області. Під окупацією залишається 468 (67,24 %) населених пунктів. У зв'язку із довготривалою окупацією, значна частина документів, інформації, у тому числі на електронних носіях, щодо діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування втрачена, тому інформація узагальнена по тим населеним пунктам, де вона наявна повністю або частково. Відзначено пошкодження каналізаційного колектору (6 км) внаслідок артобстрілу, водогону (400 м), які на даний час не відновлені, та водопровідних мереж сільських населених пунктів Херсонської області, які також у переважній більшості ще не відновлені.

Київська область. У Київській області у 2022 році проводилась робота, спрямована на відновлення систем водопостачання та водовідведення, що зазнали пошкоджень внаслідок бойових дій на території області. Силами комунальних підприємств, за підтримки міжнародних донорів відновлено роботу пошкоджених об'єктів водопостачання та водовідведення.

Миколаївська область. У зв'язку з тривалим періодом експлуатації технологічних водопровідних мереж очисних споруд водопроводу МКП «Миколаївводоканал» та враховуючи аварійний стан водогону ОСВ, виникла необхідність проведення його

реконструкції. Прокладання нового трубопроводу дозволило уникнути аварійних ситуацій та безперебійно постачати воду з Бузького лиману до очисних споруд водопроводу, а також задіяти споруди II-ї та III-ї черг до процесу очищення води. Експлуатація інженерних мереж і споруд в умовах подачі і відведення води з підвищеним солевмістом та інших інгредієнтів, що значно перевищують нормативні показники якості вихідної води і, відповідно підготовленої води, що подається до споживача, призвели до передбачуваних змін в технічних характеристиках обладнання і, особливо, у внутрішніх порожнинах сталевих труб. Для прикладу, жорсткість води після очисних споруд складає 32-45 ммоль/дм³, при нормі 1,5-7 ммоль/дм³, хлориди – 4 500-6 000 мг/дм³ при максимальній нормі 250 мг/дм³.

З метою надання допомоги мешканцям м. Миколаїв, що залишилися без питного водопостачання внаслідок збройної агресії російської федерації, у 2022 році з обласного бюджету Одеської області, в рамках заходів Програми, виділено 1 800,0 тис. грн, з яких освоєно 1 796,6 тис. грн. Так, за рахунок Одеського обласного бюджету у м. Миколаїв було побудовано артезіанську свердловину для забезпечення місцевого населення питною водою.

У Одеській області пошкодження 12 м водопровідних мереж було оперативно ліквідовано, суттєвих руйнувань об'єктів водопостачання та водовідведення протягом 2022 рік не зафіксовано. Практично усі обласні адміністрації звертають увагу на відсутність коштів, припинення фінансування програм з розвитку водопостачання та водовідведення, в тому числі через військову агресію, що можна розцінювати як шкоду, спричинену військовими діями.

Варто зазначити, що у 2022 році, особливо в осінньо-зимовий період підприємства водопостачання та водовідведення стикались із відсутністю електроенергії, що унеможливило подачу питної води. Тому, як відзначали представники обласних державних (військових) адміністрації допомога благодійних фондів, міжнародних організацій щодо постачання електрогенераторів була неоціненною.

Враховуючи варварське руйнування Каховської ГЕС у червні 2023 року, ситуація щодо руйнувань об'єктів водопостачання та водовідведення, доступу до джерел питного водопостачання змінилась.

Допомога міжнародних організацій у подоланні «водної» кризи. Зважаючи на кризу та важливість оперативного реагування, відновлення критичної інфраструктури, а найголовніше забезпечення населення питною водою, включаючи жінок, дітей та осіб з інвалідністю, літніх людей, внутрішньо переміщених осіб, для підтримки підприємств водопостачання та водовідведення протягом 2022 року було спрямовано допомогу міжнародних організацій.

Така допомога надавалась та надається не тільки областям, де є суттєві руйнування, а і тим, які прийняли внутрішньо переміщених осіб, адже системи водопостачання та водовідведення по всій Україні фізично та морально зношені, тому варто враховувати їх можливий резерв.

Для забезпечення потреб мешканців громад, на території населених пунктів Донецької області облаштовуються свердловини, організовується підвіз і місця розливу технічної води. Також за підтримки міжнародних благодійних фондів (БФ «NEW WAY», «Caritas Маріуполь», ADRA, USAID, UNICEF Ukraine) здійснюється підвіз технічної та питної води, встановлюються ємності для зберігання та розливу води населенню.

За рахунок міжнародної технічної допомоги, допомоги Міжнародного Червоного Хреста та Червоного Хреста в Україні в м. Миколаїв у місцях масового перебування так і в закладах освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та інших бюджетних установах у 2022 році встановлено 72 колективних установи доочищення питної води потужністю 325,6 м³/год.

У 2022 році підприємствами питного водопостачання та централізованого водовідведення Закарпатської області було вжито заходів та забезпечено безперебійну роботу і надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення як мешканцям краю, так і внутрішньо переміщеним особам, що знайшли свій прихисток у Закарпатській області. Для цього залучено фінансові ресурси місцевих бюджетів територіальних громад, обігові кошти водопостачальних підприємств, міжнародних організацій та допомогу міст-побратимів країн Європейського Союзу у вигляді гуманітарної допомоги, наданої обладнанням та устаткуванням.

У Волинській області стан Ковельського УВКГ «Ковельводоканал» у порівнянні з 2021 роком практично не змінився, однак, з'явилися окремі виклики, які спричинені військовими діями, а саме необхідність придбання та встановлення обладнання (в основному енергетичного), яке буде забезпечувати безперебійне водопостачання та водовідведення споживачів в умовах вимкнення електричної енергії.

Допомога від міжнародних партнерів не припиняється, що дозволяє оперативно реагувати на вирішення проблем із водозабезпеченням та водовідведенням.

3.2 Забезпечення населених пунктів та населення централізованим водопостачанням та централізованим водовідведенням

У 2022 році показник охоплення міст централізованим водопостачанням, порівняно з 2021 роком, не змінився: 310 (98,7 %) із 314 міст було забезпечено послугами з централізованого водопостачання (табл. 3.1, табл. 3.2) – дані без урахування інформації по 5 областям та АР Крим.

У чотирьох містах - Судова Вишня, Турка Львівської обл., Копичинці Тернопільської обл. та Вашківці Чернівецької обл. - централізоване водопостачання відсутнє. У цих населених пунктах забезпечення водою здійснюється зі свердловин та колодязів.

Охоплення селищ міського типу (далі - смт) та сіл централізованим водопостачанням в цілому по країні у 2022 році практично не змінилось та залишилось на рівні 2021 року: 427 (90,3 %) із 473 смт; 5 201 (23,4 %) із 22 196 сіл було охоплено централізованим водопостачанням. У 2021 р. показник охоплення послугами з централізованого водопостачання становив 427 (90,3 %) із 473 смт та 5 125 (23,1 %) із 22 199 сіл.

Показник охоплення населених пунктів послугами з централізованого водовідведення у 2022 році не змінився: 301 (95,9 %) із 314 міст були забезпечені послугами з централізованого водовідведення дані без урахування інформації по 5 областям та АР Крим.

У 13 містах - Берестечко, Устилуг Волинської області; Благовіщенське Кіровоградської області; Турка, Угнів, Белз, Доброміль, Глиняни Львівської області; Копичинці Тернопільської області; Шпола Черкаської області; Вашківці, Герца

Чернівецької області; Батурин Чернігівської області централізоване водовідведення відсутнє.

Охоплення смт та сіл централізованим водовідведенням у 2022 році не змінилось: 318 (67,2 %) із 473 смт та 339 (1,5 %) із 22 196 сіл було охоплено централізованим водовідведенням (у 2021 році охоплення послугами було наступним: 318 із 473 смт та 331 із 22 199 сіл).

Таблиця 3.1

Кількість населених пунктів, забезпечених системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

Рік	Міста			Смт			Села		
	всього	з них забезпечено	% до н/п	всього	з них забезпечено	% до н/п	всього	з них забезпечено	% до н/п
централізованим водопостачанням									
2021*	314	310	98,7	473	427	90,3	22 199	5 125	23,1
2022*	314	310	98,7	473	427	90,3	22 196	5 201	23,4
2021**	371	367	98,9	605	552	91,2	24 001	5 590	23,3
2022**	352	346	98,3	550	499	90,7	23 952	5 602	23,4
централізованим водовідведенням									
2021*	314	301	95,9	473	318	67,2	22 199	331	1,5
2022*	314	301	95,9	473	318	67,2	22 196	339	1,5
2021**	371	357	96,2	605	395	65,3	24 001	382	1,6
2022**	352	336	95,5	550	365	66,4	23 952	384	1,6
*без урахування Донецької, Запорізької, Луганської, Херсонської, Харківської областей									
** без урахування Запорізької, Луганської, Херсонської областей									

З урахуванням інформації, яка у минулому звітному році не була надана через повномасштабну агресію РФ, а саме даних щодо забезпеченості населених пунктів послугами з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для Донецької, Харківської областей ситуація щодо охоплення населених пунктів послугами демонструє тенденцію до зниження (інформацію щодо Запорізької та Херсонської областей виключено із сумарних показників тому, що за 2021 рік для Запорізької її не надано, що унеможлиблює коректне порівняння; щодо Херсонської області – через втрату такої інформації та подання її частково) (табл. 3.1).

Централізоване водопостачання було відсутнє у 6 містах. Додатково до міст Тернопільської та Чернівецької областей додалися 2 міста Донецької області: м. Сіверськ, де послуги з водопостачання та водовідведення відновити неможливо через близьке розташування до лінії ведення бойових дій та відсутність електроживлення об'єктів та м. Святогірськ, де послуги з водопостачання та водовідведення (після деокупації території) не відновлено.

Щодо забезпеченості селищ міського типу, то централізоване водопостачання було відсутнє у 51 смт 11 областей (Волинська, Житомирська, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Львівська, Миколаївська, Тернопільська, Харківська, Черкаська, Чернігівська).

Для сіл у 2022 році охоплення послугами практично не змінилось - 23,4 % (23,3 % у 2021 році).

Централізоване водовідведення було відсутнє у 16 містах. До населених пунктів без централізованого водовідведення у Волинській, Кіровоградській, Львівській, Тернопільській, Черкаській, Чернівецькій, Чернігівській області додалися міста Донецької та Харківської областей: м. Сіверськ, м. Святогірськ Донецької обл., де на даний час відновити доступ до послуг неможливо та м. Південне Харківської області (в якому і до повномасштабної агресії РФ централізоване водовідведення було відсутнє).

Щодо забезпеченості селищ міського типу, то централізоване водовідведення було відсутнє у 185 смт в усіх областях, крім Миколаївської.

Для сіл у 2022 році охоплення послугами з централізованого водовідведення не змінилось та залишається на досить низькому рівні – 1,6 % або 384 села (23,3 % або 382 села у 2021 році).

Таблиця 3.2

Стан забезпеченості населених пунктів централізованим водопостачанням та централізованим водовідведенням у 2022 році

№	Область	Чисельність населених пунктів, усього			Забезпечено централізованим					
		міста	смт	села	водопостачанням, %			водовідведенням, %		
					міста	смт	села	міста	смт	села
1.	Вінницька	18	29	1 456	100,0	100,0	24,7	100,0	62,1	0,3
2.	Волинська	11	22	1 054	100,0	81,8	30,3	81,8	81,8	2,4
3.	Дніпропетровська	20	46	1 372	100,0	100,0	25,4	100,0	71,7	2,1
4.	Донецька	21	17	82	90,5	100,0	100,0	90,5	47,1	9,8
5.	Житомирська	12	43	1 613	100,0	88,4	8,2	100,0	81,4	1,1
6.	Закарпатська	11	19	575	100,0	100,0	33,2	100,0	78,9	2,8
7.	Запорізька	4	9	342	100,0	77,8	38,3	100,0	55,6	1,5
8.	Ів. Франківська	15	24	765	100,0	54,2	3,4	100,0	45,8	1,2
9.	Київська	26	30	1 126	100,0	96,7	74,1	100,0	83,3	5,2
10.	Кіровоградська	12	27	991	100,0	81,5	21,9	91,7	66,7	0,6
11.	Луганська	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.	Львівська	44	34	1 850	95,5	73,5	11,5	88,6	52,9	1,0
13.	Миколаївська	9	17	885	100,0	94,1	58,0	100,0	100,0	2,1
14.	Одеська	19	33	1 124	100,0	100,0	11,2	100,0	42,4	1,2
15.	Полтавська	16	20	1 805	100,0	100,0	30,4	100,0	80,0	2,0
16.	Рівненська	11	16	999	100,0	100,0	18,6	100,0	87,5	1,4
17.	Сумська	15	20	1 458	100,0	100,0	23,6	100,0	60,0	1,1
18.	Тернопільська	18	17	1 023	94,4	88,2	5,0	94,4	58,8	1,6
19.	Харківська	17	60	1 674	100,0	91,7	19,1	94,1	65,0	2,2
20.	Херсонська	3	4	111	66,7	100,0	76,6	66,7	100,0	9,9
21.	Хмельницька	13	24	1 414	100,0	100,0	31,5	100,0	62,5	0,8
22.	Черкаська	16	15	824	100,0	60,0	16,9	93,8	46,7	1,8
23.	Чернівецька	11	8	398	90,9	87,5	4,0	81,8	87,5	0
24.	Чернігівська	16	29	1 464	100,0	96,6	13,3	93,8	51,7	0,8
25.	м.Київ	1	-	-	100,0	-	-	100,0	-	-
РАЗОМ		359	563	24 405	98,1	90,6	23,8	95,3	66,4	1,6
Без Донецької, Запорізької, Луганської, Харківської, Херсонської обл.		314	473	22 196	98,7	90,3	23,4	95,9	67,2	1,5
Без Запорізької, Херсонської обл.		352	550	23 952	98,3	90,7	23,4	95,9	66,4	1,6

В цілому, у 2022 році по країні у розрізі населених пунктів ситуація не змінилась порівняно із 2021 та 2020 роками (без урахування Донецької, Запорізької, Луганської, Херсонської обл.) забезпечено:

✓ централізованим водопостачанням - 98,7 % міст (відсутнє у 4 містах), 90,3 % смт (відсутнє у 46 смт) та 23,4 % сільських населених пунктів (відсутнє у 16 995 сільських населених пунктах);

✓ централізованим водовідведенням - 95,9 % міст (відсутнє у 13 містах), 67,2 % смт (відсутнє у 155 смт) та 1,5 % сільських населених пунктів (відсутнє у 21 857 сільських населених пунктах).

З урахування Донецької та Харківської обл. спостерігається регрес щодо доступу до послуг порівняно із даними 2021 році, а саме у 2022 році забезпечено:

✓ централізованим водопостачанням - 98,3 % міст (відсутнє у 6 містах), 90,7 % смт (відсутнє у 51 смт) та 23,4 % сільських населених пунктів (відсутнє у 18 350 сільських населених пунктах);

✓ централізованим водовідведенням - 95,5 % міст (відсутнє у 16 містах), 66,4 % смт (відсутнє у 185 смт) та 1,6 % сільських населених пунктів (відсутнє у 23 586 сільських населених пунктах).

Забезпечення населення централізованим водопостачанням та централізованим водовідведенням

У 2022 році повністю (100 % населення) було забезпечено послугами централізованого водопостачання населення міст у Київській області та у м. Київ (табл. 3.3). Для централізованого водовідведення 100 % охоплення послугою протягом 2022 року було лише у м. Київ. Показники не змінилися з 2021 та 2020 років.

Щодо охоплення населення селищ міського типу послугами централізованого водопостачання, то цей показник протягом 2022 року коливався у межах від 22 % у Черкаській до 96,8 % у Київській областях; для централізованого водовідведення цей показник змінювався у межах від 1,8 % у Запорізькій до 96,5 % у Одеській областях.

Протягом 2022 року 67,3 % населення (21 014,857 із 31 217,399 тис. осіб) було забезпечено послугами з централізованого водопостачання та 52,8 % населення (16 449,614 із 31 165,528 тис. осіб) - послугами з централізованого водовідведення (без урахування чисельності населення Волинської, Запорізької, Луганської, Херсонської областей та АР Крим).

Для 2021 року, за оновленою інформацією, отриманою від областей, 68,5 % населення (22 722,675 із 33 168,298 тис. осіб) було забезпечено послугами з централізованого водопостачання та 52,7 % населення (17 460,069 із 33 142,298 тис. осіб) - послугами з централізованого водовідведення (без урахування чисельності населення Волинської, Запорізької, Луганської, Херсонської областей та АР Крим).

Отже, спостерігається зниження чисельності населення, яке має доступ до централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, а також зниження загальної чисельності населення України, що виражається в абсолютних показниках.

Варто зазначити, що розбіжність у загальній чисельності населення для водопостачання та водовідведення зумовлена різною кількістю осіб, які забезпечуються послугам централізованого водопостачання і централізованого водовідведення

ПрАТ «АК «Київводоканал». Розбіжність між даними, отриманими від обласних адміністрацій та даними Держстату зумовлена тим, що Волинська, Луганська області не подали інформацію щодо чисельності населення для формування Національної доповіді, а також різницею у загальній чисельності населення Донецької області.

Також для областей, при оцінці як загального рівня забезпеченості населення послугами з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, так і у розрізі областей, чисельність внутрішньо переміщених осіб не враховувалась.

Таблиця 3.3

Забезпечення населення централізованим водопостачанням та централізованим водовідведенням
(у % до загальної чисельності населення)

№	Область	водопостачання			водовідведення		
		міста	сміт	села	міста	сміт	села
1.	Вінницька	76,9	69,1	6,5	68,5	59,0	2,1
2.	Волинська	-	-	-	-	-	-
3.	Дніпропетровська	96,8	86,8	34,1	73,5	37,8	4,9
4.	Донецька	94,9	82,0	98,3	57,0	62,7	24,9
5.	Житомирська	82,3	46,3	13,8	65,6	44,8	4,0
6.	Закарпатська	86,0	48,5	14,6	83,5	38,9	1,3
7.	Запорізька	97,0	74,6	27,4	70,1	1,8	2,2
8.	Івано-Франківська	92,7	36,7	6,5	84,6	38,3	5,7
9.	Київська	100,0	96,8	78,7	99,6	92,0	33,5
10.	Кіровоградська	79,7	67,7	42,8	74,8	58,6	4,2
11.	Луганська	-	-	-	-	-	-
12.	Львівська	92,7	68,2	9,8	94,5	42,0	2,0
13.	Миколаївська	85,3	84,2	68,1	79,4	69,8	21,3
14.	Одеська	99,8	96,5	24,6	99,8	96,5	24,6
15.	Полтавська	93,0	65,0	26,0	66,7	16,6	2,0
16.	Рівненська	86,1	57,8	13,5	72,4	40,1	1,5
17.	Сумська	82,7	49,6	34,0	83,9	14,0	4,8
18.	Тернопільська	98,3	88,4	1,7	96,1	58,7	0,3
19.	Харківська	83,3	47,2	27,6	76,7	24,8	5,3
20.	Херсонська	62,8	68,6	62,0	50,8	17,4	10,6
21.	Хмельницька	85,1	85,6	35,7	72,4	36,0	1,1
22.	Черкаська	73,0	22,0	3,5	60,0	16,1	1,0
23.	Чернівецька	70,2	70,7	3,8	65,9	31,5	0
24.	Чернігівська	84,8	40,7	12,7	63,0	26,2	2,3
25.	м.Київ	100,0	-	-	100,0	-	-
РАЗОМ 2022 рік*, %		88,6 %	22,2 %	74,4 %	5,3 %		
РАЗОМ 2022 рік*, тис. осіб		19 640,404	2 225,986	17 006,751	531,204		
РАЗОМ 2022 рік**, %		88,3 %	21,9 %	74,8 %	5,3 %		
РАЗОМ 2022 рік**, тис. осіб		18 847,749	2 167,108	15 926,347	523,267		
РАЗОМ 2021 рік*, %		88,9 %	22,7 %	73,6 %	5,4 %		
РАЗОМ 2021 рік*, тис. осіб		20 490,049	2 322,376	16 939,823	548,706		
РАЗОМ 2021 рік**, %		88,9 %	23,3 %	73,7 %	5,3 %		
РАЗОМ 2021 рік**, тис. осіб		20 447,429	2 275,246	16 918,823	541,246		

* з урахування Запорізької, Херсонської областей, без Волинської області

** без урахування Волинської, Запорізької, Луганської, Херсонської областей

Населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості

Відповідно до наданої інформації, у 2022 році у маловодній місцевості перебував 801 населений пункт у 11 областях України, що складає 3,2 % від загальної чисельності населених пунктів України (Дніпропетровська, Донецька, Житомирська, Запорізька, Кіровоградська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Херсонська, Черкаська області).

У 2021 році 686 населених пунктів або 3 % від загальної кількості населених пунктів перебували у маловодній місцевості у 7 областях України (без урахування даних по тих областях, які у 2021 році не змогли надати інформацію: Донецька, Запорізька, Луганська, Харківська, Херсонська).

Найбільша кількість вказаних населених пунктів і населення у 2022 році, як і у 2021, були у Одеській та у Житомирській областях - 270 та 131 населений пункт, відповідно.

У маловодній місцевості перебувають переважно сільські населені пункти – за даними 2022 року це 760 сіл або 3 % від загальної чисельності населених пунктів України та 95 % від тих населених пунктів, які перебувають у маловодній місцевості (662 села або 96,5 % від тих населених пунктів, які перебувають у маловодній місцевості для 2021 року).

Режим подачі води з систем централізованого водопостачання

Цілодобове водопостачання населених пунктів і населення, як і у 2021 році, протягом звітного року забезпечувалось у 4 областях: Волинська, Рівненська, Хмельницька, Чернігівська та м. Київ (табл. 3.4).

У звітному році забезпеченість населених пунктів покращилась у Запорізькій та Черкаській областях. У Донецькій, Львівській погіршилась; у інших областях та м. Київ - залишилась без змін.

Щодо забезпеченості населення цілодобовим водопостачанням, то у Запорізькій області ситуація покращилась, у Харківській, Миколаївській, Донецькій, Львівській - погіршилась; у решті областей - залишилась без змін.

Таблиця 3.4

№	Область	Цілодобова подача води, %			
		2022 рік		2021 рік	
		населених пунктів	населення	населених пунктів	населення
1.	Волинська	100	100	100	100
2.	Рівненська	100	100	100	100
3.	Хмельницька	100	100	100	100
4.	Чернігівська	100	100	100	100
5.	м. Київ	100	100	100	100
6.	Харківська	99,4	99,9	100	100
7.	Чернівецька	99,3	96,3	99,3	96,3
8.	Тернопільська	99,0	99,0	99,0	99,0
9.	Вінницька	99,0	99,0	99,0	99,0
10.	Житомирська	98,0	89,0	98,0	89,0
11.	Ів. Франківська	96,2	97,6	96,2	97,6
12.	Одеська	94,4	69,5	94,4	69,5
13.	Київська	90,0	91,0	90,0	91,0
14.	Херсонська	84-100	87-100	84-100	87-100

№	Область	Цілодобова подача води, %			
		2022 рік		2021 рік	
		населених пунктів	населення	населених пунктів	населення
15.	Миколаївська	80,0	81,8	80,0	82,15
16.	Кіровоградська	48,1	76,0	48,1	76,0
17.	Донецька	35,69	41,61	82,59	82,44
18.	Полтавська	31,7	65,8	31,7	65,6
19.	Дніпропетровська	29,0	92,0	29,0	92,0
20.	Закарпатська	27,1	34,9	27,1	34,8
21.	Сумська	25,6	71,9	25,6	71,9
22.	Запорізька	22,8	77,1	-	-
23.	Черкаська	21,0	73,0	19,2	48,0
24.	Львівська	14,52	57,21	14,52	57,21
25.	Луганська	-	-	-	-

3.3 Застосування привізної води для населення

У 2022 році привізною питною водою забезпечувалось 249,4 тис. осіб (2,1 % від загальної чисельності осіб тих областей, де використовувалась привізана вода, та 0,8 % від загальної чисельності населення в Україні без урахування населення Волинської, Луганської області) у 7 областях (табл. 3.5): Дніпропетровська, Запорізька, Кіровоградська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Харківська.

Таблиця 3.5

№	Область	Населені пункти			Населення		
		Кількість населених пунктів		% до населених пунктів області	Чисельність, тис. осіб		% до населення області
		усього	забезп. привізною водою		усього	забезп. привізною водою	
2022 рік							
1.	Дніпропетровська	1 438	293	20,4	3 333,93	70,614	2,1
2.	Запорізька	355	146	41,1	873,34	30,696	3,5
3.	Кіровоградська	1 030	27	2,6	652,80	16,562	2,5
4.	Миколаївська	911	154	16,9	1 090,50	46,598	4,3
5.	Одеська	1 176	59	5,0	2 266,80	84,066	3,7
6.	Полтавська	1 841	2	0,1	1 352,30	0,255	0,02
7.	Харківська	1 751	11	0,6	2 324,80	0,647	0,03
	Всього	8 502	692	8,1	11 894,47	249,438	2,1
2021 рік							
1.	Дніпропетровська	1 438	293	20,4	3 221,55	70,61	2,2
2.	Кіровоградська	1 030	29	2,8	618,90	16,65	2,7
3.	Миколаївська	911	154	16,9	1 093,50	46,60	4,3
4.	Одеська	1 176	55	4,7	2 266,80	32,90	1,5
5.	Полтавська	1 846	18	1,0	1 386,94	4,40	0,3
	Всього	6 401	549	8,6	8 587,69	171,16	2,0
2020 рік							
1.	Дніпропетровська	1 438	293	20,4	3 221,55	70,61	2,2
2.	Кіровоградська	1 030	13	1,3	618,90	13,52	2,2
3.	Миколаївська	911	154	16,9	1 108,40	46,60	4,2
4.	Одеська	1 176	55	4,7	2 266,80	32,90	1,5
5.	Полтавська	1 846	8	0,4	1 386,95	1,52	0,1
	Всього	6 401	523	8,2	8 602,603	165,147	1,9

У 2021 році 171,2 тис. осіб або 0,6 % від загальної чисельності населення в Україні користувались привізною водою у 5 областях (Дніпропетровська, Кіровоградська, Миколаївська, Одеська, Полтавська), що складало 2 % від загальної чисельності осіб областей, де використовувалась привізена вода (без урахування населення тих областей, які не змогли надати інформацію у 2021 році).

Щодо населених пунктів, то привізною водою протягом 2022 року користувались у 692 населених пунктах або 8,1 % від загальної кількості населених пунктів, де використовувалась привізена вода та 2,7 % від загальної кількості населених пунктів в Україні (без урахування даних по Луганській області). У 2021 році кількість населених пунктів складала - 549 або 8,6 % від загальної кількості населених пунктів, де використовувалась привізена вода та 2,5 % загальної кількості населених пунктів.

Кількість населених пунктів, які користувались привізною водою протягом 2022 року порівняно з 2021 роком, збільшилась за рахунок Запорізької та Харківської областей. Для Полтавської області показник охоплення населених пунктів та населення привізною водою зменшився за рахунок підключення тих населених пунктів, які раніше користувались привізною водою, до централізованого водопостачання.

Найбільша кількість населених пунктів і населення, які забезпечувались привізною водою, у 2022 році, як і у попередній звітний рік, була у Дніпропетровській - 293 населених пункти (20,4 % від загальної кількості населених пунктів області) і 70,6 тис. осіб (2,1 % від загальної чисельності населення області), Миколаївській - 154 населених пункти (16,9 % від загальної чисельності населення області) і 46,6 тис. осіб (4,3 % від загальної чисельності населення області), Запорізькій областях - 146 населених пункти (41,1 % від загальної чисельності населення області) і 30,7 тис. осіб (2,5 % від загальної чисельності населення області). Щодо Одеської області, то загальна чисельність населення, які користувались привізною водою, у звітному році складала 84,06 тис. осіб, що більше приблизно на 52 тис. осіб, ніж у попередніх роках.

За категоріями, населені пункти, де використовувалась привізена вода, розподілялись (табл. 3.6):

➤ 3 міста: 1 місто у Запорізькій області (м. Оріхів), що складає 25 % від кількості міст області та 0,01 % від загальної чисельності населення міст області; 2 міста у Кіровоградській обл.: Новоукраїнка та Долинська, що складає 16,7 % від кількості міст області та 2,3 % від загальної чисельності населення міст області;

➤ 8 смт: 3 смт у Дніпропетровській – смт Межова, Юр'ївка, Просяна (7,32 тис. осіб – 3,5 % від загальної чисельності населення смт області; 6,5 % від загальної кількості смт області); у Одеській – 2 смт - смт Суворове та смт Петрівка (4,9 тис. осіб – 3,7 % від загальної чисельності населення смт області; 6,1 % від загальної кількості смт області); по 1 смт у Запорізькій - смт Комишуваха – 5,2 тис. осіб – 6,1 % від загальної чисельності населення смт області; у Кіровоградській – смт Устинівка (1 тис. осіб – 1,1 % від загальної чисельності населення смт області; у Миколаївській – смт Єланець (4,8 тис. осіб – 5,3 % від загальної чисельності населення смт області) областях;

➤ 681 сільський населений пункт (215 тис. осіб або 9 % від загальної чисельності населення сіл областей; 8,3 % від загальної кількості сіл областей)

Таблиця 3.6

№ з/п	Область	міста				сміт				Сільські населені пункти			
		кільк	%*	тис. осіб	%**	кільк	%*	тис. осіб	%**	кільк	%*	тис. осіб	%**
1	Дніпропетровська	-	-	-	-	3	6,5	7,323	3,5	290	21,1	63,291	11,7
2	Донецька	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Запорізька	1	25,0	0,09	0,01	1	11,1	5,241	6,1	144	42,1	25,369	29,6
4	Кіровоградська	2	16,7	11,478	2,3	1	3,7	1	1,1	24	2,4	4,084	6,0
5	Миколаївська	-	-	-	-	1	5,9	4,829	5,3	153	17,3	41,769	12,6
6	Одеська	-	-	-	-	2	6,1	4,923	3,7	57	5,1	79,143	15,2
7	Полтавська	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0,1	0,255	0,1
8	Харківська	-	-	-	-	-	-	-	-	11	0,7	0,647	0,2
9	Херсонська	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього		3	18,8	11,564	7,5	8	6,1	23,316	4,1	681	8,3	214,558	9,0

*% розраховано до кількості населених пунктів області
 **% розраховано до чисельності населення області

3.4 Системи централізованого водопостачання

Відповідно до наданої інформації у 2022 році показники водопостачання були наступними – дані без урахування інформації по 4 областям (Донецька, Запорізька, Луганська, Херсонська) та АР Крим.

Обсяги води в системах водопостачання (рис. 3.1):

- ✓ піднято – 1 545,50 млн м³;
- ✓ очищено – 1 109,21 млн м³ або 71,8 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 1 385,29 млн м³ або 89,6 %;
- ✓ реалізовано – 1 040,23 млн м³ або 67,3 %;
- ✓ знезаражено – 1 322,46 млн м³ або 85,6 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 505,27 млн м³ або 32,7 %.

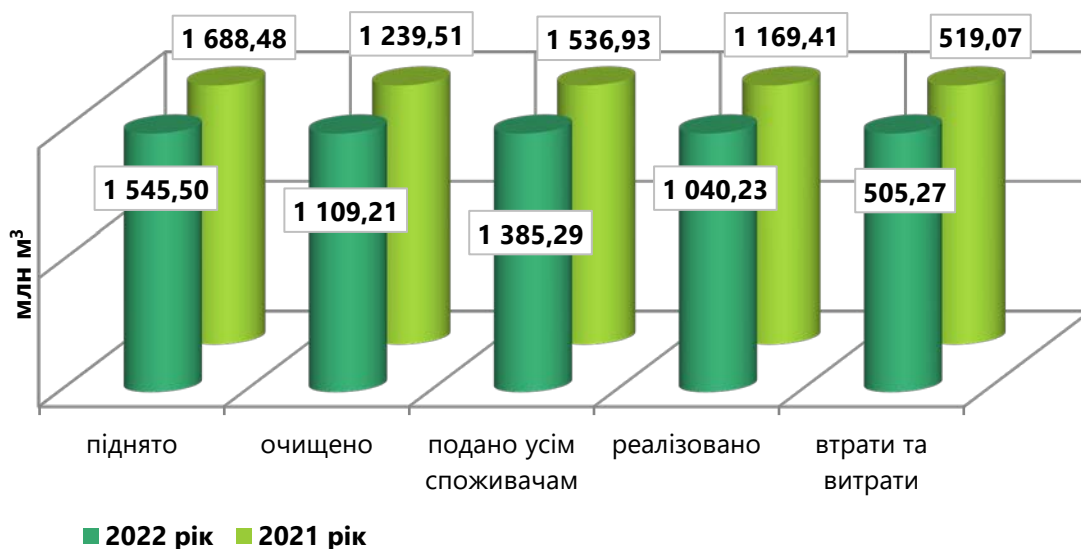

Рис. 3.1. Виробничі показники водопостачання по Україні

За структурними складовими обсяги води у 2022 році розподілялись наступним чином (рис. 3.2):

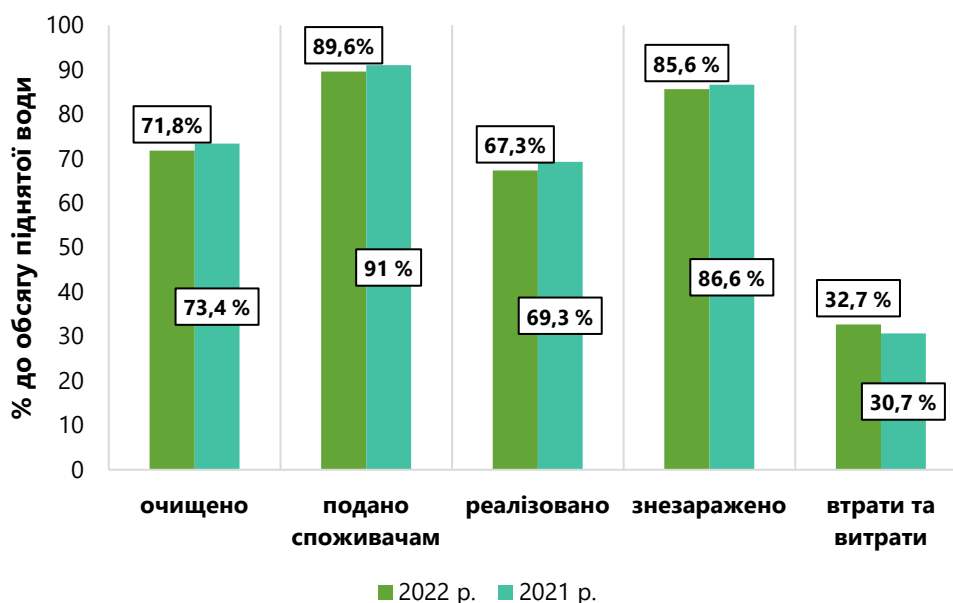

Рис. 3.2. Співвідношення обсягів води (у % до піднятої води)

У 2022 році найбільші обсяги піднятої та поданої у мережу води у системах водопостачання протягом року були, відповідно, у областях (рис. 3.3, 3.4):

- Дніпропетровська – 349,8; 322,2 млн м³;
- м. Київ - 201,59 та 186,06 млн м³;
- Харківська – 163 та 155,3 млн м³;
- Одеська – 143,2 та 124,1 млн м³;
- Львівська – 104,09 та 100,49 млн м³;
- Полтавська – 100,89 та 55,7 млн м³.

Найменші обсяги піднятої та поданої у мережу води у системах водопостачання протягом 2022 року, були, відповідно, у областях:

- Тернопільська – 17,96 та 17,77 млн м³;
- Закарпатська – 20,84 та 20,52 млн м³;
- Чернігівська – 21,6 та 21,6 млн м³;
- Волинська – 24,33 та 23,32 млн м³;
- Рівненська - 25,33 та 24,34 млн м³.

Протягом 2022 року уся піднята вода (100 %) знезаражувалась у Івано-Франківській, Чернівецькій областях та у м. Київ; у 7 областях знезаражувалось від 90 до 99 % піднятої води (Тернопільська, Львівська, Волинська, Рівненська, Дніпропетровська, Київська, Вінницька), у 10 областях - від 70 до 89,4 %; у Полтавській області - 49,3 %; у Чернігівській та Сумській областях вода подавалась споживачам без знезараження.

Рис. 3.3. Обсяги піднятої води

Рис. 3.4. Обсяги води, поданої усім споживачам

Показник реалізації питної води (рис. 3.5) був найкращим у Дніпропетровській, та Київській областях, де його величина (у % до обсягів піднятої води) становила відповідно 90 та 84,8%. Найгірша ситуація була у Полтавській області, де протягом 2022 року було реалізовано 37,8% і у цій же області були найбільші втрати і витрати води - 62,2 %. Високий рівень витрат також був у Чернігівській області – 61,7 % та Кіровоградській області – 50,2 %. У решті областей втрати та витрати води були менше 50 %. Найменші втрати та витрати води були у Дніпропетровській області - 10 % та Київській області - 15,2 % (рис. 3.6).

Рис. 3.5. Реалізація води
(без Херсонської, Луганської областей)

Рис. 3.6. Втрати та витрати води
(без Херсонської, Луганської областей)

Водопровідні насосні станції. Згідно представлених даних в системах водопостачання у 2022 році перебувало 6 585 водопровідних насосних станцій із сумарною фактичною потужністю – 4 891,5 млн м³/рік. При цьому їх проектна потужність становила 14 540,4 млн м³/рік, тобто майже у 3 рази була більшою від потреби. У 2021 році в системах водопостачання перебувало 6 838 насосних станцій (без даних по Запорізькій, Луганській області).

У розрізі окремих областей найгіршою ситуація була в Одеській та Донецькій областях, де проектна потужність ВНС перевищувала фактичну у 6,9 та 6,1 рази, відповідно. У 2 областях - Вінницькій, Чернівецькій - та м. Київ проектна та фактична потужність були практично однаковими.

Без урахування даних Донецької, Запорізької, Луганської, Херсонської обл. та АР Крим загальна чисельність водопровідних насосних станцій та їх сумарна фактична потужність становили:

- у 2022 році: 6 228 водопровідних насосних станції із сумарною фактичною потужністю – 4 460 млн м³/рік, яка була майже у 3 рази більшою від потреби;
- у 2021 році: 6 392 водопровідних насосних станції із сумарною фактичною потужністю – 4 545,63 млн м³/рік, яка була майже у 3 рази більшою від потреби.

Водопровідне насосне обладнання. Технічний стан водопровідного насосного обладнання у 2022 році був наступним:

➤ відсоток насосів, які потребували заміни (по відношенню до їх загальної кількості), був найвищим у м. Київ (62,5 %) та Тернопільській області (43,2 %); у 4 областях (Волинська, Херсонська, Житомирська, Кіровоградська) відсоток знаходився у межах 30-40 %; у 9 областях (Донецька, Київська, Полтавська, Черкаська, Рівненська, Вінницька, Львівська, Закарпатська, Чернівецька) - у межах 20-30 %; у межах 10-20 % цей показник був у 7 областях (Хмельницька, Миколаївська, Запорізька, Івано-Франківська, Сумська, Харківська, Одеська); найнижче значення було у Дніпропетровській області - 6,5 % (рис. 3.7);

➤ відсоток насосів, які було замінено (по відношенню до тих, що потребували заміни), був найвищим у Кіровоградській – 73,7 %, Львівській – 66,3 %, Хмельницькій – 59,4 %, Рівненській – 58,3 %, Закарпатській – 57 %; у 8 областях (Полтавська, Харківська, Черкаська, Вінницька, Одеська, Сумська, Миколаївська, Київська) знаходився у межах 30-50 %; у 3 областях (Івано-Франківська, Волинська, Житомирська) - у межах 10-30 %; у 5 областях (Донецька, Запорізька, Тернопільська, Дніпропетровська, Чернівецька) – менше 10 %. У м. Київ, Херсонській області заміна насосів не проводилась (рис. 3.8).

Рис. 3.7. Частка насосного обладнання, яке потребувало заміни від загальної кількості насосів

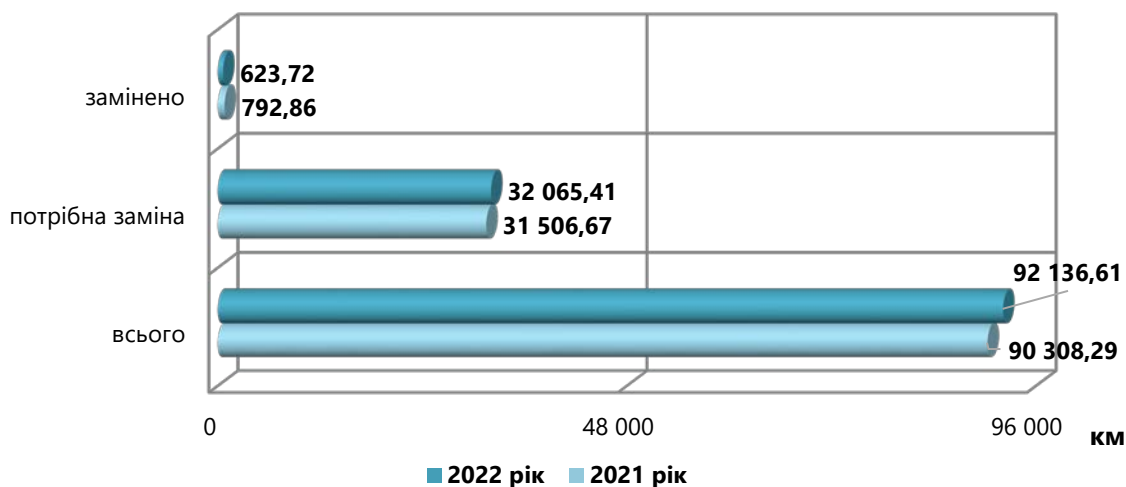

Рис. 3.8. Частка насосного обладнання, яке було замінено по відношенню до тих, що потребували заміни

Якщо оцінювати ситуацію із станом водопровідного насосного обладнання та темпами його заміни по Україні в цілому, то за звітній рік ситуація значно погіршилась у порівнянні із 2021 роком. Без урахування даних по Запорізькій області загальна

чисельність водопровідного насосного обладнання становила – 12 723 насоси, з яких потребували заміни 2 612 або 20,5 %, протягом року було замінено 1 031 насос або 39,5 %. У 2021 році ці показники склали: 18 893; 2 659 або 20,6 %; 1 287 або 48,4 % від потреби.

Водопровідні мережі. У 2022 році сумарна протяжність водопровідних мереж (без урахування Донецької, Запорізької, Луганської, Херсонської областей), відповідно до наданих даних, складала 92,136 тис. км, в т.ч. ветхих та аварійних – 32,065 тис. км або 34,8 %; протягом року було замінено 0,623 тис. км або 1,9 % від потреби (рис. 3.9). У попередньому 2021 році частка аварійних мереж була практично такою ж самою, а от темпи заміни були кращими – 2,5 % замінених мереж від тих, що потребували заміни. Тобто, ситуація у звітному році суттєво ускладнилась.

Рис. 3.9. Протяжність водопровідних мереж в цілому по Україні

Найбільший відсоток труб, які через свій незадовільний технічний стан потребували заміни, був у Донецькій – 56,8 %, Харківській – 52,8 %, Волинській – 51,6 %, Запорізькій – 50,9%, Кіровоградській – 50,7 % областях. У 11 областях та м. Київ цей показник знаходився у межах 30-50 %, у решті областей знаходився у межах 13-30 % (рис. 3.10).

Найбільший відсоток замінених водопровідних мереж (по відношенню до тих, що потребували заміни) у 2022 році був у Київській – 13,6 % та Рівненській – 11,4 % областях. У решті областей цей показник був меншим за 5 % (рис. 3.11).

Рис. 3.10. Частка ветхих та аварійних водопровідних мереж
(у % до загальної протяжності мереж)

Рис. 3.11. Частка замінених водопровідних мереж
(у % до тих, що потребували заміни)

Щодо аварійності водопровідних мереж, зокрема показник кількості аварій на 1 км мережі, то він був найбільшим у Одеській області - 5,2 аварії; найменшим - у Сумській області - 0,05 (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

№	Область	Аварійність, аварії на 1 км мережі	№	Область	Аварійність, аварії на 1 км мережі
1.	Вінницька	0,50	14.	Одеська	5,20
2.	Волинська	1,36	15.	Полтавська	2,38
3.	Дніпропетровська	0,90	16.	Рівненська	0,42
4.	Донецька	1,39	17.	Сумська	0,05
5.	Житомирська	0,83	18.	Тернопільська	0,69
6.	Закарпатська	0,38	19.	Харківська	1,91
7.	Запорізька	0,98	20.	Херсонська	-
8.	Ів. Франківська	0,66	21.	Хмельницька	0,58
9.	Київська	2,30	22.	Черкаська	0,43
10.	Кіровоградська	0,60	23.	Чернівецька	3,41
11.	Луганська	-	24.	Чернігівська	0,80
12.	Львівська	1,49	25.	м.Київ	0,42
13.	Миколаївська	1,67			

Облік послуг з водопостачання. У 2022 році ситуація з системою обліку спожитої води порівняно з попереднім роком практично не змінилась. В цілому, як і у попередньому році, показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку різко відрізнявся за регіонами: найбільший – у Дніпропетровській – 97,67 % та Сумській областях – 96,19 %, найменший - у Закарпатській – 11,43 %. Стосовно рівня обладнання квартир, то у всіх областях цей показник перевищував 60 % (табл. 3.8).

Відсоток споживачів (абонентів) від їх загальної чисельності, нарахування за спожиту питну воду яким здійснюється за показаннями приладів обліку, у 2022 році у всіх областях (без урахування Херсонської, Донецької та Харківської областей) був вищим за 77 % та у порівнянні з попереднім роком ситуація покращилась.

Загальна кількість споживачів (абонентів) за даними від регіонів у 2022 році складала 10,1 млн осіб.

Загальна кількість квартир, обладнаних приладами обліку за звітний 2022 рік складала 6,22 млн квартир, що можна вважати кількістю домогосподарств із доступом до централізованого питного водопостачання (*термін «домогосподарство» вживається у визначенні Наказу Держстату від 12 липня 2012 р. № 278*).

Таблиця 3.8

Область	Оснащення будівель вузлами комерційного обліку (% до загальної кількості)	Обладнання квартир приладами обліку води (% до загальної кількості)	Відсоток споживачів (абонентів) від їх загальної чисельності, нарахування за спожиту питну воду яким здійснюється за показаннями приладів обліку
Дніпропетровська	97,67	98,50	78,54
Сумська	96,19	80,80	78,94
Херсонська	92,00	-	46,33
м.Київ	87,00	88,00	91,44
Ів. Франківська	79,80	93,70	93,76
Житомирська	76,40	89,00	89,00
Вінницька	75,00	95,00	88,64
Київська	74,00	85,00	-
Одеська	67,29	86,44	90,98
Тернопільська	55,00	97,00	95,44
Львівська	54,00	81,00	88,24
Миколаївська	48,50	97,90	94,57
Полтавська	44,20	86,50	88,10
Волинська	39,12	84,60	88,97
Чернігівська	26,50	84,10	77,13
Донецька	21,40	69,69	70,76
Рівненська	20,94	80,96	77,60
Хмельницька	20,90	80,40	81,40
Чернівецька	18,20	90,70	91,52
Черкаська	18,00	83,00	77,49
Кіровоградська	17,40	93,25	93,60
Запорізька	16,08	88,79	87,73
Харківська	12,40	67,10	69,51
Закарпатська	11,43	91,60	90,64
Луганська	-	-	-

Витрати електроенергії у системах водопостачання

У 2022 році, відповідно до наданої інформації, у системах водопостачання витрати електроенергії знизились, було витрачено 2 024,22 млн кВт*год електроенергії (без урахування Луганської, Херсонської областей), з яких (рис. 3.12):

- ✓ найбільше - у Донецькій – 798,50, Дніпропетровській – 258,47, у Харківській – 186,10, у м. Київ – 126,10 млн кВт год/рік;
- ✓ найменше – у Волинській – 12,07, Чернігівській – 13,40, у Івано-Франківській – 13,60, у Київській – 13,90 млн кВт год/рік.

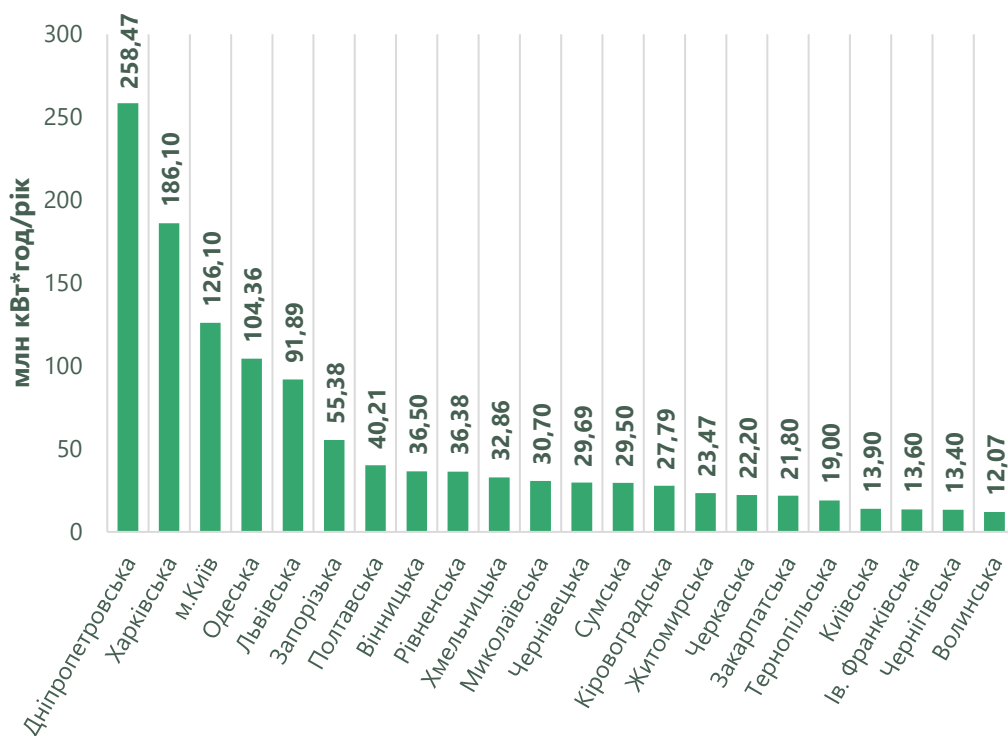

Рис. 3.12. Витрати електроенергії у системах водопостачання, 2022 рік

3.5 Системи централізованого водовідведення

Обсяги стічних вод у 2022 році були такими (без урахування Донецької, Запорізької, Луганської, Херсонської областей, для показника реалізації – по Дніпропетровській, Київській, Сумській областях даних не надано, тому вони не враховуються у загальному підсумку) (рис. 3.13):

- реалізовано – 555,53 млн м³;
- відведено стічних вод – 1 045,59 млн м³;
- очищено стічних вод – 1 036,28 млн м³ або 99,1 % до обсягу відведених стічних вод;
- біологічно очищено стічних вод - 976,92 млн м³ або 93,4 %;
- доочищено стічних вод – 90,82 млн м³ або 8,7 %.

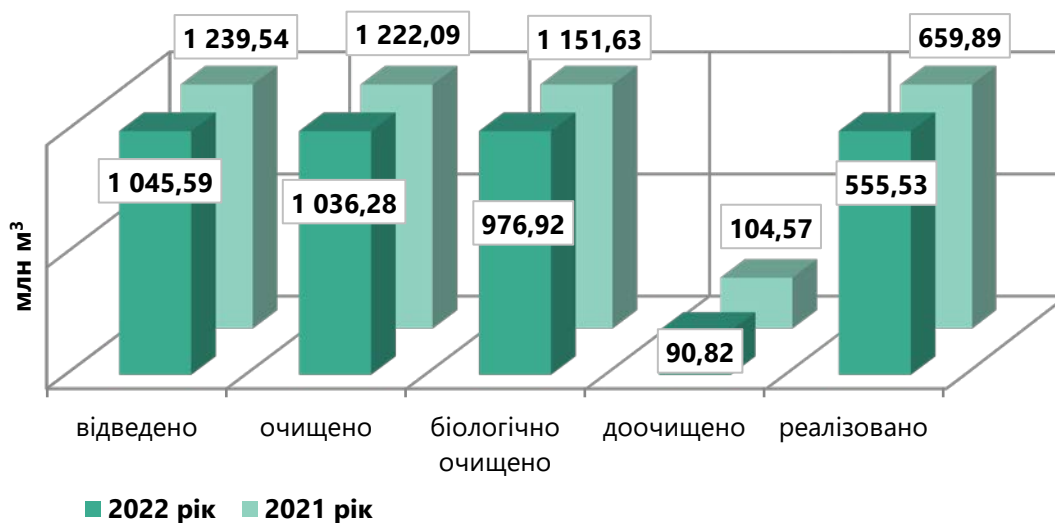

Рис. 3.13. Виробничі показники водовідведення по Україні

За структурними складовими обсяги стічної води у 2022 році розподілялись наступним чином (рис. 3.14).

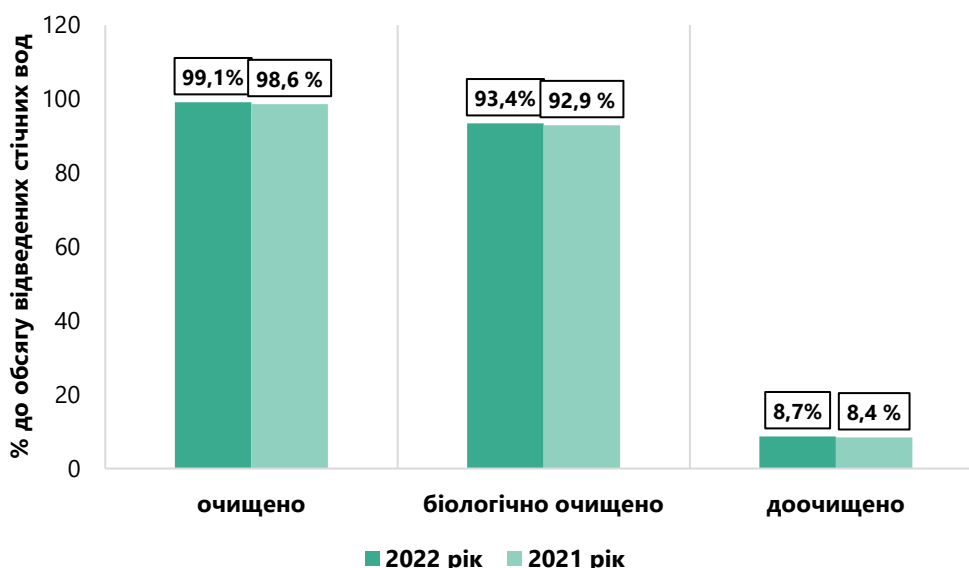

Рис. 3.14. Співвідношення обсягів води (у % до відведеної стічної води)

Повний цикл біологічного очищення вся відведена стічна вода проходила у 6 областях – Волинській, Донецькій, Івано-Франківській, Одеській, Рівненській, Хмельницькій – та м. Київ. У Полтавській області цей показник становив 99 %, у Миколаївській та Київській – 98 %, у Вінницькій – 96,8 %, у Харківській – 96,7 %, у Чернігівській – 96,2 %. В інших областях біологічному очищенню піддавалося менше 96 % відведених стічних вод. Найнижчий рівень біологічного очищення – у Дніпропетровській області – 80 %.

Осади стічних вод. Статистика обсягів утворення осадів від очисних споруд систем централізованого водовідведення не збирається. Обсяг свіжеутворених осадів від очисних споруд систем централізованого водовідведення за звітний 2022 рік було

розраховано, виходячи з об'єму стічних вод, які очищено в цілому по Україні протягом звітного року

Розрахунковий обсяг свіжеутвореного осаду від очисних споруд систем централізованого водовідведення по Україні складає 327 тис. тон/рік (при вологості 97 %).

Загальний об'єм осадів накопичених на спорудах очищення стічних вод в Україні наразі невідомий, але за приблизною експертною оцінкою він може становити від 50 до 80 мільйонів кубічних метрів.

Варто зазначити, що у зв'язку із набранням чинності Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод», у 2023 році науковими організаціями та Мінінфраструктури розробляються підзаконні нормативні акти, які серед іншого, унормують первинний облік обсягів утворення, обробки, зберігання та повторного використання осадів стічних вод.

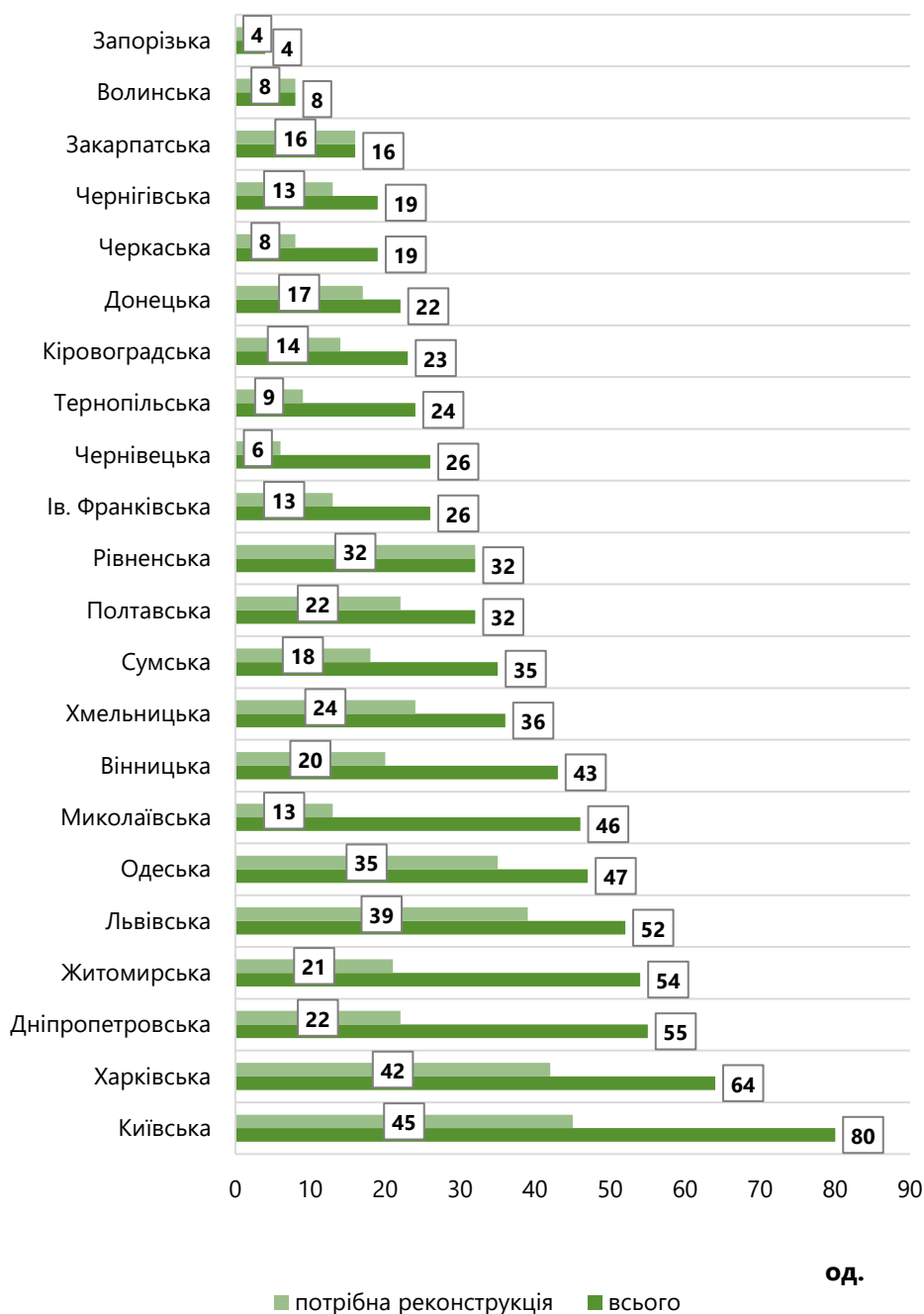
Очисні споруди та насосні станції систем централізованого водовідведення.

У 2022 році, за представленими даними, загальна чисельність очисних споруд систем централізованого водовідведення (без урахування Запорізької, Луганської, Херсонської області) становила – 742 од., з них 438 або 59 % потребували реконструкції; на 8 було зроблено часткову або повну реконструкцію (рис. 3.15). Сумарна фактична потужність очисних споруд складала – 1 346,79 млн м³/рік, проектна потужність – 4 019,71 млн м³/рік, тобто у 3 рази була більшою від потреби. У 2021 році в системах водовідведення загальна чисельність очисних споруд (без урахування Запорізької, Луганської, Херсонської області) становила – 802 од., з них 440 або майже 55 % потребували реконструкції, на 11 було проведено часткову або повну реконструкцію.

Щодо насосних станцій систем централізованого водовідведення, то, згідно представлених даних, у 2022 році перебувало 2 536 насосних станцій із загальною фактичною потужністю – 1 698 млн м³/рік. Їх проектна потужність становила 7 694 млн м³/рік, що перевищує потреби у 4,5 рази.

У розрізі окремих областей найгірша ситуація, де проектна потужність насосних станцій перевищувала фактичну більше, ніж у 7 разів, мала місце у Донецькій (у 14,1 рази), Кіровоградській (10 раз), Одеській (9,3 рази), Дніпропетровській (7,1 рази) областях, та м. Київ (7 раз) у 9,5, 9,3 та 7,9 разів, відповідно. У Вінницькій, Київській та Чернівецькій областях проектна та фактична потужність були практично однаковими.

На основі наведених даних можна зробити висновок, що ситуація з очищенням стічних вод в цілому не покращується, через низькі темпи реконструкції очисних споруд за відсутності фінансування галузі, яке, серед інших причин, у звітному році спричинено військовою агресією.

Рис. 3.15. Стан очисних споруд систем централізованого водовідведення у 2022 р.

*м. Київ – 1 очисні споруди; Херсонська обл – 1 очисні споруди (за наданою інформацією)

Насосне обладнання систем централізованого водовідведення. Технічний стан насосного обладнання систем водовідведення у 2022 році був наступним:

- відсоток насосів, які потребували заміни (по відношенню до їх загальної кількості), був найвищим у м. Київ (80,3 %), Кіровоградській (58,9 %), Черкаській (43,7 %) та Житомирській областях (42,9 %); у 6 областях (Івано-Франківська, Дніпропетровська, Рівненська, Вінницька, Хмельницька, Тернопільська) показник знаходився у межах 30-40 %; у решті 13 областей - від 10 до 30 %, для Запорізької області – 2,5 % (рис. 3.16);

- відсоток насосів, які було замінено (по відношенню до тих, що потребували заміни), був найвищим у Одеській – 34,6 %, Закарпатській – 31,3 %, Миколаївській – 31,3 % - областях.; у 10 областях - Львівська, Полтавська, Чернігівська, Київська,

Хмельницька, Кіровоградська, Черкаська, Харківська, Івано-Франківська - у межах 10-30 %; у 7 областях показник був меншим за 10 %, у м. Київ, Вінницькій та Чернівецькій областях заміни насосів не було (рис. 3.17).

Рис. 3.16. Частка насосного обладнання, яке потребувало заміни (у % до загальної кількості насосів)

Рис. 3.17. Частка насосного обладнання, яке було замінено (у % до тих, що потребували заміни)

Мережі централізованого водовідведення. Сумарна протяжність мереж централізованого водовідведення у 2022 році (без Донецької, Запорізької, Луганської областей) дорівнювала – 31,568 тис. км, в т.ч. ветхих та аварійних – 12,1 тис. км або 38,4 %; протягом року було замінено 0,106 тис. км або 0,9 % від потреби (рис. 3.18).

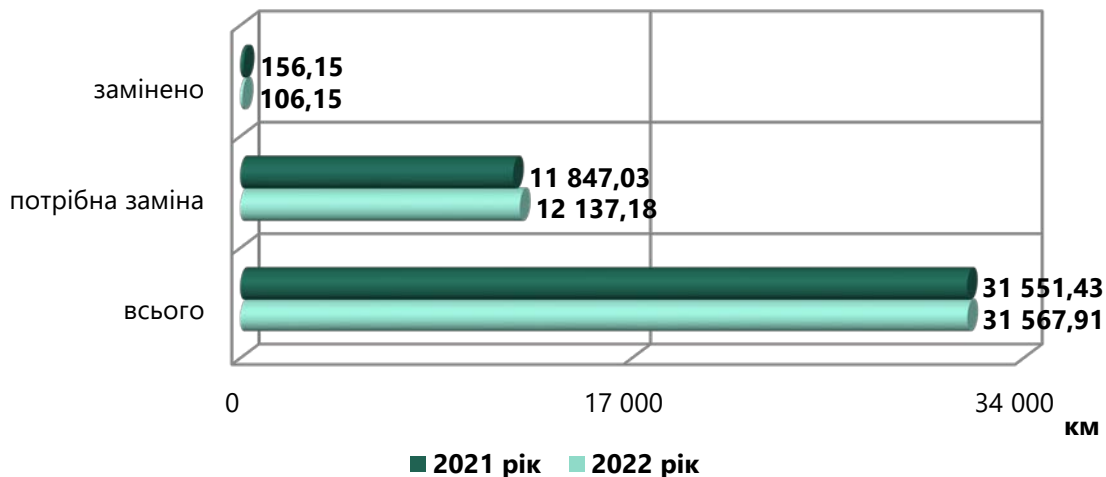

Рис. 3.18. Протяжність мереж централізованого водовідведення в цілому по Україні

Найбільший відсоток мереж централізованого водовідведення, які через свій незадовільний технічний стан потребували заміни, був у Харківській – 63,9 %, Запорізькій – 63,8 %, Донецькій – 59,8 %, Кіровоградській – 56,9 %, Волинській області – 55 %; у 11 областях цей показник знаходився у межах 30–50 %, у м. Київ та 7 областях - у межах 20–30 % (рис. 3.19).

Найбільший відсоток замінених мереж централізованого водовідведення (по відношенню до тих, що потребували заміни) у 2022 році був у Київській - 8,1 %, Рівненській – 6,9 % областях. У решті областей цей показник коливався від 0,1 до 2 % (рис. 3.20).

Рис. 3.19. Частка ветхих та аварійних мереж централізованого водовідведення
(у % до загальної протяжності мереж)

Рис. 3.20. Частка замінених мереж централізованого водовідведення
(у % до тих, що потребували заміни)

Щодо аварійності мереж централізованого водовідведення, зокрема показник кількості аварій на 1 км мережі, то він був найбільшим у Київській області - 4,81 аварії; найменшим - у м. Київ - 0,02 аварії на 1 км мережі (табл. 3.9).

Таблиця 3.9

№	Область	Аварійність, аварії на 1 км мережі	№	Область	Аварійність, аварії на 1 км мережі
1.	Вінницька	1,03	14.	Одеська	2,81
2.	Волинська	0,22	15.	Полтавська	1,29
3.	Дніпропетровська	0,28	16.	Рівненська	0,03
4.	Донецька	3,06	17.	Сумська	-

№	Область	Аварійність, аварії на 1 км мережі	№	Область	Аварійність, аварії на 1 км мережі
5.	Житомирська	2,14	18.	Тернопільська	0,11
6.	Закарпатська	1,51	19.	Харківська	0,40
7.	Запорізька	-	20.	Херсонська	-
8.	Ів. Франківська	1,00	21.	Хмельницька	0,29
9.	Київська	4,81	22.	Черкаська	0,24
10.	Кіровоградська	0,24	23.	Чернівецька	2,96
11.	Луганська	-	24.	Чернігівська	0,21
12.	Львівська	2,33	25.	м.Київ	0,02
13.	Миколаївська	1,76			

Витрати електроенергії у системах водовідведення. У 2022 році, відповідно до наданої інформації, у системах водовідведення було витрачено 1 343,28 млн кВт*год електроенергії (без урахування Луганської, Херсонської областей), з яких найбільше – у Донецькій – 653,23, Дніпропетровській – 163,26 та м. Київ – 116,5 млн кВт*год/рік; найменше – у Чернівецькій – 6,62 млн кВт*год/рік (рис. 3.21).

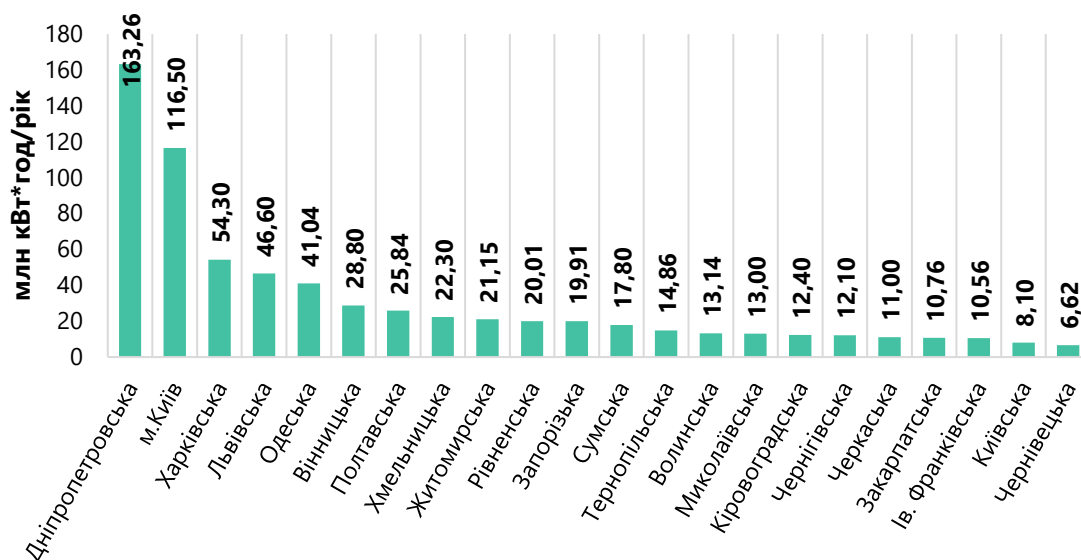

Рис. 3.21. Витрати електроенергії у системах водовідведення, 2022 рік

3.6 Розрахунки за спожити в системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення електроенергію

Інформація про проведення розрахунків за спожити електричну енергію підприємствами водопостачання та водовідведення та про оплату заборгованості підприємствами водопостачання та водовідведення за спожити електричну енергію за 2022 рік, надана Міністерством енергетики України, наведена у табл. 3.10, 3.11.

Таблиця 3.10

Інформація про проведення розрахунків за спожиту електричну енергію підприємствами водопостачання та водовідведення за 2022 рік

Постачальники універсальних послуг	Борг за спожиту електроенергію на 01 січня 2022 р.	Відпущено електроенергії у 2022 році	Оплачено за спожиту електроенергію у 2022 році		Борг за спожиту електроенергію на 01 січня 2023 р.
	тис. грн	тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії	тис. грн
Разом	5 447	1 788 247	1 064 745	59,5	729 532
ТОВ «Енера Вінниця»	-1	8 667	7 853	90,6	813
ТОВ «Волиньелектрозбут»	85	182	160	87,9	107
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	36	374 340	309 996	82,8	64 380
ТОВ «Донецькі енергетичні послуги»	0	0	0	0,0	0
ТОВ «Житомирська обласна енергопостачальна компанія»	20	1 679	1 450	86,4	249
ТОВ «Закарпаттяенергозбут»	786	2 831	1 538	54,3	2 079
ТОВ «Запоріжжяелектропостачання»	96	23 125	1 570	6,8	22 144
ТОВ «Прикарпатенерготрейд»	28	132	157	118,9	3
ТОВ «Київські енергетичні послуги»	47	755 748	639 066	84,6	116 729
ТОВ «Київська обласна енергопостачальна компанія»	2 654	32 859	32 582	99,2	2 931
ТОВ «Кіровоградська обласна енергопостачальна компанія»	-138	2 284	2 000	87,6	146
ТОВ «Енера Схід»	6	100	74	74,0	32
ТОВ «Львівенергозбут»	198	2 069	2 084	100,7	183
ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія»	571	12 064	10 653	88,3	1 982
ТОВ «Одеська обласна енергопостачальна компанія»	-17	8 824	8 699	98,6	108
ТОВ «Полтаваенергозбут»	0	17 483	17 574	100,5	0
ТОВ «Рівненська обласна енергопостачальна компанія»	499	8 272	7 270	87,9	1 501
ТОВ «Енера Суми»	83	5 849	5 152	88,1	780
ТОВ «Тернопільелектропостач»	0	930	631	67,8	299
ПрАТ «Харківенергозбут»	217	521 801	8 698	1,7	513 320

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р.

Постачальники універсальних послуг	Борг за спожиту електроенергію на 01 січня 2022 р.	Відпущено електроенергії у 2022 році	Оплачено за спожиту електроенергію у 2022 році		Борг за спожиту електроенергію на 01 січня 2023 р.
	тис. грн		тис. грн	тис. грн	% від вартості відпущеної енергії
ТОВ «Херсонська обласна енергопостачальна компанія»	0	0	0	0,0	0
ТОВ «Хмельницькенергозбут»	249	6 058	5 010	82,7	1 298
ТОВ «Черкасиенергозбут»	-15	1 951	1 742	89,3	194
ТОВ «Чернівецька обласна енергопостачальна компанія»	0	0	0	0,0	0
ТОВ «Енера Чернігів»	43	998	786	78,8	255

Таблиця 3.11

Інформація по Україні про оплату заборгованості підприємствами водопостачання та водовідведення за спожиту до 01 січня 2022 р. електричну енергію за 12 місяців 2022 року

Оператори систем розподілу	Борг за спожиту електроенергію на 01 січня 2022 р.	Відпущено електроенергії у 2022р. (корегування)	Оплачено за спожиту електроенергію у 2022 р.	Корегування згідно бухгалтерського обліку	Борг за спожиту електроенергію на 01 січня 2023 р.	Зниження заборгованості за 2022 р.	
	тис. грн					тис. грн	тис. грн
Всього по Україні:	2 560 689,5	0,0	115 581,7	-4 498,1	2 440 609,8	-120 079,8	-4,7
АТ «Вінницяобленерго»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	324 183,8	0,0	92 882,7	0,0	231 301,2	-92 882,7	-28,7
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	20 022,0	0,0	0,0	0,0	20 022,0	0,0	0,0
АТ «Житомиробленерго»	4 392,1	0,0	313,7	0,0	4 078,4	-313,7	-7,1
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	3 547,0	0,0	0,0	-3 547,0	0,0	-3 547,0	-100,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	180,0	0,0	102,0	0,0	78,0	-102,0	-56,7
АТ «Прикарпаттяобленерго»	16,0	0,0	0,0	0,0	16,0	0,0	0,0
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р.

Оператори систем розподілу	Борг за спожиту електроенергію на 01 січня 2022 р.	Відпущено електроенергії у 2022р. (корегування)	Оплачено за спожиту електроенергію у 2022 р.	Корегування згідно бухгалтерського обліку	Борг за спожиту електроенергію на 01 січня 2023 р.	Зниження заборгованості за 2022 р.	
	тис. грн	тис. грн	тис.грн	тис.грн	тис. грн	тис. грн	%
ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	1 211 458,0	0,0	2 500,0	0,0	1 208 958,0	-2 500,0	-0,2
ПрАТ «Львівобленерго»	20,0	0,0	0,0	0,0	20,0	0,0	0,0
АТ «Миколаївобленерго»	51,0	0,0	0,0	0,0	51,0	0,0	0,0
АТ «ДТЕК Одеські електромережі»	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0
АТ «Полтаваобленерго»	123 220,0	0,0	5 346,0	0,0	117 874,0	-5 346,0	-4,3
ПрАТ «Рівнеобленерго»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
АТ «Сумиобленерго»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ВАТ «Тернопільобленерго»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
АТ «Харківобленерго»	541 529,4	0,0	0,0	0,0	541 529,4	0,0	0,0
АТ «Херсонобленерго»	9,0	0,0	0,0	0,0	9,0	0,0	0,0
АТ «Хмельницькобленерго»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
АТ «Чернівціобленерго»	12 701,5	0,0	11 750,4	-951,1	0,0	-12 701,5	-100,0
АТ «Чернігівобленерго»	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	290 187,0	0,0	0,0	0,0	290 187,0	0,0	0,0
ДП «Регіональні електричні мережі»	26 054,5	0,0	0,0	0,0	26 054,5	0,0	0,0
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	3 117,2	0,0	2 686,9	0,0	430,3	-2 686,9	-86,2

3.7 Собівартість послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, середня собівартість послуг з централізованого водопостачання у 2022 році знизилась у Волинській області, з централізованого водовідведення - середня собівартість послуг зросла в усіх областях (табл. 3.12).

Таблиця 3.12

№	Область	Середня собівартість, грн/м ³			
		водопостачання		водовідведення	
		2022 р.	+/- до 2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1.	Вінницька	-	-	-	-
2.	Волинська	14,930	-3,350	26,400	+1,570
3.	Дніпропетровська	15,480	+3,755	25,650	+2,190
4.	Донецька	59,910	+33,000	67,235	+50,215
5.	Житомирська	38,000	0	38,070	0
6.	Закарпатська	24,020	+2,900	16,850	+4,640
7.	Запорізька	29,520	+29,520	72,190	-
8.	Ів. Франківська	31,170	+9,760	23,430	+7,570
9.	Київська	23,960	+10,680	29,080	+14,500
10.	Кіровоградська	30,910	+4,277	21,390	+3,238
11.	Луганська	-	-	-	-
12.	Львівська	19,700	+19,700	11,100	-
13.	Миколаївська	25,080	0	23,693	0
14.	Одеська	42,700	+25,500	48,900	+33,580
15.	Полтавська	18,710	+1,480	-	-
16.	Рівненська	17,310	+3,200	17,090	+2,310
17.	Сумська	16,800	0	23,600	0
18.	Тернопільська	19,200	+1,200	17,200	+0,200
19.	Харківська	19,200	+4,660	9,500	+0,790
20.	Херсонська	-	-	-	-
21.	Хмельницька	18,930	+4,030	16,750	+2,650
22.	Черкаська	35,720	+7,450	32,250	+3,700
23.	Чернівецька	26,430	+5,540	19,240	+5,771
24.	Чернігівська	16,420	+4,028	19,240	+5,771
25.	м.Київ	14,644	+4,014	11,747	+3,017

3.8 Тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення

Інформація Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг щодо встановлених ліцензіатам НКРЕКП тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення станом на 30 березня 2023 р. наведена у табл. 3.13.

Таблиця 3.13

Тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення (станом на 30 березня 2023 р.)

№	Назва ліцензіата	Тарифи встановлені НКРЕКП, грн/м ³ (без ПДВ)				№ та дата постанови НКРЕКП	Дата набуття чинності постанови НКРЕКП
		водопостачання		водовідведення			
		для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)	для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)		
Автономна Республіка Крим							
1	КРП «ВПВКГ Південного берега Криму»	-	5,82	-	4,98	№ 481 від 25.04.2014	01.06.2014
Вінницька область							
2	КП «Вінницяоблводоканал»	7,16	13,12	4,44	8,23	№ 2866 від 22.12.2021	01.01.2022
Волинська область							
3	КП «Луцькводоканал»	-	10,17	-	13,51	№ 2867 від 22.12.2021	01.01.2022
Дніпропетровська область							
4	КП «Дніпроводоканал» ДМР	6,97	15,13	5,49	11,00	№ 2848 від 22.12.2021	01.01.2022
5	КП «Нікопольське ВУВКГ» НМР	5,20	11,55	7,35	16,47	№ 2862 від 22.12.2021	01.01.2022
6	КП Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід»	6,79	11,18	7,47	10,58	№ 2847 від 22.12.2021	01.01.2022
7	ДМПВКГ «Дніпро-Західний Донбас»	15,45	30,20	-	-	№ 2854 від 22.12.2021	01.01.2022
8	КП «Новомосковськ-водоканал»	9,74	18,01	11,91	19,36	№ 2851 від 22.12.2021	01.01.2022
9	ПРАТ «Енергоресурси»	11,53	22,63	-	2,55	№ 2873 від 22.12.2021	01.01.2022
10	КП «Кривбасводоканал»	6,42	13,31	4,14	12,83	№ 2855 від 22.12.2021	01.01.2022

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р.

№	Назва ліцензіата	Тарифи встановлені НКРЕКП, грн/м ³ (без ПДВ)				№ та дата постанови НКРЕКП	Дата набуття чинності постанови НКРЕКП
		водопостачання		водовідведення			
		для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)	для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)		
11	КП «Павлоградське ВУВКГ» ПМР	-	32,85	-	11,87	№ 2856 від 22.12.2021	01.01.2022
Донецька область							
12	КВП «Краматорський водоканал»	7,02	16,29	4,42	11,59	№ 2878 від 22.12.2021	01.01.2022
13	КП «Маріупольське ВУВКГ»	9,03	16,01	6,53	8,25	№ 2871 від 22.12.2021	01.01.2022
14	КП «БАХМУТ-ВОДА»	10,18	18,94	10,05	15,53	№ 2860 від 22.12.2021	01.01.2022
15	КП СМР «Словміськ-водоканал»	9,26	16,85	10,04	21,00	№ 2885 від 22.12.2021	01.01.2022
16	КП «Компанія «Вода Донбасу»	5,21	10,97	5,11	9,35	№ 1014 від 10.08.2017	01.09.2017
Житомирська область							
17	КП «Житомирводоканал» ЖМР	-	15,22	-	16,06	№ 2859 від 22.12.2021	01.01.2022
Закарпатська область							
18	КП «ВУВКГ міста Ужгорода»	8,08	22,10	9,87	13,62	№ 2861 від 22.12.2021	01.01.2022
Запорізька область							
19	КП «Водоканал» Мелітопольської міської ради Запорізької області	8,88	16,17	12,06	18,78	№ 2844 від 22.12.2021	01.01.2022
20	КП «Бердянськводоканал» БМР	-	25,73	-	21,83	№ 2850 від 22.12.2021	01.01.2022
21	КП «ВОДОКАНАЛ» (м. Запоріжжя)	6,21	14,84	5,17	8,80	№ 2875 від 22.12.2021	01.01.2022
22	КП «Облводоканал» ЗОР	10,97	20,87	-	33,76	№ 2846 від 22.12.2021	01.01.2022
Івано-Франківська область							
23	КП «Івано-Франківськ-водокотехпром»	4,18	10,79	3,24	12,74	№ 2880 від 22.12.2021	01.01.2022
Київська область							
24	КП «Ірпіньводоканал»	-	10,34	-	16,42	№ 2843 від 22.12.2021	01.01.2022
25	КП БМР Київської області «Броваритепловодоенергія»	7,71	12,84	10,04	12,38	№ 2853 від 22.12.2021	01.01.2022

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р.

№	Назва ліцензіата	Тарифи встановлені НКРЕКП, грн/м ³ (без ПДВ)				№ та дата постанови НКРЕКП	Дата набуття чинності постанови НКРЕКП
		водопостачання		водовідведення			
		для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)	для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)		
26	ТОВ «БИЛОЦЕРКІВВОДА»	4,46	12,90	-	18,10	№ 2849 від 22.12.2021	01.01.2022
Кіровоградська область							
27	ОКВП «Дніпро-Кіровоград»	8,04	21,01	-	17,30	№ 2858 від 22.12.2021	01.01.2022
Луганська область							
28	ЛКСП «Лисичанськ-водоканал»	-	20,77	-	12,72	№ 2872 від 22.12.2021	01.01.2022
29	КП «Севєродонецьк-водоканал»	-	8,05	-	7,20	№ 731 від 01.04.2020	02.04.2020
30	РКП «СТАРОБІЛЬСЬКВОДА»	-	12,71	-	24,81	№ 296 від 06.03.2018	21.03.2018
Львівська область							
31	ЛМКП «Львівводоканал»	6,45	14,41	1,91	7,16	№ 2881 від 22.12.2021	01.01.2022
32	КП «Дрогобичводоканал» ДМР Львівської області	10,65	23,85	3,51	12,28	№ 2883 від 22.12.2021	01.01.2022
Миколаївська область							
33	МКП «Миколаївводоканал»	-	14,61	-	13,76	№ 2876 від 22.12.2021	01.01.2022
Одеська область							
34	ТОВ «Інфокс» (Філія «Інфоксводоканал»)	6,48	14,93	5,39	14,37	№ 2841 від 22.12.2021	01.01.2022
Полтавська область							
35	КП «Кременчукводоканал» КМР	-	11,92	-	14,58	№ 2874 від 22.12.2021	01.01.2022
36	КП ПОР «Полтава-водоканал»	-	13,74	6,63	14,40	№ 2868 від 22.12.2021	01.01.2022
Рівненська область							
37	РОВКП ВКГ «Рівнеobl-водоканал»	-	13,90	6,10	13,26	№ 2869 від 22.12.2021	01.01.2022
38	ПРАТ «Рівнеазот»	-	-	-	4,10	№ 2882 від 22.12.2021	01.01.2022
Сумська область							
39	КП «Міськводоканал» СМР	-	13,32	-	13,89	№ 2877 від 22.12.2021	01.01.2022

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р.

№	Назва ліцензіата	Тарифи встановлені НКРЕКП, грн/м ³ (без ПДВ)				№ та дата постанови НКРЕКП	Дата набуття чинності постанови НКРЕКП
		водопостачання		водовідведення			
		для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)	для споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (водоканали)	для споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ (населення, бюджетні організації, інші)		
Тернопільська область							
40	КП «Тернопільводоканал»	-	14,65	7,72	15,93	№ 2845 від 22.12.2021	01.01.2022
Харківська область							
41	КП «Харківводоканал»	5,27	13,36	2,18	7,07	№ 2894 від 22.12.2021	01.01.2022
Херсонська область							
42	МКП «ВУВКГ міста Херсона»	-	13,15	-	12,43	№ 2865 від 22.12.2021	01.01.2022
Хмельницька область							
43	МКП «Хмельницьк-водоканал»	-	11,81	-	11,02	№ 2864 від 22.12.2021	01.01.2022
44	КП «Міськтепловоденергія» (м. Кам'янець-Подільський)	-	14,91	-	12,42	№ 2879 від 22.12.2021	01.01.2022
Черкаська область							
45	КП «Черкасиводоканал» ЧМР	5,42	11,54	6,59	11,50	№ 2863 від 22.12.2021	01.01.2022
46	ПАТ «АЗОТ» (м.Черкаси)	-	-	3,63	4,46	№ 2884 від 22.12.2021	01.01.2022
47	КП «Уманьводоканал» УМР	-	28,47	-	19,45	№ 2852 від 22.12.2021	01.01.2022
Чернівецька область							
48	КП «Чернівціводоканал»	6,32	14,93	-	8,33	№ 2870 від 22.12.2021	01.01.2022
Чернігівська область							
49	КП «Чернігівводоканал» ЧМР	-	12,97	-	12,79	№ 2857 від 22.12.2021	01.01.2022
місто Київ							
50	ПрАТ «АК «Київводоканал»	5,51	13,47	4,43	11,85	№ 2842 від 22.12.2021	01.01.2022
51	АТ «Українська залізниця»	14,34	23,10	10,33	15,96	№ 2499 від 16.12.2020	01.01.2021

Щодо тарифів по Україні на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та середньої собівартості цих послуг. За даними обласних та Київської міської військових адміністрацій станом на 01 січня 2023 р.

середній тариф на послугу з централізованого водопостачання становив 15,13 грн/м³ (без ПДВ), на послугу з централізованого водовідведення – 12,48 грн/м³ (без ПДВ).

При цьому середня собівартість послуги з централізованого водопостачання становила 18,04 грн/м³, послуги з централізованого водовідведення – 14,40 грн/м³.

3.9 Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

Інформація щодо загальної вартості заходів, здійснених протягом 2022 року у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, у розрізі областей, наведена у табл. 3.15.

Розподіл вартості заходів за окремими напрямками розміщено у розд. 5 для кожної з областей.

Таблиця 3.15

№	Область	Загальна вартість здійснених заходів, млн грн			
		водопостачання		водовідведення	
		2022 р.	+/- до 2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1.	Вінницька	64,600	-49,000	5,400	-27,600
2.	Волинська	26,490	+3,058	19,030	-2,224
3.	Дніпропетровська	11,123	-95,493	5,671	-29,534
4.	Донецька	62,710	-246,160	41,940	-72,672
5.	Житомирська	7,820	-175,580	8,270	-396,450
6.	Закарпатська	119,673	+81,623	71,905	+60,797
7.	Запорізька	-	-	-	-
8.	Ів. Франківська	43,760	+17,070	21,680	-19,670
9.	Київська	15,450	-2,570	19,020	-12,780
10.	Кіровоградська	60,510	-58,200	186,916	+54,636
11.	Луганська	-	-	-	-
12.	Львівська	128,579	-17,340	73,428	+6,937
13.	Миколаївська	120,000	+9,340	100,000	+20,450
14.	Одеська	71,203	-89,965	43,810	-80,180
15.	Полтавська	63,063	+17,719	109,945	+28,848
16.	Рівненська	14,390	+0,370	9,480	-3,600
17.	Сумська	8,170	+1,470	30,820	+28,120
18.	Тернопільська	13,080	+4,700	4,040	-9,795
19.	Харківська	22,520	-2,500	14,710	-89,380
20.	Херсонська	0,005	+0,005	0	0
21.	Хмельницька	31,240	-79,486	37,760	-35,180
22.	Черкаська	18,780	+3,150	2,640	-8,980
23.	Чернівецька	46,100	+34,500	52,600	+30,700
24.	Чернігівська	85,900	+34,520	26,660	-34,240
25.	м.Київ	103,070	-20,030	135,440	-325,850
Загальна вартість, млн грн		1 138,235	-628,800	1 021,165	-917,647

Заходи з розвитку, здійснені ліцензіатами НКРЕКП, наведені у табл. 3.16.

Таблиця 3.16

№	Підприємство	Загальна вартість здійснених заходів, млн грн			
		водопостачання		водовідведення	
		2022 р.	+/- до 2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1.	КП «Вінницяоблводоканал»	64,600	-37,300	5,400	-7,300
2.	КП «Луцькводоканал»	12,200	+0,940	8,400	-5,360
3.	КП «Компанія «Вода Донбасу»	40,420	-216,040	33,810	-72,970
4.	КВП «Краматорський водоканал»	16,330	-18,940	5,070	+4,408
5.	КП «Словміськводоканал»	1,200	-0,600	0,600	-0,200
6.	КП «Водоканал», м. Запоріжжя	29,080	-1,480	18,430	-34,100
7.	КП «Облводоканал» ЗОР	0	-0,130	0	-0,100
8.	КП «Житомирводоканал»	0	-170,320	0	-391,120
9.	КП «Водоканал міста Ужгорода»	19,939	+14,826	5,407	+1,376
10.	КП «Івано-Франківськ-водокотехпром»	27,740	+15,640	13,730	-1,920
11.	ОКВП «Дніпро-Кіровоград»	57,050	-59,550	185,300	+62,050
12.	ЛМКП «Львівводоканал»	112,000	-1,300	58,500	+7,000
13.	МКП «Миколаївводоканал»	43,200	+13,640	40,300	+17,710
14.	Філія «Інфоксводоканал» ТОВ «Інфокс»	46,840	-89,150	33,970	-85,270
15.	КП ПОР «Полтававодоканал»	51,525	+38,293	96,476	+47,105
16.	КП «Кременчукводоканал»	10,800	+8,330	11,800	-0,200
17.	РОВКП ВКГ «Рівнеобл-водоканал»	10,900	-1,300	3,900	-4,030
18.	КП «Харківводоканал»	9,010	-16,020	1,180	-11,300
19.	КП «Тернопільводоканал»	13,080	+4,700	4,000	-2,630
20.	КП «Хмельницькводоканал»	16,210	+1,784	23,790	-2,620
21.	КП «Міськтепловоденергія» м. Кам'янець-Подільський	0	-2,490	2,090	-0,330
22.	КП «Черкасиводоканал»	9,970	+1,590	0,200	-6,450
23.	КП «Уманьводоканал»	0,300	-1,600	0,250	-1,150
24.	КП «Чернівціводоканал»	21,300	+12,900	26,300	+21,000
25.	КП «Чернігівводоканал»	1,900	-6,900	0	-13,500
26.	ПрАТ «АК«Київводоканал»	99,070	-20,110	135,440	-325,850
Загальна вартість, млн грн		714,664	-530,587	714,343	-805,751

3.10 Проблеми якості питної води та охоплення населення централізованим питним водопостачанням та централізованим водовідведенням

Проблема якості питної води для України була і наразі залишається вкрай актуальною і надзвичайно гострою. Глобальна водна криза прискорюється. За оцінками ООН, наша здатність адаптуватися до водної кризи та зміни клімату загалом знижується. Забезпечити воду та санітарію для всіх стає все складніше.

Так, питне водопостачання України майже на 80 відсотків забезпечуються з поверхневих джерел і на 20 відсотків з підземних. Більшість басейнів річок згідно з гігієнічною класифікацією водних об'єктів за ступенем забруднення можна віднести до забруднених та дуже забруднених, які не відповідають вимогам санітарного законодавства на джерела питного водопостачання.

Не менш складними є питання забезпечення якісною питною водою та санітарією для всіх, і особливо гостро це питання стоїть в період, коли країна страждає від російської агресії і, як наслідок, ризику виникнення екологічної та гуманітарної катастроф, пов'язаних, зокрема, з браком чистої прісної питної води та порушенням сталого централізованого водовідведення – є досить високими.

До початку повномасштабного вторгнення країни агресора російської федерації доступ населення до централізованого питного водопостачання в країні складав 70 відсотків, а доступ до послуг з централізованого водовідведення – приблизно 50 відсотків. Близько 10 мільйонів жителів країни не мали доступу до централізованого питного водопостачання, а 20 мільйонів людей до централізованого водовідведення.

При цьому існувала значна нерівність між міською та сільською місцевістю у доступі до централізованого питного водопостачання (80 відсотків у міських районах проти 34 відсотків у сільській місцевості), доступі до змивних туалетів (86 відсотків проти 26 відсотків) та централізованого водовідведення (75 відсотків проти лише 8 відсотків).

Водночас наявні очисні споруди, технології очистки та знезараження питної води в деяких випадках не спроможні очистити її до рівня нормативних показників.

Неналежна сільськогосподарська практика, комунальне, промислове та сільськогосподарське забруднення водних об'єктів на фоні негативних змін клімату призвели до зникнення з карти України тисяч малих річок, втрати водності головних водних артерій України та деградації й знищення водних та навколоводних екосистем.

Моніторинг якості води поверхневих водойм свідчив про те, що їх екологічний стан практично не покращувався, а з агресією російської федерації – катастрофічно погіршився.

Крім того, залишається невирішеною проблема забезпечення підприємствами сфери водопровідно-каналізаційного господарства нормативних показників якості питної води, що постачається споживачам системами централізованого водопостачання, зокрема і через значну зношеність мереж централізованого водопостачання та застарілість обладнання.

Така ситуація призвела до того, що підприємства водопровідно-каналізаційного господарства виявилися не готові виконувати вимоги Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 р. № 400, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 01 липня 2010 р. за № 452/17747, а саме доводити якість питної води до показників, які повинні були впроваджуватися з 01 січня 2020 р. згідно з діючим ДСанПіН 2.2.4-171-10, що передбачало штрафні санкції для підприємств.

З метою врегулювання вищенаведеного питання та на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2019 р. № 44969/0/1-19 Міністерством охорони здоров'я України розроблено та затверджено наказ від 24 грудня 2019 р. № 2675 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 р. № 400», який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2019 р. за № 1304/34275.

Цим наказом передбачено відтермінування набрання чинності нових нормативних значень для окремих показників якості питної води строком до 01 січня 2022 р., але вирішення зазначеної проблеми залишається недосяжним для переважної більшості водоканалів України.

З метою здійснення ґрунтового аналізу необхідних заходів та орієнтовної потреби в коштах на їх реалізацію щодо досягнення показників питної води відповідно до ДСанПіН 2.2.4-171-10, Мінрегіоном було опрацьовано матеріали, надані обласними державними адміністраціями. На реалізацію заходів лише із доведення якості питної води до нормативних вимог необхідно понад 1,5 млрд гривень.

Нормування якості очищених стічних вод здійснюється за методами, які не повною мірою відповідають вимогам Директиви Ради 91/271/ЄЕС «Про очистку міських стічних вод» від 21 травня 1991 р. (далі – Директива Ради 91/271/ЄЕС). При цьому існуючі очисні споруди не дозволяють забезпечити очищення стічних вод відповідно до вимог законодавства, що призводить до скидання забруднених стічних вод у водні об'єкти.

Системи водовідведення України вкрай застарілі. Крім економічних факторів на стан водовідведення впливають кліматичні умови, розмір населеного пункту, оснащеність централізованим гарячим водопостачанням, розвиток промисловості, дефіцит води, ступінь оснащеності лічильниками, висока вартість питної води.

Упродовж останніх тридцяти років обсяги водоспоживання, а відтак і водовідведення в Україні поступово зменшувалися, що зумовлено як скороченням промислового виробництва, так і за рахунок усвідомленої економії води населенням у зв'язку з різким зростанням вартості води. Не слід також забувати про заходи з оптимізації роботи підприємств водопровідно-каналізаційного господарства.

Основна частина стічних вод населених пунктів, як в Україні, так і в інших країнах утворюється від господарсько-побутової діяльності населення. За таких умов зменшення питомого водопостачання, а відтак і питомого водовідведення в розрахунку на одну людину призводить до зменшення загального обсягу надходження стічних вод на очисні споруди при збільшенні концентрації в них забруднюючих речовин, які продукуються саме людиною. Це в першу чергу стосується органічних забруднень, сполук фосфору та нітрогену, а також синтетичних поверхнево-активних речовин (СПАР).

Очисні споруди систем водовідведення в Україні проєктувалися та будувалися здебільшого в шестидесяті – восьмидесяті роки минулого сторіччя. Технологічні прийоми, які використовуються на працюючих спорудах очищення стічних вод не розраховані на видалення таких концентрацій забруднень, що призводить до потрапляння в природні водойми значної кількості речовин, які сприяють розвитку процесів евтрофікації.

З подібним явищем європейські країни зіштовхнулися значно раніше, що призвело до прийняття Директиви Ради 91/271/ЄЕС та спонукало їх до вживання конкретних заходів до зміни становища на краще. Підписання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державними-членами, з іншої сторони зобов'язало Україну привести законодавство у відповідність з вимогами ЄС.

Таким чином, на виконання вимог Директиви Ради 91/271/ЄЕС та у відповідність до Постанови Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» (п. 1722 Забезпечення дотримання вимог ЄС під час здійснення очистки міських стічних вод. Директива Ради 91/271/ЄЕС: ст. 3,4,5,6 Директиви Ради 91/271 ЄЕС) Верховна Рада України 12 січня 2023 р. в цілому прийняла Закон України «Про водовідведення та очищення стічних вод».

3.11 Стан реформування та розвитку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Розвиток законотворчої та нормативно-правової бази

На виконання вимог Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» розроблено, доповнюються та уточнюються більше як 20 нормативних документів технічного напрямку.

Прийняття проєктів розроблених нормативно-правових актів забезпечить встановлення більш жорстких вимог до очистки стічних вод, втілить ефективне водокористування за рахунок повторного використання стічних вод та осадів, зменшить негативний вплив на навколишнє природне середовище, забезпечить організацію та контроль у сфері нецентралізованого водовідведення, отримання об'єктивного стану об'єктів систем централізованого водовідведення та очищення стічних вод, що впровадить створення сприятливих умов життєдіяльності людини

В свою чергу, для забезпечення розвитку та реконструкції систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення населених пунктів України та забезпечення населення якісною питною водою в достатній кількості 15 лютого 2022 р. прийнято Закон України № 2045–ІХ, яким затверджено Загальнодержавну цільову соціальну програму «Питна вода України» на 2022-2026 роки» та направлено на підпис Президенту України.

Програма «Питна вода України» передбачає реалізацію понад 1 747 інфраструктурних проєктів у регіонах протягом 2022-2026 років. Це проєкти з будівництва і реконструкції мереж водопостачання та водовідведення, водозабірних споруд, водопровідних очисних споруд, базових лабораторій контролю якості питної води, стічних вод та оснащення їх сучасним контрольно-аналітичним обладнанням тощо.

Програмою також передбачалася можливість фінансування пріоритетних проєктів для забезпечення людей питною водою, в тому числі і у сільській місцевості, в результаті яких будуть досягнуті вимоги Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), а також проєктів щодо будівництва, ремонту, реконструкції мереж водопостачання та водовідведення.

Загалом орієнтовний обсяг фінансування завдань і заходів Програми на визначені роки становив – 28 588,6 млн грн, з них за рахунок державного бюджету – 16 949,3 млн грн, інших джерел – 11 639,3 млн гривень.

Військове вторгнення 24 лютого 2022 р. російської федерації на територію України та подальше розгортання бойових дій завдали серйозного удару українській економіці, що безумовно, позначилося на виконанні бюджетних показників 2022 року.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» було передбачено фінансування Програми у розмірі 1 млрд гривень.

Кабінет Міністрів України, керуючись вимогами пункту 22 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України, в умовах воєнного стану (що введений в Україні з 24 лютого 2022 р.) за погодженням з Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України ухвалив ряд рішень щодо скорочення видатків і кредитування державного бюджету та їх спрямування до резервного фонду державного бюджету з метою використання на потреби Збройних Сил України, інших

військових формувань, правоохоронних та інших державних органів, залучених до виконання завдань щодо відсічі збройної агресії, забезпечення недоторканості державного кордону та захисту держави або для здійснення згідно із законом заходів загальної мобілізації.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 10 березня 2022 р. № 245 «Про спрямування коштів до резервного фонду державного бюджету» видатки за бюджетною програмою «Реалізація Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України» на 2022-2026 роки» (код 2751570) скорочені у повному обсязі.

Наразі, зі збройною агресією російської федерації проти України, заходи Програми, передбачені вищевказаним Законом України, на сьогодні втратили свою актуальність і потребують тотального перегляду в частині завдань та заходів, що нею були заплановані. Також потребують перегляду обсяги та шляхи фінансування завдань та заходів Програми.

З метою врегулювання на законодавчому рівні питання щодо розроблення нової Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України» на 2022-2032 роки» на заміну Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України» на 2011-2020 роки», Мінрегіоном на виконання доручення Прем'єр-міністра України розроблено та подано на розгляд Уряду проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України» на 2022-2026 роки».

Слід зазначити, що відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про питну воду та питне водопостачання», «Про водовідведення та очищення стічних вод» повноваження щодо управління об'єктами житлово-комунального господарства, які перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню, здійснення контролю за дотриманням стандартів, нормативів, норм, порядків і правил у сфері житлово-комунальних послуг, покладено на органи місцевого самоврядування.

Для покращення якості води централізованого питного водопостачання необхідно забезпечити належне фінансування та неухильне виконання в повному обсязі заходів, передбачених державними і регіональними програмами охорони водних ресурсів, розвитку водного господарства та підвищення якості питної води; розробки та своєчасного впровадження нових та удосконалення існуючих технологій очищення води, сучасного обладнання, ефективних реагентів, фільтруючих матеріалів, сорбентів тощо.

3.12 Оцінка збитків, потреби в реконструкції та відновлення галузі централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення

У зв'язку з повномасштабною агресією РФ, що триває в Україні, галузь централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення зазнали суттєвих пошкоджень і втрат, проте намагалась надавати послуги у надзвичайно складних обставинах. Серйозні удари безпілотників та ракет по критично важливій цивільній інфраструктурі наприкінці 2022 року суттєво вплинули на надання послуг централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

Зазначена інфраструктура була пошкоджена як на територіях, які все ще перебувають під контролем Уряду країни, так і на непідконтрольних територіях, але найголовніше, що відключення електроенергії та періодичне постачання електроенергії значно вплинули на ці послуги.

Звичайно потрібно розуміти, що і до військової агресії зношеність інфраструктури була достатньо високою і складала близько 60%.

Об'єкти централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, насосні станції та інше обладнання підприємств водопостачання та водовідведення сильно залежать і вимагають постійного електропостачання. Незважаючи на постійні зусилля надавачів екстрених та комунальних послуг суб'єктів господарювання, Уряду, мільйони українців продовжують отримувати переривчасті послуги з централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення.

За даними оновленої оцінки Світового банку «Швидка оцінка шкоди та потреб в Україні», станом на 24 лютого 2023 р. орієнтовний сукупний фізичний збиток для сектору централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення становить 2,2 млрд доларів США (Таблиця 3.17), з цієї суми близько 0,9 млрд доларів США було завдано збитків у період з 1 червня 2022 р. по 24 лютого 2023 р.

Таблиця 3.17

Збитки, втрати та потреби по областях (млн дол. США)

Область	Шкода	Втрата	Потреба
Чернігівська	310.1	47.8	582.6
Донецька	161.7	8.0	287.0
Харківська	811.9	124.4	1,525.0
Київська	192.4	28.6	360.5
Луганська	505.7	80.7	953.1
Миколаївська	46.9	3.0	84.0
Одеська	63.0	10.1	118.8
Сумська	40.2	4.3	73.7
Тернопільська	0.0	0.0	0.1
Запорізька	51.4	7.9	96.5
Житомирська	0.0	0.0	0.0
Загальнонаціональні (без конкретного регіону)	-	7,178.1	3,063.8
Підсумок	2,183.4	7,492.9	7,145.0

Джерело: Оціночна група. Примітка: - = не оцінюється. Не оцінювалися або не мали доступних даних області: Черкаська, Чернівецька, Дніпропетровська, Івано-Франківська, Херсонська, Хмельницька, Кіровоградська, Львівська, Полтавська, Рівненська, Вінницька, Волинська та Закарпатська. Збиток включає додаткові 18 місяців після 12 місяців між 24 лютого 2022 р. та 24 лютого 2023 р.

Виходячи з отриманих даних, найбільше постраждали Харківська, Луганська, Чернігівська, Київська та Донецька області. Збір даних та інформації для Херсонської був неможливим, але вважається, що ця область зазнала аналогічного рівня пошкодження. Також очікується, що значне збільшення збитків буде виявлено в Луганській та Донецькій областях, як тільки вони стануть доступними для Уряду, і збитки можуть бути безпечно переоцінені.

З точки зору інфраструктури, більша частина пошкоджень спостерігалася у більшій фізичній інфраструктурі, як-от очисні споруди, мережі водопостачання та збору стічних вод, а також очисні споруди та споруди для питної води. Також пошкоджено значну кількість насосних станцій водопостачання та водовідведення, які є критично важливими для функціонування систем централізованого водопостачання/ водовідведення, але комунальні служби постійно працюють над їх усуненням, щоб забезпечити базове надання послуг населенню.

Понад 40 відсотків загальних збитків припадає на втрачені доходи від надання послуг централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення. Війна значно скоротила споживання послуг, так як мільйони людей втекли з країни, а багато галузей промисловості тимчасово закрилися або значно скоротили використання води. Отже, рівень збору (особливо в постраждалих від війни областях) впав до край низького рівня і все ще відновлюється досить повільно.

Друга за величиною категорія втрат – це додаткові витрати на надання послуг централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення через збільшення витрат на електроенергію. Решта економічних втрат пов'язана зі збільшенням споживання палива, зростанням цін на матеріали та обладнання, відсутністю необхідних ремонтів, дефіцитом тарифів, втратами води, збільшенням витрат на хімічні реагенти.

Згідно попереднього плану відновлення України передбачено відновлення та модернізація систем водопостачання та водовідведення. Планом враховано 13 основних напрямків відбудови водопровідно-каналізаційного господарства. Основне це – забезпечення українців якісною питною водою.

Після завершення воєнних дій планується продовжити розробку та впровадження стратегії розвитку галузі водопровідно-каналізаційного господарства.

З метою забезпечення безперебійної діяльності комунальних підприємств критичної інфраструктури і надання ними послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в умовах воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні», враховуючи положення Закону України «Про критичну інфраструктуру», у 2022 році Урядом вживаються відповідні заходи, зокрема, надається фінансова підтримка відповідним підприємствам з державного бюджету.

Так, у 2022 році із резервного фонду державного бюджету надано фінансову допомогу:

- КП «Чернігівводоканал» (150 млн грн),
- МКП «Миколаївводоканал» (56,0 млн грн),
- КП «Облводоканал» Запорізької обласної ради (40 млн грн).

При цьому для швидкої комунікації між підприємствами житлово-комунального господарства, органами влади і донорами було створено інформаційно-аналітичну платформу у сфері житлово-комунального господарства Юнідс («Uneeds») (далі – Платформа).

На цій Платформі у режимі реального часу підприємства можуть повідомляти про:

- ✓ потреби у матеріалах і обладнанні;
- ✓ пошкоджені у результаті військових дій об'єкти;
- ✓ плани з відновлення постачання послуг.

Інформація, що зазначена на Платформі, доступна для міжнародних та волонтерських організацій, а також для проєктів міжнародної технічної допомоги.

При цьому, Мінінфраструктури підтримує та працює над продовженням співпраці із міжнародними фінансовими організаціями.

Впровадження заходів впродовж 2022 року з метою реконструкції та впровадження нових технологій водопідготовки та водовідведення за рахунок залучення коштів міжнародних фінансових організацій. На реконструкцію та впровадження нових технологій водопідготовки та водовідведення також здійснюється залучення коштів міжнародних фінансових організацій.

За рахунок коштів Міжнародного банку реконструкції та розвитку реалізується проєкт **«Проєкт розвитку міської інфраструктури – 2»**.

Загальна сума позики становить 326,568 млн дол. США (277,096 млн дол. США – Міжнародний банк реконструкції та розвитку (далі – МБРР), 49,472 млн дол. США – Фонд чистих технологій).

Термін реалізації Проєкту становить 10 років (з 26 травня 2014 р. до 30 червня 2024 р.).

Метою Проєкту є підвищення якості та надійності надання послуг й ефективності використання енергії комунальними підприємствами шляхом удосконалення їх інституційного потенціалу та інвестування робіт з відновлення та заміни пошкоджених систем водопостачання, водовідведення та переробки твердих відходів, а також поліпшення екологічної ситуації територій за рахунок вирішення проблеми очищення стоків.

Проєкт складається із декількох субпроєктів у сфері водопостачання та водовідведення, пілотного проєкту поводження з твердими побутовими відходами та Компоненту реагування на надзвичайні ситуації.

Бенефіціарами Проєкту є:

Інвестиційний компонент:

- КП «Харківводоканал» (30,55 млн дол. США);
- КП «Муніципальна компанія поводження з відходами» - Харків (54,43 млн дол. США);
- ПрАТ «Акціонерна компанія «Київводоканал» (11,58 млн дол. США);
- КВП «Краматорський водоканал» (0,34 млн дол. США);
- ОКВП «Дніпро-Кіровоград» (49,39 млн дол. США);
- КП «Тернопільводоканал» (29,08 млн дол. США);
- КП «Черкасиводоканал» (12,31 млн дол. США);
- КП «Житомирводоканал» (48,33 млн дол. США);
- КП «Коломияводоканал» (3,09 млн дол. США);
- Підприємство «Нововолинськводоканал» (5,80 млн дол. США);
- КП «Вінницяоблводоканал» (16,08 млн дол. США).

Компонент реагування на надзвичайні ситуації:

- КП «Житомирводоканал» (2,117 млн дол.США);
- КП «Броваритепловодоенергія» (3,138 млн дол.США);
- МКП «Миколаївводоканал» (4,275 млн дол.США);
- ОКП «Миколаївоблтеплоенерго» (2,052 млн дол.США);
- КП «Миколаївкомунтранс» (4,306 млн дол.США);
- КП «Кременчукводоканал» (1,938 млн дол.США);

- КП «Харківські теплові мережі» (33,664 млн дол.США);
- МКП «ВУВКГ м. Херсона» (5,339 млн дол.США).

Очікувані результати впровадження Проєкту передбачають наступне:

- ✓ реконструкція споруд очистки питної води буде здійснена у **3** містах (Кропивницький, Тернопіль, Нововолинськ);
- ✓ реконструкція споруд очистки стічних вод буде здійснена у **5** містах (Кропивницький, Черкаси, Харків, Тернопіль, Житомир);
- ✓ переоснащення автоматизованої системи управління технологічними процесами (АСУТП) з використанням SCADA буде здійснено в **3** містах (Кропивницький, Черкаси, Тернопіль);
- ✓ насосні станції водопроводу переоснащено у **3** містах (Київ, Кропивницький, Житомир);
- ✓ насосні станції систем централізованого водовідведення переоснащено у **3** містах (Кропивницький, Тернопіль, Нововолинськ);
- ✓ буде замінено **115** км водопровідних мереж та **20** км мереж централізованого водовідведення (Кропивницький, Тернопіль, Нововолинськ, Коломия, Житомир, Вінниця, Черкаси);
- ✓ нове лабораторне обладнання закуплено для **3** водоканалів (Кропивницький, Черкаси, Тернопіль);
- ✓ закуплено **58** одиниць техніки (Кропивницький, Черкаси, Тернопіль, Харків, Вінниця, Краматорськ).

Разом з цим, з початку реалізації Проєкту завершено наступні активності.

КП «Харківводоканал» – закуплено гідравлічне та зварювальне обладнання, а також насосне обладнання.

Тривають роботи щодо реконструкції очисних споруд системи централізованого водовідведення та лінії обробки мулу в м. Харків.

КП «Черкасиводоканал» – завершено реконструкцію головних каналізаційних колекторів по вул. Чигиринській та по вул. Гоголя (3,57 км), закуплено високоякісне лабораторне обладнання а також спеціалізовану автотехніку (мулосос та кран), лабораторне обладнання для аналітичного контролю якості води, лабораторне обладнання для експрес-аналізу якості води, лабораторне обладнання для моніторингу мікробіологічних показників води, автосамплер до газового хроматографа.

Ведуться роботи щодо технічного переоснащення автоматизованої системи управління технологічними процесами (АСУТП) з використанням SCADA.

ОКВП «Дніпро-Кіровоград» – реконструйовано мережі водопостачання та водовідведення міста (26 км) та закуплено спеціалізовану автотехніку (автокран, каналопромивні машини, вакуумні машини), вантажопасажирські автомобілі, мікроавтобуси, вантажопасажирські автомобілі, електротехнічну лабораторію, вантажопасажирський автомобіль), закуплено високоякісне лабораторне обладнання.

Продовжуються роботи щодо реконструкції насосних станцій водопроводу та водовідведення, очисних споруд систем централізованого водовідведення, Дніпровської водоочисної станції, а також влаштування системи автоматизації та диспетчеризації.

КП «Тернопільводоканал» – модернізовано насосні станції систем централізованого водовідведення, закуплено спеціалізовану автотехніку (екскаватори,

каналопромивочний та асенізаційний автомобілі, вантажні автомобілі, мулососні автомобілі), закуплено високоякісне лабораторне обладнання.

Тривають роботи щодо реконструкції Тернопільського та Верхньо-Івачівського водозаборів, будівництва станції знезалізнення води на майданчику насосної станції (III підйому) в м. Тернополі та реконструкція станції знезалізнення води Тернопільського водозабору, оптимізації системи подачі і розподілу води та стоків, включаючи заміну та санацію мереж водопостачання та водовідведення а також влаштування системи автоматизації та диспетчиризації.

ПрАТ «АК» Київводоканал» – реконструйовано насосну водопровідну станцію третього підйому Деснянської водопровідної станції та модернізовано підвищувальні станції з установкою енергоефективного насосного обладнання з частотним регулюванням.

Роботи щодо реконструкції насосних станцій I-го підйому Дніпровської водопровідної станції з впровадженням енергозберігаючого обладнання та частотного регулювання з водозабірними спорудами на завершальній стадії.

КП «Вінницяоблводоканал» – закуплено спеціалізовану автотехніку (екскаватори-навантажувачі, вантажні автомобілі з краном-маніпулятором, каналопромивні та мулососні автомобілі).

Тривають роботи щодо реконструкції магістральної мережі водопостачання м. Вінниця (на ділянці від вул. Пирогова до вул. Лебединського) – близько 12 кілометрів.

КП «Житомирводоканал» – тривають роботи щодо реконструкції очисних споруд системи централізованого водовідведення (включаючи заміну механічного та електричного обладнання та мереж централізованого водовідведення), реконструкції насосних станцій водопроводу та водоочисної станції, а також реконструкції водопровідних мереж.

Підприємство «Нововолинськводоканал» – реконструйовано насосні станції системи централізованого водовідведення та водопровідні лінії (25 км).

КП «Коломияводоканал» – закуплено будинкові лічильники, роботи з гідроізоляції залізобетонних конструкцій резервуарів чистої води об'ємом 6 000 м³ та 1 500 м³ завершені.

З початку реконструкції водопровідних мереж та абонентських підключень було прокладено 30 631 м, що становить 99% від обсягу робіт з реконструкції водопровідних мереж і водопроводів.

КВП «Краматорський водоканал» – закуплено автотранспортну техніку.

Таблиця 3.18

Таблиця фінансового моніторингу стану впровадження проекту комунальними підприємствами-учасниками проекту. Поточні показники Проекту

<i>Показник</i>	<i>кількість</i>	<i>млн дол. США / %</i>
Вибірка коштів всього по проекту, в тому числі:		236,115 / 72,3%
• МБРР		203,373
• ФЧТ		32,742
Вибірка коштів по інвестиційному компоненту		206,019 / 78,65%
Укладено контрактів, в тому числі:	80	240,812
• завершено контрактів	42	80,006
• виконується контрактів	38	160,806

Показник	кількість	млн дол. США / %
Оцінка тендерних пропозицій		
Оголошено тендерів		
Підготовка документації для торгів	2	4,414
Вибірка коштів в компоненті реагування на надзвичайні ситуації		24,964 / 43,93%
Укладено контрактів (компонент реагування на надзвичайні ситуації), в тому числі:	32	38,315
• завершено контрактів	9	20,975
• виконується контрактів	23	17,34
Оцінка тендерних пропозицій	13	9,777
Оголошено тендерів	7	3,96
Підготовка документації для торгів	4	3,117
Вибірка коштів в компоненті Мінінфраструктури (Інституційний компонент та Компонент управління проектом)		5,133 / 65,8%
Укладено контрактів по компоненту Мінінфраструктури, в тому числі:	66	5,908
• завершено контрактів	51	4,781
• виконується контрактів	15	1,127
Оцінка тендерних пропозицій		
Оголошено тендерів		
Підготовка документації для торгів		

За рахунок коштів Європейського інвестиційного банку в Україні реалізується **проект «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв»**, загальною вартістю 31,08 млн євро (з яких: 15,54 млн євро – кредитні кошти; 5,11 млн євро – кошти Гранту фонду E5P; інше – власні кошти підприємства). Метою зазначеного проекту є реконструкція інфраструктури водопостачання, водовідведення та очистки стічних вод, розширення водопровідної мережі м. Миколаїв.

Протягом 2022 року у межах реалізації проекту «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв» виконано частину робіт з реконструкції самопливних каналізаційних колекторів у м. Миколаєві на суму 25 732 642,18 грн, розроблено проект, отримано позитивний експертний звіт щодо проектної документації та здійснено постачання частини обладнання та матеріалів для реконструкції та покращення ефективності насосних станцій 2-го підйому на суму 14 337 663,20 гривень.

В рамках спільного з Європейським інвестиційним банком проекту **«Програма розвитку муніципальної інфраструктури України»** (позика в розмірі 400 млн євро) передбачено проведення модернізації системи водопостачання та водовідведення в декількох містах України.

Так, в місті Луцьк заплановано реконструкцію очисних споруд, водопроводу та магістралі водозбору, закупівлю водолaborаторного обладнання та спецтранспорту для технічного обслуговування. Орієнтовний обсяг планових інвестицій КП «Луцькводоканал» складає 11,6 млн євро (без ПДВ).

Ще одним учасником ПРМІУ є МКП «Миколаївводоканал». Для розвитку системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаєві зарезервовано частину позикових коштів в обсязі 20 млн євро. Через військове вторгнення росії та катастрофу на Каховській ГЕС обсяг робіт, що потребує першочергового фінансування наразі уточнюється. Разом з цим в рамках Програми МКП «Миколаївводоканал» надається технічна підтримки ЄІБ спрямована на розроблення інвестиційного ТЕО для визначення нової точки водозабору і обсягу необхідних інвестицій. Наразі такий документ фіналізується і очікується, що він буде завершений до кінця року.

В минулому році до участі ПРМІУ долучилась і Броварська міська рада, яка планує залучити 20,5 млн євро позикових коштів для фінансування реконструкції каналізаційних очисних споруд в Броварському районі (Київська обл.).

В рамках ПРМІУ потенційно може бути профінансовано також комплексну модернізацію систем централізованого водопостачання та водовідведення міст Рівненської області за умови що РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» зможе підтвердити свою спроможність обслуговувати та погашати позику ЄІБ.

За рахунок коштів **Кредитної організації для відновлення (KfW)** здійснюється реалізація проєктів, що спрямовані на реконструкцію та модернізацію системи водопостачання (водоочисних споруд та розподільної мережі) у Чернівцях.

06 лютого 2015 р. між Кабінетом Міністрів України, комунальним підприємством «Чернівціводоканал» та KfW підписано Кредитну та Проектну угоду на суму 17 000 000,00 євро – Муніципальна програма захисту клімату II (проєкт «Проєкт муніципального водного господарства м. Чернівці, стадія 1) з урахуванням додаткової угоди від 09 грудня 2022 р. № 13010-05/157. У ході реалізації проєкту планується здійснити реконструкцію поверхневого водозабору «Митків» та станції водоочищення «Вікно», переобладнання системи знезараження з використанням з гіпохлориту натрію (виробництво на місці) та заміна аварійних ділянок магістрального водогонів.

29 грудня 2021 р. між Кабінетом Міністрів України, комунальним підприємством «Чернівціводоканал» та KfW підписано Кредитну та Грантову Угоди на суму 23 550, тис. євро – Муніципальна програма захисту клімату II (проєкт «Проєкт муніципального водного господарства м. Чернівці, стадія 2»), що передбачає реконструкцію аварійних ділянок напірного водогону «Дністер – Чернівці, реконструкція мереж водопостачання та водовідведення, великих діаметрів та встановлення обладнання для системи регулювання тиску.

У рамках проєкту також планується здійснити:

- продовження реконструкції та розширення підземних водозаборів на річці Прут та водоочисних споруд на річці Дністер;
- реконструкція подальших зон мереж системи водопостачання та заміна іржавих трубопроводів водопостачання (разом з абонентськими підключеннями);
- реконструкція системи водовідведення (н-д, водовідвідних насосних станцій та додаткових напірних трубопроводів);
- невідкладні заходи на станції очистки стічних вод (обробка осаду, вторинне відстоювання, електро-механізоване обладнання) з метою підтримки роботи станції.

22 грудня 2022 р. підписано Грантову та Проектну Угоду між Кабінетом Міністрів України, KfW, Франкфурт-на-Майні та КП «Чернівціводоканал» на суму 16,4 млн євро, у рамках якого передбачено придбання приладів комерційного обліку та реконструкція очисних споруд каналізації в с. Магала.

3.13 Рекомендації щодо розвитку підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення

Мінінфраструктури для розвитку підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення рекомендовано:

1. Впровадження енергоефективних заходів для модернізації підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення.
2. Модернізація споруд очищення стічних вод з використанням сучасних технологій та обладнання для зниження рівня біогенних елементів у стічних водах.
3. Створення ефективних систем реагування на надзвичайні ситуації, зокрема, логістичних ланцюгів поставки питної води у разі припинення водопостачання населенню, доставки необхідних реагентів для очищення води та стічних вод.
4. Створення системи управління осадами очисних споруд з впровадженням прогресивних методів оброблення, відновлення та видалення.
5. Розробка заходів для роботи під час відключення електроенергії, закупівля відповідного резервного та енергогенеруючого обладнання.
6. Залучення інвестицій для модернізації водопровідних споруд та очисних споруд систем централізованого водовідведення.
7. Впровадження сучасних методів знезараження питної води (на заміну газоподібному хлору) з відповідним науковим обґрунтуванням.
8. Забезпечення населення якісною питною водою шляхом облаштування локальних пунктів розливу тим підприємствам, які використовують воду з підвищеною мінералізацією.
9. Зниження рівня втрат та витрат питної води.
10. Агрегація підприємств водопостачання та водовідведення.
11. Постійне підвищення кваліфікації працівників підприємств водопостачання та водовідведення, співпраця із закладами вищої, професійної (професійно-технічної) освіти щодо залучення кадрів у галузь.

4 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ НАСЕЛЕННЯ

4.1 За інформацією МОЗ України

Питна вода. Моніторинговий нагляд та контроль за джерелами питного водопостачання. Якість води з джерел питного водопостачання

Україна належить до найменш забезпечених власними водними ресурсами країн Європи і є одним з регіонів зі значним антропогенним навантаженням на водні джерела та нестачею достатньої кількості прісної води.

Питне водопостачання України майже на 80 % забезпечується поверхневими водами. Водночас більшість басейнів річок згідно з гігієнічною класифікацією водних об'єктів за ступенем забруднення можна віднести до забруднених та дуже забруднених, проте склад очисних споруд та технології водопідготовки фактично не змінились. У той же час наявні очисні споруди, технології очистки та знезараження питної води не спроможні очистити її до рівня показників безпеки.

Існуюча в Україні законодавча база в сфері контролю якості питної води є достатньо розвинутою. Головний чинний нормативний документ, який визначає вимоги до якості води в джерелі питного водопостачання – ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), затверджений наказом МОЗ від 12 травня 2010 р. №400, та зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01 липня 2010 р. за №452/1774, який був розроблений з урахуванням вимог Директиви 98/83/ЄС від 3 листопада 1998 року про якість води, призначеної для споживання людиною.

У зв'язку із введенням воєнного стану в Україні наказом МОЗ від 22 квітня 2022 р. № 683, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 травня 2022 р. за №564/37900, було затверджено Державні санітарні норми і правила «Показники безпечності та окремі показники якості питної води в умовах воєнного стану та надзвичайних ситуаціях іншого характеру».

Наказом МОЗ від 02 травня 2022 р. № 721, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16 травня 2022 р. за №524/37860, затверджено Гігієнічні нормативи якості води водних об'єктів для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення.

Наказом МОЗ від 19 липня 2022 р. №1261 затверджено Методичні рекомендації щодо визначення, оцінки вмісту та заходів з видалення радон-222 у питній воді.

До статутних повноважень обласних та Київського міського центрів контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України (далі – ЦКПХ) входять проведення спостережень (моніторингу) за водопостачанням, забезпечення проведення лабораторних й інструментальних досліджень і випробувань у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, проведення розслідувань причин і умов виникнення інфекційних захворювань, отруєнь.

Моніторинг якості води поверхневих водойм свідчить про те, що їх екологічний стан практично не покращується. За даними ЦКПХ, у 2022 році питома вага досліджених проб води з водойм I категорії, які не відповідали нормам, за хімічними та мікробіологічними показниками зростає на тлі зменшення загальної кількості досліджуваних проб та досліджених проб, що не відповідали нормативам.

Спостерігається аналогічна тенденція зростання нестандартних проб для водойм II категорії, які не відповідали нормам за хімічними та мікробіологічними показниками.

Питома вага досліджених проб води з водойм I-ої категорії, які не відповідали нормам, у 2022 році за хімічними показниками становила 19,6 % (323 із відібраних та досліджених 1 645 проб), за мікробіологічними показниками – 15,5 % (216 із 1 396) (табл. 4.1, рис. 4.1).

Таблиця 4.1

Питома вага досліджених проб води з водойм I категорії, які не відповідали нормам (%)

Показники	2020	2021	2022
Хімічні	18,6	15,1	19,6
Мікробіологічні	19,6	15,4	15,5

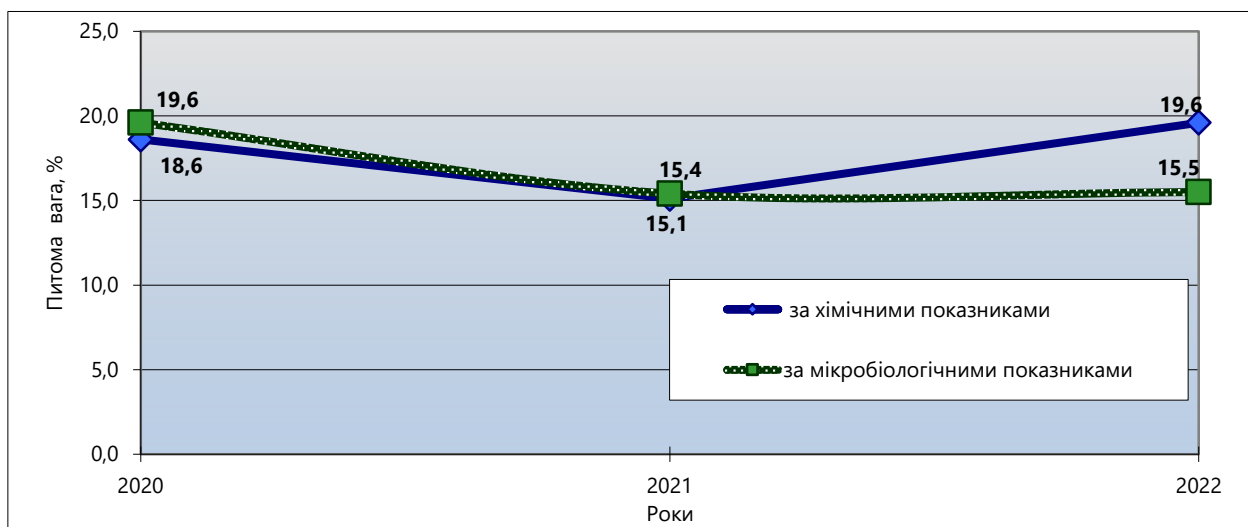

Рис. 4.1. Питома вага досліджених проб води, що не відповідали нормам з водойм I категорії, які використовуються в якості джерел централізованого водопостачання населення

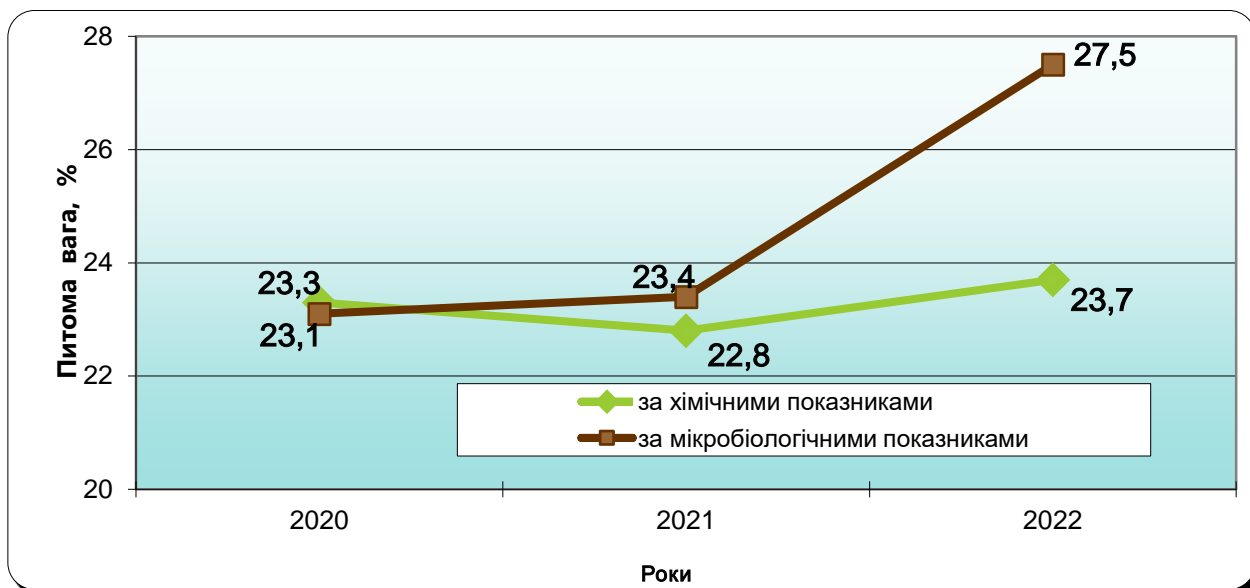
Найбільший відсоток відхилень за хімічними показниками відмічається у Луганській, Вінницькій, Запорізькій, Житомирській областях, що значно перевищує середній по державі; за мікробіологічними показниками – у Полтавській, Львівській, Вінницькій, Запорізькій, Закарпатській областях.

З водойм II-ої категорії було відібрано та досліджено 6 138 проб за хімічними та 7 146 проб за мікробіологічними показниками, з них не відповідало відповідно 1 453 і 1 966 проб. Питома вага досліджених проб води з водойм II категорії, які не відповідали нормам, за хімічними показниками – 23,7 %, за мікробіологічними – 27,5 % (табл. 4.2, 4.3, рис. 4.2).

Таблиця 4.2

Питома вага досліджених проб води з водойм II категорії, які не відповідали нормам (%)

Показники	2020	2021	2022
Санітарно-хімічні	23,3	22,8	23,7
Мікробіологічні	23,1	23,4	27,5

Рис. 4.2. Питома вага досліджених проб води з водойм II категорії (використання в рекреаційних цілях), що не відповідали нормам

Найбільший відсоток відхилень за хімічними показниками відмічається у Луганській, Донецькій, Дніпропетровській, Львівській, Хмельницькій, Житомирській, областях, що перевищує середній по державі; за мікробіологічними показниками – у Тернопільській, Донецькій, Запорізькій, Одеській, Львівській областях та м. Києві.

У 2022 році дещо зріс показник невідповідності якості води. Така картина відмічається за рахунок зменшення загальної кількості досліджених проб вод за хімічними і мікробіологічними показниками. Негативна тенденція спостерігається для ділянок водойм II категорії, які використовуються як місця рекреаційного та оздоровчого водокористування для купання, занять спортом і відпочинку населення, а також ті, що знаходяться в межах населених пунктів.

Таблиця 4.3

Якість води з поверхневих водойм I та II категорії, за даними ЦКПХ

показник	за хімічними показниками					за мікробіологічними показниками				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
досліджено проб води з водойм I категорії										
усього	3 033	2 503	2 140	2 076	1 645	2 627	2 571	2 081	1 851	1 396
не відповідає	585	479	399	314	323	590	534	408	285	216
питома вага, %	19,3	19,1	18,6	15,1	19,6	22,4	20,8	19,6	15,4	15,5
досліджено проб води з водойм II категорії										
усього	15 519	12 072	8 470	9 347	6 138	18 915	14 571	10 261	12 280	7 146
не відповідає	3 223	2 890	1 977	2 129	1 453	3 571	3 498	2 370	2 869	1 966
питома вага, %	20,8	23,9	23,3	22,8	23,7	18,9	24,0	16,7	23,4	27,5

Високий рівень техногенного навантаження на водойми та використання застарілих технологій підготовки питної води, які розраховані на доведення природної води до якості питної лише у випадку, коли вихідна вода відповідає I-му класу

поверхневих джерел водопостачання, не дозволяють забезпечити населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою. Застосування в технології підготовки питної води хлору, неефективних коагулянтів, відсутність сорбційних фільтрів з активованим вугіллям тощо призводить до надходження у питну воду значної кількості неорганічних та органічних забруднювачів, спільна дія яких на організм людини, особливо в умовах радіаційного навантаження, викликає реальну загрозу здоров'ю нації.

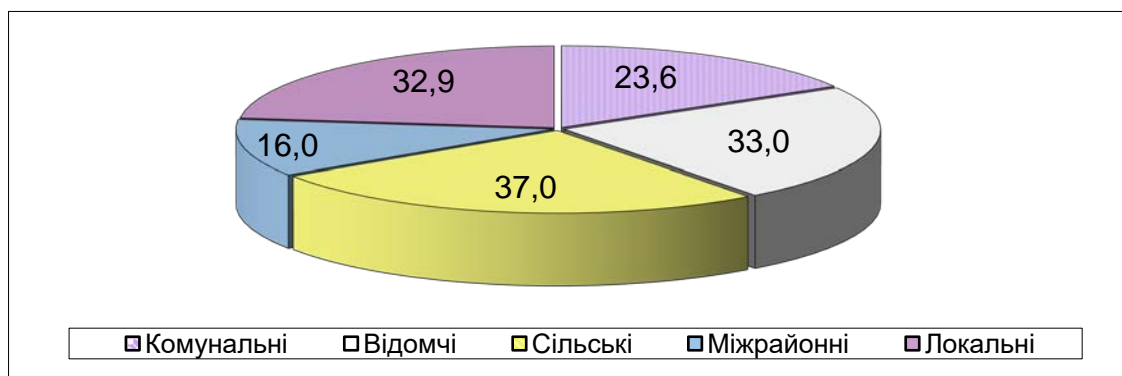
Існують природні проблеми вихідної води в невеликих населених пунктах, зокрема щодо вмісту фторидів (в Полтавській, Чернігівській, Львівській, Одеській областях), заліза (в Тернопільській, Київській та інших областях) тощо.

Істотним є питання антропогенного забруднення поверхневих джерел води за рахунок неочищених промислових та побутових стоків, які містять широкий спектр забруднюючих речовин. Окремо слід зазначити проблеми фосфатного забруднення водних ресурсів через використання синтетичних фосфатних миючих засобів та проблеми «цвітіння» поверхневих вод, які є джерелами питного водопостачання.

Характеристика якості питної води. Лабораторний нагляд за питним водопостачанням

У 2022 році ЦКПХ здійснювали моніторингові дослідження на 12 385 об'єктах централізованого водопостачання населення (у 2021 – 15 415, 2020 – 16 097, 2019 – 20 622), з них 3 396 комунальних (у 2021 – 3 282, 2020 – 3 433, 2019 – 4 092), 1 839 відомчих (у 2021 – 3 357, 2020 – 3 090, 2019 – 3 993), 3 115 сільських (у 2021 – 4 360, 2020 – 4 617, 2019 – 5 906) та 2 044 локальних водопроводах (у 2021 – 2 580, 2020 – 2 248, 2019 – 3 307); а також 38 784 джерелах нецентралізованого водопостачання (у 2021 – 36 893, 2020 – 38 522, 2019 – 58 780, 2018 – 70 830, 2017 – 72 876, 2016 – 118 110, 2015 – 160 343).

У 30 % об'єктів централізованого водопостачання населення за результатами лабораторних досліджень проби води не відповідали вимогам нормативного документу, у тому числі з комунальних водопроводів – 23,6 %, сільських – 37 %, відомчих – 33 %, міжрайонних – 16 %, локальних – 32,9 % водопроводів (рис. 4.3); у 37,2 % об'єктів нецентралізованого водопостачання населення, на яких результати лабораторних досліджень не відповідають нормам.

Рис. 4.3. Питова вага об'єктів централізованого водопостачання, на яких результати лабораторних досліджень не відповідали нормативам за даними статистичної звітності за 2022 рік

Протягом 2022 року ЦКПХ із джерел централізованого водопостачання, у тому числі водогонів, було досліджено за санітарно-хімічними показниками 148 232 проби питної води, за мікробіологічними – 170 790 проби.

У 2022 році питома вага нестандартних проб питної води, відібраних із джерел централізованого водопостачання, у тому числі водогонів, за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками становила 14,3 % та 3,5 % відповідно; у тому числі з комунальних водопроводів – відповідно 12,1 % та 2,1 %; сільських водопроводів – відповідно 25,4 % та 11,4 %.

У 2022 році через військову агресію РФ було приділено більше уваги до моніторингу якості та безпечності питної води централізованого водопостачання, що подається населенню, особливо на деокупованих територіях країни, які проводились ЦКПХ відповідно до алгоритму, наведеному в листі МОЗ від 19 квітня 2022 р. № 26-04/8766/2-22, тому було зареєстровано зменшення показника невідповідності якості питної води за рахунок збільшення загальної кількості досліджуваних проб питної води.

Найбільша кількість нестандартних проб питної води з централізованих систем водопостачання реєструється, як і раніше, на сільських та локальних водопроводах, найменша – на комунальних і міжрайонних (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відсоток досліджених проб питної води, що не відповідають вимогам нормативів (%), за даними ЦКПХ

За санітарно-хімічними показниками			
Водопроводи	2020	2021	2022
Комунальні	16,8	18,2	12,1
Відомчі	21,1	22,3	21,2
Сільські	26,9	28,9	25,4
Міжрайонні	14,2	14,3	14,9
Локальні	39,3	36,1	27,0
За мікробіологічними показниками			
Водопроводи	2020	2021	2022
Комунальні	4,7	5,1	2,1
Відомчі	8,2	8,3	5,1
Сільські	13,8	11,9	11,4
Міжрайонні	8,0	5,5	6,7
Локальні	11,8	12,7	12,1

У 2022 році найбільша питома вага нестандартних проб питної води з централізованих систем водопостачання зареєстрована за санітарно-хімічними показниками у Дніпропетровській, Луганській, Донецькій, Київській, Полтавській, Миколаївській областях; за мікробіологічними показниками – у Львівській, Миколаївській, Київській, Рівненській, Тернопільській, Черкаській та Закарпатській областях, що у 1,5 рази і більше перевищує середні показники по країні (табл. 4.5).

Таблиця 4.5

Питома вага нестандартних проб питної води (%)

За санітарно-хімічними показниками			
Області	2020	2021	2022
Дніпропетровська	29,8	24,4	48,8
Луганська	43,2	46,9	38,5
Донецька	20,7	18,7	29,0
Київська	33,5	29,1	27,7
Полтавська	22,0	25,5	25,0
Миколаївська	54,2	58,2	22,1
Житомирська	39,6	43,5	14,0
Рівненська	34,3	32,3	13,8
Середній по Україні	21,7	21,2	14,3
За мікробіологічними показниками			
Області	2020	2021	2022
Львівська	6,1	4,1	10,3
Миколаївська	14,5	13,3	9,6
Київська	6,4	8,3	6,8
Рівненська	19,6	16,8	5,8
Тернопільська	11,0	13,1	5,1
Черкаська	6,5	4,8	5,1
Закарпатська	12,3	8,3	5,1
Хмельницька	13,0	17,2	4,8
Івано-Франківська	10,9	13,5	3,6
Вінницька	12,5	11,4	3,4
Середній по Україні	7,6	7,5	3,5

Питома вага нестандартних проб питної води, відібраних ЦКПХ із водопровідної мережі, за мікробіологічними показниками, становила 3,8 % із 131 028 досліджених проб у 2022 році; за санітарно-хімічними показниками – 10,4 % із 115 534 проб; у тому числі на нітрати – 1,6 % (табл. 4.6., 4.7).

Таблиця 4.6

Кількість досліджених проб на якість води централізованого водопостачання, за даними ЦКПХ

Досліджені проби питної води з	Кількість досліджених проб			
	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
систем централізованого водопостачання за				
мікробіологічними показниками	166 705	117 216	123 023	170 790
санітарно-хімічними показниками	128 441	94 303	95 453	148 232
<i>в тому числі</i>				
<i>з комунальних водопроводів</i>				
мікробіологічними показниками	84 387	60 571	65 068	124 891
санітарно-хімічними показниками	60 581	45 026	45 154	106 711
<i>з сільських водоводів</i>				
мікробіологічними показниками	33 077	21 603	22 525	15 368
санітарно-хімічними показниками	24 575	18 350	16 408	12 733
з водопровідної мережі за				
мікробіологічними показниками	117 786	81 838	87 623	131 028
санітарно-хімічними показниками	92 502	65 434	59 492	115 534

Таблиця 4.7

Відсоток нестандартних проб питної води централізованого водопостачання за мікробіологічними та санітарно-хімічними показниками, за даними ЦКПХ

Нестандартні проби води з	Кількість (%) нестандартних проб			
	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
систем централізованого водопостачання за				
мікробіологічними показниками	8,2	7,6	7,5	3,5
санітарно-хімічними показниками	22,3	21,7	21,2	14,3
в тому числі				
<i>з комунальних водопроводів</i>				
мікробіологічними показниками	5,7	4,7	5,1	2,1
санітарно-хімічними показниками	17,2	16,8	18,2	12,1
<i>з сільських водоводів</i>				
мікробіологічними показниками	11,4	13,8	11,9	11,4
санітарно-хімічними показниками	31,2	26,9	28,9	25,4
водопровідної мережі				
мікробіологічними показниками	8,3	7,6	7,8	3,8
санітарно-хімічними показниками	18,6	17,6	18,3	10,4

У 2022 році питома вага досліджених на атомно-абсорбційному фотометрі проб питної води з джерел централізованого та нецентралізованого водопостачання, які не відповідали нормам: на свинець становила 2,7 %; на залізо – 6,0 %; на марганець – 8,7 %; на кадмій – 0,05 %; на газовому хроматографі – по вуглецю 4-хлористому – 0 %; по хлороформу – 17,3 %.

На якість питної води систем централізованого водопостачання негативно впливає незадовільний санітарно-технічний стан водопровідних споруд і мереж, відсоток їх зношеності, що становить у різних регіонах від 30 % до 70 %, несвоєчасні проведення капітальних та поточних планово-профілактичних ремонтів та ліквідації аварій.

В окремих регіонах гостро стоїть питання забезпечення населення питною водою не тільки в якісному, але і в кількісному відношенні. Подача води за графіками та її тривала відсутність у водопровідних мережах сприяє бактеріальному забрудненню питної води. Ситуацію значно погіршують випадки відключення об'єктів водопостачання від систем енергопостачання, що є грубим порушенням статті 6 розділу II Закону України «Про питну воду та питне водопостачання».

Основними перешкодами є: незавершеність реформування водного сектору, недостатня увага Уряду до питань покращення доступу до безпечної води та умов санітарії населення, брак фінансування на всіх рівнях бюджетів, секторальних загальнодержавних цільових програм та відсутність нових фінансових механізмів підтримки розвитку галузі водопостачання і особливо водовідведення, не пріоритетність цих питань на рівні місцевих органів влади; складність переходу до впровадження європейських стандартів якості води та управління водними ресурсами, скорочення програм моніторингу та збору державної статистики щодо доступу до води та санітарії, незавершені інституціональні реформи в галузі санітарного нагляду, критичний стан галузі водопостачання і водовідведення та військові дії в Україні. Через військову агресію РФ з 2014 року втрачено моніторинг та контроль якості і безпеки води на анексованій території АР Крим, окупованих територіях Донецької та Луганської, частини Запорізької та Херсонської областей.

Санітарний стан джерел та систем питного водопостачання у сільських населених пунктах, у тому числі нецентралізованого водопостачання

Особливу занепокоєність викликає стан водопостачання сільського населення. У 2022 році питома вага сільських водопроводів, на яких результати лабораторних досліджень не відповідають нормативам, склала 37,0 % із 3 115 сільських водопроводів, на яких проводились дослідження.

У 2022 році питома вага досліджених проб питної води з сільських водопроводів, які не відповідали вимогам, становила 25,4 % за санітарно-хімічними (нижче рівнів показника 2021-2018 років – 28,9 %, 26,9 %, 31,2 %, 29,8 %), у тому числі на вміст нітратів 2,8 % у 2022 році проти 4,1 % у 2021 році, та 11,4 % за мікробіологічними показниками (нижче рівнів показника 2021-2018 років – 11,9 %, 13,8 %, 11,4 %, 11,9 %).

Зміна форм власності та передача сільських водопроводів на баланс органів місцевого самоврядування загострили проблему забезпечення населення питною водою гарантованої якості. Водопроводи знаходяться в незадовільному технічному стані, населення змушено проводити ремонти за свої кошти. На багатьох сільських водопроводах немає очисних споруд та знезаражуючих установок, відсутній виробничий лабораторний контроль якості питної води.

Водночас централізованим водопостачанням забезпечено лише четверту частину сіл України. Решта сільського населення споживає воду з колодязів та індивідуальних свердловин, які у переважній більшості знаходяться у незадовільному санітарно-технічному стані.

ЦКПХ у 2022 році здійснювали моніторинг 38784 джерела нецентралізованого водопостачання, на яких проводились дослідження питної води (у 2021 – 36 893, 2020 – 38 522, 2019 – 58 780, 2018 – 70 830), з них 28 900 шахтних колодязів (у 2021 – 29 717, 2020 – 31 927, 2019 – 47 824, 2018 – 59 821), 3 537 артезіанських свердловин (у 2021 – 4 989, 2020 – 4 625, 2019 – 7 183, 2018 – 7 318), 645 каптажів (у 2021 – 465, 2020 – 438, 2019 – 534, 2018 – 713).

У 2022 році питома вага досліджених проб питної води з джерел нецентралізованого водопостачання, які не відповідали нормам, становила 39,9 % за санітарно-хімічними та 28,3 % за мікробіологічними показниками, у тому числі з шахтних колодязів, які не відповідали нормам, становила 33,5 % за санітарно-хімічними та 29,1 % за мікробіологічними показниками – дещо вище рівнів показників 2020-2021 років (табл. 4.8-4.10, рис. 4.4).

Таблиця 4.8

Питома вага досліджених проб питної води з джерел нецентралізованого водопостачання, які не відповідали нормам, за даними ЦКПХ (%)

Показники	2020	2021	2022
Санітарно-хімічні	32,6	33,5	39,9
Мікробіологічні	22,6	22,9	28,3

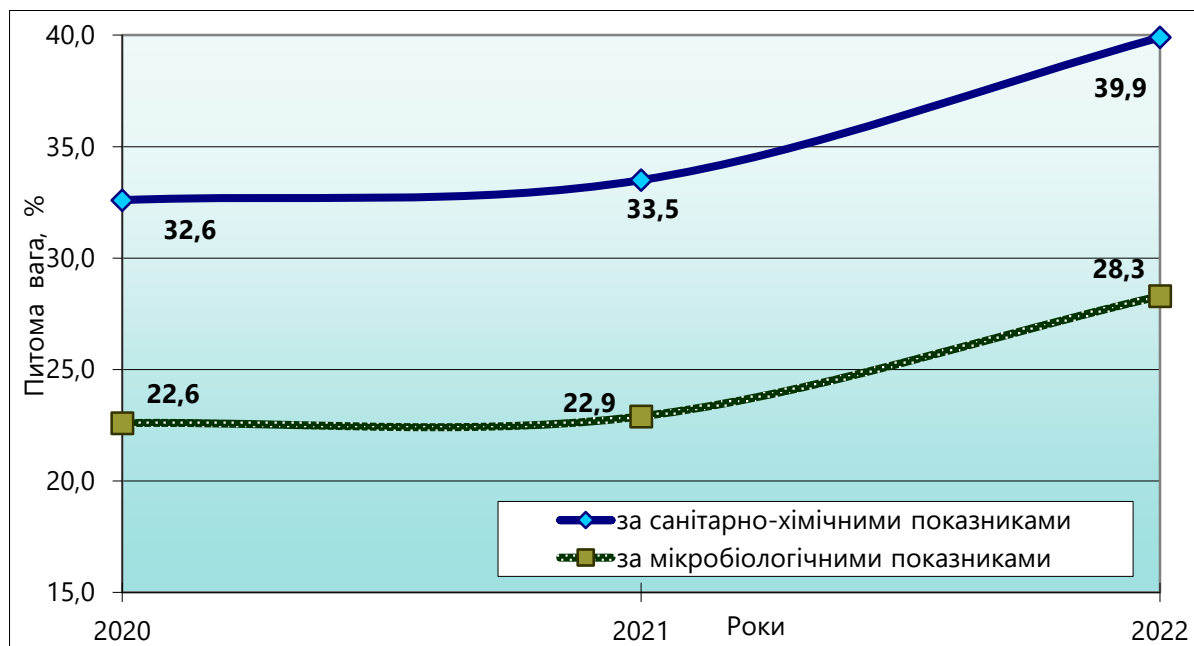

Рис. 4.4. Питома вага досліджених проб води з джерел нецентралізованого водопостачання, що не відповідали нормам

Таблиця 4.9

Кількість досліджених проб на якість води з джерел нецентралізованого водопостачання, за даними ЦКПХ

Досліджені проби питної води з	Кількість досліджених проб			
	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
нецентралізованого водопостачання за				
мікробіологічними показниками	50 347	35 728	33 008	30 102
санітарно-хімічними показниками	76 940	46 617	45 469	44 801
в тому числі з:				
шахтних колодязів				
мікробіологічними показниками	34 383	23 660	19 935	20 511
санітарно-хімічними показниками	49 444	34 338	32 029	31 729

Таблиця 4.10

Кількість нестандартних проб питної води з джерел нецентралізованого водопостачання, за даними ЦКПХ

Нестандартні проби води з	Кількість (%) нестандартних проб			
	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
нецентралізованого водопостачання				
мікробіологічними показниками	24,6	22,6	22,9	28,3
санітарно-хімічними показниками	30,4	32,6	33,5	39,9
в тому числі з:				
шахтних колодязів				
мікробіологічними показниками	30,1	28,1	30,0	29,1
санітарно-хімічними показниками	37,0	33,6	35,3	33,5

У 2022 році питома вага досліджених проб питної води з джерел нецентралізованого водопостачання, які не відповідали нормам за вмістом нітратів, становила 24,6% (у 2021 – 24,0 %, 2020 – 23,2 %), у тому числі з шахтних колодязів, які не

відповідали нормам, становила 29,4 % (у 2021 – 28,5 %, 2020 – 28,0 %) – дещо рівень невідповідності за вмістом нітратів перевищив рівні показників 2020-2021 років (табл. 4.11).

Проводився в межах попередження виникнення водно-нітратної метгемоглобінемії у дітей моніторинг вмісту нітратів у воді з громадських та індивідуальних колодязів і каптажів, вода з яких у тому числі використовувалася населенням для споживання дітьми віком до 3-х років.

За результатами лабораторних досліджень, які не відповідали вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10, органам державної виконавчої влади та місцевого самоврядування надавались рекомендації щодо недопущення використання води з таких об'єктів для питних потреб населення.

Таблиця 4.11

Кількість нестандартних проб питної води з джерел нецентралізованого водопостачання за вмістом нітратів, за даними ЦКПХ

Нестандартні проби води з	Кількість досліджених проб та % нестандартних проб			
	2021 рік	2022 рік	2021 рік	2022 рік
нецентралізованого водопостачання	38 592	41 796	24,0	24,6
в тому числі з:				
шахтних колодязів	28 658	28 313	28,5	29,4
у т.ч. громадських	8 983	9 232	36,3	38,2
індивідуальних	18 363	17 800	26,1	22,7
каптажів	626	767	13,4	14,7
у т.ч. громадських	456	656	17,5	16,6
артезіанських свердловин	5 999	4 304	12,0	8,2

Епідемічні ситуації, пов'язані з якістю питної води

Невідповідність якості питної води нормативним вимогам є однією з причин поширення в державі багатьох інфекційних (вірусний гепатит А, черевний тиф, ротавірусна інфекція тощо) та неінфекційних (хвороби системи травлення, серцево-судинної, ендокринної системи тощо) хвороб.

У 2022 році не було зареєстровано жодного спалаху, пов'язаного з вживанням недоброякісної питної води.

У 2021 році було зареєстровано 3 спалахи, пов'язані з вживанням недоброякісної питної води, при цьому постраждало 52 особи, з них 47 дітей: 1 спалах на ротавірусну інфекцію – постраждало 15 дітей (Одеська – м. Чорноморськ, ДНЗ); 1 спалах на ГКІ встановленої етіології – постраждало 6 чоловік, з них 3 дітей (Тернопільська – м. Тернопіль, ДНЗ), 1 спалах на ГКІ невстановленої етіології – постраждала 31 особа, у т.ч. 29 дітей (Чернівецька – с. Іспас Вижницького р-ну, ДНЗ).

У 2020 році було зареєстровано 1 спалах, пов'язаний з вживанням недоброякісної питної води, при цьому постраждало 16 учнів 1-8 класів на гострі кишкові інфекції норовірусної етіології (Рівненська – с. Ясногірка Сарненського р-ну, загальноосвітній навчальний заклад – використання неякісної водопровідної води через забруднення шкільної артезіанської свердловини).

Вплив якості питної води на стан здоров'я та умови проживання населення в Україні в цілому та в окремих регіонах

Невідповідність якості питної води нормативним вимогам поряд з забрудненнями є однією з причин поширення в державі таких захворювань, як жовчнокам'яна хвороба, виразкова хвороба шлунку.

У Карпатському, Дніпровсько-Придніпровському, на Поліссі та в деяких інших регіонах України у питній воді реєструється нестача мікроелементів – I, Zn, Cu, F, що впливає на виникнення ендемічних захворювань. Вплив такої води на поширення в Україні потребує поглибленого вивчення.

Має місце зростання нітратного забруднення ґрунтових вод внаслідок ненормованого використання в колективних господарствах та у приватному секторі мінеральних та, особливо, органічних добрив. Коли йдеться про сільські території, здебільшого, забруднена нітратами та бактеріями вода – провина самих господарів. Передусім, нітрати є ознакою органічного забруднення водоносного горизонту – або використовують азотовмісні органічні добрива, або це є фекальне забруднення водоносного горизонту. Джерелом забруднення є вигрібні ями, негерметичні септики або ємності для збору рідких відходів, гноєсховища, місця утримання худоби тощо. Люди самі створили такі умови, адже це, як правило, приватна територія. Слід зауважити, що ефективних методів видалення нітратів з води в умовах нецентралізованого водопостачання практично не існує.

Чутливі до нітратів особи похилого віку, хворі на анемію, та люди, які страждають захворюваннями дихальної та серцево-судинної системи. Перевищення кількості нітратів у питній воді призводить до зниження загальної резистентності організму, що сприяє збільшенню рівня загальної захворюваності, в тому числі інфекційними та онкологічними хворобами.

Вживання води питної, яка містить понад нормовану кількість нітратів, у окремих випадках може призвести до захворювання, яке називається водно-нітратна метгемоглобінемія. Дане захворювання обумовлене значним підвищенням вмісту метгемоглобіну в крові, який утворюється внаслідок токсичної дії нітратів на гемоглобін, що призводить до кисневого голодування тканин (гіпоксії). Групи підвищеного ризику становлять немовлята віком до 1 року, які перебувають на штучному вигодовуванні (коли суміші готуються на воді з високою концентрацією нітратів).

Станом на 31 грудня 2022 р. зареєстровано одинадцять випадків отруєння нітратами, неінфекційного захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію – у Житомирській області (сс. Бежів, Борщів, Іванківці, Миролюбівка Житомирського району, с. Підлуби Новоград-Волинського району, с. Стриєва Володимир-Волинського району; м. Бердичів, Бердичівська ТГ); у Київській області (с. Карапиші Обухівського району, с. Саливонки Білоцерківського району); у Харківській області (с. Скрипаї Чугуївського району).

У 2021 році зареєстровано 2 випадки отруєння нітратами, неінфекційного захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію – у Київській області (с. Росава Миронівської ОТГ Обухівського району); у Житомирській області (с. Ліщин Житомирського району).

У 2020 році зареєстровано 5 випадків отруєння нітратами, неінфекційного захворювання на водно-нітратну метгемоглобінемію – у Харківській області (с. Руська Лозова Дергачівського району; Новобаварський район міста Харкова; м. Люботин;

с. Мечибилове Барвінського району) та у Полтавській області (сmt Ромодан Миргородського району).

У кожному випадку виявлення незадовільного стану утримання колодязів індивідуального користування та невідповідності якості колодязної води за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками власникам криниць та органам місцевого самоврядування, ЦКПХ скеровуються пропозиції про необхідність належного облаштування колодязів, здійснюється інформування населення, у тому числі і через засоби масової інформації щодо неприпустимості використання колодязної води для питних потреб у випадку перевищення вмісту нітратів тощо, зокрема для приготування дитячого харчування, проводиться санітарно-освітня робота з батьками, персоналом дитячих навчальних закладів, з працівниками закладів охорони здоров'я, зокрема ФАПів.

Проводиться щоквартальний переоблік дітей віком до 3-х років, які споживають воду для питних потреб з джерел нецентралізованого водопостачання та переоблік наявних індивідуальних джерел водопостачання.

Проблемними питаннями залишаються недостатньо чітке визначення відомчого підпорядкування громадських колодязів, відсутність спеціалізованих бригад по їх технічному обслуговуванню, несвоєчасне проведення власниками профілактичних заходів.

Досягнення за останні 25-30 років в області вивчення ролі водного фактору у формуванні здоров'я населення сприяли появі принципово нових уявлень про вплив хімічного складу питної води на неінфекційну захворюваність населення. У науковій літературі з'являються публікації, які свідчать про зв'язок зростання числа онкологічних захворювань із забрудненням питної води хлорорганічними сполуками, що утворюються при хлоруванні води поверхневих водойм.

За даними Державної установи «Інститут громадського здоров'я ім. О.М.Марзєєва НАМН України» науково обґрунтовано та удосконалено параметри і критерії моніторингу якості вод, враховуючи вимоги європейського законодавства та результати багаторічного вивчення пріоритетних показників якості природних і питних вод, а також їхнього впливу на здоров'я споживачів. залишитися й у поновленому національному нормативному документі. Встановлено, що доочищені водопровідні питні води із поверхневих та підземних джерел питного водопостачання мають стабільний склад, тому вимоги до якості таких вод та періодичність їх контролю мають бути однаковими. Запропоновано для питних вод у разі знезараження діоксидом хлору встановити норматив для хлоратів згідно з рекомендаціями ВООЗ (0,7 мг/л) та проводити його контроль один раз на місяць; для питних вод, що потребують очищення від тригалогенметанів, слід встановити жорсткіший контроль якості питної води на вміст цих канцерогенних речовин (не рідше одного разу на три місяці). Вперше зазначено, що після переобладнання системи водопостачання та змін у технології водопідготовки виробники можуть проводити контроль якості питної води не за повним переліком показників, а лише за тими, які можуть змінюватися, що є економічно доцільним.

За даними Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького за результатами проведеного дослідження якості води і продуктів харчування з урахуванням коефіцієнта біологічної еквівалентності «їжа – вода» було встановлено, що факторами ризику розвитку метгемоглобінемії можуть бути не тільки надходження нітратів з водою та харчовим раціоном, але і свинцю у кількостях, що

перевищують допустимі добові надходження, комбінована дія нітратів, нітритів і свинцю, незбалансоване харчування, стан здоров'я дитини. Внаслідок дії цих факторів ризику можуть виникати безсимптомні метгемоглобінемії у дітей, виявлення яких потребує індивідуального підходу до обстеження дітей.

У статті «Оцінка токсичності нітратів у воді з використанням цитоморфологічних показників тест-організмів» (Верголяс М.Р., ПВНЗ «Міжнародна академія екології та медицини») вказано, що людина ризикує, регулярно вживаючи питну воду з нітратами (50 мг/дм³) і різними хімічними речовинами навіть в межах гранично допустимих концентраціях.

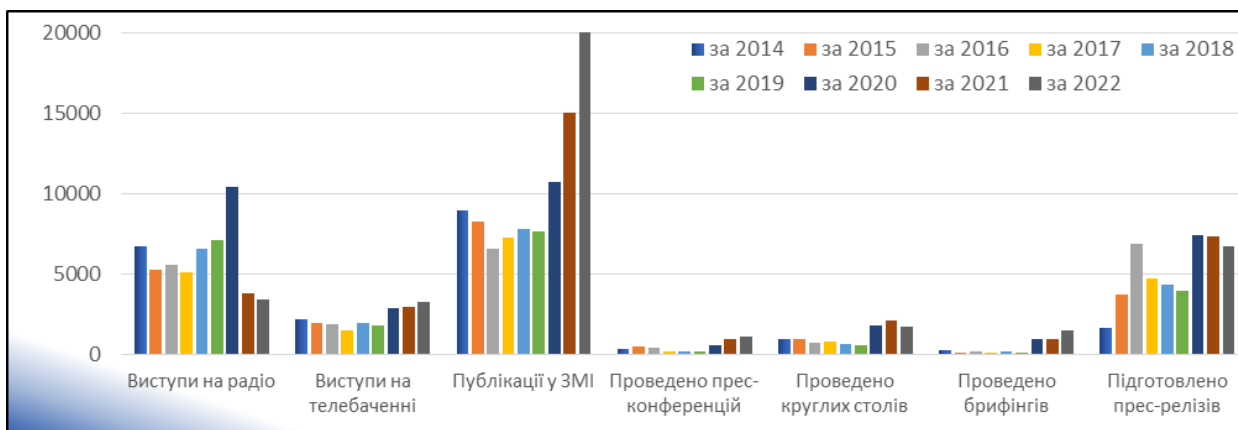
У статті «Еколого-економічні проблеми питного водопостачання в Україні» (Гусятинський М.В., Чорна Т.М., «Університет державної фіскальної служби України») вказано, що в країні має місце високий рівень навантаження на природні водойми та використання застарілих технологій підготовки питної води. Вирішення проблем питного водопостачання потребує комплексного підходу: впровадження сучасних технологій водопідготовки, споруд, реагентів, матеріалів та обладнання, відновлення мережевих систем розподілу питної води, розробка нових ефективних методів очищення природних вод та удосконалення існуючих технологічних процесів підготовки питної води, тощо.

Стан поінформованості населення про якість питної води, проблем питного водопостачання та водовідведення

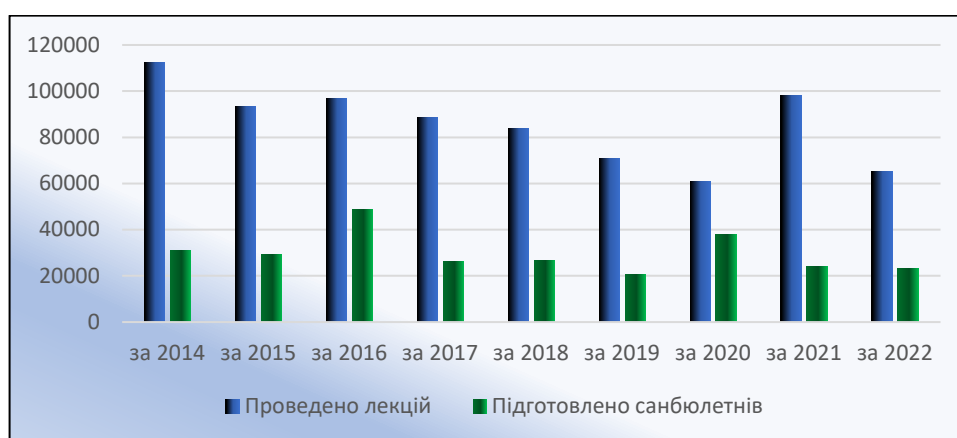
МОЗ проводить постійну активну роботу з підвищення поінформованості громадськості з питань санітарно-епідеміологічного благополуччя та профілактики захворювань. Керівники та провідні фахівці ЦКПХ регулярно проводять санітарно-просвітню та роз'яснювальну роботу за допомогою ЗМІ, різних інформаційних заходів та на сайтах МОЗ, державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України», профільних науково-дослідних інститутів, підпорядкованих МОЗ та НАМН України. Пік такої інформаційної роботи, як правило, припадає на весняно-літній період. У цій роботі ЦКПХ постійно співпрацюють із органами місцевого самоврядування, місцевими органами державної влади та громадськістю.

З різних питань за 12 місяців 2022 року фахівцями ЦКПХ проведено 3 382 виступи на радіо та 3 216 – на телебаченні, підготовлено та опубліковано 25 976 публікацій у пресі, проведено 65,4 тис. лекцій, проведено і прийнято участь у 1 105 прес-конференціях, 1 691 засіданні круглих столів, 1461 брифінгу, підготовлено 6 707 прес-релізів та 23 271 санбюлетень.

Основні питання інформаційно-просвітницької роботи: профілактика інфекційних хвороб, профілактика гострих кишкових інфекцій та харчових отруєнь, попередження виникнення водно-нітратної метгемоглобінемії у дітей; стан пляжів; стан питного водопостачання; ситуація в місцях організованого відпочинку, масового перебування населення та надзвичайних умовах та надзвичайні ситуації.

Рис. 4.5. Інформація щодо проведення санітарно-просвітньої та роз'яснювальної роботи серед населення України у 2014-2022 роках

Рис. 4.6. Інформація щодо проведення санітарно-просвітньої та роз'яснювальної роботи серед населення України у 2014-2022 роках

З 2018 року на [вебсайті державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України»](#) подаються [дані щодо спалахів та випадків інфекційних захворювань за всіма факторами передачі, включаючи й водний](#).

4.2 За інформацією Держпродспоживслужби України

На виконання Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указу Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» з метою оперативного реагування на загрози, які мають значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища фахівці Держпродспоживслужби спільно з органами влади були залучені до забезпечення безпеки держави, у тому числі у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення.

У 2022 році на виконання пункту 3 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 березня 2020 р. «Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки в умовах спалаху гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», уведеного у дію Указом Президента України від 13 березня 2020 р. № 87, фахівці Держпродспоживслужби продовжували здійснювати контроль за системами водопостачання та водовідведення населених пунктів за участю органів місцевого самоврядування.

Постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» було припинено проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду на період воєнного стану.

У зв'язку з цим, заходи державного нагляду (контролю) у 2022 році були проведені тільки на 261 об'єкті централізованого водопостачання, що складає 3 % від їх загальної кількості, порушення вимог санітарного законодавства встановлено на 234 (90 %) об'єктах.

Водночас, з метою виконання завдань передбачених протокольними рішеннями засідань Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій територіальними органами Держпродспоживслужби в областях та м. Києві спільно з органами місцевого самоврядування та балансоутримувачами об'єктів було забезпечено проведення комісійних перевірок об'єктів централізованого та нецентралізованого водопостачання. У разі виникнення надзвичайних ситуацій у системі водопостачання та водовідведення питання щодо стану водозабезпечення населення якісною питною водою оперативно заслуховувалися на засіданнях обласних, міських, селищних та районних комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (ТЕБ та НС).

Окрім того, з метою посилення державного санітарно-епідеміологічного нагляду за об'єктами водопостачання та забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення за ініціативою фахівців територіальних органів Держпродспоживслужби було організовано проведення моніторингових обстежень таких об'єктів. В межах компетенції вживалися відповідні заходи реагування щодо дотриманням вимог санітарного законодавства на об'єктах систем водопостачання та водовідведення населених пунктів країни.

Комунікаційна робота з місцевими органами влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами питного водопостачання була спрямована на належне забезпечення населення питною водою гарантованої якості, забезпечення виробничого лабораторного контролю за якістю питної води, якістю очистки стічних вод, забезпечення необхідного запасу реагентів, засобів знезараження тощо.

Так, головними управліннями Держпродспоживслужби в областях та м. Києві у 2022 році у складі комісій, у ході моніторингових обстежень та заходів державного нагляду (контролю) перевірено 13 207 (у 2021 році – 12 383) об'єктів водопостачання, зокрема 4 410 (у 2021 році – 3 945) об'єктів централізованого та 8 797 (у 2021 році – 8 438) об'єктів децентралізованого водопостачання. Таким чином відсоток охоплення перевітками (обстеженнями) об'єктів водопостачання у 2022 році склав 27,8 %, що більше ніж у 2021 році (19,7 %).

За інформацією територіальних органів Держпродспоживслужби у 2022 році на обліку знаходилося 47 455 об'єктів водопостачання, у тому числі 9 666 об'єктів централізованого та 37 789 об'єктів децентралізованого водопостачання та 1 413 об'єктів водовідведення. У 2022 році перевірено 45,6 % від загальної кількості об'єктів централізованого водопостачання та 23,3 % об'єктів децентралізованого водопостачання.

Всі об'єкти централізованого водопостачання перевірено в Івано-Франківській, Рівненській та Тернопільській областях. Понад 50 % об'єктів централізованого

водопостачання перевірено у Вінницькій (72,9 %), Волинській (60,4 %), Київській (69,6 %), Кіровоградській (58,5 %), Львівській (63 %), Одеській (64,5 %), Чернівецькій (95,5 %), Чернігівській (84,7 %) областях та в м. Києві (51,9 %).

Під час здійснення перевірок на предмет дотримання вимог санітарного законодавства порушення встановлено на 6 811 об'єктах водопостачання, що складає 51,6 % від перевірених об'єктів. Кількість об'єктів централізованого водопостачання, на яких встановлено порушення – 2 878 та об'єктів децентралізованого водопостачання – 3 933. Відсоток встановлених порушень залишається на досить високому рівні, так 65,3 % (у 2021 році - 63,2 %) для об'єктів централізованого та 44,7 % (у 2021 році - 48,9 %) для об'єктів нецентралізованого водопостачання.

Таким чином на більшості перевірених об'єктах централізованого водопостачання встановлено порушення санітарного законодавства. Найвищі показники встановлених порушень на об'єктах централізованого водопостачання у Волинській (99 %), Миколаївській (96,5 %), Запорізькій (91,5 %) та Чернівецькій (90,5 %) областях. У Житомирській, Київській, Кіровоградській, Полтавській, Харківській, Хмельницькій та Чернігівській областях такий показник складає від 80 до 70 %. У Волинській, Донецькій, Кіровоградській, Львівській, Сумській, Черкаській та Чернівецькій областях відсоток порушень на об'єктах централізованого водопостачання складає від 70 до 50 %. Найнижчі показники встановлених порушень на об'єктах централізованого водопостачання у м. Києві (13,5 %), Івано-Франківській (35 %) та Тернопільській (38,8 %) областях.

За результатами проведених перевірок на об'єктах нецентралізованого водопостачання найвищі показники порушень встановлено в Чернігівській (98 %) та Кіровоградській (86 %) областях. У Миколаївській, Харківській, Донецькій областях такий показник складає від 80 до 70 %. У Закарпатській, Львівській областях та в м. Києві відсоток порушень на об'єктах нецентралізованого водопостачання складає від 70 до 50 %. Відсоток порушень на об'єктах нецентралізованого водопостачання в Житомирській області - 45 %, в Чернівецькій - 43 %, в Черкаській - 40 %, в Хмельницькій і Полтавській областях - 37 %, у Волинській - 33 %, в Одеській - 29 %, в Київській - 27 %, в Сумській - 25 %, в Рівненській і Тернопільській областях - 17 %, у Вінницькій - 15 %, в Дніпропетровській - 11 % та 7 % в Івано- Франківській області.

За результатами перевірок на 120 об'єктах водовідведення, порушення встановлено на 41 (34,2 %). Так, у Вінницькій області порушення встановлено на 2-х з 5-ти перевірених таких об'єктів, у Дніпропетровській на 2-х з 3-х перевірених, у Житомирській області порушення встановлено на 5-ти з 12-ти перевірених об'єктів водовідведення, в Івано-Франківській області за результатами перевірок на 22-х об'єктів водовідведення порушення встановлено на 1 об'єкті, в Кіровоградській області - на 15-ти з 18-ти перевірених, в Миколаївській було перевірено та встановлено порушення на 1-му такому об'єкті, у Полтавській області - на 5-ти з 10-ти перевірених, в Сумській області - на 1-му з 2-х перевірених, в Харківській області - на 4-х з 15-ти перевірених, в Хмельницькій області - на 1-му з 4-х перевірених, в Чернівецькій області - на 3-х з 7-ми перевірених, в Чернігівській області порушення встановлено на 1-му об'єкті водовідведення з 7-ми перевірених.

За результатами перевірок об'єктів водовідведення в Закарпатській (4), Київській (4), Рівненській (1) та Черкаській (1) областях порушень не встановлено.

У 2022 році Держпродспоживслужбою досліджено 7 707 проб питної води централізованого водопостачання, не відповідало гігієнічним нормативам 1 679 проб (21,8 %). Досліджено за мікробіологічними показниками – 3 933 проб, відхилення склало 16,7 % та за санітарно-хімічними показниками – 3 890 проб, відхилення від гігієнічних норм склало 26,3 %.

Із джерел нецентралізованого водопостачання досліджено 3 155 проб води питної, відхилення встановлено у 997 пробах (31,6 %), зокрема за санітарно-хімічними показниками не відповідало 27,9 % проб, за мікробіологічними показниками - 33,8 %.

Досліджено 319 проб води поверхневих водойм I категорії (на території Вінницької, Житомирської, Івано-Франківської, Закарпатської, Запорізької та Хмельницької областей) відхилення виявлено в 77 пробах (24 %), зокрема за санітарно-хімічними показниками не відповідало 17 % проб, за мікробіологічними показниками - 29,9 %.

Територіальними органами Держпродспоживслужби проводиться спільна робота з державними установами, що входять до сфери управління МОЗ України, та підприємствами питного водопостачання щодо епідемічного нагляду та лабораторного контролю безпечності та якості питної води, що подається населенню, у тому числі з нецентралізованих джерел водопостачання, за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками.

Підприємствами питного водопостачання здійснюється виробничий контроль безпечності та якості питної, за наявною інформацією досліджено майже 890 тис. досліджень проб води із об'єктів централізованого водопостачання, із них понад 178 тис. - за мікробіологічними показниками, з яких не відповідало гігієнічним вимогам 0,8 % проб, за санітарно-хімічними показниками не відповідало вимогам 3,3 % досліджених проб. Досліджено близько 7 тис. проб води питної нецентралізованих джерел водопостачання, не відповідало гігієнічним вимогам за мікробіологічними показниками, понад 14,6 % проб та 22,6 % проб - за санітарно-хімічними показниками.

За результатами проведених заходів на підставі встановлених порушень санітарного законодавства територіальними органами Держпродспоживслужби суб'єктам господарювання винесено 310 приписів, з яких на кінець року було виконано 44 %, до органів місцевого самоврядування, балансоутримувачам надіслано 5 013 пропозицій, рекомендацій, ініційовано та взято участь в 462 засіданнях регіональних комісій ТЕБ та НС, накладено 34 штрафи на суму 10 523 грн.

Основними порушеннями на об'єктах централізованого водопостачання за результатами проведених заходів залишаються, як і в попередні роки такі:

- виробничий лабораторний контроль безпечності та якості питної води проводиться з порушенням термінів, визначених затвердженою робочою програмою (графіком) виробничого лабораторного контролю безпечності та якості питної води, або не здійснюється взагалі;
- відсутні проекти організації зон санітарної охорони джерела централізованого водопостачання, не дотримується особливий режим в межах першого поясу санітарної охорони джерела;
- відсутні висновки державної санітарно-епідеміологічної експертизи на нормативно-технічний документ, за яким здійснюється виробництво води питної, технологічний регламент, сполуки, матеріали, речовини, які використовуються в процесі обробки води, або власне відсутній сам нормативно-технічний документ.

Основні порушення на об'єктах нецентралізованого водопостачання:

- відсутні санітарні паспорти на інженерні споруди нецентралізованого питного водопостачання, або потребують поновлення;
- колодязі громадського користування потребують ремонту, несвоєчасно та не в повному обсязі проводиться дезінфекція та очистка
- не налагоджено виробничий лабораторний контроль питної води;
- не визначений балансоутримувач джерел

У 2022 році за участі головних управлінь Держпродспоживслужби в областях та м. Києві, органами місцевої влади та місцевого самоврядування проводилася робота щодо визначення резервних/альтернативних джерел питного водопостачання для побутових та інших потреб на випадок аварій, забруднень тощо.

З населенням на територіях населених пунктів, які були тимчасово окуповані, під час ліквідації наслідків збройної агресії російської федерації проти України, проводилася активна робота, зокрема було забезпечено інформування населення щодо особливостей водокористування у разі пошкодження шахтних колодязів, каптажів джерел та бюветів та придатності води після проведених заходів з чищення та дезінфекції, необхідності лабораторного контролю ефективності заходів з чищення та дезінфекції.

У 2022 році працівники Головного управління Держпродспоживслужби в Чернівецькій області взяли участь у розслідування спалаху гострої кишкової інфекції (у 2021 році - 3 спалахи), коли забруднена питна вода стала фактором передачі збудника (*E.coli*). Внаслідок спалаху постраждало 18 осіб, з них 2 дітей.

З метою недопущення спалахів інфекційних хвороб, які мають водний шлях передачі, обласним, Київській міській військовими адміністраціями, органами місцевого самоврядування надавалися рекомендації щодо проведення обстеження шахтних колодязів, каптажів джерел та бюветів, їх ремонт, чищення та дезінфекція.

4.3 За інформацією Держекоінспекції

Згідно із статтею 20² Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та Положенням про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2017 р. № 275 (зі змінами), Держекоінспекція є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів та здійснює свої повноваження безпосередньо та через утворені в установленому порядку територіальні та міжрегіональні територіальні органи.

Державний нагляд (контроль) у сфері охорони, раціонального використання та відтворення водних ресурсів протягом 2022 року здійснювали центральний апарат Держекоінспекції, 11 територіальних органів у Вінницькій, Волинській, Донецькій, Луганській, Львівській, Закарпатській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Хмельницькій, Чернігівській областях та 7 міжрегіональних територіальних органів (Столичний, Карпатський, Центральний, Поліський, Південно-Західний, Південний, Придніпровський округи).

За звітній період Держекоінспекцією, її територіальними та міжрегіональним територіальними органами у сфері охорони, раціонального використання та відтворення водних ресурсів (крім морських вод), у тому числі щодо встановленого режиму господарської діяльності у зонах санітарної охорони джерел питного водопостачання та інших водогосподарських споруд і технічних пристроїв проведено 6 797 перевірок, при цьому інструментально-лабораторний контроль за дотриманням нормативів скидів зворотних вод здійснювався на 147 підприємствах. Проконтрольовано 222 випуски зворотних вод, на 147 з яких встановлено наднормативні скиди, що склало 66 % від загальної кількості проконтрольованих скидів. Загалом відібрано 2 011 проб вод, у тому числі 387 проб зворотних вод та 1 624 проби поверхневих вод (крім морських вод).

Основними порушеннями вимог водоохоронного законодавства є:

- забруднення вод недостатньо-очищеними та неочищеними стічними водами;
- недотримання умов дозволу або порушення правил спеціального водокористування;
- недодержання правил ведення державного обліку вод;
- пошкодження водогосподарських споруд і пристроїв, порушення правил їх експлуатації;
- невиконання раніше наданих приписів про усунення виявлених порушень;
- відсутність спеціального дозволу на користування надрами (підземні води);
- недотримання правил експлуатації очисних споруд.

За фактами виявлених порушень вимог законодавства про охорону водних ресурсів складено 10 811 протоколів про адміністративні правопорушення, до адміністративної відповідальності у вигляді штрафів притягнуто 10 050 осіб на загальну суму 3 476,458 тис. грн, з яких стягнуто 3 266,598 тис. грн.

Відповідно до Методики розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів, затвердженої наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 20 липня 2009 р. № 389, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 14 серпня 2009 р. за № 767/16783, розраховано збитки та пред'явлено 1 724 претензійно-позовних матеріалів на загальну суму 583 807,036 тис. грн, з яких відшкодовано 1 497 на загальну суму 66 393,453 тис. грн.

З метою припинення негативного впливу на водні ресурси при здійсненні господарської діяльності до судових органів для прийняття відповідних рішень подано 24 позови, з урахуванням попередніх років прийнято 35 рішень про тимчасову заборону (зупинення) діяльності суб'єктів господарювання до усунення виявлених порушень.

До правоохоронних органів направлено 508 матеріалів з ознаками кримінального правопорушення, за якими відкрито 311 кримінальних проваджень.

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 р. № 64/2022, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 р. № 2102-IX, в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 р. строком на 30 діб, який в подальшому був неодноразово подовжений відповідними Указами Президента України та діє на цей час.

Відповідно до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» (далі - Постанова) припинено проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду на період воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64/022 «Про введення воєнного стану в Україні».

Водночас згідно з пунктом 2 зазначеної вище Постанови за наявності загрози, що має негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави, а також для виконання міжнародних зобов'язань України протягом періоду воєнного стану дозволено здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) на підставі рішень центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у відповідних сферах.

Таким чином, Держекоінспекція наразі позбавлена можливості системно здійснювати заходи державного нагляду (контролю) у сфері охорони, раціонального використання та відтворення водних ресурсів.

Для фіксації, упорядкування інформації та формування єдиного реєстру збитків, заподіяних довкіллю, зокрема водним ресурсам, внаслідок вторгнення російської федерації на територію України, Державна екологічна інспекція України наказом від 01 березня 2022 р. № 73 утворила Оперативний штаб при Державній екологічній інспекції України, до складу якого включено (за згодою) представників Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Державної екологічної інспекції України, Ради національної безпеки і оборони України, органів Служби безпеки України, прокуратури України, Національної поліції України, інших державних органів, науково-експертних установ, представників громадськості.

До основних задач оперативного Штабу віднесена фіксація, розрахунок та систематизація збитків навколишньому природному середовищу, ведення єдиного реєстру таких збитків, а також виявлення та аналіз випадків, які можуть становити потенційну небезпеку для довкілля та населення.

З метою фіксації фактів нанесення навколишньому природному середовищу збитків внаслідок військової агресії російської федерації на території України, територіальні та міжрегіональні територіальні органи Держекоінспекції залучаються правоохоронними органами до участі у проведенні слідчих дій у кримінальних провадженнях та здійснюють відбори проб компонентів довкілля та у подальшому відповідні інструментально- лабораторні вимірювання.

У рамках співпраці з Спеціалізованою екологічною прокуратурою налагоджено двосторонній обмін інформацією з представниками обласних військових адміністрацій, що необхідно для здійснення розрахунку збитків по зафіксованих подіях.

Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2022 р. внесено зміни до Положення про Державну екологічну інспекцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2017 р. № 275, відповідно до яких:

- ✓ фахівці Держекоінспекції проводитимуть лабораторний аналіз стану забруднення земель, у тому числі радіоактивний, у зонах безпосереднього впливу викидів і скидів забруднюючих речовин, у тому числі у разі

виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних або інших злочинних дій;

- ✓ державні інспектори самостійно та безперешкодно обстежуватимуть території та об'єкти, що постраждали внаслідок виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних або інших злочинних дій з метою здійснення розрахунку розміру шкоди, збитків і втрат, завданих навколишньому природному середовищу та природним ресурсам держави.

З метою визначення збитків, заподіяних природним ресурсам внаслідок збройної агресії російської федерації розроблені та затверджені в установленому порядку:

- Методика визначення збитків, заподіяних внаслідок забруднення та/або засмічення вод, самовільного користування водними ресурсами, затверджена наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 21 липня 2022 р. №252, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 09 серпня 2022 р. №900/38236 (набула чинності 02 вересня 2022 р.);
- Методика визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами, затверджена наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15 вересня 2022 р. №366, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 жовтня 2022 р. за №1337/38673 (набула чинності 18 листопада 2022 р.).

У 2022 році Держекоінспекцією, її територіальними та міжрегіональним територіальними органами за забруднення, засмічення вод та самовільне користування водними ресурсами внаслідок збройної агресії Російської Федерації здійснено 16 розрахунків на загальну суму 55 723 768,705 тис. грн, які направлено до правоохоронних органів для долучення до матеріалів кримінальних проваджень.

5. СТАН СИСТЕМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОВІДВЕННЯ У РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

5.1 Автономна Республіка Крим, м. Севастополь

Дані про стан систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в Автономній Республіці Крим та м. Севастополь за 2022 рік відсутні.

5.2 Вінницька область

Вінницькою обласною державною адміністрацією (Вінницькою обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 88,1 млн м³ води, що на 6,1 млн м³ менше, ніж у 2021 році. Загальний обсяг використаної води становив 69,2 (менше на 4,6) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 22,2 (менше на 2,9) млн м³, на виробничі – 44,4 (менше на 1,3) млн м³. Для підземної води показники були такими: всього використано - 12,4 млн м³ води (без змін), зокрема на господарсько-питні потреби – 8,0 (більше на 0,3) млн м³ (табл. 5.2.1, рис. 5.2.1).

Таблиця 5.2.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	94,2	88,1	-6,1
	<i>поверхневої</i>	78,9	72,8	-6,1
	<i>підземної</i>	15,3	15,3	0
2	Використання води, млн м³			
	всього	73,8	69,2	-4,6
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	25,1	22,2	-2,9
	<i>на виробничі потреби</i>	45,7	44,4	-1,3
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	1,5	1,4	-0,1
	<i>на зрошення</i>	1,5	0,9	-0,6
	<i>на інші потреби</i>	0,08	0,3	+0,22
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	12,4	12,4	0
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	7,7	8,0	+0,3
	<i>на виробничі потреби</i>	3,3	3,0	+0,7
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	1,2	1,1	-0,1
	<i>на зрошення</i>	0,1	0,2	+0,1
	<i>на інші потреби</i>	0,08	0,2	+0,12

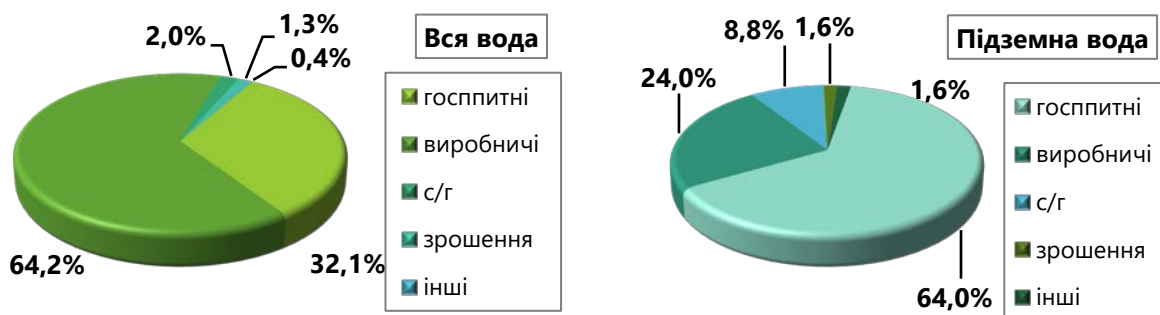

Рис. 5.2.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з р. Південний Буг та підземних водозаборів.

На території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості, відповідно до наданої інформації.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області залишилась на рівні 2021 року та була такою (табл. 5.2.2):

- **централізоване водопостачання** - усі 18 міст, усі 29 смт, 359 сіл (24,7%). Централізоване водопостачання було відсутнє у 1 097 селах;

- **централізоване водовідведення** - усі 18 міст, 18 смт (62,1 %), 5 сіл (0,3%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 11 смт (Дашів, Залізничне, Бродецьке, Літин, Вендичани, Брацлав, Ситківці, Рудниця, Теплик, Шпиків, Чернівці) та у 1 451 селі.

Таблиця 5.2.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
міста	18	18	18
смт	29	29	18
села	1 456	359	5
Разом	1 503	406	41

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.2.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 508,3 тис. осіб (76,9 %), у смт – 89,0 тис. осіб (69,1 %), у селах – 46,9 тис. осіб (6,5 %);

- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 452,4 тис. осіб (68,5 %), у смт – 76,0 тис. осіб (59 %), у селах – 15,0 тис. осіб (2,1 %).

Таблиця 5.2.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
міста	660,8	508,3	452,4
сmt	128,8	89,0	76,0
села	720,0	46,9	15,0
Разом	1 509,6	644,2	543,4

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 99 % населених пунктів та 99 % населення.

Протягом 2022 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах: м. Гайсин - 12 год (16 год. у 2021 році), смт Брацлав, смт Вапнярка - 18 год. (18 год. у 2021 році).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 295, з них поверхневих - 5; кількість свердловин - 501. Потреба у додатковій потужності водозаборів - 10,3 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.2.2):

- ✦ піднято води – 39,7 млн м³;
- ✦ очищено – 32,1 млн м³ або 80,9 % до обсягу піднятої води;
- ✦ подано усім споживачам – 35,9 млн м³ або 25 %;
- ✦ реалізовано – 25,0 млн м³ або 63 %;
- ✦ знезаражено – 35,9 млн м³ або 90,4 %;
- ✦ втрати та технологічні витрати – 14,7 млн м³ або 37 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 37,3 млн м³ або 94 % від загального обсягу; смт - 2,2 млн м³ або 5,5 %; сільські населені пункти - 0,2 млн м³ або 0,5 %.

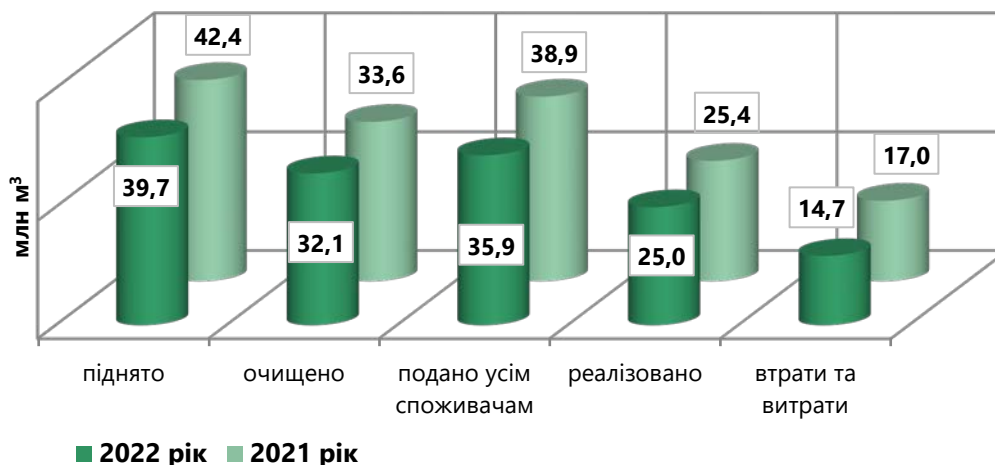

Рис. 5.2.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 68,5; за категорією «населення» - 47,7 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 246 (фактична потужність - 220,3 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 560 одиниць, з них заміни потребували 140 або 25 % насосів, було замінено протягом року - 62 або 44,3 % від потреби (рис. 5.2.3).

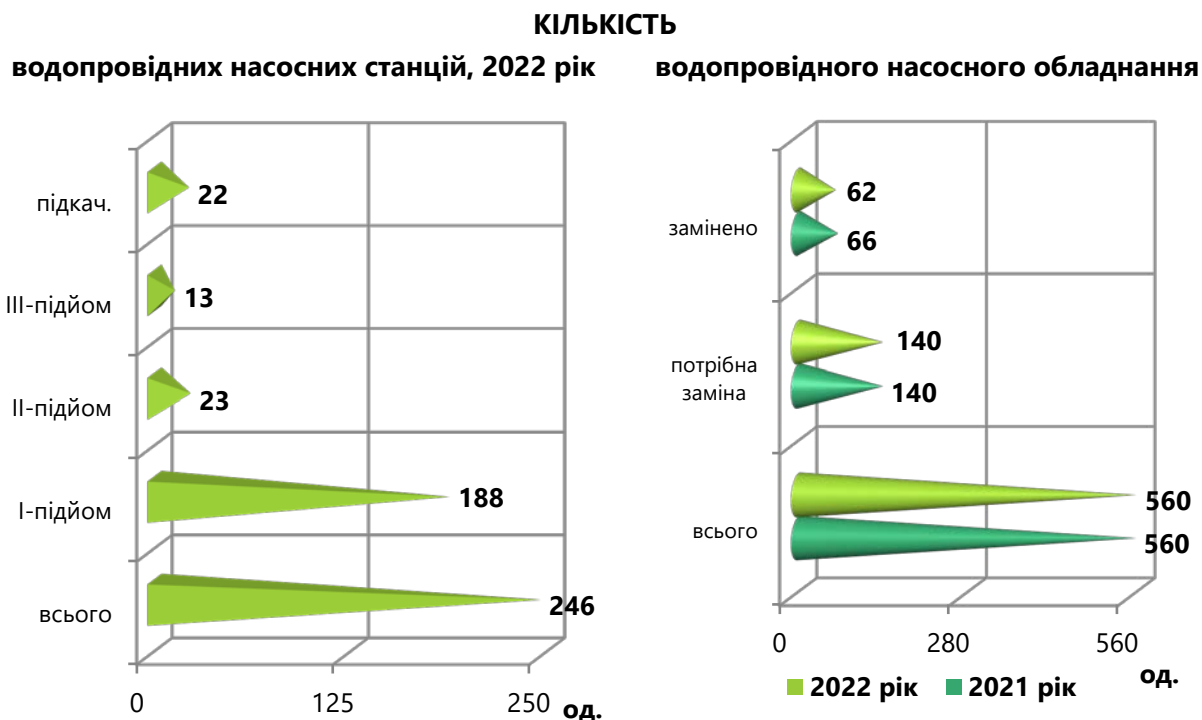

Рис. 5.2.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 5 055 км, з них ветхих та аварійних – 1 291 км або 25,5 %; протягом року було замінено 22,8 км або 1,8 % від потреби (рис. 5.2.4). Показник аварійності мереж зменшився з 0,6 до 0,5 аварій на 1 км мережі.

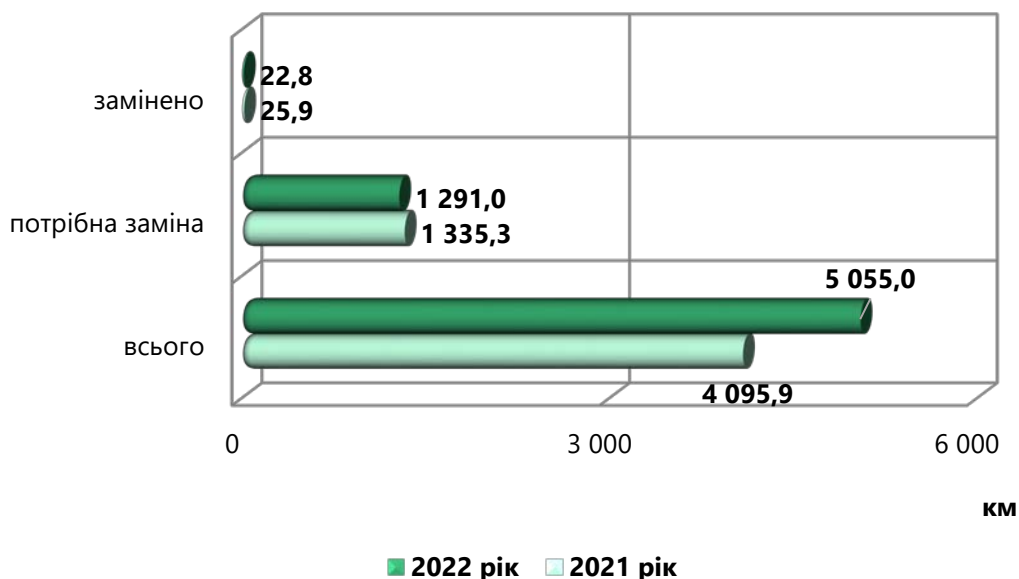

Рис. 5.2.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 50 з сумарним об'ємом - 68,7 тис. м³; водонапірні башти - 272 з сумарним об'ємом - 8,9 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води - 0,63 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився - з 68 до 75 %; квартир - з 92 до 95 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину залишилось на рівні 2021 року: у містах - 100; у смт - 80; у сільських населених пунктах - 50 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.2.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 28,6 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 28,5 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 27,4 млн м³ або 96,1 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 27,6 млн м³ або 96,8 %;
- ❖ пройшло доочищення – 0,1 млн м³ або 0,4 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 28,2 млн м³ або 98,6 % від їх загальної кількості; у смт - 0,2 млн м³ або 0,7 %; у сільських населених пунктів - 0,2 млн м³ або 0,7 %.

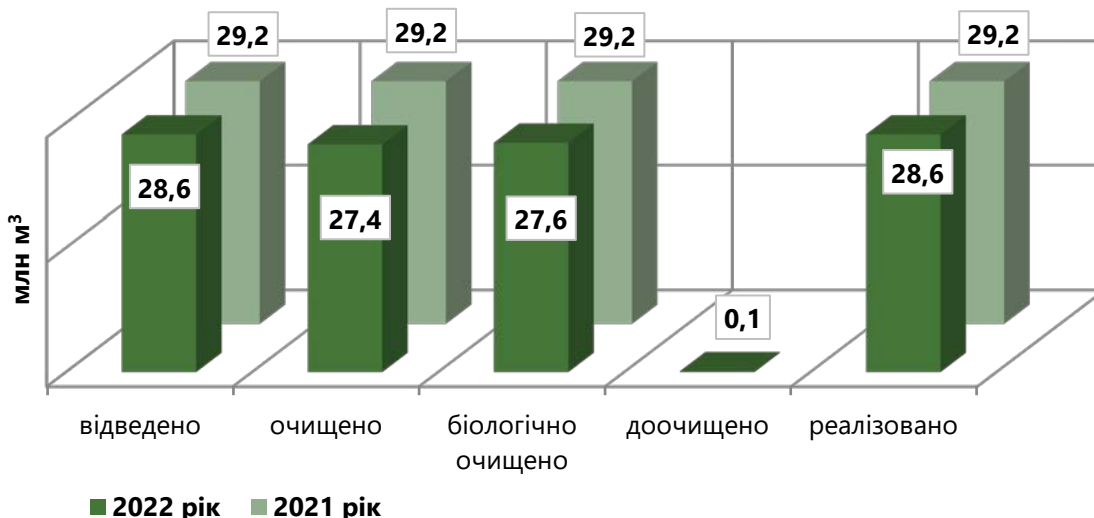

Рис. 5.2.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

► 94 НС (загальна фактична потужність - 122,24 млн м³/рік); 240 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 77 або 32,1 % насосів, протягом року заміна насосів не проводилась;

► 43 очисних споруди (загальна фактична потужність - 147,74 млн м³/рік), з них 20 потребували реконструкції; реконструкція очисних споруд не проводилась (рис. 5.2.6).

КІЛЬКІСТЬ

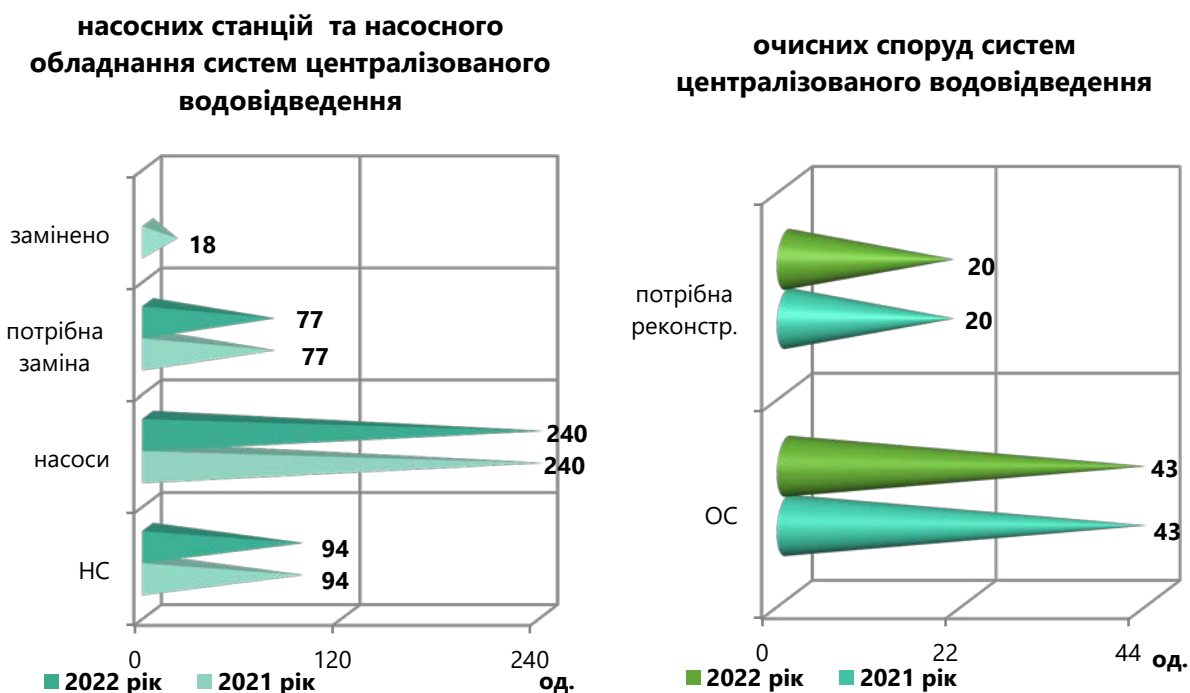

Рис. 5.2.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 968,3 км, з них ветхих та аварійних – 293,2 км або 30,3 %; протягом року було замінено 2,1 км або 0,7 % від потреби (рис. 5.2.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,8 до 1,03 аварії на 1 км мережі.

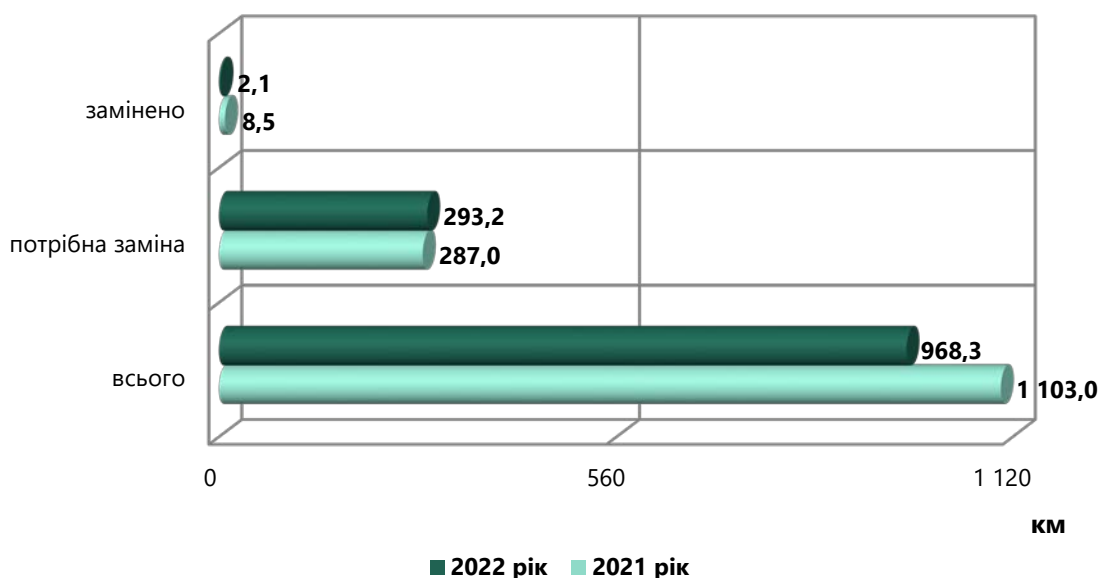

Рис. 5.2.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► у системах водопостачання знизилась з 37,6 до 36,5 млн кВт-год/рік; питомі витрати – з 1 300 до 1 263,5 кВт год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення зросли з 22,8 до 28,8 млн кВт-год/рік; питомі витрати знизилась з 770,9 до 765,6 кВт год/1000 м³ стічної води.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	12,6	15,7	10,3	9,9
максимальні	60,0	84,3	66,8	84,5
<i>для населення</i>				
мінімальні	13,1	13,1	8,5	9,9
максимальні	31,1	42,0	43,4	45,2
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	14,3		9,1	
максимальна	44,0		62,2	
середня	28,3		35,5	
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	100		85,0	
<i>для населення</i>	77,3		64,0	

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надають 80 підприємств (у 2021 році - 80 підприємств), в тому числі 24 спеціалізованих комунальних, 41 багатогалузеве комунальне, 15 відомчих. До комунальної форми власності у 2022 році належало 63 підприємства; до іншої - 2.

Базове підприємство області - **КП «Вінницяоблводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	КП «Вінниця-облводоканал»		КП «Водоканал м.Могилів-Подільський»		КП «Хмільник-водоканал»		КП «Тулчин-водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн м³/рік								
<i>піднято</i>	31,94	30,91	1,0	1,0	0,96	1,03	0,9	0,9
<i>очищено</i>	31,89	30,87	0,74	-	0,96	1,03	-	-
<i>подано усім споживачам</i>	28,36	27,39	0,80	0,80	0,82	0,88	0,5	0,5
<i>реалізовано</i>	18,29	17,74	0,73	0,75	0,55	0,59	0,5	0,5

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Вінницька область

Показники	КП «Вінниця-облводоканал»		КП «Водоканал м.Могилів-Подільський»		КП «Хмільник-водоканал»		КП «Тулчин-водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
<i>втрати та витрати</i>	13,65	13,17	0,21	0,19	0,41	0,44	0,4	0,4
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	631,47	634,86	101	101	101,4	101,4	84,0	98,6
<i>ветхі та аварійні</i>	172,7	177,1	25	25	37,9	37,6	15,5	17
<i>замінено</i>	1,0	1,0	8,7	9,0	0,5	0,6	-	-
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	23,59	24,01	0,29	0,77	0,91	0,89	0,9	0,9
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	21 555,36	6 802,8	-	-	173,9	498,4	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн м³/рік								
<i>реалізовано</i>	16,94	16,60	0,54	0,55	0,55	0,69	0,4	0,4
<i>відведено</i>	23,99	24,58	0,54	0,55	0,55	0,69	-	-
<i>очищено</i>	23,98	24,58	0,54	0,55	0,55	0,69	0,4	0,4
<i>біологічно очищено</i>	23,98	24,58	0,54	0,55	0,55	0,69	0,4	0,4
<i>доочищено</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	551,01	558,62	40,4	40,4	44,2	43,9	56,5	56,7
<i>ветхі та аварійні</i>	97,6	107,5	15,0	15,0	15,8	15,2	6,4	5,4
<i>замінено</i>	1,0	1,16	0,5	0,6	0,1	0,1	0,8	-
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	18,59	18,65	0,29	0,71	0,76	0,79	0,3	0,2
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	14 370,24	5 284,2	-	-	142,3	464,9	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

Загальна вартість здійснених заходів з розвитку ліцензіатом НКРЕКП - КП «Вінницяоблводоканал» у 2022 році складала: для систем водопостачання – 64,6 млн грн (101,9 млн грн у 2021 році), для систем водовідведення – 5,4 млн грн (12,7 млн грн у 2021 році).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,9	12,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,7	4,1
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,2	8,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	11,2	0,06

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Вінницька область

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	44,0	48,6
	бактеріологічні показники	44,2	41,5
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	15,0	12,9
	бактеріологічні показники	11,4	3,4
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	15,1	13,0
	бактеріологічні показники	11,2	3,3
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	10,7	9,0
	бактеріологічні показники	16,1	10,3

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області.

Категорія населеного пункту	За показниками
свердловина, Барський КВУ ВКГ "Барводоканал", вул.Григоровичів-Барських, 6А, м.Бар, Барська ТГ, Жмеринський район; артезіанська свердловина, КП "Ямпільводоканал", вул.Савіна, 9, м.Ямпіль, Ямпільська ТГ, Могилів-Подільський район; артезіанська свердловина, КП "Житлокомунсервіс-Т", смт Теплик, Теплицька ТГ, Гайсинський район; артезіанська свердловина, КП "Тиврівський комбінат комунальних підприємств", смт Тиврів, Тиврівська ТГ, Вінницький район; артсвердловина, МКП "Водоканал", вул.Заболотного, 19, м.Могилів-Подільський артезіанської свердловини комунального водогону КП "Ладизинський комбінат комунальних підприємств", вул.Механізаторів, м.Ладизин, Ладизинська МТГ, Гайсинський район; КП "Житлокомунсервіс-Т", вул.Незалежності (біля лікарні), смт Теплик, Теплицька ТГ, Гайсинський район, артсвердловина; артсвердловина №226, КП "Браїлівкомунсервіс", вул.Чайковського, смт Браїлів, Жмеринська ТГ, Жмеринський район	Мікробіологічні
артезіанська свердловина, КП "Томашпільводоканал", вул.Лермонтова, 40, смт Томашпіль, Томашпільська ТГ, Тульчинський район; водорозбірний кран вул.Галіненка, 10, с.Якушинці, Якушинецька СТГ, Вінницький район; насосна станція 3-го підйому "Вишенька" КП "Вінницяоблводоканал" м.Вінниця; РЧВ КП "Вінницяоблводоканал", вул.Київська, 173, м.Вінниця	Санітарно-хімічні
кран артсвердловини №560, вул.Паркова, 6, с.Якушинці, Якушинецька СТГ, Вінницький район; кран артсвердловини, вул.Набережна, 1, с.Якушинці, Якушинецька СТГ, Вінницький район; насосна станція 3-го підйому "Старе місто" КП "Вінницяоблводоканал" м.Вінниця	Мікробіологічні та санітарно-хімічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.2.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	52,906	49,824
нормативно чистих без очищення	25,642	23,619
нормативно очищених	26,45	25,685
недостатньо очищених	0,795	0,520
неочищених	0,019	-

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	25,683	24,638
нормативно чистих без очищення	3,610	3,770
нормативно очищених	21,415	20,348
недостатньо очищених	0,653	0,520
неочищених	0,005	-

Таблиця 5.2.6

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
Проби з водойм I-ї категорії , які не відповідали нормативам:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	49	96
<i>за мікробіологічними показниками</i>	23	76
Проби з водойм II-ї категорії , які не відповідали нормативам за:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	94	112
<i>за мікробіологічними показниками</i>	91	68

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Забезпечення населення якісною питною водою залишається одним із ключових завдань для Вінниччини.

Для питного водопостачання в регіоні використовуються відкриті поверхневі водні об'єкти та підземні джерела. В якості джерел централізованого питного водопостачання використовуються відкриті водойми (річки) на п'яти водогонах (у містах Вінниця, Калинівка, Хмільник, Ладижин, Козятин), на які припадає 85 % всієї спожитої води в області.

На сьогодні частка населених пунктів області, охоплених послугами централізованого водопостачання, становить 26,8 %, в тому числі: міста та селища міського типу – 100 %, села - 24,5 %.

Однак, тільки 42,5 % міського та сільського населення мають доступ до систем централізованого водопостачання. Решта споживачів забезпечуються питною водою із підземних джерел (свердловини, каптажні криниці).

В області у 63 територіальних громадах послуги з централізованого водопостачання та водовідведення надають 84 суб'єкта господарювання різних форм власності, які розташовані в містах, селищах, селах області, та отримали відповідні ліцензії на право провадження господарської діяльності. Є такі територіальні громади, в яких послуги з централізованого водопостачання надають 2 і більше суб'єкта господарювання. Так, найбільше суб'єктів господарювання – 4 в Козятинській, Мурованокуріловецькій, Піщанській та Тульчинській територіальних громадах, в Агрономічній, Барській, Жмеринській, Немирівській, Томашпільській - по 3. Водночас в Томашпільській та Тростянецькій територіальних громадах відбулось об'єднання таких суб'єктів господарювання.

На даний час продовжується робота щодо агрегації підприємств централізованого водопостачання та централізованого водовідведення відповідно до адміністративного устрою України. Дане питання неодноразово піднімалось на нарадах та семінарах з

питань житлово-комунального господарства та знаходиться на контролі обласної військової адміністрації.

Протягом останніх років в області намітилась чітка тенденція щодо збільшення основних виробничих потужностей підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення. Проводиться робота щодо будівництва та введення в експлуатацію нових.

Незважаючи на позитивну динаміку в галузі водопровідно-каналізаційного господарства, існує ряд проблемних питань, над якими постійно працюють керівники підприємств спільно з органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

За останні роки водність річок значно знизилась унаслідок малої кількості опадів та високих температур. Також протягом останніх років посилився вплив аграрного та господарсько-побутового фактору на якість води в річці.

Слід зазначити, що водозабори знаходяться на зарегульованій акваторії Південного Бугу, що призводить до суттєвого погіршення якості води джерела. Тому необхідно передбачити можливість використання альтернативних джерел водозабезпечення шляхом будівництва артезіанських свердловин, в результаті використання яких суттєво зменшиться рівень навантаження на водопровідні станції, що дозволить отримати питну воду кращої якості.

Згідно проведених досліджень по Вінницькій територіальній громаді прогнозні запаси підземних вод Бузької ділянки затверджені на рівні 13,9 тис. куб м/добу. Прогнозні ресурси двох інших ділянок – Сосонська та Селищенська, що були досліджені в якості перспективних, склали 15 тис. куб м/добу.

Потреба водопостачання м. Вінниця з урахуванням на перспективу, складає близько 110 тис. куб м/добу. Тому забезпечити потреби обласного центру питною водою за рахунок лише альтернативних підземних джерел неможливо.

Для вирішення питання забезпечення населення питною водою необхідно проводити нові геологорозвідувальні дослідження.

З метою раціонального використання водних ресурсів необхідна модернізація систем питного водопостачання та централізованого водовідведення.

Для вирішення проблемних питань в сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області затверджена Програма «Питна вода Вінницької області на 2021-2025 роки» (далі - Програма). Основним завданням Програми є оптимізація роботи систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення шляхом їх розбудови, розширення мережі абонентів, зменшення непродуктивних втрат та витоків води з системи, технічного переоснащення насосного обладнання та приведення його характеристик до фактичного навантаження, а також проведення економічного аналізу водокористування.

На даний час, у зв'язку з відсутністю коштів, дія Програми призупинена.

5.3 Волинська область

Волинською обласною державною адміністрацією (Волинською обласною військовою адміністрацією) було надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 42,077 млн м³ води, що на 2,745 млн м³ менше, ніж у 2021 році. Загальний обсяг використаної води становив – 31,094 (менше на 1,169) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 17,689 (менше на 0,987) млн м³, на виробничі - 12,303 (менше на 0,19) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 24,135 (менше на 1,41) млн м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби – 17,646 (менше на 1,03) млн м³ (табл. 5.3.1, рис. 5.3.1).

Таблиця 5.3.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	44,822	42,077	-2,745
	<i>поверхневої</i>	8,197	8,808	+0,611
	<i>підземної</i>	36,625	33,269	+3,356
2	Використання води, млн м³			
	всього	32,263	31,094	-1,169
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	18,676	17,689	-0,987
	<i>на виробничі потреби</i>	12,493	12,303	-0,19
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,105	0,064	-0,041
	<i>на зрошення</i>	0,744	0,777	+0,033
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	25,545	24,135	-1,41
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	18,676	17,646	-1,03
	<i>на виробничі потреби</i>	6,593	6,038	-0,555
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,105	0,064	-0,041
	<i>на зрошення</i>	0,171	0,101	-0,07
	<i>на інші потреби</i>	-	0,286	+0,286

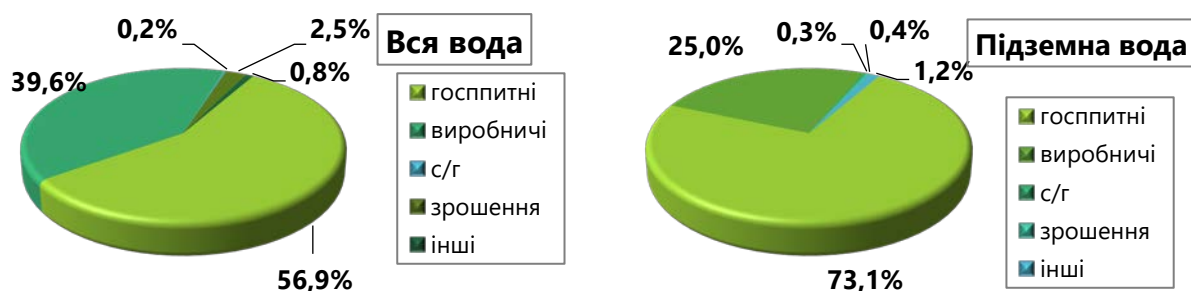

Рис. 5.3.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з підземних водозаборів: Дубнівський, Ново-Дубнівський водозабори, Східний, Південно-Східний,

Омелянівський водозабори (м. Луцьк), Ковельський (м. Ковель), Міськводозабір, Північний водозабір (м. Володимир), Сенонський водоносний горизонт (м. Нововолинськ).

На території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості, відповідно до наданої інформації.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році забезпеченість населених пунктів області не змінилась з попереднім роком та була такою (табл. 5.3.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 11 міст, 18 смт (81,8 %), 319 сіл (30,3 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 4 смт (Головне, Заболоття, Колки, Сенкевичівка) та у 735 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - 9 міст (81,8 %), 18 смт (81,8 %), 25 сіл (2,4 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у 2 містах (Берестечко, Устилуг), 4 смт (Головне, Заболоття, Колки, Сенкевичівка) та у 1 029 селах.

Таблиця 5.3.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
міста	11	11	9
смт	22	18	18
села	1 054	319	25
Разом	1 087	348	52

Дані щодо чисельності населення, охопленого послугами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, не надані.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання були наступними:

- цілодобове водопостачання - 100 % населених пунктів та населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 90,6 (менше на 12,4) л/добу, у смт – 62,6 (менше на 20,8) л/добу, у селах – 98,9 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок - 83 (менше на 23).

Наступна інформація надана лише по містах та селах області (без смт).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 18, з них поверхневих - 1; кількість свердловин - 119. Потреба у додатковій потужності водозаборів відсутня.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.3.2):

- ✓ піднято води - 24,33 млн м³;
- ✓ очищено - 20,12 млн м³ або 82,7 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 23,32 млн м³ або 95,8 %;
- ✓ реалізовано – 15,25 млн м³ або 62,7 %;

- ✓ знезаражено – 23,88 млн м³ або 98,2 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 9,08 млн м³ або 37,3 %.

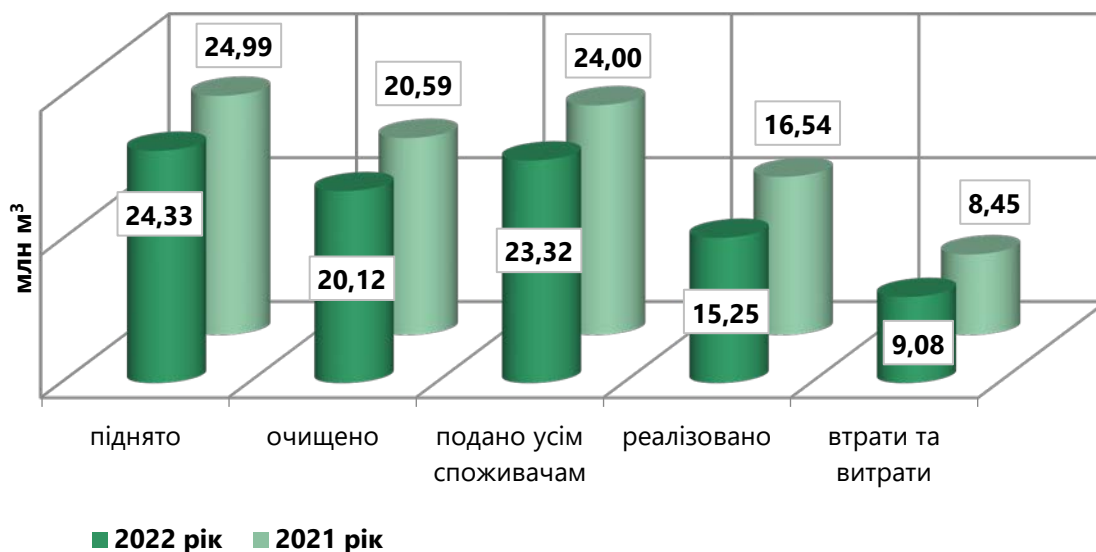

Рис. 5.3.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 63,89; за категорією «населення» - 33,60 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 177 (фактична потужність – 24,33 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання – 269 одиниць, з них заміни потребували 105 або 39 % насосів, було замінено протягом року - 22 або 21 % від потреби (рис. 5.3.3).

КІЛЬКІСТЬ водопровідних насосних станцій, 2022 рік водопровідного насосного обладнання

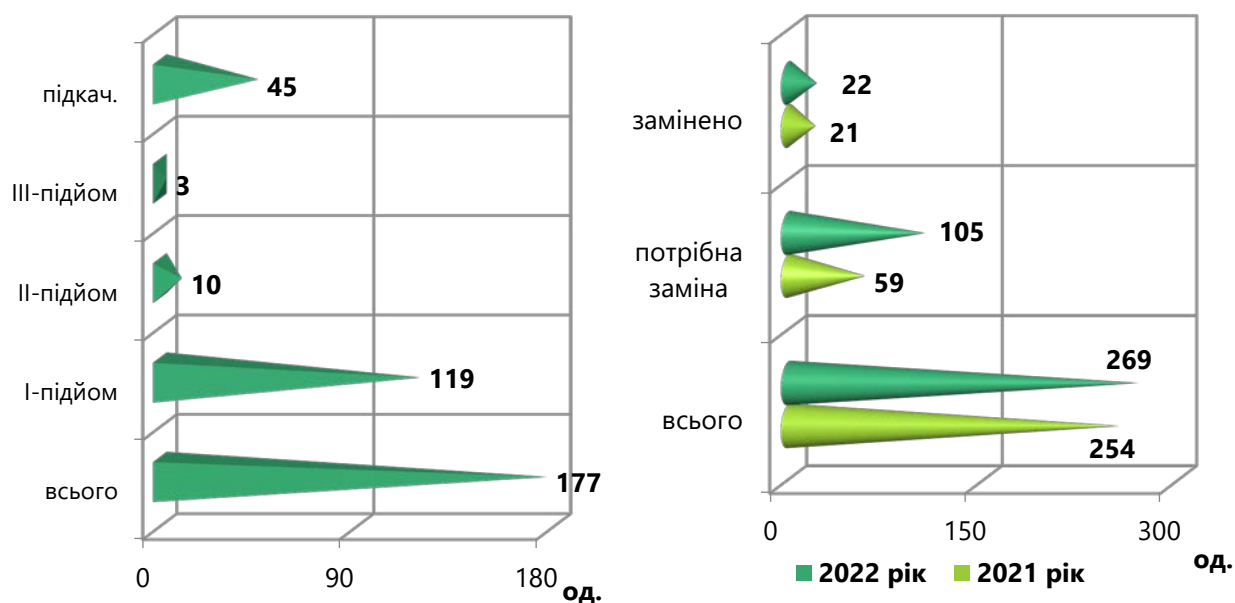

Рис. 5.3.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 817,8 км, з них ветхих та аварійних – 421,9 км або 51,6 %; протягом року було замінено 5,92 км або 1,4 % від потреби (рис. 5.3.4). Показник аварійності мереж зріс з 1,35 до 1,36 аварії на 1 км мережі.

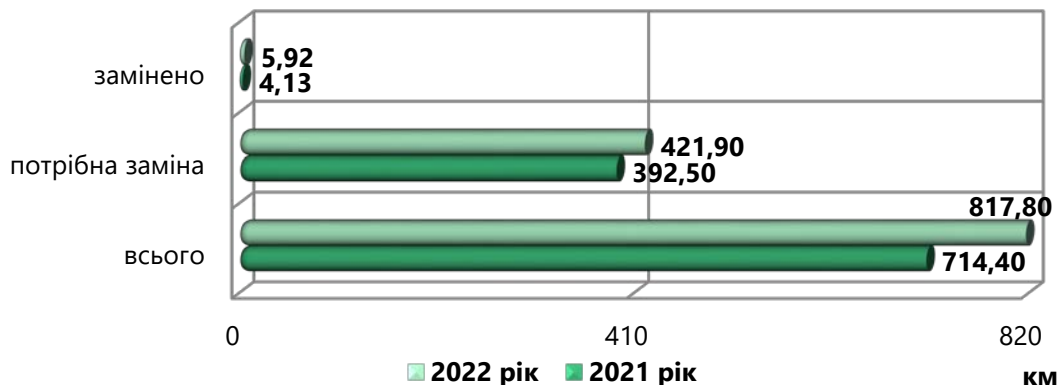

Рис. 5.3.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води налічували: резервуари чистої води - 30 з сумарним об'ємом - 71,9 тис. м³; 19 водонапірних башт з сумарним об'ємом - 0,88 тис.м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився з 34,0 до 39,12 %; квартир - з 82,4 до 84,6 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

► питоме водовідведення на 1 людину знизилось: у містах – 107,2 л/добу, у смт – 65,7 л/добу, 116,3 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.3.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 14,73 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 18,34 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 18,53 млн м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 19,42 млн м³ або 100 %.

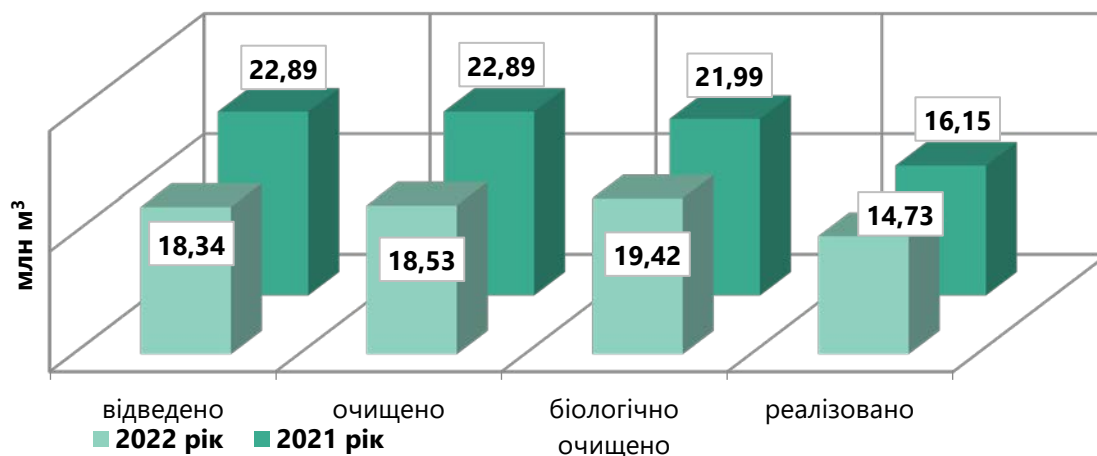

Рис. 5.3.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

➤ 54 НС (загальна фактична потужність – 18,16 млн м³/рік); 149 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 42 або 28,2 % насосів, було замінено протягом року - 4 або 9,5 % від потреби;

➤ 8 очисних споруд (загальна фактична потужність – 19,42 млн м³/рік), усі потребували реконструкції; реконструкція протягом року не проводилась (рис. 5.3.6).

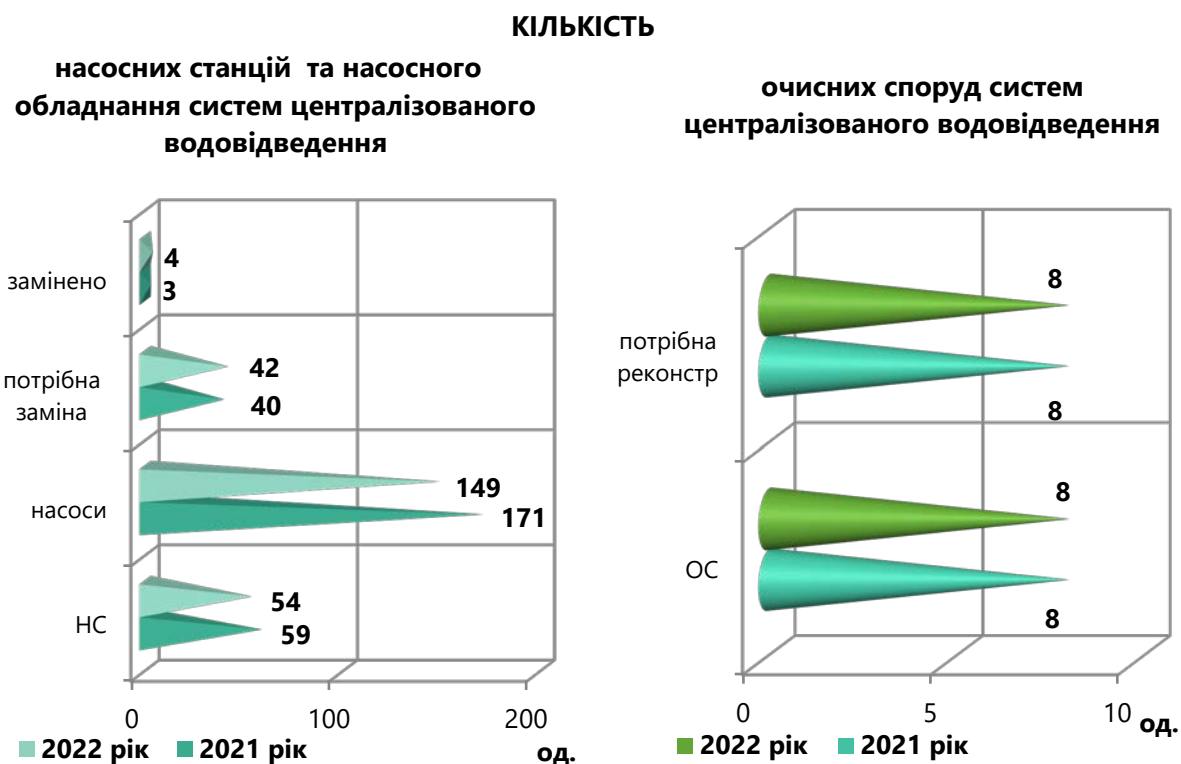

Рис. 5.3.6

Мережі централізованого водовідведення (без сіл) у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 521,9 км, з них ветхих та аварійних – 286,9 км або 55 %; протягом року було замінено 0,57 км або 0,2 % від потреби (рис. 5.3.7). Показник аварійності мереж знизився з 0,25 до 0,22 аварій на 1 км мережі.

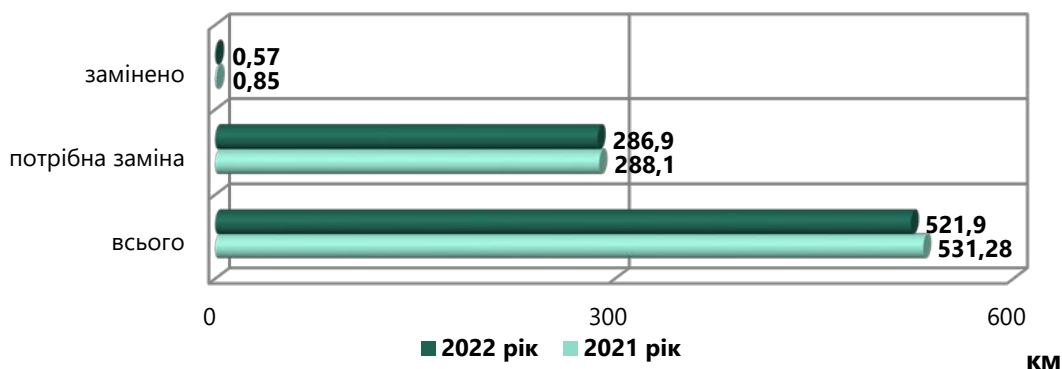

Рис. 5.3.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	9,49	9,49	9,50	9,50
максимальні	22,65	35,34	32,04	32,04
<i>для населення</i>				
мінімальні	9,49	9,49	8,0	12,20
максимальні	22,65	35,34	32,04	32,04
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	7,80	5,49	9,37	11,41
максимальна	24,08	32,29	40,41	89,92
середня	18,28	14,93	24,83	26,4
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	-	68,1-117,4	-	60,3-110,2
<i>для населення</i>	54,5-113,1	68,1-117,4	52,1-136,1	60,3-110,2

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системах водопостачання** знизилась з 13,27 до 12,07 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 530,9 до 520,5 кВт год/1000 м³ води;

► **у системах водовідведення** знизилась з 14,59 до 13,14 млн кВт-год/рік; питомі витрати зросли - з 635,6 до 649,1 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію збільшилась: у системах водопостачання - з 1 258,4 до 2 280,0 тис. грн; у системах водовідведення – з 792,2 до 1 679,8 тис. грн.

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 44 підприємства (у 2021 році - 43), в тому числі 5 спеціалізованих комунальних, 32 багатогалузевих комунальних, 5 відомчих, 2 міжрайонних. До комунальної форми власності у 2022 році належало 37 підприємств; до державної - 5, до іншої - 2.

Базове підприємство області - **КП «Луцькводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	УВКГ м. В. Волинський		Ковельське УВКГ «Ковельводоканал»		КП «Луцьк-водоканал»		КП «Нововолинськ-водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн м³/рік								
<i>піднято</i>	1,83	1,67	3,16	3,04	16,03	15,83	3,97	3,79
<i>очищено</i>	1,54	1,48	2,97	2,854	15,98	15,79	-	-
<i>подано усім споживачам</i>	1,71	1,52	2,97	2,854	15,41	15,23	3,91	3,72

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Волинська область

Показники	УВКГ м. В. Волинський		Ковельське УВКГ «Ковельводоканал»		КП «Луцьк-водоканал»		КП «Нововолинськ-водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
реалізовано	1,16	1,08	2,004	1,88	10,89	9,99	2,49	2,30
втрати та витрати	0,67	0,51	1,16	1,159	5,14	5,84	1,48	1,48
Водопровідні мережі, км								
всього	46,1	89,2	108,94	110,10	317,0	348,1	212,34	270,42
ветхі та аварійні	6,1	6,1	72,97	71,396	168,8	168,8	144,65	175,58
замінено	0,83	0,65	1,91	1,578	0,68	2,89	1,19	0,80
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	1,13	1,07	1,366	1,283	8,51	7,703	2,26	2,01
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	811,4	1300,0	-	-	447,0	980,0	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн м³/рік								
реалізовано	0,97	0,89	2,089	1,888	17,05	9,2	2,27	1,96
відведено	0,97	0,89	2,666	2,470	17,05	13	2,27	1,96
очищено	0,97	0,89	2,666	2,470	17,05	13	2,27	3,04
біологічно очищено	0,97	0,89	2,666	2,470	17,05	13	2,27	3,04
Мережі централізованого водовідведення, км								
всього	55,9	55,9	115,3	115,3	225,2	226,2	124,4	124,4
ветхі та аварійні	5,3	5,3	73,3	73,3	107,2	107,2	103,0	101,1
замінено	0,27	-	0	0,035	0,26	0,022	0,32	-
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	0,490	0,420	2,551	2,320	9,678	8,496	1,880	1,900
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	345,2	537,5	-	-	447,0	1142,3	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	5,72	7,82
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,72	2,81
3.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	1,3	-
4.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	5,25	-
5.	Інші заходи	1,3	-
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		14,29	10,63

Загальна вартість здійснених заходів ліцензіатом НКРЕКП - КП «Луцькводоканал» - у 2022 році складала: для систем водопостачання – 12,20 млн грн (11,26 млн грн у 2021 році), для систем водовідведення – 8,40 млн грн (13,76 млн грн у 2021 році).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	12,5	0
	бактеріологічні показники	0	0
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
	санітарно-хімічні показники	13,3	15
	бактеріологічні показники	0	4
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	25,4	0
	бактеріологічні показники	0	0
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	0	0
	бактеріологічні показники	0	0
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	7,1	0,5
	бактеріологічні показники	0	1,6
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	17,1	0
	бактеріологічні показники	0	0

Охорона природних водойм

Таблиця 5.3.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	29,768	23,441
нормативно чистих без очищення	6,586	5,639
нормативно очищених	22,697	17,802
недостатньо очищених	0,063	-
неочищених	0,421	-
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	21,15	17,958
нормативно чистих без очищення	-	0,434
нормативно очищених	20,649	17,524
недостатньо очищених	0,045	-
неочищених	0,421	-

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Системи водопостачання та водовідведення підприємств Волинської області знаходяться в задовільному робочому стані.

В порівнянні з минулим роком суттєвих змін щодо стану питного водопостачання та централізованого водовідведення області не відбулося.

Для забезпечення населення області якісною питною водою, рішенням сесії обласної ради від 21 грудня 2012 р. № 14/13, затверджена Регіональна програма «Питна вода Волинської області» на 2012-2023 роки зі змінами (далі - Програма). Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення області продовжують працювати над покращенням якості надання своїх послуг.

Основним видом діяльності **КП «Луцькводоканал»** є надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення населенню, установам,

організаціям, промисловим та іншим підприємствам, згідно укладених договорів та діючих тарифів. КП «Луцькводоканал» продовжує працювати над покращенням якості надання своїх послуг. Так, на підприємстві діяла Інвестиційна програма з обсягом фінансування – 24 022,4 тис. грн (з ПДВ), завдяки якій у 2022 році вдалося:

- ✓ замінити ділянку водогону $d=600$ мм та протяжністю 558 м пог. на просп. Відродження до вул. Єршова;
- ✓ замінити ділянку водогону $d=600$ мм та протяжністю 120 м пог. на вул. Дубнівській, 41;
- ✓ придбати та встановити трансформатори ТМГ-63/10 У1 10/0,4 У/УН-0 на 11 артезіанських свердловинах;
- ✓ придбати насосний агрегат SCE 2000-21 в рамках технічного переоснащення (модернізації) Гнідавської станції знезалізнення;
- ✓ придбати та встановити насосні агрегати глибинні типу GCS та GBV в комплекті з шафами управління в рамках технічного переоснащення (модернізації) обладнання 4-х артезіанських свердловин;
- ✓ придбати та встановити вертикальні багатоступінчасті високонапірні відцентровані насоси типу OPE та OPV в комплекті із шафами управління в рамках технічне переоснащення 16-ти насосних станцій 3-го підйому води;
- ✓ придбати та встановити насосні агрегати глибинні типу GAS та GBV в комплекті з шафами управління в рамках технічного переоснащення (модернізації) обладнання 4-х артезіанських свердловин в с. Одераци, Сьомаки, Всеволодівка та Забороль Луцької ТГ;
- ✓ придати та встановити засувки чавунні фланцеві з обгумованим клином DN300, PN16, Zetkama, з електроприводом AUMA SA 14.2 в кількості 2 од.;
- ✓ придбати лічильники води ZENNER WPD Ду 150 мм в кількості 7 один. та ZENNER MNK-RP-N Ду 40 мм в кількості 21 од., в рамках організації технологічного обліку води на артезіанських свердловинах з можливістю передачі даних;
- ✓ збудувати 387 м пог. водопровідних мереж для скільцювання водопровідних мереж в с. Забороль Луцької ТГ;
- ✓ придбати програмне забезпечення та право використання програм AVEVE EDDE в рамках впровадження на підприємстві системи SCADA;
- ✓ придбати та встановити насос FZV.4.20.1.4110 з двигуном 30 кВт в кількості 1 од. та насос FZC.6.24.1.4110 з двигуном 45 кВт в кількості 1 од. в рамках технічного переоснащення КНС № 7 по вул. Руська, 9^А;
- ✓ замінити ділянку каналізаційної мережі $d=200$ мм та протяжністю 36 м пог. по б-ру Дружби Народів, 13 в м. Луцьку;
- ✓ придбати автомобіль Volkswagen Multivan для аварійно-відбудовної бригади та навантажувач фронтальний ТО-18Б;
- ✓ придбати та встановити обладнання для механічного обезводнення осаду на базі шнекового дегідрататора на очисних спорудах каналізації м. Луцька;
- ✓ провести капітальний ремонт вторинного радіального відстійника № 3 та первинних радіальних відстійників № 4, 5 на очисних спорудах каналізації м. Луцька;

- ✓ придбати та встановити 2 решітки каналізаційну пруткового типу РП 1018, ІР 55 в комплекті з шафою управління, в рамках реконструкції грабельного відділення КНС № 1.

Окрім того, протягом 2022 року:

- проводилося будівництво резервуару в рамках нового будівництва КНС для перекачування промивних вод Дубнівського водозабору, розпочатого в 2021 році. Обсяги фінансування заходу склали 6 430 тис. грн з ПДВ;
- замінено та збудовано 2,9 км водопровідних мереж;
- встановлено 300 загальнобудинкових вузлів обліку холодної води, **в рамках співпраці із НЕФКО (7 031 тис. грн з ПДВ).**

У загальному, стан **Ковельського УВКГ «Ковельводоканал»** у порівнянні з 2021 роком практично не змінився.

Однак, з'явилися окремі виклики, які спричинені військовими діями, а саме необхідність придбання та встановлення обладнання (в основному енергетичного), яке буде забезпечувати безперебійне водопостачання та водовідведення споживачів в умовах вимкнення електричної енергії.

Комунальне підприємство «Нововолинськводоканал» НМР надає послуги з централізованого водопостачання та водовідведення в м. Нововолинськ, сел. Благодатному і прилеглих селах об'єднаної ТГ. Джерелами водопостачання міста є підземні води сенонського водоносного горизонту, до якого пробурено 27 артезіанських свердловин: 16 на Північному і 11 на Південному водозаборах. В експлуатації знаходиться 21 свердловина: 11 на Північному і 10 на Південному водозаборах.

Стічні води на міські споруди централізованого водовідведення подаються з допомогою п'яти насосних станцій систем централізованого водовідведення. Очищені стічні води подаються двома напірними колекторами діаметром 500 мм, протяжністю 3 км в прикордонну річку Західний Буг.

Відповідно до міської програми «Комплексна програма розвитку житлово-комунального господарства, екології, дорожнього руху та його безпеки Нововолинської міської територіальної громади на 2020-2024 роки» (із змінами), за кошти з міського бюджету та власні кошти підприємства на загальну суму 4 132,893 тис. грн, у 2022 році були придбані матеріали, комплектуючі, та основні засоби для сталого функціонування підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення, що на 2 399 тис. грн більше порівняно з 2021 роком.

Обсяг наданих послуг в 2022 році порівняно з 2021 роком зменшився на 1 050,7 тис. грн. За підсумками роботи 2022 року фінансовий результат з від'ємним значенням і становить 35 517,5 тис. грн.

5.4 Дніпропетровська область

Дніпропетровською обласною державною адміністрацією (Дніпропетровською обласною військовою адміністрацією) було надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 355,57 млн м³ води, що на 5,155 млн м³ менше, ніж у 2021 році. Загальний обсяг використаної води становив – 332,84 (менше на 5,13) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 278,6 (менше на 3,51) млн м³, на виробничі – 50,2 (менше на 1,5) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 1,733 (менше на 0,085) млн м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 1,71 (менше на 0,084) млн м³ (табл. 5.4.1, рис. 5.4.1).

Таблиця 5.4.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	360,725	355,57	-5,155
	<i>поверхневої</i>	358,785	353,67	-5,115
	<i>підземної</i>	1,94	1,90	-0,04
2	Використання води, млн м³			
	всього	337,97	332,84	-5,13
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	282,11	278,6	-3,51
	<i>на виробничі потреби</i>	51,7	50,2	-1,5
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,96	0,94	-0,02
	<i>на зрошення</i>	0	0	0
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	1,818	1,733	-0,085
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	1,794	1,71	-0,084
	<i>на виробничі потреби</i>	0,004	0,003	-0,001
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0	0	0
	<i>на зрошення</i>	0	0	0
	<i>на інші потреби</i>	0,02	0,02	0

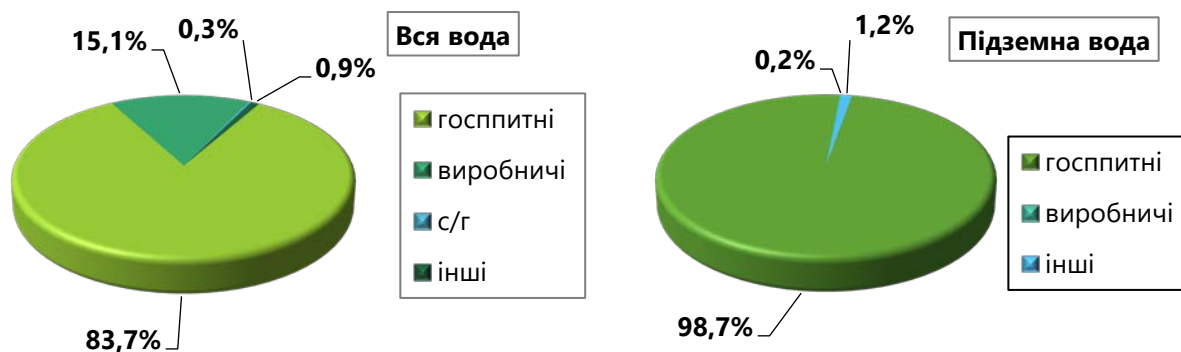

Рис. 5.4.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з р. Дніпро, Каховського, Карачунівського, Південного, Іскрівського, Макортівського, Радущанського водосховищ, каналу Дніпро-Кривий Ріг, Іскрівського водосховища на р. Інгулець, Кіровоградської області, а також вода підземних водоносних горизонтів.

Відповідно до наданої інформації на території області 124 населених пункти або 8,6 % від загальної кількості населених пунктів області, перебувають у маловодній місцевості, з яких 3 смт та 121 село.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.4.2):

- **централізоване водопостачання** - усі 20 міст, усі 46 смт, 348 сіл (25,4 %).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 1 024 селах;
- **централізоване водовідведення** - усі 20 міст, 33 смт (71,7 %), 29 сіл (2,1 %).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 13 смт (Письменне, Чаплине, Христофорівка, Божедарівка, Аули, Демурине, Червоногригорівка, Горняцьке, Петропавлівка, Залізничне, Курилівка, Лихівка, Вишневе) та у 1 343 селах.

Таблиця 5.4.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	20	20	20
<i>смт</i>	46	46	33
<i>села</i>	1 372	348	29
Разом	1 438	414	82

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.4.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 2 501,7 тис. осіб (96,8%), у смт – 183,6 тис. осіб (86,8 %), у селах – 183,9 тис. осіб (34,1 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 1 898,6 тис. осіб (73,5%), у смт – 79,9 тис. осіб (37,8 %), у селах – 26,3 тис. осіб (4,9 %).

Таблиця 5.4.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	2 583,2	2 501,7	1 898,6
<i>смт</i>	211,63	183,6	79,9
<i>села</i>	539,1	183,9	26,3
Разом	3 333,93	2 869,2	2 004,8

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 29 % населених пунктів та 92 % населення;

- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 144 (більше на 2); у смт – 132 (більше на 2); у сільських населених пунктах – 120 (більше на 2) л/добу;
- кількість вуличних колективних установок - 191.

Протягом 2022 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у м. Верхівцеве (6 годин на добу, як у 2021 році), с. Соколівка Верхівцевської ТГ, с.Затишне, с.Вітрівка, с. Лугове, с. Преображенка Затишнянської ТГ - 4 годин на добу, як і у 2021 році; с. Павлопілля Першотравневської сільської ради – 2 рази на тиждень, як і у 2021 році.

Застосування привізної питної води в області залишилось на рівні 2021 році, та частково або повністю привізна вода застосувалась у 293 населених пунктах, зокрема у 3 смт (Межова, Просяна, Юр'ївка), 1 селище (Письменне, Синельниківський р-н) та у 289 селах; чисельність населення, що споживало привізну воду, складала - 70,61 тис. осіб.

Найгірша ситуація була у смт Межова, де привізною водою користувалось біля 4 тис. осіб (50 % від чисельності населених пунктів), у с. Шолохове - 2,4 тис. осіб (86,4 %) та у смт Просяна - 2,1 тис. осіб (40 %).

Кількість населення, яке користувалось привізною водою, становило:

- у 13 населених пунктів - від 1 000 до 4 000 осіб;
- у 27 населених пунктів - від 500 до 1 000 осіб;
- у 104 населених пунктів - від 100 до 500 осіб;
- у 57 населених пунктів - від 50 до 100 осіб;
- у 63 населених пунктів - від 10 до 50 осіб;
- у 29 населених пунктів - від 1 до 10 осіб.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області - 201, з них поверхневих - 29; кількість свердловин - 172. Потреба у додатковій потужності водозаборів - 0,49 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.4.2):

- ✓ піднято води – 349,8 млн м³;
- ✓ очищено – 336,8 млн м³ або 96,3% до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 322,2 млн м³ або 92,1 %;
- ✓ реалізовано – 314,7 млн м³ або 90 %;
- ✓ знезаражено – 330,0 млн м³ або 94,3 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 35,1 млн м³ або 10,0 %.

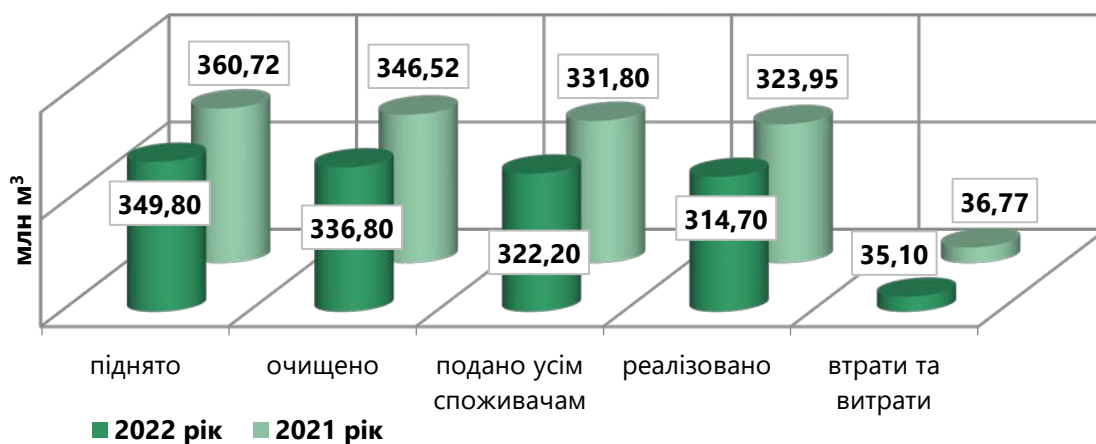

Рис. 5.4.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 253,7 млн м³ або 72,5 % від загального обсягу; смт - 69 млн м³ або 19,7 %; сільські населені пункти – 27 млн м³ або 7,7 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 1 018,52; за категорією «населення» - 623,21 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 289 (фактична потужність – 647,6 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання – 970 одиниць, з них заміни потребували 63 або 6,5 % насосів, було замінено протягом року – 4 або 6,3 % від потреби (рис. 5.4.3).

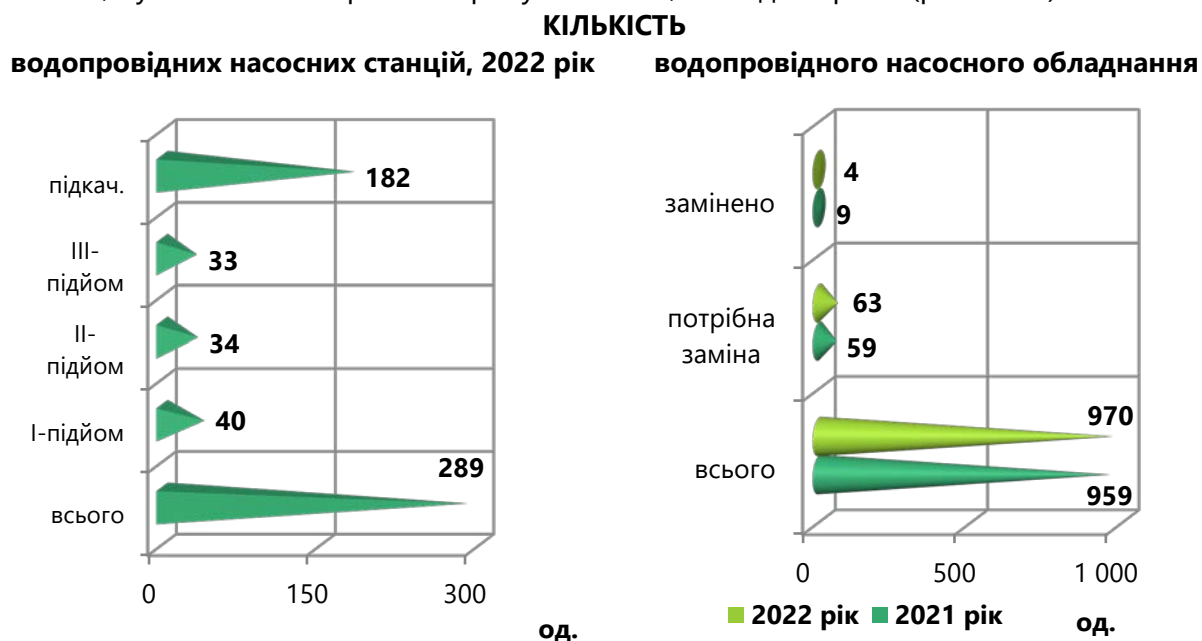

Рис. 5.4.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 14 796,0 км, з них ветхих та аварійних – 5 453,6 км або 36,9 %; протягом року було замінено 136,2 км або 2,5 % від потреби (рис. 5.4.4). Показник аварійності мереж збільшився з 0,73 до 0,9 аварій на 1 км мережі.

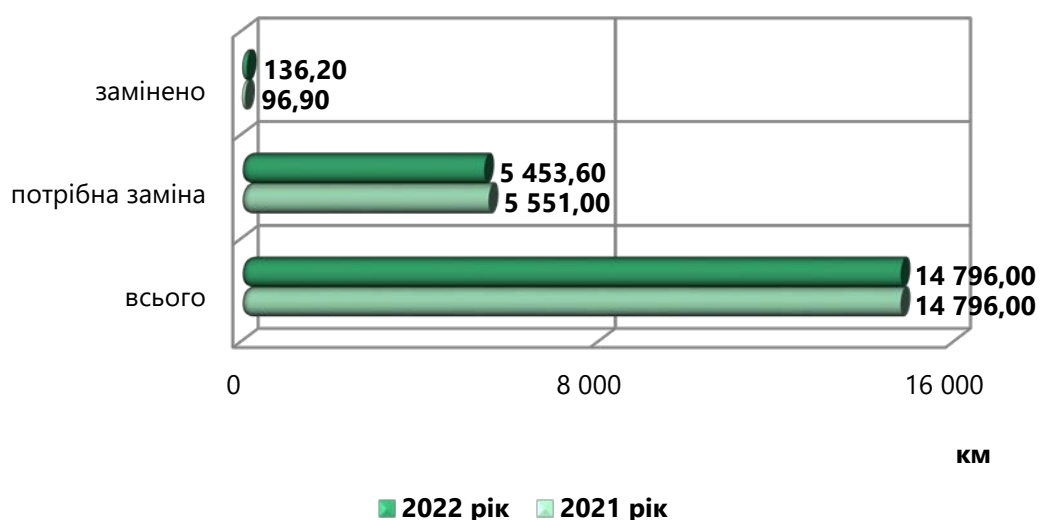

Рис. 5.4.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 180 з сумарним об'ємом - 773 тис. м³; водонапірні башти - 202 з сумарним об'ємом - 333 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води - 23 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився з 91,3 до 97,7 %; квартир – з 98,2 до 98,5 %.

Системи централізованого водовідведення

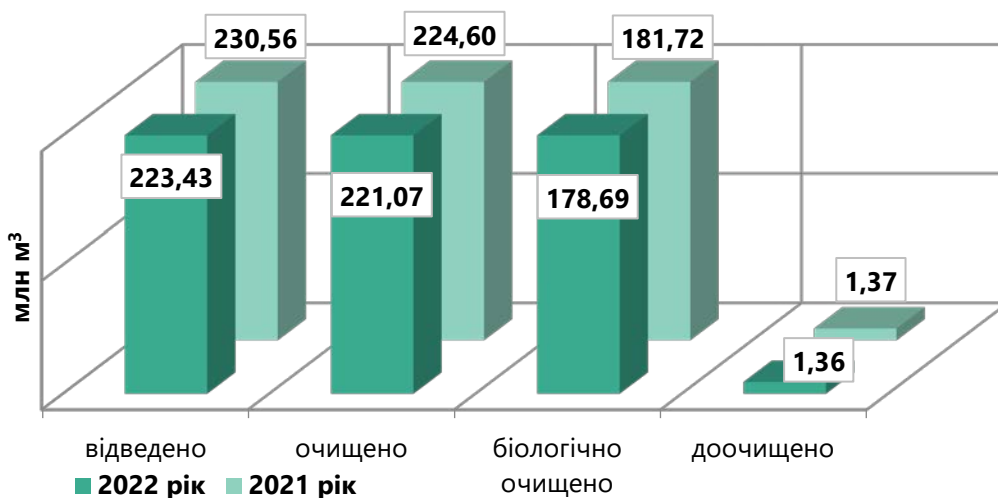
У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину зменшилось: у містах – 130 (менше на 8); у смт – 111 (менше на 4); у сільських населених пунктах – 73 (менше на 2) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.4.5):

- ❖ відведено стічних вод – 223,43 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 221,07 млн м³ або 98,9 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 178,69 млн м³ або 80 %;
- ❖ пройшло доочищення - 1,36 млн м³ або 0,6 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 178,6 млн м³ або 79,9 % від їх загальної кількості; у смт – 44,23 млн м³ або 19,8 %; у сільських населених пунктах - 0,6 млн м³ або 0,3 %.

Рис. 5.4.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

➤ 338 НС (загальна фактична потужність – 282,9 млн м³/рік); 880 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 299 або 34 % насосів, було замінено протягом року - 14 або 4,7 % від потреби;

➤ 55 очисних споруд (загальна фактична потужність – 182,02 млн м³/рік), з них 22 потребували реконструкції; реконструкція не проводилась (рис. 5.4.6).

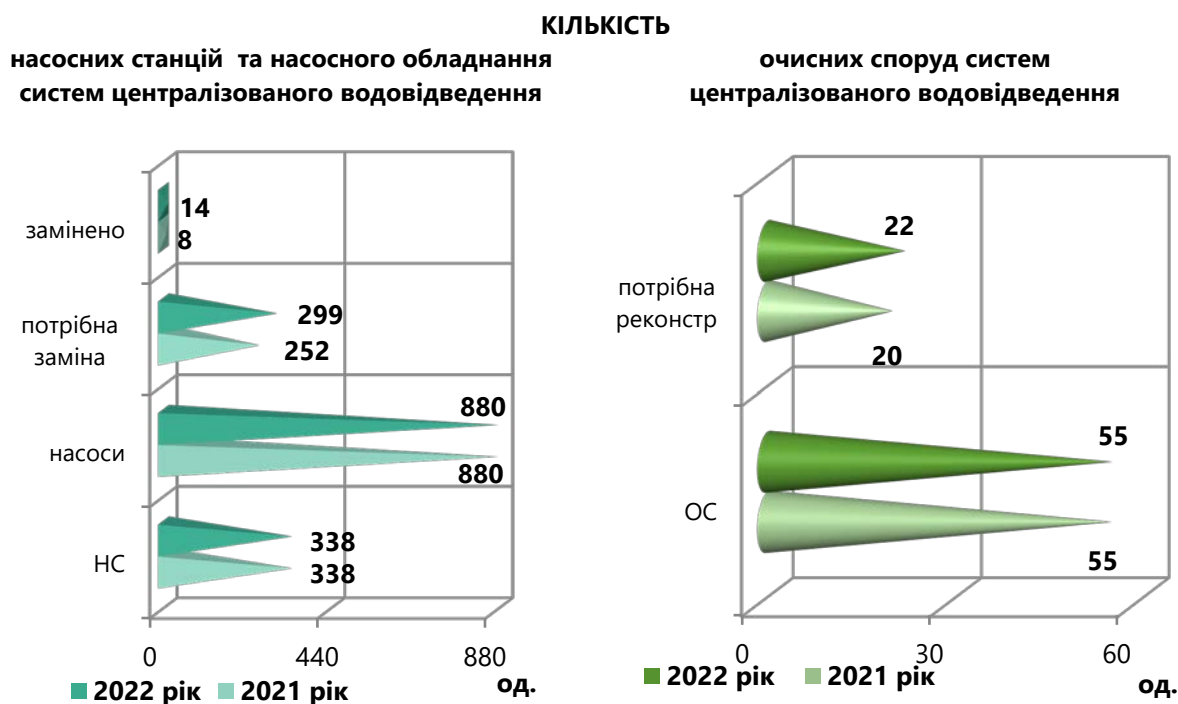

Рис. 5.4.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 4 728,9 км, з них ветхих та аварійних – 1 937,1 км або 41 %; протягом року було замінено 2,21 км або 0,1 % від потреби (рис. 5.4.7). Показник аварійності мереж зменшився з 0,3 до 0,28 аварій на 1 км мережі.

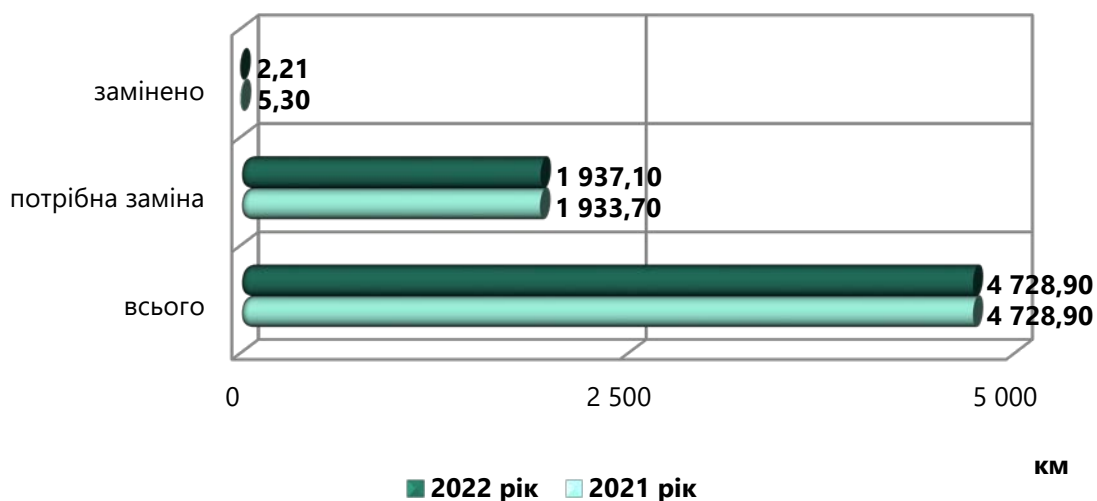

Рис. 5.4.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизилась з 272,52 до 258,47 млн кВт-год/рік;
- питомі витрати зросли з 7 499,99 до 8 486,21 кВт-год/1000 м³ піднятої води;

► у системах водовідведення знизилась з 168,47 до 163,26 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 7 333,9 до 7 273,4 кВт-год/1000 м³ відведених стічних вод.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась - з 112 867,56 до 173 034,01 тис. грн; в системах водовідведення - з 23 189,67 до 26 922,41 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,48	7,48	8,4043	10,74
максимальні	80,85	80,85	33,84	39,42
<i>для населення</i>				
мінімальні	8,4	8,4	6,98	10,58
максимальні	33,84	33,84	33,84	39,42
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	3,33	8,12	7,19	8,6
максимальна		50,58	35,47	45,37
середня	11,725	15,48	23,46	25,65
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	92,0	84,2	81,3	82,6
<i>для населення</i>	92,0	84,2	81,3	82,6

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 94 підприємства (у 2021 році - 95 підприємств), в тому числі 43 спеціалізованих комунальних, 46 багатогалузевих комунальних, 1 міжрайонне, 4 відомчих. До комунальної форми власності у 2022 році належало 75 підприємств; до державної - 3; до іншої - 16.

Базове підприємство - **КП «Дніпроводоканал» Дніпровської міської ради.**

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	КП «Дніпро-водоканал»		КП «Кривбас-водоканал»		КП «Нікополь-водоканал»		КП «Новомосковськ-водоканал»		КП ДОР «Аульський водовід»		ДМП ВКГ «Дніпро-Західний Донбас»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ												
Обсяги води, млн м³/рік												
<i>піднято</i>	74,3	71,6	123,6	103,5	10,76	9,06	4,8	4,27	73,732	70,984	16,81	16,98
<i>очищено</i>	67,4	64,1	92,01	90,6	10,76	9,06	3,71	3,43	72,728	70,167	16,69	16,86
<i>подано усім споживачам</i>	102,0	95,3	123,6	103,5	9,31	7,93	3,25	3,01	69,191	65,961	15,57	15,73
<i>реалізовано</i>	60,7	55,6	89,00	87	6,51	5,62	2,17	2,01	65,397	49,534	10,06	9,68
<i>витрати та витрати</i>	48,2	47,2	34,69	16,5	4,25	3,44	1,1	1,0	8,134	16,144	6,76	7,30
Водопровідні мережі, км												
<i>всього</i>	2258,163	2275,438	2302,91	2302,91	531,5	531,5	766,6		766,6	315,187	1091,26	710,5
<i>ветхі та аварійні</i>	911,03	911,185	747,322	738,729	97,9	84,783	582,61	582,61	70,58	329,888	29,98	48,21
<i>замінено</i>	13,1	10,7	29,64	15,9	13,12	-	1,3	3,16	0	3,4	2,45	1,99
Витрати електро-енергії,												
	45,801	44,241	46,79	42,03	6,47	6,19	4,582	4,612	55,722	40,901	27,704	26,642

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Дніпропетровська область

Показники	КП «Дніпро-водоканал»		КП «Кривбас-водоканал»		КП «Нікополь-водоканал»		КП «Новомосковськ-водоканал»		КП ДОР «Аульський водовід»		ДМП ВКГ «Дніпро-Західний Донбас»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
млнВт·год/рік												
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	3660,696	-	14427,66	15869,8	-	-	7 005,48	22 337,6	-	-	84320,4	125374,62
ВОДОВІДВЕДЕННЯ												
Показники	КП «Дніпро-водоканал»		КП «Кривбас-водоканал»		КП «Нікополь-водоканал»		КП «Новомосковськ-водоканал»		МКП «Покров-водоканал»			
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.		2022 р.	
Обсяги стоків, млн м³/рік												
реалізовано	70,04	65,0	34,74	52,36	4,601	3,654	1,3	1,2	0,9		0,8	
відведено	70,04	65,0	74,3	67,86	6,550	5,477	1,8	1,9	0,9		0,8	
очищено	70,04	65,0	74,3	67,86	6,55	5,48	1,8	1,9	0,9		0,8	
біологічно очищено	70,04	65,0	74,3	67,86	6,55	5,477	1,8	1,9	0,9		0,8	
доочищено	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	
Мережі централізованого водовідведення, км												
всього	1370,974	1373,534	1184,46	1178,9	158,2	158,2	90	90	130,58		130,58	
ветхі та аварійні	277,919	278,239	867,3	867,3	98,4	98,4	73,23	73,23	114,9		116,7	
замінено	1,506	0,429	4,48	1,74	-	-	-	-	0,021		-	
Витрати електроенергії, млнВт·год/рік	46,028	43,757	41,88	36,6	6,554	5,585	1,2	1,1	1,106		1,095	
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	3448,953	-	12794,34	12731,981	-	-	639	933,3	1344,2		783,3	
КП «Дніпроводоканал» - покупна вода 31,26 млн м ³ /рік (34,58 млн м ³ /рік у 2021 р.) КП «Новомосковськ водоканал» - покупна вода 1,9 млн м ³ /рік (1,8 млн м ³ /рік у 2021 р.) КП «Нікопольводоканал» - покупна вода 0,05 млн м ³ /рік (0,05 млн м ³ /рік у 2021 р.)												

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,19	-
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	10,174	5,263
3.	Інші заходи	0,759	0,408
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		11,123	5,671

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	10,6	16,1
	бактеріологічні показники	1,5	0,7
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	10,0	22,2
	бактеріологічні показники	5,0	14,3
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	34,2	38,3
	бактеріологічні показники	12,4	15,8
Системи водопостачання			

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Дніпропетровська область

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	24,4	48,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,6	1,9
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	18,4	43,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,6	1,9
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	57,4	75,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	18,2	11,1

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області.

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Дніпро с. Пушкарівка	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, каламутність, забарвленість) Мікробіологічні (загальне мікробне число, бактерії групи кишкової палички)
м. Кривий Ріг	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, забарвленість, каламутність, хлороформ)
м. Кам'янське, м. Нікополь	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, хлороформ)
м. Покров	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, каламутність, хлороформ)
м. Жовті Води	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, рН, перманганатна окиснюваність, загальна жорсткість, сухий залишок, залізо загальне)
м. П'ятихатки	Санітарно-хімічні (забарвленість, рН, каламутність, перманганатна окиснюваність, загальна жорсткість, сухий залишок, залізо загальне, хлориди, сульфати, марганець)
м. Павлоград	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність), мікробіологічні (загальне мікробне число, бактерії групи кишкової палички)
м. Новомосковськ	Санітарно-хімічні (запах, присмак, перманганатна окиснюваність, забарвленість, каламутність)
м. Перещепине	Санітарно-хімічні (сухий залишок, хлориди)
м. Верхньодніпровськ с. Придніпровське, Нікопольський район	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, перманганатна окиснюваність)
м. Вільногірськ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, перманганатна окиснюваність, рН)
смт Дніпровське, смт Кринички с. Орлівщина	Санітарно-хімічні (забарвленість, перманганатна окиснюваність)
смт Аули село Грушівка, Мар'янське	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність)
смт Петропавлівка	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо, каламутність)
смт Солоне	Санітарно-хімічні (аміак, нітрати, марганець)
смт Меліоративне	Санітарно-хімічні (залишковий хлор)
смт Магдалинівка	Санітарно-хімічні (свинець)
смт Іларіонове	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність)

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Дніпропетровська область

Категорія населеного пункту	За показниками
с. Луб'янка, с. Роздори, с. Зайцеве, с. Первомайське, с. Шахтарське, с. Варварівка, с. Раївка, с. Майське	
смт Васильківка	Санітарно-хімічні (присмак, сухий залишок, загальна жорсткість, хлориди, сульфати)
смт Чаплине	Санітарно-хімічні (присмак, загальна жорсткість, хлориди)
смт Покровське	Санітарно-хімічні (присмак, сухий залишок, загальна жорсткість, хлориди, сульфати)
смт Царичанка	Санітарно-хімічні (присмак, хлориди, сухий залишок, фтор)
смт Петриківка	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати)
смт Межова	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, сухий залишок, залізо, забарвленість, каламутність)
с. Знаменівка	Санітарно-хімічні (каламутність)
с. Чернеччина	Санітарно-хімічні (забарвленість)
с. Дерезувате	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, сухий залишок)
с. Миролюбівка, с. Великомихайлівка, с. Павлівка, с. Н-Григорівка, с. Олександрівка	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість)
с. Вербівське	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, хлориди)
с. Коломійці	Санітарно-хімічні (присмак, сухий залишок, загальна жорсткість, хлориди, сульфати)
с. Богинівка	Санітарно-хімічні (каламутність, загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати)
с. Ожинківка, с. Шевченківське, с. Михайлівка, с. Новоолександрівка	Мікробіологічні (загальні коліформи)
с. Українське	Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
м. Апостолове	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо, перманганатна окиснюваність) Мікробіологічні (загальні коліформи)
м. Першотравенськ	Санітарно-хімічні (окиснюваність, забарвленість, каламутність), Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
м. Синельникове	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, перманганатна окиснюваність) Мікробіологічні (загальне мікробне число)
смт Червоногригорівка	Санітарно-хімічні (забарвленість, рН каламутність, перманганатна окиснюваність) Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи)
смт Гвардійське	Санітарно-хімічні (запах, присмак) Мікробіологічні (загальні коліформи)
смт Славгород	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність) Мікробіологічні (загальні коліформи)
смт Сад	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, сухий залишок, мікробіологічні (загальні коліформи)

Категорія населеного пункту	За показниками
смт Губиниха	Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи)
с. Покровське, Нікопольський район	Санітарно-хімічні (забарвленість, рН, каламутність, перманганатна окиснюваність, хлороформ) Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи)
с. Хороше	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати) Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
с. Вільне	Санітарно-хімічні (сухий залишок) Мікробіологічні (загальні коліформи)

Охорона природних водойм

Таблиця 5.4.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	600,386	540,281
нормативно чистих без очищення	307,916	268,397
нормативно очищених	172,144	161,207
недостатньо очищених	78,773	73,265
неочищених	41,553	37,413
Комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	228,967	181,278
нормативно чистих без очищення	25,285	9,647
нормативно очищених	111,026	102,071
недостатньо очищених	65,115	59,898
неочищених	27,541	9,661

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Щороку в області реалізуються проекти спрямовані в першу чергу на забезпечення питною водою нових територій та модернізації існуючих водогонів з перспективою розвитку територій. Так у 2021 році за рахунок обласного бюджету реалізовувались проекти в Новомосковському та Нікопольському районах. У Нікопольському районі підключено 3 населених пунктів до мереж водопостачання, які раніше користувались виключно привізною водою (с. Дмитрівка, с. Борисівка, с. Новоіванівка). До відома вартість привізної води за нашою інформацією сягає близько 150 грн за 1 м³. Також, завершено реалізацію проектів з будівництва та реконструкції систем водовідведення в м. Верхньодніпровськ та розпочато реалізацію нового проекту з реконструкції напірного каналізаційного колектору в м. Верхньодніпровськ. У 2022 році було заплановано продовження реалізації розпочатих у 2021 році проектів спрямованих на стале водозабезпечення Новомосковського району та Західно-Донбаського регіону, що б дозволило покращити якість послуг з водопостачання для близько 300 тис. мешканців, проте враховуючи обмеження спричинені військовим станом та відповідними законодавчими актами, реалізація даних проектів так і не здійснювалася.

5.5 Донецька область

Донецькою обласною державною адміністрацією (Донецькою обласною військовою адміністрацією) було надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у Донецькій області у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 267,53 млн м³ води, що на 1 271,701 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 177,725 (менше на 830,209) млн м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 13,074 (менше на 80,697) млн м³, на виробничі – 162,553 (менше на 741,208) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 9,226 (менше на 12,988) млн м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 2,526 (менше на 8,107) млн м³ (табл. 5.5.1, рис. 5.5.1).

Таблиця 5.5.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	1 539,231	267,530	- 1 271,701
	з поверхневих джерел	1443,793	204,189	- 1239,604
	з підземних джерел	95,438	63,341	- 32,097
2	Використання води, млн м³			
	всього	1 007,934	177,725	- 830,209
	на господарсько–питні потреби	93,771	13,074	- 80,697
	на виробничі потреби	903,761	162,553	- 741,208
	на сільськогосподарські потреби	1,612	-	- 1,612
	на зрошення	6,002	1,336	- 4,666
	на інші потреби	2,788	0,763	- 2,025
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	22,214	9,226	- 12,988
	на господарсько–питні потреби	10,633	2,526	- 8,107
	на виробничі потреби	9,100	5,959	- 3,141
	на сільськогосподарські потреби	0,418	-	- 0,418
	на зрошення	0,252	0,037	- 0,215
	на інші потреби	1,812	0,704	- 1,108

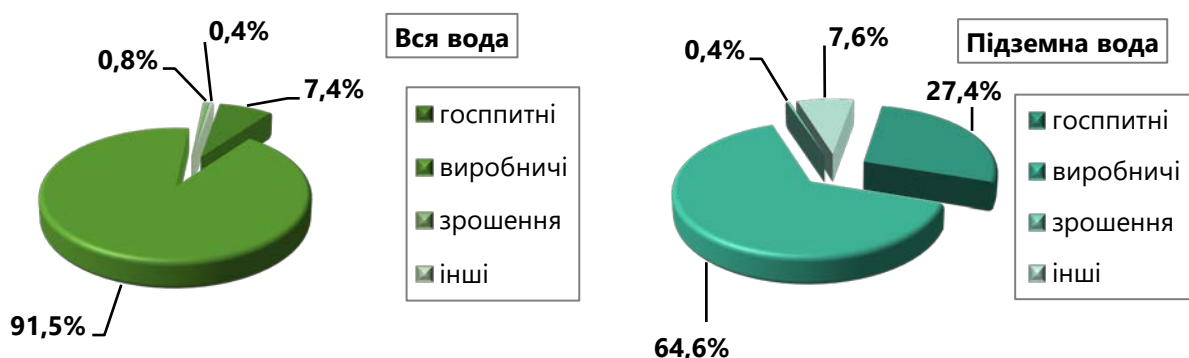

Рис. 5.5.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Джерелами питного водопостачання області є Канал Сіверський Донець-Донбас, Артемівське резервне водосховище, Карлівське водосховище, Райгородоцький гідровузол, р. Сіверський Донець, а також підземні джерела.

Відповідно до наданої інформації станом на 2022 рік, у маловодній місцевості перебуває 32 населених пункти (26,7 % від загальної кількості населених пунктів області), з яких 7 міст, 6 смт та 19 сіл.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.5.2):

- **централізоване водопостачання** – 19 міст (90,5 %), 17 смт (100 %), 82 села (100 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 2 містах (м. Сіверськ, послуги з водопостачання та водовідведення відновити неможливо через близьке розташування до лінії ведення бойових дій та відсутність електроживлення об'єктів, м. Святогірськ - послуги з водопостачання та водовідведення (після деокупації території) не відновлено, для м. Лиман у 2023 р. послуги відновлено);

- **централізоване водовідведення** – 19 міст (90,5 %), 8 смт (47,1 %), 8 сіл (9,8 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у 2 містах (м. Сіверськ, м. Святогірськ, для м. Лиман у 2023 р. послуги відновлено), 9 смт (Щербинівка, Дробішеве, Гостре, Цукурине, Курахівка, Вишневе, Миколаївка, Петрівка, Билбасівка) та у 74 селах.

Таблиця 5.5.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	21	19	19
<i>смт</i>	17	17	8
<i>села</i>	82	82	8
Разом	120	118	34

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.5.3)

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 602,03 тис. осіб (94,9 %), у смт – 23,86 тис. осіб (82 %), у селах – 30,29 тис. осіб (98,3 %);

- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 361,46 тис. осіб (80,7 %), у смт – 6,78 тис. осіб (62,7 %), у селах – 5,61 тис. осіб (24,9 %).

Таблиця 5.5.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	634,15	602,03	361,46
<i>смт</i>	29,09	23,86	6,78
<i>села</i>	30,82	30,29	5,61
Разом	694,05	656,18	373,85

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 35,69 % н/п та 41,61 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину – 81,4 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 128 (менше на 539).

Протягом 2022 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах.

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2021 р.	2022 р.
м. Білицьке	8	24
м. Часів Яр, м. Українськ	19	19
м. Добропілля	18	8
м. Сіверськ, с. Бахмутське, с. Майське, с. Маркове, с. Новолуганське	16	16
смт Цукурине	13	13
м. Костянтинівка, м. Селидове, м. Гірник смт Курахівка, смт Гостре с. Калинівка, с. Олександро-Калинове, с. Володимирівка, с. Зоря, с. Катеринівка, с. Клебан Бик, с. Романівка, с. Стара Миколаївка, с. Тарасівка, с. Яблунівка, с. Іллінівка, с. Зоряне с. Олександропіль	12	12
с. Миколаївка	10	10
смт Олександрівка с. Беззаботівка, с. Дмитроколине, с. Новостепанівка, с. Олександропіль, с. Калинове, с. Предтечине, с. Розкішне, с. Спірне, с. Червоне	8	8
м. Лиман, смт Дробишеве, с. Рубці, с. Лозове	24	8
м. Білозерське	8	2,5
с. Копані	8	2,5
с. Покровське	2	2
с. Бокове	8	-
с. Первомайське	24	-

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 58, з них поверхневих – 12; кількість свердловин – 191. потреба у нових потужностях свердловин – 2,45 млн м³/рік.

Обсяги води у 2022 році становили (рис. 5.5.2):

- ✓ піднято води – 83,72 млн м³;
- ✓ очищено – 56,09 млн м³ або 67 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 81,93 млн м³ або 97,9 %;
- ✓ реалізовано – 54,17 млн м³ або 64,7 %;
- ✓ знезаражено – 63,93 млн м³ або 76,4 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 29,55 млн м³ або 35,3 %.

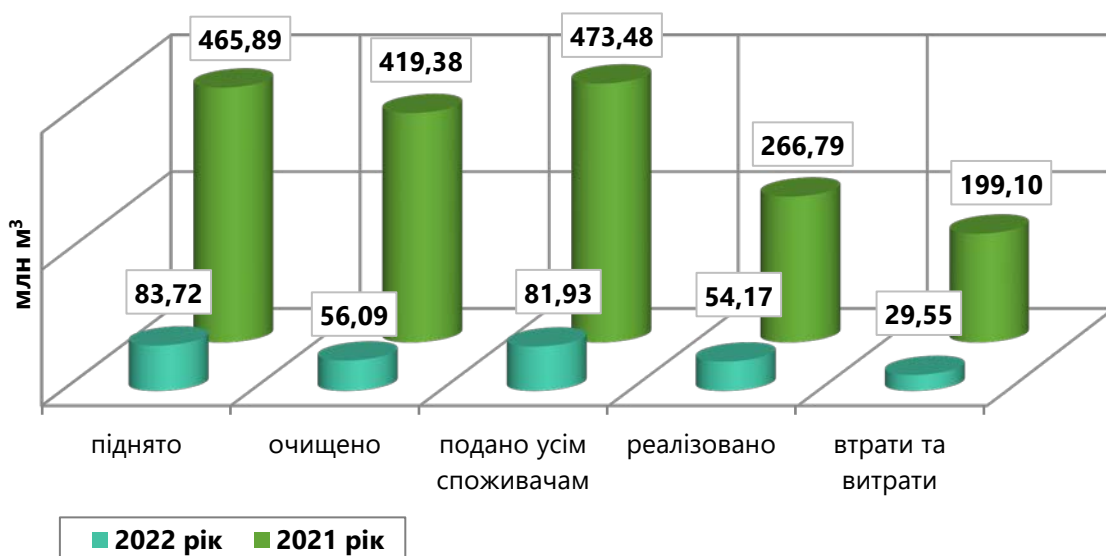

Рис. 5.5.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 188,75; за категорією «населення» – 52,69 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 209 (фактична потужність – 186 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання – 482 одиниці, з них заміни потребували 105 або 21,8 % насосів, було замінено протягом року – 3 або 2,9 % від потреби (рис. 5.5.3).

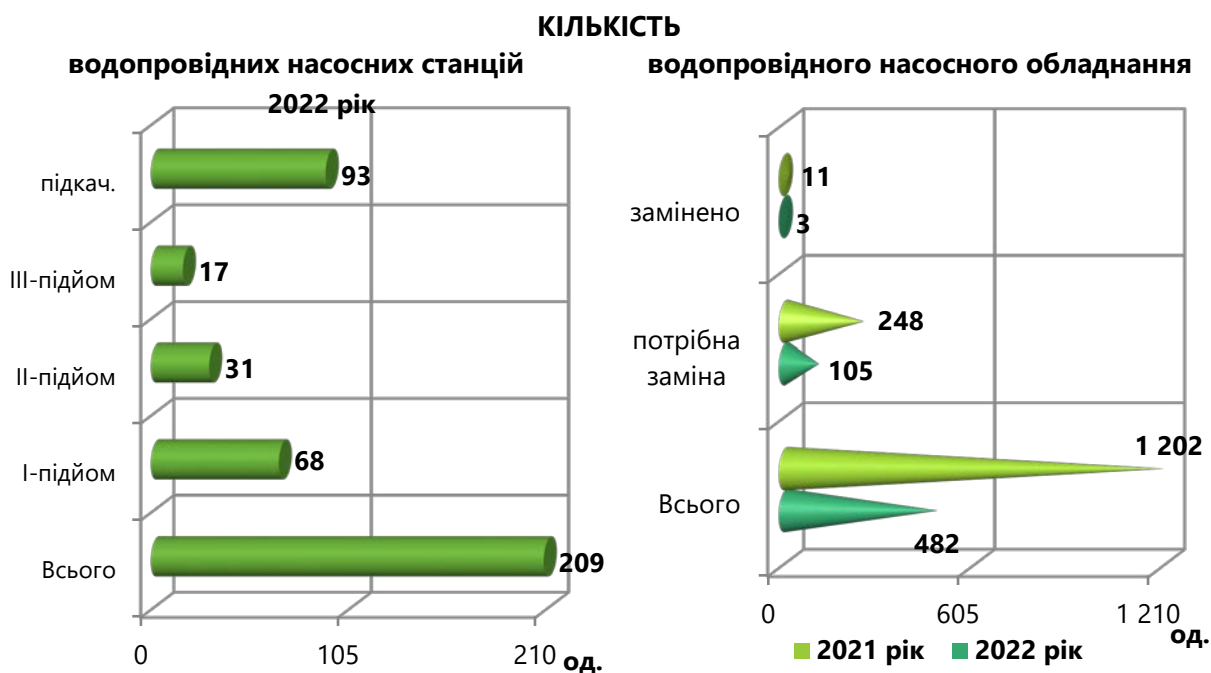

Рис. 5.5.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 5 015,05 км, з них ветхих та аварійних – 2 846,10 км або 56,8 %; протягом року було замінено 9,91 км або 0,3 % від потреби (рис. 5.5.4). Показник аварійності знизився з 2,33 до 1,39 аварії на 1 км мережі.

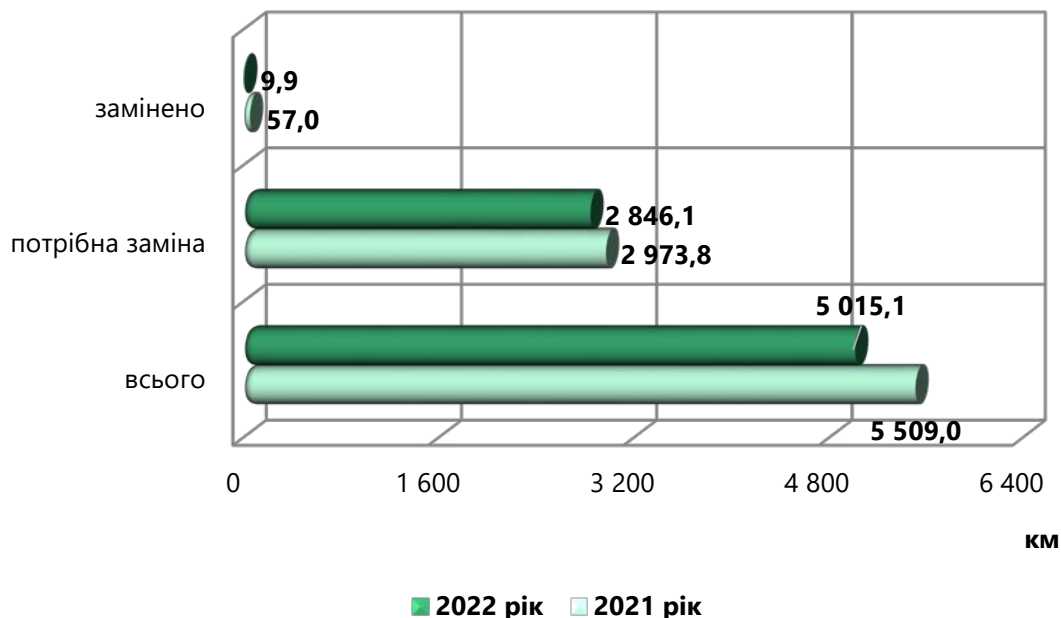

Рис. 5.5.4. Протяжність водопровідних мереж, км

Споруди для зберігання питної води налічували: резервуари чистої води – 87 з сумарним об'ємом – 300,56 тис. м³; водонапірні башти – 35 з сумарним об'ємом – 333,48 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився – з 11,5 до 21,4 %; квартир – зменшився з 80,16 до 69,69 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 103,83 ; у смт – 80,96; у сільських населених пунктах – 58,8 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.5.5):

✦ реалізовано – 8,61 млн м³;

✦ відведено стічних вод – 14,29 млн м³;

✦ пройшло через очисні споруди – 16,38 млн м³ (100 % від відведених стічних вод; обсяг води, яка пройшла через очисні споруди більша за відведену внаслідок очищення талих та дощових вод);

✦ пройшло повне біологічне очищення – 14,38 млн м³ (100 % від відведених стічних вод; обсяг води, яка пройшла повне біологічне очищення більша за відведену внаслідок очищення талих та дощових вод).

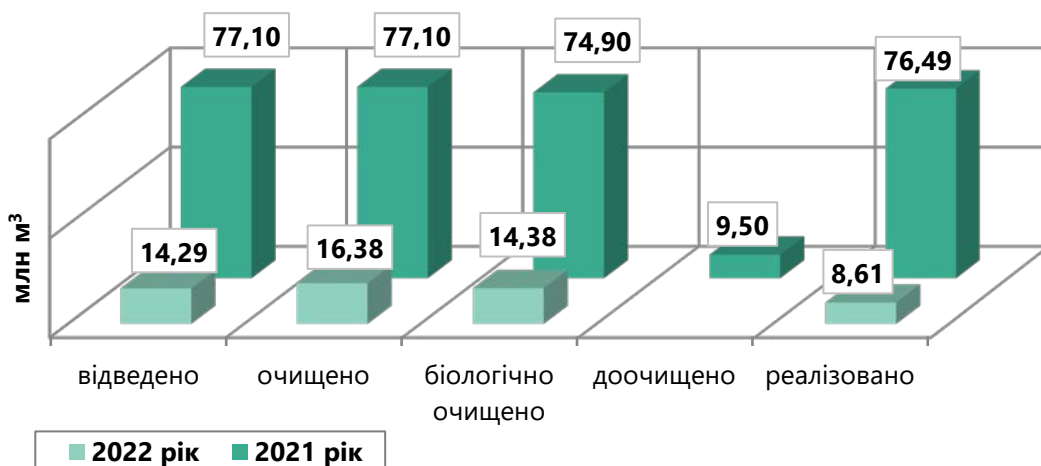

Рис. 5.5.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

- 110 НС (загальна фактична потужність – 17,29 млн м³/рік); 289 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 72 або 29,4 % насосів, було замінено протягом року – 5 або 6,9 % від потреби;

- 22 очисних споруди (загальна фактична потужність – 18,72 млн м³/рік), з них 17 потребували реконструкції; реконструкція очисних споруд не проводилась (рис. 5.5.6).

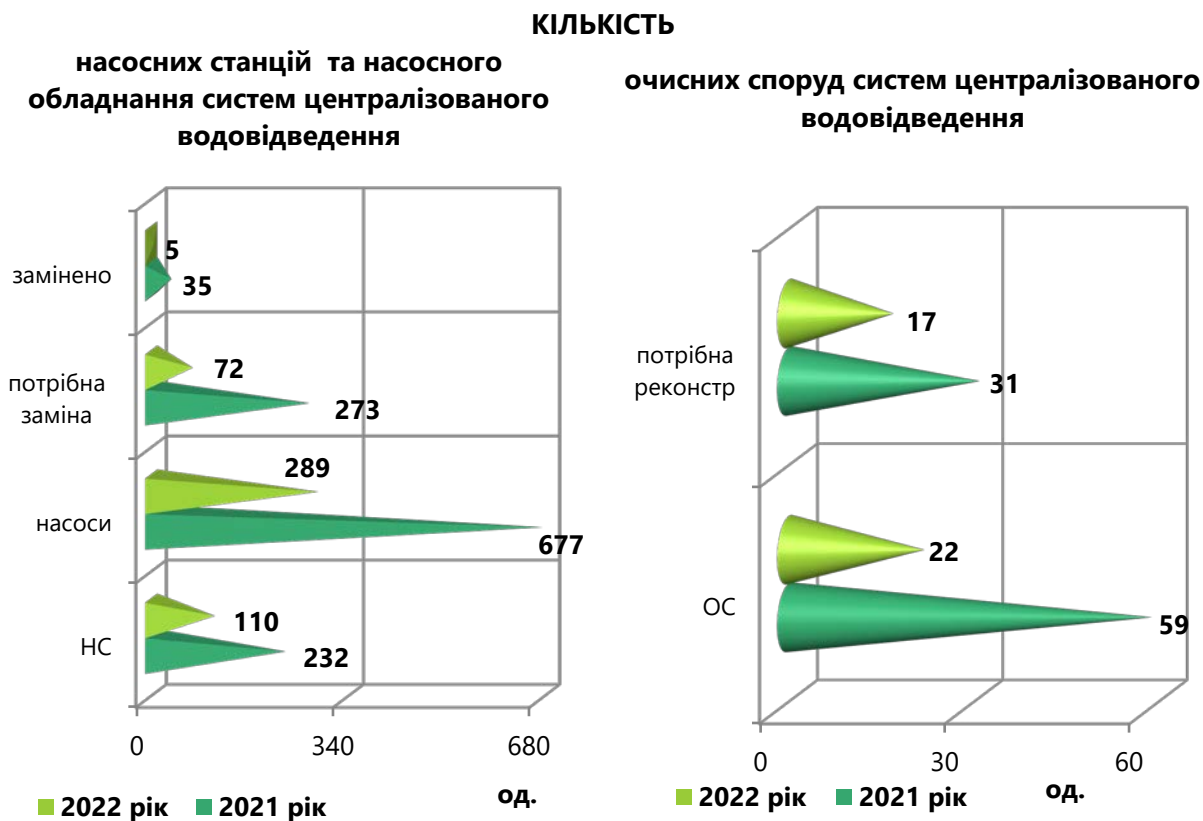

Рис. 5.5.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1 612,46 км, з них ветхих та аварійних – 963,72 км або 59,8 %; протягом року було замінено 2,23 км або 0,2 % від потреби (рис. 5.5.7). Показник аварійності мереж зріс з 1,3 до 3,06 аварії на 1 км мережі.

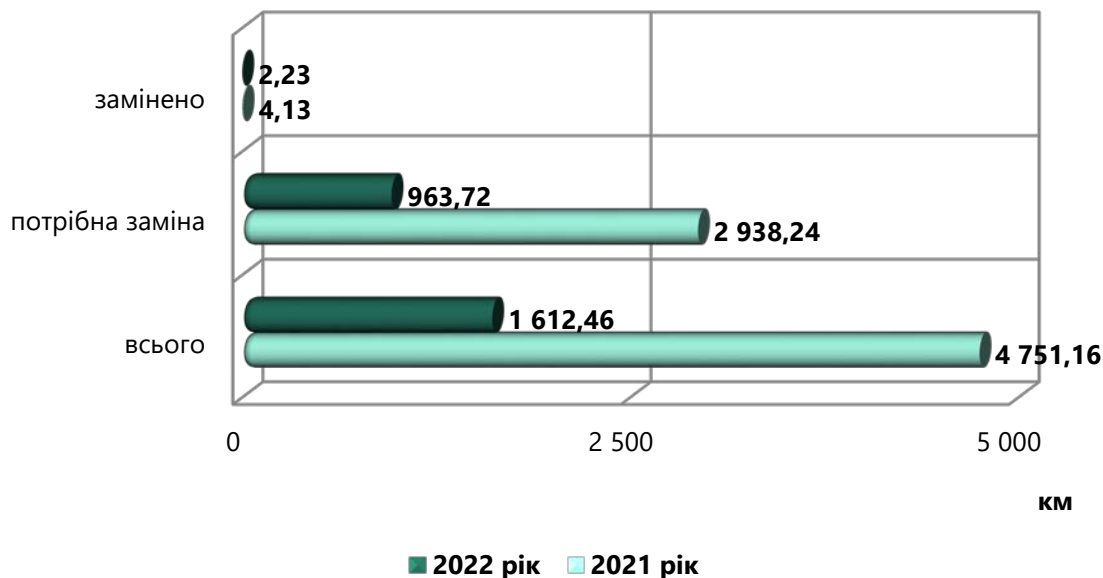

Рис. 5.5.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії в системах водопостачання у 2022 році становили – 798,85 млн кВт-год/рік, в системах водовідведення – 653,23 млн кВт-год/рік.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 12 457,35 до 15 801,39 тис. грн; в системах водовідведення – з 16 430,92 до 20 335,17 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	9,35	9,35	9,35	9,35
максимальні	16,54	16,85	17,31	21,0
<i>для населення</i>				
мінімальні	9,35	9,35	9,35	9,35
максимальні	16,54	16,85	17,31	21,0
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	19,537	18,78	3,99	8,14
максимальна	34,30	99,04	30,05	126,33
середня	26,91	58,91	17,02	67,235
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>				
	38,2	20,8	38,2	20,8
<i>для населення</i>				
	38,2	20,8	38,2	20,8

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 82 підприємства (у 2021 році - 82 підприємства). До комунальної форми власності у 2022 році належало 39 підприємств.

Базове підприємство ВКГ області – КП «Компанія «Вода Донбасу», йому підпорядковані 26 підприємств.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	Часовоярське РВУ КП «КВД»		Слов'янське РВУ КП «КВД»		Покровське РВУ КП «КВД»		КВП «Краматорський водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн м³/рік								
<i>піднято</i>	17,66	7,20	35,0	37,5	78,82	20,95	12,10	9,84
<i>покупна</i>	0,44	0,12	0	0			12,86	10,38
<i>очищено</i>	5,16	2,21	24,9	18,4	45,00	24,00	7,39	7,42
<i>подано усім споживачам</i>	14,64	5,77	34,0	35,6	69,50	20,03	11,12	8,95
<i>реалізовано</i>	5,48	2,41	22,8	23,1	68,00	19,36	5,83	3,84
<i>втрати та витрати</i>	6,44	2,71	12,2	14,4	10,82	1,59	6,28	6,00
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	605,45	605,45	234,57	246,80	440,18	216,97	626,71	626,97
<i>ветхі та аварійні</i>	205,70	394,10	30,62	30,82	415,57	192,35	163,68	171,68
<i>замінено</i>	4,55	0,56	0	0	1,53	0,01	9,56	1,2
Витрати електроенергії, млн кВт·год/рік	10,557	7,698	39,0448	31,0176	26,69	13,01	3,31	3,32
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	5 921,7	5 915,8	1 954,6	2 215,5	8 925,9	9 156,6	1 388,25	1 358,86
Часовоярське РВУ КП «КВД» - покупна вода – 0,12 млн м ³ /рік (2021 р. – 0,44 млн м ³ /рік)								
КВП «Краматорський водоканал» - покупна вода – 10,38 млн м ³ /рік (2021 р. – 12,86 млн м ³ /рік)								

Показники	Мирноградське ВУВКГ КП «КВД»		Костянтинівське ВУВКГ КП «КВД»		КВП «Краматорський водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОВІДВЕННЯ						
Обсяги стоків, млн м³/рік						
<i>реалізовано</i>	5,7	2,9				
<i>відведено</i>	5,7	2,9			4,41	2,73
<i>очищено</i>	5,7	2,9	1,4	0,7	7,35	6,59
<i>біологічно очищено</i>	5,7	2,9	1,4	0,7	7,35	6,59
<i>доочищено</i>			0	0	0	0
Мережі централізованого водовідведення, км						
<i>всього</i>	80,2	80,2	146,77	146,77	241,055	241,055
<i>ветхі та аварійні</i>	63,2	63,2	105,907	105,906	106,4	112,514
<i>замінено</i>	0,7	0,2	0,05	0,001	0,652	0,049
Витрати електроенергії, млн кВт·год/рік	1,28	1,21	3,0035	2,1947	3,36	2,61
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	2 251	2 277	3 655,2	4 121,26	1 408,95	1 065,64

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,03	1,86
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	4,41	0,6
3.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,05	-
4.	Інші заходи	0,27	-
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		4,76	2,46

Загальна вартість здійснених заходів ліцензіатами НКРЕКП складала:

- ✓ КП «Компанія «Вода Донбасу»: для систем водопостачання – 40,42 млн грн (256,46 млн грн у 2021 році), для систем водовідведення – 33,81 млн грн (106,78 млн грн у 2021 році);
- ✓ КВП «Краматорський водоканал»: для систем водопостачання – 16,33 млн грн (35,27 млн грн у 2021 році), для систем водовідведення – 5,07 млн грн (0,662 млн грн у 2021 році);
- ✓ КП «Словмиськводоканал»: для систем водопостачання – 1,2 млн грн (1,8 млн грн у 2021 році), для систем водовідведення – 0,6 млн грн (0,8 млн грн у 2021 році).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.5.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5,25	14,41
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,51	0,51
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,88	20,62
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,16	0
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	7,28	29,59
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,15	0,10
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	4,74	13,18
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,24	0,18
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	3,02	28,06
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,11	0,37
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	5,50	5,88
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,97	1,68

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідає встановленим нормативам у наступних населених пунктах області.

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Добропілля, м. Білицьке м. Білозерське смт Водянське, смт Олександрівка с. Святогорівка с. Золотий Колодязь	Загальна жорсткість, сульфати, сухий залишок
с. Червоне	Сульфати, сухий залишок, загальна жорсткість
с. Предтечене	Сульфати, сухий залишок, хлориди, нітрати
с. Маркове	Сульфати
м. Сіверськ с. Майське, с. Олександропілля, с. Калинове 1, с. Стара Миколаївка, с. Стряпівка	Нітрати
с. Розкішне	Каламутність
с. Тарасівка	Сульфати, сухий залишок, загальна жорсткість, нітрати
с. Володимирівка	Загальна жорсткість
с. Спірне	Загальна жорсткість, сульфати

Охорона природних водойм

Таблиця 5.5.5

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.
1	Скинуто в поверхневі водойми, млн м³/рік		
	всього	890,114	198,584
	нормативно чистих без очищення	607,112	132,506
	нормативно очищених	192,980	29,192
	недостатньо очищених	89,885	36,886
	неочищених	0,137	-
2	Комунальними підприємствами, млн м³/рік		
	всього	91,352	13,274
	нормативно чистих без очищення	-	-
	нормативно очищених	44,545	7,037
	недостатньо очищених	46,807	6,237
	неочищених	-	-

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України в Донецькій області та часткову окупацію області станом на 31 грудня 2022 р. пошкоджено/зруйновано 79 об'єктів підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення, з них:

- Водопровідні очисні споруди – 7 од.;
- Очисні споруди систем централізованого водовідведення – 8 од.;
- Водопровідні насосні станції – 25 од.;
- Насосні станції систем централізованого водовідведення – 36 од.;
- Водозабори – 2 од.;
- Свердловини – 1 од. та 2 гідротехнічні споруди.

Визначено пошкодження більше 30 км водопровідних мереж та 10 км мереж централізованого водовідведення. Через дефіцит води, більшість територіальних громад перейшло на графікову подачу води.

Для забезпечення потреб мешканців громад, на території населених пунктів облаштовуються свердловини, організовується підвіз і місця розливу технічної води. Також за підтримки міжнародних благодійних фондів (БФ «NEW WAY», «Caritas Маріуполь», ADRA, USAID, «UNICEF Ukraine») здійснюється підвіз технічної та питної води, встановлюються ємності для зберігання та розливу води населенню.

Необхідно відзначити, що значна частина споживачів, перш за все населення, виїхало в інші регіони або за кордон, а більша частина мешканців, що залишилась в області, втратили роботу, і це стало основним фактором відсутності оплати за надані послуги, рівень розрахунків за отримані послуги не перевищує 38%.

Враховуючи фактор недоотримання коштів за надані послуги, підприємства не в змозі оперативно вирішувати питання щодо відновлення пошкоджених об'єктів.

5.6 Житомирська область

Житомирською обласною державною адміністрацією (Житомирською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 31,73 млн м³ води, що на 5,16 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 20,65 (менше на 2,88) млн м³, в т.ч. на господарсько-питні потреби – 15,16 (менше на 2,33) млн м³, на виробничі – 5,49 (менше на 0,55) млн м³. Для підземної води всього використано – 3,85 (менше на 0,2) млн м³ води (табл. 5.6.1, рис. 5.6.1).

Таблиця 5.6.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	36,89	31,73	-5,16
	<i>поверхневої</i>	31,99	27,06	-4,93
	<i>підземної</i>	4,90	4,67	-0,23
2	Використання води, млн м³			
	всього	23,53	20,65	-2,88
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	17,49	15,16	-2,33
	<i>на виробничі потреби</i>	6,04	5,49	-0,55
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	-	-	-
	<i>на зрошення</i>	-	-	-
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	4,05	3,85	-0,2
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	-	-	-
	<i>на виробничі потреби</i>	-	-	-
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	-	-	-
	<i>на зрошення</i>	-	-	-
	<i>на інші потреби</i>	-	-	-

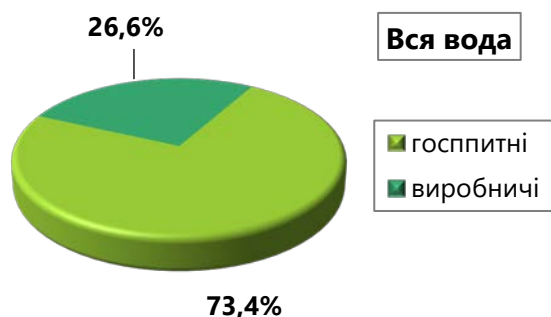

Рис. 5.6.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з поверхневих джерел річок Уж, Тетерів, Гнилоп'ять, Случ, Ірша та артезіанських свердловин.

Станом на 2022 рік, відповідно до наданої інформації, у маловодній місцевості перебував 131 населений пункт (7,9 % від загальної кількості населених пунктів області), з яких 1 місто, 6 смт та 124 села.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.6.2):

- **централізоване водопостачання** - усі 12 міст, 38 смт (88,4 %), 132 села (8,2 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 5 смт (Бучмани, Гришківці, Діброва, Новоозерянка, Яблунець) та у 1 481 селі;

- **централізоване водовідведення** - усі 12 міст, 35 смт (81,4 %), 18 сіл (1,1%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 8 смт (Брусилів, Біла Криниця, Бучмани, Гришківці, Діброва, Корнин, Новоозерянка, Яблунець) та у 1 595 селах.

Таблиця 5.6.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	12	12	12
<i>смт</i>	43	38	35
<i>села</i>	1 613	132	18
Разом	1 668	182	65

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.6.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах - 476,331 тис. осіб (82,3 %), у смт 61,174 тис. осіб (46,3 %), у селах - 66,678 тис. осіб (13,8 %);

- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах - 379,759 тис. осіб (65,6 %), у смт 59,191 тис. осіб (44,8 %), у селах - 19,254 тис. осіб (4 %).

Таблиця 5.6.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	579,0	476,331	379,759
<i>смт</i>	132,1	61,174	59,191
<i>села</i>	484,4	66,678	19,254
Разом	1 195,5	604,183	458,204

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 98 % населених пунктів та 89 % населення;

- ▶ питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 125; у смт - 92 у сільських населених пунктах - 67 л/добу;
- ▶ кількість вуличних колективних установок - 919;
- ▶ кількість колодязів - 240.

Протягом 2022 року подача питної води за графіком з систем централізованого водопостачання здійснювалась у смт Хорошів - 20 годин на добу (у 2021 році - 19 годин на добу) та смт Головино - 17 годин на добу (у 2021 році - 10 годин на добу).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 359, з них поверхневих - 6; кількість свердловин - 355. Потреба у додатковій потужності водозаборів - 4,75 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.6.2):

- ✓ піднято води - 31,73 млн м³;
- ✓ очищено - 29,08 млн м³ або 91,6 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам - 25,90 млн м³ або 81,6 %;
- ✓ реалізовано - 17,87 млн м³ або 56,3 %;
- ✓ знезаражено - 27,20 млн м³ або 85,7 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати - 13,86 млн м³ або 43,7 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 28,86 млн м³ або 91 % від загального обсягу; смт - 1,49 млн м³ або 4,7 %; сільські населені пункти - 1,38 млн м³ або 3,3 %.

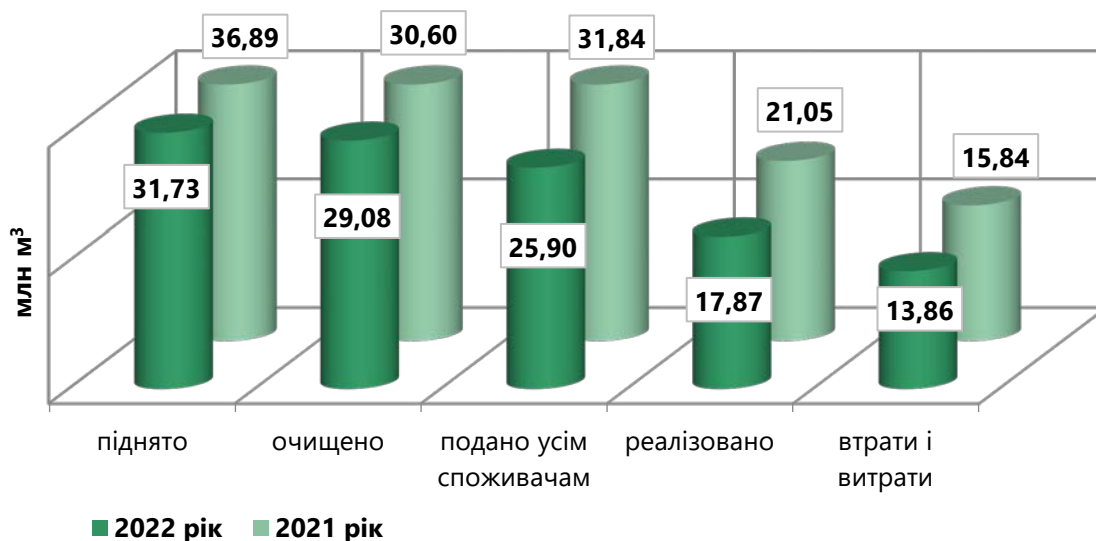

Рис. 5.6.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 70,96; за категорією «населення» - 45,99 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 261 (фактична потужність - 53,8 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 386 одиниць, з них заміни потребували 134 або 34,7% насосів, було замінено протягом року - 40 або 29,9 % від потреби (рис. 5.6.3).

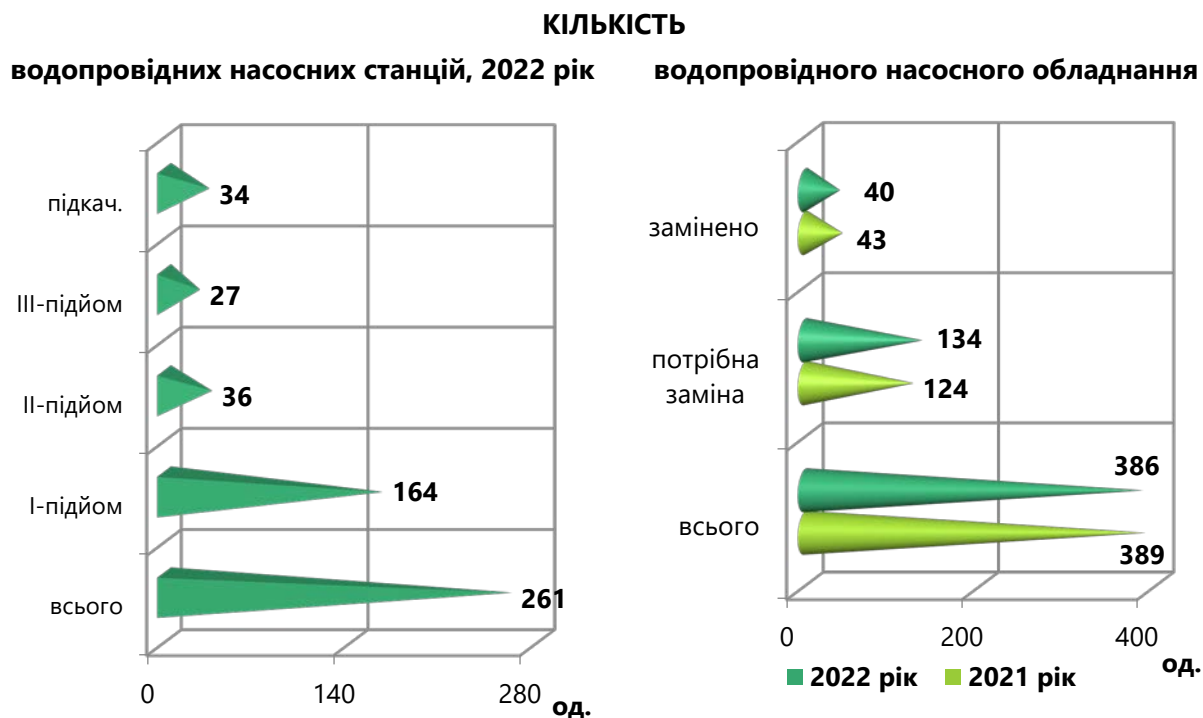

Рис. 5.6.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 3 826,67 км, з них ветхих та аварійних – 1 204,63 км або 31,5 %; протягом року було замінено 8,31 км або 0,7 % від потреби (рис. 5.6.4). Показник аварійності мереж знизився з 1,3 до 0,83 аварії на 1 км мережі.

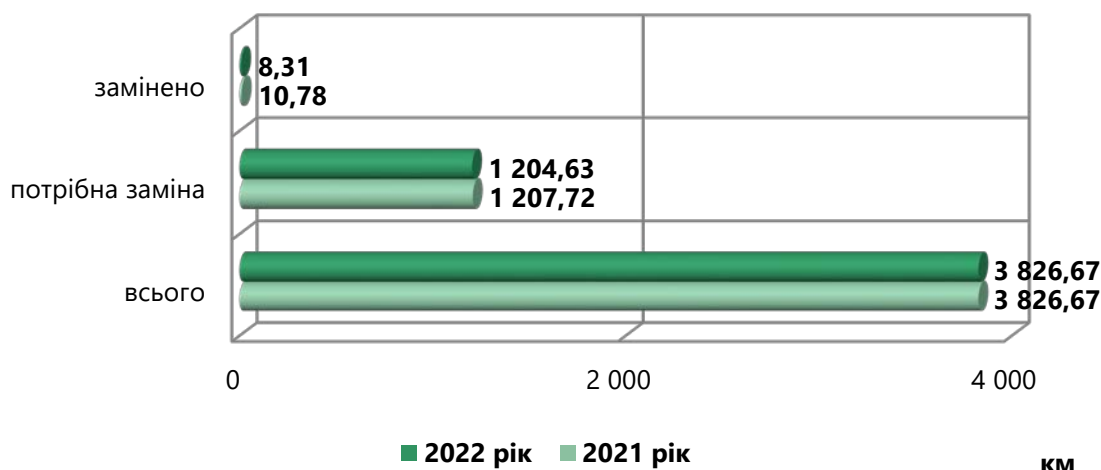

Рис. 5.6.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 142 з сумарним об'ємом 103,58 тис. м³; водонапірні башти - 114 з сумарним об'ємом - 8,67 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води у містах - 2,05 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року залишився на рівні минулого року - 76,4 %; квартир - збільшився з 87 до 89 %.

Системи централізованого водовідведення

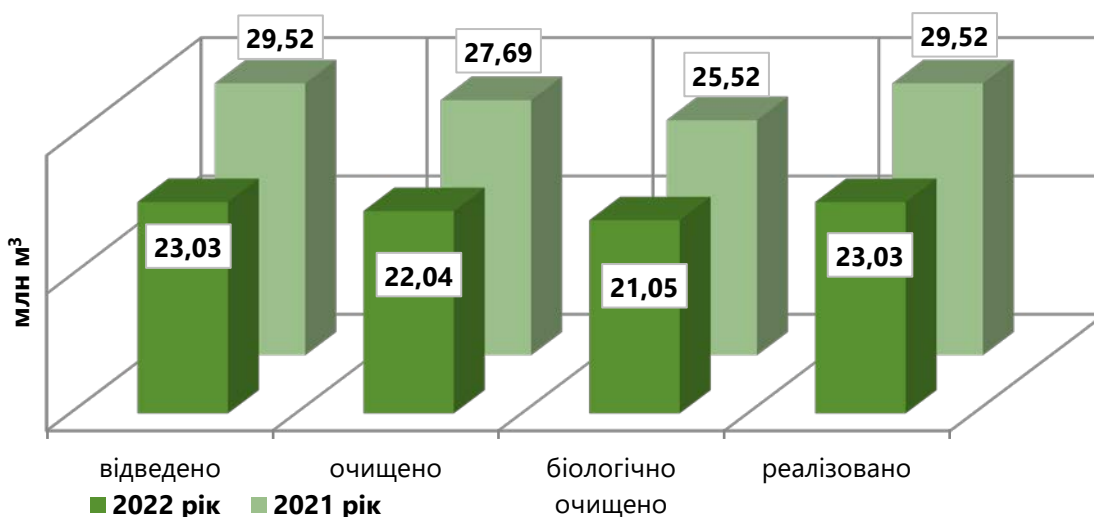
У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 105 (менше на 1); у смт - 88; у сільських населених пунктах - 51 (більше на 3) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.6.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 23,03 млн м³ (29,52 млн м³ у 2021 р.);
- ❖ відведено стічних вод – 23,03 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 22,04 млн м³ або 95,7 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 21,05 млн м³ або 91,4 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 22,42 млн м³ або 97,4 % від їх загальної кількості; у смт – 0,58 млн м³ або 2,5 %; у сільських населених пунктах - 0,03 млн м³ або 0,1 %.

Рис. 5.6.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

➤ 137 НС (загальна фактична потужність - 23,03 млн м³/рік); 238 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 102 або 42,9 % насосів, було замінено протягом року 11 або 10,8 % від потреби;

➤ 54 очисні споруди (загальна фактична потужність - 66,08 млн м³/рік), з них 21 потребували реконструкції; на 2 було зроблено реконструкцію (рис. 5.6.6).

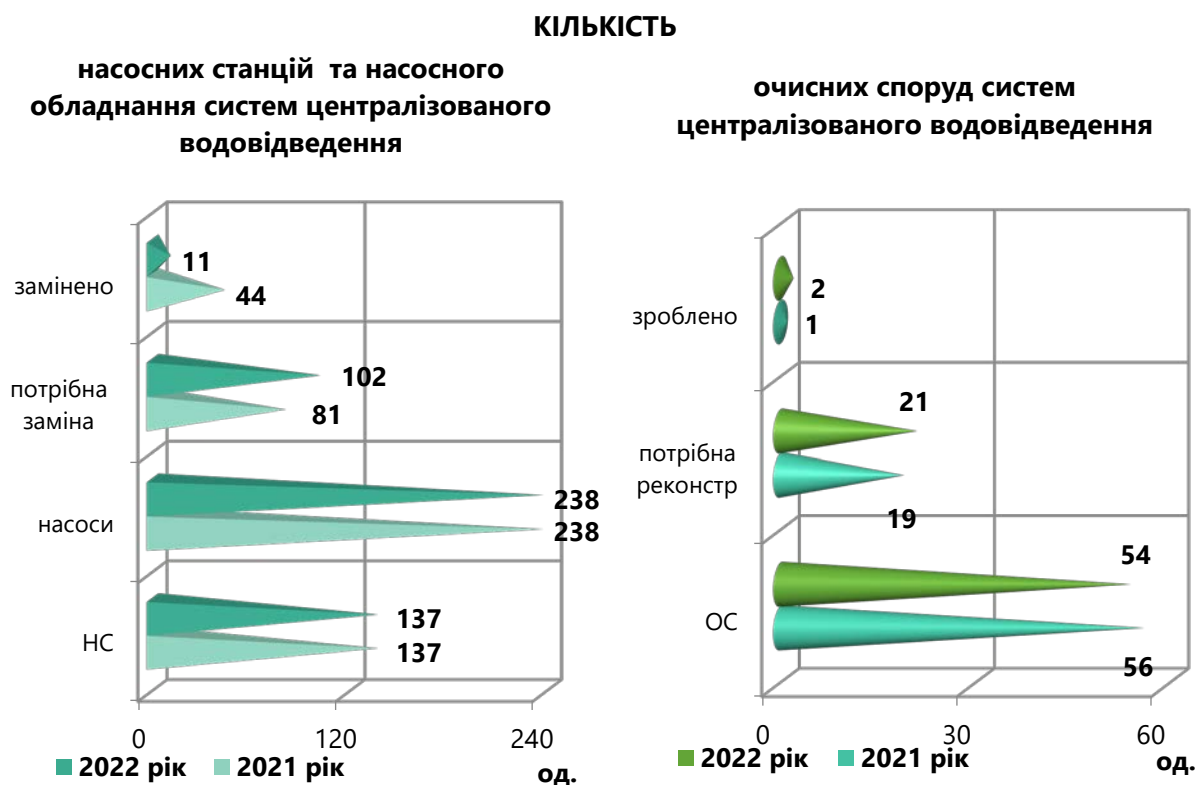

Рис. 5.6.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1 219,2 км, з них ветхих та аварійних – 615,76 км або 50,5 %; протягом року було замінено 1,79 км або 0,3 % від потреби (рис. 5.6.7). Показник аварійності мереж зріс з 1,9 до 2,14 аварії на 1 км мережі.

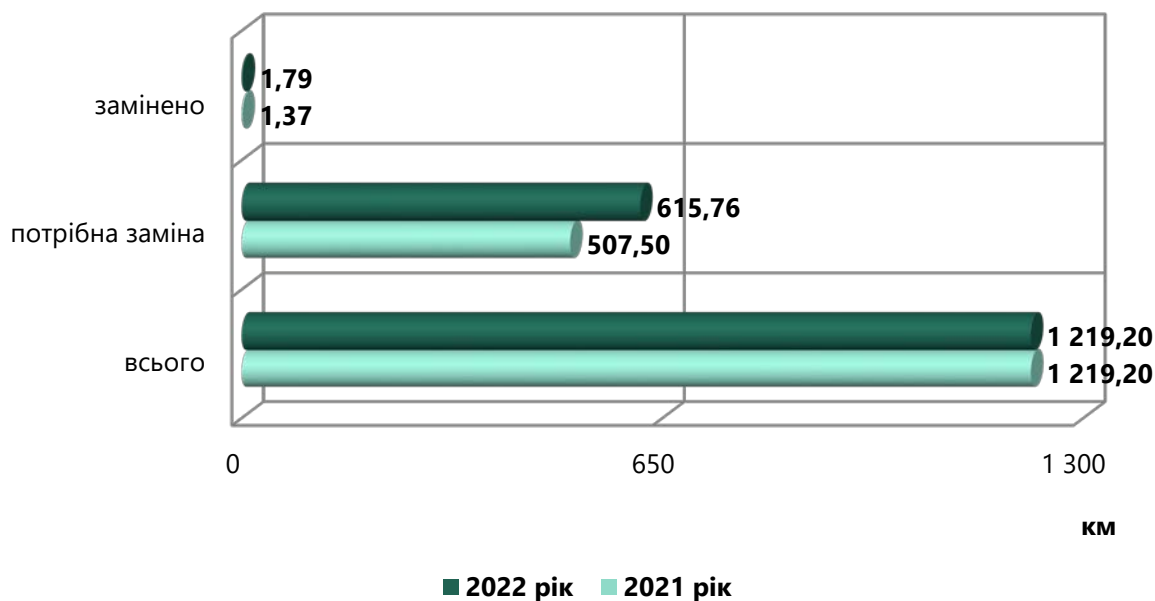

Рис. 5.6.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► у системах водопостачання знизилась з 24,7 до 23,5 млн кВт-год/рік; питомі витрати зросли - з 708,3 до 739,7 кВт год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення знизилась з 23,8 до 21,15 млн кВт-год/рік; питомі витрати зросли - з 806,2 до 918 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію у системах водопостачання збільшилась з 8 842,7 до 14 676,9 тис. грн, у системах водовідведення - з 9 469,2 до 14 218,7 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	12,74	12,74	12,60	12,60
максимальні	51,00	51,00	54,84	54,84
<i>для населення</i>				
мінімальні	11,15	11,15	12,60	12,60
максимальні	51,00	51,00	50,00	50,00
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	12,40	12,40	11,30	11,30
максимальна	63,60	63,60	64,85	64,85
середня	38,0	38,0	38,07	38,07
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	85	85	93	90
<i>для населення</i>	76	73	87	85

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 79 підприємств (у 2021 році - 81), в тому числі 7 спеціалізованих комунальних, 61 багатогалузеве комунальне, 11 відомчих. До комунальної форми власності у 2022 році належало 64 підприємства; до державної - 4; до іншої - 11.

Базове підприємство області - **КП «Житомирводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	КП «Житомир-водоканал»		МКП «Бердичів-водоканал»		КП Звягельської МР «Звягель-водоканал»		Коростенське КП «Водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн м³/рік								
<i>піднято</i>	23,13	19,32	2,95	2,57	2,57	2,50	2,47	1,94
<i>очищено</i>	21,3	17,8	2,95	2,57	2,57	2,50	2,15	1,72
<i>подано усім споживачам</i>	18,81	16,53	2,63	2,28	2,11	1,65	2,15	1,69

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2021 році
Житомирська область

Показники	КП «Житомир-водоканал»		МКП «Бердичів-водоканал»		КП Звягельської МР «Звягель-водоканал»		Коростенське КП «Водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
реалізовано	11,17	9,36	2,0	1,77	1,37	0,87	1,69	1,31
втрати та витрати	7,64	7,17	0,63	0,51	0,74	0,78	0,46	0,33
Водопровідні мережі, км								
всього	528,45	528,45	173,8	173,8	213,6	213,6	233,9	233,9
ветхі та аварійні	321,77	321,77	144,0	146,0	90,3	89,4	120,4	120,4
замінено	4,2	-	0,39	0,108	0,7	0,8	1,790	1,110
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	13,0	11,34	3,5	3,0	1,5	1,39	2,1	1,7
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	5393,7	7948,8	1432,3	1937,0	1537	1172,8	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн м³/рік								
реалізовано	10,1	8,4	-	-	0,97	0,91	1,71	1,40
відведено	18,6	14,1	-	-	2,04	1,99	3,30	3,06
очищено	18,6	14,1	-	-	2,04	1,99	3,30	3,06
біологічно очищено	18,6	14,1	-	-	2,04	1,99	3,30	3,06
доочищено	-	-	-	-	-	-	-	-
Мережі централізованого водовідведення, км								
всього	263,03	263,03	84	84	90,6	90,6	203,0	203,0
ветхі та аварійні	183,21	183,212	53,4	54,5	34	33,8	125,8	138,5
замінено	0,46	-	0,3	0,094	-	0,2	0,212	0,092
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	17,6	16	0,588	0,5	1,95	1,85	1,53	1,56
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	7 297,4	11 205	252,3	341,8	1 456	1 102,7	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Будівництво нових об'єктів	-	0,16
2.	Завершення будівництва об'єктів	1,10	6,0
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	3,67	0,02
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,15	2,08
5.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,88	0,01
6.	Інші заходи	2,02	-
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		7,82	8,27

Протягом 2022 р. ліцензіатом НКРЕКП - КП «Житомирводоканал» - заходи з розвитку не здійснювались.

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	38,9	31,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,9	30,6
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	36	61,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	35,2
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	43,4	50
	<i>бактеріологічні показники</i>	19,3	32,6
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	38,9	31,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,9	30,6
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	36,3	25,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	11,1	20,9
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	44,1	40,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	15,0	38,1

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області.

Найменування населеного пункту	Показники
м. Радомишль	Залізо загальне, загальна жорсткість
м. Олевськ, смт Хорошів	Залізо загальне, загальні коліформи
смт Першотравенськ	Нітрати, загальні коліформи, ентерококи
смт Миропіль	Залізо загальне, нітрати, загальна жорсткість, каламутність, загальні коліформи, ентерококи
смт Романів	Залізо загальне, загальні коліформи, ентерококи
смт Городниця Городницької ТГ	Загальні коліформи, ентерококи
смт Нова Борова Новоборівська ТГ	Марганець, загальні коліформи
смт Любар	Залізо загальне, загальна жорсткість, БГКП, ентерококи
смт Черняхів	Забарвленість каламутність, залізо загальне, марганець
смт Головино с. Наталівка Звягельської ТГ	Загальні коліформи, забарвленість, каламутність, залізо загальне
смт Ємільчине, смт Новогуйвинське, смт Народичі, с. Морозівка Брусилівська ТГ с. Н.Дорогинь, с. Норинці Народицька ТГ, с. Райгородок	Залізо загальне
с. Сусли Стриївської ТГ	Залізо загальне, каламутність, загальна жорсткість, загальні коліформи
с. Поліське	Залізо загальне, забарвленість
с. Потіївка, Потіївської ТГ, с.Соколів, Курненська ТГ	Загальні коліформи

Охорона природних водойм

Таблиця 5.6.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	63,36	52,61
нормативно чистих без очищення	31,64	26,89
нормативно очищених	29,63	24,43
недостатньо очищених	1,92	1,11
неочищених	0,19	0,18
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	28,54	23,03
нормативно чистих без очищення	0,73	0,57
нормативно очищених	25,92	21,43
недостатньо очищених	1,75	0,93
неочищених	0,14	0,11

Таблиця 5.6.6

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
Водойми I-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	68,6	46,6
<i>за мікробіологічними показниками</i>	14,3	26,7
Водойми II-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	36,8	75,0
<i>за мікробіологічними показниками</i>	7,1	57,9

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Заходи, що проводяться підприємствами області, направлені на скорочення витрат матеріальних ресурсів, зменшення втрат та витрат води, покращення якості надання послуг. Основними проблемними питаннями є: застарілість обладнання, зношеність водопровідних мереж та мереж систем централізованого водовідведення, невідповідність наявних інфраструктурних потужностей зростаючим вимогам та потребам, підвищення вартості паливних, матеріальних та енергетичних ресурсів.

Не менш важливим є питання якості води, яка за своїми природними властивостями містить підвищений вміст заліза.

Органами місцевого самоврядування протягом 2022 року з питання забезпечення споживачів якісною питною водою проведено 105 нарад, до роботи яких долучились спеціалісти Держпродспоживслужби, відбулося засідання 32 комісій з питань ТЕБ та НС, в засобах масової інформації та на офіційних сайтах опубліковано 63 статті.

Значна кількість населення області користується питною водою з нецентралізованих джерел водопостачання, тому актуальним є питання якості води з даних джерел. Протягом 2022 року було обстежено 500 джерел нецентралізованого водопостачання, порушення їх облаштування було виявлено на 45% об'єктів. При обстеженнях спеціалістами Держпродспоживслужби області здійснювалось розповсюдження пам'яток та проводились бесіди, надавались роз'яснення щодо вимог по облаштуванню і експлуатації колодязів, каптажів тощо.

5.7 Закарпатська область

Закарпатською обласною державною адміністрацією (Закарпатською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 41,942 млн м³ води, що на 2,915 млн м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив 24,312 (більше на 2,076) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 13,602 (більше на 1,710) млн м³, на виробничі - 9,534 (більше на 0,188) млн м³. Для підземної води ці показники були: всього використано – 13,291 (більше на 2,049) млн м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби – 7,831 (більше на 1,819) млн м³ (табл. 5.7.1, рис. 5.7.1).

Таблиця 5.7.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	39,027	41,942	+2,915
	<i>поверхневої</i>	21,119	21,437	+0,318
	<i>підземної</i>	17,908	20,505	+2,597
2	Використання води, млн м³			
	всього	22,236	24,312	+2,076
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	11,892	13,602	+1,710
	<i>на виробничі потреби</i>	9,346	9,534	+0,188
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,029	0,029	0,0
	<i>на зрошення</i>	0,851	0,868	+0,017
<i>на інші потреби</i>	0,118	0,279	+0,161	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	11,242	13,291	+2,049
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	6,012	7,831	+1,819
	<i>на виробничі потреби</i>	4,937	5,325	+0,388
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,029	0,029	0,0
	<i>на зрошення</i>	0,264	0,042	-0,222
<i>на інші потреби</i>	-	0,064	+0,064	

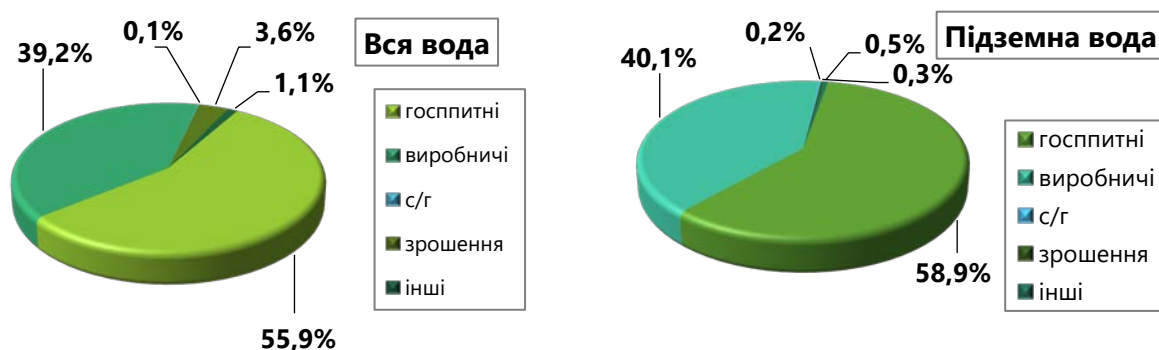

Рис. 5.7.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з поверхневих джерел - річок Уж, Свалявка, Ждиммер, Боржава, Вича, Тиса, Шопурка, та артезіанських свердловин, шахтних та трубчатих колодязів, природних джерел (криниць).

Населених пунктів, які перебувають у маловодній місцевості, відповідно до наданої інформації, на території області немає.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.7.2):

- **централізоване водопостачання** - усі 11 міст, усі 19 смт, 191 село (33,2 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 384 селах;

- **централізоване водовідведення** - усі 11 міст, 15 смт (78,9 %), 16 сіл (2,8%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 4 смт (Буштино, Кобилецька Поляна, Середнє, Дубове) та у 559 селах.

Таблиця 5.7.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	11	11	11
<i>смт</i>	19	19	15
<i>села</i>	575	191	16
Разом	605	221	42

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.7.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах - 296,207 тис. осіб (86 %), у смт 57,616 тис. осіб (48,5 %), у селах - 114,923 тис. осіб (14,6 %);

- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах - 287,744 тис. осіб (83,5 %), у смт 46,245 тис. осіб (38,9 %), у селах - 9,91 тис. осіб (1,3 %).

Таблиця 5.7.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	344,589	296,207	287,744
<i>смт</i>	118,772	57,616	46,245
<i>села</i>	780,737	114,293	9,910
Разом	1 244,098	468,116	343,899

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 27,1 % населених пунктів та 34,9 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 100,66 (більше на 8,75); у смт – 35,19 (більше на 2,39); у сільських населених пунктах - 27,35 (більше на 0,05) л/добу;

➤ кількість вуличних колективних установок - 24; відсоток населення, що споживає з них воду - 0,055 %.

Протягом 2022 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах: м. Іршава - 20 годин на добу, м. Хуст - 12 годин на добу, смт Солотвино – 16 годин на добу, як і у 2021 році, м. Мукачево - 24 години на добу (у 2021 році – 18 годин на добу).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області - 58, з них поверхневих - 14, кількість свердловин - 188. Потреба у додатковій потужності водозаборів - 4,32 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.7.2):

- ✓ піднято води – 20,84 млн м³;
- ✓ очищено - 6,66 млн м³ або 32 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам - 20,52 млн м³ або 98,5 %;
- ✓ реалізовано – 13,81 млн м³ або 66,3 %;
- ✓ знезаражено – 15,66 млн м³ або 75,1 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 7,03 млн м³ або 33,7 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: у містах – 19,95 млн м³ або 95,7 % від загального обсягу; у смт - 0,46 млн м³ або 2,2 %; у сільських населених пунктах - 0,43 млн м³ або 2,1 %.

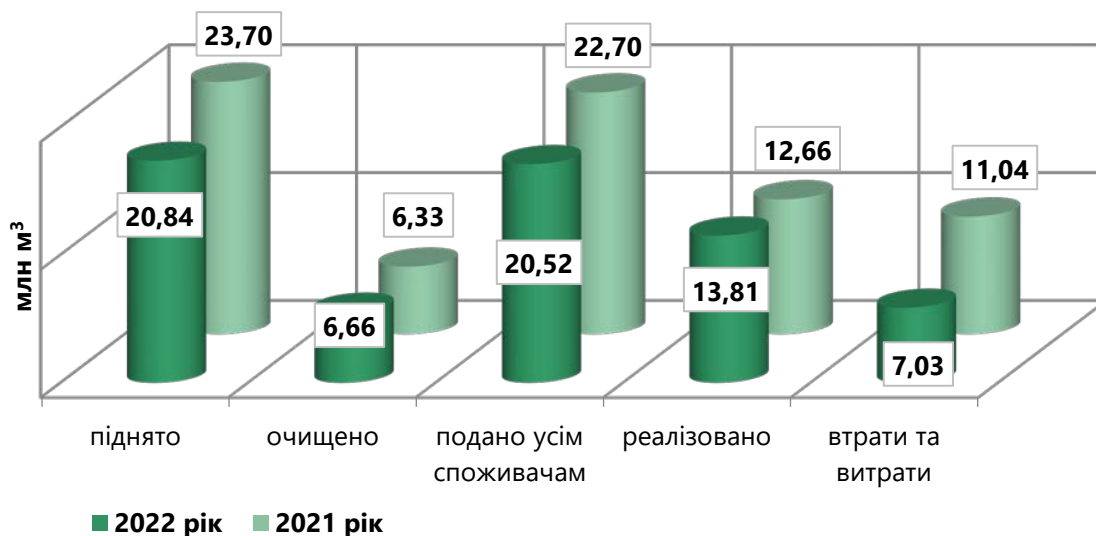

Рис. 5.7.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 37,84; за категорією «населення» - 26,06 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 203 (фактична потужність – 61,51 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 323 одиниці, з них заміни потребували 86 або 26,6% насосів, було замінено протягом року - 49 або 57 % від потреби (рис. 5.7.3).

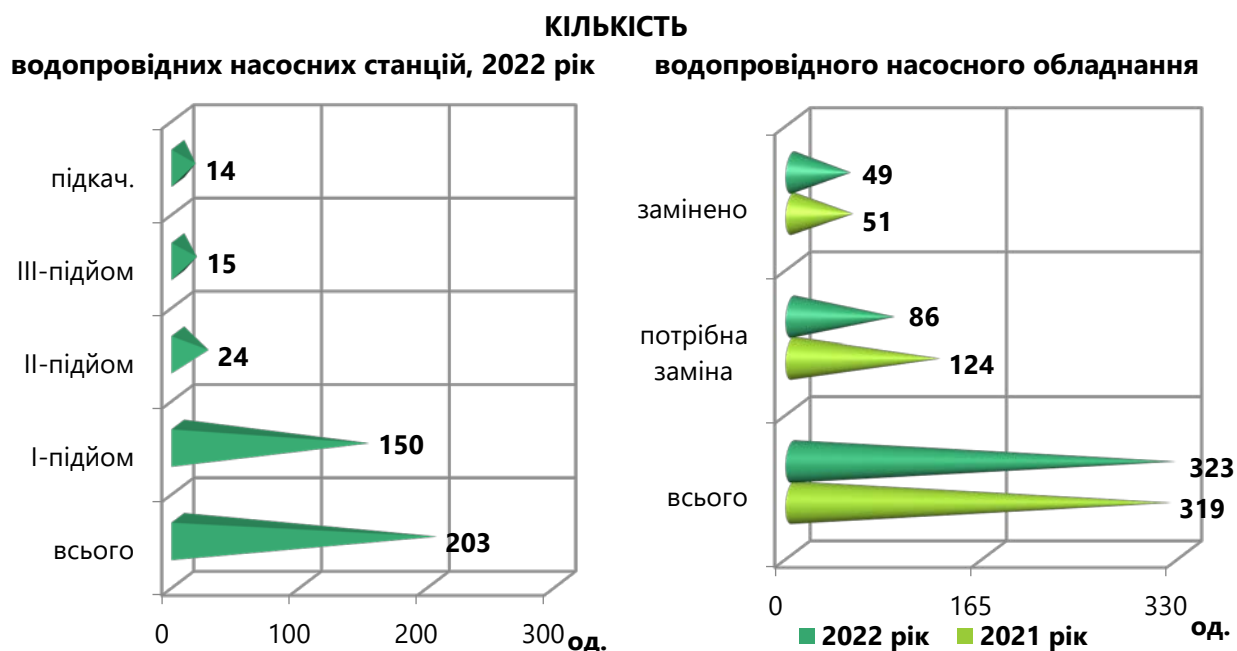

Рис. 5.7.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 2 508,7 км, з них ветхих та аварійних – 331,3 км або 13,2 %; протягом року було замінено 6,92 км або 2,1 % від потреби (рис. 5.7.4). Показник аварійності мереж знизився з 0,52 до 0,38 аварії на 1 км мережі.

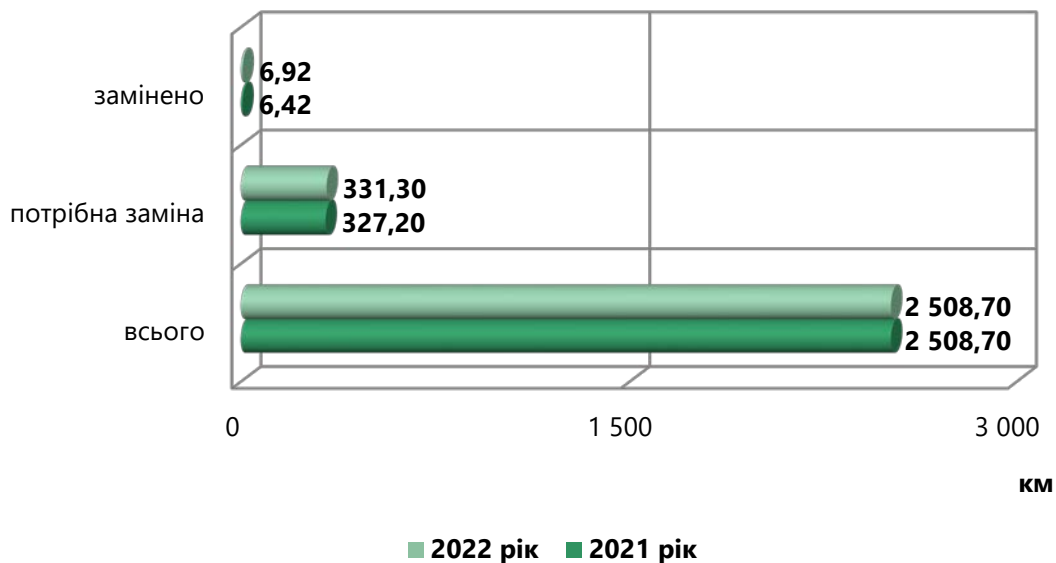

Рис. 5.7.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 69 з сумарним об'ємом - 65,2 тис. м³; водонапірні башти - 14 з сумарним об'ємом - 0,69 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води - 2,6 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився з 10,5 до 11,4 %; квартир - з 91,5 до 91,6 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 128,25 (більше на 35,86); у смт – 8,07 (більше на 0,23); у сільських населених пунктах - 0,25 (більше на 0,01) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.7.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 16,55 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 29,70 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 29,56 млн м³ або 99,5 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 25,62 млн м³ або 86,3 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 29,28 млн м³ або 98,6 % від їх загальної кількості; у смт - 0,35 млн м³ або 1,2 %; у сільських населених пунктів - 0,07 млн м³ або 0,2 %.

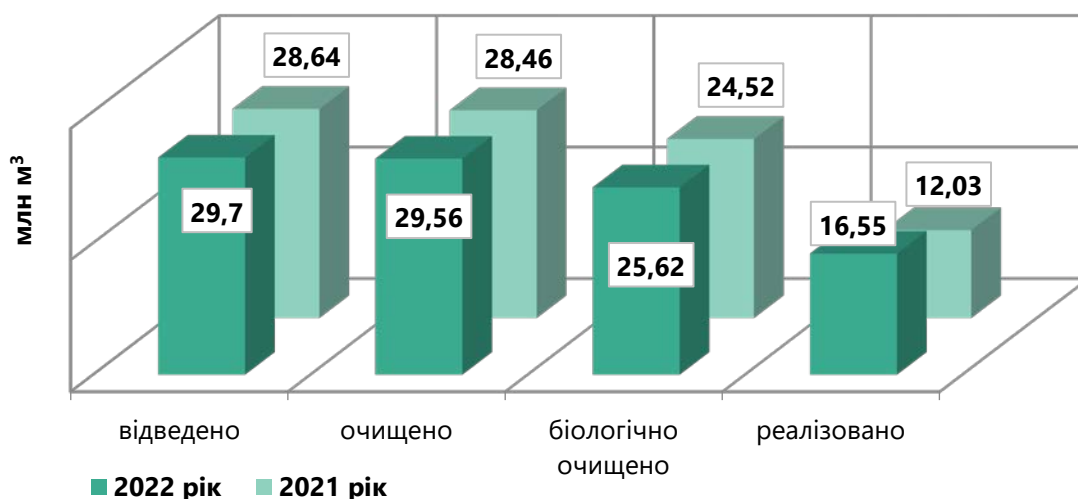

Рис. 5.7.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками (рис. 5.7.6):

➤ 77 НС (загальна фактична потужність – 77,67 млн м³/рік); 166 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 48 або 28,9 % насосів, було замінено протягом року – 15 або 31,3 % від потреби;

➤ 16 очисних споруд (загальна фактична потужність – 66,72 млн м³/рік), з них усі потребували реконструкції; протягом року реконструкція очисних споруд не проводилась.

КІЛЬКІСТЬ

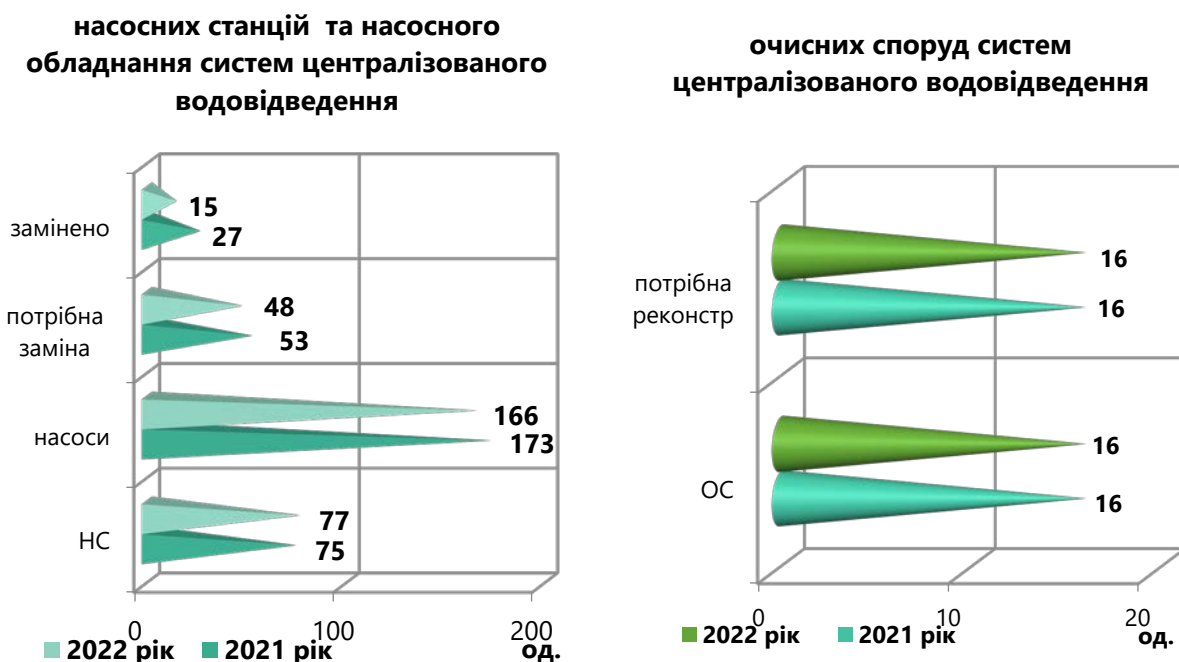

Рис. 5.7.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 687,0 км, з них ветхих та аварійних – 188,87 км або 27,5 %; протягом року було замінено 0,62 км або 0,3 % від потреби (рис. 5.7.7). Показник аварійності мереж знизився з 1,55 до 1,51 аварій на 1 км мережі.

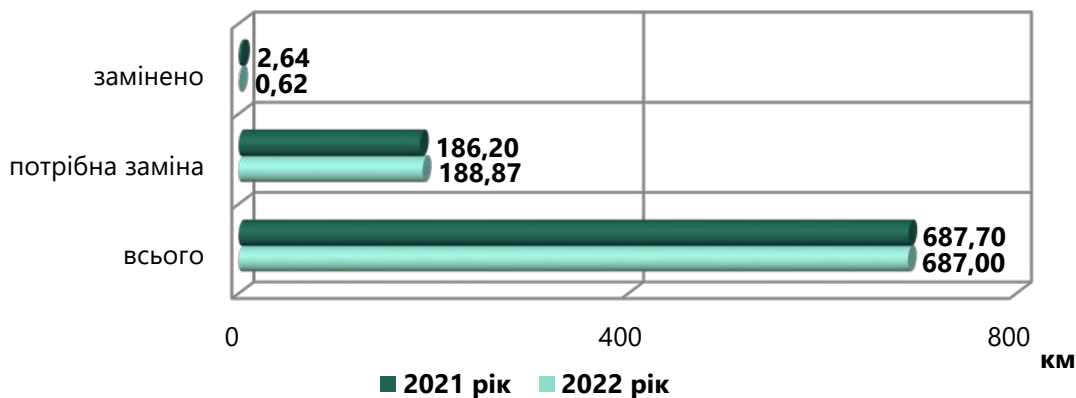

Рис. 5.7.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизились з 22,06 до 21,80 млн кВт·год/рік; питомі витрати зросли з 930,9 до 1 045,5 кВт год/1000 м³ води;

- ▶ у системах водовідведення знизились з 10,82 до 10,76 млн кВт·год/рік; питомі витрати - з 377,1 до 362,3 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась - з 19 759,8 до 28 379,3 тис. грн; в системах водовідведення - з 8 150,7 до 11 083,6 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	12,96	12,96	8,25	10,01
максимальні	43,13	43,13	31,53	31,53
<i>для населення</i>				
мінімальні	12,96	12,96	8,25	10,01
максимальні	27,72	30,84	19,72	24,72
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	11,47	16,02	8,34	12,25
максимальна	45,15	51,93	23,73	36,85
середня	21,12	24,02	12,21	16,85
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	80,97	74,36	84,25	76,71
<i>для населення</i>	83,46	80,32	85,23	72,27

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 37 підприємств (у 2021 році - 38 підприємств), в тому числі 12 спеціалізованих комунальних, 17 багатогалузевих комунальних, 8 відомчих. До комунальної форми власності у 2022 році належало 27 підприємств; до державної - 2; до іншої - 8. Базове підприємство області - КП «Водоканал міста Ужгород».

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	КП «Водоканал м. Ужгорода»		ММКП «Мукачів-водоканал»*		ВУЖКГ м. Виноградів		ВУВКГ м. Хуст	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн м³/рік								
<i>піднято</i>	8,81	9,46	8,91	5,51	0,88	0,88	8,81	9,46
<i>очищено</i>	4,21	4,54	0,55	0,27	-	-	4,21	4,54
<i>подано усім споживачам</i>	7,71	8,22	8,73	4,86	0,88	0,88	7,71	8,22
<i>реалізовано</i>	5,04	5,37	2,34	1,45	0,64	0,63	5,04	5,37
<i>втрати та витрати</i>	2,71	4,09	6,38	3,41	0,24	0,25	2,71	4,09
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	286,5	286,6	226,35	227,01	24,8	25,6	286,5	286,6
<i>ветхі та аварійні</i>	151,3	151,7	14,74	10,72	5,5	5,5	151,3	151,7
<i>замінено</i>	1,1	2,2	1,70	1,02	0,6	0,3	1,1	2,2
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	10,37	10,33	6,79	5,08	0,73	0,73	10,37	10,33

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Закарпатська область

Показники	КП «Водоканал м. Ужгорода»		ММКП «Мукачів-водоканал»*		ВУЖКГ м. Виноградів		ВУВКГ м. Хуст	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	4 576,0	9 136,2	10 346,90	5 972,9	-	-	4 576,0	9 136,2
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн м³/рік								
<i>реалізовано</i>	18,0	18,64	3,4	3,43	0,53	0,49	18,0	18,64
<i>відведено</i>	18,0	18,64	7,67	7,63	0,53	0,49	18,0	18,64
<i>очищено</i>	17,0	18,57	7,67	7,63	0,53	0,49	17,0	18,57
<i>біологічно очищено</i>	17,0	18,57	5,84	5,84	-	-	17,0	18,57
<i>доочищено</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	207,9	208,3	227,88	228,27	16,8	16,8	36,9	36,9
<i>ветхі та аварійні</i>	69,3	69,6	29,79	29,47	2,0	2,0	4,4	4,4
<i>замінено</i>	0,197	0,20	0,19	0,32	0,32	0	0,4	0
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	6,31	6,235	3,20	3,22	0,15	0,15	0,265	0,27
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	2 804,6	6 146,3	3 596,50	3 040,20	-	-	-	-

*Збір та очищення стічних вод у м.Мукачево у 2022 р. здійснював КП «Міськводоканал», м. Мукачево

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Будівництво нових об'єктів	3,610	8,491
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	9,687	19,552
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	6,227	1,471
4.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	1,419	-
5.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	8,429	-
6.	Інші заходи водопостачання: придбання спецтранспорту, генераторів, насосного обладнання, системи диспетчеризації на водозаборах та шафи управління частотним керування на НС, буріння нових свердловин водовідведення: придбання спецтранспорту, генераторів, глибинного насосного обладнання, комплекти перетворювачів частоти, витратоміри, ультразвукові лічильники стічних вод на очисних спорудах	70,362	36,975
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		99,734	66,489

Загальна вартість здійснених заходів ліцензіатом НКРЕКП - КП «Водоканал міста Ужгорода» у 2022 році складала: для систем водопостачання – 19,939 млн грн (у 2021 році - 5,113 млн грн), для систем водовідведення – 5,407 млн грн (у 2021 році - 4,031 млн грн).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	1,5	0,5
	бактеріологічні показники	10,9	11,2
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	0	0
	бактеріологічні показники	0	0
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	11,4	8,7
	бактеріологічні показники	25,3	19,4
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	5,5	2,3
	бактеріологічні показники	8,0	5,0
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	6,3	1,3
	бактеріологічні показники	9,4	5,4
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	4,6	4,0
	бактеріологічні показники	19,8	14,0

За інформацією державної установи «Закарпатський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» відсутні дані про тяжкі надзвичайні ситуації у системах питного водопостачання у 2022 році.

На початку 2022 року було зареєстровано, переважно, спорадичні випадки інфекційних хвороб. У період з грудня 2021 по січень 2022 року серед мешканців Ужгородського району (Великоберезнянська, Дубриницько-Малоберезнянська та Ставненська територіальні громади) зареєстровано спалах ротавірусної інфекції з кількістю хворих 95 осіб. Шлях передачі інфекції був, ймовірно, водний та контактнo-побутовий. Завдяки виконаним заходам в територіальних громадах спалах локалізовано.

Охорона природних водойм

Таблиця 5.7.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	39,521	42,380
нормативно чистих без очищення	9,557	11,576
нормативно очищених	26,071	27,072
недостатньо очищених	3,772	3,565
неочищених	0,121	0,168
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	28,683	29,225
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	24,914	25,635
недостатньо очищених	3,648	3,456
неочищених	0,121	0,134

Таблиця 5.7.6

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2021 р.	2022 р.
Водойми I-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	16,6	7,1
<i>за мікробіологічними показниками</i>	0	28,2
Водойми II-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	2,3	3,3
<i>за мікробіологічними показниками</i>	14,7	21,6

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Загальна сума дебіторської заборгованості по підприємствах питного водопостачання та централізованого водовідведення області за станом на 01 січня 2023 р. склала 286,4 млн грн, у тому числі: за надані послуги – 213,4 млн грн, із неї заборгованість населення 126,4 млн гривень. Протягом звітного року дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги зросла на 17,8 відс. за рахунок збільшення боргу по інших споживачах.

Загальна сума кредиторської заборгованості за станом на 01 січня 2023 р. становить 316,5 млн грн, у тому числі: заборгованість за товари, роботи, послуги 168,1 млн грн, із неї заборгованість за енергоносії – 59,4 млн гривень.

У звітному періоді зберігалася тенденція до накопичення споживачами заборгованості за отримані послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та ріст цін на енергетичні та матеріальні ресурси, що спричинило збільшення кредиторської заборгованості.

Підприємствами питного водопостачання та централізованого водовідведення області за 2022 рік отримано збитки від основної діяльності, з урахуванням фінансової підтримки, наданої з місцевих бюджетів територіальних громад, у сумі 21,5 млн гривень.

У 2022 році підприємствами питного водопостачання та централізованого водовідведення Закарпатської області було вжито заходів та забезпечено безперебійну роботу і надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення як мешканцям краю, так і внутрішньо переміщеним особам, що знайшли свій прихисток у Закарпатській області. Для цього залучено фінансові ресурси місцевих бюджетів територіальних громад, обігові кошти водопостачальних підприємств, міжнародних організацій та допомогу міст-побратимів країн Європейського Союзу у вигляді гуманітарної допомоги, наданої обладнанням та устаткуванням.

З місцевих бюджетів через місцеві програми реформування та підтримки підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення, програми підтримки комунальних підприємств, поповнення статутних фондів водоканалів на проведення реконструкції водопровідних насосних станцій та насосних станцій систем централізованого водовідведення, водопровідних мереж та каналізаційних колекторів, придбання машин та механізмів, а також на придбання паливно-мастильних матеріалів та оплати спожитої електроенергії спрямовано кошти у сумі 145,1 млн гривень.

За рахунок обігових коштів водопостачальних підприємств та інвестиційних програм проводилися поточні локальні роботи з ремонту водопровідних мереж та

мереж централізованого водовідведення, заміни насосного обладнання та модернізація інших об'єктів, оновлено устаткування лабораторії комунального підприємства «Водоканал м. Ужгорода». На ці цілі спрямовано фінансовий ресурс у сумі 24,8 млн гривень.

За інші незаборонені законодавством джерела фінансування придбано техніку та обладнання на загальну суму 8,9 млн гривень.

За повідомленням державної екологічної інспекції у Закарпатській області державний нагляд (контроль) за дотриманням суб'єктами господарювання вимог природоохоронного законодавства України здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Відповідно до пункту першого постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. №303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» (зі змінами) проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду на період воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», припинено.

Під час проведеної позапланової перевірки виконання комунальним підприємством «Житлово-комунальне об'єднання «Гранд» Берегівської міської ради раніше виданого припису за порушення вимог природоохоронного законодавства в частині охорони та раціонального використання водних ресурсів притягнуто до адміністративної відповідальності посадову особу на загальну суму штрафу 0,255 тис. грн, який сплачено.

5.8 Запорізька область

Запорізькою обласною державною адміністрацією (Запорізькою обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Запорізькій області у 2022 році. Матеріали надано по підконтрольним Україні територіям Запорізькій області.

За 2021 рік дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення відсутні, тому подаються дані лише за 2022 рік.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 73,57 млн м³ води. Загальний обсяг використаної води становив – 63,07 млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 62,54 млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 0,33 млн м³ води на питні потреби (табл. 5.8.1, рис. 5.8.1).

Таблиця 5.8.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	-	73,57	-
	у тому числі з поверхневих джерел	-	73,24	-
	у тому числі з підземних джерел	-	0,33	-
2	Використання води, млн м³			
	всього	-	63,07	-
	на господарсько-питні потреби	-	62,54	-
	на виробничі потреби	-	-	-
	на сільськогосподарські потреби	-	0,02	-
	на зрошення на інші потреби	-	- 0,51	- -
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	-	0,33	-
	на господарсько-питні потреби	-	0,33	-
	на виробничі потреби	-	-	-
	на сільськогосподарські потреби	-	-	-
	на зрошення на інші потреби	-	- -	- -

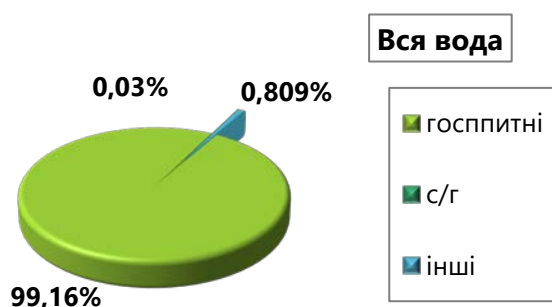

Рис. 5.8.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовуються поверхневі води р. Дніпро та підземні води (водоносні горизонти неогенових і палеогенових відкладів).

Відповідно до наданої інформації станом на 2022 рік, у маловодній місцевості перебувало 30 населених пунктів (8,5 % від загальної кількості н/п області), з яких 1 смт та 29 сіл.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.8.2):

▪ **централізоване водопостачання** – 4 міста, 7 смт (77,8 %), 131 село (38,3 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 2 смт (Комишуваха, Тернувате) та у 211 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – 4 міста, 5 смт (55,6 %), 5 сіл (1,5 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у 4 смт (Кушугум, Малокатеринівка, Тернувате, Залізничне) та у 337 селах.

Таблиця 5.8.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	4	4	4
<i>смт</i>	9	7	5
<i>села</i>	342	131	5
Разом	355	142	16

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.8.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 730,857 тис. осіб (97 %), у смт – 25,478 тис. осіб (74,6 %), у селах – 23,498 тис. осіб (27,4 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 528,5 тис. осіб (70,1 %), у смт – 0,6 тис. осіб (1,8 %), у селах – 1,877 тис. осіб (2,2 %).

Таблиця 5.8.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	753,504	730,857	528,5
<i>смт</i>	34,165	25,478	0,6
<i>села</i>	85,674	23,498	1,877
Разом	873,343	779,833	530,977

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 22,8 % н/п та 77,1 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 103,6; у смт – 40,4; у сільських населених пунктах – 41,7 л/добу;

➤ кількість вуличних колективних установок – 14; відсоток населення, що споживає з них воду – 0,73 %.

Протягом 2022 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах:

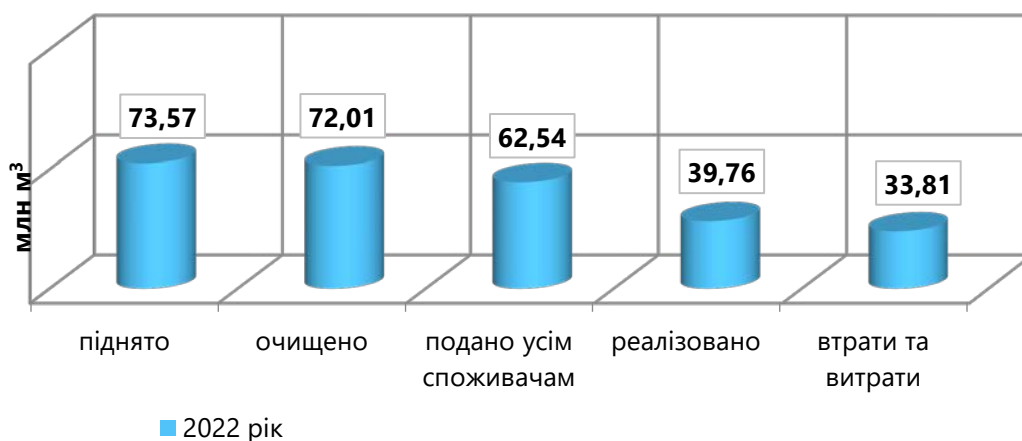
Назва населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2021 р.	2022 р.
с. Васильківське, Запорізький р-н	4	4

Привізйна питна вода в системі водопостачання області застосувалась повністю або частково у 146 населених пунктах, зокрема у 1 смт повністю (Комишуваха – 5,2 тис. осіб) та у 1 місті частково (Оріхів – 86 осіб або 5 % від загальної чисельності населення міста) та 144 селах; загальна кількість населення області, які користувались привізною водою, складала – 30,696 тис. осіб або 3,5 % від загальної чисельності населення області, з яких сільського населення (без смт) – 25,369 тис. осіб або 2,9 % від загальної чисельності населення області.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 5, з них поверхневих – 3, кількість свердловин – 29. Потужність водозаборів – 75,24 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.8.2):

- ✓ піднято води – 73,57 млн м³;
- ✓ очищено – 72,01 млн м³ або 97,9 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 62,54 млн м³ або 85 %;
- ✓ реалізовано – 39,76 млн м³ або 54 %;
- ✓ знезаражено – 73,24 млн м³ або 99,6 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 33,81 млн м³ або 46 %.

Рис. 5.8.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 73,21 млн м³ або 99,5 % від загального обсягу; смт – 0,27 млн м³ або 0,4 %; сільські н/п – 0,09 млн м³ або 0,1 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 108,94; за категорією «населення» – 77,71 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 53 (фактична потужність – 223,78 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання – 178 одиниць, з них заміни потребували 30 або 16,9%, було замінено протягом року – 1 або 3,3 % від потреби (рис. 5.8.3).

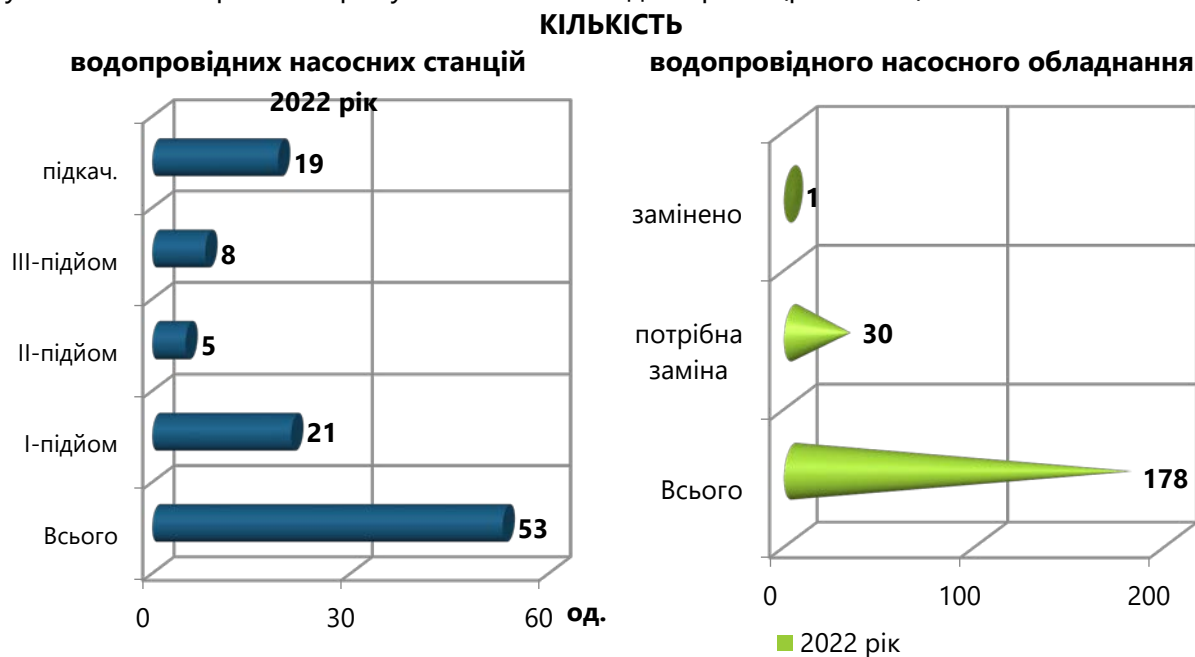

Рис. 5.8.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 3 097,1 км, з них ветхих та аварійних – 1 576,1 км або 50,9 %; протягом року було замінено 14,98 км або 1,0 % від потреби (рис. 5.8.4). Показник аварійності мереж – 0,98 аварій на 1 км мережі.

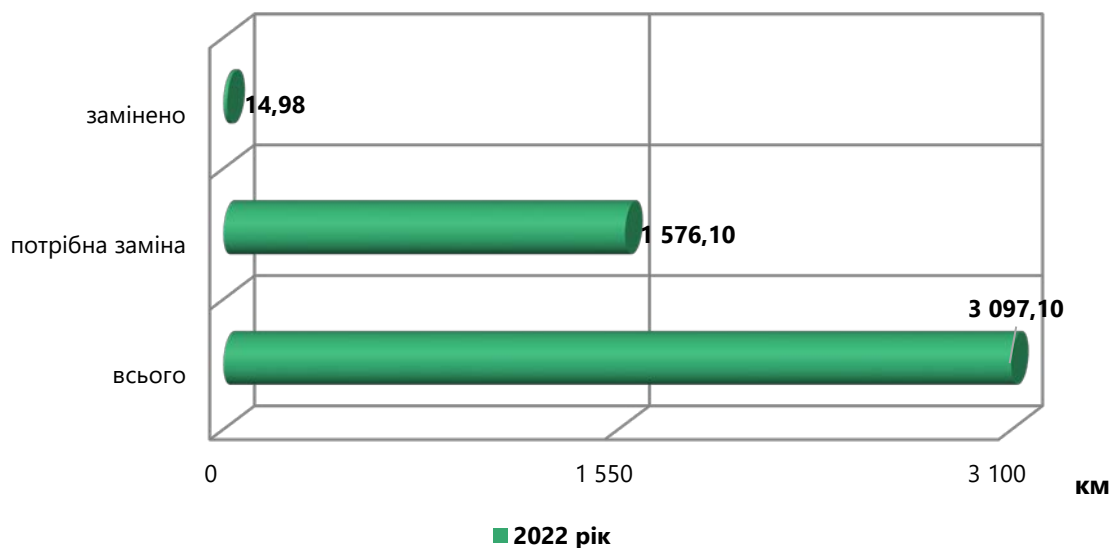

Рис. 5.8.4. Протяжність водопровідних мереж, км

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року – 16,08 %; квартир – 88,8 %.

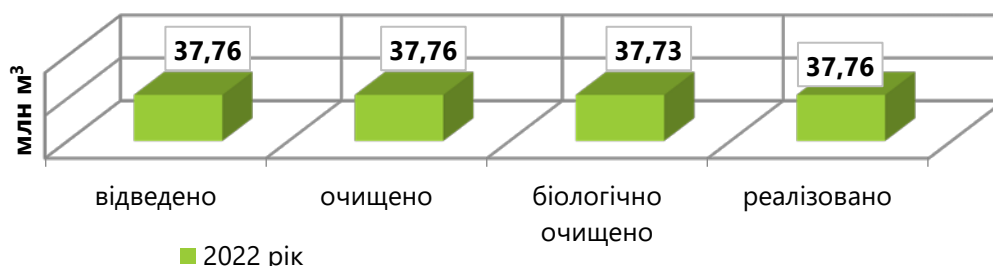
Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 71,4; у смт – 33,3; у сільських н/п – 31,9 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.8.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 37,76 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 37,76 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 37,76 млн м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 37,73 млн м³ або 99,9 %.

Рис. 5.8.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

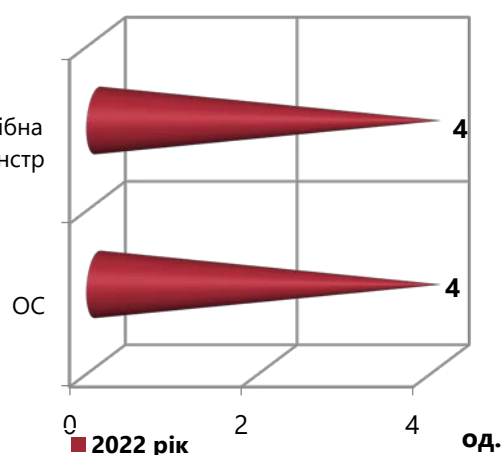
➤ 52 НС (загальна фактична потужність – 42,6 млн м³/рік); 279 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 7 або 2,5 % насосів, було замінено протягом року – 6 або 85,7 % від потреби;

➤ 4 очисних споруди (загальна фактична потужність – 38,32 млн м³/рік), з них усі потребували реконструкції; реконструкція не проводилась (рис. 5.8.6).

КІЛЬКІСТЬ

насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

очисних споруд систем централізованого водовідведення

Рис. 5.8.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1 107,1 км, з них ветхих та аварійних – 705,8 км або 63,8 %; протягом року було замінено 1,2 км або 0,2 % від потреби (рис. 5.8.7).

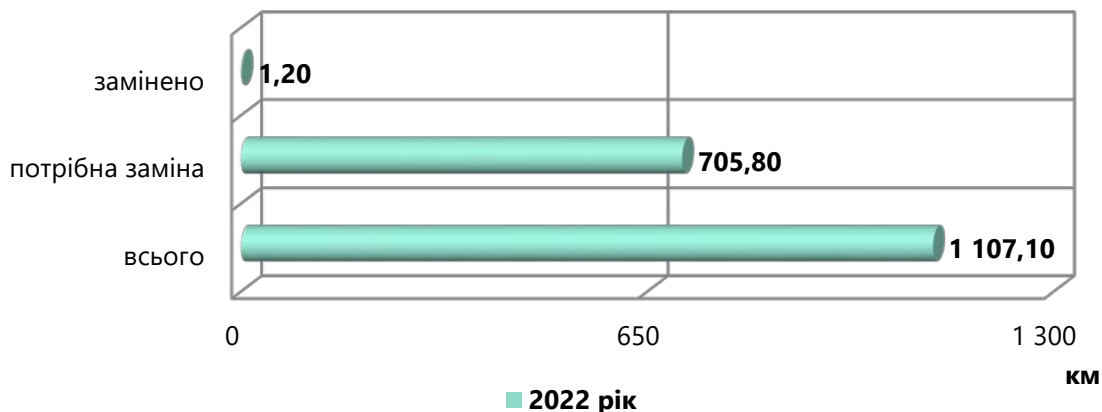

Рис. 5.8.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії склали:

- ▶ у системах водопостачання – 54,381 млн кВт-год/рік; питомі витрати – 724 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення – 19,912 млн кВт-год/рік; питомі витрати - 527,3 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання – 5 454,9 тис. грн; в системах водовідведення – 0,3 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	-	17,81	-	10,56
максимальні	-	66	-	33,36
<i>для населення</i>				
мінімальні	-	17,81	-	10,56
максимальні	-	33,0	-	39,36
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	-	17,73	-	11,34
максимальна	-	46,28	-	172,44
середня	-	29,52	-	72,19
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	-	107,9	-	37,0
<i>для населення</i>	-	86,7	-	35,5

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 10 підприємств, в тому числі 8 спеціалізованих комунальних, 1 багатогалузеве комунальне, 1 міжрайонне. До комунальної форми власності у 2022 році належало 10 підприємств.

Базове підприємство ВКГ області – **КП «Водоканал» (м. Запоріжжя)**.

Виробничі показники найбільших підприємств області (на підконтрольній Україні території області)

Показники	КП «Водоканал» м. Запоріжжя		КП «Облводоканал» Запорізької обласної ради	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ				
Обсяги води, млн м³/рік				
<i>піднято</i>	81,82	73,17	14,45*	0,02
<i>очищено</i>	80,38	72,01	11,67*	0
<i>подано усім споживачам</i>	70,13	61,52	17,48*	3,95
<i>реалізовано</i>	46,97	38,99	10,86*	1,88
<i>втрати та витрати</i>	34,85	34,18	7,46*	2,07
КП «Водоканал» м. Запоріжжя покупна вода: у 2021 році – 0,02 млн м ³ , у 2022 році – 0,03 млн м ³ . КП «Облводоканал» ЗОР покупна вода: у 2021 році – 3,87 млн м ³ , у 2022 році – 3,93 млн м ³ . * з урахуванням тимчасово окупованої території області				
Водопровідні мережі, км				
<i>всього</i>	2259,2	2259,8	1273,3*	374,6
<i>ветхі та аварійні</i>	1286,8	1288,3	217,0*	35,9
<i>замінено</i>	32,8	15,0	0,22	-
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	34,105	32,0	8,01*	1,09
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	12 60**	2 825,6**	5 600,4	2 613,7
* з урахуванням тимчасово окупованої території області ** загальна заборгованість за електроенергію у системах водопостачання та водовідведення				
ВОДОВІДВЕННЯ				
Обсяги стоків, млн м³/рік				
<i>реалізовано</i>	46,57	37,73	1,04*	0,31
<i>відведено</i>	46,57	37,73	1,04*	0,31
<i>очищено</i>	46,57	37,73	1,04*	0,31
<i>біологічно очищено</i>	46,57	37,73	1,04*	0,31
<i>доочищено</i>	-	-	0,3	0,3
Мережі водовідведення, км				
<i>всього</i>	981,1	981,1	192,0*	88,3
<i>ветхі та аварійні</i>	643,1	652,9	89,9*	44,5
<i>замінено</i>	6,5	1,2	0,2	-
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	22,86	19,01	3,1*	0,7
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	1 260**	2 825,6**	2 161,2	1 373,1
* з урахуванням тимчасово окупованої території області ** загальна заборгованість за електроенергію у системах водопостачання та водовідведення				

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

Протягом 2022 року заходи з розвитку здійснювались лише одним ліцензіатом НКРЕКП – КП «Водоканал» (м. Запоріжжя). Загальна вартість здійснених заходів складала:

✓ КП «Водоканал» (м. Запоріжжя) складала: для систем водопостачання – 29,08 млн грн (у 2021 році – 30,56 млн грн), для систем водовідведення – 18,43 млн грн (у 2021 році – 52,53 млн грн);

✓ КП «Облводоканал» Запорізької обласної ради заходи протягом 2022 році не здійснювались; у 2021 році загальна вартість здійснених заходів складала: для систем водопостачання – 0,13 млн грн, для систем водовідведення – 0,1 млн грн.

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.8.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	25,9	5,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,5	2,2
2	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	45,9	68
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,7	54,5
Системи водопостачання			
3	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	39,7	57,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,2	0
4	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	25,5	5,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,5	2,2
5	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	42,9	11,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,1	0

У зв'язку із введенням воєнного стану та окупацією частини території області у 2022 році унеможливлена ситуація моніторингу якості питного водозабезпечення населених пунктів в повному обсязі, що виключає єдине і повне трактування результатів щодо оцінок якості питного водопостачання.

Охорона природних водойм

Таблиця 5.8.5

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	62	56
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	80	26
2	Водойми II-ї категорії:		
	<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	16	1
	<i>за мікробіологічними показниками</i>	37	18

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Водопостачання Запорізької області характеризується дефіцитом питної води. Запорізька область через своє географічне розташування, є однією з малозабезпечених водою в Україні. На сьогодні на підконтрольній Україні території області єдиним поверхневим джерелом для забезпечення населення області питною водою є р. Дніпро. Інші річки для використання в господарсько-питних цілях не придатні. Ріка Дніпро є головним джерелом питного водопостачання міст Запоріжжя, Вільнянськ та населених пунктів Запорізького району.

Територіально запаси придатних для питного водопостачання підземних прісних вод розподілені нерівномірно. Північні райони області (Запорізький район) не мають експлуатаційних запасів прісної питної води. При цьому в області відсутні технічні можливості для транспортування води з поверхневих джерел у райони, які використовують підземні джерела водопостачання або є безводними.

Внаслідок тривалої експлуатації без необхідного поточного ремонту систем водопостачання та водовідведення більшість підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення області знаходяться в незадовільному технічному стані, який щодня погіршується, частина з них в аварійному стані. При цьому органи місцевого самоврядування мають слабку матеріальну базу, що не дозволяє будувати нові водогони, здійснювати капітальний ремонт і модернізацію існуючих об'єктів підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення. Ситуація, існуюча у сфері водопостачання Запорізької області, призводить до значних втрат питної води при транспортуванні, а також до погіршення якості питної води за рахунок її забруднення.

Через незадовільне фінансове становище, підприємства області майже не здійснюють капітальні вкладення на оновлення матеріально-технічної бази, технічне переоснащення та модернізацію діючих потужностей. Здійснення масштабних проектів потребує значних інвестиційних ресурсів. Через велику капіталоємність та обмеженість місцевих джерел фінансування заходів з будівництва і реконструкції в деяких випадках ведуться впродовж 5-10 і більше років.

З метою вирішення проблемних питань водопостачання населених пунктів області рішенням Запорізької обласної ради від 18 березня 2021 р. № 143 (зі змінами) затверджена обласна програма «Питна вода Запорізької області» на 2021-2025 роки (далі – Програма), яка передбачає реалізацію заходів з реконструкції і модернізації об'єктів підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення.

Наразі, у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, активними бойовими діями на значній території Запорізької області та запровадженням воєнного стану фінансування заходів Програми не здійснюється.

5.9 Івано-Франківська область

Івано-Франківською обласною державною адміністрацією (Івано-Франківською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 76,04 млн м³ води, що на 15 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 64,37 (менше на 17,51) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 14,00 (менше на 0,12) млн м³, на виробничі – 48,21 (менше на 17,96) млн м³. Для підземної води ці показники були: всього використано – 5,19 (менше на 5,73) млн м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби – 2,28 (більше на 0,21) млн м³ (табл. 5.9.1, рис. 5.9.1).

Таблиця 5.9.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	91,04	76,04	-15,00
	<i>поверхневої</i>	83,31	70,05	-13,26
	<i>підземної</i>	7,73	5,99	-1,74
2	Використання води, млн м³			
	всього	81,88	64,37	-17,51
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	14,12	14,00	-0,12
	<i>на виробничі потреби</i>	66,17	48,21	-17,96
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,58	0,66	+0,08
	<i>на зрошення</i>	0,03	0,03	-
<i>на інші потреби</i>	0,98	1,47	+0,49	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	10,92	5,19	-5,73
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	2,04	2,28	+0,24
	<i>на виробничі потреби</i>	7,43	0,88	-6,55
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,56	0,65	+0,09
	<i>на зрошення</i>	0,01	-	-0,01
<i>на інші потреби</i>	0,88	1,38	+0,50	

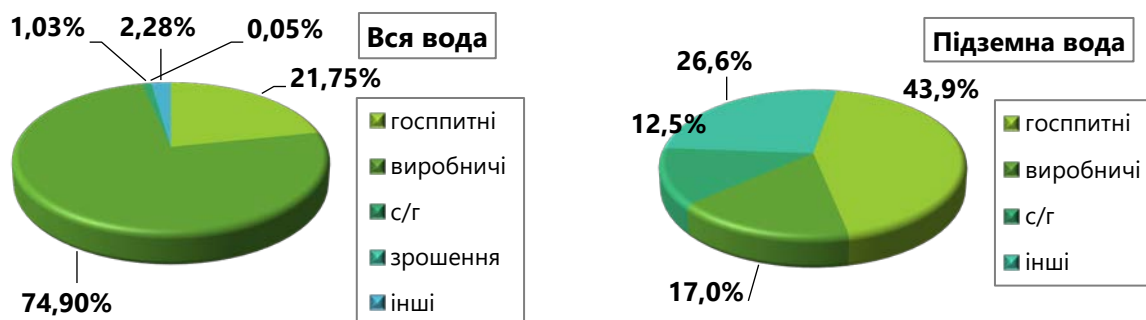

Рис. 5.9.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з поверхневих джерел - річок Віпче, Свіча, Прут, Пістинька, Бистриця та артезіанських свердловин.

Населених пунктів, які перебувають у маловодній місцевості, відповідно до наданої інформації, на території області немає.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області не змінилась порівняно з 2021 р. та була такою (табл. 5.9.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 15 міст, 13 смт (54,2 %), 26 сіл (3,4%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 11 смт (Битків, Більшівці, Букачівці, Єзупіль, Ланчин, Лисець, Обертин, Печеніжин, Солотвино, Чернелиця, Яблунів) та у 739 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - усі 15 міст, 11 смт (45,8 %), 9 сіл (1,2%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 13 смт (Битків, Більшівці, Букачівці, Єзупіль, Ланчин, Лисець, Обертин, Печеніжин, Солотвино, Чернелиця, Яблунів, Вигода, Кути) та у 756 селах.

Таблиця 5.9.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	15	15	15
<i>смт</i>	24	13	11
<i>села</i>	765	26	9
Разом	804	54	35

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.9.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах - 459,83 тис. осіб (92,7 %), у смт - 36,7 тис. осіб (40,3 %), у селах - 49,2 тис. осіб (6,5 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах - 419,35 тис. осіб (84,6 %), у смт - 39,5 тис. осіб (38,3 %), у селах - 42,9 тис. осіб (5,7 %).

Таблиця 5.9.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	495,80	459,83	419,35
<i>смт</i>	103,10	37,87	39,50
<i>села</i>	752,70	49,20	42,90
Разом	1 351,60	546,90	501,75

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 96,2 % населених пунктів та 97,6 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: 78,39 (менше на 5,51) л/добу.

Протягом 2022 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у м. Снятин 12 годин на добу та у м. Косів - 5 годин на добу (без змін відносно до 2021 р.).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 31, з них поверхневих - 7; кількість свердловин - 156. Потреба у додатковій потужності водозаборів - 1,2 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.9.2):

- ✓ піднято води – 28,55 млн м³;
- ✓ очищено – 20,48 млн м³ або 71,7 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 26,36 млн м³ або 92,3 %;
- ✓ реалізовано – 15,65 млн м³ або 54,8 %;
- ✓ знезаражено – 28,55 млн м³ або 100 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 12,90 млн м³ або 45,2 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 28,05 млн м³ або 98,2 % від загального обсягу; смт - 0,5 млн м³ або 1,8 %.

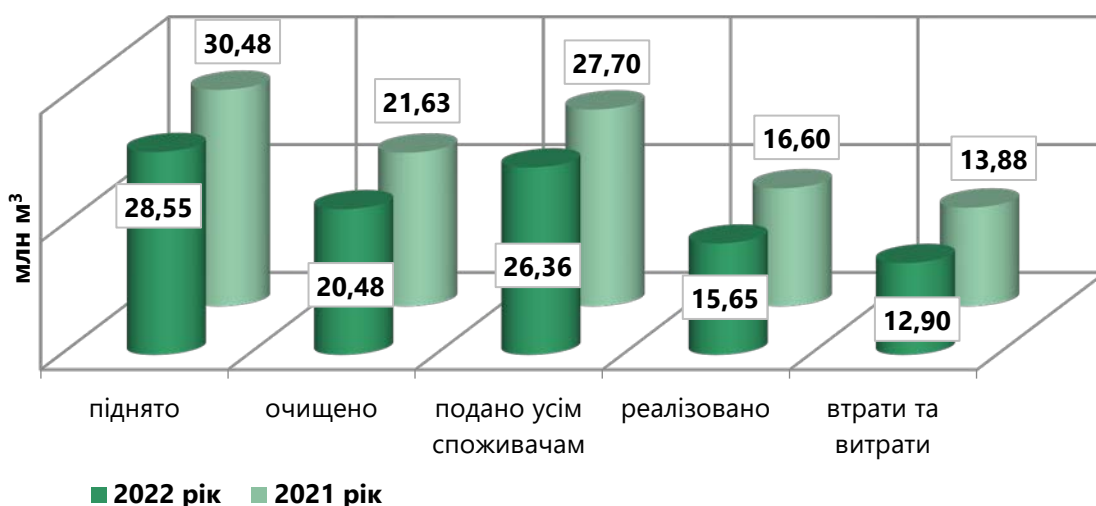

Рис. 5.9.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 42,8; за категорією «населення» - 32,6 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 125 (фактична потужність - 103,8 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 350 одиниць, з них заміни потребували 61 або 17,4 % насосів, було замінено протягом року - 11 або 18 % від потреби (рис. 5.9.3).

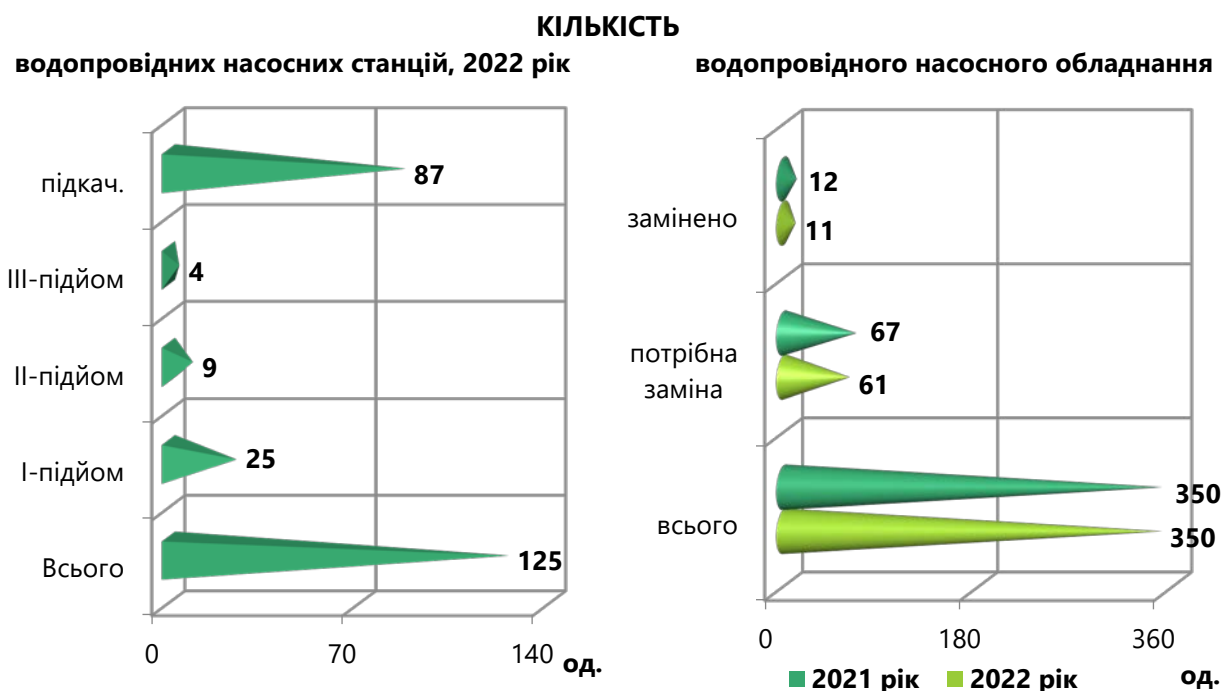

Рис. 5.9.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 1 652,6 км, з них ветхих та аварійних – 507,24 км або 30,7 %; протягом року було замінено 7,5 км або 1,5 % від потреби (рис. 5.9.4). Показник аварійності мереж зріс з 0,62 до 0,66 аварій на 1 км мережі.

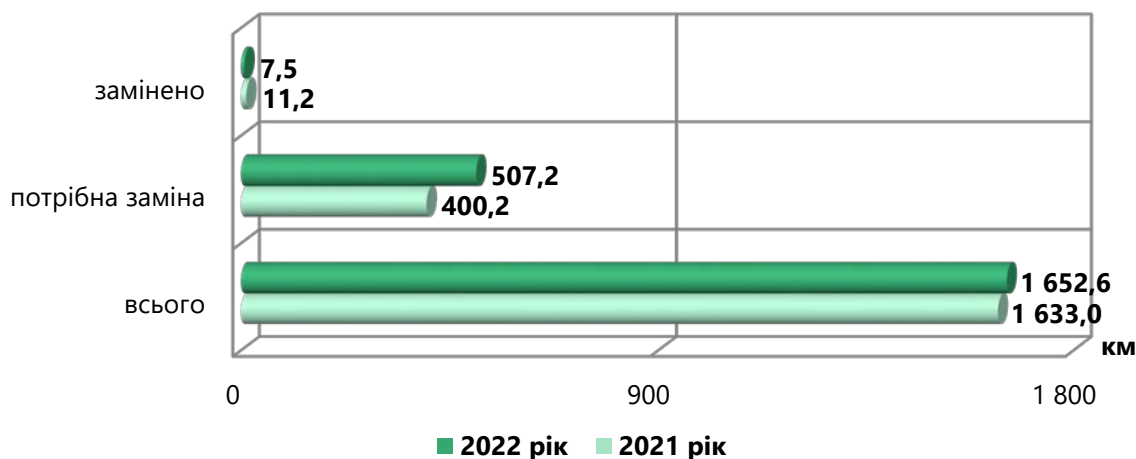

Рис. 5.9.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 40 з сумарним об'ємом - 108,5 тис. м³, водонапірні башти - 25 з сумарним об'ємом - 6 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води - 5 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року не змінився - 79,8 %; квартир – не змінився - 93,7 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році питоме водовідведення на 1 людину складало 78,39 (менше на 5,51) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.9.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 15,65 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 34,44 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 34,44 млн м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 34,44 млн м³ або 100 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 33,94 млн м³ або 98,5 % від їх загальної кількості; у смт - 0,5 млн м³ або 1,5 %.

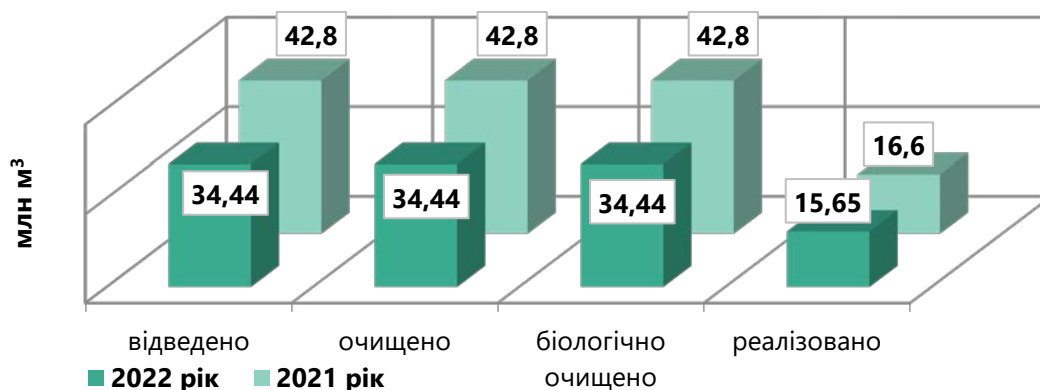

Рис. 5.9.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

- 52 НС (загальна фактична потужність – 18,9 млн м³/рік); 136 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 48 або 35,3 % насосів, було замінено протягом року - 5 або 10,4 % від потреби;
- 26 очисних споруд (загальна фактична потужність – 34,44 млн м³/рік), з яких 13 потребували реконструкції; реконструкція очисних споруд не проводилась (рис. 5.9.6).

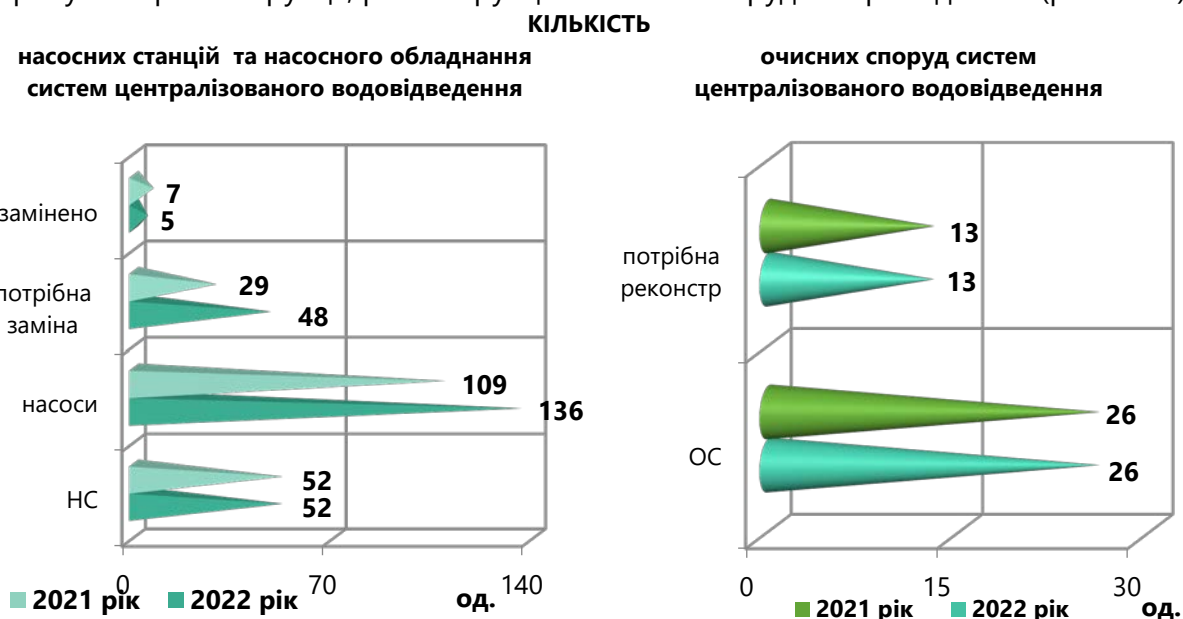

Рис. 5.9.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1 010,0 км, з них ветхих та аварійних – 276,42 км або 27,4 %; протягом року було замінено 5,4 км або 2 % від потреби (рис. 5.9.7). Показник аварійності мереж не змінився - 1 аварія на 1 км мережі.

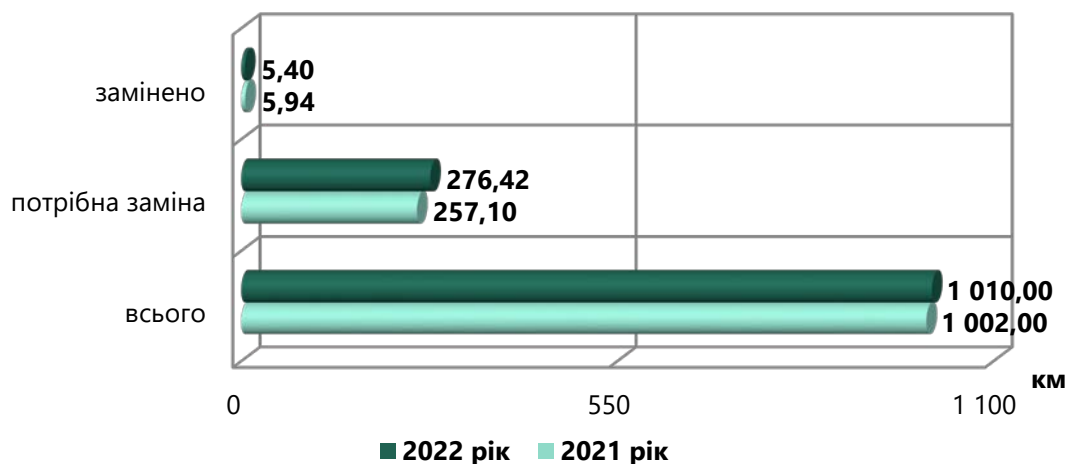

Рис. 5.9.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	8,53	5,02	3,90	3,89
максимальні	82,07	42,00	50,00	40,67
<i>для населення</i>				
мінімальні	8,53	12,89	5,80	3,90
максимальні	29,84	39,00	20,00	35,00
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	9,12	8,86	3,90	3,16
максимальна	40,20	76,12	23,88	63,47
середня	21,41	31,17	15,86	23,43
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	95	94,93	93	91,2
<i>для населення</i>	68	72,93	69,5	78,73

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системах водопостачання** знизились з 14,24 до 13,6 млн кВт-год/рік; питомі витрати зросли з 467 до 477 кВт год/1000 м³ води;

► **у системах водовідведення** зросли з 10,28 до 10,56 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 240 до 265 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 7 482 до 14 112,8 тис. грн; в системах водовідведення - з 5 166 до 7 799,2 тис. грн.

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 30 підприємств (у 2021 році - 30 підприємств), в тому числі 15 спеціалізованих комунальних, 10 багатогалузевих комунальних, 5 відомчих.

Базове підприємство області - **КП «Івано-Франківськводокотехпром»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	КП «Івано-Франківськ-водокотехпром»		КП «Коломия-водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ				
Обсяги води, млн м³/рік				
<i>піднято</i>	19,21	18,3	2,35	2,01
<i>очищено</i>	19,21	18,3	1,96	1,93
<i>подано усім споживачам</i>	17,23	16,4	1,96	1,93
<i>реалізовано</i>	9,53	9,43	1,34	1,28
<i>втрати та витрати</i>	9,68	8,87	1,02	0,7
Водопровідні мережі, км				
<i>всього</i>	629,32	638,59	112,7	112,7
<i>ветхі та аварійні</i>	178,04	217,2	35	34,4
<i>замінено</i>	2,406	3,37	-	0,6
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	5,6	5,48	1,0	0,98
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	4 300,02	-	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ				
Обсяги стоків, млн м³/рік				
<i>реалізовано</i>	9,5	9,43	1,34	1,28
<i>відведено</i>	27,8	26,13	5,95	5,74
<i>очищено</i>	27,8	26,13	5,95	5,74
<i>біологічно очищено</i>	27,8	26,13	5,95	5,74
Мережі централізованого водовідведення, км				
<i>всього</i>	345,7	349,6	108,9	108,9
<i>ветхі та аварійні</i>	131,7	154,52	15	13
<i>замінено</i>	0,81	1,84	-	3
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	5,9	5,89	1,2	0,98
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	3 142,03	-	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	1,62	0,9
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	14,1	6,95
3.	Інші заходи	0,3	0,1
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		16,02	7,95

Загальна вартість здійснених заходів ліцензіатом НКРЕКП - КП «Івано-Франківськводокотехпром» у 2022 році складала: для систем водопостачання – 27,74 млн грн (у 2021 році – 12,1 млн грн), для систем водовідведення – 13,73 млн грн (у 2021 році – 15,65 млн грн).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	1,6	3,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	3,9
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	15,0	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	10,0	0
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	12,3	12,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	36,0	38,9
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	1,6	1,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,2	0,2
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	1,6	1,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,2	0,2
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	15,7	20,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,5	5,9

Спалахи інфекційних хвороб, пов'язаних із порушеннями в системах питного водопостачання, в 2022 році не зареєстровано.

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам за мікробіологічними показниками (КП «Водоканал» Долинської міської ради), вмістом заліза загального (КП «Калуська енергетична компанія»), загальною жорсткістю (КП «Житловик» м.Бурштин).

Охорона природних водойм

Таблиця 5.9.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	60,55	55,05
нормативно чистих без очищення	6,76	7,81
нормативно очищених	52,48	47,04
недостатньо очищених	1,28	0,2
неочищених	0,03	-
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	36,49	34,44
нормативно чистих без очищення	0,36	0,33
нормативно очищених	35,87	34,02
недостатньо очищених	0,26	0,09
неочищених	-	-

Таблиця 5.9.6

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
Водойми I-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	3	0
<i>за мікробіологічними показниками</i>	5	8
Водойми II-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	12	13
<i>за мікробіологічними показниками</i>	6	1

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Для забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою централізованим водопостачанням в області забезпечені всі 15 міст, 13 із 24 селищ, 26 із 736 сіл.

У 2022 році комунальними підприємствами питного водопостачання та централізованого водовідведення піднято 28,55 млн куб. м води, в тому числі підземної 2,98 млн куб. м води.

Для очищення питної води до норм ДСанПіН 2.2.4-171-10 в містах Івано-Франківськ, Долина, селищі Верховина працюють фільтрувальні станції, а в місті Бурштин встановлена станція знезалізнення. Станції пом'якшення води встановлені у містах Городенка, Рогатин, Тлумач.

Практично всіма підприємствами питного водопостачання області для знезараження питної води використовується гіпохлорит натрію. Для цього використовуються електролізні установки. Підприємства, в яких відсутні дані установки, закупляють готовий розчин.

У містах Івано-Франківськ, Калуш, Коломия, Яремча, Городенка, Надвірна, Бурштин, Долина, селищі Богородчани проводиться постійний лабораторний контроль якості питної води відомчими акредитованими лабораторіями, що становить 96,5 % від поданої в області споживачам води. На підприємствах, у яких відсутні відомчі лабораторії, лабораторний контроль за якістю питної води проводять підрозділи Головного управління Держпродспоживслужби в Івано-Франківській області. з якими підприємства заключили угоди.

Пріоритетними цілями на найближчі роки є заміна та реконструкція аварійних водопровідних мереж, заміна зношеного насосного та іншого технологічного обладнання.

5.10 Київська область

Київською обласною державною адміністрацією (Київською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 574,301 млн м³, що на 50,77 млн м³ більше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 563,1 (більше на 40,726) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 29,662 (менше на 7,515) млн м³, на виробничі – 500,628 (більше на 50,198 млн м³. Для підземної води ці показники були: всього використано – 31,256 (менше на 3,077) млн м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби – 20,665 (менше на 1,84) млн м³ (табл. 5.10.1, рис. 5.10.1).

Таблиця 5.10.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	523,531	574,301	+50,770
	<i>поверхневої</i>	484,344	535,81	+51,466
	<i>підземної</i>	39,187	38,491	- 0,696
2	Використання води, млн м³			
	всього	522,374	563,10	+40,726
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	37,177	29,662	- 7,515
	<i>на виробничі потреби</i>	450,43	500,628	+50,198
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	5,872	5,331	- 0,541
	<i>на зрошення</i>	2,499	2,078	- 0,421
<i>на інші потреби</i>	26,397	25,4	- 0,997	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	34,333	31,256	- 3,077
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	22,505	20,665	- 1,840
	<i>на виробничі потреби</i>	7,932	6,583	- 1,349
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	3,618	3,734	+0,116
	<i>на зрошення</i>	0,105	0,207	+0,102
<i>на інші потреби</i>	0,17	0,067	- 0,103	

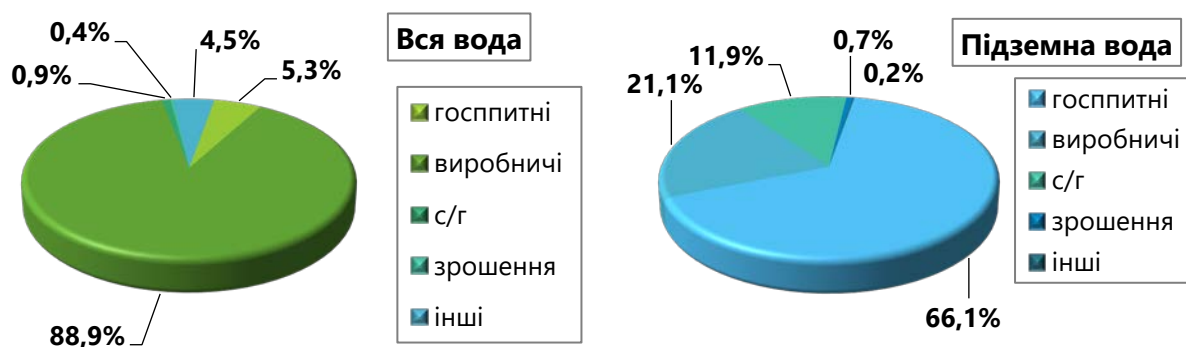

Рис. 5.10.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з поверхневих джерел - річок Дніпро, Десна, Рось та артезіанських свердловин.

Населених пунктів, які перебувають у маловодній місцевості, відповідно до наданої інформації, на території області немає.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.10.2):

- **централізоване водопостачання** - усі 26 міст, 29 смт (96,7 %), 834 села (74,1 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 1 смт (Кожанка) та у 292 селах;
- **централізоване водовідведення** - усі 26 міст, 25 смт (83,3 %), 58 сіл (5,2%). Централізоване водовідведення було відсутнє у 1 смт (Кожанка) та у 1 068 селах, 4 смт (Велика Димерка, Дослідне, Красятичі, Козин) частково забезпечені централізованим водовідведенням.

Таблиця 5.10.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	26	26	26
<i>смт</i>	30	29	25
<i>села</i>	1 126	834	58
Разом	1 182	889	109

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.10.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах - 879,069 тис. осіб (100 %), у смт - 223,176 тис. осіб (96,8 %), у селах - 540,123 тис. осіб (78,7 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах - 875,661 тис. осіб (99,6 %), у смт - 212,258 тис. осіб (92,0%), у селах - 229,968 тис. осіб (33,5 %).

Таблиця 5.10.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	879,069	879,069	875,661
<i>смт</i>	230,602	223,176	212,258
<i>села</i>	685,871	540,123	229,968
Разом	1 795,542	1 642,368	1 317,887

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 90 % населених пунктів та 91 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 123,7 (більше на 10,1); у смт – 95,4 (більше на 1,7); у сільських населених пунктах – 61 (більше на 2,8) л/добу;

➤ кількість вуличних колективних установок - 365; відсоток населення, що споживає з них воду - 10,6 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 5 277, з них поверхневих - 4; кількість свердловин – 5 273. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 0,3 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.10.2):

- ✓ піднято води – 44,30 млн м³;
- ✓ очищено – 39,43 млн м³ або 89,0 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 40,84 млн м³ або 92,2 %;
- ✓ реалізовано – 37,7 млн м³ або 84,8 %;
- ✓ знезаражено – 40,84 млн м³ або 92,2 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 6,73 млн м³ або 15,2 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: у містах – 31,4 млн м³ або 70,9 % від загального обсягу; у смт – 6,81 млн м³ або 15,4 %; у сільських населених пунктах – 6,09 млн м³ або 13,4 %.

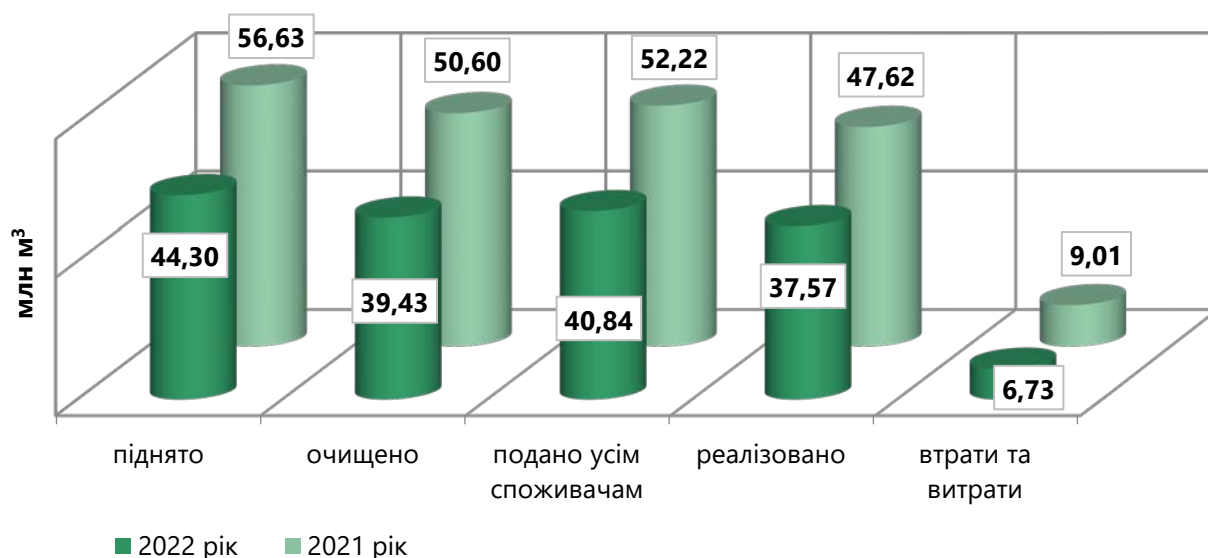

Рис. 5.10.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 11,89; за категорією «населення» - 107,7 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 865; встановлене насосне обладнання - 887 одиниць, з них заміни потребували 204 або 23 % насосів, було замінено протягом року 97 або 47,5 % від потреби (рис. 5.10.3).

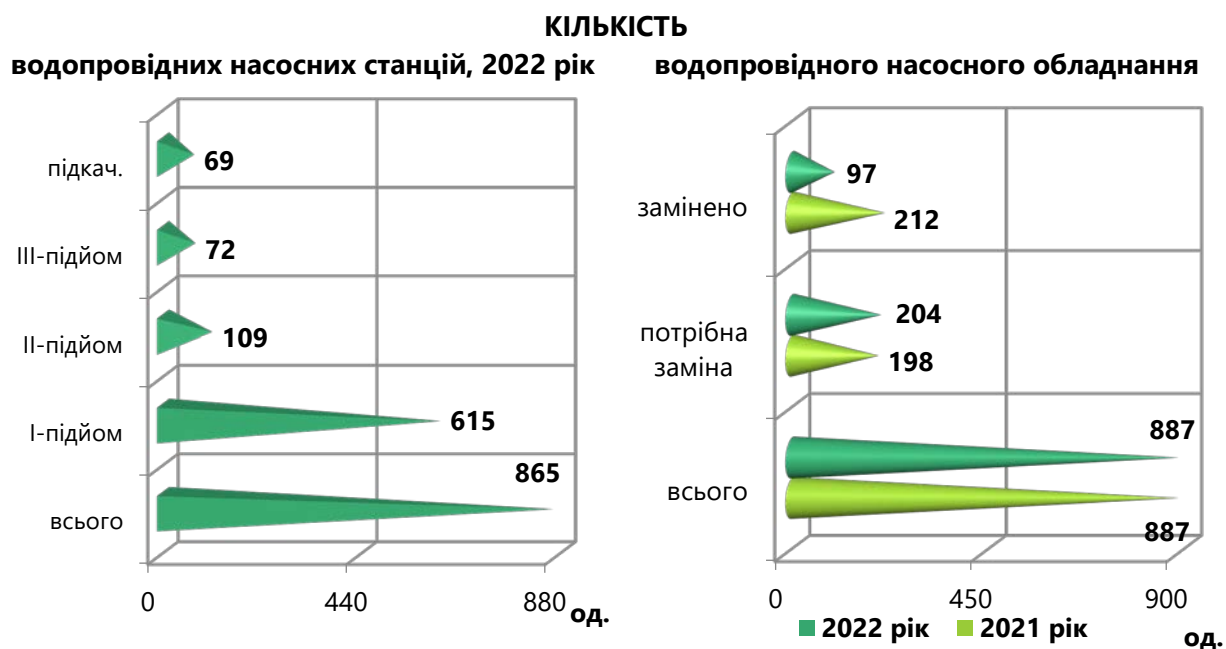

Рис. 5.10.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 5 315 км, з них ветхих та аварійних – 740,1 км або 13,9 %; протягом року було замінено 100,7 км або 13,6 % від потреби (рис. 5.10.4).

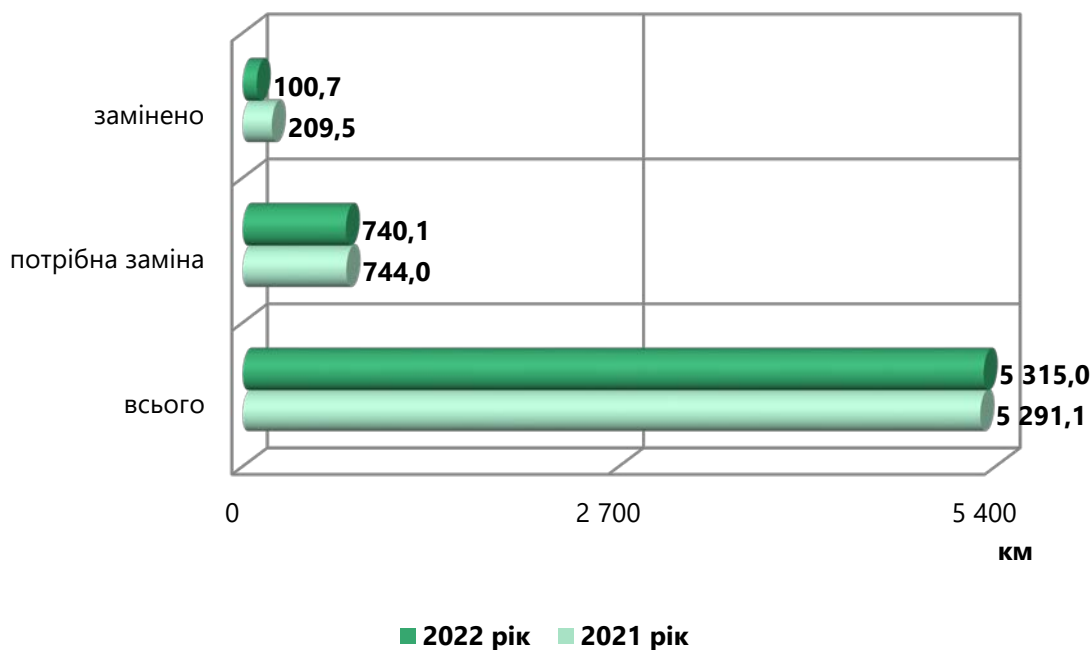

Рис. 5.10.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 114 з сумарним об'ємом - 189,5 тис. м³; водонапірні башти - 292. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води - 14,2 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився з 73 % до 74 %; квартир – не змінився - 85 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

- питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 122,6 (менше на 30,4); у смт – 90,2 (менше на 53,8); у сільських населених пунктів – 58,8 (менше на 70,2) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.10.5):

- ❖ відведено стічних вод – 31,52 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 31,52 млн м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 30,89 млн м³ або 98 %.
- ❖ пройшло доочищення – 3,01 млн м³ або 9,5 %.

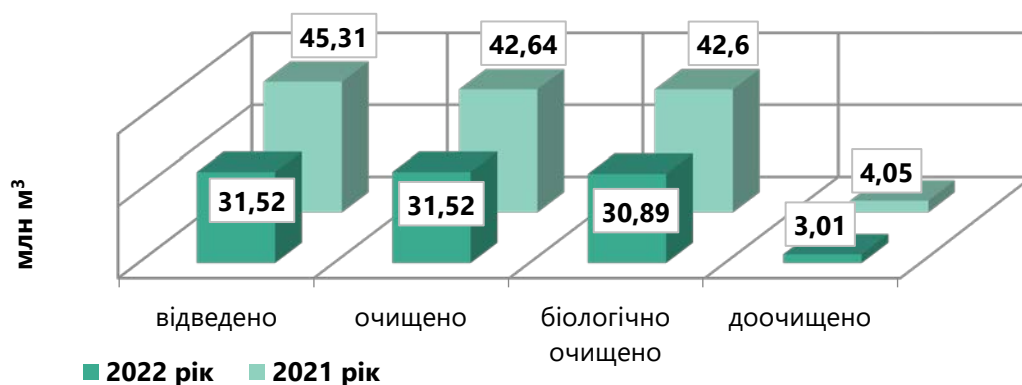

Рис. 5.10.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

- 255 НС (загальна фактична потужність - 219,1 млн м³/рік); 878 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 196 або 23,3 % насосів, було замінено протягом року - 38 або 19,4 % від потреби;

- 80 очисних споруд (загальна фактична потужність - 80,5 млн м³/рік), з них 45 потребували реконструкції; реконструкція не проводилась (рис. 5.10.6).

КІЛЬКІСТЬ

насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

очисних споруд систем централізованого водовідведення

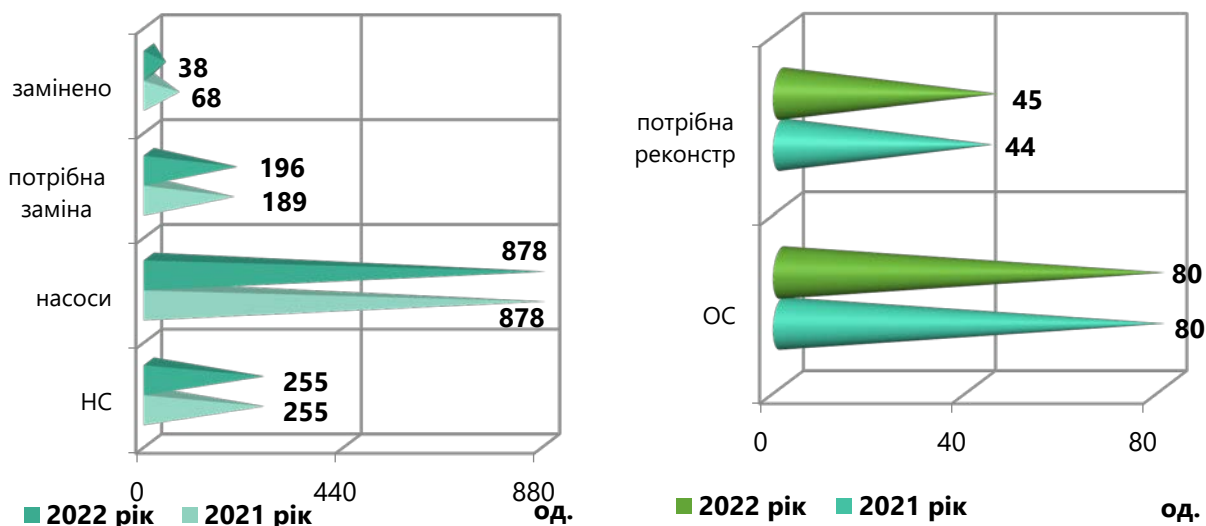

Рис. 5.10.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 2 537,95 км, з них ветхих та аварійних – 543,36 км або 21,4 %; протягом року було замінено 43,80 км або 8,1 % від потреби (рис. 5.10.7).

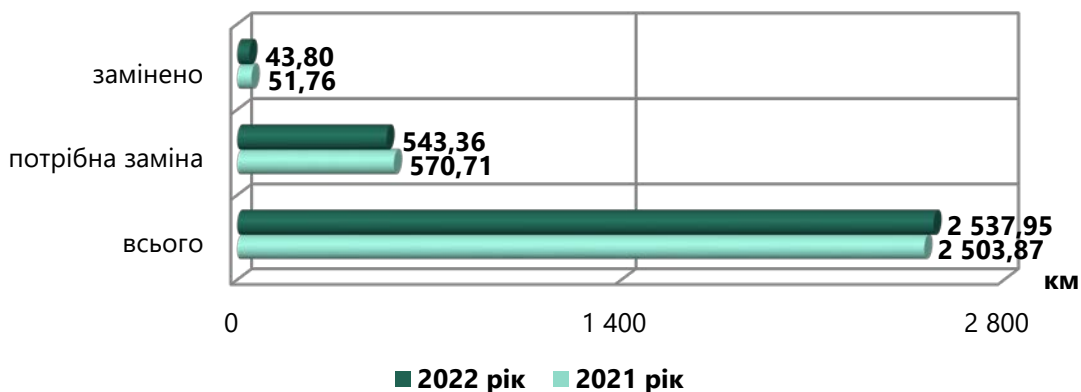

Рис. 5.10.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для населення</i>				
мінімальні	8,64	9,26	6,54	9,88
максимальні	38,92	38,92	49,60	59,10
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	9,41	12,80	7,035	7,23
максимальна	34,74	43,64	64,71	70,29
середня	13,28	23,96	14,58	29,08
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для населення</i>	86,92	96,99	84,57	90,23

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії у системах водопостачання порівняно з попереднім роком знизились з 10,7 до 13,9 млн кВт-год/рік.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 3 906 до 7 260,04 тис. грн; у системах водовідведення складала 3 228,63 тис. грн.

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 222 підприємства (у 2021 році - 217 підприємств), в тому числі 98 багатогалузевих комунальних. 71 спеціалізоване комунальне, 53 відомчих. До комунальної форми власності у 2022 році належало 162 підприємства; до державної - 16; до іншої - 44.

Виробничі показники підприємств області

Показники	КП «Броваритепло-водоенергія» м.Бровари		КП «Боярка-Водоканал»		Вишгородське МКП «Водоканал»		КП ВУКГ Переяслав		КП БСР «БТП» смт Бородянка	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ										
Обсяги води, млн м³/рік										
<i>піднято</i>	7,23	6,06	2,008	1,85	1,964	1,510	1,1	1,07	0,050	0,321
<i>очищено</i>	7,23	6,04	0,15	0,14	-	-	-	-	-	-
<i>подано усім споживачам</i>	6,79	5,55	1,84	1,65	1,964	1,510	1,1	1,07	0,046	0,316
<i>реалізовано</i>	5,37	4,06	1,35	1,25	1,8298	1,3862	1,06	1,03	0,034	0,235
<i>втрати та витрати</i>	1,86	2,00	0,65	0,6	1,96	1,51	0,04	0,04	0,012	0,074
Водопровідні мережі, км										
<i>всього</i>	184,44	185,35	176,3	191,4	60,7	60,7	50,14	67,64	84,6	72,9
<i>ветхі та аварійні</i>	28,1	28,1	20,3	22,3	13,5	13,5			45,9	51,2
<i>замінено</i>	0	0	0,38	0,8	0	0			0	0,2
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	5,72	4,93	2,9	2,3	2,059	1,64	1,1	1,0	0,071	0,472
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	1 795,80	2 100,84				4 526,5	334,4		0	0
ВОДОВІДВЕДЕННЯ										
Обсяги стоків, млн м³/рік										
<i>реалізовано</i>	5,02	3,86	1,162	1,025	1,52	1,17	0,51	0,5	0,022	0,133
<i>відведено</i>	5,49	4,43	1,49	1,3	1,52	1,17	0,51	0,5	0,025	0,143
<i>очищено</i>	5,49	4,43	1,49	1,3	-	-	0,51	0,5	0,025	0,143
<i>біологічно очищено</i>	5,49	4,43	1,49	1,3	-	-	0,51	0,5	0,025	0,143
<i>доочищено</i>	-	-	-	-	-	-	0,51	0,5	-	-
Мережі централізованого водовідведення, км										
<i>всього</i>	165,13	165,55	49,8	53,45	81,3	81,3	19,1	19,1	35,9	35,9
<i>ветхі та аварійні</i>	22,5	22,5			26,4	26,4	10,4	11,0	21,9	28,0
<i>замінено</i>	0	0					-	-	0	0
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	3,87	3,33	1,5	1,3	0,471	0,3469	1,5	0,8	0,03	0,190
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	1 795,80	2 100,84				806,9	377,0	-	0	0

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	5,44	5,71
2.	Інші заходи (відновлення об'єктів, пошкоджених внаслідок бойових дій)	10,1	13,31
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		15,45	19,02

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	36,0	28,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,2	12,2
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	45,6	74,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	11,2	29,7
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	40,9	48,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	23,8	29,98
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	29,1	27,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,3	6,8
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	-	19,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,5	6,7
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	37,3	40,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,6	15,5

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у наступних населених пунктах області.

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Бориспіль, Бориспільська ТГ смт Бородянка, Бородянська ТГ с. Лубянка, Бучанська ТГ, с. Луговики, с. Зелена Поляна Поліська ТГ, с. Жміївка, с. Розважів, с. Олізарівка Іванівська ТГ, с. Велика Бугаївка, Васильківська ТГ, с. Великі Дмитровичі, Козинська ТГ, с. Германівка, Обухівська ТГ, с. Дорогинка, Томашівська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне)
м. Тараща, Таращанська ТГ смт Борова, Фастівська ТГ с. Максимовичі, Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне)
м. Буча, Бучанська ТГ с. Томашівка, Томашівська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, амоній, залізо загальне, марганець)
м. Бровари, Броварська ТГ	Санітарно-хімічні (хлороформ, забарвленість)
м. Вишневе, Бучанська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, залізо загальне, загальна жорсткість)
м. Фастів, Фастівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, перманганатна окиснюваність, амоній)
м. Богуслав, Богуславська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, загальна жорсткість, марганець)

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Київська область

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Миронівка, Миронівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, загальна жорсткість)
смт В. Димерка, Великодимерська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне, свинець)
смт Ворзель, Бучанська ТГ с. Зірка, Поліська ТГ, с. Бишів, Башівська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне, амоній)
с. Рагівка, Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо загальне, амоній)
смт Макарів, Макарівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна жорсткість, залізо загальне, марганець, фтор)
смт Красятичі, Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній)
смт Чабани, Чабанівська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, залізо загальне, амоній)
с.Городище-Пустоварівське, Володарська ТГ; с. Крюковщина, Вишнева ТГ; с. Мала Снітинка, Фастівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, загальна жорсткість)
с. Глибоке, Бориспільська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна жорсткість залізо загальне, водневий показник)
с. Капустинці, с. Фарбоване Яготинська ТГ; с. Григорівка, с. Пилипче Березанська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність окиснюваність, амоній, залізо загальне)
с. Борщів, Баришівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, перманганатна окиснюваність, амоній)
с. Бзів, Баришівська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, перманганатна окиснюваність, амоній, залізо загальне)
с. Морозівка, Баришівська ТГ с. Мала Березанка, Згурівська ТГ с. Калинівка, Макарівська ТГ с. Требухів, Броварська ТГ с. Млачівка, Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, залізо загальне)
с. Лехнівка, Березанська ТГ	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, амоній)
с. Богданівка Великодимерська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній, лужність, марганець, свинець)
с. Бобрік Великодимерська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, амоній, залізо загальне, лужність, марганець)
с. Мокрець, Калитянська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна жорсткість, загальна лужність, амоній, залізо загальне, марганець, нітрати)
с. Святопетрівське, Білогородська ТГ	Санітарно-хімічні (амоній, загальна жорсткість)
с. Микуличі, Немішаївська ТГ с. Стещина, Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо загальне)
с. Сукачі, Іванівська ТГ	Санітарно-хімічні (марганець)
с. Дитятки, Іванівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, загальна лужність)
с. Трипілля, Українська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, загальна жорсткість, залізо загальне)
с. Новосілки, Чабанівська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність)
смт Гребінки, Гребінківська ТГ с. Велика Вільшанка, с. Кодаци Васильківська ТГ с. Безп'ятне Васильківська ТГ	Мікробіологічні (ЗМЧ при t 37°C, загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
смт Глеваха, Глевахівська ТГ	Мікробіологічні (забарвленість, загальні коліформи, ЗМЧ при t=37°C)

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Київська область

Категорія населеного пункту	За показниками
с. Ревне, Гірська ТГ, с. Недра, Березанська ТГ, с. Мар'янівка, Поліська ТГ	Мікробіологічні (загальні коліформи)
с. Козаровичі, Димерська ТГ	Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
с. Підгірці, Козинська ТГ	Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
смт Іванків, с. Обуховичі Іванківська ТГ	Санітарно-хімічні (загальна лужність) Мікробіологічні (загальні коліформи)
м. Біла Церква, Білоцерківська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній, хлороформ) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
м. Сквир, Сквирська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне, загальна жорсткість) Мікробіологічні (загальні коліформи)
м. Переяслав, Переяславська ТГ	Санітарно-хімічні (водневий показник, перманганатна окиснюваність, залізо загальне, хлориди, амоній) Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
м. Васильків, Васильківська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i> , загальне мікробне число при t 37°C)
м. Боярка, Боярська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, амоній, залізо загальне, загальна жорсткість) Мікробіологічні (загальні коліформи)
смт Калита, Калитянська ТГ с. Семиполки, Калитянська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи)
смт Димер, Димерська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, нітрити, залізо загальне, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
с. Сотниківка, Яготинська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
с. Супоївка, Яготинська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
с. Лук'янівка, Баришівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна лужність, залізо загальне, марганець) Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи, <i>E.coli</i> , ентерококи)
с. Рудницьке, Баришівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, окиснюваність, амоній, залізо загальне, загальна лужність, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи)
с. Сезенків, Баришівська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи)
с. Заворичі, Великодимерська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна жорсткість, амоній, залізо загальне, загальна лужність, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
с. Плоске, Великодимерська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне, лужність, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
с. Світільня Великодимерська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, загальна лужність, амоній, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи)
с. Колонщина, Макарівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо загальне)

Категорія населеного пункту	За показниками
	Мікробіологічні (загальні коліформи, загальне мікробне число при t37°C, <i>E.coli</i> , ентерококи)
с. Копилів, Макарівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, загальна лужність, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
с. Плахтянка, Макарівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, марганець, фтор) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи)
с. Маковище, Макарівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи)
с. Андріївка, Макарівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи)
с. Білогородка, Білогородська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна лужність, амоній, залізо загальне, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
с. Стоянка Білогородська ТГ	Санітарно-хімічні (амоній, каламутність, залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи)
с. Гореничі, Білогородська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи)
с. Дмитрівка, Дмитрівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
с. Бузова Дмитрівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна жорсткість, залізо загальне, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи)
с. Шпитьки Дмитрівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна лужність, залізо загальне, марганець, свинець, амоній) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
с. Лісне Дмитрівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, марганець, свинець, азот амонійний) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
с. Мила Дмитрівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне, загальна лужність, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i> , загальне мікробне число при t=37°C)
с. Капітанівка Дмитрівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна лужність, залізо загальне, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, загальне мікробне число при t=37°C)
с.Петропавлівська-Борщагівка, Борщагівська ТГ с. Феневичі, Іванівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи)
с. Залишани Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне, марганець) Мікробіологічні (загальне мікробне число при t=37°C, загальні коліформи, ентерококи)
с. Вовчків Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо загальне, марганець)

Категорія населеного пункту	За показниками
	Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи)
с. Радинка Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, загальне мікробне число при t37°C, ентерококи)
с. Запрудка, Іванівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
с. Термахівка, Іванівська ТГ с. Забі'ря, Боярська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо загальне, амоній) Мікробіологічні (загальні коліформи)
с. Витачів, Українська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i> , ентерококи)
с. Ходосівка, Феодосіївська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній) Мікробіологічні (загальні коліформи)
с. Тарасівка, Боярська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній) Мікробіологічні (загальні коліформи)
с. Княжичі, Боярська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній, загальна жорсткість) Мікробіологічні (загальні коліформи)

Охорона природних водойм

Таблиця 5.10.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	466,221	517,153
нормативно чистих без очищення	429,520	484,647
нормативно очищених	35,537	30,830
недостатньо очищених	1,144	0,551
неочищених	0,021	1,125
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	25,745	23,030
нормативно чистих без очищення	1,925	0,673
нормативно очищених	22,727	20,681
недостатньо очищених	1,093	0,551
неочищених	-	1,125

Таблиця 5.10.6

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
Водойми I-ї категорії:		
за санітарно-хімічними показниками	51	34
за мікробіологічними показниками	74	33
Водойми II-ї категорії:		
за санітарно-хімічними показниками	122	117
за мікробіологічними показниками	142	106

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

У 4-х містах Київської області питне водопостачання забезпечується з поверхневих джерел (міста Біла Церква, Богуслав, Миронівка – з р. Рось, м. Бровари – з р. Десна). Решта населених пунктів області для потреб централізованого господарсько-питного водопостачання використовує воду з підземних водоносних горизонтів за допомогою артезіанських свердловин.

Стан водозабірних басейнів річок Рось і Десна задовільний, за виключенням періоду пропуску повені та сильних опадів.

Вода з підземних джерел, що переважно використовується в області з Бучакського і Сенюманського водоносних горизонтів, характеризується в більшості випадків надмірним вмістом заліза, сірководню, радону, жорсткістю.

Стан водоохоронних зон водних об'єктів та підземних джерел водопостачання в основному відповідає вимогам екологічного та санітарно-гігієнічного законодавства.

Наразі в області функціонує 217 підприємств різних форм власності, які здійснюють свою діяльність у сфері питного водопостачання та водовідведення (мають відповідні ліцензії) у тому числі в м. Біла Церква – найбільшому місті Київської області – водоканал взято в концесію ТОВ «Білоцерківвода».

Згідно ліцензійних умов на підприємствах в наявності лабораторії, які мають право здійснювати виробничий контроль за якістю води згідно вимог ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до питної води, призначеної для споживання людиною» або договори на виконання таких робіт з відповідними лабораторіями інших організацій.

Сьогодні однією з найбільших проблем є зношеність мереж водопостачання та водовідведення, велика енергоємність та моральна застарілість обладнання підприємств, що безпосередньо впливає на якість надання послуг, якість питної води та стічних вод. Втрати питної води під час її транспортування та розподілу в середньому в області становить близько 24 %.

У 2022 році в області проводилась робота, спрямована на відновлення систем водопостачання та водовідведення, що зазнали пошкоджень внаслідок бойових дій на території області. Силами комунальних підприємств, за підтримки міжнародних донорів відновлено роботу пошкоджених об'єктів водопостачання та водовідведення.

5.11 Кіровоградська область

Кіровоградською обласною державною адміністрацією (Кіровоградською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 143,926 млн м³ води, що на 56,707 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 43,576 (менше на 0,771) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 15,388 (більше на 1,158) млн м³, на виробничі - 24,99 (менше на 2,767) млн м³. Для підземної води ці показники були: всього використано - 6,15 (менше на 1,142) млн м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби - 3,765 (більше на 0,653) млн м³ (табл. 5.11.1, рис. 5.11.1).

Таблиця 5.11.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	200,633	143,926	-56,707
	<i>поверхневої</i>	185,166	128,028	-57,138
	<i>підземної</i>	15,467	15,898	+0,431
2	Використання води, млн м³			
	всього	44,347	43,576	-0,771
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	14,711	15,388	+0,677
	<i>на виробничі потреби</i>	27,757	24,99	-2,767
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	-	-	-
	<i>на зрошення</i>	2,857	2,765	-0,092
<i>на інші потреби</i>	2,021	0,433	-1,588	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	7,292	6,15	-1,142
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	3,112	3,765	+0,653
	<i>на виробничі потреби</i>	2,186	1,99	-0,196
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	-	-	-
	<i>на зрошення</i>	0,013	0,013	-
<i>на інші потреби</i>	1,981	0,383	-1,599	

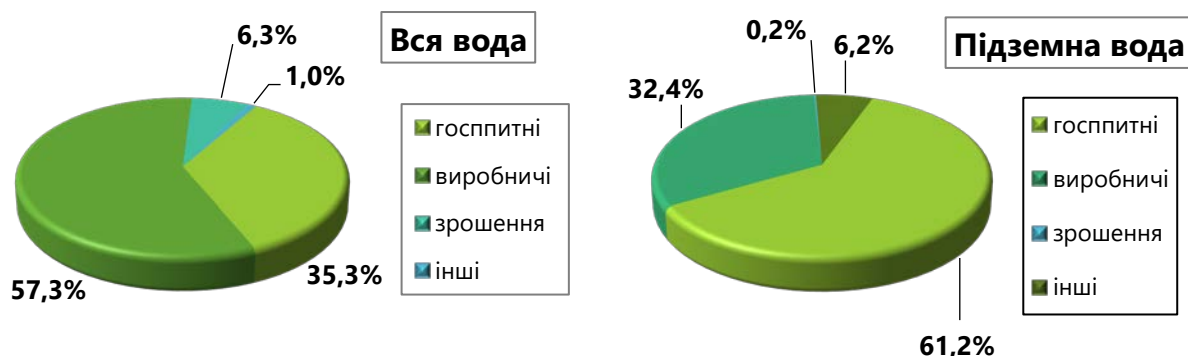

Рис. 5.11.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з поверхневих джерел - річок Сугоклія, Південний Буг, Синюха, Інгулець, Чорний Ташлик, Карачунівського, Кременчуцького та Іскрівського водосховищ, а також артезіанських свердловин.

У маловодній місцевості, згідно наданої інформації, у 2022 році перебувало 27 населених пунктів, зокрема 1 місто (Новоукраїнка), 1 смт (Устинівка) та 25 сіл Новоукраїнського та Кропивницького районів.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області не змінилась відносно 2021 року та була такою (табл. 5.11.2):

- **централізоване водопостачання** - усі 12 міст, 22 смт (81,5 %), 217 сіл (21,9 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 5 смт (Єлисаветградка, Знам'янка Друга, Капітанівка, Павлиш, Салькове) та у 774 селах;

- **централізоване водовідведення** - 11 міст (91,7 %), 18 смт (66,7 %), 6 сіл (0,6 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Благовіщенське, у 9 смт (Єлисаветградка, Знам'янка Друга, Капітанівка, Нова Прага, Приютівка, Павлиш, Салькове, Вільшанка, Устинівка) та у 985 селах.

Таблиця 5.11.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	12	12	11
<i>смт</i>	27	22	18
<i>села</i>	991	217	6
Разом	1 030	251	35

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.11.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах - 393,15 тис. осіб (79,7 %), у смт – 61,7 тис. осіб (67,7 %), у селах – 29,20 тис. осіб (42,8 %);

- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 368,93 тис. осіб (74,8 %), у смт – 53,39 тис. осіб (58,6%), у селах - 2,88 тис. осіб (4,2 %).

Таблиця 5.11.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	493,40	393,15	368,93
<i>смт</i>	91,10	61,70	53,39
<i>села</i>	68,30	29,20	2,88
Разом	652,80	484,05	425,20

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 48,1 % населених пунктів та 76 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 104,2 (менше на 1,5); у смт - 100,8 (менше на 3); у сільських населених пунктах – 101,5 (менше на 7,5) л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 1 227 (більше на 205); відсоток населення, що споживає з них воду - 0,3 %.

Привізна питна вода в області застосувалась частково у 27 населених пунктах або у 2,6 % від загальної кількості населених пунктів області (16,562 тис. осіб або 2,5 % від населення області), зокрема:

- у м. Новоукраїнка - 11,3 тис. осіб або 68,3 % населення міста;
- у м. Долинська - 178 осіб або 1,0 % населення міста;
- у 1 смт Устинівка - 1 тис. осіб або 31 % населення смт;
- у 15 селах Новоукраїнського р-ну (3 091 особи), 2 селах Кропивницького р-ну (160 осіб) та 7 селах Устинівської територіальної громади (833 особи).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 9, з них поверхневих - 6; кількість свердловин - 293.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.11.2):

- ✓ піднято води – 35,80 млн м³;
- ✓ очищено – 27,36 млн м³ або 76,4 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 30,19 млн м³ або 84,3 %;
- ✓ реалізовано - 17,84 млн м³ або 49,8 %;
- ✓ знезаражено – 26,70 млн м³ або 74,6 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 17,96 млн м³ або 50,2 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 27,7 млн м³ або 77,4 % від загального обсягу; смт – 6,7 млн м³ або 18,7 %; сільські населені пункти - 1,37 млн м³ або 3,8 %.

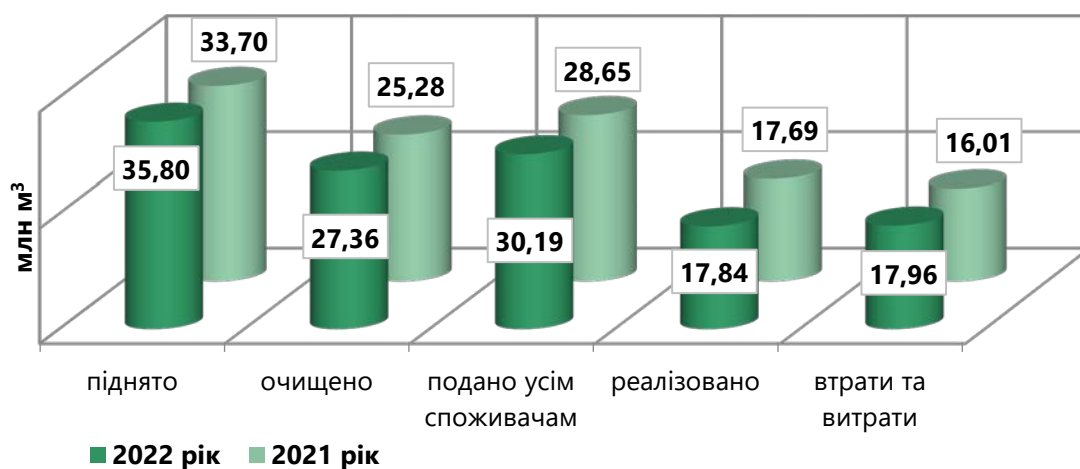

Рис. 5.11.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 84,64; за категорією «населення» - 36,04 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 259 (фактична потужність - 194 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 341 одиниця, з них заміни потребували 114 або 33,4 % насосів, було замінено протягом року - 84 або 73,7 % від потреби (рис. 5.11.3).

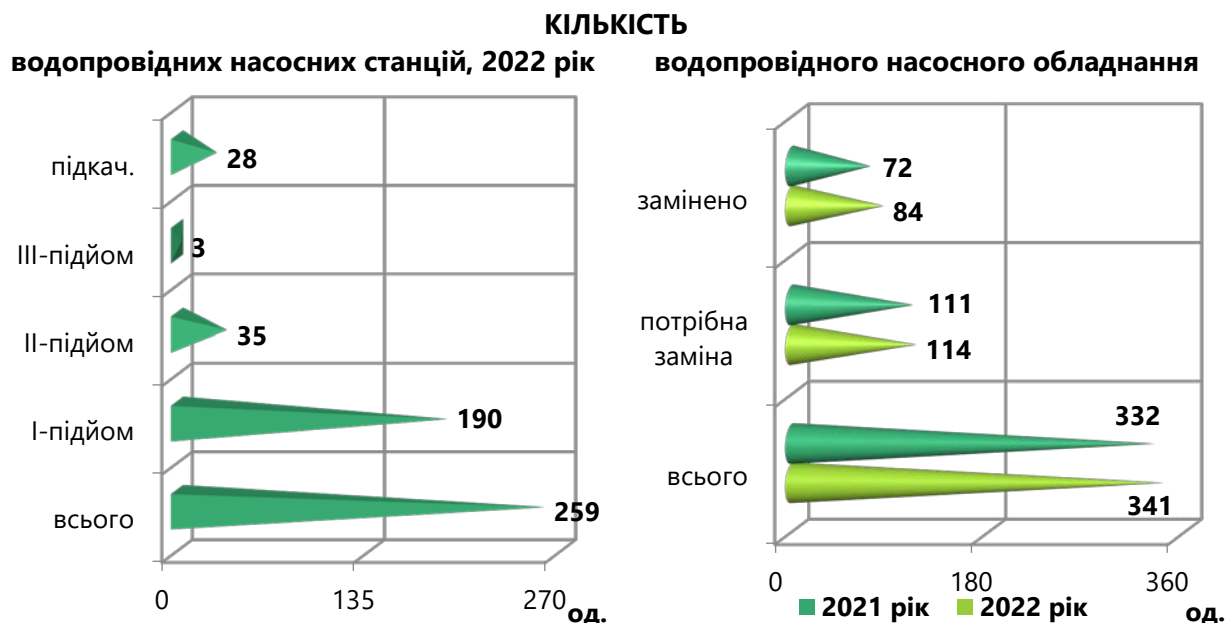

Рис. 5.11.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 3 470,18 км, з них ветхих та аварійних – 1 759,79 км або 50,7 %; протягом року було замінено 33,26 км або 1,9 % від потреби (рис. 5.11.4). Показник аварійності мереж знизився з 0,65 до 0,6 аварій на 1 км мережі.

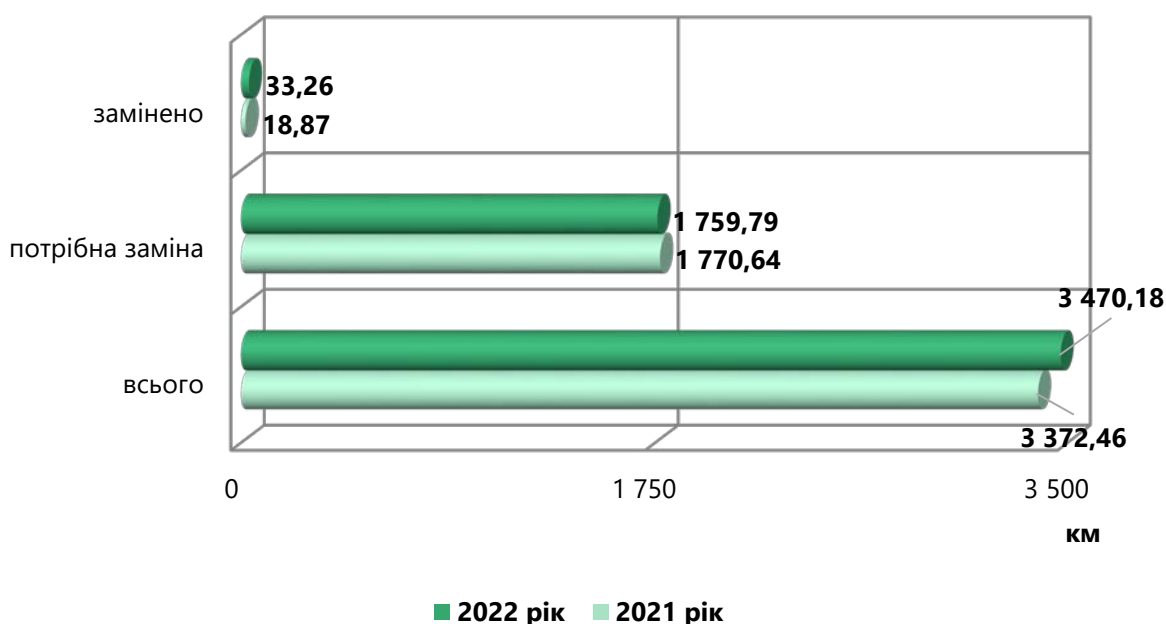

Рис. 5.11.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 49 з сумарним об'ємом – 157,55 тис. м³; водонапірні башти - 194 з сумарним об'ємом - 8,08 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року не змінився - 17,4 %; квартир - 93,2 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 127,3 (більше на 3,4); у смт – 95,5 (менше на 20,7); у сільських населених пунктах – 92,85 (більше на 0,85) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.11.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам - 11,80 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод - 17,79 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди - 17,00 млн м³ або 95,6 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 15,16 млн м³ або 85,2 %;
- ❖ пройшло доочищення – 12,60 млн м³ або 70,8 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 15,83 млн м³ або 89,2 % від їх загального об'єму; у смт - 1,86 млн м³ або 10,5 %; у сільських населених пунктах - 0,05 млн м³ або 0,3 %.

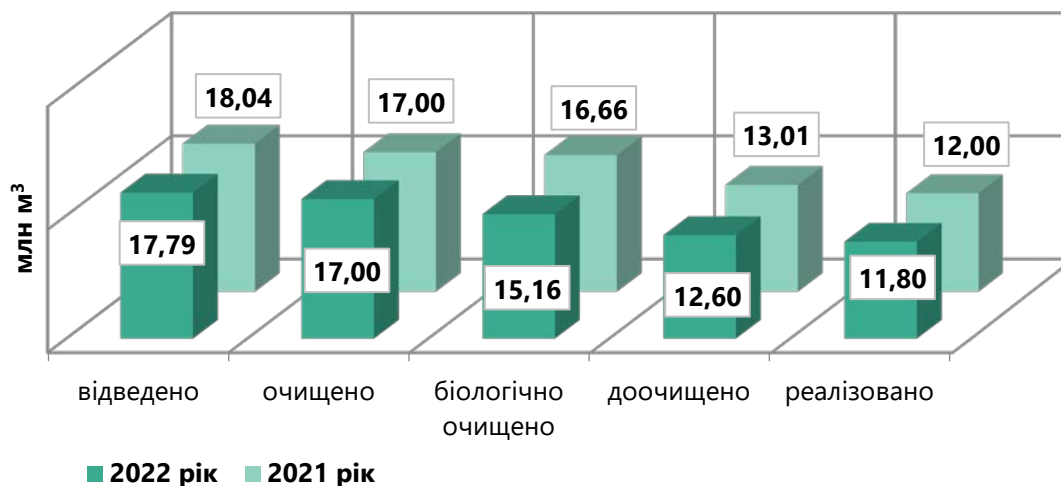

Рис. 5.11.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

➤ 89 НС (загальна фактична потужність - 17 млн м³/рік); 209 одиниць насосного обладнання, з яких 123 або 58,9 % потребували заміни, замінено протягом року - 22 або 17,9 % від потреби;

➤ 23 очисні споруди (загальна фактична потужність - 17 млн м³/рік), з них 14 потребували реконструкції; було проведено реконструкцію 1 очисних споруд (рис. 5.11.6).

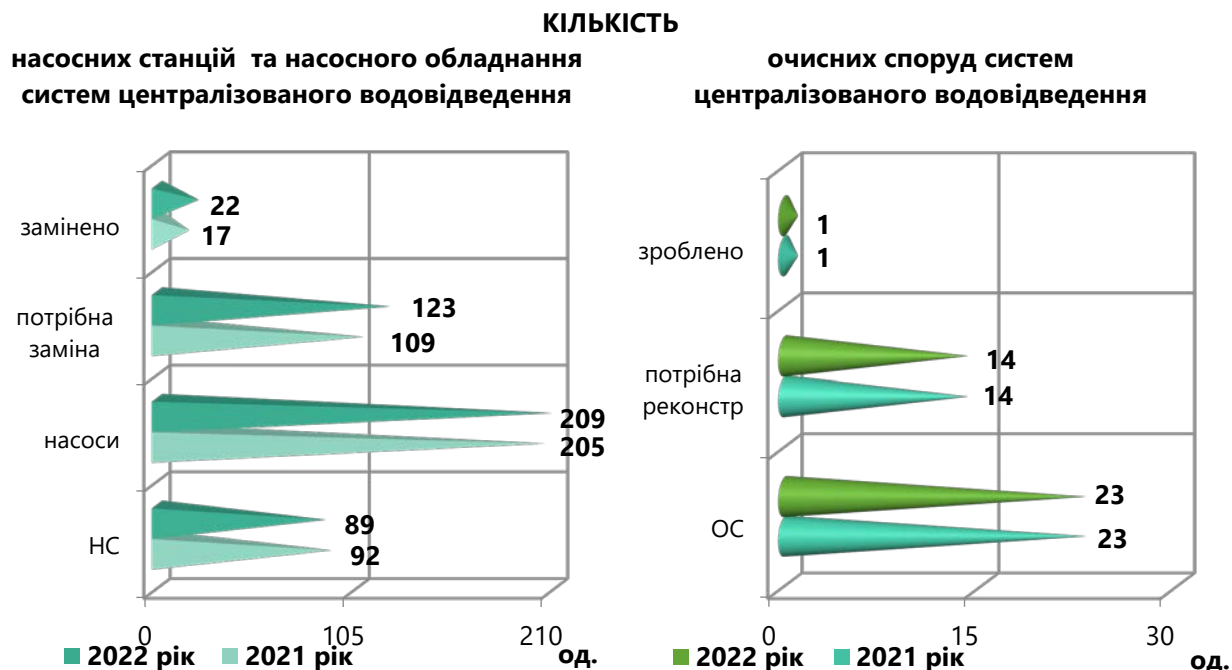

Рис. 5.11.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1 009,89 км, з них ветхих та аварійних – 575,09 км або 56,9 %; замінено 1,16 км або 0,2 % від потреби (рис. 5.11.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,19 до 0,24 аварії на 1 км мережі.

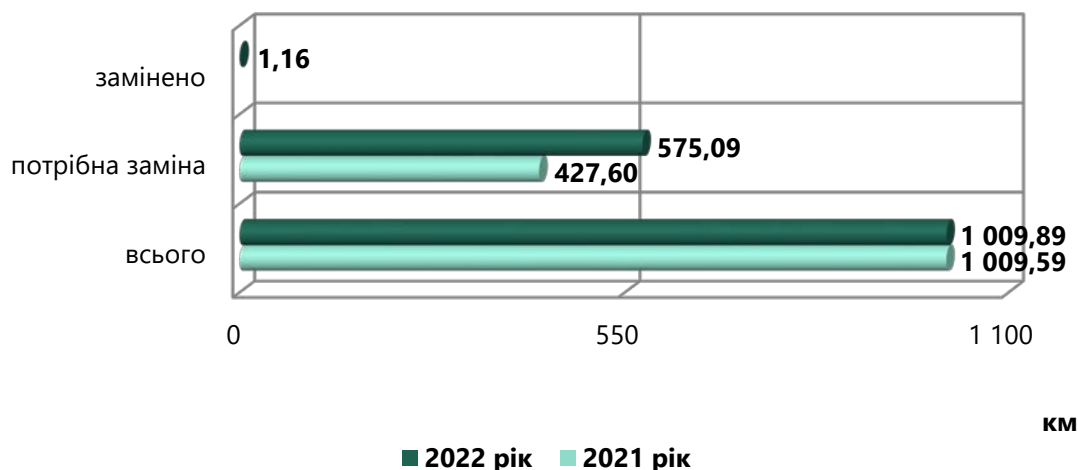

Рис. 5.11.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизились з 38,1 до 27,79 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 1 130 до 741,46 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ у системах водовідведення знизились з 13,4 до 12,4 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 835 до 690,22 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання порівняно з попереднім роком збільшилась з 329,5 до 1 764,3 тис. грн; у системах водовідведення – відсутня.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	6,96	6,96	2,81	4,84
максимальні	67,50	67,50	59,28	59,28
<i>для населення</i>				
мінімальні	5,46	5,46	2,43	4,84
максимальні	38,72	38,72	59,28	59,16
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	8,86	11,816	1,89	5,258
максимальна	68,55	90,79	92,22	117,79
середня	26,633	30,91	18,152	21,39
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	75,3	68,3	95,6	91,9
<i>для населення</i>	74,4	67,8	93,9	81,4

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області у 2022 році надавало 93 підприємства, з яких 60 спеціалізованих комунальних, 28 багатогалузевих комунальних, 5 відомчих. До комунальної форми власності у 2022 році належало 76 підприємств; до державної - 5; до іншої - 12.

Базове підприємство області - **ОКВП «Дніпро-Кіровоград»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

ОКВП «Дніпро-Кіровоград» (м. Кропивницький)	роки	
	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ		
Обсяги води, млн м³/рік		
<i>піднято</i>	25,79	28,29
<i>очищено</i>	23,70	25,94
<i>подано усім споживачам</i>	23,31	25,02
<i>реалізовано</i>	13,83	13,57
<i>втрати та витрати</i>	11,95	12,21
Водопровідні мережі, км		
<i>всього</i>	1 925,9	1 929,3
<i>ветхі та аварійні</i>	1 092,9	1 136,5
<i>замінено</i>	9,57	9,74
Витрати електроенергії, млн кВт·год/рік	32,13	30,103
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	-	-
ВОДОВІДВЕДЕННЯ		
Обсяги стоків, млн м³/рік		
<i>реалізовано</i>	10,16	9,60
<i>відведено</i>	14,36	15,43

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Кіровоградська область

ОКВП «Дніпро-Кіровоград» (м. Кропивницький)	роки	
	2021 р.	2022 р.
очищено	14,36	15,43
біологічно очищено	13,61	14,73
доочищено	11,43	12,53
Мережі централізованого водовідведення, км		
всього	632,95	644,3
ветхі та аварійні	299,44	391,5
замінено	0,57	0,23
Витрати електроенергії, млн кВт·год/рік	12,45	10,966
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	1,19	1,537
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,96	-
3.	Інші заходи	0,31	0,08
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		3,46	1,616

У 2022 році ліцензіатом НКРЕКП - ОКВП «Дніпро-Кіровоград» - загальна вартість здійснених заходів з розвитку складала: для систем водопостачання – 57,5 млн грн (у 2021 році – 116,6 млн грн), для систем водовідведення – 185,3 млн грн (у 2021 році – 123,25 млн грн).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	31,1	11,9
	бактеріологічні показники	6,2	2,0
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	30,1	11,8
	бактеріологічні показники	8,5	2,8
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	57,9	67,1
	бактеріологічні показники	26,6	20,5
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	29,9	12,0
	бактеріологічні показники	6,3	1,9
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	29,6	4,8
	бактеріологічні показники	5,1	1,3
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	30,4	33,2
	бактеріологічні показники	14,3	10,8

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідає встановленим нормативам у таких населених пунктах області.

Найменування населеного пункту	Показники
м. Світловодськ (ОКВП «Дніпро-Кіровоград»)	Каламутність, залізо загальне
м. Благовіщенське	Загальна жорсткість, нітрати
м. Олександрія (ОКВП «Дніпро-Кіровоград»)	Забарвленість, каламутність, загальні коліформи
смт Голованівськ Голованівської ТГ с. Первозванівка Первозванівської ТГ смт Власівка Світловодська ТГ (КВКП «Водограй»)	Загальна жорсткість
смт Новгородка Новгородківської ТГ с. Петрокорбівка Новгородківської ТГ, с. Велика Чечеліївка Новгородківської с.р., с. Андріївка Приютівської ТГ, с. Кетрисанівка Кетрисанівської ТГ	Загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати
с. Верблюжка Новгородківської ТГ	Загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати, залізо загальне
с. Гайове Новопрацької ТГ, с. Малинівка Петрівської ТГ (ПРАТ «Шарівське»)	Нітрати, загальна жорсткість, загальні коліформи, ентерококи
с. Дмитріївка Дмитрівська ТГ	Сухий залишок, залізо загальне, сульфати, загальна жорсткість, каламутність, загальні коліформи
с. Шарівка, с. Квітневе Новопрацької ТГ (ПРАТ «Шарівське»)	Ентерококи

Охорона природних водойм

Таблиця 5.11.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	33,163	34,229
нормативно чистих без очищення	13,155	13,546
нормативно очищених	3,963	3,385
недостатньо очищених	16,045	17,298
неочищених	-	-
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	14,706	16,578
нормативно чистих без очищення	1,417	1,925
нормативно очищених	0,059	0,028
недостатньо очищених	13,23	14,625
неочищених	-	-

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Водопостачання населених пунктів області здійснюється з відкритих, змішаних та підземних водозаборів, а саме:

- з відкритих водозаборів – міст Знам'янка, Олександрія, Світловодськ (з Кременчуцького водосховища), Бобринець (з р.Сугокля), смт Побузьке (з р. Південний Буг), смт Смоліне (з р.Синюхи);

- із змішаних водозаборів – м. Кропивницький (з магістрального районного водопроводу "Дніпро-Кіровоград" та із підземного водозабору "Холодні Ключі"); м. Долинська (з Карачунівського водосховища та підземного водозабору); м. Помічна (з р. Чорний Ташлик та водозабірних свердловин); смт Петрове (з Іскрівського водосховища та підземного водозабору).

Основним джерелом водопостачання 4 міст обласного значення та притрасових населених пунктів є районний водопровід «Дніпро-Кіровоград».

Жителі м. Долинська (187 споживачів), 2 сіл Кропивницького району, 7 сіл Устинівської ТГ та частково самого смт Устинівка, 15 сіл Новоукраїнського району і частина жителів м. Новоукраїнки користуються привізною водою.

За 2022 рік обсяг піднятої води з поверхневих склав складає 75,0 % до загального обсягу піднятої води, з підземних джерел 25,5 %. В порівнянні з 2021 роком обсяг піднятої води збільшився на 7,0 %. Обсяг поданої води в розподільчу мережу збільшився в порівнянні з 2021 роком на 6,0 %. Витрати води на технологічні потреби у 2022 році склали 3,24 млн куб.м., або 14,0 %. Втрати питної води в мережах водопостачання в цілому по області склали 13,25 млн куб.м., що складає 38,0 % до піднятої води.

Протягом 2022 року виконувалися наступні заходи з розвитку, здійснені на підприємствах питного водопостачання та централізованого водовідведення.

Реконструкція Дніпровської водоочисної станції МРВ «Дніпро-Кіровоград»: у 2022 році сплачено 31 196,59 тис. грн. Виконано проектні, підготовчі та ремонтні роботи на діючих об'єктах. Змонтовано каркас будівлі нових очисних споруд. Продовжуються роботи по монтажу сандвіч-панелей, по улаштуванню зовнішніх інженерних мереж, ведуться бетонні роботи в будівлі. Виконано робіт на 67%. Закуплено обладнання на 610,778 тис. доларів США.

Реконструкція водопровідних насосних станцій: у 2022 році сплачено 20 536,69 тис. грн. Виконано роботи по монтажу обладнання по 10 насосним станціям та монтажу 4 електролізних установок. На 4 ВНС завершуються електромонтажні роботи, проводяться випробування, готується пакет документів для вводу в експлуатацію, 6 ВНС введено в експлуатацію. Монтажні роботи виконано на 93%.

Реконструкція насосних станцій систем централізованого водовідведення: у 2022 році сплачено 3 560,31 тис. грн. Розроблено проектно-кошторисну документацію та отримано позитивні експертні звіти на 21 насосну станцію систем централізованого водовідведення. Отримано дозволи на початок робіт. Закуплено 90 % основного обладнання. Будівельно-монтажні роботи завершені на 5 НС, усуваються зауваження технічного нагляду. На 12 НС на фінальній стадії підготовки документів для подачі в ДІАМ для отримання сертифіката про готовність об'єкта до експлуатації. Пуско-налагоджувальні роботи виконано на 30 %, будівельно-монтажні роботи виконано на 75 %.

Реконструкція очисних споруд систем централізованого водовідведення м. Кіровоград: у 2022 році сплачено 78 864,47 тис. грн. Закуплено 98 % основного обладнання. Запущено в роботу I чергу. Розпочаті роботи по реконструкції на II черзі. Продовжуються роботи по ремонту аеротенка, будівельно-монтажні та електромонтажні роботи на пісколовках завершені. Продовжуються ремонтні роботи на вторинних відстійниках. Ведуться роботи по улаштуванню електроосвітлення та заземлення ОС. Виконано будівельні робіт на 75,0 %, пуско-налагоджувальні роботи на 40 %.

Впровадження системи автоматизації та диспетчеризації ОКВП «Дніпро-Кіровоград»: у 2022 році сплачено 5 316,89 тис. грн. Встановлено 104 комерційних та 55 технологічних електролічильника відповідно до ПКД на улаштування автоматизованої системи комерційного та технічного обліку електроенергії підприємства. Завершено монтаж шаф керування СКАДА та датчиків, продовжуються роботи з підключення витратомірів. Проводяться роботи з налаштування СКАДА та розробки мнемосхем об'єктів. Завершено роботи по влаштуванню ПС-системи, ведеться її налаштування. На стадії завершення роботи по розробці гідромоделі м.Кропивницького. Будівельно-монтажні роботи виконано на 75 %, випробування на 40 %.

За кошти обласного та місцевих бюджетів впроваджувались наступні проекти.

Реконструкція цеху механічного зневоднення осаду стічних вод очисних споруд систем централізованого водовідведення, м. Кіровоград. У 2022 році використано 3 586,197 тис. грн. Завершено будівництво нового цеху механічного зневоднення.

Реконструкція очисних споруд господарсько-побутових стоків у с. Катеринівка Кропивницького району Кіровоградській області. Використано 206,874 тис.грн на виготовлення та коригування проектно-кошторисної документації

Реконструкція очисних споруд біологічної очистки за адресою Кіровоградська обл., смт Добровеличківка. Профінансовано 1 330,3 тис. грн на виконання земляних робіт та влаштування обладнання;

Капітальний ремонт свердловини в смт Новгородка Кіровоградської області. Профінансовано 425,0 тис. грн на капітальний ремонт свердловини глибиною 92 м. із заміною обсадної труби $\varnothing$ 155 мм;

Капітальний ремонт свердловини с.Верблюжка Кіровоградської області. Профінансовано 540,5 тис. грн на капітальний ремонт свердловини глибиною 110 м із заміною обсадної труби $\varnothing$ 155 мм;

Капітальний ремонт свердловини с. Спасове Кіровоградської області. Профінансовано 508,2 тис.грн на капітальний ремонт свердловини глибиною 121 м із заміною обсадної труби $\varnothing$ 155 мм;

Капітальний ремонт свердловини с. Інгуло-Кам'янка Кіровоградської області. Профінансовано 485,9 тис. грн на капітальний ремонт свердловини глибиною 117 м із заміною обсадної труби $\varnothing$ 155 мм;

За рахунок коштів програми «Добре» у сумі 806,328 тис. грн виконано реконструкцію свердловин в смт Дмитрівка Кіровоградської області. Встановлено 3 станції автоматичного управління «AQUA-IDM TPS», 3 насосних агрегата.

Крім того, у 2022 році за рахунок коштів місцевих бюджетів у сумі 18,78 млн грн(в тому числі на об'єктах ОКВП «Дніпро-Кіровоград» у сумі 16,7 млн грн) проведено роботи, зокрема здійснено ремонт та реконструкцію 8,2 км водопровідних мереж, 10,8 км мереж систем централізованого водовідведення, ремонт об'єктів 14 од. водопровідного та 6 од. каналізаційного господарства, заміну та ремонт насосного обладнання та ремонт та реконструкція 4-х водонапірних башт, ремонт свердловин. Роботи проводились на об'єктах міст: Кропивницький, Знам'янка, Світловодськ, Благовіщенське, Мала Виска, смт Онуфріївка, смт Петрове, с.Косівка Приютівської територіальної громади.

5.12 Луганська область

Дані про стан систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у Луганській області за 2022 рік відсутні.

5.13 Львівська область

Львівською обласною державною адміністрацією (Львівською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 104,09 млн м³ води, що на 3,15 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 104,09 (менше на 3,15) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 50,29 (менше на 11,57) млн м³, на виробничі – 33,76 (менше на 1,09) млн м³. Для підземної води ці показники були: всього використано – 100,30 (менше на 3,11) млн м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби – 48,66 (менше на 11,14) млн м³ (табл. 5.13.1, рис. 5.13.1).

Таблиця 5.13.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	107,24	104,09	-3,15
	<i>поверхневої</i>	3,84	3,79	-0,05
	<i>підземної</i>	103,41	100,30	-3,11
2	Використання води, млн м³			
	всього	107,24	104,09	-3,15
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	61,86	50,29	-11,57
	<i>на виробничі потреби</i>	34,85	33,76	-1,09
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	10,41	19,92	9,51
	<i>на зрошення</i>	0,00	0,00	0,00
	<i>на інші потреби</i>	0,12	0,12	0,00
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	103,41	100,30	-3,11
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	59,80	48,66	-11,14
	<i>на виробничі потреби</i>	17,13	16,01	-1,12
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	25,94	35,26	9,32
	<i>на зрошення</i>	0	0	0
	<i>на інші потреби</i>	0,54	0,37	-0,17

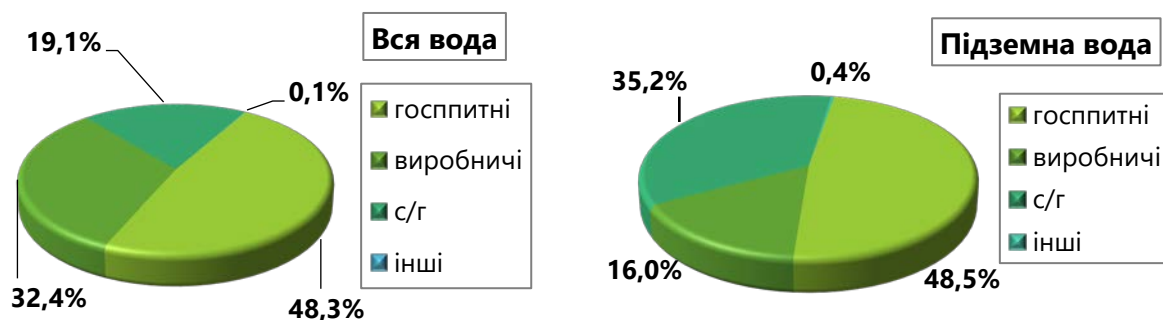

Рис. 5.13.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з поверхневих (р.Солониця, р. Рибник, р. Опір, р. Луг, р. Зелена Кривуля) та підземних джерел.

На території області, за наданою інформацією, у маловодній місцевості перебувало 34 села (1,8 % від загальної кількості населених пунктів області), менше на 3 села, ніж у 2021 році.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.4.2):

- **централізоване водопостачання** - 42 міста (95,5 %), 25 смт (73,5 %), 213 сіл (11,5 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 2 містах (Турка, Судова Вишня), у 9 смт (Стара Сіль, Нижанковичі, Бориня, Краковець, Гніздичів, Верхнє Синьовидне, Підбуж, Дубляни) та у 1 637 селах;

- **централізоване водовідведення** - 39 міст (88,6 %), 18 смт (52,9 %), 19 сіл (1 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у 5 містах (Турка, Угнів, Белз, Доброміль, Глиняни), у 16 смт (Дубляни, Меденичі, Східниця, Підбуж, Бориня, Нижанковичі, Стара Сіль, Верхнє Синьовидне, Куликів, Нові Стрелища, Магерів, Краковець, Поморяни, Немирів, Рудне, Красне Гніздичів) та у 1 831 селі.

Таблиця 5.13.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
міста	44	42	39
смт	34	25	18
села	1 850	213	19
Разом	1 928	280	76

Населення області у 2022 році було охоплено послугами таким чином (табл. 5.13.3):

- **централізованим водопостачанням**: у містах – 1 308,184 (92,7 %) тис. осіб, у смт - 78,079 тис. осіб (68,2 %), у селах – 95,774 тис. осіб (9,8);

- **централізованим водовідведенням**: у містах – 1 333,562 тис. осіб (94,5 %), у смт - 48,091 тис. осіб (42 %), у селах – 20,012 тис. осіб (2 %).

Таблиця 5.13.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
міста	1 410,618	1 308,184	1 333,562
смт	114,503	78,079	48,091
села	979,129	95,774	20,012
Разом	2 477,249	1 434,788	1 164,256

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 14,52 % населених пунктів та 57,21 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 125,49 (більше на 3,72); у смт – 96,16 (менше на 10,72); у сільських населених пунктах – 87,28 (менше на 1,48,) л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 81.

Протягом 2022 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах: м. Борислав, смт Східниця - 6 годин на добу (як і у 2021 році); м. Новий Калинів м.Ходорів - 16 годин на добу (як і у 2021 році), смт Журавно – 24 години на добу (10 годин на добу у 2021 році).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 119, з них поверхневих - 5; кількість свердловин - 534.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.6.2):

- ✓ піднято води – 104,9 млн м³;
- ✓ очищено – 10,58 млн м³ або 10,2 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 100,49 млн м³ або 96,5 %;
- ✓ реалізовано – 68,33 млн м³ або 65,6 %;
- ✓ знезаражено – 102,7 млн м³ або 98,7 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 35,76 млн м³ або 34,4 %.

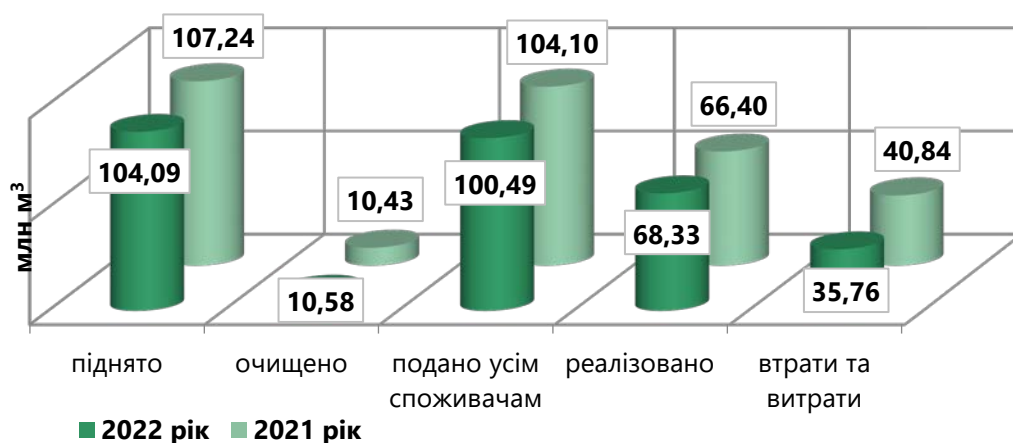
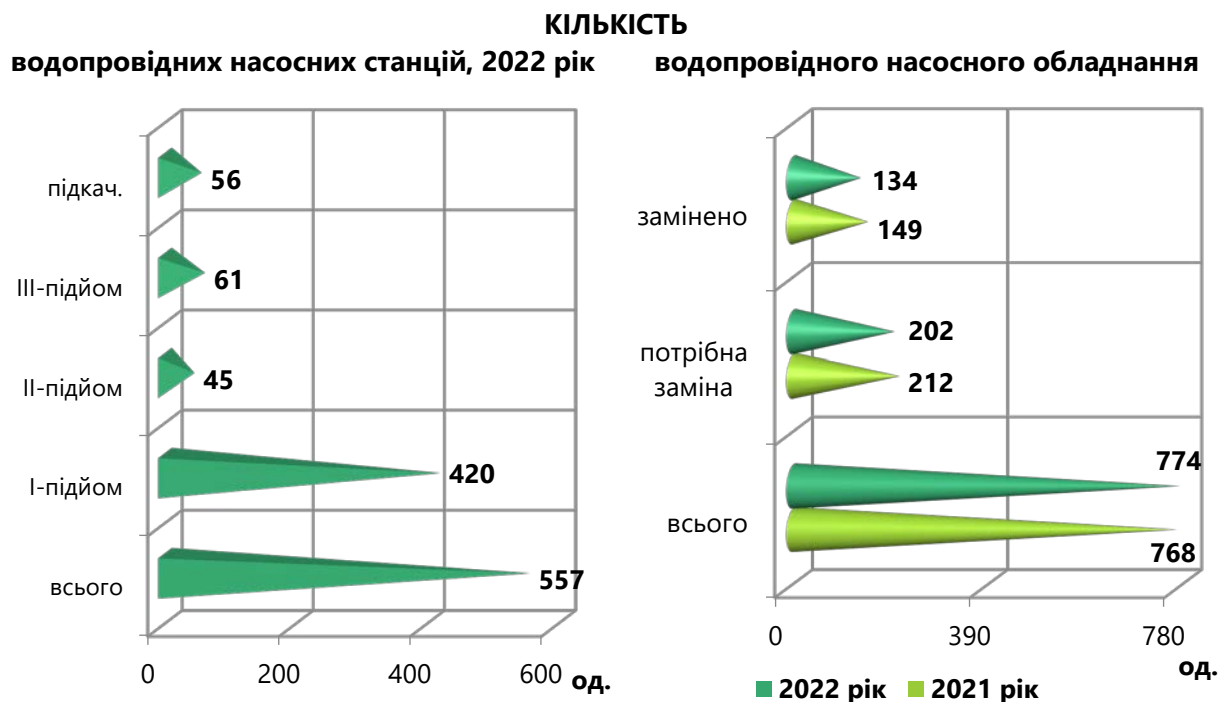

Рис. 5.13.2. Виробничі показники водопостачання

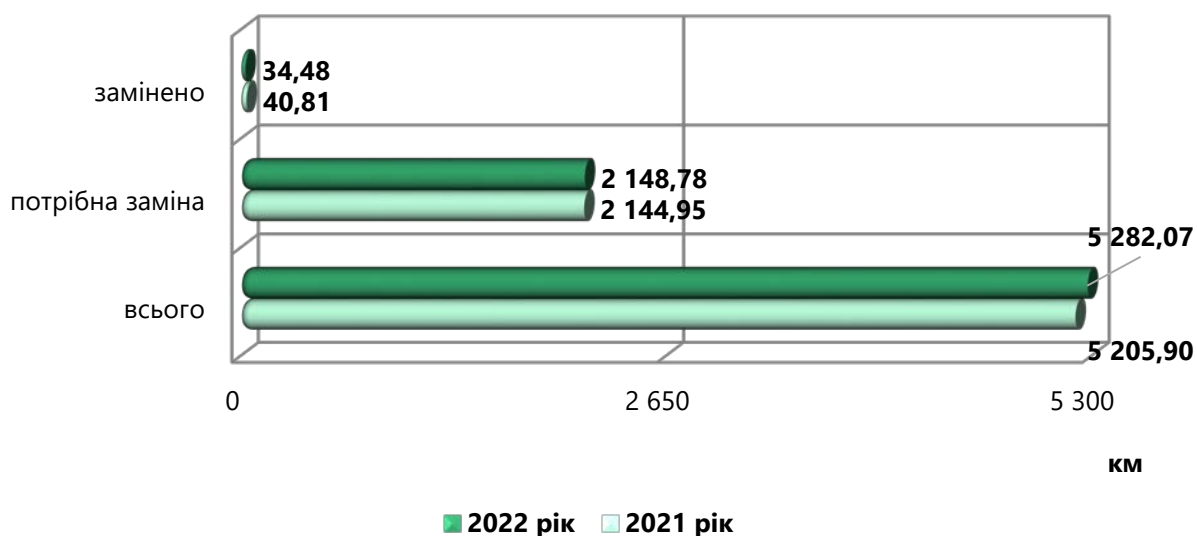
Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 285,2 тис. м³/добу; за категорією «населення» - 137,78 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 557 – (фактична потужність – 131,80 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 774 одиниці, з них заміни потребували 202 або 26,1% насосів, було замінено протягом року - 134 або 66,3 % від потреби (рис. 5.13.3).

Рис. 5.13.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 5 282,07 км, з них ветхих та аварійних – 2 148,78 км або 40,7 %; протягом року було замінено 34,48 км або 1,6 % від потреби (рис. 5.13.4). Показник аварійності мереж знизився з 1,76 до 1,49 аварій на 1 км мережі.

Рис. 5.13.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 156 з сумарним об'ємом – 635,50 тис. м³; водонапірні башти - 56 з сумарним об'ємом – 213,87 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 80,11 тис. м³.

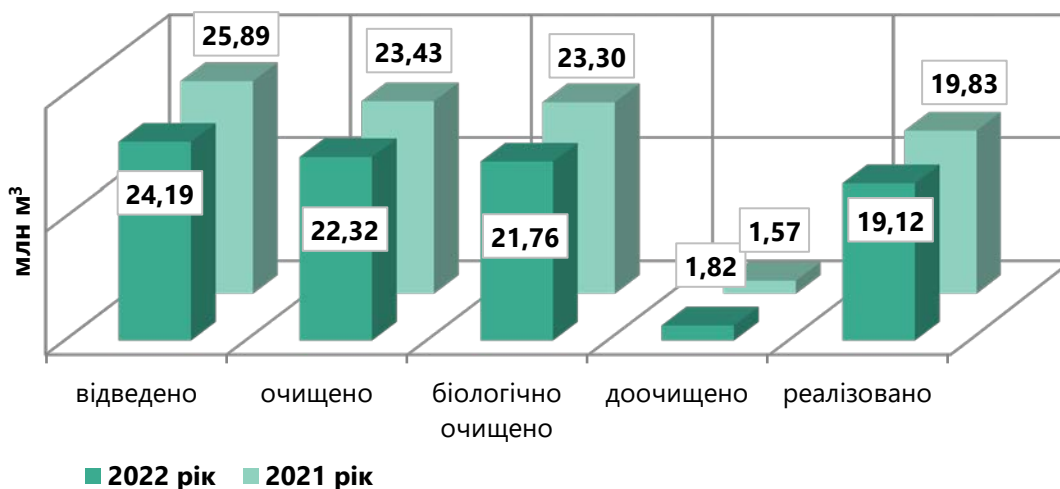
Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився - з 49 до 54 %; квартир – не змінився - 81 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році питоме водовідведення на 1 людину складало: у містах – 137,88 (менше на 7,67); у смт – 100,17 (менше на 1,79); у сільських населених пунктах – 92,06 (більше на 0,46) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.13.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 19,12 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 24,19 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 22,32 млн м³ або 92,3 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 21,76 млн м³ або 90 %;
- ❖ пройшло доочищення – 1,82 млн м³.

Рис. 5.13.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

➤ 165 НС (загальна фактична потужність – 70,33 млн м³/рік); 334 одиниці насосного обладнання, з яких потребували заміни 85 або 25,4 % насосів, замінено протягом року - 23 або 27,1 % від потреби;

➤ 52 очисні споруди із загальною фактичною потужністю – 46,52 млн м³/рік, з яких 39 потребували реконструкції; проведено реконструкцію 1 очисних споруд.

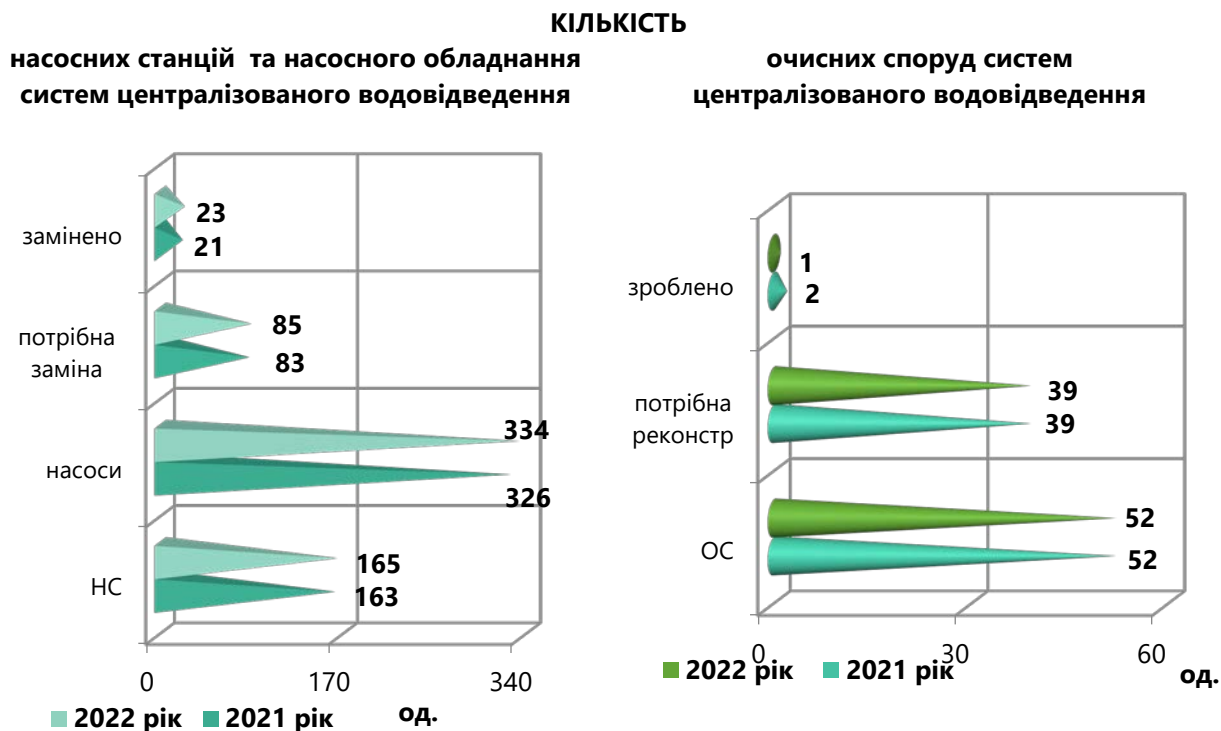

Рис. 5.13.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 2 310,78 км, з них ветхих та аварійних – 561,94 км або 24,3 %; протягом року було замінено 9,81 км або 1,7 % від потреби (рис. 5.13.7). Показник аварійності мереж знизився з 2,53 до 2,23 аварії на 1 км мережі.

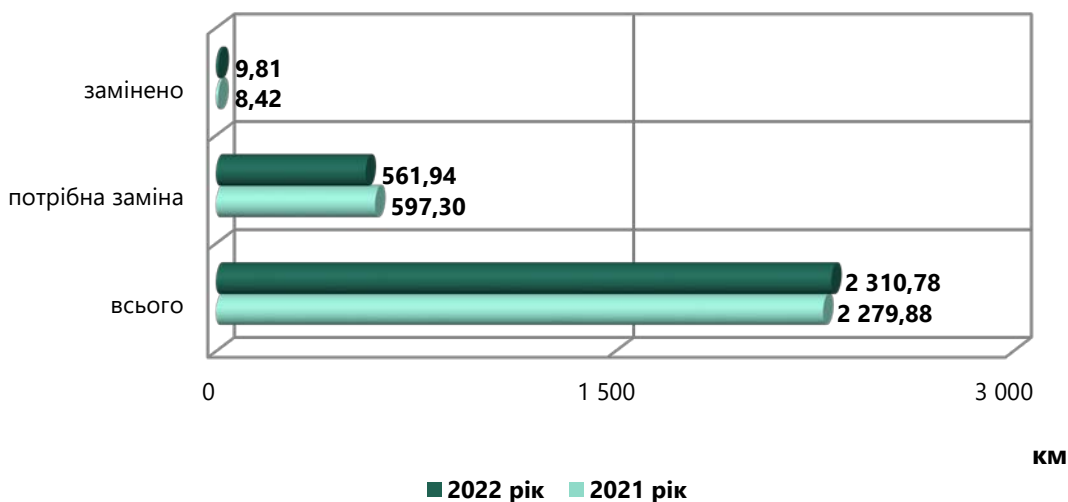

Рис. 5.13.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизились з 99,13 до 91,89 млн кВт-год/рік;
- ▶ у системах водовідведення знизились з 48,158 до 46,597 млн кВт-год/рік.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 36 013,45 до 71 046,52; у системах водовідведення - з 31 391,35 до 65 875,66 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні		35,52		8,59
максимальні		46,31		37,19
<i>для населення</i>				
мінімальні		35,52		8,59
максимальні		46,31		37,19
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна		13,1		6,3
максимальна		45,5		83,1
середня		19,7		11,1
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>		82,5		90,6
<i>для населення</i>		82,5		90,6

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 55 підприємств, в тому числі 35 спеціалізованих комунальних, 17 багатогалузевих комунальних, 3 відомчих. До комунальної форми власності у 2022 році належало 50 підприємств; до державної - 1; до іншої - 5.

Базове підприємство області - **ЛМКП «Львівводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	ЛМКП «Львів-водоканал»		КП «Дрогобич-водоканал»		КП «Червоноград-водоканал»		КП «Стрий-водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн м³/рік								
<i>піднято</i>	78,02	75,40	6,678	6,869	4,339	3,935	2,17	2,145
<i>очищено</i>								
<i>подано усім споживачам</i>								
<i>реалізовано</i>	45,6	49,15	4,359	4,819	3,037	2,92	1,613	1,681
<i>втрати та витрати</i>	28,06	26,5	1,987	2,05	1,085	1,015	0,453	0,464
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	2480,97	2541,38	232	236,4	320,5	327,19	223,83	223,83
<i>ветхі та аварійні</i>	1330,21	1317,87	135	135	65	65	88,8	88,6
<i>замінено</i>	12,37	12,54	1,44	1,75	6,54	4,26	0,2	0,2
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік								
	65,67	61,52	10,1	10,37	3,887	3,793	2,52	1,82

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Львівська область

Показники	ЛМКП «Львів-водоканал»		КП «Дрогобич-водоканал»		КП «Червоноград-водоканал»		КП «Стрий-водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	28 465,75*	62 024,86*	1367	2789	0	0	0	0
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн м³/рік								
<i>реалізовано</i>								
<i>відведено</i>	108,425	103,794	10,849	10,564	3,952	3,494	1,607	1,557
<i>очищено</i>			10,648	10,648				
<i>біологічно очищено</i>			10,648	10,654				
<i>доочищено</i>								
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	896,96	925,93	108,8	110,2	232,5	232,5	86,7	86,7
<i>ветхі та аварійні</i>	222,99	218,5	39,5	39,5	36,3	36,3	30,9	31
<i>замінено</i>	3,9	4,49	0,05	0,05	0,141	0	0,2	0,3
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	35,35	35,44	4,37	3,98	1,535	1,519	0,35	0,36
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	28 465,75*	62 024,86*	659	1288	0	0	0	0

*заборгованість за електроенергію загальна

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання централізованого та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Будівництво нових об'єктів	2,7	0,2
2.	Продовження будівництва об'єктів	-	1,000
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	4,2735	1,962
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	5,187	8,796
5.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,1584	-
6.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,43	-
7.	Впровадження пілотних проектів	1,37	0,04
8.	Інші заходи	2,23	2,93
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		16,5789	14,928

Загальна вартість здійснених заходів ліцензіатом НКРЕКП - ЛМКП «Львівводоканал» у 2022 році складала: для систем централізованого водопостачання - 112,0 млн грн (113,3 млн грн у 2021 році), для систем централізованого водовідведення - 58,5 млн грн (51,5 млн грн у 2021 році).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	3,3	12,9
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,1	10,3
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
	санітарно-хімічні показники	2,6	12,6
	бактеріологічні показники	4,1	9,5
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	17,5	16,9
	бактеріологічні показники	15,4	30,7
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	5,6	2,6
	бактеріологічні показники	6,6	4,6
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	2,6	12,6
	бактеріологічні показники	4,1	9,5
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	17,5	16,9
	бактеріологічні показники	15,4	30,7

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області.

Найменування населеного пункту	Показники
м. Львів	Свинець, залізо загальне, загальна жорсткість, мікробіологічні
м. Трускавець (поверхневий)	Забарвленість, каламутність, мікробіологічні
м. Червоноград (водозабір «Бендюга»)	Свинець, запах, аміак, нітрити
м. Великі Мости	Органолептичні
м. Борислав, м.Броди, м. Ходорів смт Східниця, смт Немирів	Мікробіологічні
смт Рудно	Нітрати
с. Семенівка Львівського району	Загальна жорсткість, мікробіологічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.23.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	149,85	143,1
нормативно чистих без очищення	12,12	11,114
нормативно очищених	17,90	18,12
недостатньо очищених	119,1	113,28
неочищених	0,727	0,58
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	134,38	128,28
нормативно чистих без очищення	0,035	0,15
нормативно очищених	15,363	14,921
недостатньо очищених	118,29	112,66
неочищених	0,7	0,55

Таблиця 5.23.6

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
Водойми I-ї категорії:		
за санітарно-хімічними показниками	3	3
за мікробіологічними показниками	2	5
Водойми II-ї категорії:		
за санітарно-хімічними показниками	69	67
за мікробіологічними показниками	82	55

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Протягом 2022 року комунальний сектор і промисловість Львівської області дещо зменшили забір підземної води.

Збільшилось використання підземних вод на сільськогосподарські потреби, попри зменшення використання підземних вод практично у більшості видів економічної діяльності.

Всі галузі виробництва у Львівській області забезпечені водними ресурсам, тому проблеми у водокористуванні на території області відсутні.

Протягом 2022 року фахівцями Держпродспоживслужби прийнято участь у 283 комісійних обстеженнях об'єктів водопостачання, у тому числі централізованого – 104, нецентралізованого – 179. Охоплено 81 % об'єктів водопостачання від загальної кількості.

На 163 об'єктах виявлено порушення санітарного законодавства.

У всіх випадках суб'єктами господарювання, що надають послуги з водопостачання, балансоутримувачам водних об'єктів та власникам об'єктів нецентралізованого водопостачання скеровано пропозиції стосовно виконання заходів по усуненню порушень, спрямованих на приведення якості та безпечності питної води у відповідності вимогам ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до питної води, призначеної для споживання людиною». Проінформовано органи виконавчої влади та місцевого самоврядування про забезпечення контролю за виконанням запропонованих заходів.

Найважливішим із заходів стало підключення до мережі водопостачання ЛМКП «Львівводоканал» об'єктів та абонентів, водопостачання яких здійснювалось КП «Теребля» (м. Рудно), вода з свердловин якого перевищувала вміст нітратів.

Найбільш вразливим в епідеміологічному відношенні є водопостачання з поверхневих водойм (водойм I категорії). У Львівській області таке водопостачання здійснюється ДП «Водоканал» м. Ходорів (з р. Луг), ТзОВ «Трускавецьводоканал» (з р. Воротище), КП «Бориславводоканал» (з р. Рибник та р. Зелена Кривуля).

Основні проблемні питання при перевірках функціонування об'єктів водопостачання:

- облаштування та утримання зон санітарної охорони на всіх господарсько-питних водогонах незалежно від типу джерела водопостачання;

- визначення органами місцевого самоврядування переліку резервних (альтернативних) джерел забезпечення населення питною водою для побутових та інших потреб на випадок аварій, забруднень, тощо, зокрема в умовах воєнного стану;

- недопущення розміщення на відповідних територіях нових або реконструкцію діючих об'єктів, діяльність яких може завдавати шкоди джерелам та системам питного водопостачання;

- забезпечення суб'єктами господарювання виробництва питної води відповідно до регламентів або інших документів з описом технологічного процесу, які пройшли державну санітарно-епідеміологічну експертизу та отримали позитивний висновок;

- обов'язкове проведення підприємствами виробничого контролю якості води за всіма видами показників, з урахуванням встановленої санітарними правилами періодичності та, у разі невідповідності, інформування органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та Держпродспоживслужби для вжиття необхідних заходів.

Водночас на контролі залишаються питання, які потребують вирішення у найкоротші терміни, а саме:

- введення в експлуатацію Турківського міського водопроводу, що не функціонує з 2016 року, у зв'язку з відсутністю каналізування та очисних споруд;

- підключення водопровідної мережі м. Дубляни до магістрального водопроводу с. Великі Грибовичі (ЛМКП «Львівводоканал»), оскільки перша знаходиться на балансі Львівського аграрного університету, мережа стара, зношена, потребує ремонту та заміни.

Основна увага підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення області була скерована на забезпечення надійної роботи системи водопостачання та водовідведення, забезпечення резервними джерелами водопостачання та живлення, впровадження енергозберігаючого обладнання, зниження втрат води на всіх етапах її видобутку, транспортування та реалізації.

Так, силами підрядних організацій на замовлення ЛМКП «Львівводоканал» було прокладено та реконструйовано 5,08 км водопровідних мереж та 2,033 км мереж централізованого водовідведення. Зокрема, виконано наступні роботи:

- Реконструкція ділянок магістрального водогону від ВНС «Винники» до ВНС «Довга»;

- Реконструкція водопровідних мереж по вул.Старознесенській до вул.Богданівської

- Поточний ремонт аварійної ділянки водопроводу по вул. Любінська у м.Львові – замінено 157 м.п. Д=400мм;

- Поточний ремонт гостроаварійної ділянки збірного водогону водозабору «Мальчиці та магістрального водогону н/ст. «Будзень-2» - н/ст «Будзень-3». Ділянка №3

- Влаштування двох ниток тимчасового обвідного водогону на 18 км ПК 5 перегону Рясне 2 - Дубляни, методом горизонтально направлено буріння;

- Влаштування централізованого постачання питної води до м. Рудне;

- Облаштування інфраструктури водопостачання та водовідведення п'яти модульних містечок та комплексу «Незламні матусі» для внутрішньо переміщених осіб;

- Формування мережі автономних механічних свердловин та свердловин з автономними джерелами живлення у межах міста;

Для забезпечення резервним джерелом живлення об'єктів водопостачання та водовідведення ЛМКП «Львівводоканал» встановлено 81 генератор.

Також ЛМКП «Львівводоканал» допоміг облаштувати інженерні мережі для житла внутрішньо переселених осіб у м. Гостомель.

В рамках проекту «Будівництво біогазової станції з комбінованим виробництвом електричної та теплової енергії у м. Львові, Україна» (зовнішні мережі водопроводу) завершено підготовку будівельного майданчика, прокладено усі необхідні для будівництва комунікаційні мережі на суму 2 468,568 тис. грн.

По проекту «Реконструкція трубопроводу надлишкового активного мулу від біологічних насосних станцій КОС 1-2 до мулоущільнювачів КОС 3-4 та від НСП КОС 3-4 до цеху механічного зневоднення» прокладено 1 гілку мулопроводів на майданчик будівництва біогазової станції на суму 1 139,61410 тис. грн.

На виконання Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», де передбачено обов'язок ЛМКП «Львівводоканал» встановлювати вузли комерційного обліку (загальнобудинкові прилади обліку холодної води), встановлено 9289 шт. будинкових вузлів обліку холодної води (88% від потреби).

Також в рамках програми «Чиста вода» виконано капітальний ремонт хлораторних насосних станцій «Винники», «Старе Село», «Глинна Наварія», «Будзень III», «Збоїща», «Карачинів» по переводу її з реагенту хлор-газ на привізний розчин гіпохлориту натрію з насосної станції Сокільники.

Для зменшення споживання електроенергії ЛМКП «Львівводоканал» проведено ремонт та заміну 90 глибинних насосів на 15 водозаборах, ремонт 6 насосних агрегатів на 4 насосних станціях, ремонт запірної арматури на насосних станціях, водозаборах та водопровідних мережах (885 шт.), ремонт 31 електродвигуна насосних агрегатів на 13 насосних станціях. Зменшено питомі витрати електроенергії на 2,9 %.

Протягом 2022 року проведено заміну 81 пожежного гідранта та встановлено 343 пожежних гідранта. Також встановлено 165 люків на водопровідних колодязях та 875 люків на каналізаційних колодязях.

5.14 Миколаївська область

Миколаївською обласною державною адміністрацією (Миколаївською обласною військовою адміністрацією) було надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 95,693 млн м³ води, що на 109,114 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 94,978 (менше на 74,13) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 19,175 (менше на 7,646) млн м³, на виробничі – 69,962 (менше на 17,177) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 6,815 (менше на 3,061) млн м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби – 5,345 (менше на 1,159) млн м³ (табл. 5.14.1, рис. 5.14.1).

Таблиця 5.14.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	204,807	95,693	-109,114
	<i>поверхневої</i>	193,159	87,674	-105,485
	<i>підземної</i>	11,648	8,019	-3,629
2	Використання води, млн м³			
	всього	169,108	94,978	-74,13
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	26,821	19,175	-7,646
	<i>на виробничі потреби</i>	87,139	69,962	-17,177
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,296	0,269	-0,027
	<i>на зрошення</i>	53,595	4,713	-48,882
<i>на інші потреби</i>	1,257	0,859	-0,398	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	9,876	6,815	-3,061
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	6,504	5,345	-1,159
	<i>на виробничі потреби</i>	2,601	1,167	-1,434
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,288	-	-0,288
	<i>на зрошення</i>	0,053	0,027	-0,026
<i>на інші потреби</i>	0,430	0,276	-0,154	

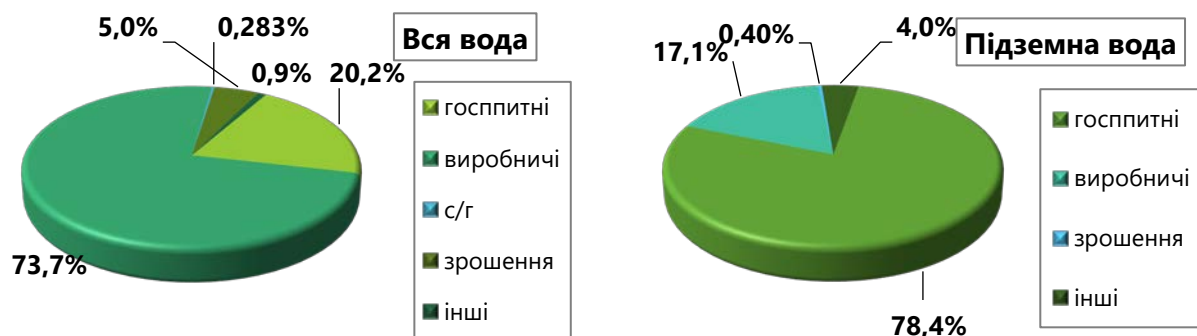

Рис. 5.14.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з поверхневих джерел (р. Інгул, р. Синюха, р. Південний Буг, р. Дніпро) та артезіанських свердловин.

Відповідно до наданої інформації станом на 2022 рік, у маловодній місцевості перебуває 104 населених пункти (11,4 % від загальної кількості населених пунктів області), з яких 2 смт та 102 села.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.14.2):

- **централізоване водопостачання** - усі 9 міст, 16 смт (94,1 %), 513 сіл (58%).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 1 смт (Єланець) та у 372 селах;
- **централізоване водовідведення** - усі 9 міст, усі 17 смт, 19 сіл (2,1%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 866 селах.

Таблиця 5.14.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	9	9	9
<i>смт</i>	17	16	17
<i>села</i>	885	513	19
Разом	911	538	45

Населення області у 2022 р. було охоплено послугами таким чином (табл. 5.14.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 569,9 тис. осіб (85,3 %), у смт – 77 тис. осіб (84,2 %), у селах – 225,5 тис. осіб (68,1 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 530,5 тис. осіб (79,4 %), у смт – 63,9 тис. осіб (69,8 %), у селах – 70,6 тис. осіб (21,3 %).

Таблиця 5.14.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	667,9	569,9	530,5
<i>смт</i>	91,5	77,0	63,9
<i>села</i>	331,1	225,5	70,6
Разом	1 090,5	872,4	665,0

Системи централізованого питного водопостачання

- У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:
- цілодобове водопостачання - 80 % населених пунктів та 81,8 % населення;
  - питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 139 (менше на 2); у смт – 63 (менше на 31); у сільських населених пунктах - 48 (менше на 22) л/добу;

➤ кількість вуличних колективних установок - 383; відсоток населення, що споживає з них воду - 3 %.

Протягом 2022 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних 88 населених пунктах.

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2021 р.	2022 р.
с. Краснопілля Березанська селищна ТГ	12	12
с. Білозірка Первомайська селищна ТГ	16	10
с. Партизанське Первомайська селищна ТГ с. Калинівка Воскресенська селищна ТГ	20	10
с. Безводне, с. Чумаки, с. Зелене, с. Шурине Веснянська сільська ТГ	19	10
с. Каравелове, с. Зайчевське, с. Капустине, Мішково-Погорілівська сільська ТГ с. Новоселівка, с. Новомиколаївське Первомайська селищна ТГ с. Березнегуватське Новобузька міська ТГ с. Кам'яне, с. Веселий Поділ, с. Майорівка Софіївська сільська ТГ с. Юр'ївка, с. Василівка, с. Євгенівка, с. Павло-Мар'янівка, с. Івано-Кепине, с. Першотравневе Снігурівська міська ТГ с. Баратівка, с. Новософіївка, с. Романо Булгакове, с. Промінь Горохівська сільська ТГ с. Шмідтове, с. Знам'янка Шевченківська сільська ТГ с. Червона Долина Широківська сільська ТГ	12	10
с. Новоолександрівка, с. Висунськ, с. Калуга Березнегуватська селищна ТГ с. Мартинівське Прибужанівська сільська ТГ	11	10
м. Нова Одеса Новоодеська міська ТГ м. Новий Буг, с. Петрівка, с. Загальна Користь Новобузька міська ТГ с. Перемога Інгульська сільська ТГ смт Березнегувате, с. Комісарівка, с. Прогресівка, с. Дмитрівка, с. Богданівка, с. Ганнівка, с. Єлізаветівка, с. Журівка, с. Новоукраїнка, с. Нововолодимирівка Березанська селищна ТГ с. Шостакове, с. Корчине Ольшанська селищна ТГ с. Центральне, с. Новокиївка, с. Богородицьке, с. Вавилове Шевченківська сільська ТГ с. Софіївка Софіївська сільська ТГ с. Горохівське, с. Великопілля, с. Новий Шлях, с. Виноградне, селище Садове, с. Новотимофіївка, с. Лиманці, с. Олександрівка, с. Михайлівка, с. Суворе, с. Світла Дача, с. Гуляйгородок, Горохівська сільська ТГ с. Киселівка, с. Максимівка Первомайська селищна ТГ с. Кобзарці, с. Любомирівка, с. Калинівка, с. Бурханівка, с. Любимівка, с. Новокандакове, с. Галагановка, с. Павлівка, с. Трудолюбівка, с. Васильки, с. Тамарине, с. Безіменне Снігурівська міська ТГ с. Новопетрівка, с. Любине, с. Широке, с. Поляна, с. Покровське, Широківська сільська ТГ	10	10

Привізною питною водою в області повністю користувались у 154 населених пунктах (16,9 % від загальної кількості населених пунктів області), зокрема у 1 смт (Єланець) та 153 сільських населених пунктах із загальною чисельністю населення -

46,598 тис. осіб (4,3 % від загальної чисельності населення області). Найгірша ситуація була у смт Єланець, де привізною водою користувалось 4,829 тис. осіб та у с. Бузьке - 3,09 тис. осіб.

Кількість населення, яке користувалось привізною водою, становила:

- у 9 населених пунктах - від 1 000 до 5 000 осіб;
- у 12 населених пунктах - від 500 до 1 000 осіб;
- у 70 населених пунктах - від 100 до 500 осіб;
- у 24 населених пунктах - від 50 до 100 осіб;
- у 34 населених пунктах - від 10 до 50 осіб;
- у 5 населених пунктах - від 6 до 9 осіб.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 922, з них 7 поверхневих, 915 свердловин. Потреба у додатковій потужності водозаборів - 5,5 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.14.2):

- ✓ піднято води – 57,1 млн м³;
- ✓ очищено – 39,9 млн м³ або 69,9 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 46,0 млн м³ або 80,6 %;
- ✓ реалізовано – 34,6 млн м³ або 60,6 %;
- ✓ знезаражено - 42,6 млн м³ або 74,6 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 22,5 млн м³ або 39,4 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 47,7 млн м³ або 83,5 % від загального обсягу; смт – 2,9 млн м³ або 5,1 %; сільські населені пункти – 6,5 млн м³ або 11,4 %.

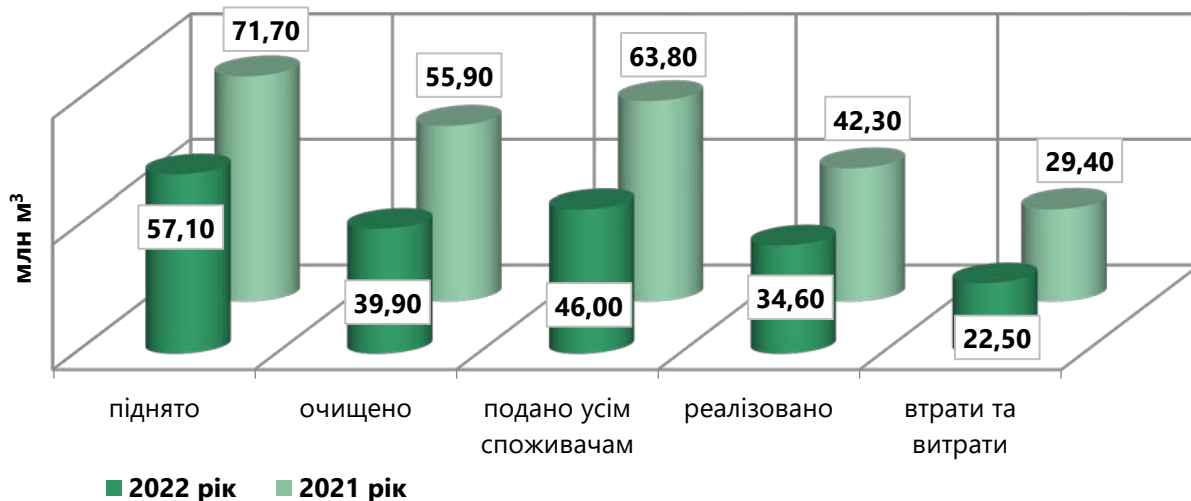

Рис. 5.14.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 174,9; за категорією «населення» - 94,8 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 1 092 (фактична потужність - 194,4 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання – 1 328 одиниць, з них заміни потребували 199 або 15 % насосів, було замінено протягом року - 93 або 46,7 % від потреби (рис. 5.14.3).

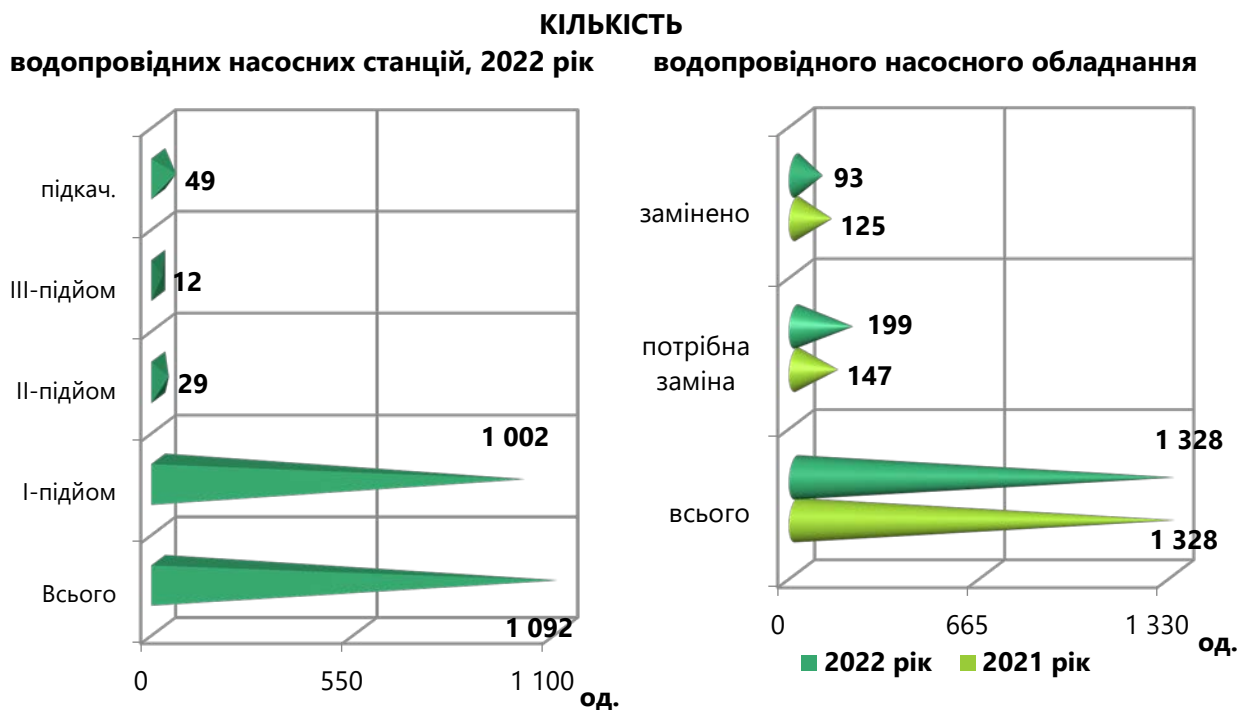

Рис. 5.14.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 6 416,3 км, з них ветхих та аварійних – 2 104,6 км або 32,8 %; протягом року було замінено 32 км або 1,5 % від потреби (рис. 5.14.4). Показник аварійності мереж зріс з 1,2 до 1,67 аварій на 1 км мережі.

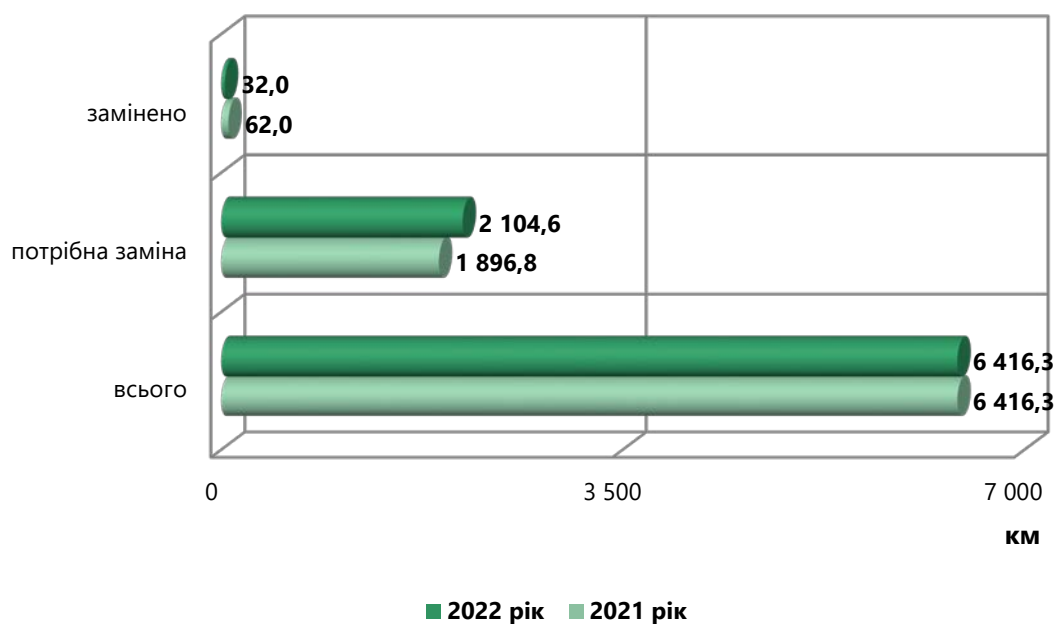

Рис. 5.14.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 80 з сумарним об'ємом - 162,1 тис. м³; водонапірні башти - 871 з сумарним об'ємом - 4,4 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води 121 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року зменшився з 48,7 % до 48,5 %; квартир - залишився на рівні минулого року 97,9 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році питоме водовідведення на 1 людину складало: у містах - 114 (менше на 32); у смт - 110 (менше на 31); у сільських населених пунктах - 15,1 (менше на 0,9) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.14.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам - 25,1 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод - 25,1 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди - 25,1 млн м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення - 24,6 млн м³ або 98 %;
- ❖ пройшло доочищення - 0,01 млн м³ або 0,04 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 22,1 млн м³ або 88,2 % від їх загальної кількості; у смт - 2,58 млн м³ або 10,3 %; у сільських населених пунктах - 0,39 млн м³ або 1,5 %.

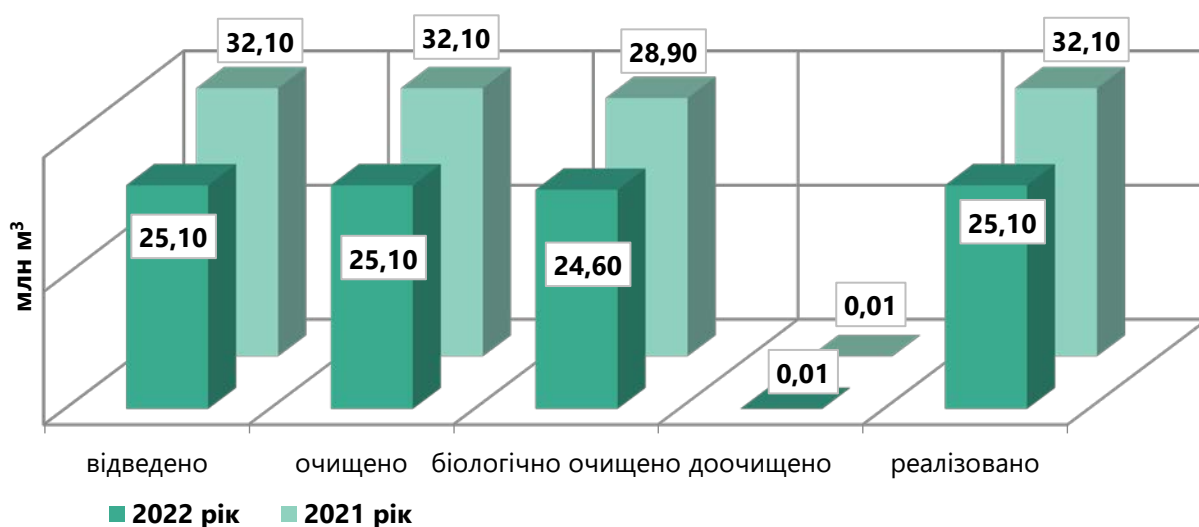

Рис. 5.14.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

➤ 101 НС (загальна фактична потужність - 46,9 млн м³/рік); 249 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 32 або 12,9 % насосів, було замінено протягом року - 10 або 31,3 % від потреби;

➤ 46 очисних споруд (загальна фактична потужність - 39,35 млн м³/рік), з них 13 потребували реконструкції; на 1 очисних спорудах було зроблено реконструкцію (рис. 5.14.6).

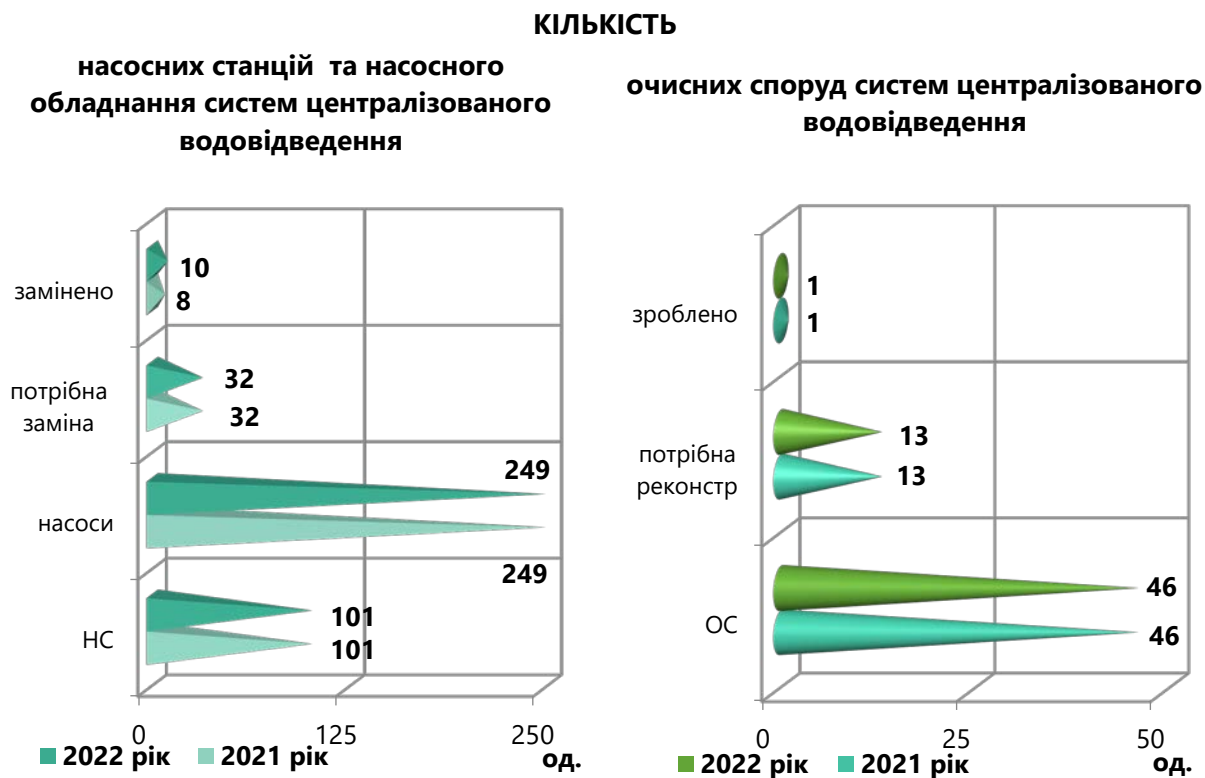

Рис. 5.14.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1 677,9 км, з них ветхих та аварійних – 492,1 км або 29,3 %; протягом року було замінено 1,7 км або 0,3 % від потреби (рис. 5.14.7). Показник аварійності мереж зріс з 1,28 до 1,76 аварії на 1 км мережі.

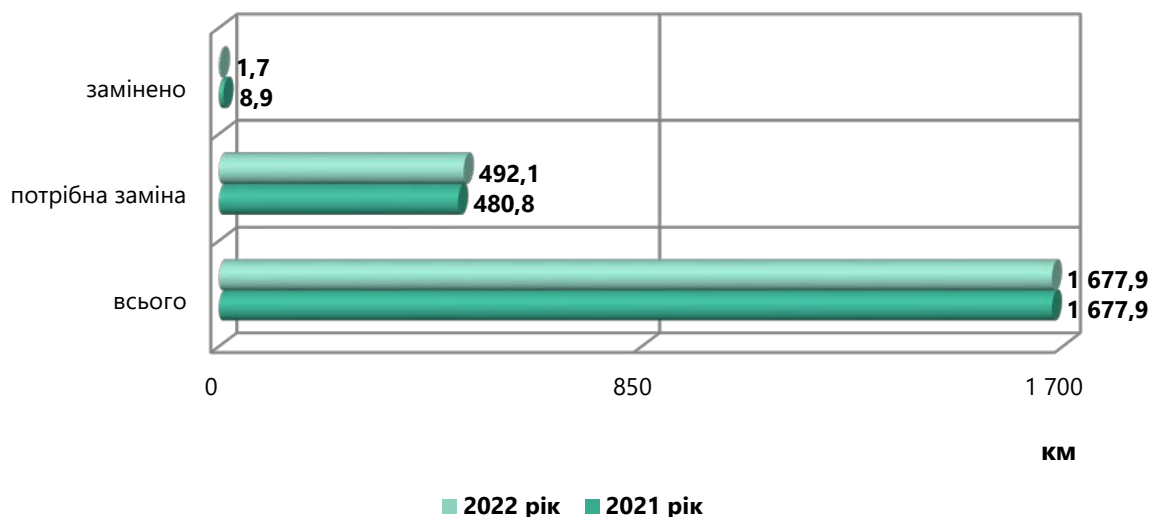

Рис. 5.14.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системах водопостачання** знизились з 44,1 до 30,7 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 615 до 538 кВт год/1000 м³ води;

► **у системах водовідведення** знизились з 21,8 до 13,0 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 679,1 до 517,9 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 26 765,92 до 36 029,14 тис. грн; в системах водовідведення - з 11 657,03 до 13 822,61 тис. грн

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2022 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	16,788	16,788	15,504	15,504
максимальні	44,05	44,05	35	35
<i>для населення</i>				
мінімальні	16,788	16,788	15,504	15,504
максимальні	35,40	35,40	35	35
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	13,8583	13,8583	12,3860	12,3860
максимальна	42,3	42,3	35	35
середня	25,08	25,08	23,693	23,693
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	97,1	97,1	95,9	95,9
<i>для населення</i>	96,1	96,1	95,6	95,6

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 116 підприємств (у 2021 році - 115 підприємств), в тому числі 66 спеціалізованих комунальних, 31 багатогалузеве комунальне, 18 відомчих, 1 міждрайонне. До комунальної форми власності у 2022 році належало 94 підприємства; до державної - 4; до іншої 18.

Базове підприємство області - **МКП «Миколаївводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	МКП «Миколаїв-водоканал»*		КП «Первомайський міськводоканал»		КП «Водопостачання м.Вознесенська»**		КП «Водопровідні мережі» Новобузької міської ради	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн м³/рік								
<i>піднято</i>	42,06	26,06	4,0	4,2	1,69	1,56	0,429	0,442
<i>очищено</i>	32,5	21,98	3,2	3,4	0,398	0,442	0,398	0,442

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Миколаївська область

Показники	МКП «Миколаїв-водоканал»*		КП «Первомайський міськводоканал»		КП «Водопостачання м.Вознесенська»**		КП «Водопровідні мережі» Новобузької міської ради	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
подано усім споживачам	32,5	21,98	1,6	1,8	1,69	1,56	0,398	0,411
реалізовано	21,0	11,76	2,4	2,4	1,0	1,0	0,287	0,296
втрати та витрати	16,5	10,22	4,0	4,2	0,8	0,8	0,112	0,11
Водопровідні мережі, км								
всього	1208,0	1208,6	401	401	157,25	157,25	367	367
ветхі та аварійні	64,3	297,7	198,2	195,2	36,98	36,97	181	191
замінено	2,41	6,8	2,4	3,0	0,126	0,1	0	0
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	26,988	13,386	5,7	5,3	2,07	2,17	1,3082	1,3962
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	17 834,32	30 998,66	6 019,6	1 606,0	0	857,479	2 912	2 567
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн м³/рік								
реалізовано	18,2	9,94	1,3	1,3	0,58	0,47	-	-
відведено	19,0	10,7	1,3	1,3	0,64	0,53	-	-
очищено	19,0	10,7	1,2	1,2	0,64	0,53	-	-
біологічно очищено	-	-	1,2	1,2	0,64	0,53	-	-
доочищено	-	-	0	0	-	-	-	-
Мережі централізованого водовідведення, км								
всього	724,2	725,1	189,6	189,6	35,35	35,35	-	-
ветхі та аварійні	199,0	197,5	39,8	37,8	14,18	14,18	-	-
замінено	0,89	1,55	0	0	0	0	-	-
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	17,069	11,382	1,2	1,1	1,56	1,25	-	-
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	7 643,28	13 285,14	4 013,1	535,3	0,650	2,173	-	-
*МКП «Миколаївводоканал» - у 2022 р. 14,73 млн м ³ покупна вода								
**Збір та очищення стічних вод у м. Вознесенськ здійснює ТОВ «Біологічні очисні споруди»								

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	43,2	40,1
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	33,6	19,6
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		76,8	59,7

Загальна вартість здійснених заходів ліцензіатом НКРЕКП – МКП «Миколаївводоканал» у 2022 році складала: для систем водопостачання – 43,2 млн грн (у 2021 році – 29,56 млн грн), для систем водовідведення – 40,3 млн грн (у 2021 році – 22,59 млн грн).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	9,1	10,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,8	0,8
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	8,2	8,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,0	1,0
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	20,7	22,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,8	9,6
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	12,4	12,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,7	0,8
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	8,0	8,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,4	0,4
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	30,5	32
	<i>бактеріологічні показники</i>	10,3	11,5

Спалахів інфекційних захворювань протягом 2022 року не зафіксовано.

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області.

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Очаків	Амоній, сухий залишок, хлориди, залізо загальне, загальна жорсткість
м. Баштанка	Загальна жорсткість, перманганатна окиснюваність
м. Новий Буг	Загальна жорсткість, сухий залишок, перманганатна окиснюваність, сульфати
м. Снігурівка, смт Казанка, селище Галаганівка	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, сульфати, нітрати, перманганатна окиснюваність
с. Піски, с. Маліївка, с.Новокондакове, с.Коблеве	Загальна жорсткість, хлориди
с.Новофедорівка	Хлориди
м. Нова Одеса, смт Воскресенське, смт Ольшанське, смт Єланець, селище Горохівка, с. Новопетрівське, с. Себине, с.Радісний Сад, с. Павлівка, с. Євгенівка, с. Галицинове	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди
смт Арбузинка, смт Братське, смт Первомайське, смт Березнегувате, с. Мішково - Погорілове, с. Пересадівка, селище Полігон, с. Шевченкове, с. Новоолександрівка, с. Новополтавка, с. Любине, с. Олександрівка, с. Михайлівка, с. Новогригорівка, с. Воєводське, с. Садове, с. Любоіванівка	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, сульфати

Категорія населеного пункту	За показниками
смт Підгородна, с. Чаусове - 1, с. Катеринка, с. Мічуріне, с. Лукашівка, с. Голоскове, с. Мар'ївка, с. Єрмолівка, с. Сергіївка, с. Безіменне, с. Киселівка, с. Максимівка, с. Гуляйгородок, с. Суворе, с.Новотимофіївка, с.Лиманці, с. Новокиївка, с. Єлизаветівка, с. Мурахівка, с. Чаусове - 2, с. Болеславчик, с. Лиса Гора, с. Довга Пристань, с. Кінецьпіль	Загальна жорсткість
с. Новомиколаївка	Загальна жорсткість, нітрати, перманганатна окиснюваність
с. Івано-Кепине	Сухий залишок, хлориди
с. Василівка	Амоній, сухий залишок, хлориди
с. Новопетрівка	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, нітрати
с. Кобзарці	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, перманганатна окиснюваність
с.Рибаківка	Хлориди, сухий залишок, загальне залізо
с. Куцуруб	Амоній, сухий залишок, хлориди, залізо загальне
с. Парутине	Амоній, сухий залишок, хлориди, залізо загальне, загальна жорсткість, забарвленість, каламутність
с. Дмитрівка, с. Чорноморка	Амоній, сухий залишок, хлориди, загальна жорсткість
с. Мигія, с. Софіївка, с. Степківка, селище Садібне	Загальна жорсткість, сухий залишок
с. Лимани	Водневий показник, загальна жорсткість, хлориди

Охорона природних водойм

Таблиця 5.14.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	72,314	48,078
нормативно чистих без очищення	49,972	34,029
нормативно очищених	2,101	0,762
недостатньо очищених	19,384	11,944
неочищених	0,857	1,343
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	24,489	14,730
нормативно чистих без очищення	3,295	1,178
нормативно очищених	1,873	0,538
недостатньо очищених	19,321	11,928
неочищених	-	1,086

Таблиця 5.14.6

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
Водойми I-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	18	18
<i>за мікробіологічними показниками</i>	16	16
Водойми II-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	36	36
<i>за мікробіологічними показниками</i>	24	24

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

З метою реалізації державної політики щодо забезпечення населення Миколаївської області якісною питною водою відповідно до Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», розвитку і реалізації заходів з технічного переоснащення підприємств водопровідно-каналізаційного господарства, підвищення рівня доступу населення до якісної питної води розроблено обласну Програму «Питна вода Миколаївщини» на 2021-2025 роки, яка схвалена розпорядженням голови облдержадміністрації від 03 березня 2021 р. № 105-р та затверджена рішенням сесії обласної ради від 29 вересня 2021 р. № 4.

В області з 911 населених пунктів області 538 або 59 % забезпечені централізованими системами водопостачання з охопленням близько 1 млн осіб, що становить 87,5 – 80 % від загальної чисельності населення Миколаївської області, а для потреб водозабезпечення решти споживачів сільської місцевості використовуються громадські колодязі та каптажі, а також привозна вода в приватні резервуари.

Для водопостачання населення області використовуються 545 водопроводів та окремих водопровідних мереж, 7 поверхневих водозаборів, 915 артезіанських свердловин комунальної власності, 1 092 водопровідні насосні станції, 80 резервуарів чистої води, 869 водонапірних башт, 383 вуличних колонки, 384 колективних установок доочистки питної води.

Станом на 01 січня 2023 р. на заходи з розвитку об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства спрямовані видатки в сумі 136,5 млн грн (державний бюджет 43,2 млн грн, місцеві бюджети - 48,9 млн грн, ЄІБ – 40,1 млн грн, інших – 4,3 тис.грн.

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 травня 2022 р. № 349-р «Про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету України для фінансової підтримки МКП «Миколаївводоканал» (зі змінами) виділено 56,0 млн грн з резервного фонду державного бюджету України для вирішення питань водопостачання в м. Миколаєві.

За інформацією МКП «Миколаївводоканал» згідно із затвердженим планом заходів була розроблена проектно-кошторисна документація по наступних об'єктах:

1. По об'єкту «Реконструкція шляхом технічного переоснащення водогону від трубопроводу Ду-1200мм до Ду 1400 мм на території очисних споруд водопроводу МКП «Миколаївводоканал» за адресою: вул. Янтарна, 324 Є» - проектно-кошторисна документація МКП «Миколаївводоканал» отримана згідно договору від 26 серпня

2022 р. за № 26/08-2022-вс та акту здачі-приймання виконаних проектних робіт від 12 вересня 2022 р. на суму 294 931,98 грн. Оплачено 28 вересня 2022 р. – виконано 100 %;

2. «Реконструкція інженерних мереж блоку основних споруд (БОС) III-ї черги ОСВ» проектно-кошторисна документація розроблена згідно договору № 06/09.2022-вс від 06 вересня 2022 р. з ТОВ «ВіК Технології». Отримано позитивний висновок експертизи від ТОВ ЗО «Експертиза» (акт № 76/22П від 16 вересня 2022 р.). Акт здачі-приймання виконаних проектних робіт від 14 жовтня 2022 р. на суму 668,385 тис. грн. Оплачено 19 жовтня 2022 р. – виконано 100 %;

3. «Реконструкція мереж водопроводу та каналізації блоку основних споруд (БОС) III-ї черги ОСВ» проектно-кошторисна документація розроблена згідно договору № 06/09/1-2022-вс від 16 вересня 2022 р. з ТОВ «ВіК Технології». Отримано позитивний висновок експертизи від ТОВ ЗО «Експертиза» (акт № 130/22П від 22 грудня 2022 р.). Акт здачі-приймання виконаних проектних робіт від 20 грудня 2022 р. на суму 512,433 тис. грн. Оплачено 30 грудня 2022 р. – виконано 100 %;

4. «Капітальний ремонт водопровідних мереж очисних споруд водопроводу МКП «Миколаївводоканал», заміна засувок в підземних камерах за адресою вул. Янтарна, 324-Є».

Розроблено кошторисну частину проектної документації ТОВ «ВіК Технології» відповідно до договору від 27 липня 2022 р. за № 27/07-2022-вс і отримано позитивний звіт експертизи. 28 вересня 2022 р. оплачено кошторисну документацію в сумі 4 247,78 грн – виконано 100 %.

Згідно затвердженій, в установленому порядку, проектно-кошторисної документації будівельно-монтажні роботи виконувалися по наступних об'єктах:

1) «Реконструкція шляхом технічного переоснащення водогону від трубопроводу Ду-1200мм до Ду 1400 мм на території очисних споруд водопроводу МКП «Миколаївводоканал» за адресою: вул. Янтарна, 324 Є» - договір на виконання підрядних робіт укладено з ТОВ "ВіК Технології" від 08 вересня 2022 р. № 08/09-2022-В.

У зв'язку з тривалим періодом експлуатації технологічних водопровідних мереж очисних споруд водопроводу МКП "Миколаївводоканал" та враховуючи аварійний стан водогону ОСВ, виникла необхідність проведення його реконструкції шляхом технічного переоснащення. Прокладання нового трубопроводу дозволило уникнути аварійних ситуацій та безперебійно постачати воду з Бузького лиману до очисних споруд водопроводу, а також задіяти споруди II-ї та III-ї черг до процесу очищення води.

Експлуатація інженерних мереж і споруд в умовах подачі і відведення води з підвищеним солевмістом та інших інгредієнтів, що значно перевищують нормативні показники якості вихідної води і, відповідно підготовленої води, що подається до споживача, призвели до передбачуваних змін в технічних характеристиках обладнання і, особливо, у внутрішніх порожнинах сталевих труб. Для прикладу, жорсткість води після очисних споруд складає 32-45 ммоль/дм куб, при нормі 1,5-7 ммоль/дм куб, хлориди - 4 500-6 000 мг/дм куб при максимальній нормі 250 мг/дм куб.

Всього за 2022 рік підписано та оплачено актів виконаних робіт на загальну суму 9 068,616 тис. грн із 10 514,00 тис. грн передбачених планом. Виконання робіт склало 86,3%. Прокладено 376 м водопровідних мереж діаметром 900 мм.

Залишок робіт у сумі 1 445,384 тис. грн виник у зв'язку з несприятливими погодними умовами, з метою дотримання нормативних та технічних вимог для виконання робіт з благоустрою та відновлення асфальтового покриття.

2) Роботи по об'єкту "Реконструкція інженерних мереж блоку основних споруд (БОС) III-ї черги ОСВ" виконувались підрядною організацією ТОВ "ДАРІСБУД" згідно договору від 14 жовтня 2022 р. №14/10.

Реконструкція дозволила істотно скоротити кількість втрат води через дренаючі аварійні трубопроводи та дозволила уникнути аварійних ситуацій під час виконання технологічних процесів.

Виконано та оплачено робіт на суму 24 568,507 тис. грн або 69,6 %.

Невиконання робіт проти плану становить 10 755,495 тис. грн, а саме:

а) контактні камери БОС III-ї черги ОСВ:

- встановлення сталевих засувок або клапанів зворотних діаметром 600 мм (3 шт.);
- закладання бетоном отворів, опалубка металева збірна - розбірна (155x1500x4 мм);
- улаштування круглих колодязів зі збірного залізобетону у мокрих ґрунтах (3,3 м³);
- встановлення сталевих засувок діаметром 600 мм (поворотний дисковий затвор з подвійним ексцентриситетом та електроприводом DN 600;

б) цех фільтрів БОС III-ї черги ОСВ:

- укладання сталевих водопровідних труб з гідравлічним випробуванням, діаметром 800 мм (6,5 м);
- встановлення сталевих зварних фасонних частин діаметром 600-800 мм;
- демонтаж сталевих засувок діаметром 600 мм (14 штук);
- укладання сталевих водопровідних труб з гідравлічним випробуванням, діаметр труб 600 мм (78 м);
- встановлення сталевих засувок діаметром 600 мм (поворотний дисковий затвор з подвійним ексцентриситетом та електроприводом DN 600;
- встановлення сталевих зварних фасонних частин діаметром 600-800 мм;
- укладання сталевих водопровідних труб з гідравлічним випробуванням, діаметр труб 1000 мм (8,5 м).

Роботи на об'єкті не закінчені з наступних причин: в період проведення робіт періодично оголошувалась повітряна тривога, що призводило до уповільнення виконання робіт з необхідністю додержання заходів безпеки. Крім того, тривалість будівництва по експертному звіту склала 10 місяців, а на виконання робіт у 2022 році залишалось два місяці, за які підрядна організація не мала можливості виконати даний обсяг робіт та замовити обладнання.

3) "Капітальний ремонт водопровідних мереж очисних споруд водопроводу МКП "Миколаївводоканал", заміна засувок в підземних камерах за адресою вул. Янтарна, 324-Є".

На виконання робіт було укладено договір від 30 серпня 2022 р. №30/08-2022-В з ТОВ "ВіК Технології". Фактично виконано та оплачено робіт у 2022 році на суму 8 088,797 тис. грн. Роботи на об'єкті повністю завершено – 100 %. Різниця у сумі 593,203 тис. грн виникла у зв'язку з економією матеріально-технічних ресурсів. Таким чином з виділених 56 000,0 тис. грн, фактично освоєно 43 205,918 тис. грн, що відповідає рівню 77,1 %. Залишок коштів в сумі 12 794,082 тис. грн повернуто до державного бюджету. Завершення будівельно-монтажних робіт на зазначених об'єктах буде здійснено в 2023 році за рахунок коштів міського бюджету м. Миколаїв.

Зокрема, в квітні 2023 року з бюджету Миколаївської міської ради виділено МКП "Миколаївводоканал" необхідний обсяг фінансування на завершення робіт по

вищезазначених об'єктах, яким вже укладені відповідні договори підрядних робіт. Згідно бюджетного розпису фінансування розподілено на травень-липень 2023 року, що дозволить завершити розпочаті роботи.

Враховуючи вищенаведене, завершення 2022 бюджетного року, відсутність фінансування в 2023 році з резервного фонду державного бюджету України на об'єкти МКП "Миколаївводоканал", які фінансувались в 2022 році, та вирішення питання фінансування розпочатих робіт за рахунок коштів міського бюджету Миколаївської міської ради, просимо зняти з контролю виконання п.2.3. протоколу № 3 засідання Штабу з підготовки об'єктів житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу до осінньо-зимового періоду 2022/23 року під час воєнного стану від 14 липня 2022 р., доведений листом Міністерства розвитку громад та територій України від № 7/11/6941-22 від 20 липня 2022 р.

Одночасно в місті Миколаєві продовжується реалізація проєкту «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв» за рахунок кредитних коштів Європейського інвестиційного банку.

Основні заходи, які реалізовані МКП "Миколаївводоканал" в межах проєкту:

- ✓ реконструкція будівлі решіток на очисних спорудах каналізації с. Галицинівка;
- ✓ заміна 3,4 км самопливного колектора по вул. Кузнецька (0,2 км), вул. Адмірала Макарова (1,9 км), вул. Мала Морська (1,1 км), вул. Богородична (0,2 км);
- ✓ реконструкція оглядових колодязів (60 од.) та приймальної камери;

Розпочато реконструкцію насосної станції II підйому. Всього з початку реалізації проєкту спрямовано кошти в сумі 227,3 млн грн (кредитних коштів ЄІБ - 161,5 млн грн, коштів за Програмою «Е5Р» - 42,02 млн грн, власних коштів МКП "Миколаївводоканал" та коштів Миколаївської міської ради - 23,8 млн грн), у тому числі у 2022 році 40,1 млн грн.

З метою підвищення рівня доступу населення до якісної питної води в населених пунктах області експлуатується 384 колективних установок доочистки та розливу питної води.

За рахунок міжнародної технічної допомоги, допомоги Міжнародного Червоного Хреста та Червоного Хреста в Україні в м. Миколаїв у місцях масового перебування так і в закладах освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та інших бюджетних установах у 2022 році встановлено 72 колективних установок доочищення питної води потужністю 325,6 куб м на годину.

За кошти бюджету Березанської селищна ТГ в сумі 199,7 тис. грн в смт Березанка встановлено 1 установку очистки питної води.

На всіх базових підприємствах питного водопостачання та централізованого водовідведення міст області створені і діють виробничі акредитовані лабораторії з постійного контролю якості питної води та забезпечено 100 % технологічний облік відпуску води в межах інвестиційних програм. Малопотужними підприємствами питного водопостачання та централізованого водовідведення організований контроль показників якості питної води за рахунок укладання договірних відносин з головним управлінням Держпродспоживслужби в Миколаївській області та ДУ «Миколаївський обласний лабораторний центр МОЗ України». Питання якості питного водопостачання знаходиться на постійному контролі управління Держпродспоживслужби в Миколаївській області, органів місцевого самоврядування, райдержадміністрацій та облдержадміністрації.

5.15 Одеська область

Одеською обласною державною адміністрацією (Одеською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 667,633 млн м³ води, що на 334,31 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 175,379 (менше на 53,606) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби- 146,849 (більше на 93,461) млн м³, на виробничі – 28,535 (менше на 16,35) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 95,038 (більше на 80,637) млн м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби – 9,398 (менше на 9,004) млн м³ (табл. 5.15.1, рис. 5.15.1).

Таблиця 5.15.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	1 001,94	667,633	-334,31
	<i>поверхневої</i>	978,332	644,504	-333,83
	<i>підземної</i>	23,609	23,129	-0,48
2	Використання води, млн м³			
	всього	228,985	175,379	-53,606
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	74,541	146,849	+93,461
	<i>на виробничі потреби</i>	41,229	28,535	-16,35
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	105,8	85,23	-72,372
	<i>на зрошення</i>	1,3	4,12	-2,829
<i>на інші потреби</i>	6,115	28,965	-1,911	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	20,981	95,038	+80,637
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	16,824	9,398	-9,004
	<i>на виробничі потреби</i>	2,269	81,221	+68,798
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	1,888	3,894	+2,0
	<i>на зрошення</i>	0,013	0,525	-0,136
<i>на інші потреби</i>	1,875	1,825	-0,05	

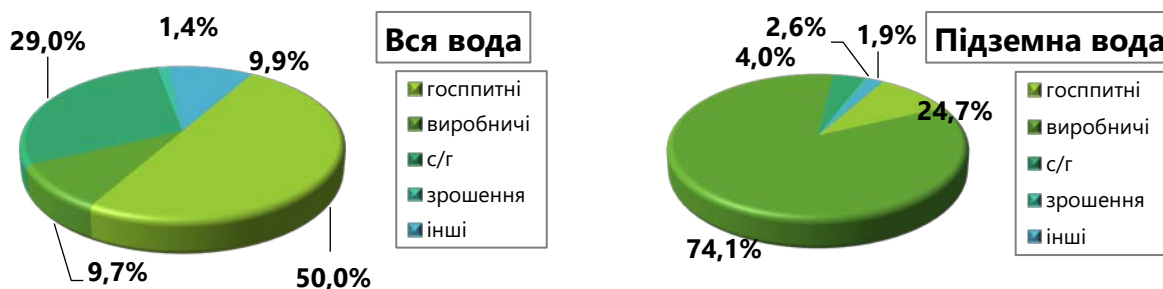

Рис. 5.15.1. Використання води на різні потреби, 2022 р.

Для питного водопостачання області використовується вода з річок Дністер та Дунай, а також артезіанських свердловин.

Відповідно до наданої інформації станом на 2022 рік, у маловодній місцевості перебуває 270 населених пунктів (23 % від загальної кількості населених пунктів області), з яких 3 міста (Болград, Татарбунари, Арциз), 5 смт та 262 села.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів була такою (табл. 5.15.2):

- **централізоване водопостачання** - усі 19 міст, усі 33 смт (у смт Суворове частково відсутнє централізоване водопостачання на деяких вулицях, але там населення користується водою зі свердловин), 126 сіл (11,2 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 998 селах;

- **централізоване водовідведення** - усі 19 міст, 14 смт (42,4 %), 14 сіл (1,2 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у 19 смт (Бородіно, Березіно, Велика Михайлівка, Великодолинське, Доброслав, Затишся, Захарівка, Зеленогірське, Цебрикове, Олександрівка, Овідіополь, Нові Біляри, Петрівка, Радісне, Серпневе, Суворове, Саврань, Слобідка, Любашівка) та у 1 110 селах.

Таблиця 5.15.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
міста	19	19	19
смт	33	33	14
села	1 124	126	14
Разом	1 176	178	47

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.15.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням:** у містах – 1 610,65 тис. осіб (99,8 %), у смт - 129,56 тис. осіб (96,5 %), у селах - 127,928 тис. осіб (24,6 %);

- ✓ **централізованим водовідведенням:** у містах – 1 036,2 тис. осіб (64,2 %), у смт - 9,2 тис. осіб (6,9 %), у селах - 12,38 тис. осіб (2,4 %).

Таблиця 5.15.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
міста	1 613,3	1 610,65	1 036,2
смт	134,3	129,56	9,2
села	519,2	127,928	12,38
Разом	2 266,8	1 868,14	1 057,78

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 94,4 % населених пунктів та 69,5 % населення;

- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 130; у смт - 102,2; у сільських населених пунктах - 104,3 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок - 61, відсоток населення, що споживає з них воду - 5 %;
- кількість колодязів – 6 436, відсоток населення, що споживає з них воду - 35 %.

Протягом 2022 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах.

Категорія населеного пункту	Кількість годин на добу	
	2021 р.	2022 р.
м. Вилкове	19	19
м. Роздільна, с.Старостине, с.Парканці, с.Надія, с.Слобідка, с.Велізарово, с. Бокалово, с. Н.Чобручи, с. Сухе, с. Кошари, с. Лозове, с. Понятівка, с. Балкове, с.Камянка, с.Володимирівка, с.Покровка,с. Салгани,с. Абрикосове, с. Привітне	18	18
с. Карналіївка	16	16
смт Петрівка ВНС в./частина, с. Шабо, с. Біленьке, с. Прибрежне	12	12
село Рівне	10	12
село Кубей	10	10
с. Долинське	8-12	8-12
м. Татарбунари, с.Василівка, с. Нагірне, с. Лиманське, с. Козацьке, с. Софіївка, с. Старокозаче, с. Дмитрівка	8	8
с.Ліски	7	8
смт Раухівка, с. Новоселівка, с.Новоподільське	6	8
с.Шевченково, с.Новоселівка, с.Фурманівка	6	7

Привізною питною водою в області частково або повністю користувались у 59 населених пунктах (5 % від загальної кількості населених пунктів області), зокрема у 2 смт (Суворове, Петрівка) та 57 селах; чисельність населення, що споживало привізну воду, складала – 84,066 тис. осіб (3,7 % від загальної чисельності населення області).

Найгірша ситуація була у селах Озерне (5 207 осіб), Утконосівка (3 895 осіб) Комишівка (3 100 осіб) Ізмаїльського р-ну, де привізною водою користувалось все населення цих сіл.

Кількість населення, яке користувалось привізною водою, становило:

- у 30 населених пунктах - від 1 000 до 5 207 осіб;
- у 19 населених пунктах - від 100 до 1 000 осіб;
- у 10 населених пунктах - від 10 до 150 осіб.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 3 060, поверхневих - 4; кількість свердловин – 3 060. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 4,5 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.15.2):

- ✓ піднято води – 143,2 млн м³;
- ✓ очищено – 112,1 млн м³ або 78,3 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 124,1 млн м³ або 86,7 %;
- ✓ реалізовано – 82,0 млн м³ або 57,3 %;
- ✓ знезаражено – 119,0 млн м³ або 83,1 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 61,2 млн м³ або 42,7 %.

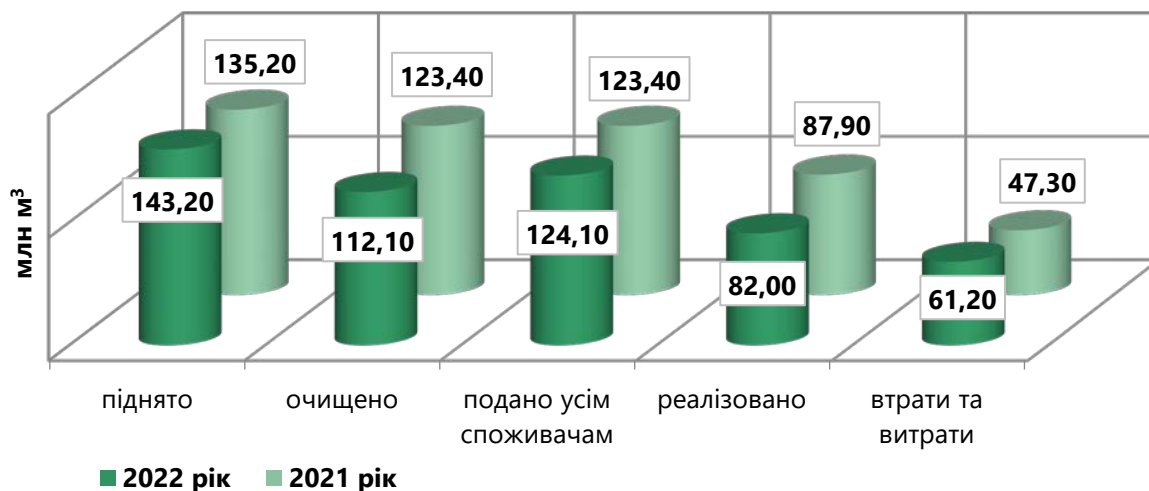

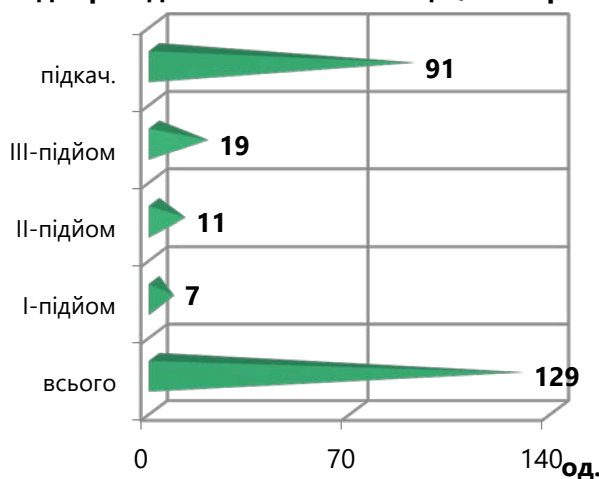
Рис. 5.15.2. Виробничі показники водопостачання

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 74 з сумарним об'ємом – 3 290 тис. м³; водонапірні башти – 1 272 з сумарним об'ємом – 15,19 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води - 91 тис. м³.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 129 (фактична потужність - 418,4 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 492 одиниць, з них заміни потребували 97 або 19,7% насосів, було замінено протягом року - 44 або 45,4 % від потреби (рис. 5.15.3).

КІЛЬКІСТЬ

водопровідних насосних станцій, 2022 рік

водопровідного насосного обладнання

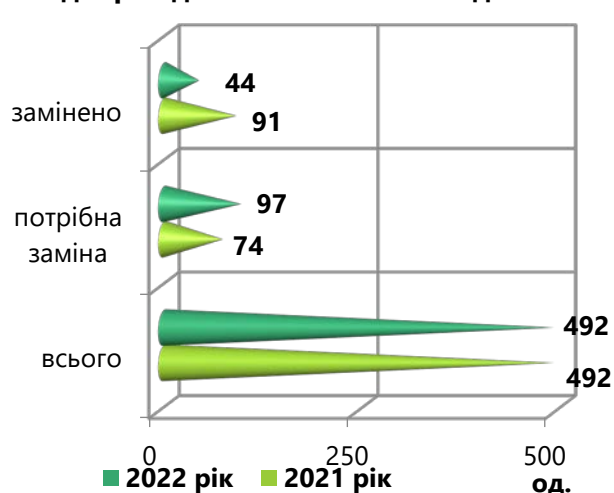

Рис. 5.15.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 10 162,1 км, з них ветхих та аварійних – 3 053,3 км або 30 %; протягом року було замінено 69,3 км або 2,3 % від потреби (рис. 5.15.4). Показник аварійності мереж зріс з 5,0 до 5,2 аварій на 1 км мережі.

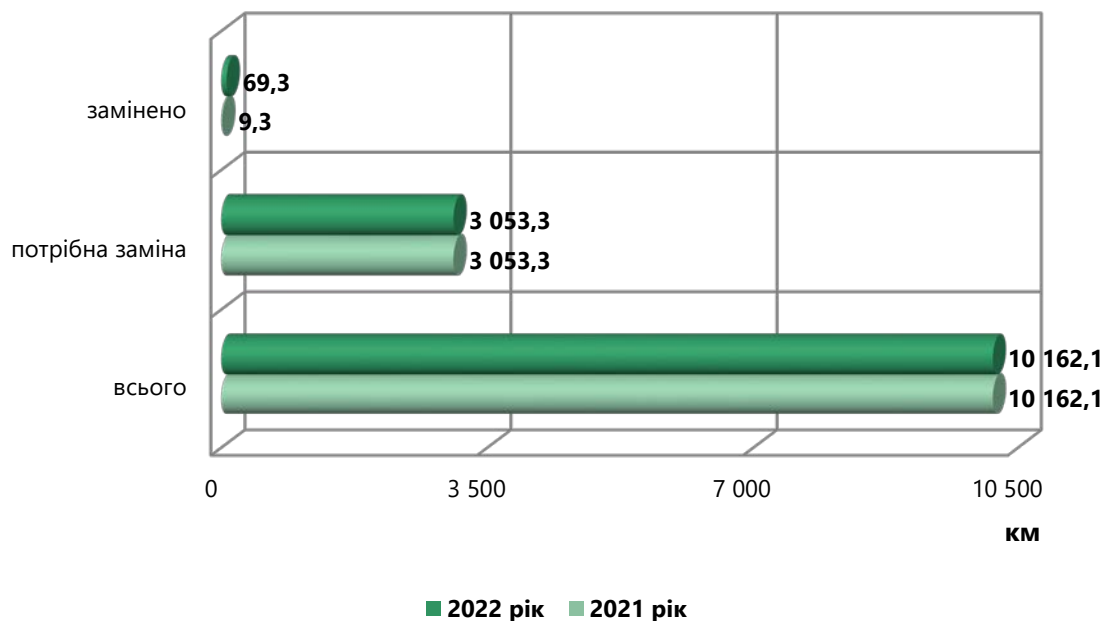

Рис. 5.15.4. Протяжність водопровідних мереж

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році питоме водовідведення на 1 людину складало: у містах – 99,2; у смт – 48; у сільських населених пунктах – 42 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.15.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 45,30 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 69,47 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 69,47 млн м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 69,47 млн м³ або 100 %.

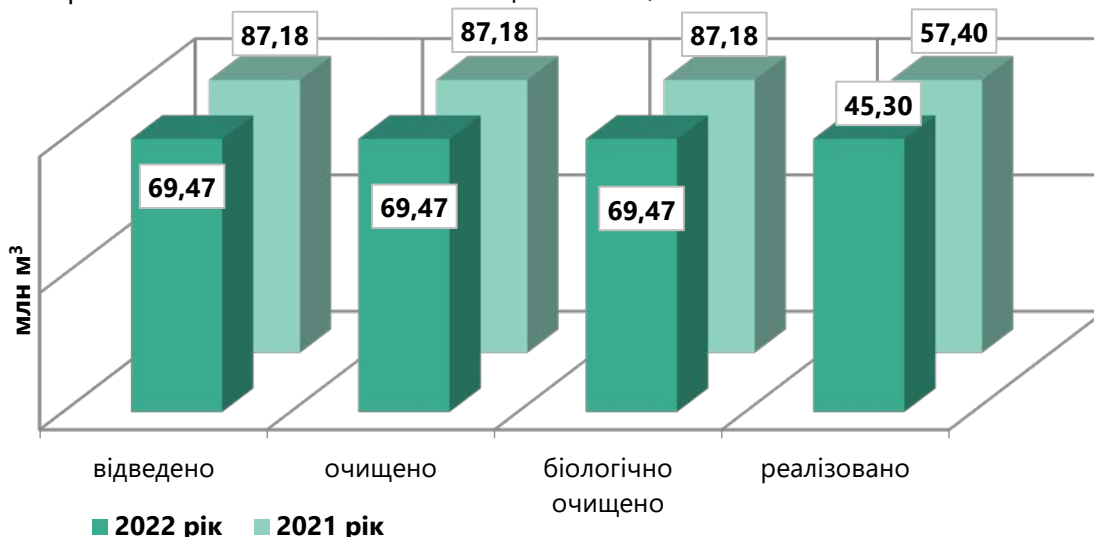

Рис. 5.15.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

➤ 126 НС (загальна фактична потужність - 138,1 млн м³/рік); 423 одиниці насосного обладнання, з них потребували заміни 78 або 18,4 % насосів, було замінено протягом року - 27 або 34,6 % від потреби;

➤ 47 очисних споруд (загальна фактична потужність - 88 млн м³/рік), з них 35 потребували реконструкції; реконструкція не проводилась (рис. 5.15.6).

КІЛЬКІСТЬ

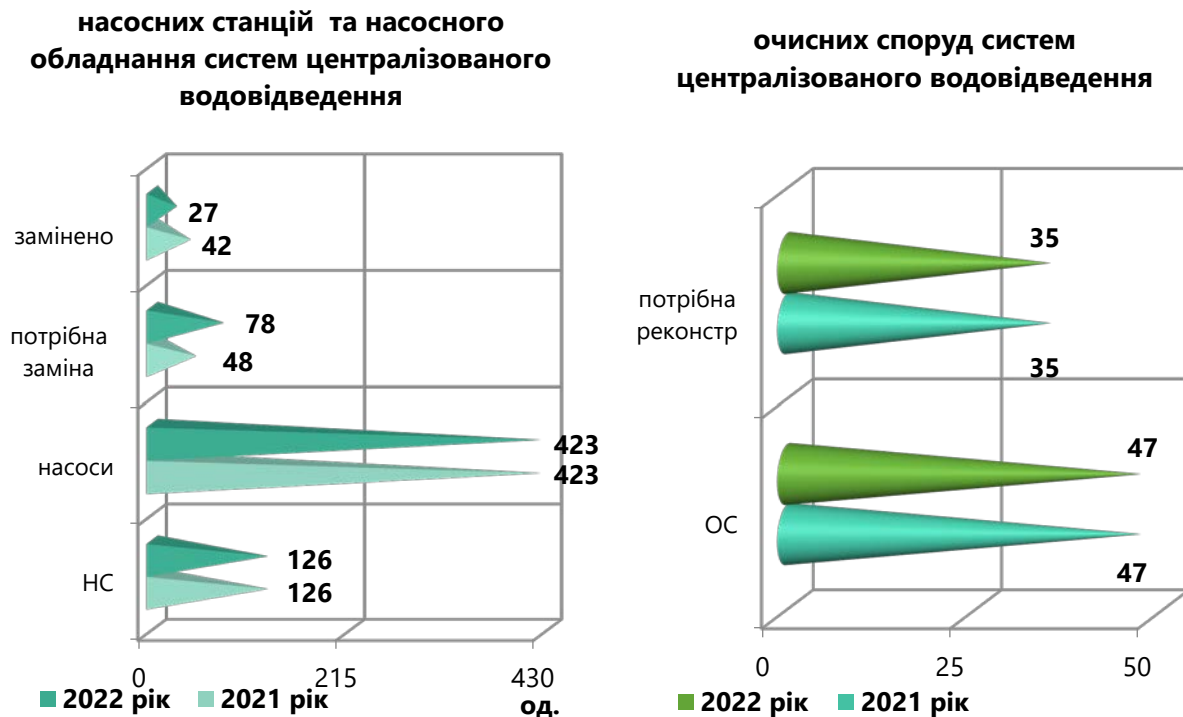

Рис. 5.15.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1 886,4 км, з них ветхих та аварійних - 857,3 км або 45,4 %; протягом року було замінено 1,3 км або 0,2 % від потреби (рис. 5.15.7). Показник аварійності мереж знизився з 4,35 до 2,81 аварій на 1 км мережі.

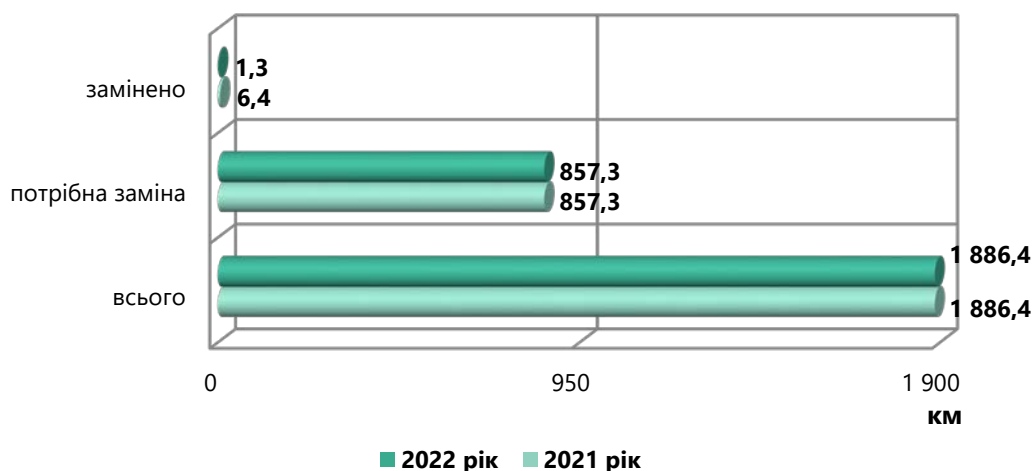

Рис. 5.15.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	16,01	16,44	13,68	16,31
максимальні	40	78	35	88
<i>для населення</i>				
мінімальні	15,38	16,44	11,8	16,31
максимальні	34	78	27	88
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	11,5	14,51	12,98	14,21
максимальна	29,2	68,2	23,02	72,6
середня	17,2	42,7	15,32	48,9
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	87,4	93,45	85,2	92,7
<i>для населення</i>	92,7	93,45	89	92,7

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 378 підприємств (у 2021 році - 366 підприємств), в тому числі 259 спеціалізованих комунальних, 67 багатогалузевих комунальних, 51 відомче, 1 міждрайонне. До комунальної форми власності у 2022 році належало 136 підприємств, до державної - 4, до іншої - 238.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	ТОВ «Інфокс» філія «Інфоксводоканал»		КП «ІВУВКГ», м. Ізмаїл		КП «Чорноморськводоканал»*		КВЕП «Подільськводоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн м³/рік								
<i>піднято</i>	127,24	118,05	4,43	4,55			0,769	0,705
<i>очищено</i>	116,79	108,35						
<i>подано усім споживачам</i>	116,79	108,35	4,43	4,55	5,52	4,79	0,768	0,704
<i>реалізовано</i>	79,64	69,09	3,315	3,41	4,53	3,67	0,551	0,503
<i>втрати та витрати</i>	47,61	48,95	1,115	1,04	0,99	1,12	0,217	0,201
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	1 872,052	1 872,095	336	336	235,49	237,5	124,1	124,1
<i>ветхі та аварійні</i>	548,196	548,196	155	155	94,02	94,26	16,4	15,8
<i>замінено</i>	10,735	10,16	0,94	1,09	1,38	0,66	0,4	0,6
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	89,79	81,71	2,48	2,95	1,04	0,85	2,0035	1,7311
Заборгованість за електроенергію, тис. грн		21 359			381,13	1 180,87	876,52	640,56
<i>КП «Чорноморськводоканал»: покупна вода – 4,79 млн м³ (2021 р. – 5,52 млн м³)</i>								

Показники	ТОВ «Інфокс» філія «Інфоксводоканал»		КП «ІВУВКГ», м. Ізмаїл		КП «Чорноморськводоканал»*		КВЕП «Подільськводоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн м³/рік								
реалізовано	3,32	2,42	71,6	71,6			0,581	0,525
відведено	3,44	2,58	15,9	15,9	1,04	0,77	0,631	0,570
очищено	3,44	2,58	0,246	0,161	1,04	0,77	0,631	0,570
біологічно очищено	3,44	2,58	0,20	0,38			0,631	0,570
доочищено			15	23				
Мережі централізованого водовідведення, км								
всього	137,4	138,9	25,9	25,9	56,98	56,98	27,0	27,0
ветхі та аварійні	86,4	87,33	4,0	5,0	1,7	1,7	17,0	18,5
замінено	0,02	0,18					1,2	1,5
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	3,19	2,54	0,489201	0,54890	0,551	0,434	0,493	0,342
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	1 199	3 468					493,05	360,32

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Будівництво нових об'єктів	2,66	3,07
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	6,681	4,00
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	17,845	1,56
4.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,2	-
5.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,236	-
6.	Інші заходи	6,092	2,53
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		24,363	9,84

Загальна вартість здійснених заходів ліцензіатом НКРЕКП – філія «Інфоксводоканал» ТОВ «Інфокс» у 2022 році складала: для систем водопостачання – 46,84 млн грн (у 2021 році – 135,99 млн грн), для систем водовідведення – 33,97 млн грн (у 2021 році – 199,24 млн грн).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
усі джерела централізованого водопостачання:			
1	санітарно-хімічні показники	0,9	1,46
	бактеріологічні показники	10,4	18,4
підземні джерела централізованого водопостачання:			
2	санітарно-хімічні показники	-	-
	бактеріологічні показники	-	-
джерела децентралізованого водопостачання:			
3	санітарно-хімічні показники	-	-
	бактеріологічні показники	-	-
Системи водопостачання			
системи централізованого водопостачання:			
4	санітарно-хімічні показники	-	-

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	-
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0,25	0,126
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,564	0,588
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	-	-
	<i>бактеріологічні показники</i>	-	-

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідає встановленим нормативам у таких населених пунктах області.

Категорія населених пунктів	За показниками
м. Болград, м. Арциз, смт Тарутино	Каламутність, забарвленість, сухий залишок, хлориди
с.Конопляне, с.Гудевичеве, с. Михайлопіль, с. Богунове	Сухий залишок, хлориди, залізо загальне
с. Яковлівка, с. Гаївка, с. Розалівка, с. Павлівка, с. Степанівка	Загальна жорсткість
с. Кубей	Каламутність, забарвленість, сухий залишок, хлориди, сульфати

Охорона природних водойм

Таблиця 5.23.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	146,849	93,461
нормативно чистих без очищення	28,535	16,350
нормативно очищених	85,230	72,372
недостатньо очищених	4,120	2,829
неочищених	28,965	1,911
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	95,038	80,637
нормативно чистих без очищення	9,398	9,004
нормативно очищених	81,221	68,798
недостатньо очищених	3,894	2,699
неочищених	0,525	0,136

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Водопостачання області здійснюється як з поверхневих, так і з підземних джерел. Поверхневими джерелами, що придатні для господарсько-питного водопостачання, є річки Дністер та Дунай, які протікають вздовж західних кордонів області, отже вони віддалені від основних споживачів води.

Водночас більшість басейнів малих річок області можна віднести до забруднених та дуже забруднених. Водопроводи, які одержують воду з поверхневих джерел, це Одеський - з ріки Дністер, Кілійський та Вилківський - з ріки Дунай та Болградський - з озера Ялпуг. Всі інші користуються водою з підземних джерел. Підземними водними

ресурсами область забезпечена недостатньо, розміщені вони вкрай нерівномірно, що є особливостями географічного розташування.

Північні райони області, до складу яких входять 3 райони (Подільський, Березівський, Роздільнянський) достатньо забезпечені розвіданими запасами підземних вод. Вода з артезианських свердловин у більшості північних районів відповідає нормативним вимогам на питну воду.

Одеський район, до складу якого входять міста Одеса, Чорноморськ, Теплодар, Южне має малопродуктивні артезианські свердловини, з яких неможливо одержати необхідну кількість води. Водозабезпечення Одеського району здійснюється від водозабору ВОС «Дністер» філії «Інфоксводоканал» ТОВ «Інфокс».

Південна частина області, до складу якої входять 3 райони (Білгород-Дністровський, Болградський, Ізмаїльський) у міжріччі Дністра та Дунаю, найменш забезпечена підземними водами питної якості. Майже на всій цій території, крім міст Ізмаїл та Рені, підземні води не відповідають державному стандарту на питну воду через високий вміст розчинених солей та різних домішок, а в деяких місцях зовсім відсутні підземні водоносні джерела.

Для організації централізованого водопостачання водоносний горизонт не перспективний, але ці води дозволяють частково компенсувати дефіцит питної води на технічно-побутові потреби.

Слід зазначити, що якість питної води також у значній мірі залежить від стану підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення. Значна частина споруд області: насосних станцій, очисних споруд та мереж відпрацювала нормативний строк експлуатації, що призводить до підвищених витрат електроенергії та збільшення вартості перекачування води і стоків. У зношеному та аварійному стані перебуває 3 053,3 км водопровідних мереж, що становить 30,0 % їх загальної довжини та 857,3 км мереж водовідведення, це 45,5 % їх загальної довжини.

Відповідно до Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» та з метою розвитку підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення, Департаментом розроблено регіональну програму «Питна вода Одещини» на 2021-2024 роки, яка затверджена рішенням Одеської обласної ради від 16 квітня 2021 р. № 141-VIII (далі – Програма).

З метою надання допомоги мешканцям м. Миколаїв, що залишилися без питного водопостачання внаслідок збройної агресії російської федерації, у 2022 році з обласного бюджету, в рамках заходів Програми, виділено 1 800,0 тис. грн, з яких освоєно 1 796,6 тис. грн. Так, за рахунок Одеського обласного бюджету у м. Миколаїв було побудовано артезианську свердловину для забезпечення місцевого населення питною водою.

Забезпечення населення якісною питною водою проводилось за рахунок коштів місцевих та інших бюджетів.

Так, у 2022 році на розвиток та реконструкцію систем водопостачання та водовідведення області спрямовано 45 663,8 тис. грн у тому числі за рахунок:

- обласного бюджету розвитку – 1 796,6 тис. грн;
- місцевих районних бюджетів – 6 139,6 тис. грн;
- бюджетів сіл, селищ, міст районного підпорядкування – 32 859,7 тис. грн;
- інших коштів не бюджетних джерел – 4 897,9 тис. грн.

Всього протягом звітного періоду:

- пробурено артезіанських свердловин - 6 од.;
- проведено ремонт артезіанських свердловин на - 18 од, у тому числі замінено 4 башти;
- замінено насосне обладнання на артезіанських свердловинах – 14 од.;
- замінено водопровідних мереж – 1,8 км;
- проведено капітальний ремонт на водопровідних мережах- 5,2 км;
- замінено мереж централізованого водовідведення – 0,8 км;
- проведено капітальний ремонт на мережах централізованого водовідведення – 1,5 км;
- здійснено ремонтні роботи на 3 водопровідних насосних станціях та насосних станціях систем централізованого водовідведення.

Нажаль, заходи передбачені регіональною програмою «Питна вода Одещини» на 2021-2024 роки не виконувались у повному обсязі, у зв'язку із військовою агресією та недофінансуванням.

5.16 Полтавська область

Полтавською обласною державною адміністрацією (Полтавською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 100,886 млн м³ води, що на 12,988 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 71,763 (менше на 8,958) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби- 33,11 (менше на 1,217) млн м³, на виробничі – 28,720 (менше на 2,283) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано - 43,560 (менше на 2,104) млн м³ води, на господарсько-питні потреби – 22,981 (менше на 0,983) млн м³ (табл. 5.16.1, рис. 5.16.1).

Таблиця 5.16.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	113,784	100,886	-12,988
	<i>поверхневої</i>	43,951	36,057	-7,894
	<i>підземної</i>	69,833	64,829	-5,004
2	Використання води, млн м³			
	всього	80,721	71,763	-8,958
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	34,328	33,111	-1,217
	<i>на виробничі потреби</i>	31,003	28,720	-2,283
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,261	0,182	-0,079
	<i>на зрошення</i>	10,490	5,709	-4,781
<i>на інші потреби</i>	4,640	4,040	-0,600	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	45,664	43,560	-2,104
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	23,964	22,981	-0,983
	<i>на виробничі потреби</i>	16,818	18,991	+2,173
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,259	0,181	-0,078
	<i>на зрошення</i>	0,079	0,019	-0,060
<i>на інші потреби</i>	4,544	1,389	-3,155	

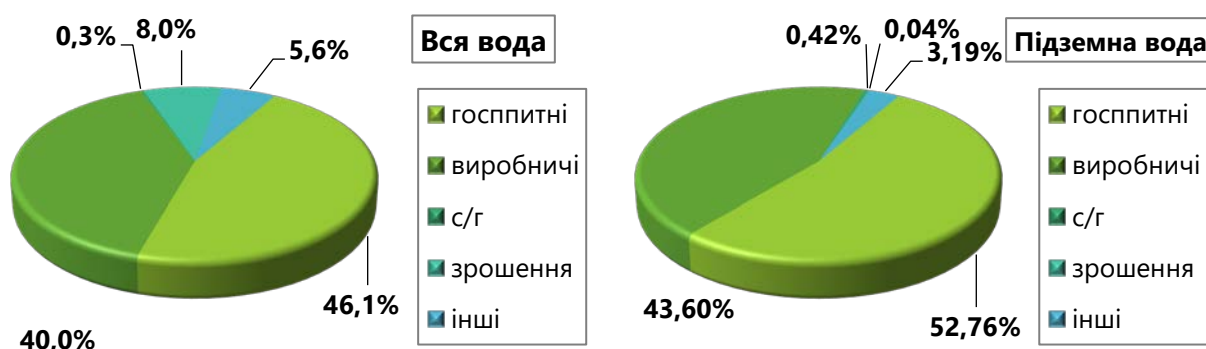

Рис. 5.16.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для забезпечення питного водопостачання області використовується вода артезіанських свердловин, у м. Кременчук та м. Горішні Плавні - вода з р. Дніпро.

У маловодній місцевості перебуває 8 населених пунктів (0,43 % від загальної кількості населених пунктів області), з яких 1 смт (Нова Галещина) та 7 сіл Козельщинського та Кременчуцького районів.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області не змінилась та була такою (табл. 5.16.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 16 міст, усі 20 смт, 548 сіл (30,3 %).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 1 257 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - усі 16 міст, 16 смт (80 %), 37 сіл (2 %).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 4 смт (Оржиця, Чутове, Ромодан, Козельщина) та у 985 селах.

Таблиця 5.16.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	16	16	16
<i>смт</i>	20	20	16
<i>села</i>	1 805	548	37
Разом	1 841	584	69

Охоплення населення послугами розподілялось наступним чином (табл. 5.16.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах - 693,4 тис. осіб (93 %), у смт - 66,625 тис. осіб (65 %), у селах - 131,092 тис. осіб (26 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах - 497,350 тис. осіб (66,7 %), у смт - 17,050 тис. осіб (16,6 %), у селах - 10,1 тис. осіб (2 %).

Таблиця 5.16.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	745,600	693,408	497,350
<i>смт</i>	102,500	66,625	17,050
<i>села</i>	504,200	131,092	10,100
Разом	1 352,300	891,125	524,500

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 31,7 % населених пунктів та 65,8 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 126; у смт – 100 (більше на 5); у сільських населених пунктах – 81 (менше на 17) л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 478 (менше на 74).

Привізною питною водою в області протягом звітного року було забезпечено 2 населених пункти (0,1 % від загальної кількості населених пунктів області), а саме: с. Запсілля Кременчуцького району, с. Безводівка Миргородського району із загальною чисельністю 255 осіб (0,02 % від загальної чисельності населення області).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області - 209, кількість свердловин - 937.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.16.2):

- ✓ піднято води – 100,89 млн м³;
- ✓ очищено – 25,86 млн м³ або 25,6 % до обсяг у піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 55,70 млн м³ або 55,2 %;
- ✓ реалізовано - 38,11 млн м³ або 37,8 %;
- ✓ знезаражено - 49,69 млн м³ або 49,3 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 62,78 млн м³ або 62,2 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 96,35 млн м³ або 95,5%; смт – 3,2 млн м³ або 3 %, села - 1,52 млн м³ або 1,5 %.

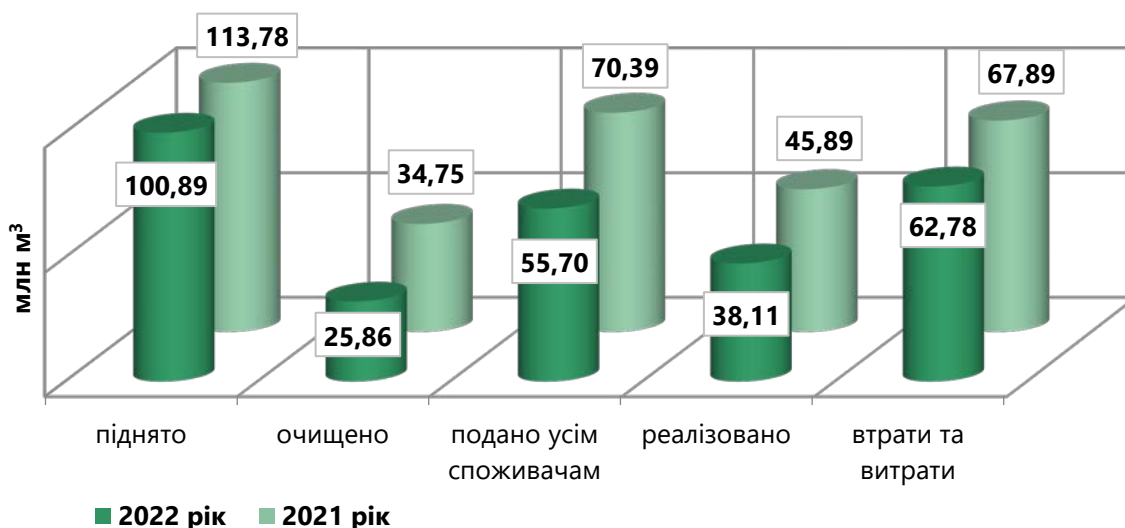

Рис. 5.16.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 152,6; за категорією «населення» - 90,72 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 288 (фактична потужність – 132,42 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 642 одиниці, з них заміни потребували 150 або 23,4 % насосів, було замінено протягом року - 52 або 434,7 % від потреби (рис. 5.16.3).

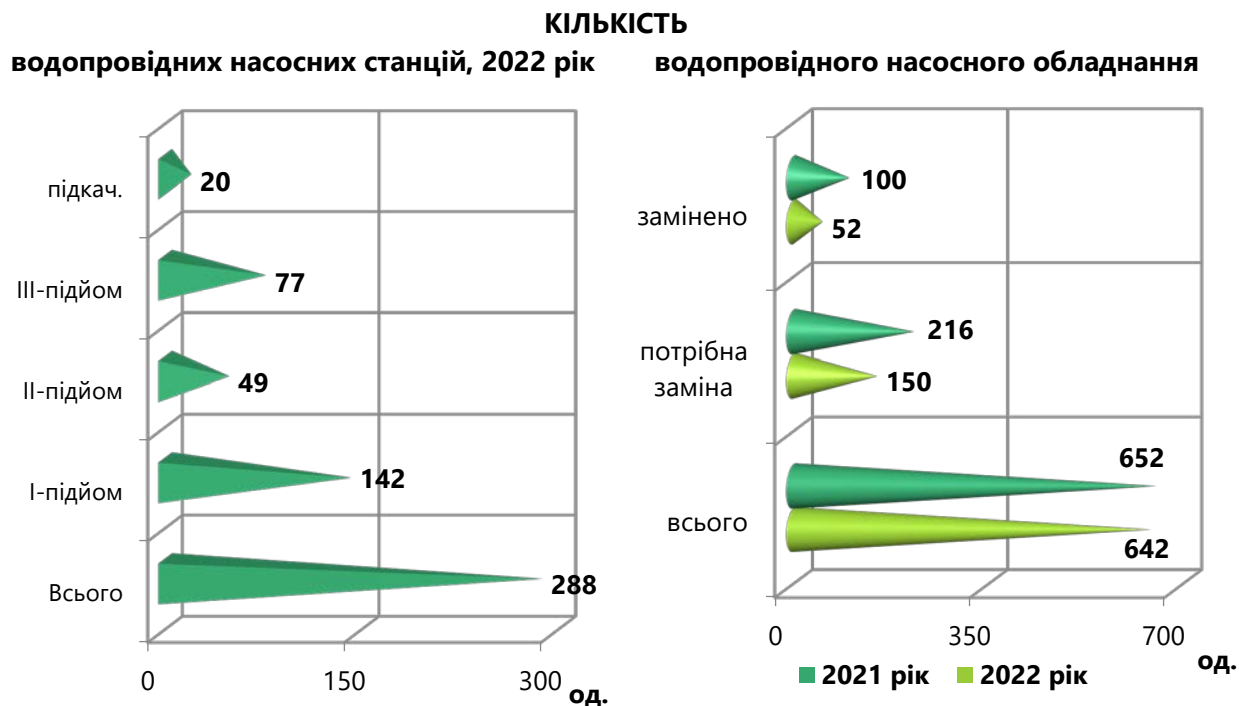

Рис. 5.16.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 4 723,93 км, з них ветхих та аварійних – 1 984 км або 42 %; протягом року було замінено 4,7 км або 0,2 % від потреби (рис. 5.16.4). Показник аварійності мереж знизився з 2,62 до 2,38 аварій на 1 км мережі.

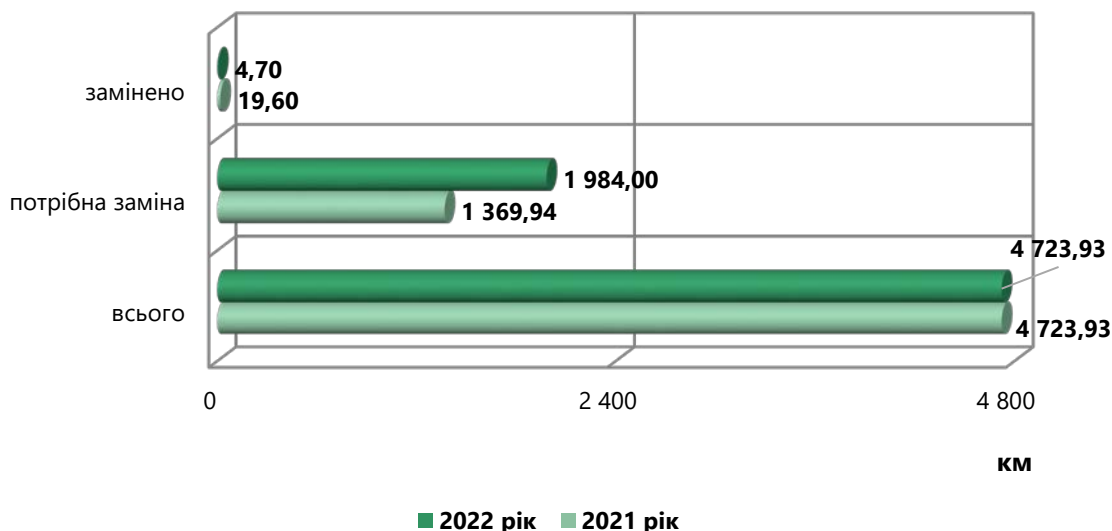

Рис. 5.16.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 59 з сумарним об'ємом - 121,22 тис. м³; водонапірні башти - 378. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 5,5 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року не змінився - 44,2 %; квартир – збільшився з 81,2 до 86,5 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році питоме водовідведення на 1 людину складало: у містах – 195,2 (більше на 5,3) л/добу; у смт - 107 л/добу (більше на 11,35); у сільських населених пунктах – 72 л/добу (менше на 17,7).

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.16.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам - 40,58 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод - 40,58 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди - 40,33 млн м³ або 99,4 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 40,18 млн м³ або 99 %;
- ❖ пройшло доочищення - 24,55 млн м³ або 60,5 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 40,12 млн м³ або 98,9 % від їх загальної кількості; у смт - 0,38 млн м³ або 0,9 %; у сільських населених пунктах - 0,08 млн м³ або 0,2 %.

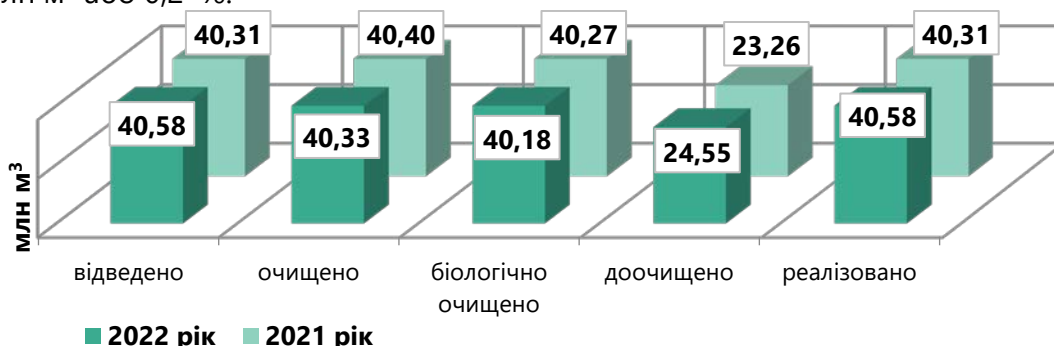

Рис. 5.16.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

- 175 НС (загальна фактична потужність – 51,19 млн м³/рік); 330 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 84 або 25,5 % насосів, було замінено протягом року - 18 або 21,4 % від потреби;
- 32 очисних споруди (загальна фактична потужність - 40 млн м³/рік), з них 22 потребували реконструкції; реконструкція не проводилась (рис. 5.16.6).

КІЛЬКІСТЬ

насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

очисних споруд систем централізованого водовідведення

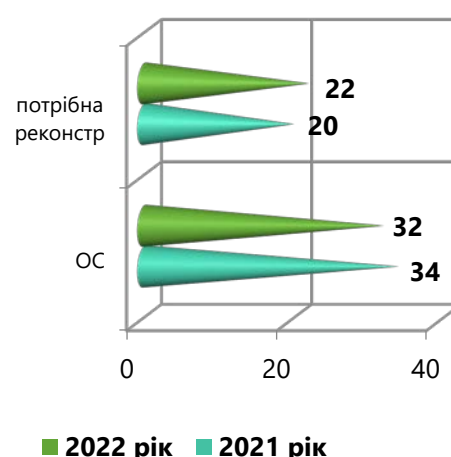
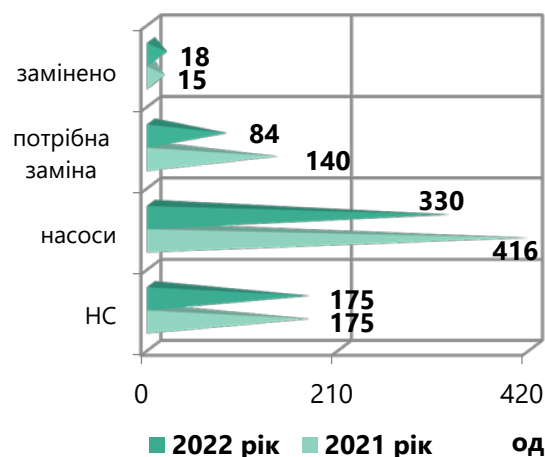

Рис. 5.16.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1 197,52 км, з них ветхих та аварійних – 549,18 км або 45,9 %; протягом року замінено 2,24 км або 0,4 % від потреби (рис. 5.16.7). Показник аварійності мереж зменшився з 1,35 до 1,29 аварії на 1 км мережі.

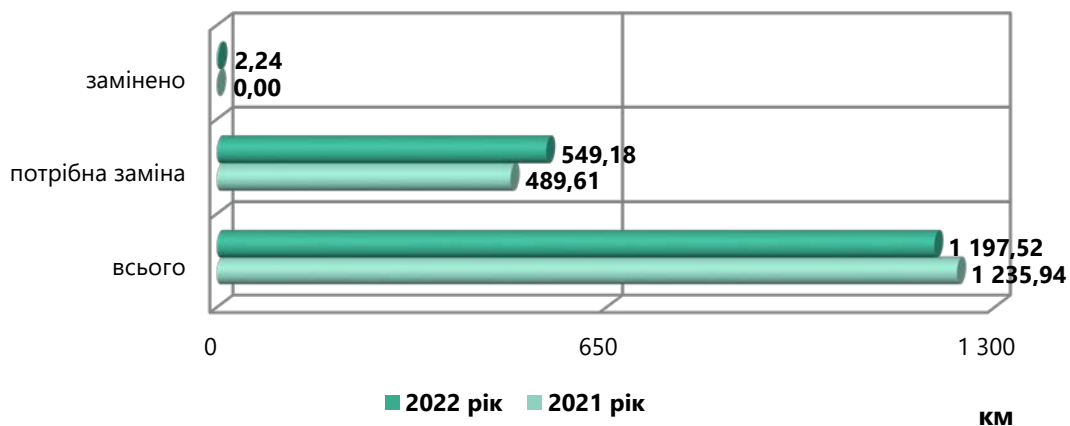

Рис. 5.16.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ **у системах водопостачання** знизились з 43,92 до 40,21 млн кВт-год/рік; питомі витрати – зросли з 386 до 398,5 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ **у системах водовідведення** знизились з 29,4 до 25,84 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 729 до 636 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання зменшилась - з 112 726,38 до 86 011,216 тис. грн; в системах водовідведення - з 47 064,13 до 36 886,116 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	11,0	11,92	14,24	14,40
максимальні	43,0	43,0	46,5	46,5
<i>для населення</i>				
мінімальні	11,0	11,92	7,0	7,0
максимальні	25,5	25,50	46,5	46,5
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	9,0	11,92	9,06	9,06
максимальна	48,92	25,50	44,69	44,69
середня	17,23	18,71		
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	82,6	87,5	78,0	80,0
<i>для населення</i>	91,6	82,0	72,0	75,0

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 326 підприємств (у 2021 році - 228 підприємств), в тому числі 10 спеціалізованих комунальних, 86 багатогалузевих комунальних. До комунальної форми власності у 2022 році належало 150 підприємств; до державної - 16; до іншої - 160.

Базове підприємство області - **КП ПОР «Полтававодоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	КП ПОР «Полтава-водоканал»		КП «Кременчук-водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ				
Обсяги води, млн м³/рік				
<i>піднято</i>	22,27	22,11	24,1	20,2
<i>очищено</i>	0	0	19,4	17,2
<i>подано усім споживачам</i>	21,89	21,68	16,7	14,8
<i>реалізовано</i>	15,90	15,43	10,7	9,7
<i>втрати та витрати</i>	6,37	6,68	9,1	7,7
Водопровідні мережі, км				
<i>всього</i>	849,419	842,133	439,8	439,9
<i>ветхі та аварійні</i>	429,154	432,985	139,4	141,3
<i>замінено</i>	2,21	1,826	1,5	1,7
Витрати електроенергії, млн кВт·год/рік	24,958	24,451	7,66	7,01
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	83 294,6	80 836,5	-	-
ВОДОВІДВЕННЯ				
Обсяги стоків, млн м³/рік				
<i>реалізовано</i>	12,96	12,74	10,19	8,91
<i>відведено</i>	20,91	20,96	14,03	13,30
<i>очищено</i>	20,85	20,91	14,03	13,30
<i>біологічно очищено</i>	20,85	20,91	14,03	13,30
<i>доочищено</i>	20,57	20,62	-	-
Мережі централізованого водовідведення, км				
<i>всього</i>	468,972	470,207	271,7	272,1
<i>ветхі та аварійні</i>	168,127	170,319	203,0	203,8
<i>замінено</i>	1,84	1,404	1,58	0,73
Витрати електроенергії, млн кВт·год/рік	13,590	12,665	7,9	7,0
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	38 037,6	36 829,4	-	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,27	-
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	0,138	1,669
3.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,33	-
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		0,738	1,669

Загальна вартість заходів з розвитку, здійснених ліцензіатами НКРЕКП, у 2022 році складала:

- КП ПОР «Полтававодоканал»: для систем водопостачання - 51,525 млн грн (у 2021 році - 13,232 млн грн), для систем водовідведення – 95,476 млн грн (у 2021 році - 49,371 млн грн);
- КП «Кременчукводоканал»: для систем водопостачання – 10,8 млн грн (у 2021 році – 2,47 млн грн), для систем водовідведення – 11,8 млн грн (у 2021 році - 12 млн грн).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	12,2	10,7
	бактеріологічні показники	10,1	2,5
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	5,8	37,9
	бактеріологічні показники	5,3	3,3
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	35,1	41,7
	бактеріологічні показники	9,0	28,2
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	25,5	25,0
	бактеріологічні показники	5,5	2,4
5	водопровідні мережі:		
	санітарно-хімічні показники	27,6	9,0
	бактеріологічні показники	7,0	6,3
6	сільські системи водопостачання:		
	санітарно-хімічні показники	30,5	36,6
	бактеріологічні показники	6,2	8,2

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у м. Карлівка за показниками сухого залишку, вмістом фторидів та хлоридів; у м. Решетилівка, селах Хоружі, Шкурупіївка, Лиман-II - фтор; у селах Селещина, Сухоносівка, Новий Тагамлик, Абрамівка, Базилівщина Машівської ТГ - забарвленість, каламутність, хлориди, фториди.

Охорона природних водойм

Таблиця 5.16.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	72,743	67,112
нормативно чистих без очищення	10,130	7,141
нормативно очищених	37,807	36,651
недостатньо очищених	3,106	3,078

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
неочищених	21,700	20,243
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	40,346	38,883
нормативно чистих без очищення	2,491	1,991
нормативно очищених	34,769	34,047
недостатньо очищених	3,087	2,844
неочищених	-	-

Таблиця 5.23.6

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам, %	2021 р.	2022 р.
Водойми I-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	4,1	11,8
<i>за мікробіологічними показниками</i>	42,4	61,9
Водойми II-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	9,7	21,6
<i>за мікробіологічними показниками</i>	21,9	29,0

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

У цілому питна вода в області відповідає вимогам чинного стандарту. Але в районах, водопостачання яких здійснюється з Бучацького водоносного горизонту (у містах Миргороді, Карлівці, Хоролі і Решетилівці, селищах Великій Багачці і Машівці) існує проблема щодо відхилень від вимог Державних санітарних норм та правил за вмістом хлоридів (кількість яких перевищує нормативне значення в 1,3 – 2 рази), фтору (кількість якого перевищує нормативне значення в 1,5 рази), в деякій місцевості і по сухому залишку (перевищує нормативне значення в 1,5 рази). За останні роки відмічається погіршення якості питної води в зв'язку з підвищенням вмісту заліза за рахунок незадовільного технічного стану водогінної мережі.

На виконання заходів Обласної програми «Питна вода Полтавщини» на 2022-2026 роки, територіальні громади та підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення надали пропозиції для формування переліку заходів у 2023 році.

Із наданих пропозицій Управління житлово-комунального господарства та енергетики облвійськкадрової адміністрації сформувало перелік об'єктів з розробленою, актуалізованою (оновленою) проектно-кошторисною документацією, що відповідають заходам Програми у 2023 році та гарантуванням співфінансуванням від територіальних громад. Для розгляду на постійній комісії Полтавської обласної ради з питань житлово-комунального господарства, енергозбереження, будівництва, транспорту та зв'язку на її засіданні, надано сформований перелік об'єктів з розробленою, актуалізованою (оновленою) проектно-кошторисною документацією, що відповідають заходам Програми у 2023 році та гарантуванням співфінансуванням від територіальних громад. У разі надання фінансування заходи будуть проведені.

У зв'язку з триваючою агресією російської федерації, фінансування заходів обмежена, що зумовило виникнення додаткових проблем на підприємствах питного водопостачання та централізованого водовідведення, зокрема, для КП «Кременчукводоканал», основною метою діяльності якого є надання мешканцям

міста якісних та своєчасних послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення тривалий час працювало в складних умовах провадження фінансово-господарської діяльності.

Діючі тарифи у 2022 році на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення були введені в дію з 01 січня 2022 р. та становили:

- на централізоване водопостачання - 14,30 грн з ПДВ за 1 м³ (з ПДВ)

- на централізоване водовідведення - 17,50 грн з ПДВ за 1 м³ (з ПДВ)

За підсумками роботи за 12 місяців 2022 року загальний збиток КП «Кременчукводоканал» становить 6 655 тис. грн, у 2021 році прибуток становив – 6 890 тис. грн Від основної діяльності (у т.ч. абонентське обслуговування) та з урахуванням погашення позики МБРР підприємство отримало збиток у сумі 28 634,2 тис.грн за 2022 рік та за 2021 рік збиток від основної діяльності склав 26 411,2 тис.грн При цьому у 2022 році рівень відшкодування отриманими доходами фактичної вартості послуг становить 87,2 %.

Така ситуація склалась за обставинами що не залежали від підприємства. У зв'язку із введенням в Україні воєнного стану Національною комісією (НКРЕКП) не було проведено актуалізацію розміру планового річного фонду оплати праці та ЄСВ відповідно до Закону України «Про державний бюджет України на 2022 рік». Тобто необхідні витрати на оплату праці у 2022 році не відповідали ФОП врахованому в діючих тарифах. Середньооблікова чисельність працівників за 2022р. – 826 чоловік, за 2021 рік – 828 чоловік. Середня заробітна плата по підприємству за 2022р. склала 13 220 грн, а за 2021 рік. – 11 756 грн

Крім того, через зазначені події в країні у 2022 році відбулось значне зростання вартості: електроенергії, хімічних реагентів для очищення води та знезараження стоків, паливно-мастильних матеріалів та інших витрат.

Також КП «Кременчукводоканал» є учасником інвестиційного проєкту «Розвиток міської інфраструктури» за рахунок позики МБРР. Оплату необхідно здійснювати в національній валюті України, одномоментне зростання курсу гривні до долара США, призводить до неможливості в повному обсязі сплачувати належні суми погашення кредиту (так розмір сплати у 2022 році збільшився на 2 830,9 тис.грн) Всі ці аргументи зумовлюють скрутний фінансовий стан підприємства.

Протягом зазначеного періоду обсяги реалізація послуг зменшились:

	2021 рік (тис. м ³)	2022 рік (тис. м ³)	Збільшення/ Зменшення (тис. м ³)
– з централізованого водопостачання	10 659,6	9 748,9	-910,7 / -8,5%
– з централізованого водовідведення	10 189,9	8 908,8	-1 281,1 / -12,6%

Це відбулось внаслідок зруйнування обстрілами виробничих потужностей Кременчуцької теплоелектроцентралі (ТЕЦ). Місто залишилось без гарячого водопостачання. Також причиною зменшення споживання послуг є відключення електроенергії, що призводить до обмеження споживання води бюджетними установами та промисловістю.

Чистий дохід у 2022 році від надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення склав 245 594,5 тис. грн та від послуг з

абонентського обслуговування склав 25 649,8 тис. грн, у 2021 році 236 027,8 тис. грн та 564,6 тис. грн відповідно. Більшість споживачів послуг стикнулись зі складними, непередбачуваними умовами провадження своєї діяльності в умовах російського вторгнення та введеного в країні воєнного стану. Це суттєво знизило рівень платоспроможності споживачів та відповідно, і рівень оплати послуг. Як наслідок, зросла дебіторська заборгованість у 2022 році на 16 500 тис. грн та склала – 61 173,8 тис. грн, з них:

Найменування споживачів	Заборгованість станом на 01.01.2022 р. (тис.грн)	Заборгованість станом на 01.01.2023 р. (тис.грн)	Збільшення/Зменшення (тис.грн)
- населення	41 715,3	60 320,3	+18 605,0
- пільги та субсидії	87,4	12,0	-75,4
- бюджет	-367,6	-1 159,7	-792,1
- підприємства	3 238,6	2 001,2	+1 237,4

Крім того, борг споживачів за абонентне обслуговування станом на 01 січня 2023 р. склав 6 179,8 тис.грн.

Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, станом на 01 січня 2023 р. складає 3 116 тис. грн. Впродовж 2022 року та станом на 01 січня 2023 р. заборгованість за спожиту електричну енергію - відсутня. Станом на 01 січня 2023 р. заборгованість по сплаті податкового зобов'язання по податку на додану вартість – відсутня. В умовах викликів воєнного часу та фінансової нестабільності протягом 2022 року міська влада з розумінням ставилась до проблем підприємства та надавала фінансову підтримку, яка складала 98 218,4 тис. грн, з них

1. Внески до статутного капіталу:

- на погашення кредиту МБРР	11 480,9 тис. грн
- на капітальний ремонт аварійного каналізаційного колектору	60 000,0 тис. грн
- на інші капітальні видатки	10 838,4 тис. грн

2. На поточні видатки:

- на виплату заробітної плати	13 793,8 тис. грн
-------------------------------	-------------------

Аналіз фінансово-господарської діяльності КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» за 2022 рік показує наступне. Доходом від реалізації послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення не покривалися витрати підприємства з ліцензованої діяльності. У 2022 році діючими тарифами покривалась собівартість послуг на централізоване водопостачання на 81,3%, на централізоване водовідведення – 90,5%.

Більше 90 % загальної фактичної собівартості послуг складають витрати на електроенергію, реагенти, на оплату праці, ЄСВ, амортизаційні відрахування, паливно-мастильні матеріали, поточний ремонт основних засобів, податки та збори до бюджету. Інші - це витрати на виробничі послуги надані сторонніми підприємствами: підкачка води, опалення, техобслуговування, оренда водопровідних мереж та мереж централізованого водовідведення, МШП, папір, розрахунково-касове обслуговування тощо. Фінансовим результатом діяльності КП ПОР «ПОЛТАВАВОДОКАНАЛ» за 2022 рік є збиток в розмірі 21,3 млн грн (в 2021 році фінансовим результатом діяльності підприємства був прибуток - 3,6 млн грн).

Причиною збиткової діяльності підприємства були наступні об'єктивні фактори:

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Полтавська область

- відсутність коригування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення на 2022 рік, в зв'язку з рекомендацією Уряду не підвищувати тарифи для населення на комунальні послуги, впродовж дії воєнного стану в Україні;
- зростання цін на основні матеріально-технічні ресурси;
- збільшення матеріальних витрат на ремонтні роботи та витрат на ремонти підрядним способом;
- перевищення фактичних амортизаційних нарахувань за даними бухгалтерського обліку над її величиною за податковим обліком.

Станом **на 01 січня 2023 р.:**

- сума непокритих збитків підприємства (з урахуванням збитків минулих років) склала 278,6 млн грн;
- кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги склала 141 млн грн, з *них 96 млн грн – борг за електроенергію*. В порівнянні з 2021 роком загальна кредиторська заборгованість збільшилась на 30 млн грн.
- заборгованість з різниці в тарифах склала 19 млн грн.
- за рахунок оновлення основних фондів їх знос зменшився в порівнянні з 2021 роком на 3% та склав 71 %.

5.17 Рівненська область

Рівненською обласною державною адміністрацією (Рівненською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 104,95 млн м³ води, що на 9,67 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 80,59 (менше на 9,6) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 15,17 (менше на 1,09) млн м³, на виробничі – 64,75 (менше на 8,28) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 21,20 (менше на 2,05) млн м³ води (табл. 5.17.1, рис. 5.17.1).

Таблиця 5.17.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	114,62	104,95	-9,67
	<i>поверхневої</i>	77,63	69,15	-8,48
	<i>підземної</i>	36,99	35,80	-1,19
2	Використання води, млн м³			
	всього	90,19	80,59	-9,60
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	16,25	15,17	-1,09
	<i>на виробничі потреби</i>	73,03	64,75	-8,28
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,15	0,07	-0,08
	<i>на зрошення</i>	0,01	-	-0,01
	<i>на інші потреби</i>	0,74	0,60	-0,14
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	23,25	21,20	-2,05
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	-	-	-
	<i>на виробничі потреби</i>	-	-	-
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	-	-	-
	<i>на зрошення</i>	-	-	-
	<i>на інші потреби</i>	-	-	-

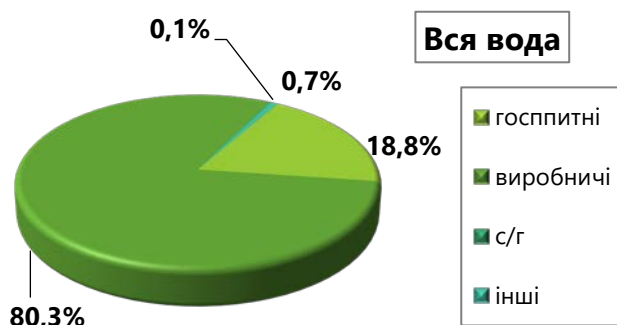

Рис. 5.17.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для забезпечення питного водопостачання області використовується вода з підземних джерел.

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.17.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 11 міст, усі 16 смт, 186 сіл (18,6 %).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 813 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - усі 11 міст, 14 смт (87,5 %), 14 сіл (1,4 %).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 2 смт (Рафалівка, Мізоч) та у 985 селах.

Таблиця 5.17.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	11	11	11
<i>смт</i>	16	16	14
<i>села</i>	999	186	14
Разом	1 026	213	39

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.17.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах - 371,9 тис. осіб (86,1 %), у смт - 46,2 тис. осіб (57,8 %), у селах - 83,3 тис. осіб (13,5 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах - 312,6 тис. осіб (72,4 %), у смт - 32,1 тис. осіб (40,1 %), у селах - 9,5 тис. осіб (1,5 %).

Таблиця 5.17.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	431,7	371,9	312,6
<i>смт</i>	80,0	46,2	32,1
<i>села</i>	619,2	83,3	9,5
Разом	1 130,9	501,4	354,2

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 100 % населених пунктів та 100 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину не змінилось: у містах - 116; у селищах міського типу - 68; у селах - 53 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок - 145; відсоток населення, що споживає з них воду - 2,1 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 228; кількість свердловин - 408.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.17.2):

- ✓ піднято води - 25,33 млн м³;
- ✓ очищено - 14,09 млн м³ або 55,6 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам - 24,34 млн м³ або 96,1 %;
- ✓ реалізовано - 18,32 млн м³ або 72,3 %;
- ✓ знезаражено - 24,34 млн м³ або 96,1 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати - 7,01 млн м³ або 27,7 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 21,19 млн м³ або 83,7 % від загального обсягу; смт - 1,62 млн м³ або 6,4 %; у сільських населених пунктах - 2,52 млн м³ або 9,9 %.

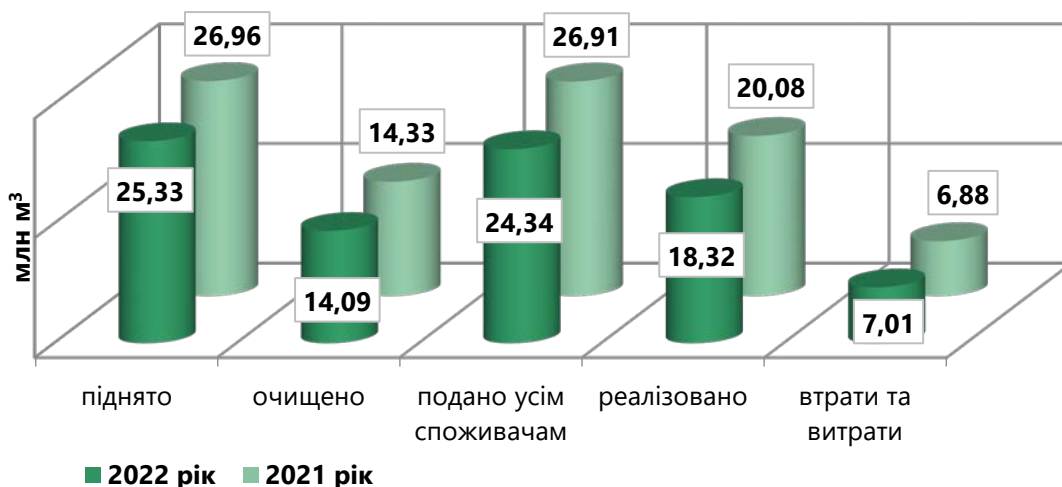

Рис. 5.17.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 66,7; за категорією «населення» - 45,7 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 68 (фактична потужність - 37,8 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 496 одиниць, з них заміни потребували 120 або 24,2 % насосів, було замінено протягом року - 70 або 58,3 % від потреби (рис. 5.17.3).

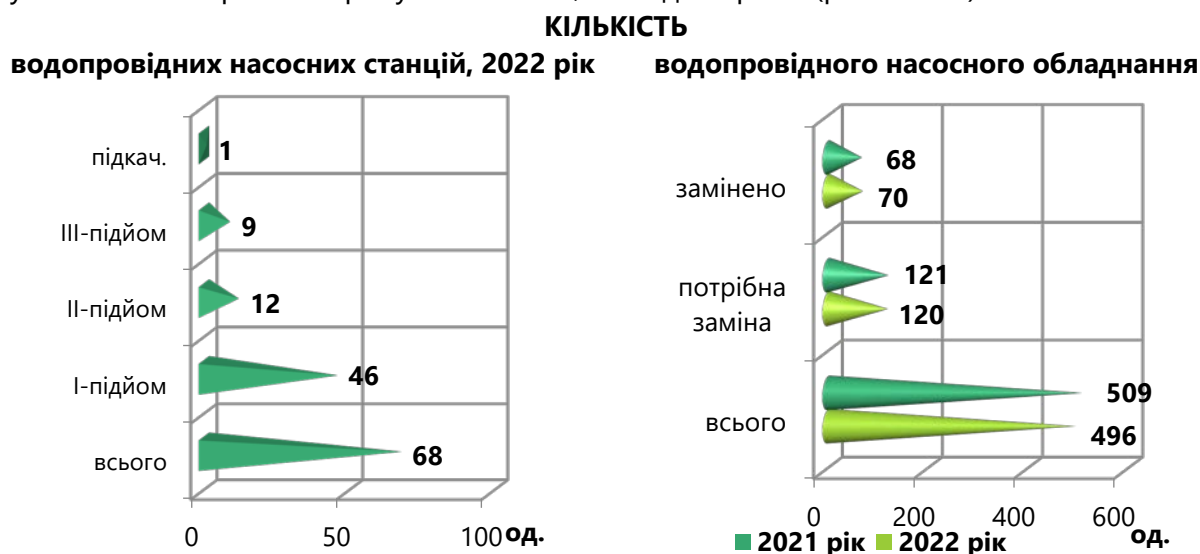

Рис. 5.17.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 1 904,50 км, з них ветхих та аварійних – 373,15 км або 19,6%; протягом року було замінено 42,57 км або 11,4 % від потреби (рис. 5.17.4). Показник аварійності мереж зріс з 0,39 до 0,42 аварій на 1 км мережі.

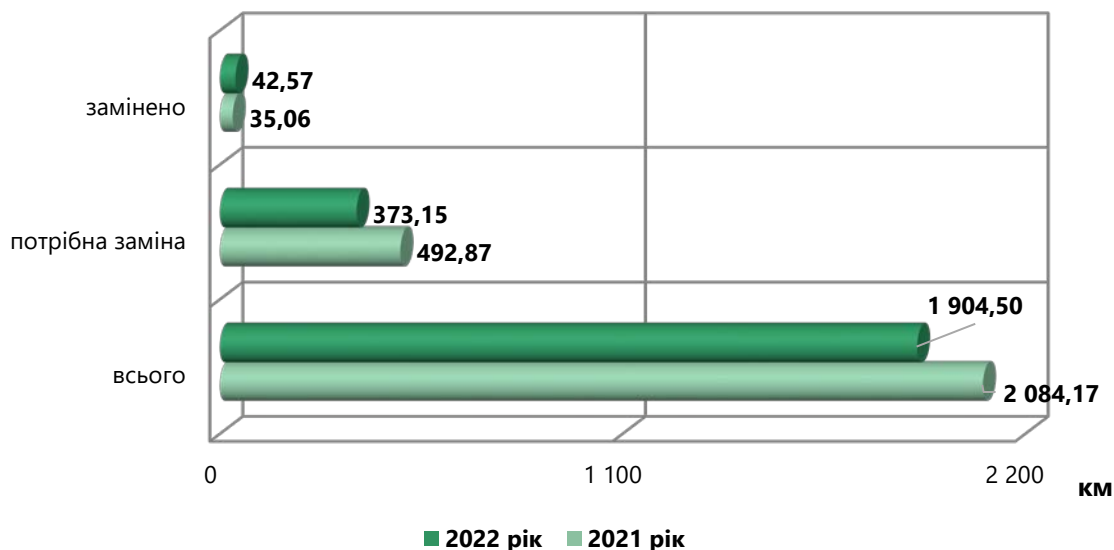

Рис. 5.17.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 51 з сумарним об'ємом - 139,85 тис. м³; водонапірні башти - 231 з сумарним об'ємом - 10,64 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився - з 20,02 до 20,94 %; квартир - з 80,65 до 80,96 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 161,2 (більше на 1,35); у смт - 145,26 (менше на 1,86); у сільських населених пунктах - 61,34 (менше на 4,25) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.17.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам - 17,91 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод - 22,91 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди - 22,91 млн м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення - 22,91 млн м³ або 100 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах - 21,01 млн м³ або 91,7 % від їх загального обсягу; у смт - 1,61 млн м³ або 7 %; у сільських населених пунктах - 0,29 млн м³ або 1,3 %.

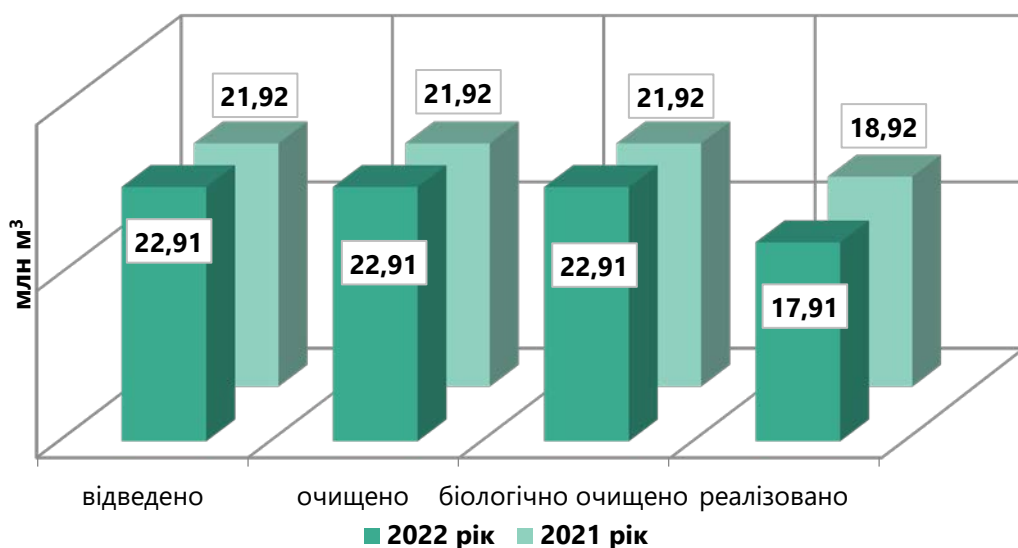

Рис. 5.17.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

- 134 НС (загальна фактична потужність – 29,98 млн м³/рік); 338 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 109 або 33,2 % насосів, було замінено протягом року - 9 або 8,3 % від потреби;

- 32 очисні споруди (загальна фактична потужність – 14,97 млн м³/рік), з них 32 потребували реконструкції; реконструкція очисних споруд протягом 2022 р. не проводилась (рис. 5.17.6).

КІЛЬКІСТЬ

насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

очисних споруд систем централізованого водовідведення

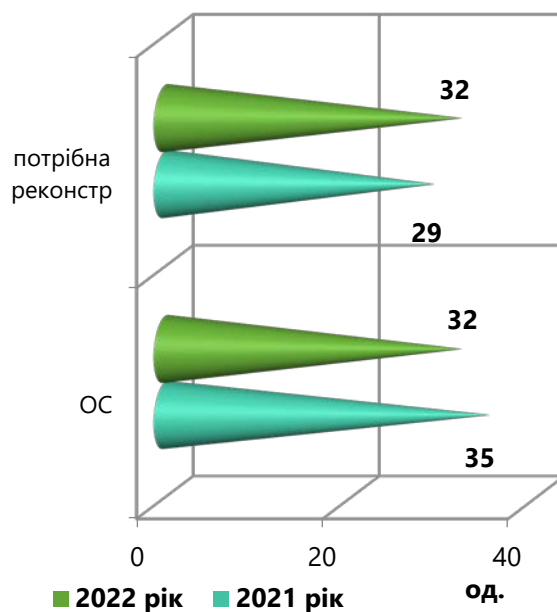
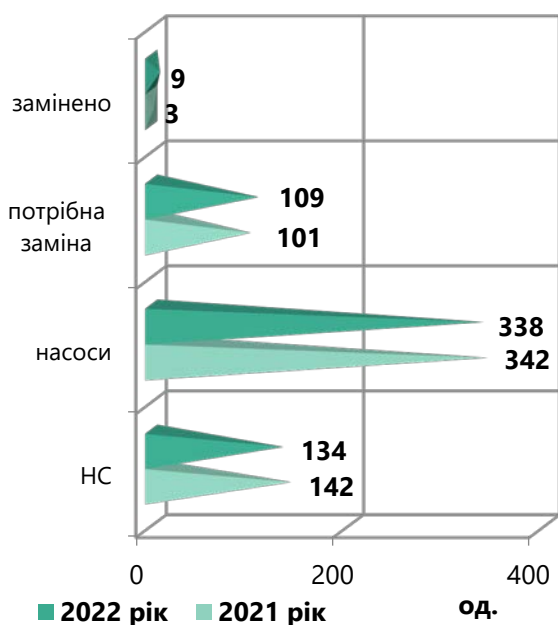

Рис. 5.17.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 785,62 км, з них ветхих та аварійних – 168,84 км або 21,5 %; протягом року було замінено 11,6 км або 6,9 % від потреби (рис. 5.17.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,02 до 0,03 аварії на 1 км мережі.

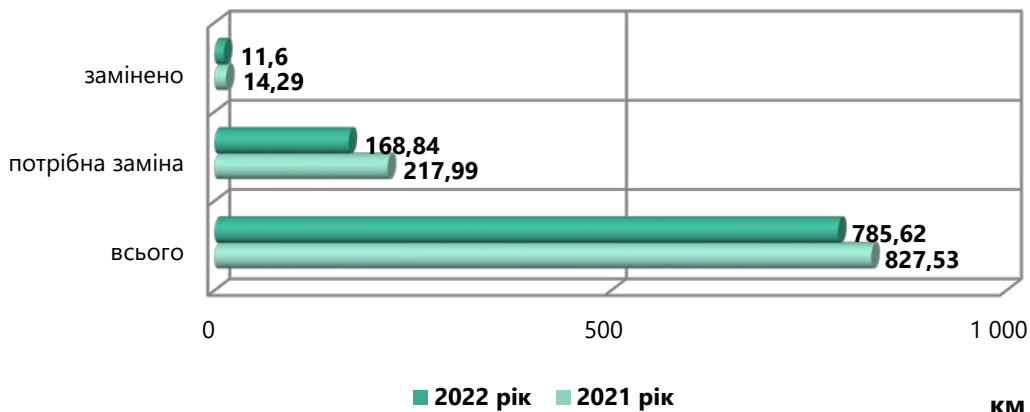

Рис. 5.17.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- **у системах водопостачання** знизилась з 39,73 до 36,38 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 1 473,7 до 1 307,07 кВт год/1000 м³ води;
- **у системах водовідведення** знизилась з 20,18 до 20,01 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 920,29 до 919,1 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання та водовідведення - відсутня.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,86	11,59	9,18	9,18
максимальні	64,00	64,00	87,00	101,00
<i>для населення</i>				
мінімальні	6,00	8,95	6,40	6,40
максимальні	30,00	36,00	49,02	61,85
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	6,58	9,68	5,73	5,89
максимальна	83,97	108,51	84,65	82,52
середня	14,11	17,31	14,78	17,09
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	93	87	92	92
<i>для населення</i>	93	88	92	98

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 51 підприємство (у 2021 році - 52 підприємства), в тому числі 12 спеціалізованих комунальних, 33 багатогалузевих комунальних, 6 відомчих. До комунальної форми власності у 2022 році належало 37 підприємств; до державної - 7; до іншої - 9.

Базове підприємство області - **РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	РОВКП ВКГ «Рівнеобл- водоканал»		КП «Дубно- водоканал»		КП «Здолбунів- водоканал»		КП «Костопіль- водоканал»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн м³/рік								
<i>піднято</i>	15,78	15,24	1,0	1,0	0,93	0,89	0,857	0,895
<i>очищено</i>	13,25	13,37	-	-	-	-	0,857	0,895
<i>подано усім споживачам</i>	15,19	14,67	1,0	1,0	0,92	0,89	0,846	0,885
<i>реалізовано</i>	10,34	9,99	0,75	0,74	0,65	0,60	0,718	0,695
<i>втрати та витрати</i>	4,46	4,30	0,3	0,3	0,28	0,29	0,139	0,200
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	751,5	751,5	93,2	93,2	37,5	37,5	74,3	74,3
<i>ветхі та аварійні</i>	171,6	174,1	44,1	43,9	-	-	29,01	28,58
<i>замінено</i>	1,359	1,465	0,2	0,2	0,16	0,05	-	0,06
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	16,78	15,43	0,54	0,58	0,722	0,683	0,540	0,511
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	-	-	-	-	-	-	92,16	-
ВОДОВІДВЕННЯ								
Обсяги стоків, млн м³/рік								
<i>реалізовано</i>	10,39	10,83	1,15	1,13	-	-	0,487	0,459
<i>відведено</i>	15,37	13,44	1,15	1,13	0,72	0,74	0,487	0,459
<i>очищено</i>	15,37	13,44	1,15	1,13	-	-	0,487	0,459
<i>біологічно очищено</i>	15,37	13,44	1,15	1,13	-	-	0,487	0,459
<i>доочищено</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	300,2	300,2	24,7	24,7	52,09	52,34	26,4	26,4
<i>ветхі та аварійні</i>	150,9	151,28	15,9	15,8	7,61	7,61	11,7	11,6
<i>замінено</i>	0,9	0,03	0,1	0,1	0,81	-	0,6	0,06
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	9,77	8,32	1,24	0,9	0,142	0,078	0,289	0,231
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	-	-	-	-	-	-	49,32	-

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Будівництво нових об'єктів	0,17	-
2.	Завершення будівництва об'єктів	0,51	2,57
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	0,04	0,79
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,02	1,06
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	0,20	0,43
6.	Інші заходи	1,55	0,73
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		3,49	5,58

Загальна вартість заходів з розвитку, здійснених ліцензіатом НКРЕКП - РОВКП ВКГ «Рівнеоблводоканал» у 2022 році складала: для систем водопостачання – 10,9 млн грн (у 2021 році – 12,2 млн грн), для систем водовідведення – 3,90 млн грн (у 2021 році – 7,93 млн грн).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	28,9	11,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,2	25,0
2	підземні джерела водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	28,9	-
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,2	-
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	32,1	16,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	13,1	100
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	37,8	29,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,8	-
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	37,8	29,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,8	-
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	35,7	30,8
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,6	-

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у с. Білобережжя Дубенського району за показниками загальної жорсткості та загальних коліформ, у с. Кузьмівка Сарненського району – за вмістом заліза загального, у м. Здолбунів Рівненського району, с. Новоукраїнка Дубенського району – за показником загальної жорсткості.

Охорона природних водойм

Таблиця 5.17.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік	56,98	50,66
нормативно чистих без очищення	18,75	17,91
нормативно очищених	29,98	28,67
недостатньо очищених	7,41	4,08
неочищених	0,85	-
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік	14,51	13,30
нормативно чистих без очищення	0,01	0,01
нормативно очищених	11,33	10,41
недостатньо очищених	3,16	2,87
неочищених	-	-

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Централізоване водопостачання населених пунктів Рівненщини здійснюється за допомогою водопроводів з підземних водозаборів. Для доведення якості води з підземних джерел централізованого водопостачання до вимог чинних нормативів, зокрема по вмісту заліза, проводиться обробка питної води на водопровідних очисних спорудах, а саме станціях знезалізнення. Всі 51 ліцензіат області з централізованого водопостачання здійснюють очищення та знезараження питної води, вживають необхідні заходи, спрямовані на знищення хвороботворних бактерій у воді, призначеній для пиття. Основним методом знезараження є хлорування, а тому 12 підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення заготовляють гіпохлорит натрію марки А. Всі інші, у зв'язку з малим обсягом водопостачання та задовільною якістю підземної води з артезіанських свердловин, проводять знезараження трубопроводів водопровідної мережі реагентом – хлорне вапно.

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюють дослідження якості питної води згідно із Державними санітарними нормами та правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10). На цей час послуги з централізованого водопостачання ліцензіатами надаються абонентам цілодобово, безперебійно, в повному обсязі, у відповідності до вимог діючих нормативно-правових актів. Забезпечено запас необхідних засобів для знезараження питної води, проведено додатковий інструктаж з працівниками підприємств щодо виконання необхідних заходів безпеки.

З метою посилення зони санітарної охорони водних об'єктів від забруднення джерел водопостачання, а також водопровідних споруд і навколишньої території організовано роботу по посиленню нагляду за станом: майданчиків водозаборів та водопровідних споруд; насосних станцій та резервуарів чистої води; огорожі та технічних засобів охорони; озеленення; освітлення. Для забезпечення постачання питної води населенню та об'єктам соціальної сфери у разі відсутності електропостачання, підприємствами питного водопостачання та централізованого водовідведення встановлено 28 шт. ручних помп. Також в області визначено 151 точку роздачі води в населених пунктах з децентралізованих джерел.

5.18 Сумська область

Сумською обласною державною адміністрацією (Сумською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 59,911 млн м³ води, що на 11,545 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 40,472 (менше на 7,038) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 21,386 (менше на 2,252) млн м³, на виробничі – 14,433 (менше на 3,874) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 21,386 (менше на 2,252) млн м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби – 21,386 (менше на 2,252) млн м³ (табл. 5.18.1, рис. 5.18.1).

Таблиця 5.18.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	71,056	59,511	-11,545
	<i>поверхневої</i>	30,053	24,368	-5,685
	<i>підземної</i>	41,003	35,143	-5,86
2	Використання води, млн м³			
	всього	47,510	40,472	-7,038
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	23,638	21,386	-2,252
	<i>на виробничі потреби</i>	18,307	14,433	-3,874
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	4,465	2,669	-1,796
	<i>на зрошення</i>	0,050	0,073	+0,023
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	27,114	24,097	-3,017
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	23,638	21,386	-2,252
	<i>на виробничі потреби</i>	1,202	1,235	+0,033
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	2,243	1,444	-0,799
	<i>на зрошення</i>	0,025	0,032	+0,007
	<i>на інші потреби</i>	0,006	-	-0,006

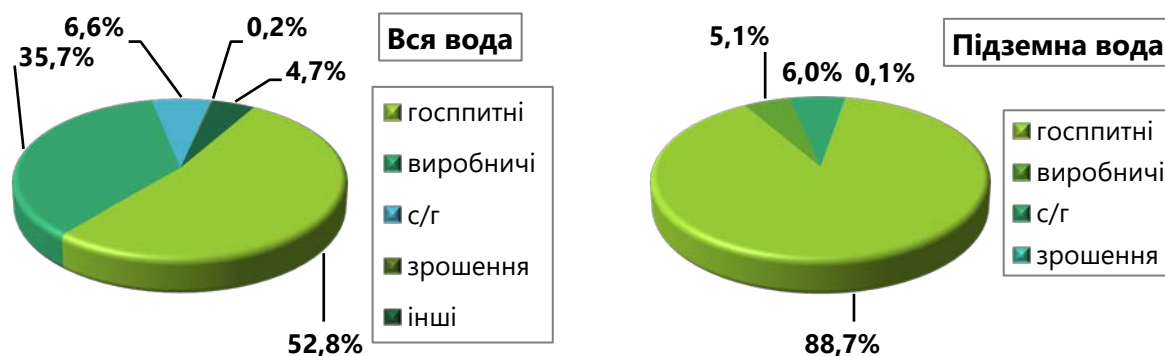

Рис. 5.18.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для забезпечення питного водопостачання області використовується вода з підземних джерел.

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.18.2):

▪ **централізоване водопостачання** – усі 15 міст, усі 20 смт, 344 села (23,6 %).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 1 114 селах;

▪ **централізоване водовідведення** – усі 15 міст, 12 смт (60 %), 16 сіл (1,1 %).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 8 смт (Велика Писарівка, Кириківка, Шалигине, Есмань, Дубов'язівка, Терни, Чупахівка, Низи) та у 1 442 селах.

Таблиця 5.18.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	15	15	15
<i>смт</i>	20	20	12
<i>села</i>	1 458	344	16
Разом	1 493	379	43

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.18.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 585,678 тис. осіб (82,7 %), у смт – 41,305 тис. осіб (49,6 %), у селах – 83,03 тис. осіб (34 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 593,65 тис. осіб (83,9 %), у смт – 11,67 тис. осіб (14 %), у селах – 11,753 тис. осіб (4,8 %).

Таблиця 5.18.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	682,398	585,678	593,65
<i>смт</i>	82,013	41,305	11,67
<i>села</i>	271,361	83,03	11,753
Разом	1 035,772	710,013	617,073

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 25,6 % населених пунктів та 79,1 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 148,4 (більше на 0,75); у смт – 59,6 (більше на 1,09); у сільських населених пунктах – 68,8 (менше на 2,23) л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 2 216; відсоток населення, що споживає з них воду – 12,8 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 45; кількість свердловин – 773.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.18.2):

- ✓ піднято води – 33,75 млн м³;
- ✓ очищення та знезараження води – відсутнє;
- ✓ подано усім споживачам – 33,7 млн м³ або 99,9 %;
- ✓ реалізовано – 24,7 млн м³ або 73,2 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 9,05 млн м³ або 26,8 %.

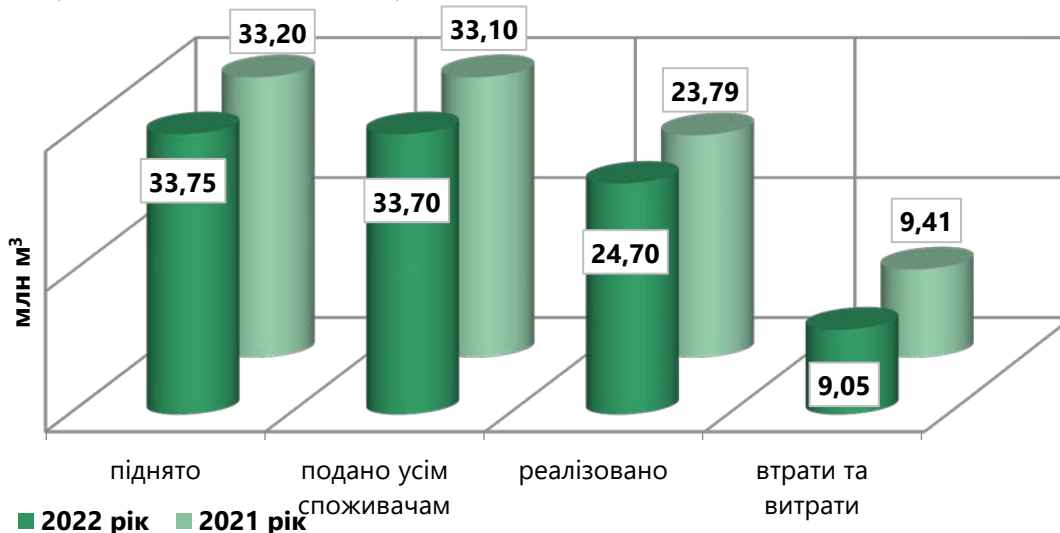

Рис. 5.18.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 30,29 млн м³ або 89,8 % від загального обсягу; смт – 0,89 млн м³ або 2,6 %; сільські населені пункти – 2,55 млн м³ або 7,6 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 65,4; за категорією «населення» – 54,6 тис. м³/добу.

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 45 з сумарним об'ємом – 33,9 тис. м³; водонапірні башти – 510 з сумарним об'ємом – 13,8 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року залишився на рівні минулого року – 96,19 %; квартир – 80,8%.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 83 (фактична потужність – 41,82 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання – 785 одиниць, з них заміни потребували 143 або 18,2 % насосів, було замінено протягом року – 65 або 45,5 % від потреби (рис. 5.18.3).

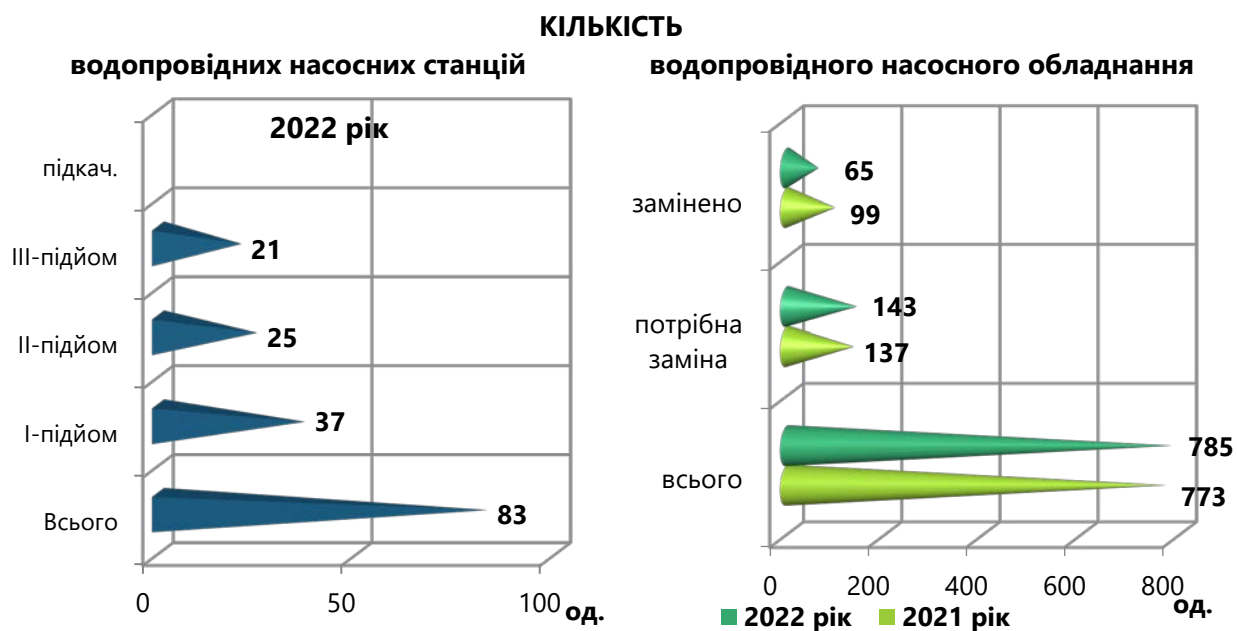

Рис. 5.18.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 4 182,4 км, з них ветхих та аварійних – 1 155,0 км або 27,6%; протягом року було замінено 21,7 км або 0,9 % від потреби (рис. 5.18.4). Показник аварійності мереж зріс з 0,04 до 0,05 аварій на 1 км мережі.

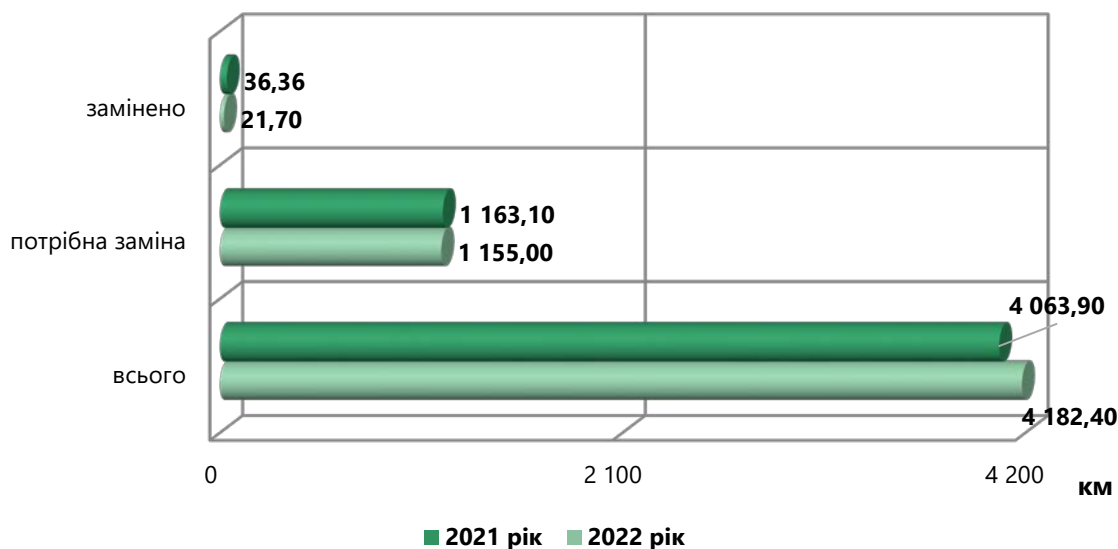

Рис. 5.18.4. Протяжність водопровідних мереж, км

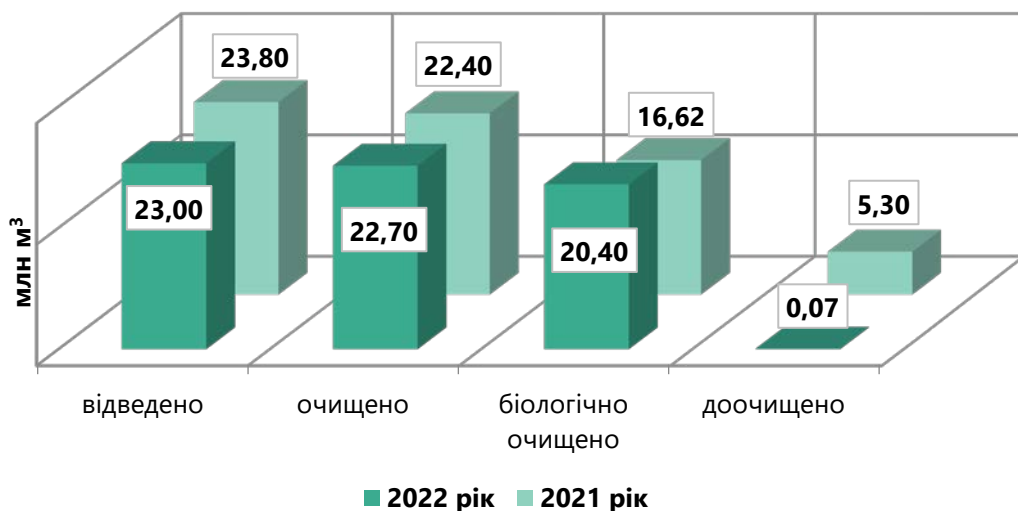
Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

- питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 111,3 (більше на 14,2); у смт – 74,3 (менше на 4,6); у сільських населених пунктах – 46,8 (більше на 1,6) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.18.5):

- ❖ відведено стічних вод – 23,0 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 22,7 млн м³ або 98,7 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 20,4 млн м³ або 88,7 %;
- ❖ пройшло доочищення – 0,07 млн м³ або 0,3 %.

Рис. 5.18.5. Виробничі показники водовідведення

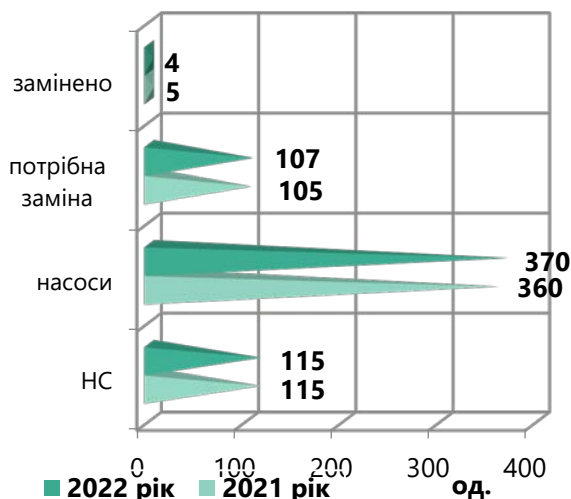
Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 22,4 млн м³ або 97,7 % від їх загальної кількості; у смт – 0,36 млн м³ або 1,6 %; у сільських населених пунктах – 0,16 млн м³ або 0,7 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

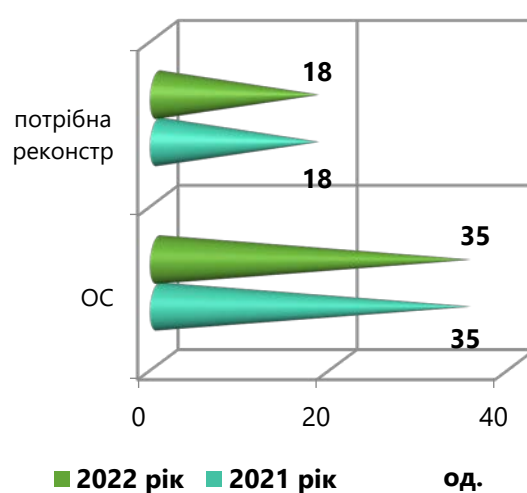
- 115 НС (загальна фактична потужність – 24,8 млн м³/рік); 370 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 107 або 28,9 % насосів, було замінено протягом року – 4 або 3,7 % від потреби;
- 35 очисних споруд (загальна фактична потужність – 24,8 млн м³/рік), з них 18 потребували реконструкції; реконструкція не проводилась (рис. 5.18.6).

КІЛЬКІСТЬ

насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

очисних споруд систем централізованого водовідведення

Рис. 5.18.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1 007 км, з них ветхих та аварійних – 400,4 км або 39,8 %; протягом року було замінено 2,2 км або 0,3 % від потреби (рис. 5.18.7).

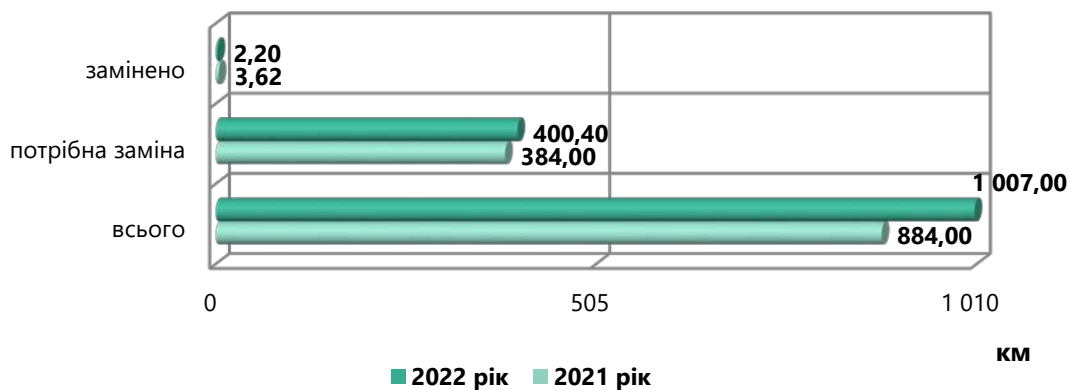

Рис. 5.18.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ **у системах водопостачання** знизились з 30,3 до 29,5 млн кВт-год/рік; питомі витрати – з 914 до 862 кВт год/1000 м³ води;
- ▶ **у системах водовідведення** зросли з 15,1 до 17,8 млн кВт-год/рік; питомі витрати – з 629 до 774 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась - з 23 216,1 до 37 618 тис. грн; в системах водовідведення зменшилась – з 20 486,8 до 9 404 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	11,4	11,4	1,45	1,45
максимальні	50,4	50,4	59,44	59,44
<i>для населення</i>				
мінімальні	5,35	5,35	1,28	1,28
максимальні	46,4	46,4	39,62	56,49
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	10,7	10,7	12,8	12,8
максимальна	29,4	29,4	48,2	48,2
середня	16,8	16,8	23,6	23,6
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	92,6	92,6	94,2	94,2
<i>для населення</i>	82,2	82,2	87,3	87,3

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 88 підприємств (у 2021 році - 88 підприємств), в тому числі 33 спеціалізованих комунальних, 49 багатогалузевих комунальних, 6 відомчих. До комунальної форми власності у 2022 році належало 38 підприємств; до державної - 6; до іншої - 44.

Базове підприємство області – КП «Міськводоканал» Сумської міської ради.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Назва підприємства	КП «Міськводоканал» м. Суми		КП ВУВКГ м. Шостка		КП ВУВКГ м. Конотоп	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн м³/рік						
<i>піднято</i>	17,3	17,2	3,4	3,2	3,5	3,3
<i>очищено</i>	0	0	0	0	0	0
<i>подано усім споживачам</i>	17,2	17,3	3,4	3,4	3,3	3,5
<i>реалізовано</i>	12,4	12,6	2,2	2,6	2,4	2,3
<i>втрати та витрати</i>	4,6	4,4	1,13	0,9	1,1	0,9
Водопровідні мережі, км						
<i>всього</i>	536,4	536,2	181,9	248,7	177,4	182,6
<i>ветхі та аварійні</i>	253,9	250,2	48,22	63,2	105,8	106,1
<i>замінено</i>	0,8	0,7	0,18	0,14	0	0
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	15,3	14,5	1,97	2,1	2,9	3,1
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	20 260,0	46 700	0	0	912,0	0
ВОДОВІДВЕННЯ						
Обсяги стоків, млн м³/рік						
<i>відведено</i>	12,6	14,2	3,5	3,5	1,91	1,8
<i>очищено</i>	12,6	14,2	3,5	3,5	1,91	1,8
<i>біологічно очищено</i>	12,6	14,2	3,5	3,5	1,91	1,8
Мережі централізованого водовідведення, км						
<i>всього</i>	392,2	328,6	154	141,7	98,7	98,7
<i>ветхі та аварійні</i>	159,9	196,5	43,1	41,6	48	47,8
<i>замінено</i>	0,54	-	0	0	0	0
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	11,6	10,7	2,45		0,49	0,49
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	9 340,0	19 079,0	-	-	64,4	242,4

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Будівництво нових об'єктів	1,82	0,82
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	3,33	19,1
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	2,72	10,9
4.	Оснащення житлового фонду засобами обліку води	0,3	-
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		8,17	30,82

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	30,7	15,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,9	13,1
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	64,2	30,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,14	9,9
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	20,0	1,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	14,2	9,8
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	30,7	15,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,9	13,1
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,7	9,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,53	14,2
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	37,9	16,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,62	7,0

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області.

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Охтирка, м. Тростянець, м. Лебедин, м. Кролевець, м. Конотоп с. Ворожба Лебединська ОТГ Сумський район, с. Гребениківка Боромлянська ОТГ Охтирський район, с. Миколаївка Миколаївська ОТГ Сумський район, с. Чупахівка Охтирський район, с. Бистрик Конотопський район, с. Андріяшівка Роменський район, с. Сад Сумський район, с. Велика Чернеччина Сумський район, с. Косівщина Сумський район, с. Біжівка Конотопський район, с. Чернеча Слобода Конотопський район	Мікробіологічні
м. Лебедин, м. Кролевець, м. Охтирка, м. Тростянець, м. Буринь смт Дубов'язівка, смт Недригайлів с. Низи Сумський район, с. Косівщина Сумський район, с. Гребениківка Боромлянська ОТГ Охтирський район, с. Чумакове Конотопський район, с. Червона Слобода Конотопський район, с. Підлипне Конотопський район, с. Миколаївка Сумський район, с. Великий Самбір Конотопський район, с. Малий Вистороп Сумський район, с. Славгород Сумський район, с. Угроїди Сумський район, с. Погожа Криниця Роменський район, с. Басівка Хмелівська ТГ Роменський район, с. Сміла Роменський район, с. Ворожба Лебединський район, с. Верхня Сироватка Сумський район, с. Нижня Сироватка Сумський район, с. Токарі Сумський район, с. Андріяшівка Роменський район, с. Сад Сумський район, с. Косівщина Сумський район, с. Заводи Конотопський район, с. Курилівка Конотопський район, с. Салтикове Конотопський район, с. Біжівка Конотопський район, с. Велика Чернеччина Сумський район	Санітарно-хімічні

Охорона природних водойм

Таблиця 5.18.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	33,958	27,808
нормативно чистих без очищення	10,557	8,890
нормативно очищених	4,890	4,080
недостатньо очищених	18,458	14,801
неочищених	0,053	0,037
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	20,428	16,442
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	4,717	3,929
недостатньо очищених	15,658	12,476
неочищених	0,053	0,037

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

У 2022 році на заходи з модернізації систем питного водопостачання та водовідведення Сумської області було використано 21,9 млн гривень, що на 5,5 млн гривень менше, ніж у 2021 році.

Частка ветхих та аварійних водопровідних мереж, у порівнянні з 2021 роком, збільшилась на 1,7 % (з 28,6 % до 30,3 %), мереж централізованого водовідведення – збільшилось на 1,2 % (з 45,5 % до 46,7 %).

Витрати електроенергії на підйом 1 м³ води становлять 0,912 кВт*год (2021 рік – 0,914 кВт*год), на перекачування 1 м³ стоків - 0,632 кВт*год (2021 рік – 0,629 кВт*год).

Основними проблемними питаннями підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення області, що потребують вирішення є:

- зменшення частки ветхих та аварійних мереж;
- реконструкція систем централізованого водовідведення (технічний стан НС та очисних споруд не відповідає сучасним вимогам очистки стічних вод);
- збільшення мережі централізованого водопостачання мешканців приватного сектору міст та сільських населених пунктів разом з будівництвом нових глибоководних свердловин у зв'язку із перевищенням вмісту нітратів у шахтних колодязях ряду районів області.

5.19 Тернопільська область

Тернопільською обласною державною адміністрацією (Тернопільською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 37,52 млн м³ води, що на 1,65 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 29,74 (менше на 0,59) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 14,17 млн м³ (менше на 0,61), на виробничі – 15,39 (більше на 1,56) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 17,77 (менше на 0,57) млн м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби – 14,17 (більше на 0,75) млн м³ (табл. 5.19.1, рис. 5.19.1).

Таблиця 5.19.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	39,17	37,52	- 1,65
	<i>поверхневої</i>	17,42	17,42	-
	<i>підземної</i>	21,75	20,10	-1,65
2	Використання води, млн м³			
	всього	30,33	29,74	-0,59
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	14,78	14,17	-0,61
	<i>на виробничі потреби</i>	13,83	15,39	+1,56
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	1,39	-	-1,39
	<i>на зрошення</i>	0,19	0,14	-0,05
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	18,34	17,77	-0,57
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	13,42	14,17	+0,75
	<i>на виробничі потреби</i>	3,53	3,55	+0,02
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	1,39	-	-1,39
	<i>на зрошення</i>	-	0,01	+0,01
<i>на інші потреби</i>	-	0,04	+0,04	

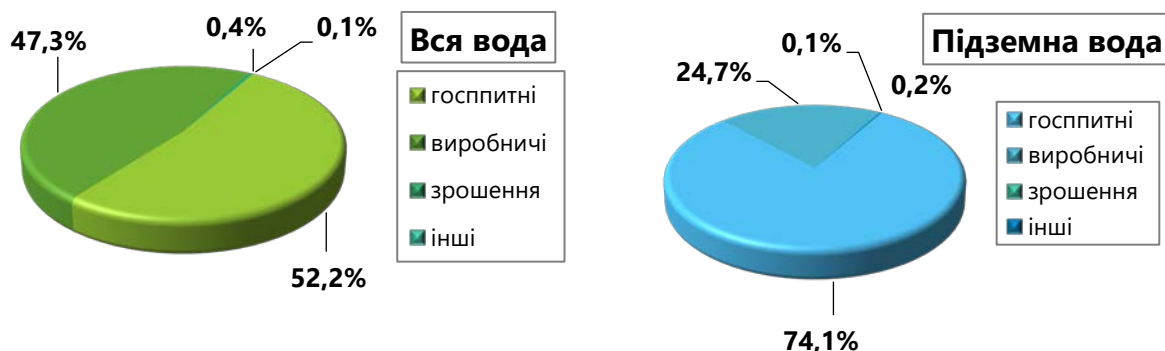

Рис. 5.19.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для забезпечення питного водопостачання області використовується вода з підземних джерел.

Відповідно до наданої інформації на території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області практично не змінилась, збільшилось охоплення сільських населених пунктів, та була такою (табл. 5.19.2):

- **централізоване водопостачання** - 17 міст (94,4 %), 15 смт (88,2 %), 51 село (5 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у м. Копичинці, у 2 смт (Мельниця-Подільська, Золотий Потік) та у 972 селах;

- **централізоване водовідведення** - 17 міст (94,4 %), 10 смт (58,8 %), 16 сіл (1,6 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Копичинці, у 7 смт (Мельниця-Подільська, Скала-Подільська, Золотий Потік, Гримайлів, Залізці, Козлів, Коропець) та у 1 007 селах.

Таблиця 5.19.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	18	17	17
<i>смт</i>	17	15	10
<i>села</i>	1 023	51	16
Разом	1 058	83	43

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.19.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 396,0 тис. осіб (98,3 %), у смт - 62,3 тис. осіб (88,4 %), у селах - 9,4 тис. осіб (1,7 %);

- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах - 387,1 тис. осіб (96,1 %), у смт - 41,4 тис. осіб (58,7 %), у селах - 1,8 тис. осіб (0,3 %).

Таблиця 5.19.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	402,9	396,0	387,1
<i>смт</i>	70,5	62,3	41,4
<i>села</i>	565,0	9,4	1,8
Разом	1 038,4	467,7	430,3

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 99 % населених пунктів та 99 % населення;

- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 106 (менше на 3,3); у смт - 100; у сільських населених пунктах – 109 (менше на 1) л/добу;
- кількість вуличних колективних установок - 52; відсоток населення, що споживає з них воду - 14 %.

Протягом 2022 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у м. Борщів - 20 годин на добу (у 2021 році - 20 годин на добу).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 114; кількість свердловин - 277. Потреба у додатковій потужності водозаборів - 0,5 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.19.2):

- ✓ піднято води – 17,96 млн м³;
- ✓ очищено - 3,52 млн м³ або 19,6 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 17,77 млн м³ або 98,9 %;
- ✓ реалізовано – 13,89 млн м³ або 77,3 %;
- ✓ знезаражено - 17,77 млн м³ або 98,9 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 4,07 млн м³ або 22,7 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 16,82 млн м³ або 93,7 % від загального обсягу; смт - 1,0 млн м³ або 5,6 %; сільські населені пункти - 0,14 млн м³ або 0,8 %.

Рис. 5.19.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 48,68; за категорією «населення» - 36,4 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 31 (фактична потужність - 19,45 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 81 одиниця, з них заміни потребували 35 або 43,2 % насосів, було замінено протягом року - 2 або 5,7 % від потреби (рис. 5.19.3).

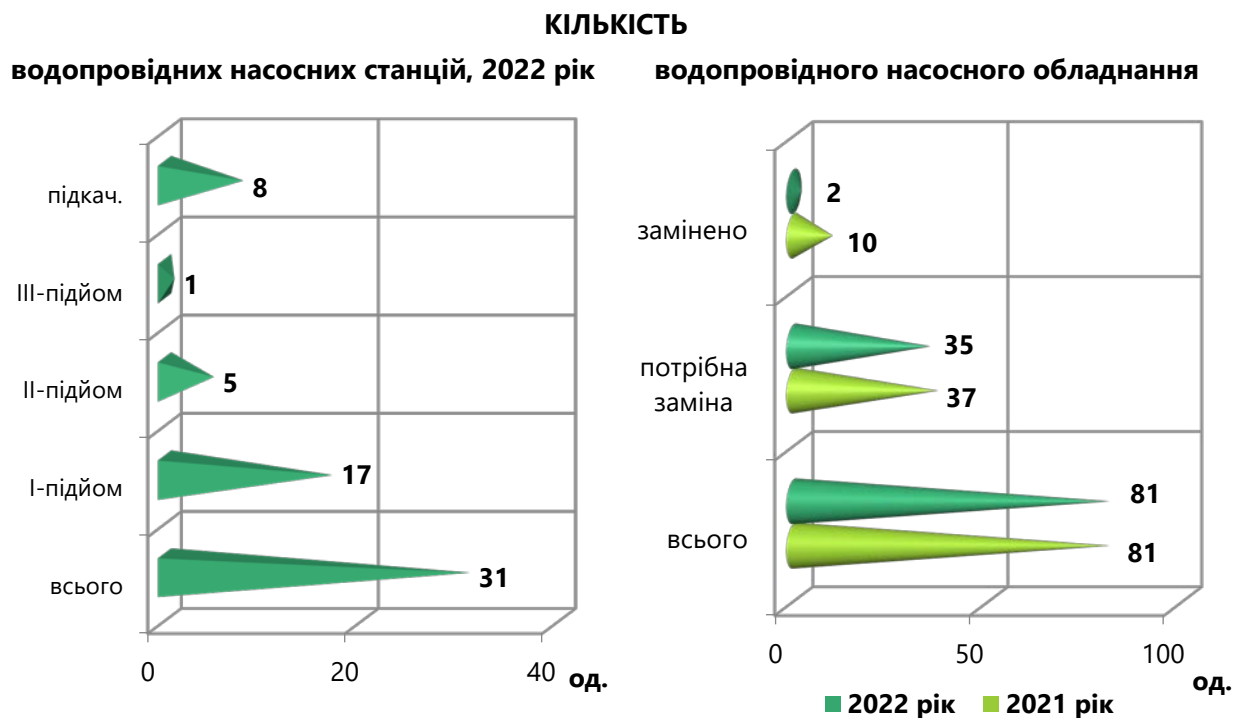

Рис. 5.19.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 1 362,88 км, з них ветхих та аварійних – 653,8 км або 48 %; протягом року було замінено 8,6 км або 1,3 % від потреби (рис. 5.19.4). Показник аварійності мереж не змінився - 0,69 аварії на 1 км мережі.

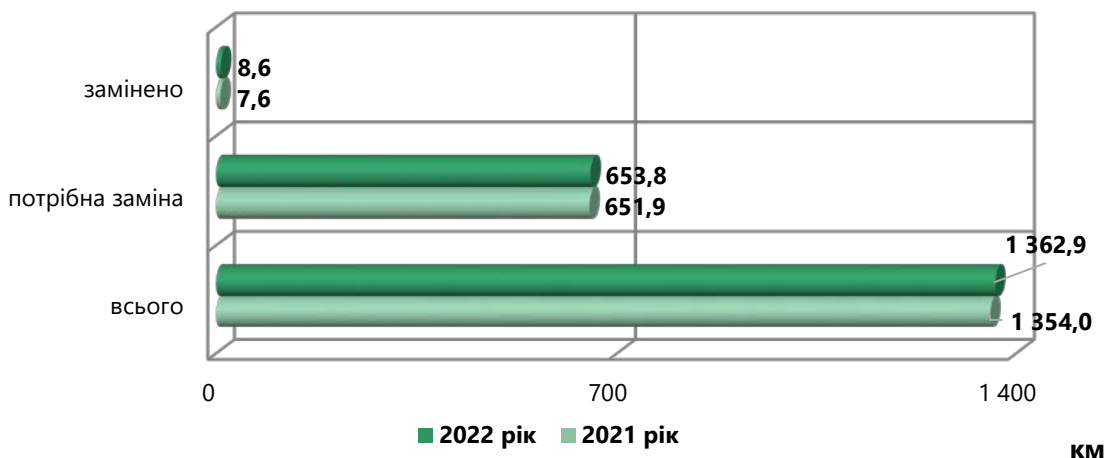

Рис. 5.19.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 44 з сумарним об'ємом - 60 тис. м³; водонапірні башти - 113 з сумарним об'ємом - 4,89 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води - 0,4 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився - з 45 до 55 %; квартир - не змінився - 97 %.

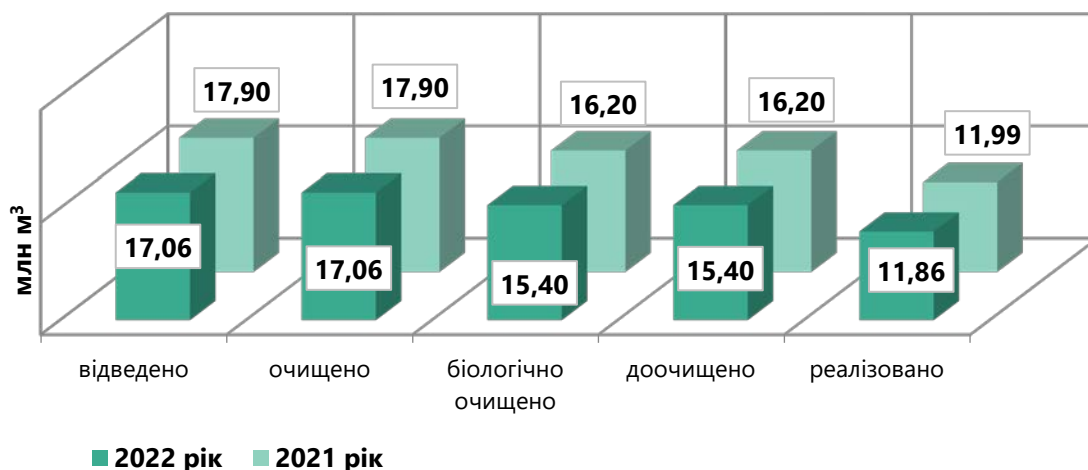
Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області не змінились: питоме водовідведення на 1 людину становило: у містах - 95; у смт - 100; у сільських населених пунктах - 65 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.19.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам - 11,86 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод - 17,06 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди - 17,06 млн м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 15,4 млн м³ або 90,4 %;
- ❖ пройшло доочищення – 15,4 млн м³ або 90,4 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 16,82 млн м³ або 95,3 % від їх загальної кількості; у смт - 0,54 млн м³ або 4,7 %.

Рис. 5.19.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

- 31 НС (загальна фактична потужність - 18,6 млн м³/рік); 79 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 24 або 30,4 % насосів, було замінено протягом року - 2 або 8,3 % від потреби;
- 24 очисних споруди (загальна фактична потужність - 21,31 млн м³/рік), з них 9 потребували реконструкції; на 3 очисних спорудах було зроблено реконструкцію (рис. 5.19.6).

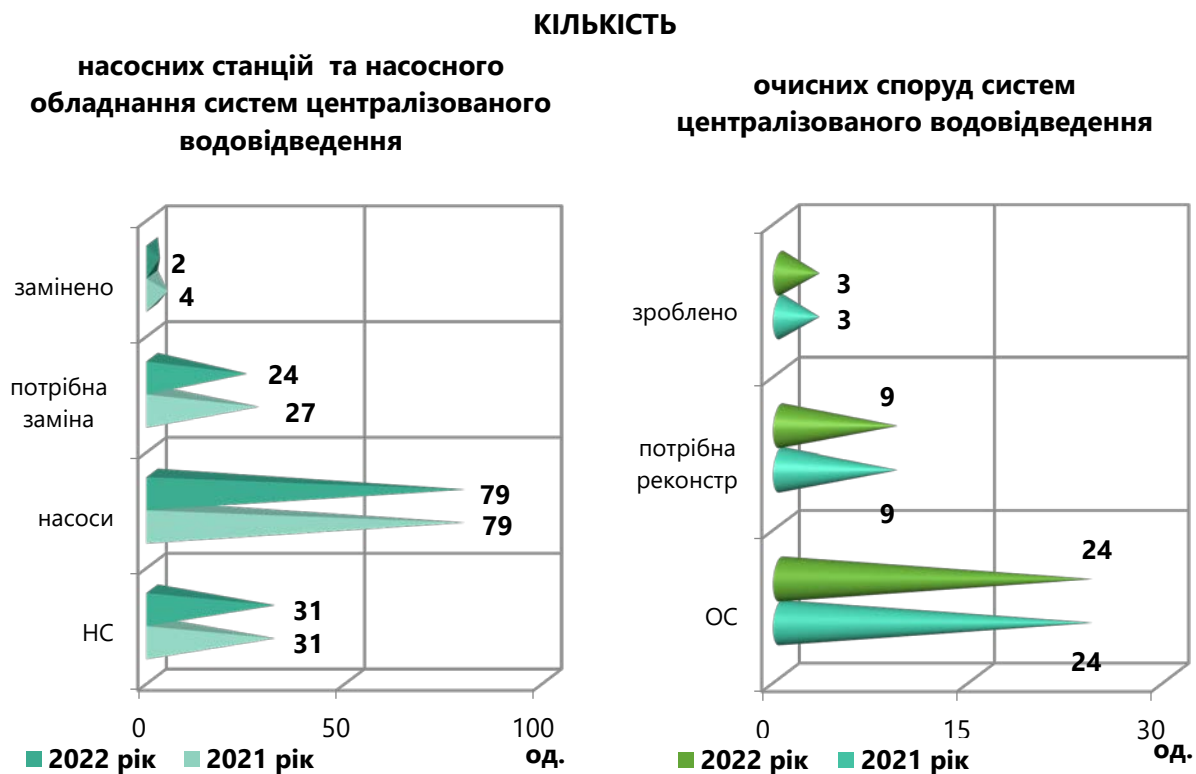

Рис. 5.19.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 661,01 км, з них ветхих та аварійних - 281,47 км або 42,6 %; протягом року було замінено 2,2 км або 0,8 % від потреби (рис. 5.19.7). Показник аварійності мереж не змінився - 0,11 аварії на 1 км мережі.

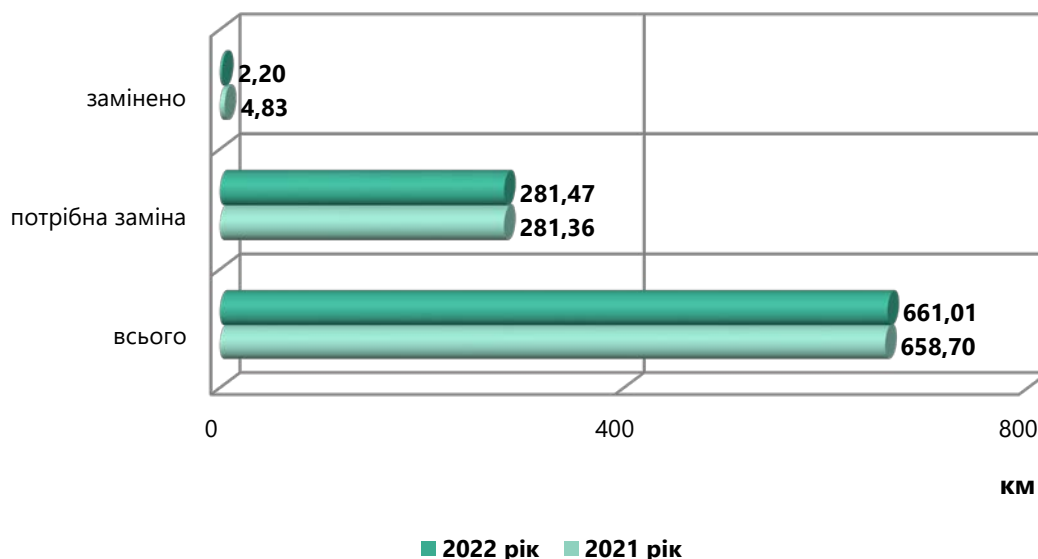

Рис. 5.19.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системах водопостачання** зросли з 18,9 до 19 млн кВт·год/рік; питомі витрати не змінились - з 809 кВт год/1000 м³ води;

► **у системах водовідведення** - не змінились - 14,86 млн кВт·год/рік; питомі витрати - 790 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання та водовідведення збільшилась з 3 414,4 до 6 983,3 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	7,67	10,26	2,37	2,35
максимальні	37,96	38,16	29,34	32,1
<i>для населення</i>				
мінімальні	7,67	10,26	1,52	1,52
максимальні	28,32	38,16	26,7	30,6
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	5,8	6,64	4,2	9,4
максимальна	46,4	35,8	36	51
середня	18	19,2	17	17,2
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	100	100	100	100
<i>для населення</i>	90	90	90	90

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 37 підприємств (у 2021 році - 37 підприємств), в тому числі 5 спеціалізованих комунальних, 32 багатогалузевих комунальних. До комунальної форми власності у 2022 році належало 35 підприємств; до іншої - 2.

Базове підприємство області - **КП «Тернопільводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	КП «Тернопіль-водоканал»		КП «Міськводгосп», м.Кременець		КП «Чортківське ВУВКГ», м.Чортків		МКП «Добробут», м.Бережани	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн м³/рік								
<i>піднято</i>	15,06	13,71	0,4	0,4	0,58	0,48	0,33	0,316
<i>очищено</i>	3,89	3,52	-	-	-	-	-	-
<i>подано усім споживачам</i>	14,89	13,55	0,4	0,4	0,56	0,49	0,33	0,274
<i>реалізовано</i>	10,32	10,10	0,37	0,38	0,53	0,48	0,304	0,274

Показники	КП «Тернопіль-водоканал»		КП «Міськводгосп», м.Кременець		КП «Чортківське ВУВКГ», м.Чортків		МКП «Добробут», м.Бережани	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
<i>втрати та витрати</i>	4,74	3,60	0,06	0,05	0,2	0,149	0,03	0,04
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	359,73	362,71	157,1	157,1	117,5	117,5	28,4	28,4
<i>ветхі та аварійні</i>	219,56	221,4	21,4	21,4	45	45	8,7	9,8
<i>замінено</i>	2,64	5,51	0,35	0,8	4,8	2,8		
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	13,07	11,01	0,117	0,115	0,912	0,768	0,024	0,015
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	-	-	-	-	630,7	1 131,6		14
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн м³/рік								
<i>реалізовано</i>	10,65	10,52	0,294	0,279	0,5355	0,4816	0,275	0,274
<i>відведено</i>	15,71	14,28	-	-	0,456	0,3931		
<i>очищено</i>	15,71	14,28	-	-	0,456	0,3931	0,274	0,274
<i>біологічно очищено</i>	15,71	14,28	-	-	0,456	0,3931		
<i>доочищено</i>	15,71	14,28	-	-	-	-		14
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	293,6	295,93	42,0	42,0	75,7	75,7	12,1	12,1
<i>ветхі та аварійні</i>	167,66	172,8	10,2	10,2	0	48	6	6
<i>замінено</i>	1,48	0,63	0,1	0,1	0,15	0,15		
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	13,07	11,01	0,117	0,115	0,912	0,768	0,024	0,015
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	-	-	-	-	630,7	1131,6		14

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	9,73	1,82
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	3,35	2,22
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		13,8	4,04

Загальна вартість здійснених заходів з розвитку систем водопостачання та водовідведення ліцензіатом НКРЕКП - КП «Тернопільводоканал» у 2022 році складала: для систем водопостачання - 13,08 млн грн (8,38 млн грн у 2021 році), для систем водовідведення – 4,04 млн грн (6,63 млн грн у 2021 році).

Охорона природних водойм

Таблиця 5.19.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
<i>всього</i>	30,34	28,06
<i>нормативно чистих без очищення</i>	11,99	10,84
<i>нормативно очищених</i>	16,34	15,15
<i>недостатньо очищених</i>	1,63	1,55
<i>неочищених</i>	0,39	0,52

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	17,77	16,51
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	15,796	14,68
недостатньо очищених	1,592	1,47
неочищених	0,380	0,36

Таблиця 5.19.6

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
Водойми I-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	6	-
<i>за мікробіологічними показниками</i>	-	-
Водойми II-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	4	1
<i>за мікробіологічними показниками</i>	-	-

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

В області рішенням Тернопільської обласної ради від 26 травня 2021 р. № 186 затверджено обласну програму «Питна вода Тернопілля» на 2021–2025 роки.

Обласною військовою адміністрацією у 2022 році сформовано перелік із 60 наявних проєктів, спрямованих на забезпечення населених пунктів області якісним водопостачанням та водовідведенням загальною кошторисною вартістю 960,9 млн гривень, які пропонувались до фінансування у 2022 році в рамках реалізації загальнодержавної цільової та соціальної програми «Питна вода України 2022–2026».

В рамках підготовки об'єктів підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення до роботи в осінньо-зимовий період 2022/2023 року здійснено ремонт/заміну 28,6 км водопровідних та 5,2 км мереж централізованого водовідведення.

У 2022 році з метою покращення стану підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення області від початку року за рахунок місцевих бюджетів для забезпечення діяльності підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення виконано роботи на суму 9,546 млн гривень.

5.20 Харківська область

Харківською обласною державною адміністрацією (Харківською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем водопостачання та водовідведення у Харківській області у 2022 році.

Наведені дані, за інформацією обласної адміністрації, не включають території, які знаходяться під постійними обстрілами внаслідок агресії російської федерації.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 144,998 млн м³ води, що на 65,832 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 115,234 (менше на 80,945) млн м³, зокрема на господарсько–питні потреби – 72,398 (менше на 37,615) млн м³, на виробничі – 40,231 (менше на 39,309) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 12,33 (менше на 9,248) млн м³ води, зокрема на господарсько–питні потреби – 8,544 (менше на 4,853) млн м³ (табл. 5.20.1, рис. 5.20.1).

Таблиця 5.20.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	210,830	144,998	- 65,832
	поверхневої	182,917	129,140	- 53,777
	підземної	27,913	15,950	- 11,963
2	Використання води, млн м³			
	всього	196,179	115,234	- 80,945
	на господарсько–питні потреби	110,013	72,398	- 37,615
	на виробничі потреби	79,540	40,231	- 39,309
	на сільськогосподарські потреби	1,679	1,028	- 0,651
	на зрошення	4,657	1,482	- 3,175
на інші потреби	0,290	0,095	- 0,195	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	21,578	12,330	- 9,248
	на господарсько–питні потреби	13,397	8,544	- 4,853
	на виробничі потреби	5,933	2,629	- 3,304
	на сільськогосподарські потреби	1,571	0,921	- 0,650
	на зрошення	0,546	0,210	- 0,336
на інші потреби	0,131	0,026	- 0,105	

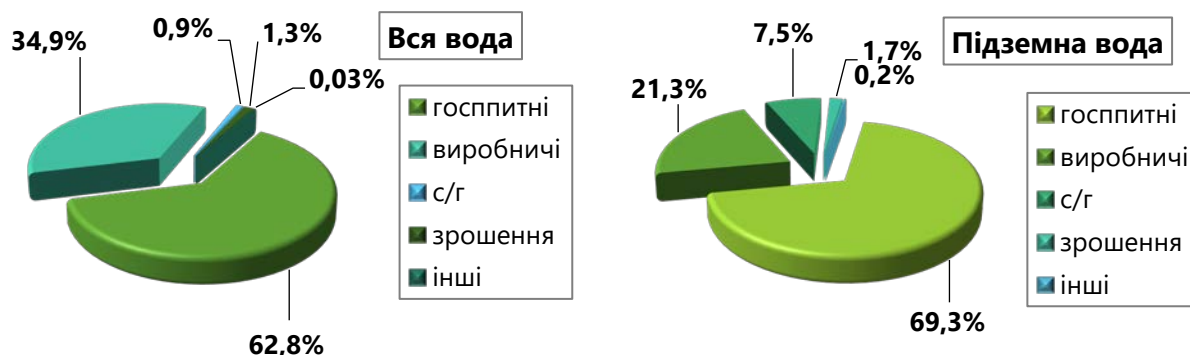

Рис. 5.20.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з артезіанських свердловин та р. Сіверський Донець, Краснопавлівського водосховища.

На території області, відповідно до наданої інформації, станом на 2022 рік, населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості, відсутні.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.20.2):

- **централізоване водопостачання** – усі 17 міст, 55 смт (91,7 %), 319 сіл (19,1 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 5 смт (Козача Лопань, Прудянка, Слатине, Манченки, Введенка) та у 1 355 селах;

- **централізоване водовідведення** – 16 міст (94,1 %), 39 смт (65 %), 37 сіл (2,2 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Південне, у 21 смт (Гути, Шарівка, Коломак, Старий Мерчик, Ков'яги, Кегичівка, Слобожанське, Дворічна, Білий Колодязь, Введенка, Зідьки, Козача Лопань, Прудянка, Слатине, Вільшани, Манченки, Хорошеве, Бабаї, Березівка, Коротич, Утківка) та у 1 637 селах.

Таблиця 5.20.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
міста	17	17	16
смт	60	55	39
села	1 674	319	37
Разом	1 751	391	92

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.20.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 1 474,7 тис. осіб (83,3 %), у смт – 97,9 тис. осіб (47,2 %), у селах – 95,5 тис. осіб (27,6 %);

- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 1 358,1 тис. осіб (76,7 %), у смт – 51,5 тис. осіб (24,8 %), у селах – 18,2 тис. осіб (5,3 %).

Таблиця 5.20.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
міста	1771,3*	1474,7	1358,1
смт	207,3*	97,9	51,5
села	346,2*	95,5	18,2
Разом	2 324,8*	1 668,1	1 427,8

* інформація заповнена відповідно до наданої інформації районними військовими адміністраціями Харківської області

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 99,4 % населених пунктів та 99,9 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 109 (менше на 2,2); у смт – 79 (менше на 2,3); у сільських населених пунктах – 94,1 (менше на 5,8) л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 2 995 (менше на 19).

На частині деокупованих територій Ізюмського, Куп'янського, Чугуївського, Харківського районів у 2022 р. вода подавалася за графіком від генераторів у зв'язку з відсутністю електроенергії.

Привізна питна вода в області застосувалась повністю або частково у 11 населених пунктах або у 0,6 % від загальної кількості населених пунктів області (647 осіб або 0,03 % від населення області). У 10 селах привізною водою користувалось усе населення, у с. Оскіл привізною водою користувалось 300 осіб, або 18 % від населення населеного пункту.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 251, з них поверхневих – 4; кількість свердловин – 662. Потреба у додатковій потужності водозаборів – 1,7 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2021 році становили (рис. 5.20.2):

- ✧ піднято води – 163,0 млн м³;
- ✧ очищено – 149,4 млн м³ або 91,7 % до обсягу піднятої води;
- ✧ подано усім споживачам – 155,3 млн м³ або 95,3 %;
- ✧ реалізовано – 85,3 млн м³ або 52,3 %;
- ✧ знезаражено – 144,0 млн м³ або 88,3 %;
- ✧ втрати та технологічні витрати – 77,7 млн м³ або 47,1 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 156 млн м³ або 95,7 % від загального обсягу; смт – 5,2 млн м³ або 3,2 %; сільські н/п – 1,8 млн м³ або 1,1 %.

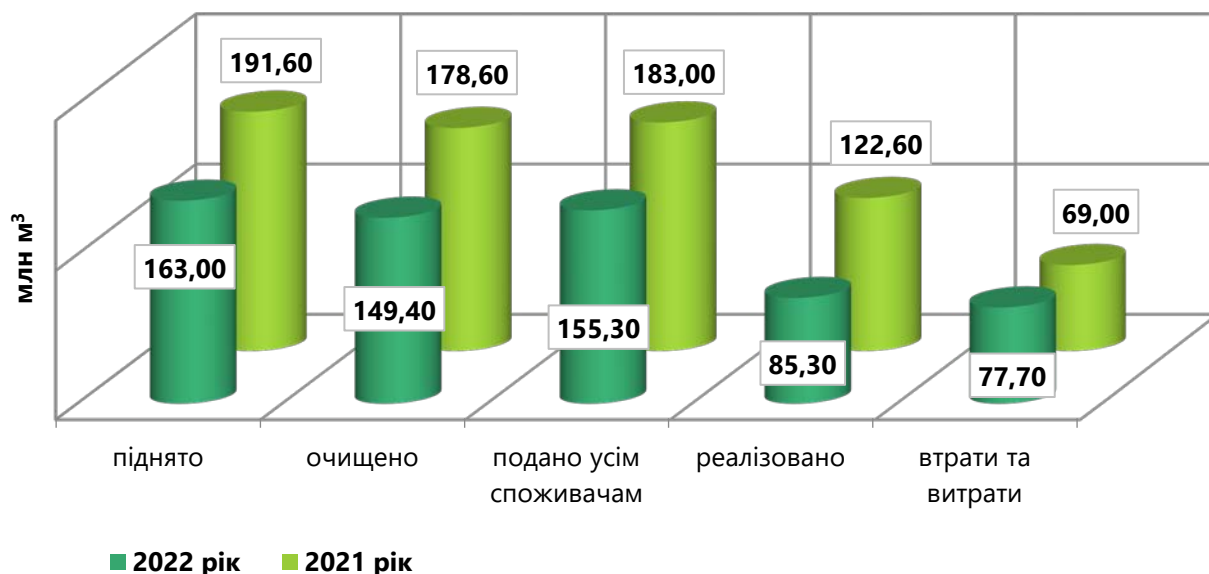

Рис. 5.20.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 407,2; за категорією «населення» – 139,4 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 354 (фактична потужність – 300,7 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання – 980 одиниць, з них заміни потребували 193 або 19,7 % насосів, було замінено протягом року – 72 або 37,3 % від потреби (рис. 5.20.3).

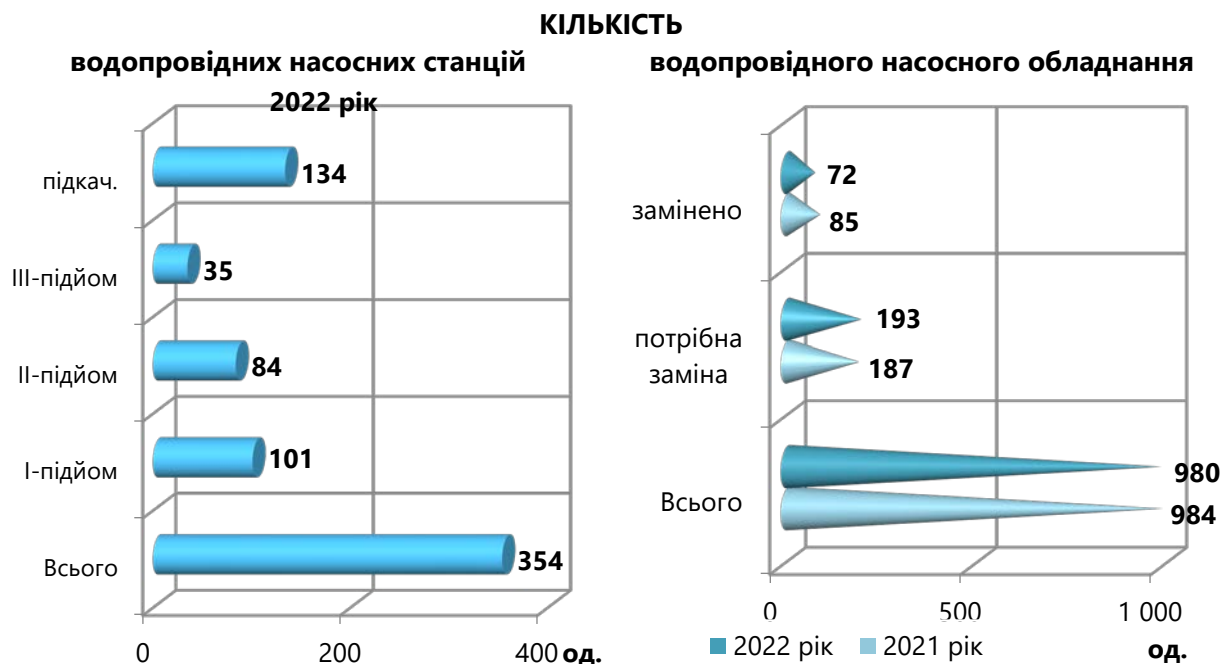

Рис. 5.20.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 6 111,7 км, з них ветхих та аварійних – 3 226,0 км або 52,8 %; протягом року було замінено 31,1 км або 0,9 % від потреби (рис. 5.20.4). Показник аварійності мереж знизився з 2,4 до 1,91 аварій на 1 км мережі.

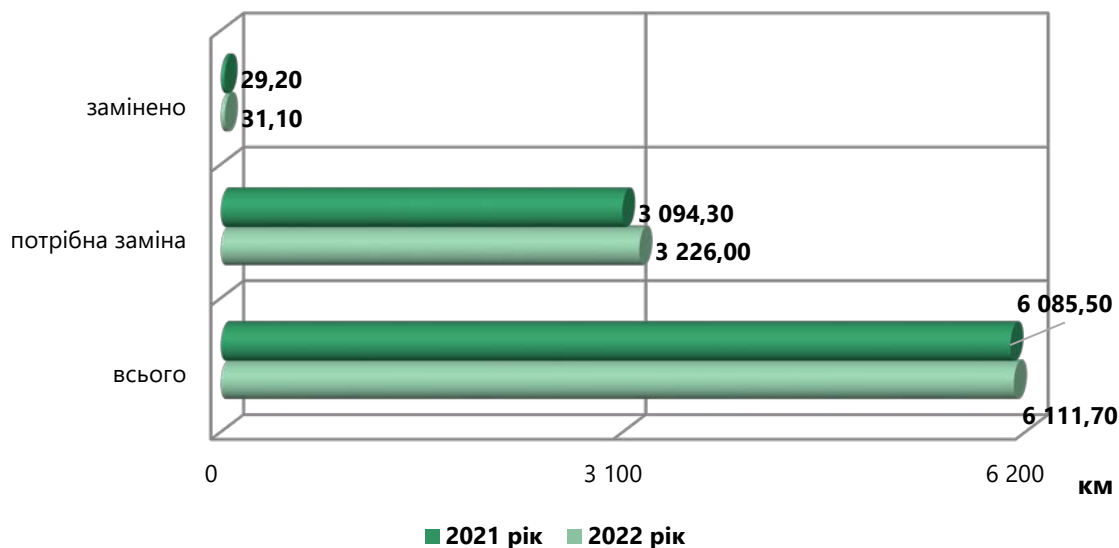

Рис. 5.20.4. Протяжність водопровідних мереж, км

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води – 142 з сумарним об'ємом – 1 043,5 тис. м³; водонапірні башти – 372 з сумарним об'ємом – 11,47 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 25,49 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року знизився – з 13,1 до 12,4 %; квартир – з 67,4 до 67,1 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 85,3 (менше на 6,2); у смт – 74,5 (менше на 10,1); у сільських населених пунктах – 44,7 (менше на 4,3) л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.20.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 70,7 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 118,9 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 118,6 млн м³ або 99,7 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 115 млн м³ або 96,7 %.
- ❖ пройшло доочищення – 0,3 млн м³ або 0,3 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 115,9 млн м³ або 97,5 % від їх загальної кількості; у смт – 2,9 млн м³ або 2,4 %; у сільських н/п – 0,2 млн м³ або 0,2 %.

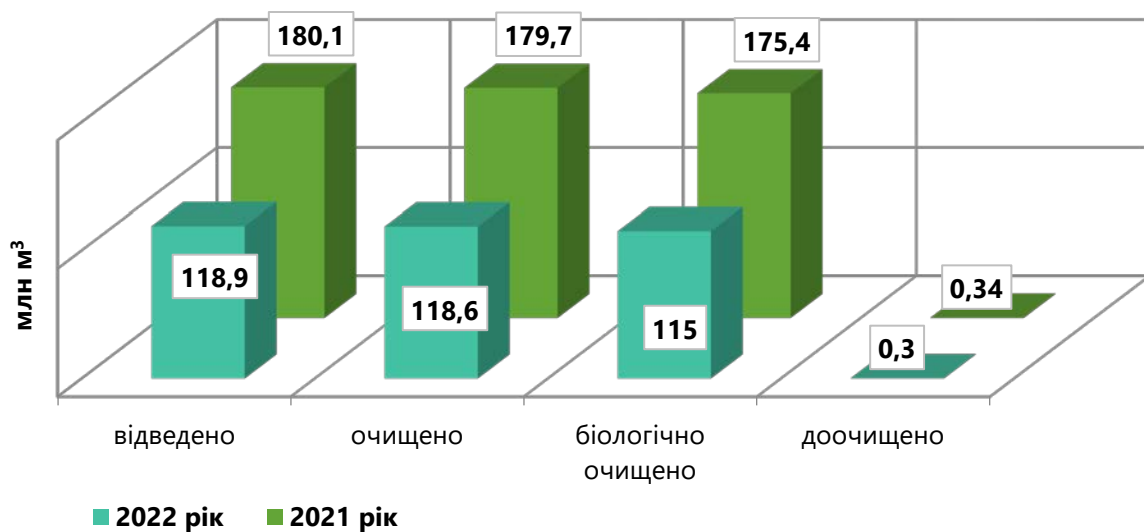

Рис. 5.20.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

- 199 НС (загальна фактична потужність – 153,6 млн м³/рік); 397 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 84 або 21,2 % насосів, було замінено протягом року – 12 або 14,3 % від потреби;
- 64 очисні споруди (загальна фактична потужність – 131,6 млн м³/рік), з них 42 потребували реконструкції; реконструкція не проводилась (рис. 5.20.6).

КІЛЬКІСТЬ

насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

очисних споруд систем централізованого водовідведення

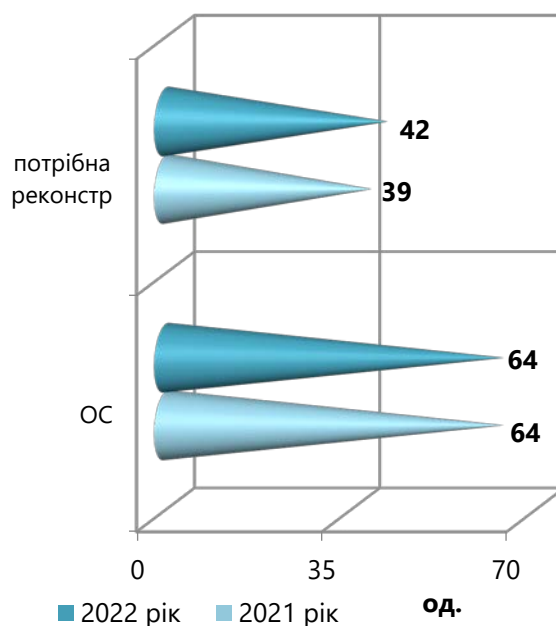
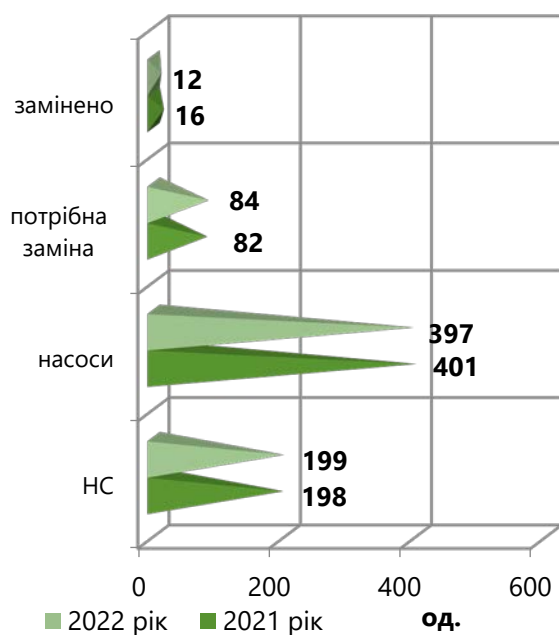

Рис. 5.20.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 2 942,2 км, з них ветхих та аварійних – 1 878,9 км або 63,9 %; протягом року було замінено 2,1 км або 0,1 % від потреби (рис. 5.20.7). Показник аварійності мереж знизився з 0,5 до 0,4 аварій на 1 км мережі.

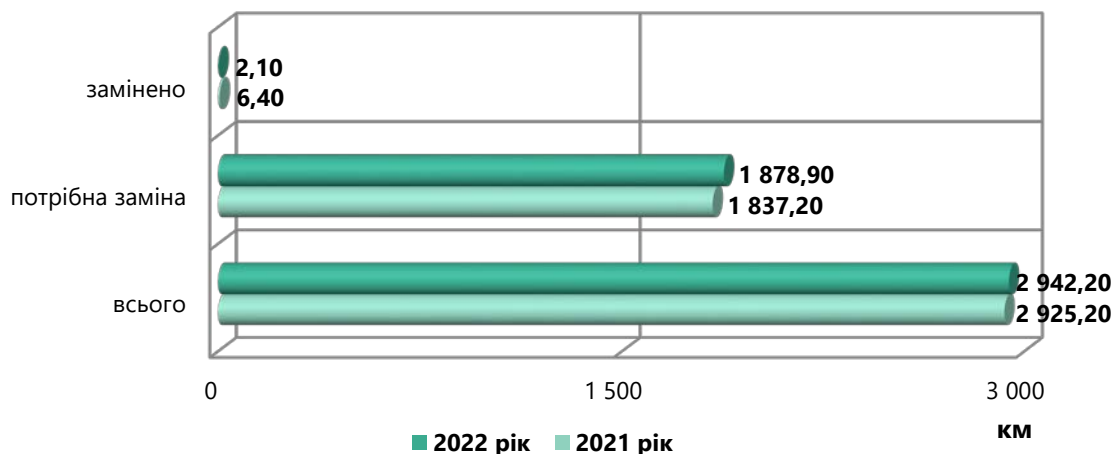

Рис. 5.20.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення, км

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

▶ **у системах водопостачання** знизились з 229 до 186,1 млн кВт-год/рік; питомі витрати – з 1 195,1 до 1 140,7 кВт год/1000 м³ води;

▶ **у системах водовідведення** знизились з 73,2 до 54,3 млн кВт-год/рік; питомі витрати зросли – з 406,2 до 456,4 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 737 612,5 до 1 238 699,7 тис. грн; у системах водовідведення – з 219 406,6 до 327 426,2 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	8,10	8,10	5,59	5,59
максимальні	124,20	124,20	200,15	200,15
<i>для населення</i>				
мінімальні	5,00	5,00	3,19	3,19
максимальні	63,00	63,00	60,07	60,07
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	12,06	8,90	7,19	5,00
максимальна	59,18	77,90	117,61	96,40
середня	14,54	19,20	8,71	9,50
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	86,43	71,00	99,05	86,40
<i>для населення</i>	97,20	74,87	97,50	85,90

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 143 підприємства (у 2021 році - 142 підприємства), в тому числі 39 спеціалізованих комунальних, 63 багатогалузевих комунальних, 16 відомчих. До комунальної форми власності у 2022 році належало 104 підприємства; до державної - 15; до іншої - 25.

Базове підприємство ВКГ області – **КП «Харківводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	КП «Харків-водоканал»		Ізюмське КВВКП, м. Ізюм		КП «Куп'янський водоканал», м. Куп'янськ		КП «Чугуїв-вода», м. Чугуїв	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн м³/рік								
<i>піднято</i>	176,32	148,8	1,58	0,69	1,3	1,3	2,27	1,76
<i>очищено</i>	174,8	147,43	–	–	–	–	2,27	1,76
<i>подано усім споживачам</i>	166,93	139,37	1,41	0,62	1,3	1,3	1,23	0,73
<i>реалізовано</i>	109,67	73,72	1,06	0,35	–	–	1,23	0,73
<i>втрати та витрати</i>	66,63	75,08	0,52	0,34	0,9	0,9	1,04	1,03
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	2739,01	2741,03	213,76	213,76	142,0	142,0	120,2	120,2
<i>ветхі та аварійні</i>	1674,6	1780,34	71,74	76,08	100,0	100,0	86,68	85,89
<i>замінено</i>	18,71	10,18	–	–	–	–	1,2	0,79
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	209,882	168,746	2,03	0,88	1,9	1,9	0,29	0,2
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	1278656	1228547,1	1375,8	2953,4	2693,3	212,5	–	–
ВОДОВІДВЕННЯ								
Обсяги стоків, млн м³/рік								
<i>реалізовано</i>	88,21	63,21	0,59	0,16	1,63	1,54	0,8	0,4
<i>відведено</i>	170,1	110,82	0,8	0,26	1,63	1,54	0,8	0,4
<i>очищено</i>	170,1	110,82	0,8	0,26	1,63	1,54	0,8	0,4
<i>біологічно очищено</i>	170,1	110,82	0,8	0,26	1,63	1,54	–	–
<i>доочищено</i>	–	–	–	–	–	–	–	–
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	1679,8	1683,98	81,02	81,02	84,38	84,38	55,6	55,6
<i>ветхі та аварійні</i>	1343,84	1347,19	42,66	81,02	63,1	73	35,41	34,95
<i>замінено</i>	2,37	0,93	0,222	–	–	–	0,08	0,457
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	61,502	44,145	0,69	0,21	2,25	2,01	0,57	0,29
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	1278656	320692,6	657,9	530,6	3161,7	249,4	–	–

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Завершення будівництва об'єктів	13,0	4,16
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	1,99	4,86
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	5,77	0,80
4.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	1,44	-
5.	Інші заходи для водопостачання: відновлювальні роботи з ліквідації пошкоджень, спричинених наслідками збройної агресії російської федерації, ремонт водонапірної башти, ремонт насосів, інші поточні ремонти устаткування; для водовідведення: відновлювальні роботи з ліквідації пошкоджень, спричинених наслідками збройної агресії російської федерації, заміна лічильника НС, поточні ремонти	0,32	0,03
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		22,52	9,85

Загальна вартість заходів з розвитку, здійснених ліцензіатом НКРЕКП - КП «Харківводоканал» у 2022 році складала: для систем водопостачання – 9,01 млн грн (у 2021 році – 25,03 млн грн), для систем водовідведення – 1,18 млн грн (у 2021 році – 12,48 млн грн).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

Таблиця 5.20.4

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	24,4	11,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,0	3,5
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	19,5	7,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	8,0	2,5
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	48,4	60,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	38,9	54,3
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	22,0	10,6
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,1	3,2
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	21,0	10,4
	<i>бактеріологічні показники</i>	7,0	3,2
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	24,3	24,2
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,4	18,8

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у с. Полтавське (Лозівська міська територіальна громада) за показниками - загальна жорсткість, сульфати, сухий залишок, кремній.

Охорона природних водойм.

Таблиця 5.20.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	238,957	129,140
нормативно чистих без очищення	55,515	10,878
нормативно очищених	178,075	114,940
недостатньо очищених	4,362	2,839
неочищених	1,005	0,483
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	182,42	117,633
нормативно чистих без очищення	5,100	2,886
нормативно очищених	172,841	112,208
недостатньо очищених	3,649	2,539
неочищених	-	-

Таблиця 5.20.6

№	Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
1	Водойми I-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками	1	0
	за мікробіологічними показниками	0	0
2	Водойми II-ї категорії:		
	за санітарно-хімічними показниками	84	4
	за мікробіологічними показниками	160	86

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з його реформування та розвитку

Харківська область є маловодним регіоном. Для водопостачання населених пунктів Харківської області використовуються три незалежних джерела: річка Сіверський Донець з Печенізьким водосховищем; Краснопавлівське водосховище; артезіанські свердловини.

Станом на 01 травня 2023 р., унаслідок ведення бойових дій в області зазнали пошкоджень 173 об'єкти підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення та 344,2 км мереж. На сьогодні відновлено 21 об'єкт та 8,9 км мереж.

Для компенсації дефіциту місцевого ресурсу в басейні Сіверського Дінця у 2022 році було виділено кошти та двічі здійснено подачу дніпровської води для поповнення Краснопавлівського водосховища. Так, після проведеного поповнення у квітні – травні 2022 року, наповнення водосховища склало 160,052 млн м³ або 39 %. Впродовж вересня – жовтня 2022 року, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2022 р. №736-р, також забезпечено наповнення Краснопавлівського водосховища по системі каналу Дніпро-Донбас без здійснення попусків до річки Сіверський Донець. За цей період до Краснопавлівського водосховища було подано 28,5 млн м³ дніпровської води та його наповнення склало 159,324 млн м³ або 38,9 %, що забезпечить потреби міста Харкова та області (при середньомісячному заборі води КП «Харківводоканал» 4 млн м³) орієнтовно до кінця 2023 року. У результаті водообмінів у квітні-травні та жовтні 2022 року жорсткість води на питному водозаборі КП «Харківводоканал» зменшилась з 9,1 до 6,3 мг-екв/л (норма max 10 мг-екв/л).

5.21 Херсонська область

Херсонською обласною державною (військовою) адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у Херсонській області у 2022 році. За інформацією Херсонської обласної адміністрації, значна частина населених пунктів Херсонської області з 24 лютого 2022 р. перебуває під тимчасовою окупацією збройних формувань РФ. Станом на 2023 рік деокуповано 32,8 % населених пунктів області, під окупацією залишається 67 % населених пунктів. У зв'язку із довготривалою окупацією, значна частина документів, інформації, у тому числі на електронних носіях, щодо діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування втрачена, тому у розділі подається інформація по населеним пунктам, де вона наявна повністю або частково.

Джерела питного водопостачання

Протягом 2022 року з природних джерел області було відібрано 1,99 млн м³ води. Загальний обсяг використаної води становив – 0,47 млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 0,4 млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 1,6 млн м³ води (табл. 5.21.1, рис. 5.21.1).

Таблиця 5.21.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	1,99	1,99	-
	поверхневої	-	-	-
	підземної	1,99	1,99	-
2	Використання води, млн м³			-
	всього	0,57	0,47	-
	на господарсько-питні потреби	0,42	0,40	-
	на виробничі потреби	0,05	-	-
	на сільськогосподарські потреби	0,05	0,05	-
	на зрошення	0,05	0,02	-
3	Використання підземних вод, млн м³			-
	всього	1,82	1,6	-
	на господарсько-питні потреби	1,82	1,6	-
	на виробничі потреби	-	-	-
	на сільськогосподарські потреби	-	-	-
	на зрошення	-	-	-

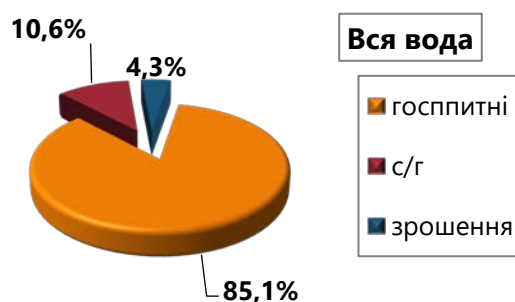

Рис. 5.21.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.21.2):

- **централізоване водопостачання** – 2 міста (66,7 %), 4 смт (100 %), 85 сіл (76,6 %).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 1 місті та у 26 селах;
- **централізоване водовідведення** – 2 міста (66,7 %), 4 смт (100 %), 11 сіл (9,9 %).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 100 селах.

Таблиця 5.21.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	3	2	2
<i>смт</i>	4	4	4
<i>села</i>	111	85	11
Разом	118	92	17

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.21.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 19,9 тис. осіб (62,8 %), у смт – 16,42 тис. осіб (68,6 %), у селах – 35,38 тис. осіб (62 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 16,1 тис. осіб (50,8 %), у смт – 4 тис. осіб (16,7 %), у селах – 6,06 тис. осіб (10,6 %).

Таблиця 5.21.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	31,70	19,90	16,1
<i>смт</i>	23,92	16,42	4,0
<i>села</i>	57,10	35,38	6,06
Разом	112,72	71,70	26,16

Відповідно до наданої інформації на території області 18 населених пунктів, серед яких 1 смт та 17 сіл, перебувають у маловодній місцевості.

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання – 84-100 % населених пунктів та 87-100 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 190; у смт – 150; у сільських н/п – 133 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок – 22.
- кількість колодязів – 55; відсоток населення, що споживає з них воду – 40 %.

Водозабори. Загальна кількість свердловин в області становила – 115. Потужність водозаборів складала – 0,308 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2021 році становили (рис. 5.21.2):

- ✓ піднято води – 1,639 млн м³;
- ✓ подано усім споживачам – 0,64 млн м³ або 39,2 %;
- ✓ реалізовано – 1,52 млн м³ або 92,9 %;
- ✓ знезаражено – 1,20 млн м³ або 73,2 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 0,12 млн м³ або 7,1 %.

Рис. 5.21.2. Виробничі показники водопостачання

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 0,15 млн м³ або 9,2 % від загального обсягу; смт – 0,89 млн м³ або 54,3 %; сільські н/п – 0,819 млн м³ або 50 %.

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» – 4,05; за категорією «населення» – 0,31-3,29 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість – 95 (фактична потужність – 21,95 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання – 97 одиниць, з них заміни потребували 35 або 36,1% насосів, заміни насосів протягом року не було (рис. 5.21.3).

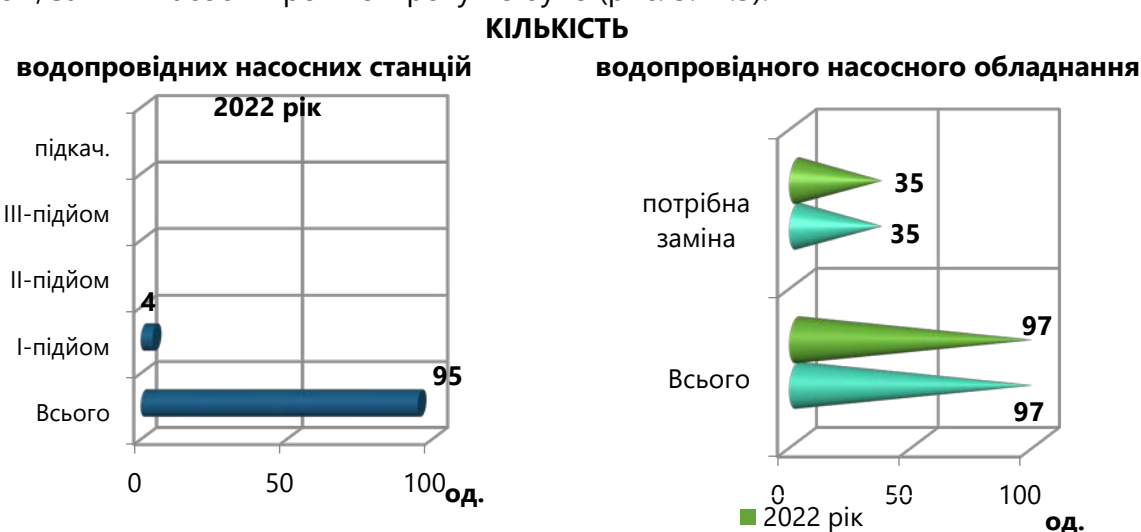

Рис. 5.21.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 771,4 км, з них ветхих та аварійних – 227,8 км або 29,5 %; протягом року заміни мереж не було (рис. 5.21.4).

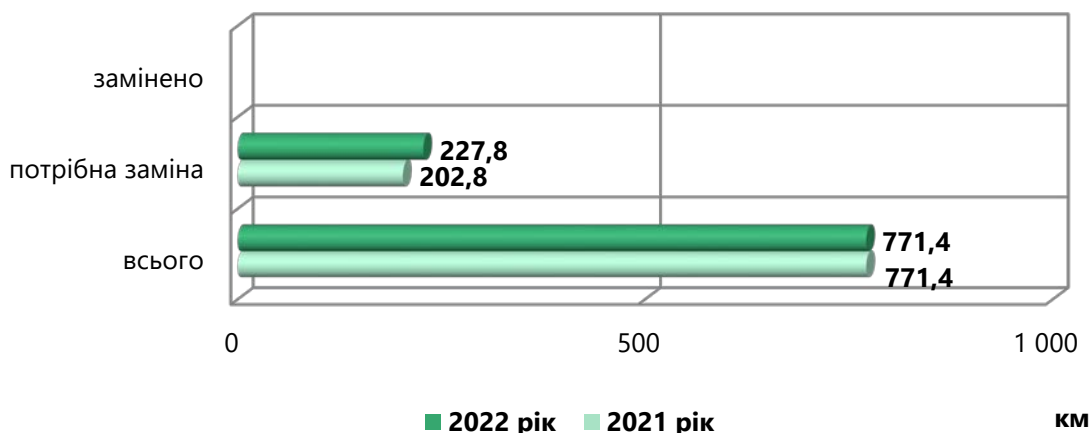

Рис. 5.21.4. Протяжність водопровідних мереж, км

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: водонапірні башти – 45 з об’ємом від 1 до 16,53 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку у звітному році 92 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 190; у смт – 150; у сільських н/п – 150 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.21.5):

- ❖ реалізовано стічних вод – 0,04 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 0,29 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 0,03 млн м³ або 10,3 %.

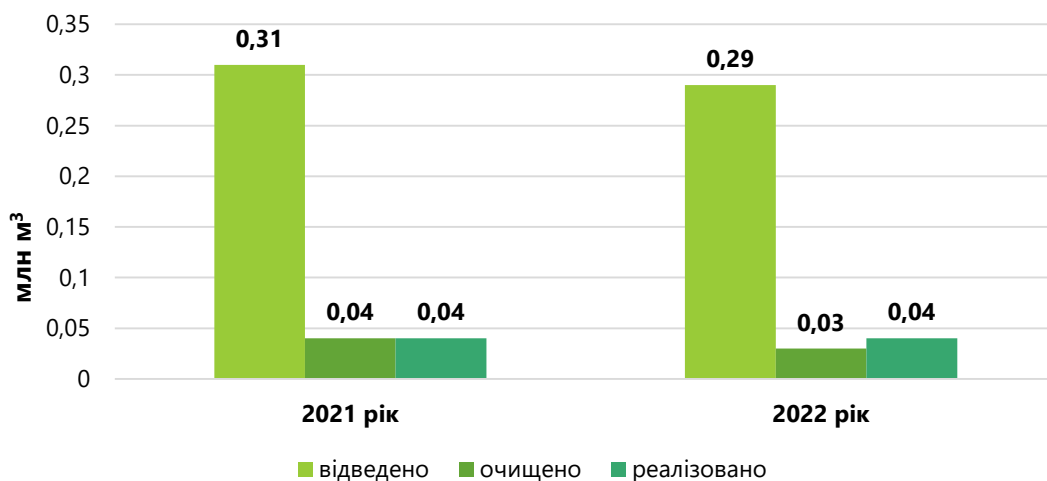

Рис. 5.21.5. Виробничі показники водовідведення

Найбільші обсяги стоків було відведено у смт – 0,16 млн м³ або 55,2 % від їх загальної кількості; у містах – 0,13 млн м³ або 44,8 %.

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

- 32 НС (загальна фактична потужність – 0,03-0,35 млн м³/рік); 10 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 16, було замінено протягом року – 1 (рис. 5.21.6);
- 1 очисні споруди.

КІЛЬКІСТЬ
насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

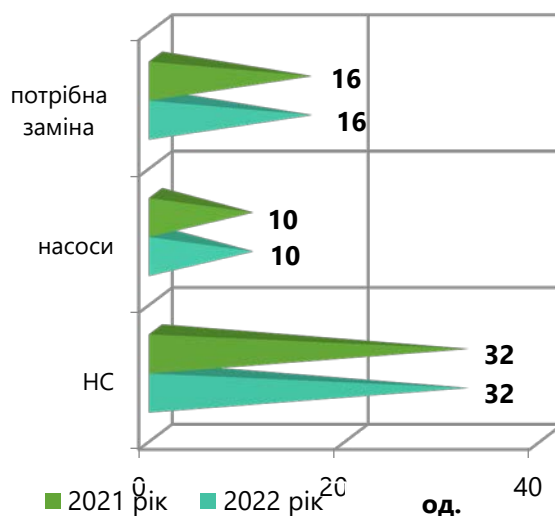

Рис. 5.21.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 131,3 км, з них ветхих та аварійних – 28,1 км або 21,4 %; протягом року заміна мереж не проводилась (рис. 5.21.7).

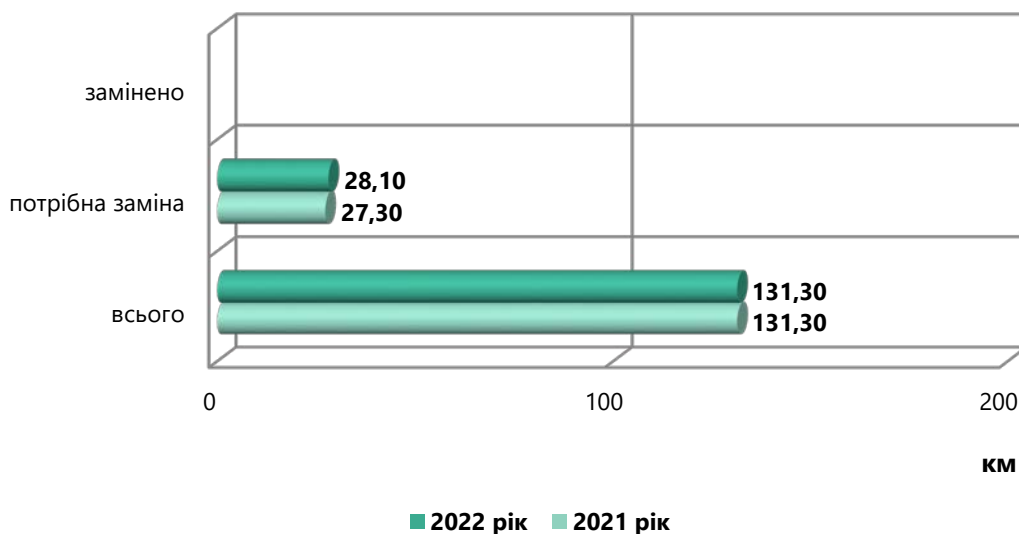

Рис. 5.21.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	15,193	27,92	20,555	28,86
максимальні	15,193	27,92	20,555	28,86
<i>для населення</i>				
мінімальні	10,33-55	19,19-55	14,38-35,26	19,94-55,16
максимальні	від 10,325	від 19,19	14,389	19,94
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	9,13-80	9,13-95	від 13,185	від 16,3
максимальна	від 11,918	від 15,68	від 13,185	від 16,3
середня	від 10,58	від 10,58	від 13,185 до 34,19	від 16,3 до 38,36
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>				
	106,2	148,4	-	-
<i>для населення</i>				
	72,2	102	90,9	102

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 32 підприємств (у 2021 році - 24 підприємства), в тому числі 30 спеціалізованих комунальних, 2 багатогалузевих комунальних. До комунальної форми власності у 2022 році належало 25 підприємств.

Базове підприємство області – МКП «ВУВКГ м. Херсон».

Виробничі показники підприємств області

Показники	КП «Гопри-Водоканал», м. Гола Пристань		КП «Явір»		КП «Очисні споруди», м. Скадовськ	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн м³/рік						
<i>піднято</i>	0,15	0,15	-	-	-	-
<i>очищено</i>	-	-	-	-	-	-
<i>подано усім споживачам</i>	0,15	0,15	-	-	-	-
<i>реалізовано</i>	0,13	0,13	-	-	-	-
<i>втрати та витрати</i>	0,02	0,13	-	-	-	-
Водопровідні мережі, км						
<i>всього</i>	14,3	14,3	13	13	-	-
<i>ветхі та аварійні</i>	0,6	0,6	7	7	-	-
<i>замінено</i>	0,1	-	-	-	-	-
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	0,1	0,1	-	-	-	-
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	0	0	-	-	-	-
ВОДОВІДВЕННЯ						
Обсяги стоків, млн м³/рік						
<i>відведено</i>	0,13	0,13	-	-	-	-
<i>очищено</i>	0,13	0,13	-	-	-	-
<i>біологічно очищено</i>	-	-	-	-	-	-

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Херсонська область

Показники	КП «Гопри-Водоканал», м. Гола Пристань		КП «Явір»		КП «Очисні споруди», м. Скадовськ	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
<i>доочищено</i>	–	–	–	–	–	–
Мережі централізованого водовідведення, км						
<i>всього</i>	40,6	40,6	–	–	57,9	57,9
<i>ветхі та аварійні</i>	0,2	0,1	–	–	–	–
<i>замінено</i>	0,1	0	–	–	–	–
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	0,5	0,5	–	–	–	–
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	0	0	–	–	–	–

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

Реконструкція і модернізація об'єктів водопостачання у 2022 році - 0,005 млн грн.

5.22 Хмельницька область

Хмельницькою обласною державною адміністрацією (Хмельницькою обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 96,925 млн м³ води, що на 14,083 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 76,948 (менше на 12,89) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 26,645 (більше на 0,519) млн м³, на виробничі – 47,805 (менше на 14,015) млн м³. Для підземної води всього використано 28,423 (менше на 0,619) млн м³ води (табл. 5.22.1, рис. 5.22.1).

Таблиця 5.22.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	111,008	96,925	-14,083
	<i>поверхневої</i>	70,638	57,751	-12,887
	<i>підземної</i>	40,37	39,174	-1,196
2	Використання води, млн м³			
	всього	89,838	76,948	-12,890
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	26,126	26,645	+0,519
	<i>на виробничі потреби</i>	61,82	47,805	-14,015
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,875	0,767	-0,108
	<i>на зрошення</i>	0,847	1,625	+0,778
<i>на інші потреби</i>	0,17	0,078	-0,092	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	29,042	28,423	-0,619
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	-	-	-
	<i>на виробничі потреби</i>	-	-	-
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	-	-	-
	<i>на зрошення</i>	-	-	-
<i>на інші потреби</i>	-	-	-	

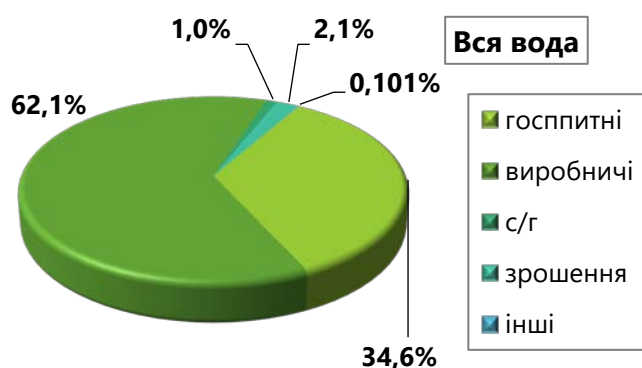

Рис. 5.22.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з артезіанських свердловин та частково з поверхневих джерел – р. Дністер, р. Хомора.

На території області, відповідно до наданої інформації, станом на 2022 рік, населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості, відсутні.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

За наданою інформацією, у 2022 році забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.22.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 13 міст, усі 24 смт, 445 сіл (31,5 %).
Централізоване водопостачання було відсутнє у 969 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - усі 13 міст, 15 смт (62,5 %), 12 сіл (0,8 %).
Централізоване водовідведення було відсутнє у 9 смт (Війтівці, Закупне, Вовковинці, Смотрич, Антоніни, Меджибіж, Базалія, Чорний Острів, Дунаївці) та у 1 402 селах.

Таблиця 5.22.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	13	13	13
<i>смт</i>	24	24	15
<i>села</i>	1 414	445	12
Разом	1 451	482	40

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.22.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах - 537,7 тис. осіб (85,1 %), у смт - 71,8 тис. осіб (85,6 %), у селах – 183,3 тис. осіб (35,7 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах - 457,3 тис. осіб (72,1 %), у смт - 30,2 тис. осіб (36,6 %), у селах - 5,8 тис. осіб (1,1 %).

Таблиця 5.22.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	631,5	537,7	457,3
<i>смт</i>	83,9	71,8	30,2
<i>села</i>	513,4	183,3	5,8
Разом	1 228,8	792,8	493,3

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 100 % населених пунктів та 100 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 98; у смт - 20 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок - 216 (менше на 12);
- кількість колодязів - 11 333 од.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області - 176, з них поверхневих - 2. Кількість свердловин - 476. Потреба у додатковій потужності водозаборів - 0,2 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.22.2):

- ✓ піднято води - 37,8 млн м³;
- ✓ очищено – 12,6 млн м³ або 33,3 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам - 36,7 млн м³ або 97,1 %;
- ✓ реалізовано – 27,0 млн м³ або 71,4 %;
- ✓ знезаражено – 33,8 млн м³ або 89,4 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати -10,8 млн м³ або 28,6 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 34,6 млн м³ або 91,5 % від загального обсягу; смт – 1,7 млн м³ або 4,5 %; сільські населених пунктів - 1,5 млн м³ або 4 %.

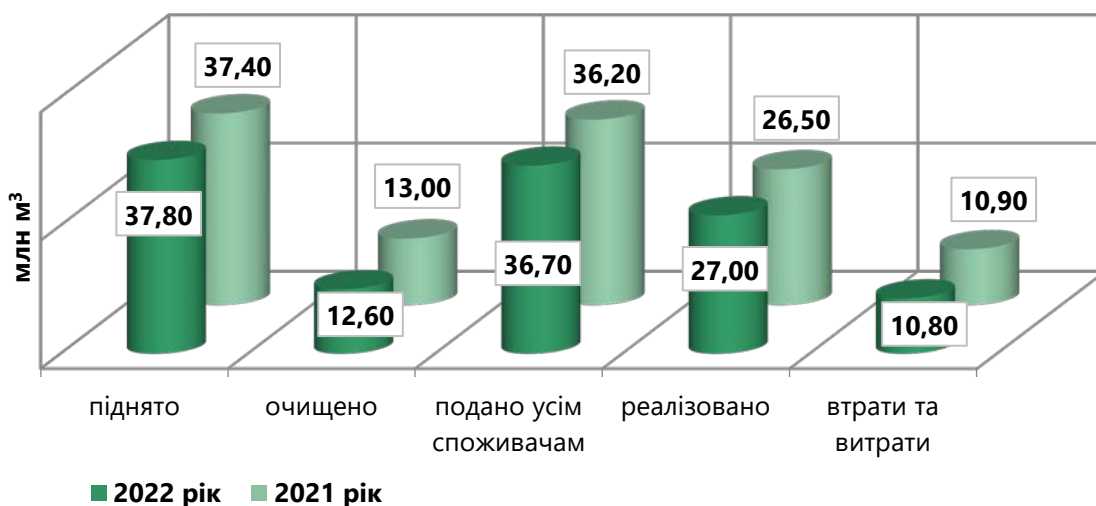

Рис. 5.22.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 100,6 ; за категорією «населення» - 66,8 тис. м³/добу.

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 68 з сумарним об'ємом - 141,8 тис. м³; водонапірні башти - 409 з сумарним об'ємом - 5,18 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води - 1,15 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився - з 19,8 до 20,9 %; квартир - з 78,8 до 80,4 %.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 187 (фактична потужність - 37,8 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 630 одиниць, з них заміни потребували 64 або 10,2 % насосів, було замінено протягом року - 38 або 59,4 % від потреби (рис. 5.22.3).

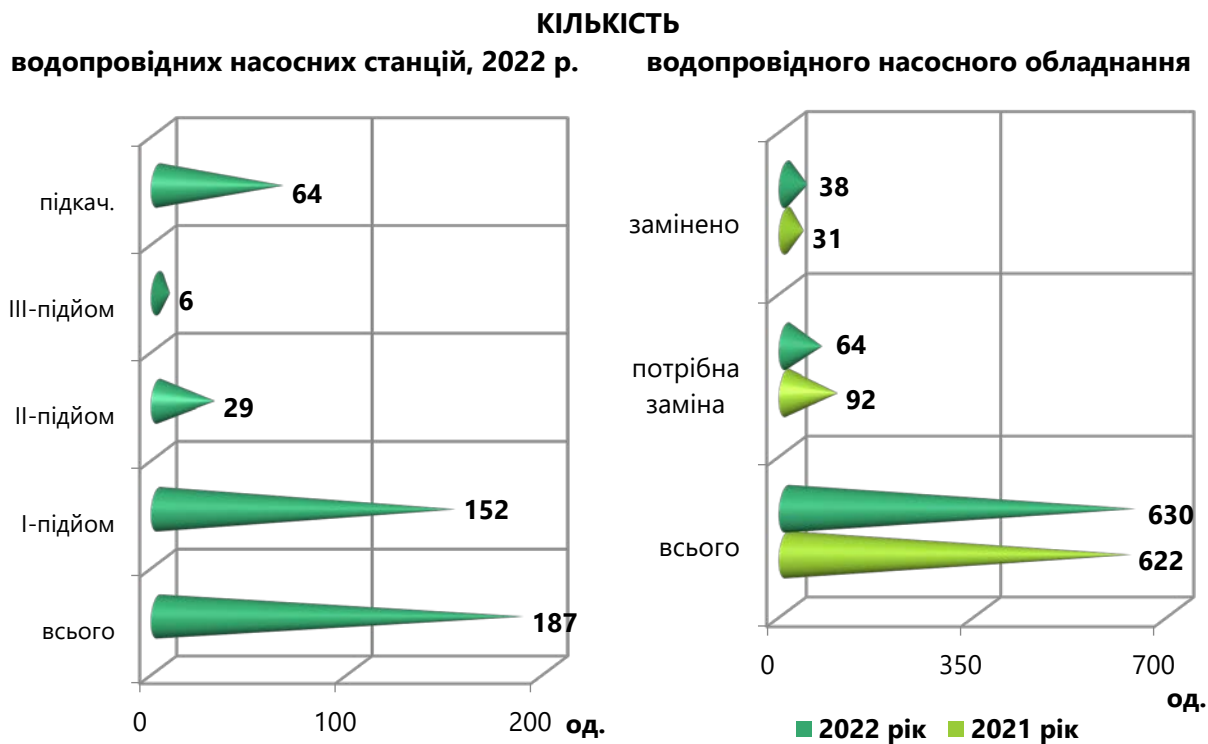

Рис. 5.22.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 3 636,8 км, з них ветхих та аварійних – 1 096,0 км або 30,1 %; протягом року було замінено 28,2 км або 2,6 % від потреби (рис. 5.22.4). Показник аварійності мереж не змінився - 0,58 аварій на 1 км мережі.

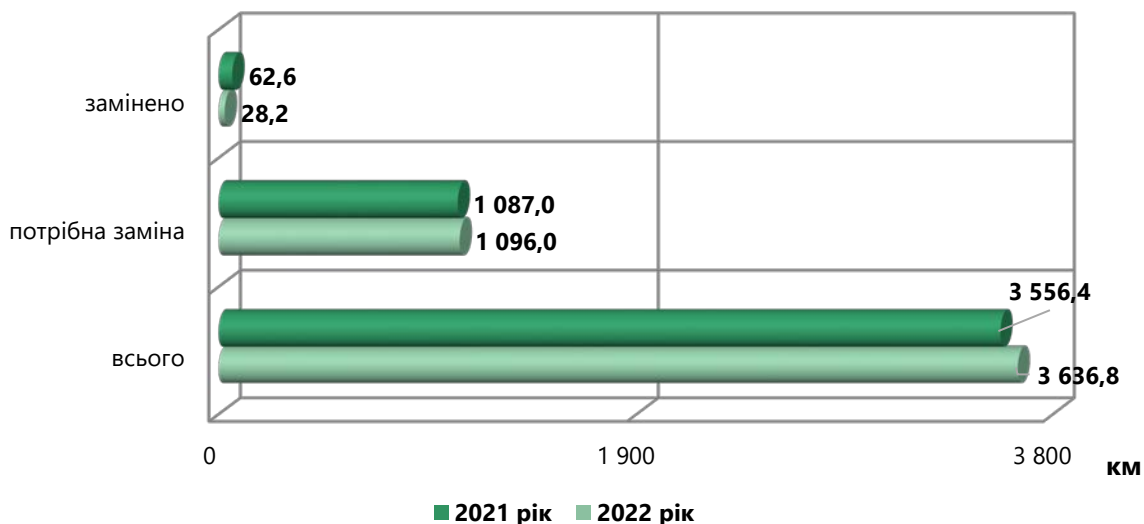

Рис. 5.22.4. Протяжність водопровідних мереж

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році питоме водовідведення на 1 людину зменшилось: у містах - 96; у смт - 50 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.22.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 31,85 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 31,85 млн м³;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 31,85 млн м³ або 100 %;

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 31,05 млн м³ або 97,5 % від їх загальної кількості; у смт - 0,6 млн м³ або 1,9 %; у селах - 0,2 млн м³ або 0,6 %.

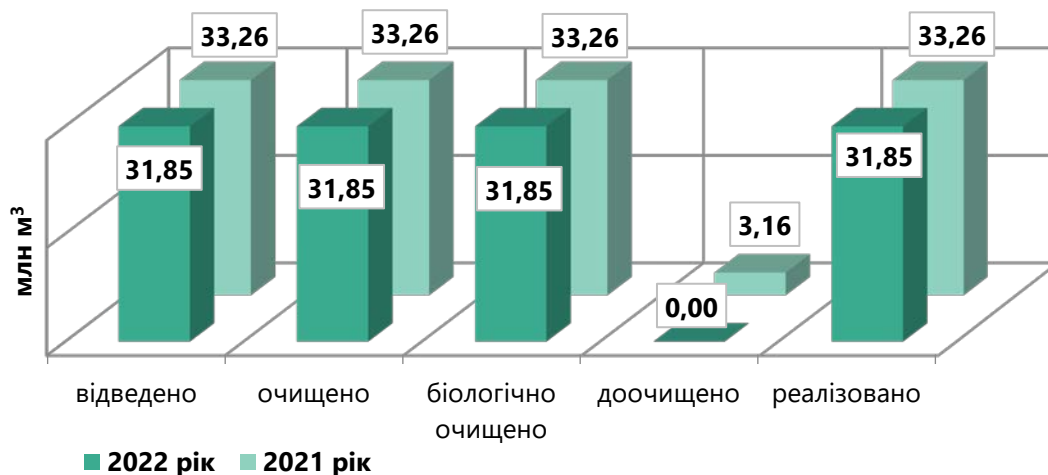

Рис. 5.22.5. Виробничі показники водовідведення

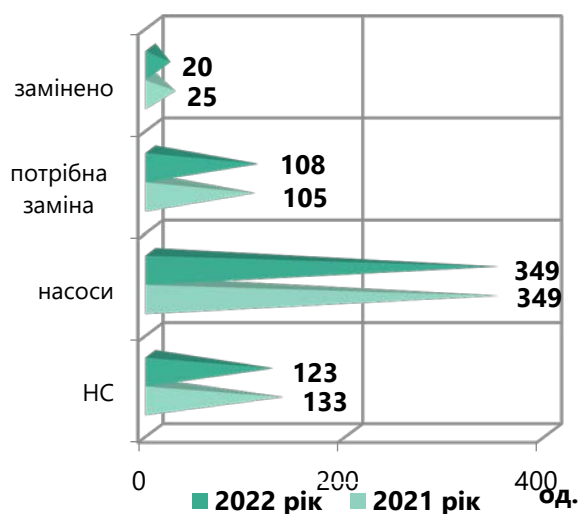
Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

➤ 123 НС (загальна фактична потужність – 31,85 млн м³/рік); 349 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 108 або 30,9 % насосів, було замінено протягом року - 20 або 18,5 % від потреби;

➤ 36 очисних споруд (загальна фактична потужність – 31,85 млн м³/рік), з них 24 потребували реконструкції; реконструкція очисних споруд не проводилась (рис. 5.22.6).

КІЛЬКІСТЬ

насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

очисних споруд систем централізованого водовідведення

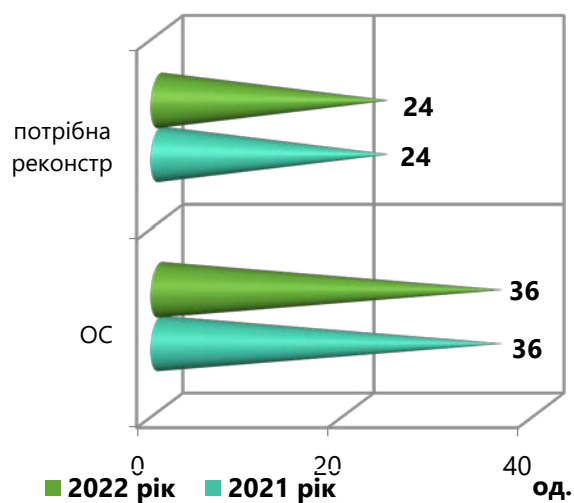

Рис. 5.22.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1 121,9 км, з них ветхих та аварійних – 458,8 км або 40,8 %; протягом року було замінено 3,9 км або 0,9 % від потреби (рис. 5.22.7). Показник аварійності мереж залишився на рівні минулого року - 0,29 аварії на 1 км мережі.

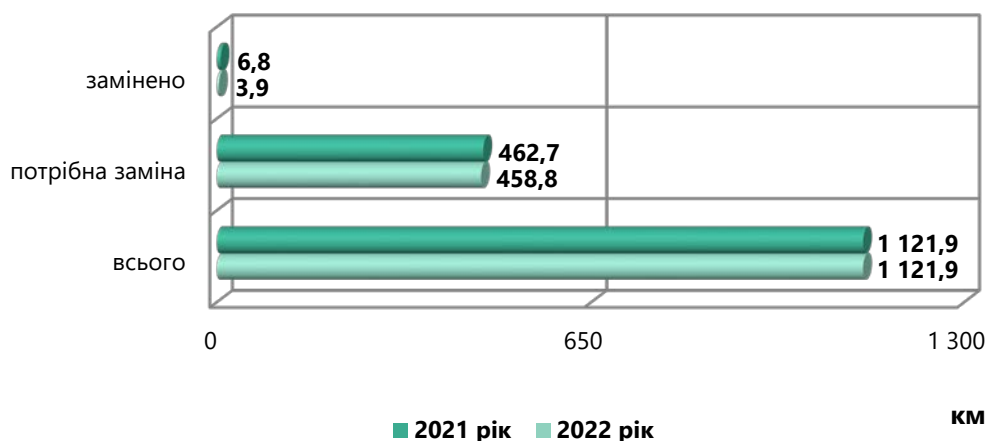

Рис. 5.22.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системах водопостачання** знизились з 36,9 до 32,86 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 987 до 869 кВт год/1000 м³ води;

► **у системах водовідведення** знизились з 23,17 до 22,3 млн кВт-год/рік; питомі витрати зросли з 697 до 700 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась - з 15 210,2 до 16 587,5 тис. грн; в системах водовідведення збільшилась - з 1 115 до 10 296 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	11,38	12,77	4,5	12,0
максимальні	30,66	35,00	46,85	46,85
<i>для населення</i>				
мінімальні	8,81	8,81	3,00	6,0
максимальні	25,52	49,00	26,13	35,54
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	12,48	13,88	3,42	8,79
максимальна	48,71	63,46	48,10	48,71
середня	14,90	18,93	14,10	16,75
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	91,4	86,5	88,3	111,4
<i>для населення</i>	75,0	94,0	71,4	94,8

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 45 підприємств (у 2021 році - 44 підприємства), в тому числі 14 спеціалізованих комунальних, 30 багатогалузевих комунальних, 1 відомче. До комунальної форми власності у 2022 році належало 44 підприємства, до державної - 1.

Базове підприємство області - **КП «Хмельницькводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	МКП «Хмельницьк-водоканал»		КП «Міськтепло-воденергія» м. К.Подільський		Славутське УВКГ		ШКПВКГ м. Шепетівка		КП «Водоканал», Старокостянтинів	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ										
Обсяги води, млн м³/рік										
<i>піднято</i>	18,6	17,4	8,03	8,36	1,342	1,355	1,127	1,056	1,2	1,088
<i>очищено</i>	0	0	5,64	5,96	1,271	1,285	1,127	1,056	0	0
<i>подано усім споживачам</i>	18,5	17,4	7,44	7,82	1,271	1,285	1,057	0,988	1,19	1,086
<i>реалізовано</i>	12,3	11,8	5,58	5,99	0,992	0,880	0,818	0,766	0,814	0,736
<i>втрати та витрати</i>	5,7	5,2	2,06	1,92	0,35	0,475	0,309	0,290	0,32	0,323
Водопровідні мережі, км										
<i>всього</i>	685,54	692,61	329,97	324,38	134,5	134,5	121,9	121,9	104,2	103,5
<i>ветхі та аварійні</i>	325,34	326,76	134,6	140,08	65	64,89	45,5	45,5	33,1	33,8
<i>замінено</i>	1,09	2,6	3,04	0,409	0,12	0,11	0,050	2,260	0,3	0,7
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	13,48	12,82	9,06	9,56	1,453	1,449	1,64	1,46	1,18	1,08
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	5 433,96	6 753,6	5 010,02	8 364,2	0	1,3222	1 000	450	2 199,2	1 018,4
ВОДОВІДВЕННЯ										
Обсяги стоків, млн м³/рік										
<i>реалізовано</i>	0	0	4,85	5,28	0,78	0,661	0,846	0,815	0,86	0,78
<i>відведено</i>	18,2	17,1	7,02	6,48	0,78	0,661	0,895	0,862	1,17	1,036
<i>очищено</i>	18,2	17,1	7,02	6,48	0,78	0,661	0,895	0,862	1,17	1,036
<i>біологічно очищено</i>	18,2	17,1	7,02	6,48	0,78	0,661	0,895	0,862	1,17	1,036
Мережі централізованого водовідведення, км										
<i>всього</i>	398,63	404,88	164,7	158,3	76,13	76,13	54,5	54,5	55,3	57,9
<i>ветхі та аварійні</i>	180,22	181,38	97,88	97,4	3,6	3,6	20,92	20,92	16,4	16,6
<i>замінено</i>	0,5	0,1	0,3	0,77	0	0	0	0,050	0,322	0,5
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	11,766	11,524	4,3	4,11	0,884	0,868	0,98	0,78	1,324	1,216
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	4 818,84	5 988,96	556,67	2 893,2	0	0,8814	1 635,5	1 063	860,4	350,0

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Будівництво нових об'єктів	3,2	5,68
2.	Реконструкція і модернізація об'єктів	5,74	2,32
3.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	5,84	3,83
4.	Науково-технічне і методичне забезпечення	0,2	0,05
5.	Оснащення житлового фонду засобами обліку споживання води	0,05	-
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		15,03	11,88

Загальна вартість заходів з розвитку, здійснених ліцензіатами НКРЕКП у 2022 р. складала:

- КП «Хмельницькводоканал»: для систем водопостачання – 16,21 млн грн (у 2021 році – 14,426 млн грн), для систем водовідведення – 23,79 млн грн (у 2021 році – 26,41 млн грн);
- КП «Міськтепловоденергія» м. Кам'янець-Подільський: для систем водопостачання – не проводились (у 2021 році - 2,49 млн грн), для систем водовідведення - 2,09 млн грн (у 2021 році – 2,42 млн грн).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0,04	0,03
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,72	0,01
	підземні джерела водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0,12	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	0,11	0
Системи водопостачання			
2	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	0
3	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	0	0

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у м. Полонне за показниками заліза загального та перманганатної окиснюваності.

Охорона природних водойм

Таблиця 5.22.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	33,26	31,85
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	33,26	31,85
недостатньо очищених	-	-
неочищених	-	-
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	33,26	31,85
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	33,26	31,85
недостатньо очищених	-	-
неочищених	-	-

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Населення області забезпечується питною водою в основному із підземних джерел – артезіанських свердловин. Частково для централізованого водопостачання використовують воду із поверхневих водозаборів, зокрема із річок Дністер і Хомора у містах Кам'янець-Подільський та Полонне. Якість води цих горизонтів за вмістом основних санітарно-хімічних та бактеріологічних показників відповідає вимогам державних санітарних норм та правил. Виробничий контроль за якістю питної води у процесі її добування, обробки та у розподільних мережах здійснюють підприємства питного водопостачання. У ряді підприємств якість води контролюється акредитованими хіміко-бактеріологічними лабораторіями, що проводять повний, скорочений та щоденний аналізи води для населення.

З метою забезпечення послугами цілодобового і стабільного централізованого водопостачання, в області 45 комунальних підприємств здійснюють свою діяльність у сфері водопостачання. Рівень тарифів у суб'єктів господарювання значною мірою залежить від місцевих особливостей виробництва та надання цих послуг, зокрема від джерела водопостачання, його віддаленості від споживачів, якості води у джерелі водопостачання, технології очищення, обсягу реалізації послуг водопостачання, кількості споживачів, яким надаються послуги, стану основних засобів, розгалуженості комунікацій та багатьох інших факторів, що впливають на собівартість тарифів.

Переважна більшість підприємств, які надають послуги з централізованого водопостачання, збиткові. Основна причина збитковості – невідповідність діючих тарифів на комунальні послуги собівартості виробництва і постачання води. Враховуючи те, що вартість електричної енергії на підприємствах є основною складовою собівартості води господарсько-питного призначення, енергозбереження стало однією з основних проблем системи питного водопостачання. Успішне розв'язання цієї проблеми дасть змогу суб'єктам господарювання отримувати власні кошти для інвестування їх у модернізацію та розвиток систем питного водопостачання та водовідведення.

На даний час існуючі водопровідні споруди та мережі відпрацювали свій нормативний термін експлуатації. Зношеність технологічного обладнання становить у

середньому 65-70 %. З них, 30,1 % мереж знаходяться в аварійному стані і потребують негайної заміни. Проблема заміни аварійної частини водопровідних мереж залишається у значній частині населених пунктів. Несвоєчасне проведення капітальних, поточних та планово-профілактичних ремонтів негативно впливає на якість питної води. Через незадовільний технічний стан водопровідних мереж втрати води збільшуються, а відтак, зростають витрати на її добування, що призводить до повторного забруднення.

Водночас, потребують негайного ремонту 40,8 % мереж централізованого водовідведення. Через постійний дефіцит коштів напірні та самопливні каналізаційні колектори побудовані в одну нитку. При такій системі транспортування стоків у процесі експлуатації під час аварійних зупинок насосних станцій, проривів напірних колекторів і раптових відключень електроенергії, неминуче періодичне скидання неочищених стоків у водні об'єкти. Часто, замість планово-попереджувальних ремонтів на очисних спорудах систем централізованого водовідведення та мережах проводяться аварійно-відновлювальні роботи.

Наразі, очищення стічних вод проводиться на 36 очисних спорудах систем централізованого водовідведення, більшість з яких, експлуатуються понад 40 років і не можуть забезпечити необхідний рівень очистки стічних вод. Модернізації і реконструкції потребують 66,6 % очисних споруд, зокрема, у містах Хмельницький, Кам'янець-Подільський, Старокостянтинів, Городок, Красилів, Волочиск та інших. Забруднення водних об'єктів недостатньо очищеними зворотними водами через незадовільний технічний стан очисних споруд – одна з найактуальніших екологічних проблем області. Вирішення проблеми забезпечення населення питною водою гарантованої якості можливе лише шляхом упровадження сучасних технологій, споруд, реагентів, матеріалів та обладнання, а також відновлення систем розподілу питної води.

З метою формування переліку пріоритетних інвестиційних проектів на 2022-2026 роки, головами територіальних громад області надані пропозиції щодо будівництва і реконструкції мереж централізованого водопостачання та водовідведення. У розрізі населених пунктів визначено об'єкти, на які розроблена та затверджена проектна документація. Загальна вартість проектних робіт складає близько 1 045,0 млн гривень. Проблеми водозабезпеченням населення та якості питної води мають стратегічне значення для області і потребують комплексного вирішення, як з боку органів місцевого самоврядування, так і з боку держави.

У зв'язку із початком повномасштабних військових дій з боку російської федерації переважна більшість запланованих у 2022 році заходів з будівництва та реконструкції об'єктів підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення відтерміновані. Крім того, російські удари по українській критичній інфраструктурі призводили до частих відключень електроенергії, що у свою чергу викликало перебої із наданням послуг централізованого водопостачання та водовідведення. Головне завдання, яке вдалося виконати у 2022 році - це збереження цілісності та надійності водопостачання та водовідведення.

5.23 Черкаська область

Черкаською обласною державною адміністрацією (Черкаською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 148,789 млн м³ води, що на 6,881 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив 108,271 (менше на 7,165) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби – 23,181 (менше на 0,812) млн м³, на виробничі – 63,052 (менше на 10,086) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 18,783 (менше на 0,825) млн м³ води, зокрема на господарсько-питні потреби – 6,56 (менше на 0,92) млн м³ (табл. 5.23.1, рис. 5.23.1).

Таблиця 5.23.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	155,67	148,789	- 6,881
	<i>поверхневої</i>	131,24	124,856	- 6,384
	<i>підземної</i>	24,43	23,933	- 0,497
2	Використання води, млн м³			
	всього	115,436	108,271	- 7,165
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	23,993	23,181	- 0,812
	<i>на виробничі потреби</i>	73,138	63,052	- 10,086
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	-	-	-
	<i>на зрошення</i>	18,3	22,029	+ 3,729
<i>на інші потреби</i>	0,005	0,009	+ 0,004	
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	19,608	18,783	- 0,825
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	7,486	6,56	- 0,92
	<i>на виробничі потреби</i>	2,504	1,94	- 0,56
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	9,028	8,66	- 0,36
	<i>на зрошення</i>	-	-	-
<i>на інші потреби</i>	0,590	1,62	+ 1,03	

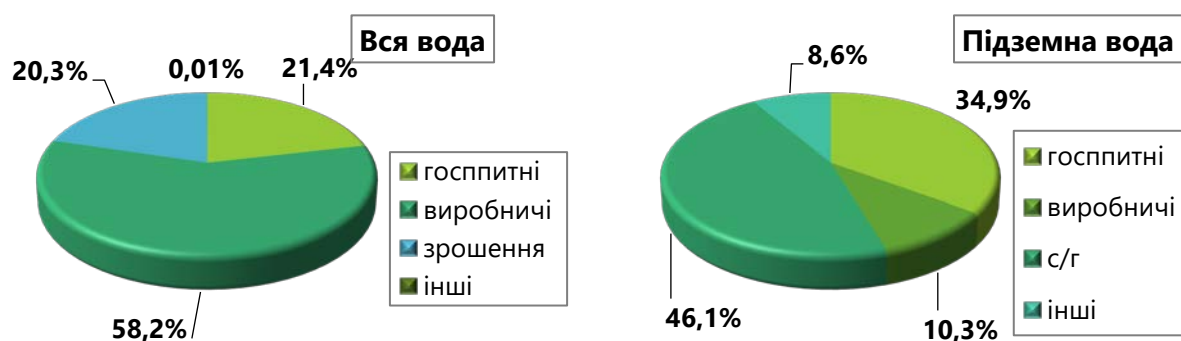

Рис. 5.23.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з поверхневих джерел - р. Гнилий Тікич, р. Рось, Кременчуцьке водосховище та артезіанських свердловин.

На території області, відповідно до наданої інформації, станом на 2022 рік, у маловодній місцевості перебуває 23 населених пункти (2,7 % від загальної кількості населених пунктів області), з яких 2 міста (Шпола, Ватутіно), 1 смт (Лисянка) та 20 сіл (19 сіл Лисянської ТГ та 1 село Гальмязів).

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році забезпеченість населених пунктів області, згідно до наданої інформації, була такою (табл. 5.23.2):

- **централізоване водопостачання** - усі 16 міст, 9 смт (60 %), 139 сіл (16,9 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у 6 смт (Буки, Верхнячка, Єрки, Стеблів, Цвіткове, Цибулів) та у 685 селах;
- **централізоване водовідведення** - 15 міст (93,8 %), 7 смт (46,7 %), 15 сіл (1,8 %). Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Шпола, 8 смт (Бабанка, Буки, Верхнячка, Вільшана, Стеблів, Цибулів, Цвіткове, Шрамківка) та у 809 селах.

Таблиця 5.23.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	16	16	15
<i>смт</i>	15	9	7
<i>села</i>	824	139	15
Разом	855	164	37

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.23.3):

- ✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 491,1 тис. осіб (73 %), у смт – 15,2 тис. осіб (22 %), у селах – 15,3 тис. осіб (3,5 %);
- ✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 403,6 тис. осіб (60 %), у смт – 11,1 тис. осіб (16,1 %), у селах – 4,3 тис. осіб (1 %).

Таблиця 5.23.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	672,7	491,1	403,6
<i>смт</i>	69,1	15,2	11,1
<i>села</i>	438,4	15,3	14,3
Разом	1 180,2	521,6	419,0

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 21 % населених пунктів та 73 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 60,5; у смт - 38,5; у сільських населених пунктах – 62,7 л/добу;
- кількість вуличних колективних установок - 298.

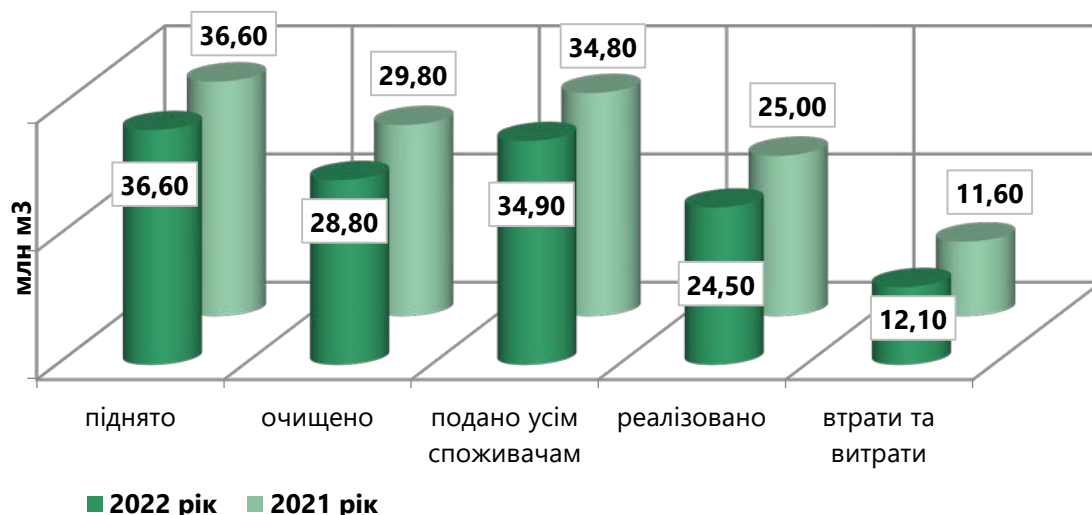
Протягом 2022 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у селі Поташ Маньківської селищної територіальної громади Уманського району - 6 годин на добу (як і у 2021 р.).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 79, з них поверхневих - 4; кількість свердловин – 467. Потреба у додатковій потужності водозаборів - 1,1 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.23.2):

- ✓ піднято води - 36,6 млн м³;
- ✓ очищено - 28,8 млн м³ або 78,7 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам - 34,9 млн м³ або 95,4 %;
- ✓ реалізовано – 24,5 млн м³ або 66,9 %;
- ✓ знезаражено – 30,7 млн м³ або 83,9 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 12,1 млн м³ або 33,1 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 34 млн м³ або 92,9 % від загального обсягу; смт - 0,4 млн м³ або 1,1 %; сільські населені пункти – 2,2 млн м³ або 6 %.

Рис. 5.23.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 98,5; за категорією «населення» - 60,7 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 100 (фактична потужність – 80,6 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 673 одиниць, з них заміни потребували 159 або 23,6 % насосів, було замінено протягом року - 62 або 39 % від потреби (рис. 5.23.3).

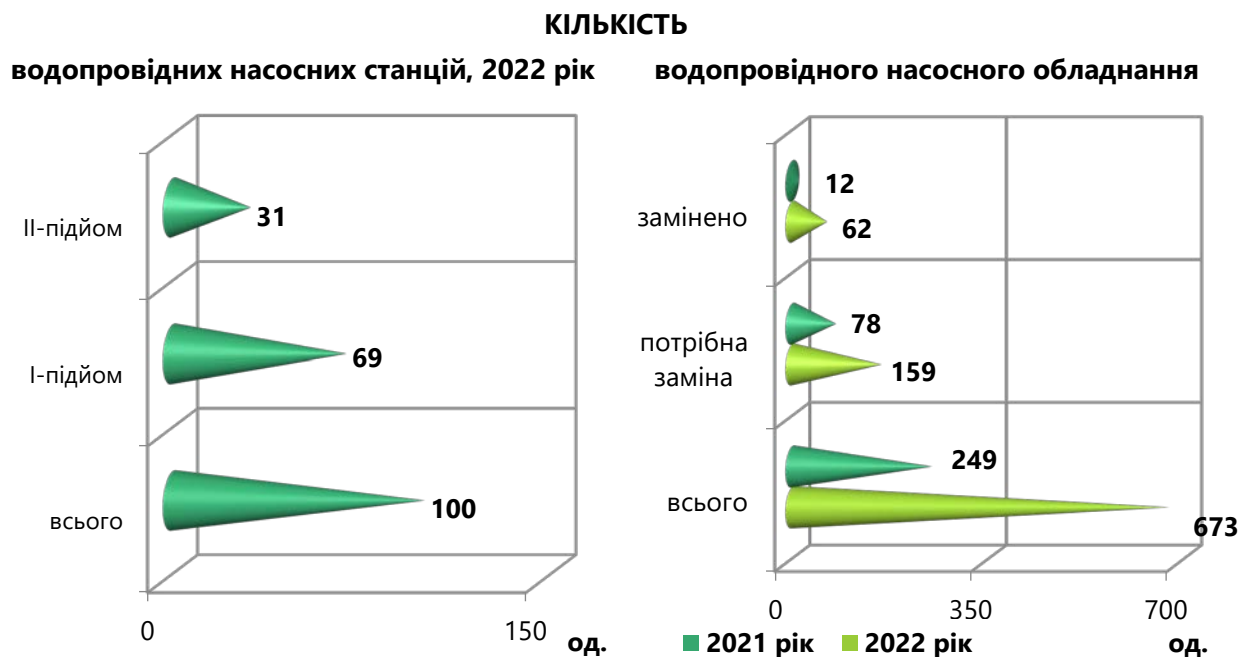

Рис. 5.23.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 3 424,4 км, з них ветхих та аварійних – 1 295,4 км або 37,8 %; протягом року було замінено 8,9 км або 0,7 % від потреби (рис. 5.23.4). Показник аварійності мереж збільшився з 0,018 до 0,43 аварії на 1 км мережі.

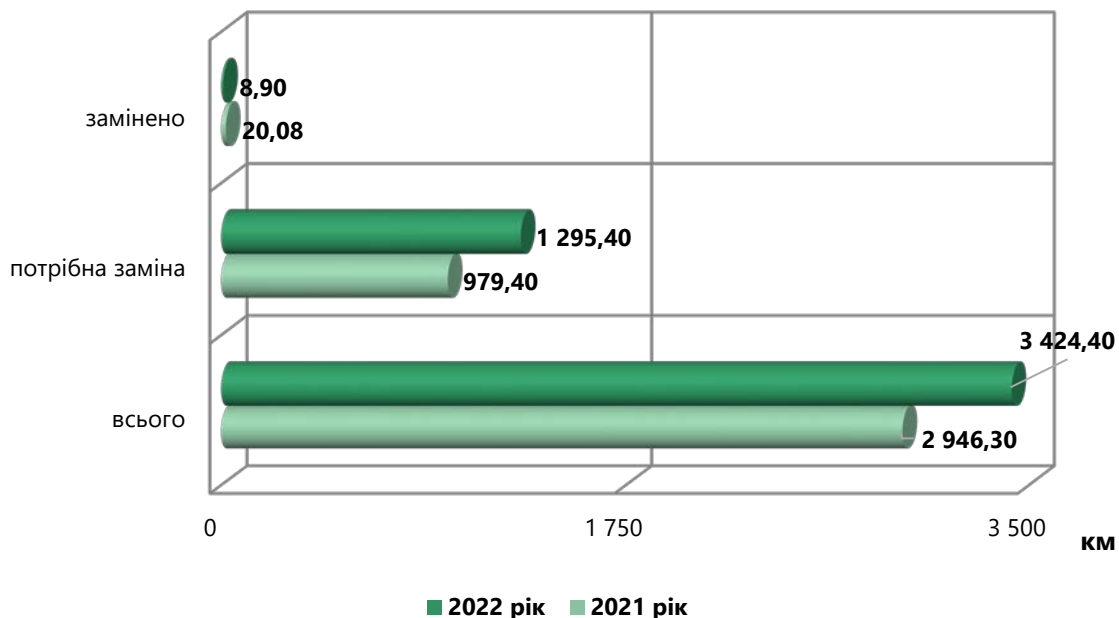

Рис. 5.23.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 82 з сумарним об'ємом - 150,7 тис. м³; водонапірні башти - 114 з сумарним об'ємом – 3,7 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води – 6,25 тис.м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку збільшився з 12 до 18 %; квартир - з 82 до 83 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

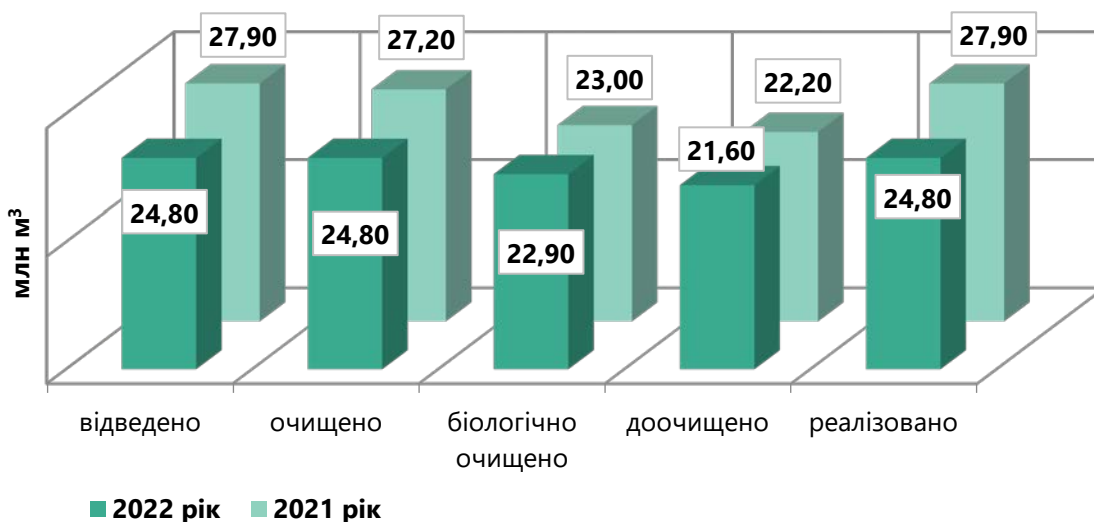
➤ питоме водовідведення на 1 людину: у містах – 117,2 (менше на 25,22); у смт - 44,0 (менше на 12); у сільських населених пунктах - 57 л/добу (менше на 4 л/добу).

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.23.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 24,8 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 24,8 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 24,1 млн м³ або 97,2 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 22,9 млн м³ або 93,2 %;
- ❖ пройшло доочищення – 21,6 млн м³ або 87,1 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 23,7 млн м³ або 95,6% від їх загальної кількості; у смт - 0,3 млн м³ або 1,2 %; у сільських населених пунктах - 0,8 млн м³ або 3,2 %.

КП «Черкасиводоканал» не мають власних очисних споруд і передають стоки на очисні споруди ПАТ «Азот»

Рис. 5.23.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

- 108 НС (загальна фактична потужність – 61,5 млн м³/рік); 263 одиниці насосного обладнання, з них потребували заміни 115 або 43,7 % насосів, було замінено протягом року - 19 або 16,5 % від потреби;
- 19 очисних споруд (загальна фактична потужність – 8,5 млн м³/рік), з них 8 потребували реконструкції; реконструкція очисних споруд не проводилась (рис. 5.23.6).

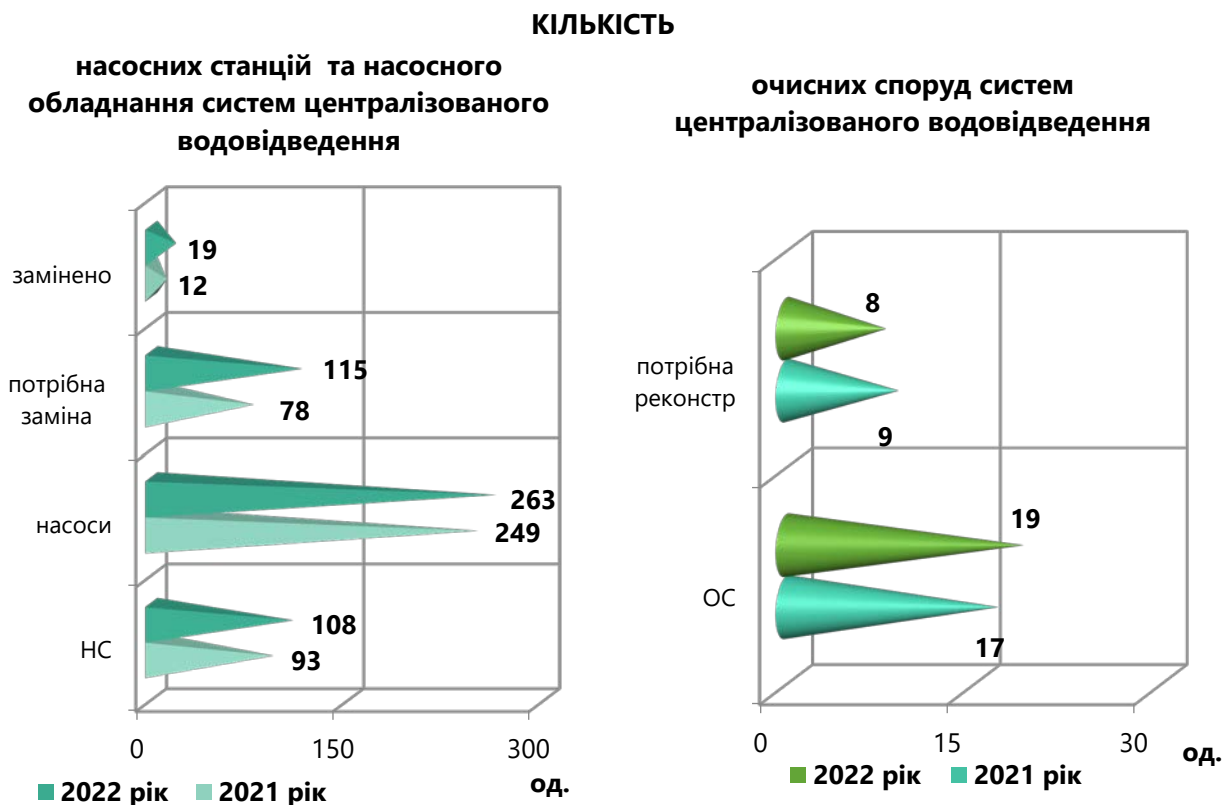

Рис. 5.23.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 1 167,7 км, з них ветхих та аварійних – 391,3 км або 33,5 %; протягом року було замінено 4 км або 1,0 % від потреби (рис. 5.23.7). Показник аварійності мереж збільшився з 0,04 до 0,24 аварії на 1 км мережі.

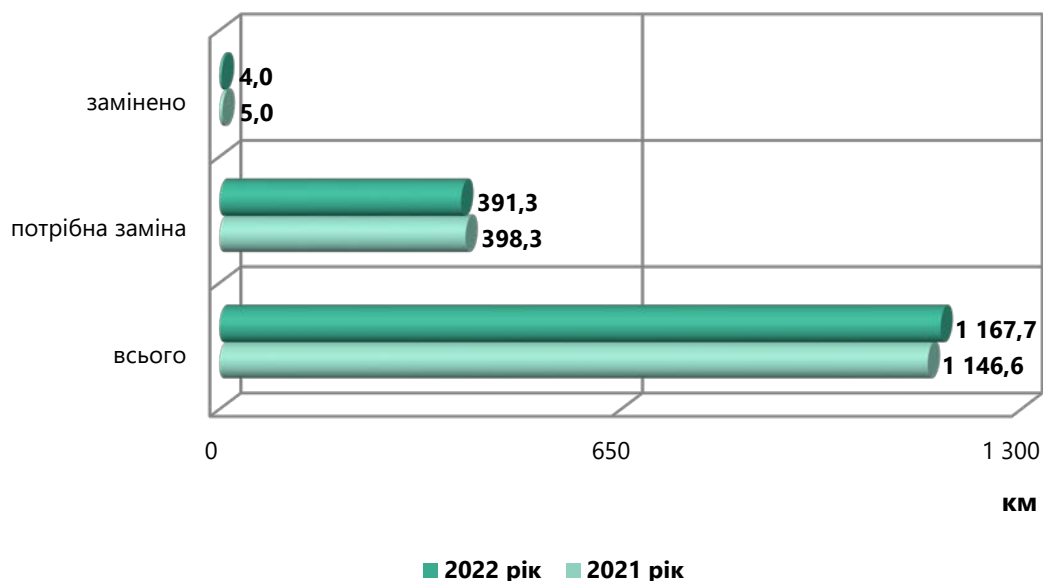

Рис. 5.23.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► **у системах водопостачання** знизилась з 22,5 до 22,2 млн кВт-год/рік; питомі витрати знизилась - з 3 144,4 до 636,1 кВт год/1000 м³ води;

► **у системах водовідведення** – знизилась з 11,9 до 11,0 млн кВт-год/рік; питомі витрати знизилась з 2 586,5 до 443,5 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 10 465,8 до 32 551,6 тис. грн; у системах водовідведення - з 6 009,9 до 17 527,9 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	11,58	11,58	11,70	13,80
максимальні	48,72	67,94	52,60	80,58
<i>для населення</i>				
мінімальні	11,58	11,58	11,70	13,80
максимальні	34,49	67,94	11,70	13,80
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	9,79	11,61	8,23	10,53
максимальна	100,51	114,39	69,00	86,02
середня	28,27	35,72	28,55	32,25
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>				
	91	87	91	95
<i>для населення</i>				
	86	81	86	90

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 57 підприємств (у 2021 році - 55 підприємств), в тому числі 47 спеціалізованих комунальних, 8 багатогалузевих комунальних. До комунальної форми власності у 2022 році належало 52 підприємства, до державної - 2, до іншої - 3.

Базове підприємство ВКГ області - **КП «Черкасиводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств ВКГ області

Показники	КП «Черкаси-водоканал»		КП «ВодГео» м. Сміла		КП «УВКГ» м. Канів		КП «Умань-водоканал»	
	2021 р.	2022р.	2021 р.	2022 р.	2021р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ								
Обсяги води, млн м³/рік								
<i>піднято</i>	23,7	22,1	2,8	2,8	0,9	0,9	0,51	0,8
<i>очищено</i>	22,3	20,6	2,8	2,7	0	0	3,1	3,5
<i>подано усім споживачам</i>	22,3	20,6	2,7	2,7	0,9	0,9	3,57	4,3
<i>реалізовано</i>	16,6	15,8	1,4	1,4	0,7	0,7	2,30	2,2
<i>втрати та витрати</i>	5,7	4,7	1,3	1,3	0,2	0,2	1,2	2,2

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Черкаська область

Показники	КП «Черкаси-водоканал»		КП «ВодГео» м. Сміла		КП «УВКГ» м. Канів		КП «Умань-водоканал»	
	2021 р.	2022р.	2021 р.	2022 р.	2021р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Водопровідні мережі, км								
<i>всього</i>	472,6	472,7	182,7	182,7	100,8	100,8	412,9	412,9
<i>ветхі та аварійні</i>	181,7	181,7	46,8	47,1	39,9	39	165,7	179,9
<i>замінено</i>	0	0	0,3	0,4	3,73	0,8	1,85	0,6
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	7,2	6,7	3,6	3,2	1,4	1,4	4,0	3,6
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	2 125,1	0	2 751,3	16 161,2	796,3	2 997,5	2 910,8	4 180,46
ВОДОВІДВЕДЕННЯ								
Обсяги стоків, млн м³/рік								
<i>реалізовано</i>	15,3	-	1,1	1,1	0,9	0,8	2,0	2,3
<i>відведено</i>	20,5	-	1,1	1,1	0,9	0,8	2,5	2,3
<i>очищено</i>	20,5	-	1,1	1,1	0,9	0,8	2,5	2,3
<i>біологічно очищено</i>	0	-	1,1	1,1	0	0	2,5	2,3
<i>доочищено</i>	0	-	0	0	0,9	0,8	2,5	2,3
Мережі централізованого водовідведення, км								
<i>всього</i>	283,8	284,5	167	167	67,7	67,7	76,9	88
<i>ветхі та аварійні</i>	104,1	104,1	34,03	34,1	29,2	29	24,4	26,9
<i>замінено</i>	0	0,21	0,07	0,03	0,09	0,14	0,02	0,26
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	2,94	2,5	1,06	0,9	0,53	0,5	3,67	3,5
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	868,9	0	2 008,3	4 827,4	239,6	1 284,7	1 567,4	4 016,52

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	6,75	1,28
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,70	0,64
3.	Інші заходи	0,07	0,27
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		8,51	2,19

Загальна вартість здійснених заходів ліцензіатами НКРЕКП у 2022 році складала: КП «Черкасиводоканал» - для систем водопостачання – 9,97 млн грн (8,38 млн грн у 2021 році), для систем водовідведення – 0,2 млн грн (6,65 млн грн у 2021 році); КП «Уманьводоканал» - для систем водопостачання – 0,3 млн грн (1,9 млн грн у 2021 році), для систем водовідведення – 0,25 млн грн (1,4 млн грн у 2021 році).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	28,3	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	16,3	0
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,6	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	15,1	0

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	55,7	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	11,0	0
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	28,3	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	16,3	0
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	28,3	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	16,3	0
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	31,1	0
	<i>бактеріологічні показники</i>	12,8	0

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області.

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Ватутіне, м. Золотоноша	Загальна жорсткість, залізо загальне
м. Городище, смт Маньківка	Загальна жорсткість
м. Кам'янка	Фтор
м. Тальне	Загальна жорсткість, залізо загальне, нітрати
м. Чигирин	Органолептичні показники, залізо загальне
смт Катеринопіль	Залізо загальне
смт Чорнобай	Залізо загальне, марганець

Охорона природних водойм

Таблиця 5.23.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	72,96	68,75
нормативно чистих без очищення	34,11	30,10
нормативно очищених	35,74	34,98
недостатньо очищених	3,05	3,64
неочищених	0,06	0,03
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	7,344	7,03
нормативно чистих без очищення	1,468	1,63
нормативно очищених	2,791	2,64
недостатньо очищених	3,011	2,73
неочищених	0,074	0,03

Таблиця 5.23.6

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
Водойми I-ї категорії:		
<i>за санітарно-хімічними показниками</i>	11	0
<i>за мікробіологічними показниками</i>	11	0
Водойми II-ї категорії:		

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
за санітарно-хімічними показниками	10	0
за мікробіологічними показниками	11	0

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Для забезпечення водопостачанням населення Черкаської області є дві групи водозаборів: з поверхневих вод та підземних джерел. Водопостачання з поверхневих вод здійснюється 3-ма підприємствами: КП «Водопостачання та водовідведення» Звенигородської міської ради – забір води проводиться з р. Гнилий Тікич; КП «Водопостачання та водовідведення» Корсунь-Шевченківської міської ради – забір води проводиться з р. Рось; КП «Черкасиводоканал» Черкаської міської ради – забір води проводиться з Кременчуцького водосховища. Водопостачання іншими підприємствами здійснюється з підземних джерел.

Централізоване водопостачання та водовідведення населених пунктів забезпечують 57 підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення.

Більшість сільських населених пунктів області забезпечені питною водою із власних артезіанських свердловин та колодязів.

У 2022 році, в порівнянні з попереднім роком, по підприємствах питного водопостачання та централізованого водовідведення області зменшилися об'єми забору води на господарсько-питні потреби.

Господарсько-побутові стічні води в м. Черкасах подаються для очистки на очисні споруди ПРАТ «Азот», стоки м. Звенигородки – на очисні споруди м. Ватутіно. Водовідведення міст Городище, Шпола, Жашків, Корсунь-Шевченківське, смт. Драбів здійснюється у вигрібні ями, з них спецавтотранспортом направляються на поля фільтрації та асенізаційні ділянки.

Загалом якість води, яка подається централізовано, відповідає нормам і залежить від якості води в джерелах водопостачання, ефективності її очищення та знезараження, санітарно-технічного стану споруд та водопровідних мереж.

У 2022 році незначні відхилення показників якості питної води виявлено по: Ватутінське КВП «Водоканал» (по вмісту амонію, заліза), КП «ВУЖКГ» смт Чорнобай (по вмісту заліза, кальцію, аміаку незначне перевищення норми), КП «Комунальник» м. Городище (по вмісту заліза, нітратів).

У стічних водах мереж централізованого водовідведення міст Ватутіне, Золотоноша, Кам'янка, Сміла, Умань та селищі міського типу Чорнобай перевищено показники вмісту азоту амонію.

Підприємства водопостачання та водовідведення області слідкують за показниками проб води та підтримують в межах норми запаси реагентів і реактивів для її знезараження.

За рахунок бюджетних коштів у 2022 році було проведено:

- ✓ КП «Водоканал» Тальнівської міської ради гідроочищення свердловин – 220,0 тис. грн, придбано 3 генератори – 442,0 тис. грн, каналізаційний насос із шафою управління – 384,1 тис. грн, придбано різьбонарізну машинку – 31,7 тис. грн, та встановлено вузли комерційного обліку в багатоповерхівках – 372,8 тис. грн;

- ✓ Христинівському ВУЖКГ передано на баланс дві свердловини та лінійні мережі системи водопостачання та водовідведення Державного підприємства Дослідне господарство «Христинівське» Інституту розведення і генетики тварин НААН;
- ✓ Здійснено ремонт 400 метрів водопровідної мережі та 200 метрів каналізаційної мережі на загальну суму 170,7 тис. грн;
- ✓ З метою забезпечення безперебійного надання послуг з централізованого водопостачання придбано генератор АКСА моделі APD200A, вартістю 1 000,4 тис. грн та трансформатора масляного ТМ 250/10-04 вартістю 120,0 тис. грн;
- ✓ Жашківським ВУЖКГ проведено капітальний ремонт відсікаючої задвижки d-300 на КНС № - 10,0 тис. грн, встановлено загальнобудинкові лічильники води – 7,0 тис. грн, встановлено лічильник води на водозаборі – 30,0 тис. грн, встановлено високовольний роз'єднувач на підстанції КНС - 10,0 тис. грн;
- ✓ Протягом 2022 року КП «ВодГео» Смілянської міської ради проводилась робота з модернізації (заміни) насосних агрегатів водопровідно-каналізаційних насосних станцій м. Сміла.

Для забезпечення споживачів якісними послугами з водопостачання та водовідведення та покращення функціонування підприємства, на КП «Уманьводоканал» була проведена наступна робота:

- за рахунок інвестиційних коштів виконано роботу по винесенню за межі будівельного майданчика двох ниток напірних трубопроводів від КНС «Челюскінців», загальною протяжністю – 297 м;
- проведено ремонтні роботи в приміщенні лабораторії питної води на ВНС 4 підйому. Крім цього, придбано новий сучасний прилад кондуктометр/солемір лабораторний, високоточний MP 515 та тест-системи для проведення мікробіологічних досліджень питної води. Загальна вартість обладнання становить 250 тис. грн (без ПДВ);
- відремонтовано та замінено 647,8 м водопроводу та 262 м мереж водовідведення (з них 204 м.п. аварійного каналізаційного колектора від КНС 1 до КНС 2);
- для поліпшення якості води, проведено виробничі випробування та впроваджено нову технологічну схему знезараження води, що дозволило покращити санітарно-епідеміологічні показники води та зекономити використання гіпохлориту натрію на 40%;
- на ВНС «Піківець» встановлено промислову установку для знезараження води гіпохлоритом натрію.

За інформацією Головного управління Держпродспоживслужби в Черкаській області, спалахів інфекційних захворювань населення області, пов'язаних із використанням питної води з централізованих джерел водопостачання, у 2022 році не реєструвалося.

5.24 Чернівецька область

Чернівецькою обласною державною адміністрацією (Чернівецькою обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 60,461 млн м³ води, що на 2,812 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 30,780 (менше на 0,928) млн м³, зокрема на господарсько-питні потреби - 8,801 (більше на 0,386) млн м³, на виробничі - 21,080 (менше на 0,637) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано 4,594 (більше на 0,837) млн м³ води (табл. 5.24.1, рис. 5.24.1).

Таблиця 5.24.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	63,273	60,461	-2,812
	<i>поверхневої</i>	56,185	52,833	-3,352
	<i>підземної</i>	7,088	7,628	+0,54
2	Використання води, млн м³			
	всього	31,708	30,780	-0,928
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	8,415	8,801	+0,386
	<i>на виробничі потреби</i>	21,717	21,080	-0,637
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,266	0,192	-0,074
	<i>на зрошення</i>	0,754	0,261	-0,493
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	3,757	4,594	+0,837
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	2,539	2,622	+0,083
	<i>на виробничі потреби</i>	0,838	1,806	+0,968
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,256	0,165	-0,091
	<i>на зрошення</i>	0,124	0,001	-0,123
	<i>на інші потреби</i>	-	-	-

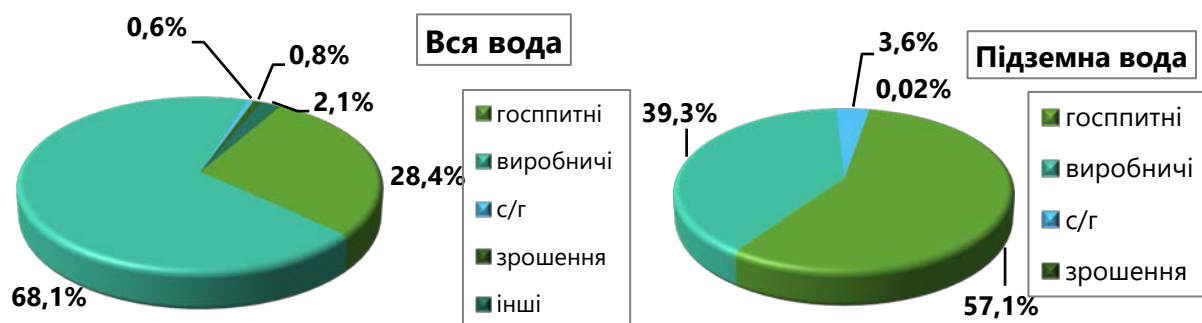

Рис. 5.24.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання Чернівецької області використовується вода з поверхневих джерел - ріки Прут, Сірет та Дністер, а також підземні води.

На території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості, відповідно до наданої інформації.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році, відповідно до наданої інформації, забезпеченість населених пунктів області була такою (табл. 5.24.2):

▪ **централізоване водопостачання** - 10 міст (90,9 %), 7 смт (87,5 %), 16 сіл (4,0 %). Централізоване водопостачання було відсутнє у м. Вашківці, у смт Красноільськ та у 382 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - 9 міст (81,8 %), 7 смт (87,5 %), 10 сіл забезпечено *локальним водовідведенням*. Централізоване водовідведення було відсутнє у 2 містах (Вашківці, Герца), у смт Красноільськ та у всіх 398 селах.

Таблиця 5.24.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	11	10	9
<i>смт</i>	8	7	7
<i>села</i>	398	16	-
Разом	417	33	16

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.24.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах - 272,4 тис. осіб (70,2 %), у смт - 34,3 тис. осіб (70,7 %), у селах - 17,2 тис. осіб (3,8 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах - 255,8 тис. осіб (65,9 %), у смт - 15,3 тис. осіб (31,5 %).

Таблиця 5.24.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	388,2	272,4	255,8
<i>смт</i>	48,5	34,3	15,3
<i>села</i>	453,2	17,2	-
Разом	889,9	323,9	271,1

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

- цілодобове водопостачання - 99,3 % населених пунктів та 96,3 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину не змінилось: у містах - 180; у смт - 135; у сільських населених пунктах - 65 л/добу;

➤ кількість вуличних колективних установок - 59 (не змінилась); відсоток населення, що споживає з них воду - 0,19 % (не змінився).

Протягом 2022 року подача питної води з систем централізованого водопостачання здійснювалась за графіком у наступних населених пунктах: м. Герца – 3 години на добу (у 2021 році - 3 год/добу); м. Сторожинець - 14 годин на добу (у 2021 році - 11,5 год/добу).

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 37, з них поверхневих - 5; кількість свердловин дорівнювала - 280. Потреба у додатковій потужності водозаборів - 31,3 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.24.2):

- ✓ піднято води - 27,54 млн м³;
- ✓ очищено – 16,89 млн м³ або 61,3 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 23,40 млн м³ або 85 %;
- ✓ реалізовано - 10,54 млн м³ або 38,3 %;
- ✓ знезаражено - 27,54 млн м³ або 100 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати - 17,00 млн м³ або 61,7 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста - 27,14 млн м³ або 98,5 % від загального обсягу; смт - 0,31 млн м³ або 1,1 %; сільські населені пункти - 0,10 млн м³ або 0,4 %.

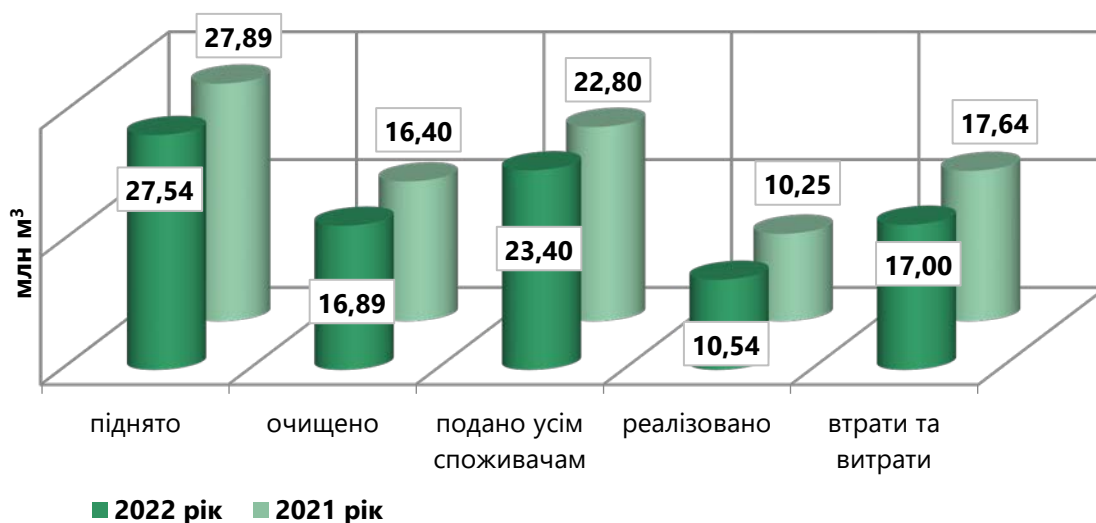

Рис. 5.24.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 28,88; за категорією «населення» - 21,63 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 67 (фактична потужність - 201,6 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 109 одиниць, з них заміни потребували 30 або 27,5% насосів, було замінено протягом року - 2 або 6,7 % від потреби (рис. 5.24.3).

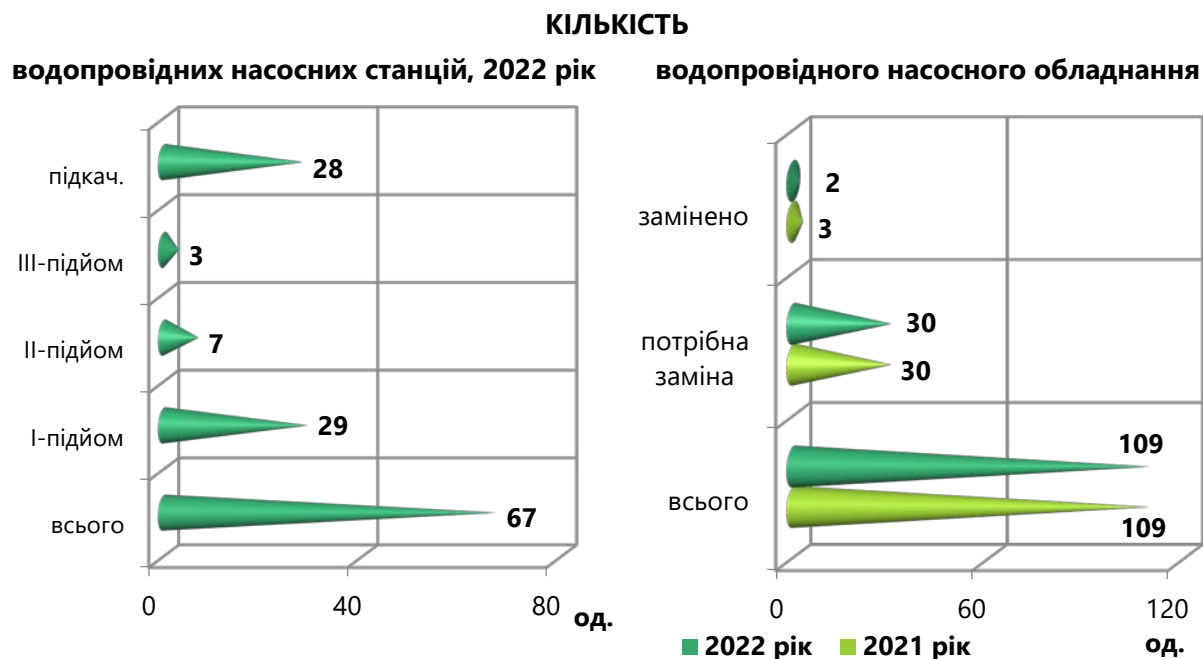

Рис. 5.24.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила - 941,8 км, з них ветхих та аварійних – 230,5 км або 24,5 %; протягом року було замінено 10,77 км або 4,7 % від потреби (рис. 5.24.4). Показник аварійності мереж зменшився з 4,16 до 3,41 аварії на 1 км мережі.

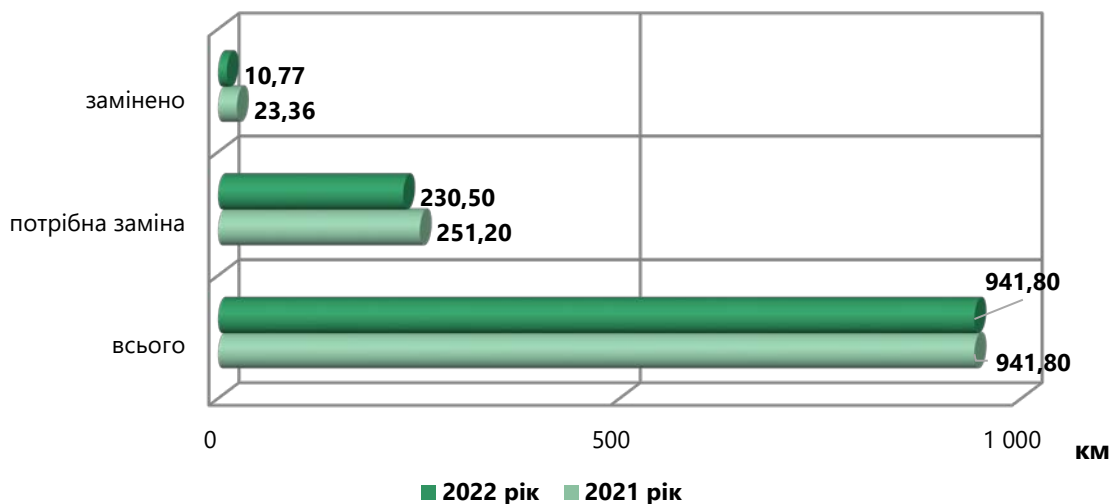

Рис. 5.24.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 24 з сумарним об'ємом - 101,2 тис. м³; водонапірні башти - 28 з сумарним об'ємом - 14,7 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води - 3,06 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився з 17,9 до 18,2 %; квартир – залишився на рівні минулого року – 90,7 %.

Системи централізованого водовідведення

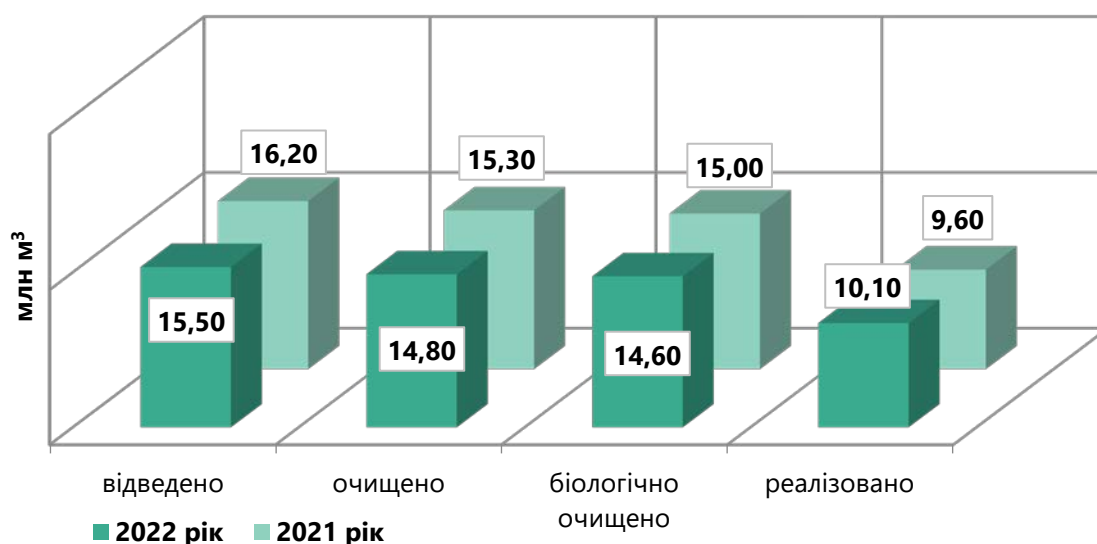
У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину залишилось на рівні минулого року: у містах - 170; у смт - 130; у сільських населених пунктах - 60 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.24.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 10,1 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 15,5 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 14,8 млн м³ або 95,5 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 14,6 млн м³ або 94,2 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 15,3 млн м³ або 98,7 % від їх загальної кількості; у смт - 0,2 млн м³ або 1,3 %.

Рис. 5.24.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

➤ 31 НС (загальна фактична потужність - 55,2 млн м³/рік); 69 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 16 або 23,2 % насосів, заміна насосів не проводилась;

➤ 26 очисних споруд (загальна фактична потужність - 36,0 млн м³/рік), з них 6 потребували реконструкції; реконструкція очисних споруд не проводилась (рис. 5.24.6).

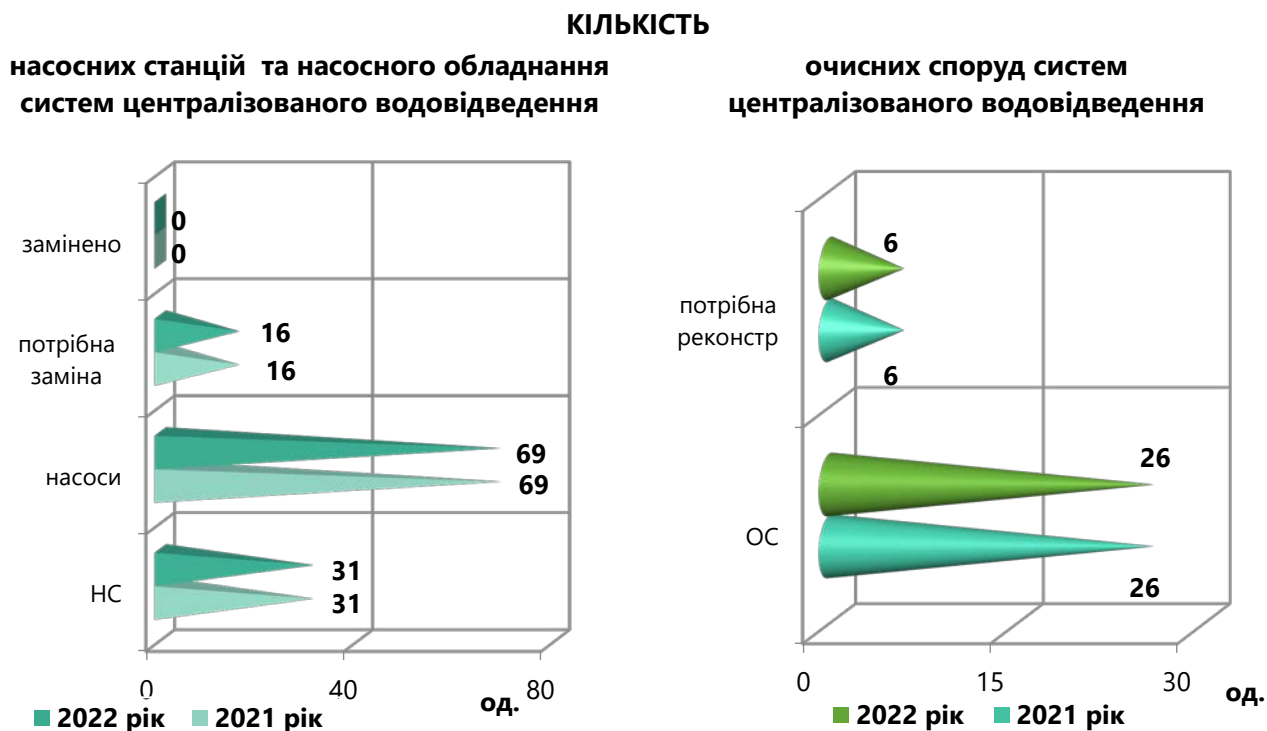

Рис. 5.24.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність - 580,5 км, з них ветхих та аварійних - 180,9 км або 31,2 %; протягом року було замінено 3,7 км або 2,0 % від потреби (рис. 5.24.7). Показник аварійності мереж зменшився з 3,4 до 2,96 аварії на 1 км мережі.

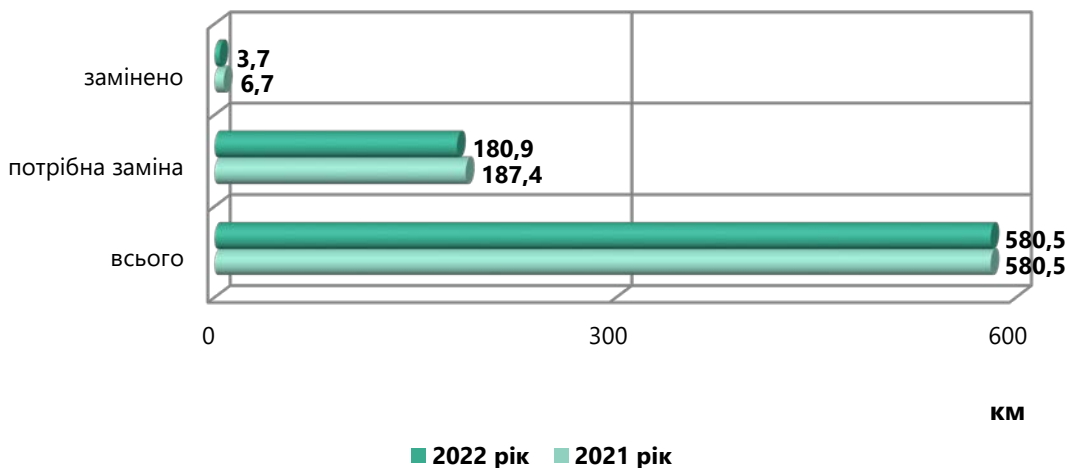

Рис. 5.24.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

- ▶ у системах водопостачання знизились з 30,53 до 29,69 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 1 338,0 до 1 078,2 кВт год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення знизилась з 6,69 до 6,62 млн кВт·год/рік; питомі витрати зросли з 413,2 до 656,7 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась - з 29 398,1 до 37 723,3 тис. грн; в системах водовідведення - з 6 637,5 до 7 053,6 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	11,98	11,98	8,652	8,652
максимальні	53,37	53,37	42,41	47,70
<i>для населення</i>				
мінімальні	11,70	11,70	8,652	8,652
максимальні	47,56	47,56	33,62	39,10
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	11,52	12,99	7,64	8,62
максимальна	66,98	54,14	35,95	50,41
середня	20,89	26,43	8,854	9,98
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	58,3	60,7	93,4	95,9
<i>для населення</i>	63,4	62,1	89,5	92,5

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 21 підприємство (у 2021 році - 22 підприємств), в тому числі 1 спеціалізоване комунальне, 20 багатогалузевих комунальних. До комунальної форми власності у 2022 році належало 20 підприємств; до державної - 1.

Базове підприємство області - КП «Чернівціводоканал».

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	КП «Чернівці-водоканал»		КП «Хотинтепло-мережа Хотинської міської ради»		ДКП Управління «Тепловодоканал» м.Новодністровськ	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн м³/рік						
<i>піднято</i>	26,1	25,7	0,279	0,293	0,414	0,377
<i>очищено</i>	16,1	16,5	0,256	0,273	-	-
<i>подано усім споживачам</i>	20,8	21,5	0,256	0,273	0,414	0,377
<i>реалізовано</i>	9,2	9,2	0,194	0,172	0,315	0,284
<i>втрати та витрати</i>	12,0	12,3	0,062	0,068	0,099	0,066
Водопровідні мережі, км						
<i>всього</i>	430,7	430,9	79,0	79,0	19,0	19,0

Показники	КП «Чернівці-водоканал»		КП «Хотинтепло-мережа Хотинської міської ради»		ДКП Управління «Тепловодоканал» м.Новодністровськ	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
<i>ветхі та аварійні</i>	136,2	136,2	4,9	4,7	6,8	6,8
<i>замінено</i>	2,6	1,7	7,8	0,3	-	-
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	27,749	26,371	0,568	0,683	0,665	0,668
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	27 251,6	33 055,6	254,4	285,4	1 315,1	2 418,8
ВОДОВІДВЕДЕННЯ						
Обсяги стоків, млн м³/рік						
<i>реалізовано</i>	8,8	9,0	0,08	0,05	0,25	0,25
<i>відведено</i>	15,4	14,4	0,08	0,06	0,49	0,27
<i>очищено</i>	14,8	14,8	0,08	0,06	0,49	0,27
<i>біологічно очищено</i>	14,6	13,9	0,08	0,06	0,49	0,27
<i>доочищено</i>	-	-	-	-	-	-
Мережі централізованого водовідведення, км						
<i>всього</i>	303,8	304,1	13,4	13,4	16,1	16,1
<i>ветхі та аварійні</i>	107,9	107,9	0,5	0,3	-	-
<i>замінено</i>	0	0,28	0	0,33	-	-
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	6,11	6,11	0,001	0,004	0,257	0,268
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	6 096,0	6 120,0	-	4,0	511,4	825,0

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Будівництво нових об'єктів	3,0	-
2.	Завершення будівництва об'єктів	0,5	-
3.	Реконструкція і модернізація об'єктів	15,3	2,8
4.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	4,8	23,2
5.	Розвиток виробничо-експлуатаційних баз	1,2	0,3
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		24,8	26,3

Загальна вартість здійснених заходів ліцензіатом НКРЕКП – КП «Чернівціводоканал» у 2022 році складала: для систем водопостачання – 21,3 млн грн (8,4 млн грн у 2021 році), для систем водовідведення – 26,3 млн грн (5,3 млн грн у 2021 році).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0,4	-
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,1	0,06
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	0,5	-
	<i>бактеріологічні показники</i>	2,3	0,06
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	7,2	3,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	11,4	8,4
Системи питного водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	1,7	0,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	3,5	0,3
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	1,8	0,3
	<i>бактеріологічні показники</i>	3,6	0,3
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	-	-
	<i>бактеріологічні показники</i>	1,8	-

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області: у м. Вижниця, м. Сокиряни - за мікробіологічними; у м. Чернівці - за фізико-хімічними та мікробіологічними показниками.

Охорона природних водойм

Таблиця 5.24.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	38,330	33,601
нормативно чистих без очищення	21,990	18,014
нормативно очищених	14,964	14,527
недостатньо очищених	0,547	0,573
неочищених	0,829	0,488
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	18,428	15,454
нормативно чистих без очищення	2,348	0,087
нормативно очищених	14,742	14,394
недостатньо очищених	0,467	0,491
неочищених	0,824	0,482

Таблиця 5.24.6

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
Водойми I-ї категорії:		
за санітарно-хімічними показниками	-	-
за мікробіологічними показниками	5,7	3,3
Водойми II-ї категорії:		
за санітарно-хімічними показниками	2,1	3,6
за мікробіологічними показниками	7,2	11,8

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Департаментом систем життєзабезпечення обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) (далі – Департамент) розроблено Комплексну програму «Питна вода Чернівецької області на 2023-2026 роки), яка затверджена розпорядженням обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 02 травня 2023 р. №317-р.

Через відсутність фінансування основні завдання та заходи соціально-економічного розвитку на 2022 рік у галузі виконано не в повному обсязі.

Разом з тим, у 2022 році завершено приєднання Магальянської територіальної громади до централізованого водопостачання, для цього за приватні кошти побудовано 2,6 км водопровідних мереж вартістю **3 млн грн**. Розроблено проектно-кошторисну документацію на будівництво електричних мереж водопроводу с. Комарів-Майорка Дністровського району. За рахунок державного фінансування (**515,1 тис. грн**) проведено ремонт водопровідної мережі в смт Кострижівка Чернівецького району.

КП «Чернівціводоканал» завершено роботи на наступних об'єктах:

1. Заміна аварійних ділянок водопровідних мереж 1,7 км (**1 515,5 тис. грн**).
2. Заміна засувок на водопровідних мережах 45 шт. (**905,1 тис. грн**).
3. Прочищення колекторів та мереж централізованого водовідведення 1,8 км, приймальних камер КНС та колодязів 6 шт. (**23 262,0 тис. грн**).
4. Заміна аварійних ділянок мереж централізованого водовідведення 0,280 км (**324,6 тис. грн**).
5. Чистка та промивання відстійників, підживлювальних, інфільтраційних басейнів на ВНС Очерет Магала, Біла 10 шт. (**668,0 тис. грн**).
6. Чистка та промивання відстійників РЧВ ВНС 2 –го підйому «Вікно», РЧВ «Щубранець», РЧВ «Попова» 10 шт. (**1 657,3 тис. грн**).
7. Прокачування свердловин, колодязів «Очерет», «Рогізна», «Магала» 28 шт. (**280,0 тис. грн**).
8. Підводно-технічні роботи на ВНС 1-го підйому «Митків» 3 од. (**1 210,9 тис. грн**).

Крім цього, КП «Чернівціводоканал» в м. Чернівці виконано наступні роботи: замінено 45 шт. засувок на водопровідних мережах, 65 шт. пожежних гідрантів, промито 10 шт. відстійників, підживлювальних, інфільтраційних басейнів на ВНС «Очерет», «Магала», «Біла», прочищено 6 шт. відстійників на резервуарах чистої води на ВНС «Вікно», ВНС «Щубранець» та РЧВ «Попова», прочищено 28 свердловин на ВНС «Очерет», «Рогізна» та «Магала», проведено підводно-технічні роботи на ВНС «Митків» водогону «Дністер-Чернівці». Завершено капітальний ремонт вторинного

відстійника на міських очисних спорудах водовідведення, обсяг фінансування становив **2,8 млн грн**; реконструкцію водогону від ВНС «Очерет» до вул. Каштанової в м. Чернівці, обсяг фінансування становив **8,7 млн грн**; ремонт водопровідної мережі по вул. Дзержика до вул. Горіхівської у м. Чернівці, обсяг фінансування становив **6,6 млн грн**.

На розвиток водопровідного господарства суттєво впливає впровадження інвестиційного проєкту **«Реконструкція систем водопостачання у м. Чернівці» для проєкту муніципального водного господарства м. Чернівці, Стадія 1, відповідно до угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина, Кредитною установою KfW** – обсяг фінансування становить 17 млн євро. Бенефіціаром виступило КП «Чернівціводоканал».

Реалізація Проєкту дасть змогу зменшити використання електроенергії на 20-21 %, скоротити технологічні та невраховані втрати та витрати питної води на 24-25 %, передбачено заміну 25 % аварійних водопровідних та 15 % мереж централізованого водовідведення в м. Чернівці, внаслідок чого аварійність водопровідних мереж зменшиться на 9,8 %, знезараження та очищення води буде здійснено за стандартами ЄС (відмова від хлорування води дозволить 210,5 тис. споживачам (81,3 %) м. Чернівці користуватися якісною питною водою).

Одним із напрямків реалізації Проєкту є будівництво фабрики по виготовленню гіпохлориту натрію марки «А» в с. Вікно Чернівецького району, на цей час проводяться геологічні роботи, підрядною організацією закуплено за кордоном обладнання по виготовленню гіпохлориту натрію.

Для забезпечення технологічного обліку води активізовано процес оснащення комунальних підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення відповідними засобами обліку фактичного відпуску води в мережу. З необхідних 36 засобів обліку води в місцях її відпуску в мережу на комунальних підприємствах централізованого водопостачання встановлено 36 од. (100 %). Кількість наявних приладів технологічного обліку стічних вод складає 6 од. (66,7 %) при потребі 9 од.

Стан окремих водопровідних мереж та споруд не відповідає сучасним технічним умовам. Зокрема, 32,8 % насосно-силового обладнання водопровідних насосних станцій та очисних споруд працює з повним амортизаційним зношенням, що негативно впливає на якість питної води, призводить до погіршення рівня наданих споживачам послуг з централізованого водопостачання.

Проблемним для області залишається стан підприємств централізованого водовідведення. Кожна п'ята насосна станція систем централізованого водовідведення та третина насосних агрегатів відпрацювали нормативний строк експлуатації, 38 % колекторів та мереж систем централізованого водовідведення експлуатуються понад 40 років. Із 15 очисних споруд централізованого водовідведення комунальної власності 3 (20 %) – знаходяться у доброму стані, а саме: у містах Вижниця, Кіцмань та смт Кельменці, 5 (33,3 %) – у задовільному стані, а саме: у містах Чернівці, Новодністровськ, Сокиряни, смт Путила та Неполоківці, 7 (46,6 %) – у незадовільному стані, а саме: у містах Сторожинець, Новоселиця, Хотин, Заставна та в смт Глибока, Берегомет, Кострижівка. Особливо критична ситуація склалася у містах Сторожинець, Заставна та смт Кострижівка, де стічні води без повної очистки скидаються в річки та водойми, що викликає забруднення навколишнього природного середовища.

Основною причиною, пов'язаною із незадовільним станом очисних споруд систем централізованого водовідведення, і як наслідок, скид понаднормових забруднюючих речовин в акваторії річок та водойми області, є недостатнє фінансування за останні роки будівництва та реконструкції систем централізованого водовідведення.

Басейнове управління водних ресурсів річок Прут та Сірет, Новодністровське регіональне управління водних ресурсів експлуатації Дністровських водосховищ забезпечують контроль якості поверхневих вод у басейнах річок Дністер, Прут, Сірет та у Новодністровському водосховищі у місцях їх інтенсивного використання, скидів стічних вод та прикордонних ділянках за загально-санітарними, специфічними та радіологічними показниками.

Державною установою «Чернівецький обласний лабораторний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України», його районними структурними підрозділами та лабораторіями підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється постійний контроль за якістю питної води відповідно до ДСанПіН 2.2.4-171-10. Усього в межах Чернівецької області здійснюється нагляд в 55 створах постійного спостереження, в тому числі на водоймах I категорії водокористування (водойми для господарсько-питного водопостачання) встановлено 11 створів, на водоймах II категорії (рекреаційні водойми) – 44.

Департаментом щоквартально здійснюється моніторинг якості питної води централізованих систем водопостачання, стічних вод міських мереж та очисних споруд систем централізованого водовідведення, про що надається інформація Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України.

В області створено нормативні запаси знезаражуючих засобів і реагентів для очищення та знезараження питної води.

5.25 Чернігівська область

Чернігівською обласною державною адміністрацією (Чернігівською обласною військовою адміністрацією) надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел області було відібрано 64,43 млн м³ води, що на 37,77 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 55,58 (менше на 35,86) млн м³, в тому числі на господарсько-питні потреби – 19,39 (менше на 5,37) млн м³, на виробничі – 31,81 (менше на 30,80) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 24,50 (менше на 7,47) млн м³ води, в тому числі на господарсько-питні потреби – 19,393 (менше на 5,371) млн м³ (табл. 5.25.1, рис. 5.25.1).

Таблиця 5.25.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	102,2	64,43	-37,77
	<i>поверхневої</i>	60,26	31,12	-29,14
	<i>підземної</i>	41,94	33,31	-8,63
2	Використання води, млн м³			
	всього	91,44	55,58	-35,86
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	24,76	19,39	-5,37
	<i>на виробничі потреби</i>	62,61	31,81	-30,80
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	3,376	3,99	+0,614
	<i>на зрошення</i>	0,390	0,144	-0,246
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	31,97	24,50	-7,47
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	24,764	19,393	-5,371
	<i>на виробничі потреби</i>	3,396	1,746	-1,65
	<i>на сільськогосподарські потреби</i>	3,366	3,066	-0,30
	<i>на зрошення</i>	0,148	0,061	-0,087
	<i>на інші потреби</i>	0,296	0,234	-0,062

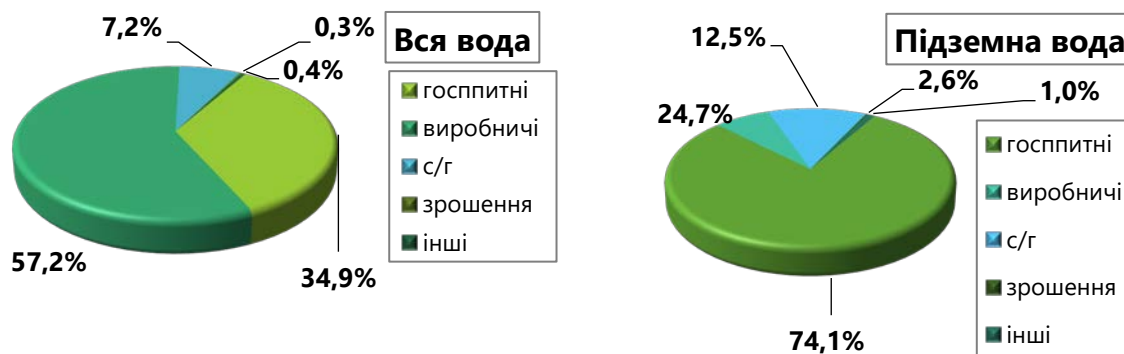

Рис. 5.25.1. Використання води на різні потреби у 2022 році

Для питного водопостачання області використовується вода з підземних водозаборів.

На території області відсутні населені пункти, які перебувають у маловодній місцевості, відповідно до наданої інформації.

Забезпеченість населених пунктів та населення системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році забезпеченість населених пунктів області, згідно до наданої інформації, залишилась на рівні 2021 року, та була такою (табл. 5.25.2):

▪ **централізоване водопостачання** - усі 16 міст, 28 смт (96,6 %), 194 села (13,3 %).
Централізоване водопостачання було відсутнє у смт Радуль та у 1 270 селах;

▪ **централізоване водовідведення** - 15 міст (93,8 %), 15 смт (51,7 %), 11 сіл (0,8%).
Централізоване водовідведення було відсутнє у м. Батурин, у 14 смт (Березна, Дігтярі, Дмитрівка, Добрянкa, Линовиця, Лосинівка, Мала Дівиця, Михайло-Коцюбинське, Олишівка, Понорниця, Радуль, Седнів, Срібне, Холми) та у 1 453 селах.

Таблиця 5.25.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	16	16	15
<i>смт</i>	29	28	15
<i>села</i>	1 464	194	11
Разом	1 509	238	41

Населення області було охоплено послугами таким чином (табл. 5.6.3):

✓ **централізованим водопостачанням**: у містах – 433,8 тис. осіб (84,8 %), у смт - 36 тис. осіб (40,7 %), у селах - 39 тис. осіб (12,7 %);

✓ **централізованим водовідведенням**: у містах – 322,6 тис. осіб (63 %), у смт - 23,2 тис. осіб (26,2 %), у селах - 7,0 тис. осіб (2,3 %).

Таблиця 5.25.3

Категорія населених пунктів	Чисельність населення, тис. осіб	Чисельність населення (тис. осіб), охопленого послугами:	
		централізованого водопостачання	централізованого водовідведення
<i>міста</i>	511,8	433,8	322,6
<i>смт</i>	88,4	36,0	23,2
<i>села</i>	306,0	39,0	7,0
Разом	906,2	508,8	352,8

Системи централізованого питного водопостачання

У 2022 році загальні показники водопостачання області були наступними:

➤ цілодобове водопостачання - 100 % населених пунктів та 100 % населення;

- питоме водоспоживання на 1 людину: у містах – 69,2; у смт - 64,9; у сільських населених пунктах - 62,2 л/добу - збільшилось порівняно з 2021 р.;
- кількість вуличних колективних установок - 850 (не змінилась);
- кількість колодязів - 775, відсоток населення, що споживає з них воду - 1,4 %.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів в області становила 230; кількість свердловин - 706. Потреба у додатковій потужності водозаборів - 5,05 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.25.2):

- ✓ піднято води – 21,6 млн м³;
- ✓ очищено – 12,5 млн м³ або 57,9 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 21,6 млн м³ або 100 %;
- ✓ реалізовано – 17,4 млн м³ або 80,6 %;
- ✓ знезараження - відсутнє;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 4,2 млн м³ або 19,4 %.

За населеними пунктами обсяги піднятої води становили: міста – 20,6 млн м³ або 95,4 % від загального обсягу; смт – 1,0 млн м³ або 4,6 %.

Рис. 5.25.2. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води становила: за категорією «усі споживачі» - 55,9; за категорією «населення» - 45,8 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 770 (фактична потужність - 41,73 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 791 одиниця, було замінено протягом року - 25 насосів (рис. 5.25.3).

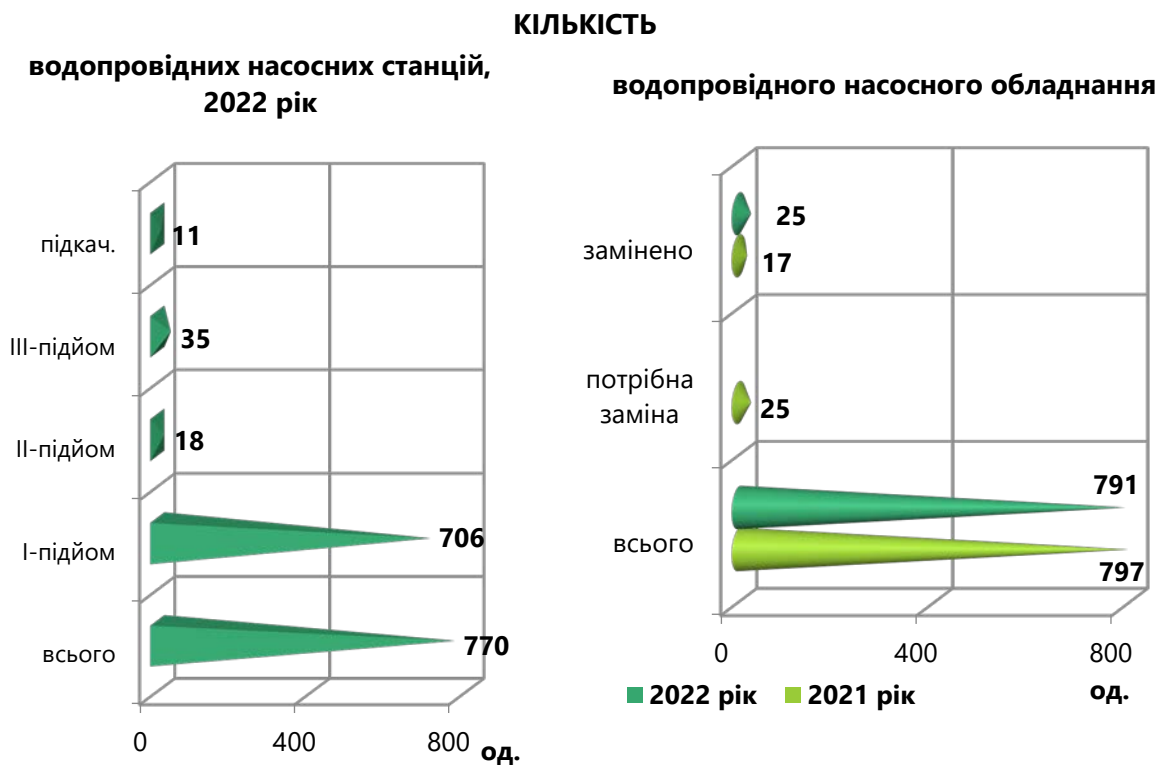

Рис. 5.25.3

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 2 200,9 км, з них ветхих та аварійних – 944,8 км або 42,9 %; протягом року було замінено 5,2 км або 0,3 % від потреби (рис. 5.25.4). Показник аварійності мереж зріс з 0,64 до 0,80 аварій на 1 км мережі.

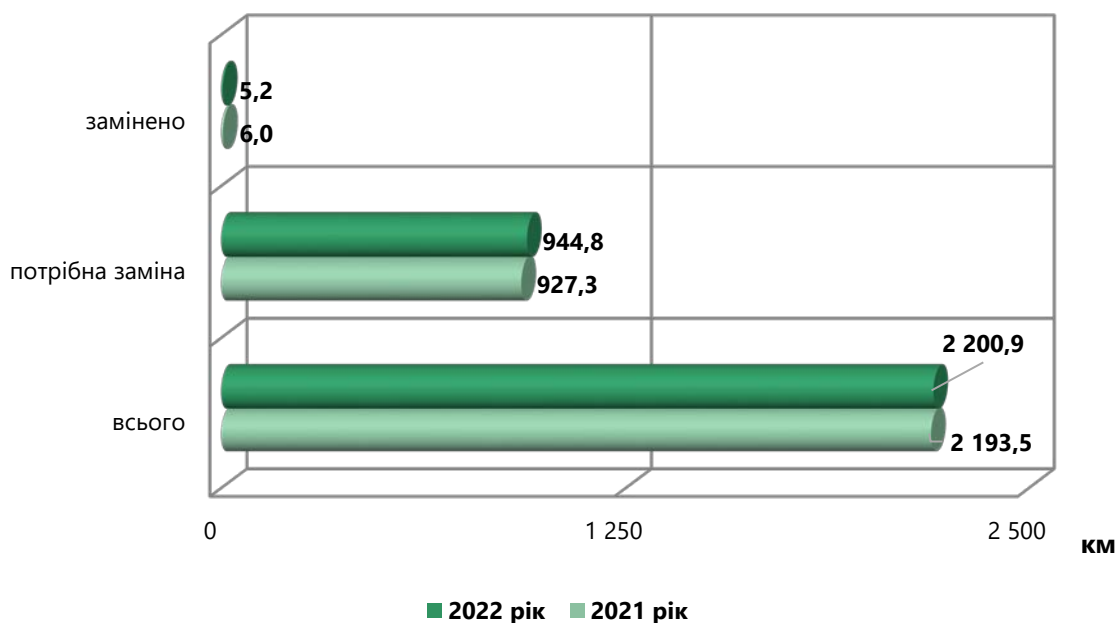

Рис. 5.25.4. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води в цілому по області налічували: резервуари чистої води - 30; водонапірні башти - 34 з сумарним об'ємом - 4,65 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року збільшився з 26,4 до 26,5 %; квартир – не змінився - 84,1 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році загальні показники водовідведення області були наступними:

➤ питоме водовідведення на 1 людину збільшилось порівняно з 2021 роком: у містах – 64,2; у смт - 61,8; у сільських населених пунктах - 53,8 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах централізованого водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.25.5):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 13,00 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 13,00 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди – 13,00 млн м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення – 12,50 млн м³ або 96,2 %.
- ❖ пройшло доочищення – 10,00 млн м³ або 76,9 %.

Найбільші обсяги стоків було відведено у містах – 12,8 млн м³ або 98,5 % від їх загальної кількості; у смт - 0,20 млн м³ або 1,5 %.

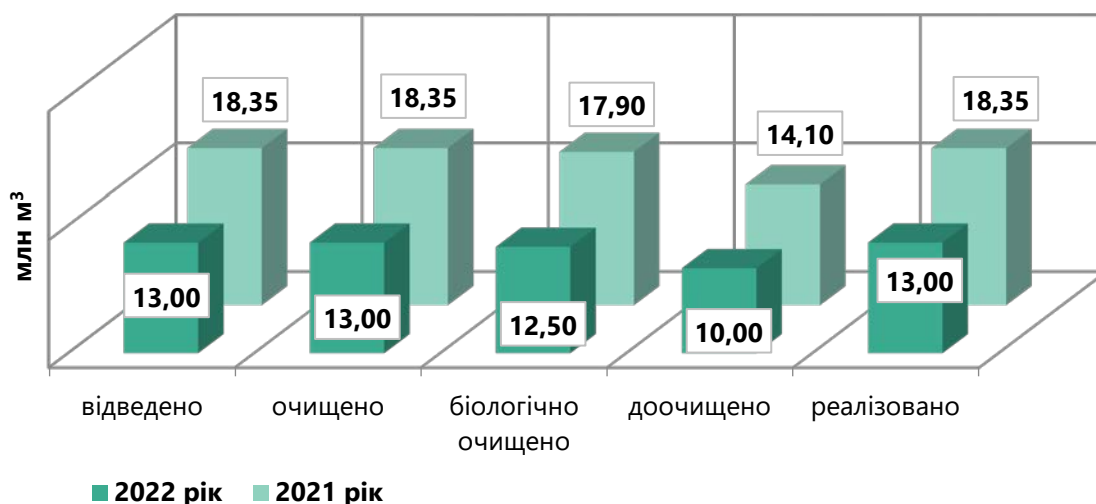

Рис. 5.25.5. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались:

- 98 НС (загальна фактична потужність - 24,5 млн м³/рік); 212 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 41 або 19,3 % насосів, було замінено протягом року 8 або 19,5 % від потреби;
- 19 очисних споруд (загальна фактична потужність – 18,8 млн м³/рік), з них 13 потребували реконструкції; реконструкція очисних споруд не проводилась (рис. 5.25.6).

КІЛЬКІСТЬ

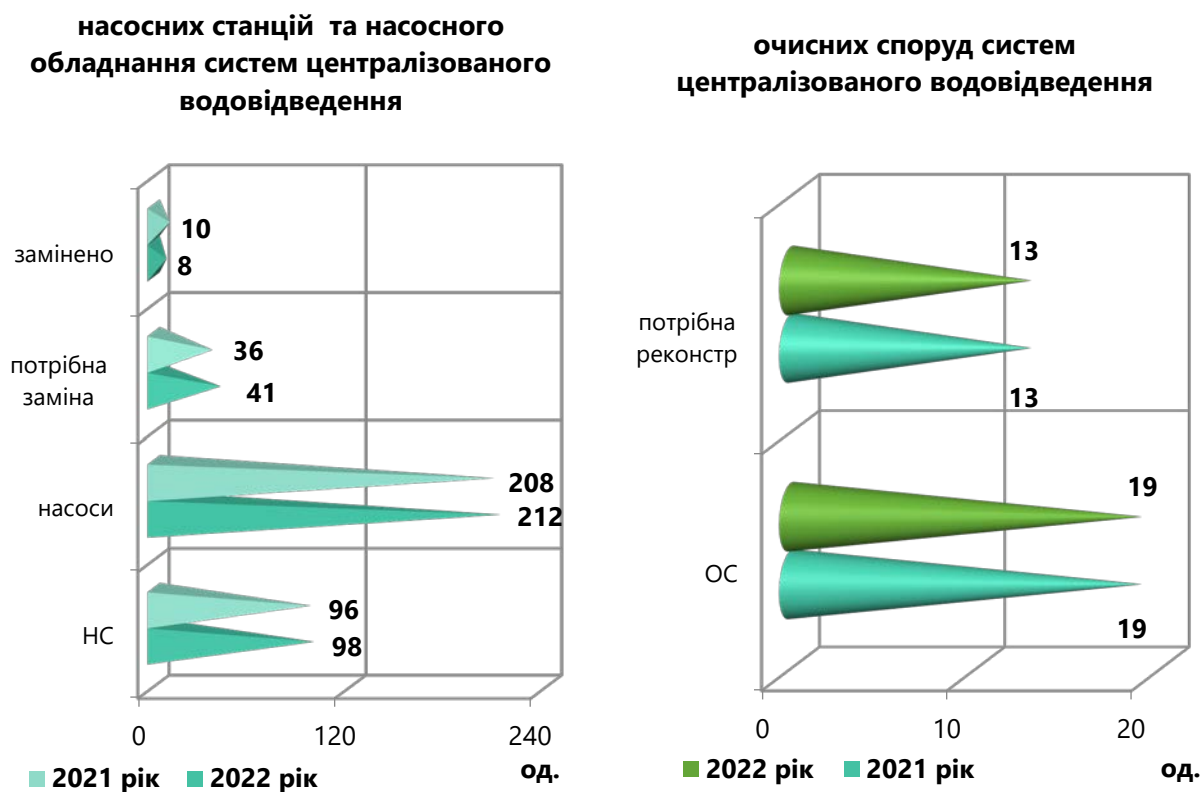

Рис. 5.25.6

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались: загальна протяжність - 793,5 км, з них ветхих та аварійних – 377,6 км або 47,6 %; протягом року було замінено 1,3 км або 0,3 % від потреби (рис. 5.25.7). Показник аварійності мереж зріс з 0,16 до 0,21 аварій на 1 км мережі.

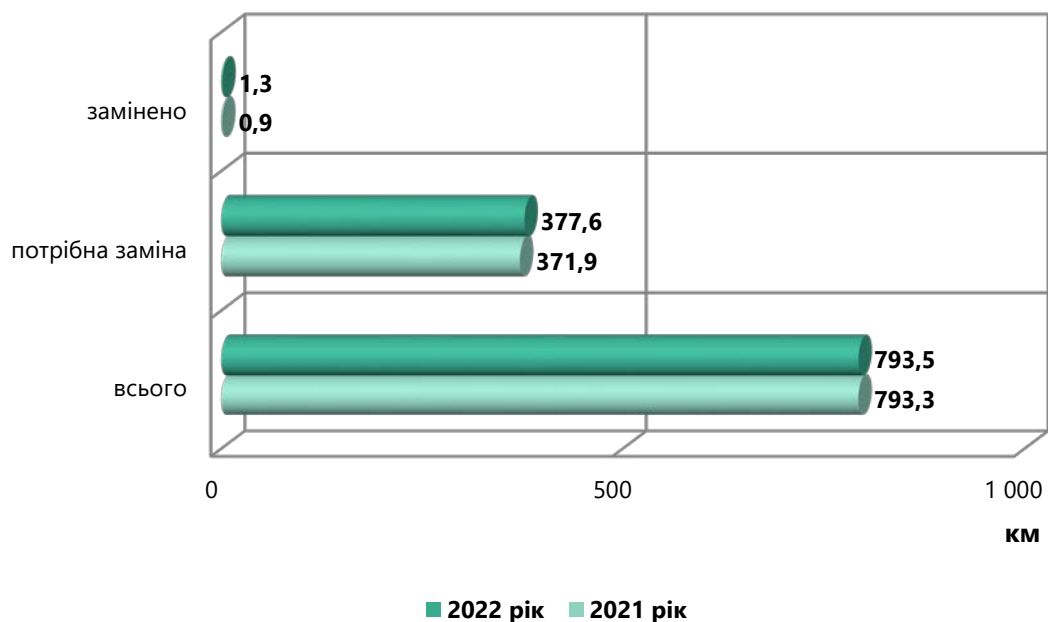

Рис. 5.25.7. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► у системах водопостачання знизилась з 16,4 до 13,4 млн кВт-год/рік; питомі витрати зросли з 602,9 до 688,6 кВт год/1000 м³ води;

► у системах водовідведення знизилась з 12,7 до 12,1 млн кВт-год/рік; питомі витрати зросли з 692,1 до 748,0 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах водопостачання збільшилась з 6 125,4 до 8 071,5 тис. грн; в системах водовідведення - з 5 939,3 до 6 689,4 тис. грн.

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для промисловості</i>				
мінімальні	10,01	13,49	15,35	15,35
максимальні	32,27	32,91	68,80	74,16
<i>для населення</i>				
мінімальні	10,01	13,49	15,35	15,348
максимальні	32,27	32,91	68,50	74,16
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	9,542	12,13	10,091	13,65
максимальна	29,696	38,63	69,108	93,93
середня	12,392	16,42	13,469	19,24
Відшкодування вартості послуг, %				
<i>для промисловості</i>	95,4	84,2	99,8	89,4
<i>для населення</i>	95,4	86,0	99,8	84,3

Підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в області надає 23 підприємства (у 2021 році - 23 підприємства), в тому числі 8 спеціалізованих комунальних, 15 багатогалузевих комунальних. До комунальної форми власності у 2022 році належало 20 підприємств; до іншої - 3.

Базове підприємство області - **КП «Чернігівводоканал»**.

Виробничі показники найбільших підприємств області

Показники	КП «Чернігів-водоканал»		КП «Ніжинське УВКГ»		КП «Прилуки тепло-водопостачання»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
ВОДОПОСТАЧАННЯ						
Обсяги води, млн м³/рік						
<i>піднято</i>	16,07	11,3	2,8	2,9	3,12	2,9
<i>очищено</i>	0,29	0,3	-	-	-	-
<i>подано усім споживачам</i>	15,97	11,2	2,8	2,9	3,07	2,9
<i>реалізовано</i>	13,78	9,6	2,1	2,2	2,18	2,0

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 р. Чернігівська область

Показники	КП «Чернігів-водоканал»		КП «Ніжинське УВКГ»		КП «Прилуки тепло-водопостачання»	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
<i>втрати та витрати</i>	2,29	1,7	0,8	0,7	0,9	0,9
Водопровідні мережі, км						
<i>всього</i>	560,1	560,3	274,5	274,5	198,6	198,6
<i>ветхі та аварійні</i>	257,52	260,1	134,9	134,9	76,6	76,6
<i>замінено</i>	0,84	1,0	0,46	0,36	0,5	0,35
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	8,85	6,2	2,05	2,05	2,19	2,05
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	3 825,0	5 496,0	707,7	2 032,0	1 075,74	444,2
ВОДОВІДВЕДЕННЯ						
Обсяги стоків, млн м³/рік						
<i>реалізовано</i>	14,14	9,8	1,75	1,5	1,29	1,2
<i>відведено</i>	14,14	9,8	1,75	1,5	1,29	1,2
<i>очищено</i>	14,14	9,8	1,75	1,5	1,29	1,2
<i>біологічно очищено</i>	14,14	9,8	1,75	1,5	0,95	0,8
<i>доочищено</i>	14,14	9,8	-	-	-	-
Мережі централізованого водовідведення, км						
<i>всього</i>	346,36	346,4	76,2	76,2	122,7	122,7
<i>ветхі та аварійні</i>	162,42	162,4	53,1	53,1	49,2	49,2
<i>замінено</i>	0,254	0,14	0,204	0,3	0	0
Витрати електроенергії, млн кВт-год/рік	8,28	6,5	1,50	1,4	1,759	1,68
Заборгованість за електроенергію, тис. грн	4 491,0	4 719,0	518,9	1 534,0	717,16	365,8

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	82,9	20,96
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	1,1	5,7
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		84,0	26,66

Загальна вартість здійснених заходів ліцензіатом НКРЕКП - КП «Чернігівводоканал» Чернігівської міської ради у 2022 році складала: для систем водопостачання – 1,9 млн грн (у 2021 році – 8,8 млн грн), для систем водовідведення – не проводились (у 2021 році – 13,5 млн грн).

Якість води джерел та систем питного водопостачання

№	Проби води, які не відповідали нормативам	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
Джерела водопостачання			
1	усі джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,6	28,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,8	1,4
2	підземні джерела централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	27,6	28,0
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,8	1,4
3	джерела децентралізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	28,2	29,7
	<i>бактеріологічні показники</i>	23,2	17,7
Системи водопостачання			
4	системи централізованого водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	14,6	13,5
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,9	3,8
5	водопровідні мережі:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	10,9	9,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	4,9	4,1
6	сільські системи водопостачання:		
	<i>санітарно-хімічні показники</i>	21,6	20,1
	<i>бактеріологічні показники</i>	9,0	5,3

У 2022 році якість питної води з систем централізованого водопостачання не відповідала встановленим нормативам у таких населених пунктах області.

Категорія населеного пункту	За показниками
м. Чернігів	ЗКФ, каламутність, залізо загальне
м. Сновськ	ЗКФ, фториди, залізо загальне
м. Ніжин	Органолептичні показники, залізо загальне, хлориди, сухий залишок, загальна жорсткість
м. Прилуки	ЗКФ, залізо загальне, амоній, фториди
м. Борзна, с. Воловиця, с. Хороше Озеро	ЗКФ, залізо загальне
м. Остер, смт Варва, с. Кинашівка, с. Грем'яч, с. Велика Загорівка, с. Дідівці, с. Сухополова, с. Виблі, с. Редьківка, с. Рудка, с. Семенягівка	Залізо загальне
м. Корюківка сmt Холми, с. Білошицька Слобода, с. Охрімівичі, с. Перелюб	ЗКФ, забарвленість, каламутність, залізо загальне
м. Бахмач сmt Куликівка с. Дачне, с. Івківці, с. Обичів, с. Кулишівка, с. Бакланова Муравійка, с. Вершинова Муравійка, с. Шибишинівка	ЗКФ
сmt Макошино	ЗКФ, забарвленість
сmt Дмитрівка	ЗКФ, <i>E.coli</i>
сmt Ладан	Фториди
сmt Линовиця сmt. Парафіївка	Залізо загальне, амоній
сmt Добрянка	ЗМЧ, ЗКФ, окиснюваність

Категорія населеного пункту	За показниками
смт Мала Дівиця	ЗКФ, каламутність, залізо загальне, амоній, загальна жорсткість
смт Талалаївка, смт Гончарівське с. Красний Колядин, с. Липове, с. Манжосівка, с. Плугатар, с. Понори, с. Стара Талалаївка с. Боромики, с. Брусилів, с. Клочків, с. Олишівка, с. Пакуль, с. Смолин, с. Снов'янка, с. Халявин	Каламутність, залізо загальне
смт Сосниця, с. Купчичі, с. Спаське	ЗКФ, каламутність
смт Лосинівка, с. Липів Ріг	Органолептичні показники, залізо загальне, фториди
смт. Михайло-Коцюбинське с. Світанок, с. Великий Зліїв, с. Тараса Шевченка, с. Андріївка, с. Киселівка, с. Кувечичі, с. Рівнопілля, с. Роїще	Органолептичні показники, залізо загальне
смт Ріпки	Органолептичні показники, залізо загальне, марганець, окиснюваність
с. Величківка, с. Стольне	ЗКФ, забарвленість, каламутність
с. Загребелля	ЗКФ, забарвленість, каламутність, амоній
с. Кудрівка, с. Кухарка	ЗКФ, забарвленість, залізо загальне
с. Миколаївка	Залізо загальне, фториди
с. Гнідинці	Забарвленість, осад, залізо загальне, фториди
с. Калиновиця, с. Озеряни	Забарвленість, залізо загальне
с. Харкове	ЗМЧ, ЗКФ, каламутність, залізо загальне
с. Вербівка	ЗМЧ, ЗКФ, органолептичні показники, залізо загальне
с. Малий Листвен	Органолептичні показники, залізо загальне, загальна жорсткість
с. Розсудів	Органолептичні показники, залізо загальне, окиснюваність
с. Хмільниця	ЗКФ, органолептичні показники, залізо загальне, жорсткість загальна
с. Слабин	ЗКФ, каламутність, залізо загальне, марганець
с. Петрушин	Органолептичні показники
с. Піски	Каламутність, запах, залізо загальне

Охорона природних водойм

Таблиця 5.25.5

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	67,77	41,63
нормативно чистих без очищення	47,57	27,28
нормативно очищених	5,70	13,61
недостатньо очищених	14,51	0,74
неочищених	-	-
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	18,0	13,18
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	4,10	12,54
недостатньо очищених	13,90	0,64
неочищених	-	-

Таблиця 5.25.6

Проби води, які не відповідали встановленим нормативам	2021 р.	2022 р.
Водойми I-ї категорії:		
за санітарно-хімічними показниками	-	4
за мікробіологічними показниками	1	1
Водойми II-ї категорії:		
за санітарно-хімічними показниками	16	12
за мікробіологічними показниками	10	13

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

За результатами діяльності за 2022 рік підприємства ВКГ отримали збиток в розмірі 112,7 млн грн (за 2021 рік прибуток становив 52,4 млн грн).

Загальна сума дебіторської заборгованості підприємств ВКГ порівняно з показниками 2021 року збільшилася майже в 3 рази і на 01 січня 2023 р. становила – 220,2 млн грн.

Дебіторська заборгованість за реалізовані послуги станом на 01 січня 2023 р. становила 78,8 млн грн. Найбільша питома вага в структурі дебіторської заборгованості за послуги – це борги населення – 93,0 % (73,3 млн грн).

Загальна сума кредиторської заборгованості підприємств у порівнянні з показниками 2021 року збільшилась на 64,3 % і на 01 січня 2023 р. становила 272,5 млн грн.

5.26 Місто Київ

Київською міською військовою адміністрацією надано наступні дані щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел для потреб міста відібрано 201,59 млн м³ води з природних джерел, що на 49,31 млн м³ менше, ніж у попередньому році (табл. 5.26.1). За інформацією, наданою СВКП «Київводфонд», упродовж 2022 року відібрано та використано на господарсько-питні потреби 0,97 млн м³ води з підземних джерел, що на 0,75 млн м³ менше, ніж у попередньому році.

Для питного водопостачання міста використовується вода з р. Дніпро та р. Десна, а також артезіанських свердловин Юрського та Сенман-келовейського водоносних горизонтів.

Таблиця 5.26.1

Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
Забір води з природних джерел, млн м³			
всього	250,90	201,59	-49,31
<i>поверхневої</i>	228,25	186,28	-41,97
<i>підземної</i>	22,65	15,31	-7,34

Системи централізованого питного водопостачання

Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у м.Київ та кількох прилеглих населених пунктах надає спеціалізоване підприємство - **ПрАТ «АК «Київводоканал»** (табл. 5.26.2).

Таблиця 5.26.2

Категорія населених пунктів	Кількість населених пунктів	Кількість населених пунктів, забезпечених:	
		централізованим водопостачанням	централізованим водовідведенням
<i>міста</i>	5	3	5
<i>смт</i>	3	3	3
<i>села</i>	9	5	9
Разом	17	11	17

Чисельність населення у містах, яке у 2022 році користувалось послугами ПрАТ «АК «Київводоканал», становило: централізованого водопостачання - 2 491,447 тис. осіб; централізованого водовідведення - 2 466,106 тис. осіб.

У 2022 році загальні показники водопостачання були наступними:

- цілодобове водопостачання - 100 % населених пунктів та 100 % населення;
- питоме водоспоживання на 1 людину - 74,0 л/добу.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів становила - 362, з них поверхневих - 5; кількість свердловин - 357.

Обсяги води в системі водопостачання у 2022 році становили (рис. 5.26.1):

- ✓ піднято води – 201,59 млн м³;
- ✓ очищено – 170,94 млн м³ або 84,8 % до обсягу піднятої води;
- ✓ подано усім споживачам – 186,06 млн м³ або 92,3 %;
- ✓ реалізовано – 137,85 млн м³ або 68,4 %;
- ✓ знезаражено – 201,59 млн м³ або 100 %;
- ✓ втрати та технологічні витрати – 63,74 млн м³ або 31,6 %.

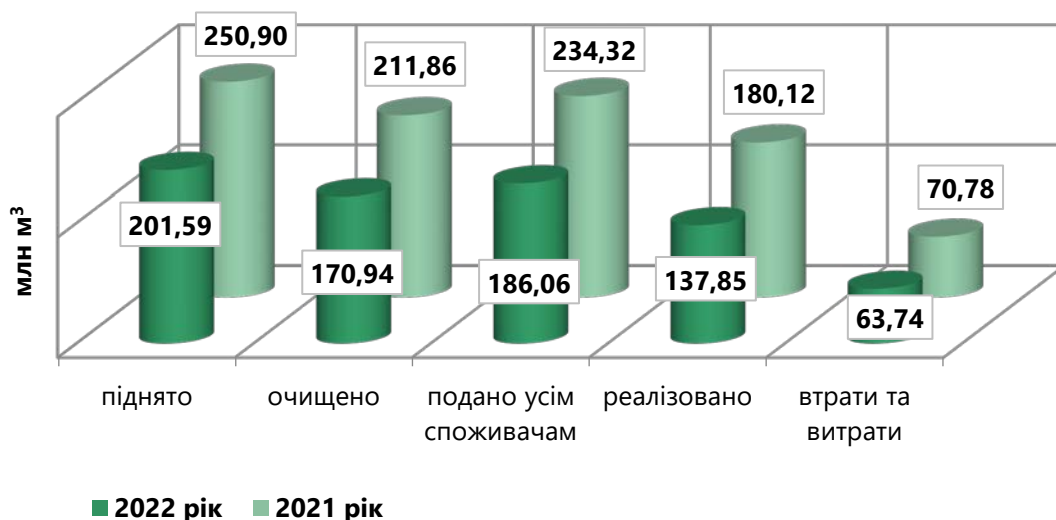

Рис. 5.26.1. Виробничі показники водопостачання

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна кількість - 77 (фактична потужність – 1 534,7 млн м³/рік); встановлене насосне обладнання - 277 одиниць, з них заміни потребували 173 або 62,5%, протягом року заміни насосів не відбувалось (рис. 5.26.2).

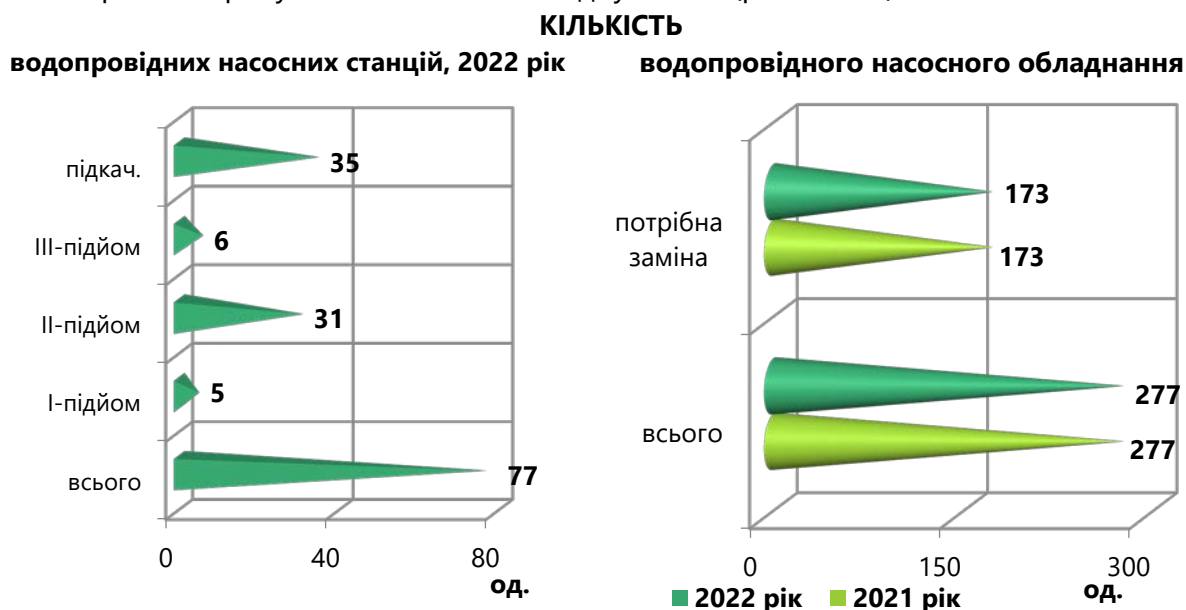

Рис. 5.26.2

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність становила – 4 344,88 км, з них ветхих та аварійних – 2 091,10 км або 48,1 %; протягом року було замінено 6,45 км або 0,3 % від потреби (рис. 5.26.4). Показник аварійності мереж знизився з 0,44 до 0,42 аварій на 1 км мережі.

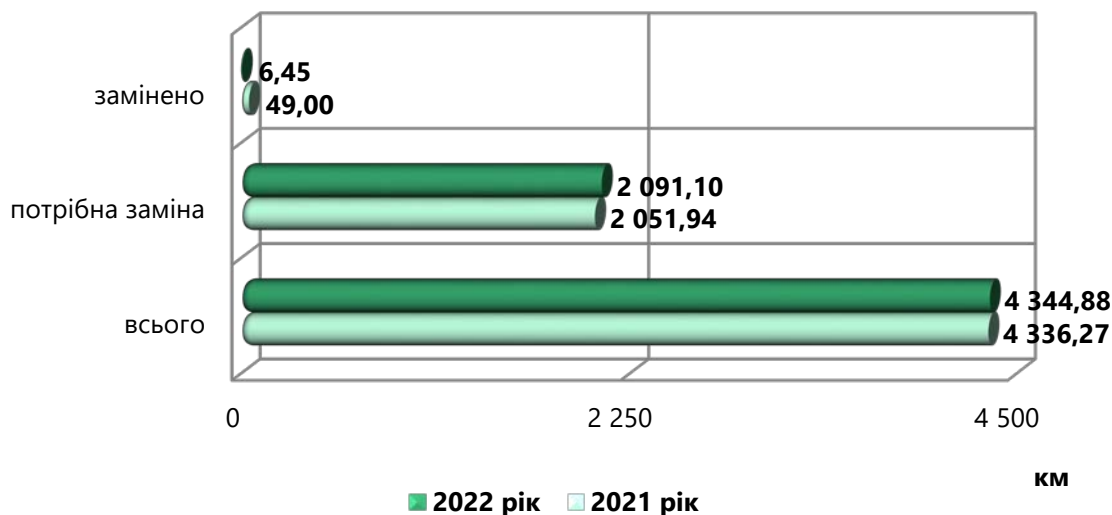

Рис. 5.26.3. Протяжність водопровідних мереж

Середньодобова подача питної води дорівнювала: за категорією «усі споживачі» - 509,75 тис. м³/добу; за категорією «населення» - 184,5 тис. м³/добу.

Споруди для зберігання питної води в цілому налічували: резервуари чистої води - 70 з сумарним об'ємом 425,7 тис. м³; водонапірні башти - 4 з сумарним об'ємом 0,6 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку протягом звітного року залишився на рівні попереднього року - 87,0 %; квартир - 88,0 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році питоме водовідведення на 1 людину зменшилось до 91 л/добу порівняно з 2021 роком (118 л/добу).

Обсяги стічних вод в системі водовідведення у 2022 році становили (рис. 5.26.4):

- ❖ реалізовано усім споживачам – 135,12 млн м³;
- ❖ відведено стічних вод – 212,48 млн м³;
- ❖ пройшло через очисні споруди - 212,48 млн м³ або 100 %;
- ❖ пройшло повне біологічне очищення - 212,48 млн м³ або 100 %.

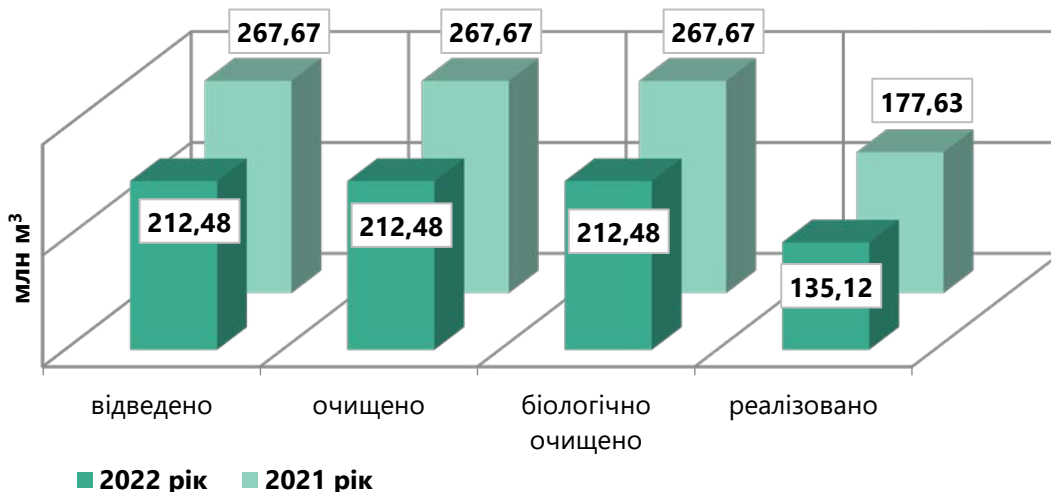

Рис. 5.26.4. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками:

- 34 НС (загальна фактична потужність – 212,46 млн м³/рік); 137 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 110 або 80,3 % насосів, протягом року заміна насосів не проводилась (рис. 5.26.5);
- 1 очисні споруди (загальна фактична потужність – 212,46 млн м³/рік), які потребують реконструкції.

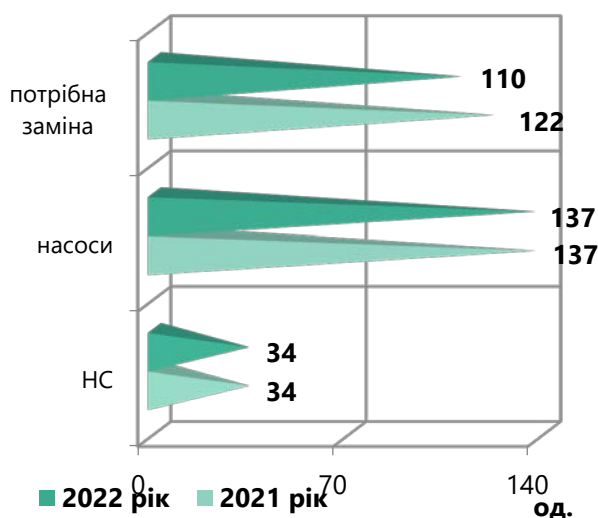

Рис. 5.26.5. Кількість насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 2 752,74 км, з них ветхих та аварійних - 822,55 км або 29,9 %; протягом року було замінено 2,46 км або 0,3 % від потреби (рис. 5.26.6). Показник аварійності мереж знизився з 0,032 до 0,02 аварії на 1 км мережі.

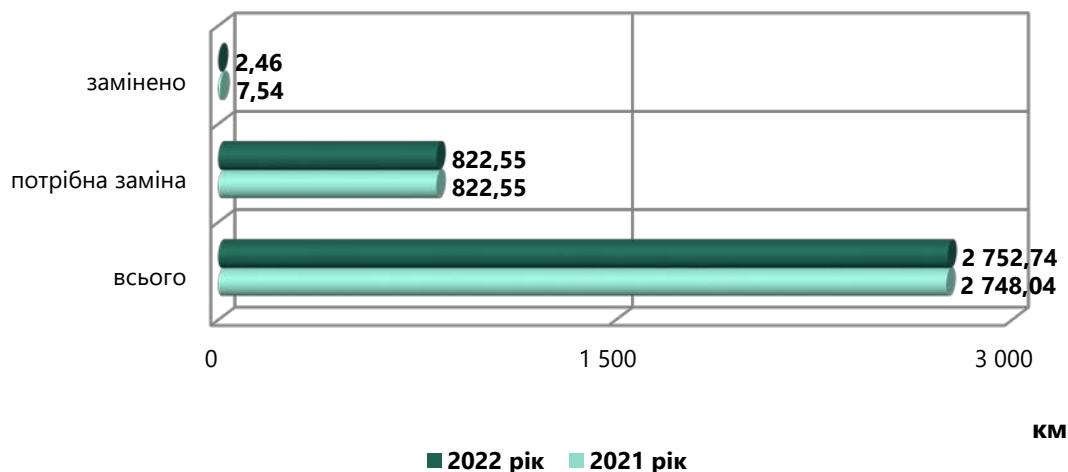

Рис. 5.26.6. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги водопостачання, грн/м³				
для промисловості	13,344	16,164	12,036	14,22
для населення	13,344	16,164	12,036	14,22
Собівартість послуг з водопостачання, грн/м³				
середня	10,63	14,644	8,73	11,747
Рівень відшкодування вартості послуг з водопостачання, %				
для промисловості	102,51	90,48	88,50	80,60
для населення	92,34	88,23	103,42	100,87

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

У 2022 році витрати електроенергії порівняно з попереднім роком:

► у системі водопостачання знизилась з 151 до 126,1 млн кВт-год/рік; питомі витрати зросли з 644 до 677,5 кВт год/1000 м³ води;

► у системі водовідведення знизилась з 152,4 до 116,5 млн кВт-год/рік; питомі витрати - з 569 до 548,4 кВт год/1000 м³ стічної води.

Заборгованість за витрачену електроенергію в системах централізованого водопостачання збільшилась - з (-6 399) до 84 895 тис. грн, у системах централізованого водовідведення збільшилась - з (-5 720) до 77 009 тис. грн.

Заходи з розвитку, здійснені у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення

№	Назва заходу	Водопостачання	Водовідведення
1.	Реконструкція і модернізація об'єктів	35,55	74,45
2.	Капремонт і відновлення робочого стану об'єктів	57,52	59,95
3.	Інші заходи	6,00	1,04
Загальна вартість здійснених заходів, млн грн		99,07	135,44

Заходи з розвитку, спрямовані на будівництво нових об'єктів, для СВКП «Київводфонд» складала- 3,999665 млн грн (у 2021 р. - 3,919694 млн грн).

Охорона природних водойм

Таблиця 5.26.3

Найменування показника	2021 р.	2022 р.
Скинуто стічних вод в поверхневі водойми, млн м³/рік		
всього	283,97	227,68
нормативно чистих без очищення	-	-
нормативно очищених	267,67	212,48
недостатньо очищених	-	-
неочищених	16,3	15,2
в т.ч. комунальними підприємствами, млн м³/рік		
всього	283,97	227,68
нормативно очищених	267,67	212,48
неочищених	16,3	15,2

Загальний стан питного водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з реформування та розвитку

Система водопостачання. Протягом 2022 року підрозділами Департаменту експлуатації водопровідного господарства та підрядними організаціями відремонтовано або замінено 400 оглядових колодязів, встановлено 73 стандартних кришок люків. Програмою робіт по ремонту основних фондів силами підрядних організацій на 2022 рік були передбачені кошти в сумі 31 697,1 тис. грн (без урахування ПДВ). Витрати становлять 18 995,7 тис. грн (без урахування ПДВ), а саме: поточний ремонт водопровідної мережі по вул. Вишгородська – 2 271,6 тис. грн (без урахування ПДВ); ремонт під'їзної залізничної колії на території Дніпровської водопровідної станції – 1 485,8 тис. грн (без урахування ПДВ).

Відповідно до Інвестиційної програми придбано наступні обладнання та засоби: дизель генератор; шафа управління з частотним регулюванням; магнітна мішалка; насосне обладнання; кран гідравлічний; мотокосяки; вишка «ТУРА»; відбійний молоток.

Система водовідведення. Протягом 2022 року підрозділами Департаменту експлуатації каналізаційного господарства та підрядними організаціями було ліквідовано 8 555 засмічень, ліквідовано 54 аварії на мережах централізованого водовідведення.

В 2022 році виконано роботи:

1. Змонтовано сучасні механічні решітки грабельного типу «MR» в кількості 2 од. в грабельному відділенні КНС «Воскресенська».

2. В зв'язку з ризиком ракетних обстрілів та БПЛА виконано:

- влаштування захисної фортифікації відкритих розподільчих пристроїв на КНС «Микільська Борщагівка №2» та КНС «Оболонь».
- влаштування захисної стіни вітражів котельні БСА.
- влаштування захисної обваловки газгольдерів БСА.

6 СТАН ВІДОМЧИХ СИСТЕМ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ

6.1 За інформацією Міноборони України

Міністерством оборони України надано наступну інформацію щодо стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у Збройних Силах України у 2022 році.

Джерела питного водопостачання

Упродовж 2022 року з природних джерел для потреб відомства було відібрано 5,201 млн м³ води, що на 0,591 млн м³ менше, ніж у попередньому році. Загальний обсяг використаної води становив – 5,964 (більше на 0,218) млн м³, в т.ч. на господарсько-питні потреби – 5,171 (більше на 0,18) млн м³, на виробничі – 0,737 (більше на 0,037) млн м³. Для підземної води ці показники були такими: всього використано – 3,959 (менше на 0,421) млн м³ води, в т.ч. на господарсько-питні потреби – 3,839 (менше на 0,371) млн м³ (табл. 6.1.1).

Таблиця 6.1.1

Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
Забір води з природних джерел, млн м³			
всього	5,792	5,201	-0,591
<i>поверхневої</i>	1,400	1,315	-0,085
<i>підземної</i>	4,392	3,886	-0,506
Використання природних вод, млн м³			
всього	5,746	5,964	+0,218
<i>на господарсько-питні потреби</i>	4,991	5,171	+0,180
<i>на виробничі потреби</i>	0,700	0,737	+0,037
<i>на сільськогосподарські потреби</i>	0,005	0,006	+0,001
<i>на інші потреби</i>	0,050	0,050	-
Використання підземних вод, млн м³			
всього	4,380	3,959	-0,421
<i>на господарсько-питні потреби</i>	4,210	3,839	-0,371
<i>на виробничі потреби</i>	0,160	0,110	-0,050
<i>на сільськогосподарські потреби</i>	-	-	-
<i>на інші потреби</i>	0,01	0,01	-

Системи централізованого питного водопостачання

Згідно до наданих даних у 2022 році загальні показники водопостачання відомства не змінились та залишились на рівні 2021 року:

- міста - 96,36 % (населення - 98,72 %); смт - 85,05 % (населення - 85,05 %); сільські населені пункти - 90,78 % (населення - 90,78 %);
- цілодобове водопостачання - 94,2 % населених пунктів та 95,8 % населення;

Питоме водоспоживання на 1 людину: у містах - 190,2; у смт - 155,5; у сільських населених пунктах - 132,18 л/добу.

Водозабори. Загальна кількість централізованих водозаборів становила 240, їх сумарна потужність – 11,2 млн м³/рік; потреба у додатковій потужності водозаборів - 0,6 млн м³/рік.

Обсяги води в системах водопостачання у 2022 році становили (рис. 6.1.1):

- ✓ піднято води - 5,14 млн м³;
- ✓ очищено – 2,87 млн м³ або 55,8 % ;
- ✓ подано усім споживачам - 4,61 млн м³ або 89,7 %;
- ✓ реалізовано - 5,14 млн м³ або 100 %;
- ✓ знезаражено - 4,40 млн м³ або 85,6 %.

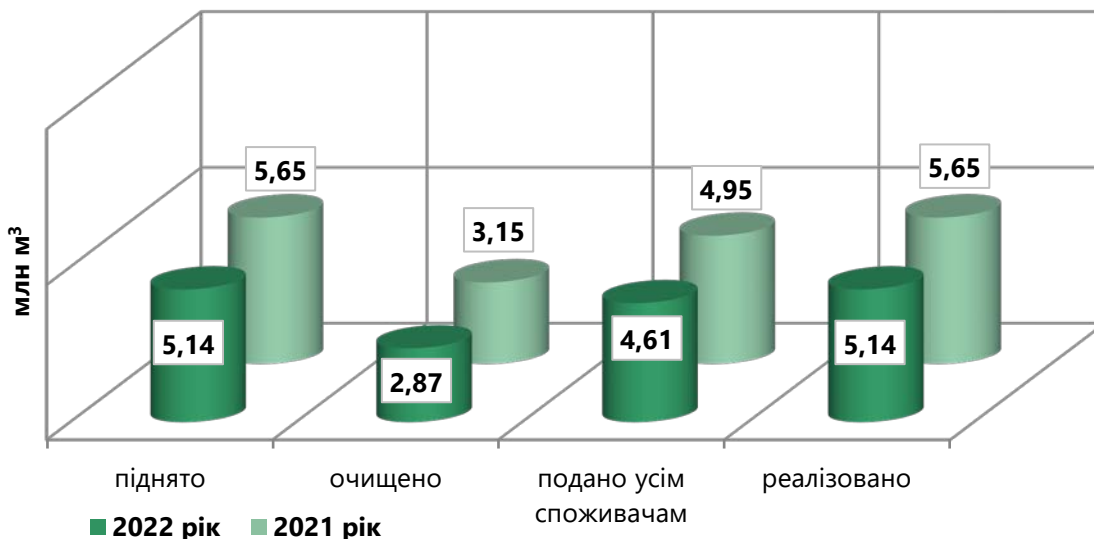

Рис. 6.1.1. Виробничі показники водопостачання

Середньодобова подача питної води у відомстві дорівнювала: за категорією «усі споживачі» - 15,3; за категорією «населення» - 12,18 тис. м³/добу.

Водопровідні насосні станції у 2022 році характеризувались наступним чином: загальна кількість - 282; встановлене насосне обладнання - 426 одиниць, з яких заміни потребували 118 або 27,7 % насосів, замінено протягом року - 12 або 10,2 % від потреби (рис. 6.1.2).

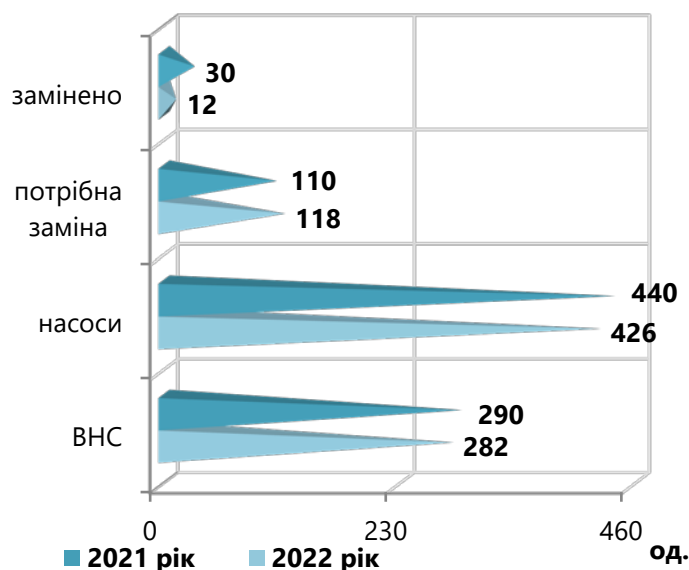

Рис. 6.1.2. Водопровідні насосні станції та насоси

Водопровідні мережі у 2022 році характеризувались наступним чином: загальна протяжність становила – 1 146,6 км, з них ветхих та аварійних - 264,13 км або 23 %; протягом року було замінено 4,2 км або 1,6 % від потреби (рис. 6.1.3). Показник аварійності мереж залишився на рівні попереднього року - 1,41 аварія на 1 км мережі.

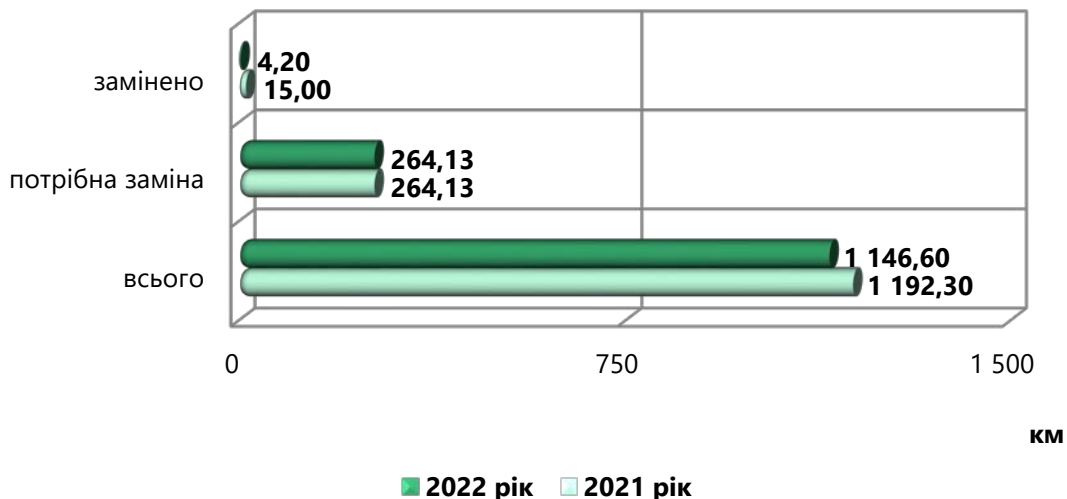

Рис. 6.1.3. Протяжність водопровідних мереж

Споруди для зберігання питної води у відомстві налічували: резервуари чистої води - 170 з сумарним об'ємом - 27,8 тис. м³; водонапірні башти - 100 з сумарним об'ємом - 0,5 тис. м³. Нестача об'ємів споруд для зберігання питної води - 48 тис. м³.

Облік послуг з водопостачання. Показник оснащення будівель вузлами комерційного обліку у 2022 році залишився на рівні 2021 р. та становив 67,2 %; квартир - 72,12 %.

Системи централізованого водовідведення

У 2022 році, згідно представлених даних, загальні показники водовідведення відомства не змінилися відносно 2021 року та були наступними:

- ✓ охоплення централізованим водовідведенням: міста - 92,1 % (населення - 94,1 %); смт - 82,5 % (населення - 89,2 %); сільські населені пункти – населення - 67,8 %;
- ✓ питоме водовідведення на 1 людину: у містах - 165,2; у смт - 110,0; у сільських населених пунктах - 122,4 л/добу.

Обсяги стічних вод в системах водовідведення у 2022 році становили (рис. 6.1.4):

- ✓ відведено стічних вод - 5,06 млн м³;
- ✓ пройшло через очисні споруди – 2,6 млн м³ або 51,4 %;
- ✓ пройшло повне біологічне очищення – 1,6 млн м³ або 31,6 %.

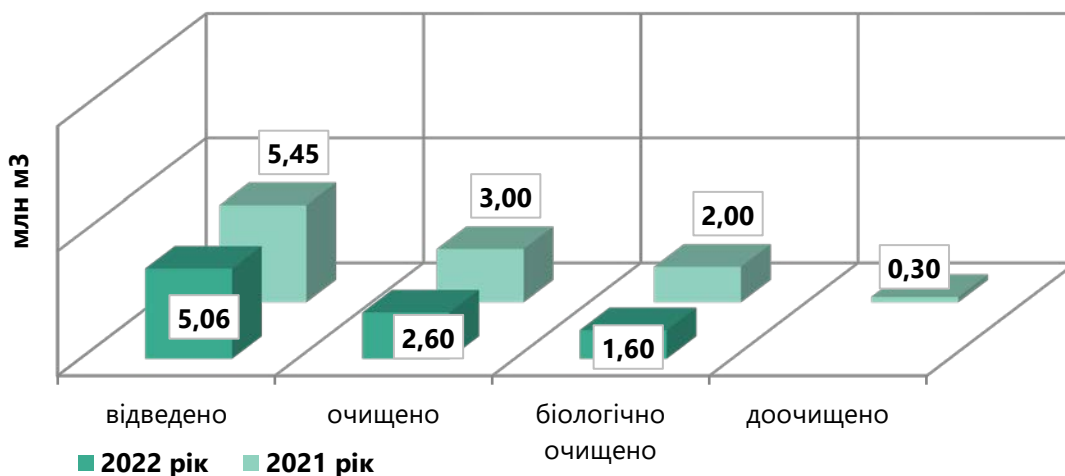

Рис. 6.1.4. Виробничі показники водовідведення

Насосні станції систем централізованого водовідведення та очисні споруди у 2022 році характеризувались такими показниками (рис. 6.1.4):

- ✓ 60 НС; 113 одиниць насосного обладнання, з них потребували заміни 48 або 42,5 % насосів, було замінено протягом року - 6 або 12,5 % від потреби;
- ✓ 49 очисних споруд, з яких 30 потребували реконструкції; реконструкція очисних споруд не проводилась.

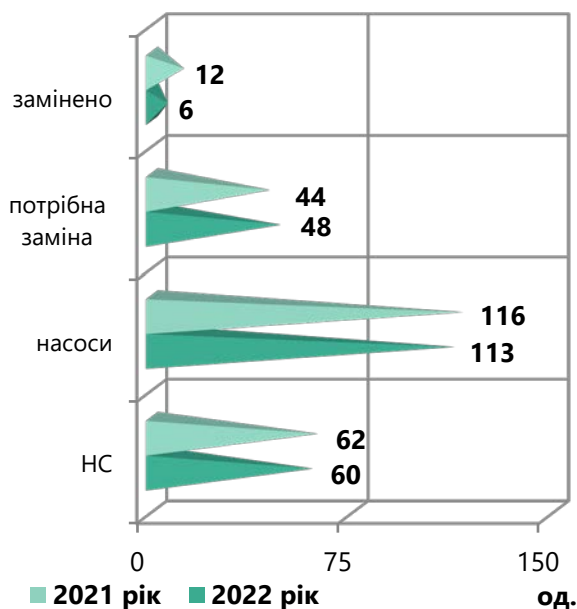

Рис. 6.1.4. Кількість насосних станцій та насосного обладнання систем централізованого водовідведення

Мережі централізованого водовідведення у 2022 році характеризувались такими показниками: загальна протяжність – 595,5 км, з них ветхих та аварійних - 123 км або 20,7 %; протягом року було замінено 5 км або 4,1 % від потреби (рис. 6.1.4). Показник аварійності мереж залишився на рівні 2021 року - 0,8 аварії на 1 км мережі.

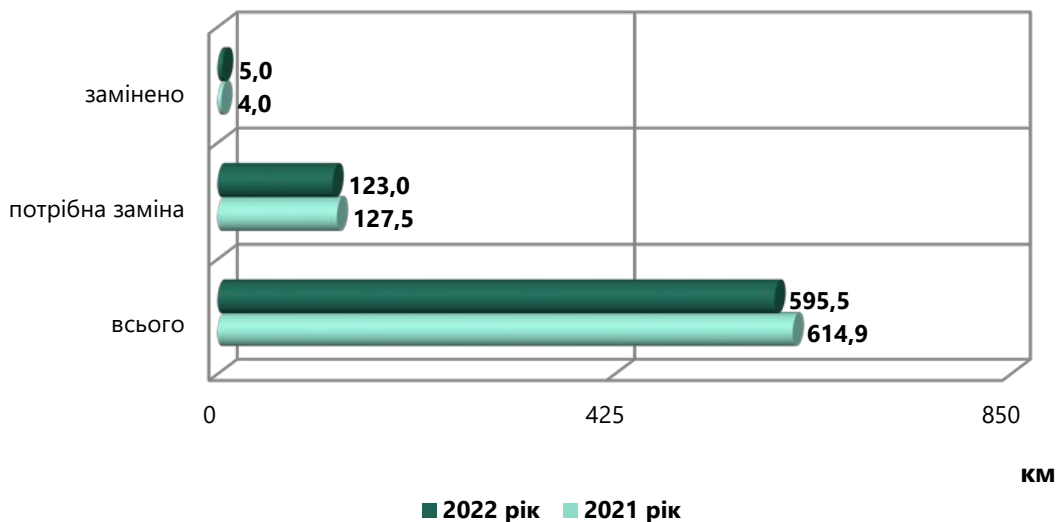

Рис. 6.1.5. Протяжність мереж централізованого водовідведення

Витрати електроенергії у системах централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у 2022 році порівняно з попереднім роком:

- ✓ у системах водопостачання – зросли з 1,2 до 1,25 млн кВт·год/рік;
- ✓ у системах водовідведення - зросли з 0,7 до 0,81 млн кВт·год/рік.

Фінансово-економічні показники

	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для населення</i>				
мінімальні	12,70	12,70	8,50	8,59
максимальні	57,60	57,60	28,04	31,10
<i>для інших споживачів</i>				
мінімальні	12,70	13,44	9,13	10,79
максимальні	57,60	86,66	33,63	71,72
Собівартість послуг, грн/м³				
мінімальна	12,70	12,70	8,50	8,59
максимальна	57,60	86,66	58,14	71,72
середня	35,15	49,68	33,32	40,16

У 2022 році спалахів інфекційних захворювань, що пов'язані з вживанням питної води, не зареєстровано.

Якість води джерел та систем питного водопостачання та питної води

Таблиця 6.1.2

№	Найменування показника	% до загальної кількості	
		2021 р.	2022 р.
1	Проби води з усіх джерел централізованого водопостачання, які не відповідали нормативам за:		
	<i>санітарно-хімічними показниками</i>	6,42	7,5
	<i>бактеріологічними показниками</i>	17,6	0
2	Проби води з підземних джерел централізованого водопостачання, які не відповідали нормативам за:		
	<i>санітарно-хімічними показниками</i>	17,46	0
	<i>бактеріологічними показниками</i>	18,66	0
3	Проби води з джерел децентралізованого водопостачання, які не відповідали нормативам за:		
	<i>санітарно-хімічними показниками</i>	1,0	1,9
	<i>бактеріологічними показниками</i>	7,88	0
4	Проби води з систем централізованого водопостачання, які не відповідали нормативам за:		
	<i>санітарно-хімічними показниками</i>	1,56	0
	<i>бактеріологічними показниками</i>	4,9	0
5	Проби води з водопровідних мереж, які не відповідали нормативам за:		
	<i>санітарно-хімічними показниками</i>	4,68	8,1
	<i>бактеріологічними показниками</i>	6,44	0

Загальний стан систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, заходи з їх розвитку

У Міністерстві оборони України стан об'єктів водопостачання та водовідведення, в основному, задовільний.

Суттєвих змін у стані водопостачання та водовідведення військових об'єктів у 2022 році порівняно з 2021 роком не відмічається. Заходи з будівництва нових та реконструкції існуючих водопровідних та очисних споруд систем централізованого водовідведення і мереж проводились відповідно до виділеного фінансового ресурсу.

Загальними недоліками, які впливають на стан водопостачання та водовідведення, а також забезпечення споживачів питною водою гарантованої якості, є:

- експлуатація водогінних та каналізаційних інженерних мереж понад встановлені норми експлуатації, внаслідок чого потрібні реконструкція або капітальний ремонт;
- недостатність фінансування на впровадження нових технологій щодо очистки та знезаражування питної води.

Для забезпечення споживачів питною водою гарантованої якості у 2022 році проводилась промивка, очищення та знезараження резервуарів запасу питної води, мереж водопостачання. Велась постійна робота з підтримання охоронних санітарних зон джерел водопостачання в належному стані.

Стан водопостачання та водовідведення військових частин (закладів), в яких спостерігалось порушення санітарних норм і правил, знаходився під посиленням контролем відповідних служб Міністерства оборони України.

6.2 За інформацією Мінінфраструктури України

Мінінфраструктури надано наступну інформацію щодо використання води і скиду стічних вод у природні водойми та стану відомчих систем водопостачання та водовідведення у 2022 році.

6.2.1 Залізничний транспорт (АТ «Укрзалізниця»)

У 2022 році для потреб відомства з природних джерел було відібрано 9,718 млн м³ води, в т.ч. підземної 6,278 млн м³ (табл. 6.2.1).

Таблиця 6.2.1

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	11,343	9,718	-1,625
	<i>поверхневої</i>	3,450	3,439	-0,011
	<i>підземної</i>	7,893	6,278	-1,615
2	Використання природних вод, млн м³			
	всього	3,450	3,439	-0,011
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	0	1,873	+1,873
	<i>на виробничі потреби</i>	3,450	1,566	+1,884
	<i>інше</i>	0	0	0
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	7,693	6,278	-1,415
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	2,094	1,556	-0,538
	<i>на виробничі потреби</i>	2,224	1,706	-0,518
	<i>інше</i>	3,375	3,016	-0,359

Таблиця 6.2.2

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Кількість об'єктів, що мали скиди стічних вод у водойми	40	37	-3
2	Скинуто в поверхневі водні об'єкти, млн м³/рік			
	<i>всього</i>	6,732	2,632	-4,1
	<i>нормативно чистих без очищення</i>	0,814	0,196	-0,618
	<i>нормативно очищених</i>	4,353	2,165	-2,188
	<i>недостатньо очищених</i>	1,299	0,023	-1,276
	<i>неочищених</i>	0,266	0,248	-0,018

У 2022 році, згідно наданої інформації, загальні показники водопостачання та водовідведення в цілому по відомству характеризувались наступним чином (табл. 6.2.3-6.2.6).

Таблиця 6.2.3

Виробничі показники водопостачання

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/-до 2021 р.
1	Кількість централізованих водозаборів	597	575	-22
2	Обсяги води, млн м³/рік, зокрема:			
	піднято	11,343	9,718	-1,625
	пройшло через очисні споруди	3,780	4,323	+0,543
	подано у мережу	12,093	11,621	-0,472
	реалізовано	9,275	8,498	-0,777
	зnezаражено	5,110	4,940	-0,17
3	Витрати електроенергії у водопостачанні, млн кВт·год/рік	16,926	15,577	-1,349
4	Водопровідні мережі			
	загальна протяжність, км	3 127,8	3 152,337	+24,537
	потребують заміни, км	453,009	449,053	-3,956
	замінено мереж, км	6,353	3,956	-2,397
	кількість аварій на 1 км мережі	5,640	0,40	-5,24

Таблиця 6.2.4

Виробничі показники водовідведення

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/-до 2021 р.
1	Обсяги стічних вод, млн м³/рік, зокрема:			
	зібрано	6,157	5,850	-0,307
	пройшло через очисні споруди	2,319	2,145	-0,174
	пройшло повне біологічне очищення	1,909	2,145	+0,236
	пройшло доочищення	0,074	0	-0,074
2	Кількість очисних споруд систем централізованого водовідведення, од.			
	усього	30	29	-1
	потребують реконструкції	3	3	0
3	Витрати електроенергії на відведення та очищення стічних вод, млн кВт·год/рік	1,693	1,187	-0,506
4	Мережі централізованого водовідведення			
	загальна протяжність, км	608,550	616,026	+7,476
	потребують заміни, км	14,720	14,480	-0,24
	замінено мереж, км	1,200	0,240	-0,96
	кількість аварій на 1 км мережі	5,081	0,06	-5,021

Таблиця 6.2.5

Фінансово-економічні показники

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для населення</i>				
мінімальні	23,10	23,10	15,96	15,96
максимальні	23,10	23,10	15,96	15,96

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
<i>для інших споживачів</i>				
мінімальні	23,10	23,10	15,96	15,96
максимальні	23,10	23,10	15,96	15,96
Собівартість послуг, грн/м³	30,82	33,54	21,55	24,99

Таблиця 6.2.6

Охорона природних водойм

Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/-до 2021 р.
Кількість випусків стічних вод	40	37	-3
<i>без очищення</i>	2	5	3
<i>недостатньо очищених</i>	8	3	-5
Скинуто в поверхневі водойми, млн м³/рік			
всього	6,732	2,632	-4,1
<i>нормативно чистих без очищення</i>	0,814	0,196	-0,618
<i>нормативно очищених</i>	4,353	2,165	-2,188
<i>недостатньо очищених</i>	1,299	0,023	-1,276
<i>неочищених</i>	0,266	0,248	-0,018

Загальний стан систем водопостачання та водовідведення

Системи водопостачання та водовідведення виробничих структурних підрозділів АТ «Укрзалізниця» – це комплекс інженерних споруд, які забезпечують безперебійне водопостачання технологічного процесу перевезень пасажирів та вантажу, юридичних та фізичних осіб, а також забезпечення прийому і відведення стічних вод.

Господарство водопостачання протягом 2021-2022 років забезпечило безперебійну подачу води та відведення стоків у повному обсязі згідно розрахунків підприємств залізничного транспорту. Також у повному обсязі, згідно укладених договорів, надано послуги з централізованого водопостачання та водовідведення іншим підприємствам, бюджетним установам та населенню.

Системи водопостачання та водовідведення протягом 2021–2022 років знаходилися у робочому стані, але потребують капітального ремонту, а деякі – повної заміни. Загальна протяжність мереж водопостачання на кінець 2022 року становила 3 152,337 км. Протягом 2022 року у системах питного водопостачання не фіксувалися випадки спалаху інфекційних захворювань та будь-які інші надзвичайні ситуації. Загальна протяжність мереж водовідведення - 616,026 км. Протягом 2022 року у системах водовідведення не фіксувалися випадки тяжких надзвичайних ситуацій та аварійних скидів забруднюючих речовин у природні водні об'єкти.

Впродовж 2022 року відповідно до інвестиційної програми з централізованого водопостачання та водовідведення проведені часткові реконструкції насосних станцій систем водовідведення шляхом підбору та встановлення сучасного енергоефективного насосного обладнання, що відповідає гідравлічним параметрам системи водовідведення. Здійснена модернізація насосно-силового обладнання об'єктів водопостачання. Це дало можливість покращити якість питної води, підвищити ефективність технологічних процесів та роботи систем водопостачання, раціоналізувати

розподіл водних потоків, оптимізувати тиски в розподільчій мережі, економити енергетичні ресурси та зменшити втрати води в системі, знизити реальні обсяги її подачі та перекачування.

На балансі підприємств АТ «Укрзалізниця» знаходяться 575 водозаборів. На кожному свердловину є наявності паспорт - забезпеченість 100%. Усі діючі свердловини обладнанні контрольно-вимірною технікою. Всі водозабори мають огорожені зони санітарної охорони суворого режиму.

У 2022 році забір води з власних джерел та купівля від місцевих водоканалів в сумі за 2022 рік зменшилася на 0,472 млн м³/рік та становить 11,621 млн м³/рік. Зменшення відбулося через зниження реалізації води в 2022 році у зв'язку зі збройною агресією російської федерації, в наслідок чого було окуповано частину Харківської, Донецької, Херсонської, Запорізької та Луганської областей, а також вимушеною еміграцією споживачів за кордон. У зв'язку зі зниженням водоспоживання відповідно зменшилась і реалізація послуг з водовідведення.

На балансі підприємств АТ «Укрзалізниця», знаходиться 29 од. очисних споруд. В 2022 році пройшло через власні очисні споруди 2,145 млн м³/рік стічних вод. Технічний стан очисних споруд систем водовідведення задовільний. Проектний режим експлуатації очисних споруд дотримується.

Тарифи на послуги водопостачання та водовідведення у 2022 році порівняно з 2021 роком не змінювалися: водопостачання складає - 23,10 грн/м³ (без ПДВ), а водовідведення складає - 15,96 грн/м³ (без ПДВ), постанова НКРЕКП від 16 грудня 2020 р. № 2499 «Про внесення змін до постанови НКРЕКП від 16 червня 2016 р. № 1141».

Загалом системи водопостачання та водовідведення знаходяться в задовільному технічному стані, проте потребують капітальних інвестицій для подальшого підтримання і технічного вдосконалення наявних систем.

6.2.2 Морський транспорт (ДП «Адміністрація морських портів України»)

У 2022 році для потреб відомства з природних джерел було відібрано 0,07742 млн м³ підземної води (табл. 6.2.7).

Таблиця 6.2.7

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	0,080886	0,07742	- 0,003466
	поверхневої	0,00006	0	- 0,00006
	підземної	0,080826	0,07742	- 0,003406
2	Використання природних вод, млн м³			
	всього	0,080886	0,07742	- 0,003466
	на господарсько-питні потреби	0,054386	0,05272	- 0,00166
	на виробничі потреби	0,0236	0,0225	- 0,0011
	інше	0,0029	0,0022	- 0,0007
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	0,080826	0,07742	- 0,003406
	на господарсько-питні потреби	0,054326	0,05272	- 0,0016
	на виробничі потреби	0,0236	0,0225	- 0,0011
	інше	0,0029	0,0022	- 0,0007

Таблиця 6.2.8

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Кількість об'єктів, що мали скиди стічних вод у водойми	6	5	-1
2	Скинуто в поверхневі водні об'єкти, млн м³/рік			
	всього	0,6826	0,2856	- 0,397
	нормативно чистих без очищення	0,054	0	- 0,054
	нормативно очищених	0,0032	0,0009	- 0,0023
	недостатньо очищених	0,1861	0,0861	- 0,1
	неочищених	0,4393	0,1986	- 0,2407

У 2022 році, згідно наданої інформації, загальні показники водопостачання та водовідведення в цілому по відомству характеризувались наступним чином (табл. 6.2.9, 6.2.10).

Таблиця 6.2.9

Виробничі показники водопостачання

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Кількість централізованих водозаборів	22	22	-
2	Обсяги води, млн м³/рік, зокрема:			
	піднято	0,080886	0,07742	- 0,003466
	пройшло через очисні споруди	0,014	0,0176	+0,0036
	подано у мережу	0,0777	0,0743	- 0,0034
	реалізовано	0,0029	0,0022	- 0,0007
	зnezаражено	0,016	0,0216	+0,0056
3	Витрати електроенергії у водопостачанні, млн кВт·год/рік	0,3932	0,382	- 0,0112
4	Водопровідні мережі			
	загальна протяжність, км	75,97	75,97	0
	потребують заміни, км	3,98	4,04	0,06
	замінено мереж, км	0,48	0,15	- 0,33
	кількість аварій на 1 км мережі	1,16	1,18	+0,02

Таблиця 6.2.10

Виробничі показники водовідведення

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Обсяги стічних вод, млн м³/рік, зокрема:			
	зібрано	0,5672	0,33119	- 0,23601
	пройшло через очисні споруди	0,3911	0,22049	- 0,17061
	пройшло повне біологічне очищення	0,3911	0,22049	- 0,17061
2	Кількість очисних споруд систем централізованого водовідведення, од.			
	усього	4	4	-
	потребують реконструкції	-	-	-

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
3	Витрати електроенергії на відведення та очищення стічних вод, млн кВт·год/рік	0,25041	0,18956	- 0,06085
4	Мережі водовідведення			
	загальна протяжність, км	69,266	69,266	0
	потребують заміни, км	0,48	0,38	- 0,1
	замінено мереж, км	0,29	0,03	- 0,26
	кількість аварій на 1 км мережі	1,12	1,13	0,01

Таблиця 6.2.11

Охорона природних водойм

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Кількість випусків стічних вод			
	<i>без очищення</i>	52	52	0
	<i>недостатньо очищених</i>	17	17	0
3	Скинуто в поверхневі водойми, млн м³/рік			
	<i>всього</i>	0,6826	0,2856	- 0,397
	<i>нормативно чистих без очищення</i>	0,054	0	- 0,054
	<i>нормативно очищених</i>	0,0032	0,0009	- 0,0023
	<i>недостатньо очищених</i>	0,1861	0,0861	- 0,1
	<i>неочищених</i>	0,4393	0,1986	- 0,2407

Загальний стан систем водопостачання та водовідведення

ДП «АМПУ» здійснює водопостачання та водовідведення своїх об'єктів як із природних джерел, так і з мереж міських водопостачальних компаній. Мережі систем водопостачання та водовідведення, які знаходяться на балансі ДП «АМПУ», експлуатуються, у середньому, більше, ніж 30 років. На цих мережах постійно впродовж терміну експлуатації проводяться ремонти та інші заходи, що дозволяють підтримувати мережі в задовільному стані.

6.2.3 ДУ «Держгідрографія»

У 2022 році для потреб відомства з природних джерел було відібрано та використано - 0,004 млн м³ води, з них підземної - 0,002 млн м³ (табл. 6.2.12).

Таблиця 6.2.12

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	<i>всього</i>	0,02	0,004	- 0,016
	<i>поверхневої</i>	0,01	0,002	- 0,008
	<i>підземної</i>	0,01	0,002	- 0,008
2	Використання природних вод, млн м³			
	<i>всього</i>	0,01	0,002	- 0,008
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	0,01	0,002	- 0,008
3	Використання підземних вод, млн м³			
	<i>всього</i>	0,01	0,002	- 0,008
	<i>на господарсько-питні потреби</i>	0,01	0,002	- 0,008

У 2022 році, згідно наданої інформації, загальні показники водопостачання в цілому по відомству характеризувались наступним чином (табл. 6.2.13).

Таблиця 6.2.13

Виробничі показники водопостачання

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Кількість централізованих водозаборів	-	-	-
2	Обсяги води, млн м³/рік, зокрема:			
	піднято води	0,01	0,002	- 0,008
	пройшло через очисні споруди	-	-	-
	подано у мережу	0,01	0,002	- 0,008
	реалізовано	-	-	-
	зnezаражено	-	-	-
3	Витрати електроенергії у водопостачанні, млн кВт*год/рік	0,002980	0,000596	- 0,002384
4	Водопровідні мережі	-	-	-

Власних систем водовідведення Держгідрографія не має. Більшість об'єктів установи забезпечено централізованим водовідведенням. На 10 берегових об'єктах філій Держгідрографії обладнано вигрібні ями, які регулярно вичищаються комунальними службами найближчих населених пунктів за договорами укладеними з ними.

Держгідрографією аварійних скидів забруднюючих речовин у природні водні об'єкти протягом 2021-2022 років не здійснювалось.

Таблиця 6.2.14

Фінансово-економічні показники водопостачання та водовідведення

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для населення</i>				
мінімальні	16,44	15,78	8,84	14,92
максимальні	19,176	17,92	15,50	17,24
<i>для інших споживачів</i>				
мінімальні	16,44	15,78	8,84	14,92
максимальні	19,176	17,92	15,50	17,24
Собівартість послуг з водопостачання, грн/м³	17,81	16,85	12,17	16,08

Загальний стан систем водопостачання та водовідведення

Стан систем водопостачання та водовідведення до яких підключено об'єкти Держгідрографії задовільний, водопостачання та водовідведення в 2021-2022 роках здійснювалося в повному обсязі, за виключенням територій, на яких ведуться (велися) бойові дії та тимчасово окупованих територій.

6.2.4 АТ «ДАК «Автомобільні дороги України

У 2022 році для потреб відомства з природних джерел було відібрано 1,41668 млн м³ води, в тому числі підземної – 0,82041 млн м³ води (табл. 6.2.15).

Таблиця 6.2.15

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/-до 2021 р.
1	Забір води з природних джерел, млн м³			
	всього	1,32000	1,41668	+0,09667
	поверхневої	0,60650	0,60550	-0,00100
	підземної	0,71350	0,81118	+0,09768
2	Використання природних вод, млн м³			
	всього	0,61367	0,61168	-0,00200
	на господарсько-питні потреби	0,61107	0,60778	-0,00330
	на виробничі потреби	0,00260	0,00390	+0,00130
	інше			
3	Використання підземних вод, млн м³			
	всього	0,73374	0,82041	+0,08667
	на господарсько-питні потреби	0,01560	0,00994	-0,00566
	на виробничі потреби	0,71163	0,80573	+0,09411
	інше	0,00651	0,00473	-0,00178

Таблиця 6.2.16

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/-до 2021 р.
1	Кількість об'єктів, що мали скиди стічних вод у водойми	2	2	-
2	Скинуто в поверхневі водні об'єкти, млн м³/рік			
	всього	0,00426	0,00326	-0,00100
	нормативно очищених	0,00400	0,00300	-0,00100
	неочищених	0,00026	0,00026	-

У 2022 році, згідно наданої інформації, загальні показники водопостачання в цілому по відомству характеризувались наступним чином (табл. 6.2.17).

Таблиця 6.2.17

Виробничі показники водопостачання

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/-до 2021 р.
1	Кількість централізованих водозаборів	308	308	-
2	Обсяги води, млн м³/рік, зокрема:			
	піднято	0,02935	0,01985	-0,00950
	пройшло через очисні споруди	0,00459	0,00447	-0,00012
	подано у мережу	0,00600	0,00500	-0,00100
	реалізовано	0,01956	0,01568	-0,00389
	знезаражено	-	-	-

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
3	Витрати електроенергії у водопостачанні, млн кВт·год/рік	0,00427	0,00316	-0,00110
4	Водопровідні мережі			
	загальна протяжність, км	1,4	1,4	-
	потребують заміни, км	0,485	0,485	-
	замінено мереж, км	-	-	-
	кількість аварій на 1 км мережі	4	5	1

Таблиця 6.2.18

Виробничі показники водовідведення

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Обсяги стічних вод, млн м³/рік, зокрема:			
	зібрано	1,20700	0,90510	-0,30190
	пройшло повне біологічне очищення	0,00050	0,00050	-
2	Мережі водовідведення			
	загальна протяжність, км	1,2	1,2	-
	потребують заміни, км	0,8	0,8	-
	кількість аварій на 1 км мережі	6	8	+2

Таблиця 6.2.19

Охорона природних водойм

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Кількість випусків стічних вод			
	без очищення	0,00650	0,00460	-0,00190
	недостатньо очищених			
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн м³/рік			
	всього	1,20450	0,90350	-0,30100
	нормативно очищених	1,20450	0,90350	-0,30100

Фінансово-економічні показники водопостачання та водовідведення

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
для населення				
мінімальні	9,06	9,67	6,91	10,04
максимальні	9,06	9,67	6,91	10,04
Собівартість послуг, грн/м³	8,21	8,20	11,21	17,60

Загальний стан систем водопостачання та водовідведення задовільний.

6.2.5 ДП «ДержавтотрансНДІпроект»

Таблиця 6.2.20

Використання природних вод

Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
Використання природних вод, млн м³			
всього	0,0046	0,0032	-0,0014
<i>на господарсько-питні потреби</i>	0,0031	0,0023	-0,0008
<i>на виробничі потреби</i>	0,0013	0,0008	-0,0005
<i>інше</i>	0,0002	0,0001	-0,0001

Таблиця 6.2.21

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Кількість об'єктів, що мали скиди стічних вод у водойми	1	1	0
2	Скинуто в поверхневі водні об'єкти, млн м³/рік			
	всього	0,0053	0,0040	-0,0013
	<i>нормативно чистих без очищення</i>	0	0	0
	<i>нормативно очищених</i>	0,000055	0,000055	0
	<i>недостатньо очищених</i>	0	0	0
	<i>неочищених</i>	0,005245	0,003945	-0,0013

Фінансово-економічні показники водопостачання та водовідведення

Найменування показника	водопостачання		водовідведення	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Тарифи на послуги, грн/м³				
<i>для інших споживачів</i>				
Мінімальні з ПДВ	11,12	13,47	10,03	11,85
Максимальні з ПДВ	11,12	13,47	10,03	11,85

Таблиця 6.2.22

Охорона природних водойм

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Кількість випусків стічних вод	2	2	0
	<i>без очищення</i>	2	2	0
	<i>недостатньо очищених</i>	-	-	-
2	Скинуто в поверхневі водойми, млн м³/рік			
	всього	0,0053	0,0040	-0,0013
	<i>нормативно чистих без очищення</i>	-	-	-
	<i>нормативно очищених</i>	0,000055	0,000055	0
	<i>недостатньо очищених</i>	-	-	-
	<i>неочищених</i>	0,005245	0,003945	-0,0013

Загальний стан систем водопостачання та водовідведення

Забір води з міського водопроводу в 2022 році в порівнянні з 2021 роком зменшився на 30,4 %.

На господарсько-питні потреби в 2022 році в порівнянні з 2021 роком зменшився на 25,8 %.

На виробничі потреби в 2022 році в порівнянні з 2021 роком зменшився на 38,5 %.

На використання води на інші потреби в 2022 році в порівнянні з 2021 роком зменшився на 50 %.

Тарифи в 2022 році на послуги водопостачання в порівнянні з 2021 роком збільшились на 17 %.

Тарифи в 2022 році на послуги водовідведення в порівнянні з 2021 роком збільшились на 15 %.

6.3 За інформацією Держводагентства України

Відповідно до порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для першочергового забезпечення сільських населених пунктів централізованим водопостачанням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2018 р. № 401 (далі - Порядок), Держводагентство є відповідальним виконавцем бюджетної програми КПКВК 2707090 «Першочергове забезпечення сільських населених пунктів централізованим водопостачанням».

Заходами з першочергового забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів, що користуються привізною водою, передбачено у сільській місцевості маловодних регіонів спорудження систем питного водопостачання (будівництво та реконструкція групових водопроводів, очисних споруд, магістральних водоводів, розвідних мереж), забезпечення розвитку систем водовідведення (будівництво мереж водовідведення), а також проведення паспортизації джерел водопостачання та об'єктів водовідведення, здійснення пошуку джерел підземних вод і штучного поповнення їх запасів, створення та реконструкція виробничих баз для експлуатації групових водопроводів, розроблення наукової документації та нормативних актів з питань водопостачання і водовідведення у сільських населених пунктах.

Незважаючи на актуальність питання будівництва централізованого питного водопостачання сільських населених пунктів для сталого розвитку Херсонської, Одеської, Миколаївської та Львівської областей, повномасштабна агресія РФ з лютого 2022 року поставила під загрозу продовження реалізації заходів запланованих на 2022 рік на території Херсонської, Одеської та Миколаївської областей.

Включення робіт з будівництва та відновлення систем централізованого водопостачання сільських населених пунктів до плану заходів з першочергового забезпечення сільських населених пунктів централізованим водопостачанням здійснюється Держводагентством за пропозиціями водогосподарських організацій та відповідно до Порядку.

План заходів з першочергового забезпечення сільських населених пунктів централізованим водопостачанням на 2022 рік за КПКВК 2707090 затверджений наказом Держводагентства від 24 червня 2022 р. № 63.

Однак, Мінфіном повернуто на доопрацювання паспорт бюджетної програми КПКВК 2707090, надісланий на затвердження, у зв'язку з необхідністю внесення змін до Порядку.

Держводагентством було розроблено проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2011 р. № 137 і від 23 травня 2018 р. № 401» (далі – проєкт акта) та надіслано на погодження з відповідними заінтересованими органами виконавчої влади. Внаслідок тривалої процедури погодження проєкту акту проведено узгоджувальну нараду 07 листопада 2022 р., спрямовану на пошук взаємоприйняттого рішення та врегулювання спірних позицій.

Враховуючи вкрай складну ситуацію з ракетними обстрілами, відсутністю стабільного електропостачання та зв'язку, проєкт постанови не винесено на розгляд Уряду 27 грудня 2022 р. та Секретаріатом Кабінету Міністрів України проєкт постанови повернуто на доопрацювання. Наразі, після опрацювання та врахування зауважень Мінфіну та Мінюсту, Держводагентство листом від 19 квітня 2023 р. № 2010/7/11-23 направило проєкт акта до Міндовкілля для подальшого подання на розгляд Уряду, відповідно до вимог Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 листопада 2007 р. № 950.

6.4 За інформацією Міненерго

Міністерством енергетики України надано наступну інформацію щодо загальних показників у галузі в цілому у 2022 році.

Забір та використання води

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Одержано галуззю води, млн м³			
	всього	2 145,741	1 295,255	-850,487
	власними підприємствами	2 139,523	1 289,586	-849,936
	з систем централізованого водопостачання	1,434	0,896	-0,538
	з інших джерел	4,785	4,772	-0,013
2	Використано води, млн м³			
	всього	2 134,202	1 223,105	-911,097
	на господарсько-питні потреби	9,232	7,363	-1,869
	на виробничі потреби	2 124,970	1 215,741	-909,229
3	Використано підземних вод, млн м³			
	всього	3,311	4,734	+1,423
	на господарсько-питні потреби	3,192	4,622	+1,430
	на виробничі потреби	0,119	0,112	-0,007

Динаміка скиду стічних вод у природні водойми

№	Найменування показника	2021 р.	2022 р.	+/- до 2021 р.
1	Кількість об'єктів, що мали скиди стічних вод у водойми	28	29	+1
2	Скинуто в поверхневі водні об'єкти, млн м³/рік			
	всього	1 569,230	980,553	-588,7
	нормативно чистих без очищення	1 347,756	841,995	-505,8
	нормативно очищених	220,577	137,917	-82,7
	недостатньо очищених	0,897	0,641	-0,3
	неочищених	0,000	0,000	0,0

7. НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ ПИТНОЮ ВОДОЮ ТА У СИСТЕМАХ ВОДОВІДВЕДЕННЯ

Державною службою України з надзвичайних ситуацій надано наступну інформацію щодо надзвичайних ситуацій на об'єктах водопостачання та водовідведення протягом 2022 року.

7.1 Загальна характеристика рівня техногенної та екологічної безпеки об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства у 2022 році

Упродовж 2022 року на території України зареєстровано 4 надзвичайні ситуації (далі – НС), пов'язані з аваріями на системах забезпечення населення питною водою, в системах гарячого водопостачання холодної пори року та на каналізаційних системах із скиданням забруднювальних речовин.

За рівнями, НС що виникли у 2022 році, віднесено до місцевого (2 НС) та об'єктового (2 НС) рівнів. НС регіонального та державного рівнів на водопостачальних та каналізаційних мережах не зареєстровано.

Внаслідок таких НС у звітному році загинилих та постраждалих не зареєстровано, сума завданих НС матеріальних збитків становить 150 тис. гривень (від НС, унаслідок аварії в каналізаційній системі із скиданням забруднювальних речовин об'єктового рівня, що виникла на території Закарпатської області). Зазначені НС виникли на території Закарпатської (2 НС), Івано-Франківської (1 НС) та Кіровоградської (1 НС) областей.

Порівняно з 2021 роком кількість таких НС у 2022 році зменшилася на 67 % (у 2021 році на водопостачальних та каналізаційних мережах зареєстровано 12 НС).

Разом з цим, у зв'язку з актом збройної агресії та широкомасштабним вторгненням в Україну збройних сил російської федерації, 24 лютого 2022 р. класифіковано НС воєнного характеру державного рівня, яка розповсюдилась на всю територію України.

У зв'язку із масштабністю збройної агресії РФ та активними бойовими діями, що тривають, дані про наслідки НС воєнного характеру державного рівня уточнюються.

Причинами виникнення НС на водопостачальних та каналізаційних мережах, як і в попередні роки, є незадовільний технічний стан споруд, конструкцій, обладнання й інженерних мереж та їх значна зношеність унаслідок закінчення нормативного строку експлуатації – нормативного ресурсу, невиконання нормативних обсягів планово-попереджувальних ремонтів, порушення регламенту експлуатації та недостатньої надійності функціонування в умовах екстремальних природних явищ.

7.2 Довідка про виникнення надзвичайних ситуацій на водопровідних мережах та мережах централізованого водовідведення у звітному році

Таблиця 7.1

№	Область, дата	Код та опис НС	Матеріальні збитки, тис. грн
Об'єктовий масштаб			
1	Івано-Франківська, 26.01.2022	<p>10820-НС унаслідок аварії в теплових мережах (системах гарячого водопостачання) холодної пори року</p> <p>Внаслідок виходу з ладу опалювального газового котла КСВ-63 «ВК-34» виникла загроза припинення тепlopостачання КНП «Яремчанська центральна міська лікарня» (м. Яремча Яремчанської територіальної громади Надвірнянського району).</p> <p>З метою забезпечення сталого функціонування лікарні опалення тимчасово забезпечено резервним котлом, термін експлуатації якого минув в 2018 році.</p>	-
2	Закарпатська, 09.06.2022	<p>10810-НС унаслідок аварії в каналізаційній системі із скиданням забруднювальних речовин</p> <p>У селі Оноківці Ужгородського району (Оноківська ОТГ) за адресою: вул. Кільцева, 27-29 на території закладу дошкільної освіти відбувся витік каналізаційних стоків назовні, що призводить до: порушення умов організації освітнього процесу; виникнення загрози здоров'ю дітей; виконання посадових обов'язків працівниками закладу; забруднення навколишнього середовища.</p> <p>Сума завданих НС матеріальних збитків становить 150 тис. гривень.</p>	150
Місцевий масштаб			
1	Закарпатська, 31.08.2022	<p>10830-НС унаслідок аварії в системах забезпечення населення питною водою</p> <p>Внаслідок аварії ділянці «Мала гора - вул. Венеліна Гуци» магістрального водогону «Геча - Мала гора - м. Берегове» (d-400 мм) біля АЗС «Маркет» у м. Берегове без водопостачання та з пониженим тиском в мережі залишились мешканці та об'єкти інфраструктури м. Берегове (більше ніж 30% розрахункового обсягу водопостачання). Першочергові ремонтні роботи не призвели до повного відновлення його експлуатації, існує загроза проникнення у водогін органічного та токсичного забруднення та подальших проривів на магістральному водопроводі.</p> <p>Причина НС – зношеність водогону.</p>	-
2	Кіровоградська, 03.12.2022	<p>10830-НС унаслідок аварії в системах забезпечення населення питною водою</p> <p>03.12.2022 р. о 17.40 до ОКЦ ГУДСНС України у Кіровоградській області надійшло повідомлення від диспетчера КВКГ ОКВП «Дніпро-Кіровоград» про аварійне відключення водопостачання м. Кропивницького через ремонтні роботи на водогоні діаметром 800 мм між м. Олександрією та м. Знам'янка. Без водопостачання</p>	-

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 році

№	Область, дата	Код та опис НС	Матеріальні збитки, тис. грн
		<p>залишилось близько 72 000 абонентів, орієнтовно 180 000 мешканців. До місця події залучались 2-і аварійні бригади КВКГ ОКВП «Дніпро-Кіровоград» у кількості 4 од. тех. та 15 чоловік о/с (співробітники ДСНС не залучались). Аварійними бригадами КВКГ ОКВП «Дніпро-Кіровоград» проведено ремонтно-відновлювальні роботи на магістралі водогону (поступове заповнення систем водопостачання водою для подальшої подачі населенню).</p> <p>Здійснюється підвіз води населенню м. Кропивницький цистернами у кількості 5 од. техніки.</p>	

Упродовж 2022 року кошти з резервного фонду державного бюджету для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на мережах водопостачання та водовідведення не виділялися.

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

За результатами узагальнення інформації, представленої у Національній доповіді про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 році можна зробити наступні висновки.

З 2003 року Україна є стороною Протоколу про воду та здоров'я (Закон України від 09 липня 2003 р. № 1066-IV «Про ратифікацію Протоколу про воду та здоров'я до Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер 1992 року»). Оновлені у 2020 році Національні цільові показники до Протоколу про воду та здоров'я увійшли до переліку стратегічних цілей та показників їх досягнення [Водної стратегії України на період до 2050 року](#) та Операційного плану реалізації у 2022 – 2024 роках Водної стратегії (схвалено та затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2022 р. № 1134-р). Україна виконала зобов'язання щодо звітування про прогрес впровадження Протоколу та підготувала [Короткий звіт щодо прогресу впровадження Протоколу про воду і здоров'я в Україні у 2019 – 2021 роках](#).

За інформацією Держводагентства щодо моніторингу якісного стану водних об'єктів України у 2022 році після повномасштабного вторгнення РФ на територію України більше половини пунктів моніторингу опинилися на територіях, доступ до яких був відсутній або утруднений. Найбільш критичним у виконанні державного моніторингу вод став березень 2022 року – проби води було відібрано у 35 % від кількості пунктів, передбачених Програмою державного моніторингу вод (затверджена Наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 05 січня 2022 р. № 1). Станом на грудень 2022 року виконано відбір проб води та вимірювання показників якісного стану у 440 пунктах моніторингу (74 % від кількості пунктів передбачених Програмою), у тому числі у 76 пунктах розташованих у місцях питних водозаборів (80 % від кількості пунктів передбачених Програмою).

У 2022 році моніторинг поверхневих вод виконано: у басейнах Дністра, Дунаю та Вісли – у повному обсязі; у басейнах Дніпра, Південного Бугу, Дону та Причорномор'я – частково, у залежності від оперативної військової ситуації; у басейні річок Приазов'я – не виконувався, у зв'язку із тимчасовою окупацією території України.

У 2022 році з природних джерел забрано 4 883,45 млн куб. м води (прісної – 4 860,964 млн куб. м), з них 786,543 млн куб. м – з підземних водних джерел, у тому числі 185,056 млн куб. м шахтно-кар'єрних вод. За видами економічної діяльності у 2022 році основними водоспоживачами були підприємства секції E (Водопостачання; каналізація, поводження з відходами) якими забиралося 1 722,879 млн куб. м води або 35,28 % від загального забору по країні, секції D (Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря) – 1 657,281 млн куб. м води (33,88 %), секції A (Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство) – 945,062 млн куб. м води (19,35 %), секції C (Переробна промисловість) – 274,597 млн куб. м води (5,62 %), та іншими секціями – 286,63 млн куб. м води (5,87%).

У цілому, використання прісної води у 2022 році на різні потреби становило 3 401,313 млн куб. м, із них питної – 1 140,415 млн куб. м та технічної – 2 256,143 млн куб. м, 341,789 млн куб. м води питної якості використано на виробничі потреби, із них 93,185 млн куб. м із комунальних водопроводів (тобто, води спеціально підготовленої до питної якості).

За результатами узагальнення даних державного обліку водокористування у 2022 році у поверхневій водній об'єкти скинуто 2 979,474 млн куб. м стічних вод, у тому числі: забруднені складають 374,027 млн куб. м (12,55 %), нормативно-очищені – 1 054,864 млн куб. м (35,4 %) та нормативно-чисті без очистки – 1 550,584 млн куб. м (52,04%). У галузевому розрізі найбільшими забруднювачами є секція Е (Водопостачання; каналізація, поводження з відходами) видів економічної діяльності, якими скинуто 269,743 млн куб. м забруднених стічних вод.

У 2022 році Міндовкілля спільно з іншими центральними органами виконавчої влади продовжувало роботу з впровадження в Україні положень Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2000 р. про встановлення рамок діяльності Співтовариства у сфері водної політики із змінами та доповненнями, внесеними Рішенням 2455/2001/ЄС (ВРД), на виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

У зв'язку з отриманням Україною 23 червня 2022 р. статусу країни кандидата на членство в ЄС, що вимагає повного впровадження норм та стандартів ЄС, у тому числі у сфері водних ресурсів. На даний час підготовлені перші проекти ПУРБ для усіх 9 річкових басейнів України. До кінця 2023 року проекти ПУРБ будуть доповнені програмами заходів для досягнення «доброго» стану вод, включаючи заходи повоєнного відновлення.

Для звітного 2022 року узагальнений аналіз стану систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснено для 21 області та м. Київ (без урахування даних для Запорізької, Луганської, Херсонської областей АР Крим та м. Севастополь) у порівнянні з даними для цих же областей у 2021 році.

Виходячи із аналізу вихідної інформації щодо стану об'єктів водопостачання та водовідведення, отриманої від обласних адміністрацій, зазнали пошкоджень та руйнувань внаслідок невпинних атак на критичну інфраструктуру протягом 2022 року об'єкти у 9 областях України.

Луганська область. Внаслідок збройної агресії російської федерації проти України значна частина Луганської області є тимчасово окупованою. Територія, яка підконтрольна українській владі перебуває в зоні активних бойових дій. За цей період майно підприємств житлово-комунального господарства, зокрема водопровідно-каналізаційного господарства, зруйновано або зазнало значних пошкоджень, тому з початком бойових дій підприємства припинили свою діяльність та надання послуг. У зв'язку з вищевикладеним, інформація щодо стану систем водопостачання та водовідведення у 2022 році по області не надана.

Донецька область. На території Донецької області тривають активні бойові дії, частину території тимчасово окуповано, що призвело до зупинки господарської діяльності певних підприємств водопровідно-каналізаційного господарства. Внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України в Донецькій області та часткову окупацію області станом на 31 грудня 2022 р. пошкоджено та/або зруйновано 79 об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства, з них: водопровідні очисні споруди – 7 од.; очисні споруди систем централізованого водовідведення – 8 од.; водопровідні насосні станції – 25 од.; насосні станції систем централізованого водовідведення – 36 од.; водозабори – 2 од.; свердловини – 1 од. та 2 гідротехнічні споруди. Визначено пошкодження більше 30 км водопровідних та 10 км мереж

централізованого водовідведення. Через дефіцит води, більшість територіальних громад перейшло на подачу води за графіками.

Харківська область. Станом на 01 травня 2023 р., унаслідок ведення бойових дій в області зазнали пошкоджень 173 об'єкти водопровідно-каналізаційного господарства та 344,2 км мереж. На 2023 рік відновлено 21 об'єкт та 8,9 км мереж.

Херсонська область. Відзначено пошкодження каналізаційного колектору (6 км) внаслідок артобстрілу, водогону (400 м), які на даний час не відновлені, та водопровідних мереж сільських населених пунктів Херсонської області, які також у переважній більшості ще не відновлені.

Київська область. У Київській області у 2022 році проводилась робота, спрямована на відновлення систем водопостачання та водовідведення, що зазнали пошкоджень внаслідок бойових дій на території області. Силами комунальних підприємств, за підтримки міжнародних донорів відновлено роботу пошкоджених об'єктів водопостачання та водовідведення.

Миколаївська область. У зв'язку з тривалим періодом експлуатації технологічних водопровідних мереж очисних споруд водопроводу МКП «Миколаївводоканал» та враховуючи аварійний стан водогону ОСВ, виникла необхідність проведення його реконструкції. Прокладання нового трубопроводу дозволило уникнути аварійних ситуацій та безперебійно постачати воду з Бузького лиману до очисних споруд водопроводу, а також задіяти споруди II-ї та III-ї черг до процесу очищення води. Експлуатація інженерних мереж і споруд в умовах подачі і відведення води з підвищеним солевмістом та інших інгредієнтів, що значно перевищують нормативні показники якості вихідної води і, відповідно підготовленої води, що подається до споживача, призвели до змін в технічних характеристиках обладнання і, особливо, у внутрішніх порожнинах сталевих труб.

З метою надання допомоги мешканцям м. Миколаїв, що залишилися без питного водопостачання внаслідок збройної агресії російської федерації, у 2022 році з обласного бюджету Одеської області, в рамках заходів Програми, виділено 1 800,0 тис. грн, з яких освоєно 1 796,6 тис. грн. Так, за рахунок Одеського обласного бюджету у м. Миколаїв було побудовано артезіанську свердловину для забезпечення місцевого населення питною водою.

Практично усі обласні адміністрації звертають увагу на відсутність коштів, припинення фінансування програм з розвитку водопостачання та водовідведення, в тому числі через військову агресію, що можна розцінювати як шкоду, спричинену військовими діями.

Варто зазначити, що у 2022 році, особливо в осінньо-зимовий період підприємства водопостачання та водовідведення стикались із відсутністю електроенергії, що унеможливило подачу питної води. Тому, як відзначали представники обласних державних (військових) адміністрації допомога благодійних фондів, міжнародних організацій щодо постачання електрогенераторів була неоціненною.

Враховуючи варварське руйнування Каховської ГЕС у червні 2023 році, ситуація щодо руйнувань об'єктів водопостачання та водовідведення, доступу до джерел питного водопостачання змінилась.

За даними оновленої оцінки Світового банку «Швидка оцінка шкоди та потреб в Україні», станом на 24 лютого 2023 р. орієнтовний сукупний фізичний збиток для сектору централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення

становить 2,2 млрд доларів США, з цієї суми близько 0,9 млрд доларів США було завдано збитків у період з 01 червня 2022 р. по 24 лютого 2023 р.

Виходячи з отриманих даних, найбільше постраждали Харківська, Луганська, Чернігівська, Київська та Донецька. Збір даних та інформації для Херсонської був неможливим, але вважається, що ця область зазнала аналогічного рівня пошкодження. Також очікується, що значне збільшення збитків буде виявлено в Луганській та Донецькій областях, як тільки вони стануть доступними для Уряду, і збитки можуть бути безпечно переоцінені.

Згідно попереднього плану відновлення України передбачено відновлення та модернізація систем водопостачання та водовідведення. Планом враховано 13 основних напрямків відбудови водопровідно-каналізаційного господарства. Основне це – забезпечення українців якісною питною водою.

Допомога міжнародних організацій. Зважаючи на кризу та важливість оперативного реагування, відновлення критичної інфраструктури, а найголовніше забезпечення населення питною водою, включаючи жінок, дітей та осіб з інвалідністю, літніх людей, внутрішньо переміщених осіб, для підтримки підприємств водопостачання та водовідведення протягом 2022 року було спрямовано допомогу міжнародних організацій.

Така допомога надавалась та надається не тільки областям, де є суттєві руйнування, а і тим, які прийняли внутрішньо переміщених осіб, адже системи водопостачання та водовідведення по всій Україні фізично та морально зношені, тому варто враховувати їх можливий резерв.

Для забезпечення потреб мешканців громад, на території населених пунктів Донецької області облаштовуються свердловини, організовується підвіз і місця розливу технічної води. Також за підтримки міжнародних благодійних фондів (БФ «NEW WAY», «Caritas Маріуполь», ADRA, USAID, UNICEF Ukraine) здійснюється підвіз технічної та питної води, встановлюються ємності для зберігання та розливу води населенню.

За рахунок міжнародної технічної допомоги, допомоги Міжнародного Червоного Хреста та Червоного Хреста в Україні в м. Миколаїв у громадських місцях, так і в закладах освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та інших бюджетних установах у 2022 році встановлено 72 колективних установок доочищення питної води загальною потужністю 325,6 м³/год.

У 2022 році підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства Закарпатської області було вжито заходів та забезпечено безперебійну роботу і надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення як мешканцям краю, так і внутрішньо переміщеним особам, що знайшли свій прихисток у Закарпатській області.

Допомога від міжнародних партнерів не припиняється, що дозволяє оперативно реагувати на вирішення проблем із водозабезпеченням та водовідведенням.

У 2022 році показник охоплення населених пунктів послугами з централізованого водопостачання, порівняно з 2021 роком, не змінився - дані без урахування інформації по 5 областям (Донецька, Запорізька, Луганська, Харківська, Херсонська) та АР Крим: 310 міст (98,7 %) із 314 (у 2021 році – 310 (98,7 %) із 314 міст); 427 смт (90,3 %) із 473 (у 2021 році – 427 (90,3 %) із 473 смт); 5 201 сіл (23,4 %) із 22 196 (у 2021 році – 5 125 (23,1 %) із 22 199 сіл).

Показник охоплення населених пунктів послугами з централізованого водовідведення у 2022 році залишився без змін: 301 місто (95,9 %) із 314 (у 2021 році – 301 (95,9 %) із 314 міст); 318 смт (67,2 %) із 473 (у 2021 році – 318 (67,2 %) із 473 смт); 339 сіл (1,5 %) із 22 196 (у 2021 році – 331 (1,5 %) із 22 199 сіл).

З урахування Донецької та Харківської обл. (без Запорізької, Луганської та Херсонської обл., АР Крим, м. Севастополь) спостерігається регрес щодо доступу до послуг порівняно із даними 2021 р., а саме у 2022 р. забезпечено:

- ✓ централізованим водопостачанням – 346 міст або 98,3 % (відсутнє у 6 містах), 499 смт або 90,7 % (відсутнє у 51 смт) та 5 602 сільських населених пункти або 23,4 % (відсутнє у 18 350 сільських населених пунктах). Для 2021 р. було забезпечено 367 міст (98,9 %) із 371; 552 (91,2 %) із 605 смт; 5 590 (23,3 %) із 24 001 сіл.
- ✓ централізованим водовідведенням – 336 міст або 95,5 % (відсутнє у 16 містах), 365 смт або 66,4 % (відсутнє у 185 смт) та 384 сільських населених пункти або 1,6 % (відсутнє у 23 586 сільських населених пунктах). Для 2021 р. було забезпечено 357 міст (96,2 %) із 371; 395 (65,3 %) із 605 смт; 382 (1,6 %) із 24 001 сіл.

У 6 містах - Судова Вишня, Турка Львівської обл., Копичинці Тернопільської обл. та Вашківці Чернівецької обл., м. Сіверськ, м. Святогірськ Донецької обл. - централізоване водопостачання відсутнє. У цих населених пунктах водопостачання здійснюється зі свердловин та колодязів. У м. Сіверськ послуги з водопостачання та водовідведення відновити неможливо через близьке розташування до лінії ведення бойових дій та відсутність електроживлення об'єктів, у м. Святогірськ послуги з водопостачання та водовідведення (після деокупації території) не відновлено.

У 16 містах - Берестечко, Устилуг Волинської області; м. Сіверськ, м. Святогірськ Донецької обл.; Благовіщенське Кіровоградської області; Турка, Угнів, Белз, Доброміль, Глиняни Львівської області; Копичинці Тернопільської області; Південне Харківської обл.; Шпола Черкаської області; Вашківці, Герца Чернівецької області; Батурин Чернігівської області централізоване водовідведення відсутнє. У м. Сіверськ, м. Святогірськ Донецької обл. на даний час відновити доступ до послуг неможливо.

Протягом 2022 року 67,3 % населення (21,01 із 31, 21 млн осіб) було забезпечено послугами з централізованого водопостачання та 52,8 % населення (16,45 із 31,17 млн осіб) - послугами з централізованого водовідведення (без урахування чисельності населення Волинської, Запорізької, Луганської, Херсонської областей та АР Крим).

Для 2021 року, за оновленою інформацією, отриманою від областей, 68,5 % населення (22,72 із 33,17 млн осіб) було забезпечено послугами з централізованого водопостачання та 52,7 % населення (17,46 із 33,14 млн осіб) - послугами з централізованого водовідведення (без урахування чисельності населення Волинської, Запорізької, Луганської, Херсонської областей та АР Крим).

При оцінці як загального рівня забезпеченості населення послугами з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, так і у розрізі областей, чисельність внутрішньо переміщених осіб не враховувалась.

У 2022 році 801 населений пункт або 3,2 % від загальної чисельності населених пунктів України перебував у маловодній місцевості у 11 областях України. Найбільша кількість вказаних населених пунктів і населення, як і у 2021 році, були у Одеській та Житомирській областях - 270 та 131 населений пункт. У маловодній місцевості

перебувають переважно сільські населені пункти – 760 сіл або 95 % від населених пунктів, які перебувають у маловодній місцевості.

У 2022 році привізною питною водою забезпечувалось 249,4 тис. осіб (2,1 % від загальної чисельності осіб тих областей, де використовувалась привізна вода, та 0,8 % від загальної чисельності населення в Україні без урахування населення Волинської, Луганської області) у 692 населених пунктах (8,1 % від загальної кількості населених пунктів, де використовувалась привізна вода та 2,7 % від загальної кількості населених пунктів в Україні (без урахування даних по Луганській області) у 7 областях (Дніпропетровська, Запорізька, Кіровоградська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Харківська). У 2021 році 171,2 тис. осіб або 0,6 % від загальної чисельності населення в Україні користувались привізною водою у 549 або 8,6 % від загальної кількості населених пунктів, де використовувалась привізна вода та 2,5 % загальної кількості населених пунктів у 5 областях (Дніпропетровська, Кіровоградська, Миколаївська, Одеська, Полтавська), що складало 2 % від загальної чисельності осіб областей, де використовувалась привізна вода (без урахування населення тих областей, які не змогли надати інформацію у 2021 році).

Найбільша кількість населених пунктів і населення, які забезпечувались привізною водою, у 2022 році, як і у попередній звітний рік, була у Дніпропетровській - 293 населених пункти (20,4 % від загальної кількості населених пунктів області) і 70,6 тис. осіб (2,1 % від загальної чисельності населення області), Миколаївській - 154 населених пункти (16,9 % від загальної чисельності населення області) і 46,6 тис. осіб (4,3 % від загальної чисельності населення області), Запорізькій областях - 146 населених пункти (41,1 % від загальної чисельності населення області) і 30,7 тис. осіб (2,5 % від загальної чисельності населення області).

Стосовно систем централізованого водопостачання, загальні показники по Україні, без урахування даних по 4 областям (Донецька, Запорізька, Луганська, Херсонська) та АР Крим, протягом 2022 року були такими: піднято 1 545,5 млн м³ води, з яких очищено – 1 109,21 млн м³ або 71,8 % до обсягу піднятої води, подано споживачам – 1 385,29 млн м³ або 89,6 %, знезаражено – 1 322,46 млн м³ або 85,6 %. Втрати та витрати води складають 505,27 млн м³ або 32,7 %. Порівняно з попереднім роком обсяги піднятої води знизились. Рівень втрат та витрат води зріс – з 30,7 % до 32,7 %.

Кількість встановленого водопровідного насосного обладнання складає без урахування даних по Запорізькій області – 12 723 насоси, з яких потребували заміни 2 612 або 20,5 %, протягом року було замінено 1 031 насос або 39,5 %. У 2021 р. ці показники склали: 18 893; 2 659 або 20,6 %; 1 287 або 48,4 % від потреби.

Загальна протяжність водопровідних мереж складає (без урахування Донецької, Запорізької, Херсонської областей), 92,136 тис. км, в т.ч. ветхих та аварійних – 32,065 тис. км або 34,8 %; протягом року було замінено 0,623 тис. км або 1,9 % від потреби. У попередньому 2021 році частка аварійних мереж була практично такою ж самою, а от темпи заміни були кращими – 2,5 % замінених мереж від тих, що потребували заміни. Тобто, ситуація у звітному році суттєво ускладнилась.

Найбільший відсоток труб, які через свій незадовільний технічний стан потребували заміни, у 2022 році був у Донецькій – 56,8 %, Харківській – 52,8 %, Волинській – 51,6 %, Запорізькій – 50,9 %, Кіровоградській – 50,7 % областях. Найбільший відсоток замінених водопровідних мереж (по відношенню до тих, що потребували заміни) у 2022 році був у Київській області – 13,6 %.

Загальна кількість споживачів (абонентів), нарахування за спожиту питну воду яким здійснюється за показаннями приладів обліку, за даними від регіонів у 2022 році складала 10,1 млн осіб.

Загальна кількість квартир, обладнаних приладами обліку за звітний 2022 рік складала 6,22 млн квартир, що можна вважати кількістю домогосподарств із доступом до централізованого питного водопостачання (термін «домогосподарство» вживається у визначенні Наказу Держстату від 12 липня 2012 р. № 278).

Щодо систем централізованого водовідведення, загальні показники по Україні протягом 2022 року були такими (без урахування Донецької, Запорізької, Луганської, Херсонської областей, для показника реалізації – без Дніпропетровської, Київської, Сумської областей): протягом звітного року було реалізовано 555,53 млн м³ стічної води, відведено 1 045,59 млн м³ стічної води, з яких очищено – 1 036,28 млн м³ або 99,1 % до обсягу відведених стічних вод, біологічно очищено – 976,92 млн м³ або 93,4 %, доочищено – 90,82 млн м³ або 8,7 %. Порівняно з 2021 роком обсяги відведених стічних вод знизились.

Розрахунковий обсяг свіжеутвореного осаду від очисних споруд систем централізованого водовідведення по Україні складає 327 тис. тон/рік (при вологості 97 %).

Загальний об'єм осадів накопичених на спорудах очищення стічних вод в Україні наразі невідомий, але за приблизною експертною оцінкою він може становити від 50 до 80 мільйонів кубічних метрів.

У 2022 році загальна чисельність очисних споруд систем централізованого водовідведення (без урахування Запорізької, Луганської, Херсонської області) становила – 742 од., з них 438 або 59 % потребували реконструкції; на 8 було зроблено часткову або повну реконструкцію. У 2021 році в системах водовідведення загальна чисельність очисних споруд (без урахування Запорізької, Луганської, Херсонської області) становила – 802 од., з них 440 або майже 55 % потребували реконструкції, на 11 було проведено часткову або повну реконструкцію.

Щодо насосних станцій систем централізованого водовідведення, то, згідно представлених даних, у 2022 році (без урахування Запорізької, Луганської, Херсонської області) перебувало 2 536 насосних станцій із загальною фактичною потужністю – 1 698 млн м³/рік. Їх проєктна потужність становила 7 694 млн м³/рік, що перевищує потреби у 4,5 рази.

Кількість встановленого насосного обладнання систем централізованого водовідведення (без урахування Запорізької, Луганської, Херсонської області) складала 6 446 од., з яких 1 928 од. потребували заміни та було замінено протягом 2022 року 261 од. насосів або 13,5 % від потреби.

Сумарна протяжність мереж централізованого водовідведення у 2022 році, (без Донецької, Запорізької, Луганської областей) дорівнювала – 31,568 тис. км, в т.ч. ветхих та аварійних – 12,1 тис. км або 38,4 %; протягом року було замінено 0,106 тис. км або 0,9 % від потреби.

У 2022 році, відповідно до наданої інформації, у системах централізованого водопостачання було витрачено було витрачено (без урахування Луганської, Херсонської областей) 2 024,22 млн кВт*год електроенергії, з яких: найбільше - у Донецькій – 798,5, Дніпропетровській – 258,47, у Харківській – 186,1, у м. Київ – 126,1 млн кВт год/рік; найменше – у Волинській – 12,07, Чернігівській – 13,4, у Івано-

Франківській – 13,6, у Київській – 13,9 млн кВт*год/рік. У системах централізованого водовідведення було витрачено 1 343,28 млн кВт*год електроенергії (без урахування Луганської, Херсонської областей), з яких найбільше – у Донецькій – 653,23, Дніпропетровській – 163,26 та м. Київ – 116,3 млн кВт год/рік.; найменше - у Чернівецькій - 6,62 млн кВт год/рік.

Заборогованість за спожиту електроенергію у системах централізованого водопостачання та водовідведення складає близько 2,6 млрд грн.

Проблема якості питної води для України була і наразі залишається вкрай актуальною і надзвичайно гострою. Глобальна водна криза прискорюється. За оцінками ООН, наша здатність адаптуватися до водної кризи та зміни клімату загалом знижується. Забезпечити воду та санітарію для всіх, стає все складніше.

З метою здійснення ґрунтового аналізу необхідних заходів та орієнтовної потреби в коштах на їх реалізацію щодо досягнення показників питної води відповідно до ДСанПіН 2.2.4-171-10, Мінрегіоном (зараз - Мінінфраструктури) було опрацьовано матеріали, надані обласними державними адміністраціями. На реалізацію заходів лише із доведення якості питної води до нормативних вимог необхідно понад 1,5 млрд гривень.

На виконання вимог Директиви Ради 91/271/ЄЕС та у відповідність до Постанови Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» Верховна Рада України 12 січня 2023 р. в цілому прийняла Закон України «Про водовідведення та очищення стічних вод». На виконання вимог Закону України «Про водовідведення та очищення стічних вод» розроблено, доповнюються та уточнюються більше як 20 нормативних документів технічного напрямку.

З метою врегулювання на законодавчому рівні питання щодо розроблення нової Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України» на 2022-2032 роки» на заміну Загальнодержавної цільової програми «Питна вода України» на 2011-2020 роки», Мінрегіоном на виконання доручення Прем'єр-міністра України розроблено та подано на розгляд Уряду проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми «Питна вода України» на 2022-2026 роки».

На реконструкцію та впровадження нових технологій водопідготовки та водовідведення також здійснюється залучення коштів міжнародних фінансових організацій:

- ✓ за рахунок коштів Міжнародного банку реконструкції та розвитку - проект «Проект розвитку міської інфраструктури – 2»;
- ✓ за рахунок коштів Європейського інвестиційного банку в Україні - проект «Розвиток системи водопостачання та водовідведення в місті Миколаїв»;
- ✓ в рамках спільного з Європейським інвестиційним банком проекту «Програма розвитку муніципальної інфраструктури України» передбачено проведення модернізації системи водопостачання та водовідведення в декількох містах України;
- ✓ за рахунок коштів Кредитної організації для відновлення (KfW) здійснюється реалізація проектів, що спрямовані на реконструкцію та модернізацію системи водопостачання у Чернівцях.

За інформацією МОЗ, моніторинг якості води поверхневих водойм свідчить про те, що їх екологічний стан практично не покращується. За даними ЦКПХ, у 2022 році питома вага досліджених проб води з водойм I категорії, які не відповідали нормам, за хімічними та мікробіологічними показниками зростає на тлі зменшення загальної кількості досліджуваних проб та досліджених проб, що не відповідали нормативам. Спостерігається аналогічна тенденція зростання нестандартних проб для водойм II категорії, які не відповідали нормам за хімічними та мікробіологічними показниками.

Питома вага досліджених проб води з водойм I-ої категорії, які не відповідали нормам, у 2022 році за хімічними показниками становила 19,6 % (323 із відібраних та досліджених 1 645 проб), за мікробіологічними показниками – 15,5 % (216 із 1 396). Питома вага досліджених проб води з водойм II категорії, які не відповідали нормам, за хімічними показниками – 23,7 %, за мікробіологічними – 27,5 %.

У 2022 році ЦКПХ здійснювали моніторингові дослідження на 12 385 об'єктах централізованого водопостачання населення, 1 839 відомчих, 3 115 сільських та 2 044 локальних водопроводах; а також 38 784 джерелах нецентралізованого водопостачання. У 30 % об'єктів централізованого водопостачання населення за результатами лабораторних досліджень проби води не відповідали вимогам нормативного документу, у тому числі з комунальних водопроводів – 23,6 %, сільських – 37 %, відомчих – 33%, міжрайонних – 16 %, локальних – 32,9 % водопроводів; у 37,2 % об'єктів нецентралізованого водопостачання населення, на яких результати лабораторних досліджень не відповідають нормам.

У 2022 році через військову агресію РФ було приділено більше уваги до моніторингу якості та безпечності питної води централізованого водопостачання, що подається населенню, особливо на деокупованих територіях країни, які проводились ЦКПХ відповідно до алгоритму, наведеному в листі МОЗ від 19 квітня 2022 р. № 26-04/8766/2-22, тому було зареєстровано зменшення показника невідповідності якості питної води за рахунок збільшення загальної кількості досліджуваних проб питної води. Найбільша кількість нестандартних проб питної води з централізованих систем водопостачання реєструється, як і раніше, на сільських та локальних водопроводах, найменша – на комунальних і міжрайонних.

Особливу занепокоєність викликає стан водопостачання сільського населення. У 2022 році питома вага сільських водопроводів, на яких результати лабораторних досліджень не відповідають нормативам, склала 37,0 % із 3 115 сільських водопроводів, на яких проводились дослідження.

У 2022 році питома вага досліджених проб питної води з сільських водопроводів, які не відповідали вимогам, становила 25,4 % за санітарно-хімічними (нижче рівнів показника 2021-2018 років – 28,9 %, 26,9 %, 31,2 %, 29,8 %), у тому числі на вміст нітратів 2,8 % у 2022 році проти 4,1 % у 2021 році, та 11,4 % за мікробіологічними показниками (нижче рівнів показника 2021-2018 років – 11,9 %, 13,8 %, 11,4 %, 11,9 %).

У 2022 році не було зареєстровано жодного спалаху, пов'язаного з вживанням недоброякісної питної води.

За інформацією Держпродспоживслужби основними порушеннями на об'єктах централізованого водопостачання за результатами проведених заходів залишаються, як і в попередні роки такі:

- виробничий лабораторний контроль безпечності та якості питної води проводиться з порушенням термінів, визначених затвердженою робочою

програмою (графіком) виробничого лабораторного контролю безпечності та якості питної води, або не здійснюється взагалі;

- відсутні проекти організації зон санітарної охорони джерела централізованого водопостачання, не дотримується особливий режим в межах першого поясу санітарної охорони джерела;
- відсутні висновки державної санітарно-епідеміологічної експертизи на нормативно-технічний документ, за яким здійснюється виробництво води питної, технологічний регламент, сполуки, матеріали, речовини, які використовуються в процесі обробки води, або власне відсутній сам нормативно-технічний документ.

Основні порушення на об'єктах нецентралізованого водопостачання:

- відсутні санітарні паспорти на інженерні споруди нецентралізованого питного водопостачання, або потребують поновлення;
- колодязі громадського користування потребують ремонту, несвоєчасно та не в повному обсязі проводиться дезінфекція та очистка
- не налагоджено виробничий лабораторний контроль питної води;
- не визначений балансоутримувач джерел

У 2022 році за участі головних управлінь Держпродспоживслужби в областях та м. Києві, органами місцевої влади та місцевого самоврядування проводилася робота щодо визначення резервних/альтернативних джерел питного водопостачання для побутових та інших потреб на випадок аварій, забруднень тощо.

З населенням на територіях населених пунктів, які були тимчасово окуповані, під час ліквідації наслідків збройної агресії російської федерації проти України, проводилася активна робота, зокрема було забезпечено інформування населення щодо особливостей водокористування у разі пошкодження шахтних колодязів, каптажів джерел та бюветів та придатності води після проведених заходів з чищення та дезінфекції, необхідності лабораторного контролю ефективності заходів з чищення та дезінфекції.

За інформацією Держекоінспекції для фіксації, упорядкування інформації та формування єдиного реєстру збитків, заподіяних довкіллю, зокрема водним ресурсам, внаслідок вторгнення російської федерації на територію України, Державна екологічна інспекція України наказом від 01 березня 2022 р. № 73 утворила Оперативний штаб при Державній екологічній інспекції України, до складу якого включено (за згодою) представників Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Державної екологічної інспекції України, Ради національної безпеки і оборони України, органів Служби безпеки України, прокуратури України, Національної поліції України, інших державних органів, науково-експертних установ, представників громадськості.

До основних задач оперативного Штабу віднесена фіксація, розрахунок та систематизація збитків навколишньому природному середовищу, ведення єдиного реєстру таких збитків, а також виявлення та аналіз випадків, які можуть становити потенційну небезпеку для довкілля та населення.

З метою фіксації фактів нанесення навколишньому природному середовищу збитків внаслідок військової агресії російської федерації на території України, територіальні та міжрегіональні територіальні органи Держекоінспекції залучаються

правоохоронними органами до участі у проведенні слідчих дій у кримінальних провадженнях та здійснюють відбори проб компонентів довкілля та у подальшому відповідні інструментально- лабораторні вимірювання.

У рамках співпраці з Спеціалізованою екологічною прокуратурою налагоджено двосторонній обмін інформацією з представниками обласних військових адміністрацій, що необхідно для здійснення розрахунку збитків по зафіксованих подіях.

У 2022 році Держекоінспекцією, її територіальними та міжрегіональним територіальними органами за забруднення, засмічення вод та самовільне користування водними ресурсами внаслідок збройної агресії Російської Федерації здійснено 16 розрахунків на загальну суму 55 723 768,705 тис. грн, які направлено до правоохоронних органів для долучення до матеріалів кримінальних проваджень.

Стан відомчих систем водопостачання та водовідведення, за інформацією Міноборони, Мінінфраструктури, у 2022 році практично не змінився. Суттєвих змін у стані водопостачання та водовідведення військових об'єктів у 2022 році порівняно з 2021 роком не відмічається.

Господарство водопостачання виробничих структурних підрозділів АТ «Укрзалізниця» протягом 2021-2022 років забезпечило безперебійну подачу води та відведення стоків у повному обсязі згідно розрахунків підприємств залізничного транспорту. Також у повному обсязі, згідно укладених договорів, надано послуги з централізованого водопостачання та водовідведення іншим підприємствам, бюджетним установам та населенню. Системи водопостачання та водовідведення протягом 2021–2022 років знаходилися у робочому стані, але потребують капітального ремонту, а деякі – повної заміни. Для інших відомчих організацій - загальний стан систем водопостачання та водовідведення задовільний.

Незважаючи на актуальність питання будівництва централізованого питного водопостачання сільських населених пунктів для сталого розвитку Херсонської, Одеської, Миколаївської та Львівської областей, повномасштабна агресія РФ з лютого 2022 року поставила під загрозу продовження реалізації заходів запланованих на 2022 рік на території Херсонської, Одеської та Миколаївської областей. План заходів з першочергового забезпечення сільських населених пунктів централізованим водопостачанням на 2022 рік за КПКВК 2707090 затверджений наказом Держводагентства від 24 червня 2022 р. № 63. Однак, Мінфіном повернуто на доопрацювання паспорт бюджетної програми КПКВК 2707090, надісланий на затвердження, у зв'язку з необхідністю внесення змін до Порядку.

Держводагентством було розроблено проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2011 р. № 137 і від 23 травня 2018 р. № 401» (далі – проєкт акта) та надіслано на погодження з відповідними заінтересованими органами виконавчої влади. Внаслідок тривалої процедури погодження проєкту акту проведено узгоджувальну нараду 07 листопада 2022 р., спрямовану на пошук взаємоприйняттого рішення та врегулювання спірних позицій.

Враховуючи вкрай складну ситуацію з ракетними обстрілами, відсутністю стабільного електропостачання та зв'язку, проєкт постанови не винесено на розгляд Уряду 27 грудня 2022 р. та Секретаріатом Кабінету Міністрів України проєкт постанови повернуто на доопрацювання.

Наразі, після опрацювання та врахування зауважень Мінфіну та Мінюсту, Держводагентство листом від 19 квітня 2023 р. № 2010/7/11-23 направило проєкт акта до Міндовкілля для подальшого подання на розгляд Уряду.

За інформацією ДСНС, упродовж 2022 року на території України зареєстровано 4 надзвичайні ситуації, пов'язані з аваріями на системах забезпечення населення питною водою, в системах гарячого водопостачання холодної пори року та на каналізаційних системах із скиданням забруднювальних речовин. За рівнями, НС що виникли у 2022 році, віднесено до місцевого (2 НС) та об'єктового (2 НС) рівнів. Зазначені НС виникли на території Закарпатської (2 НС), Івано-Франківської (1 НС) та Кіровоградської (1 НС) областей.

Разом з цим, у зв'язку з актом збройної агресії та широкомасштабним вторгненням в Україну збройних сил російської федерації, 24 лютого 2022 р. класифіковано НС воєнного характеру державного рівня, яка розповсюдилась на всю територію України.

У зв'язку із масштабністю збройної агресії рф та активними бойовими діями, що тривають, дані про наслідки НС воєнного характеру державного рівня уточнюються.

Для розвитку підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення рекомендовано:

1. Впровадження енергоефективних заходів для модернізації підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення.
2. Модернізація споруд очищення стічних вод з використанням сучасних технологій та обладнання для зниження рівня біогенних елементів у стічних водах.
3. Створення ефективних систем реагування на надзвичайні ситуації, зокрема, логістичних ланцюгів поставки питної води у разі припинення водопостачання населенню, доставки необхідних реагентів для очищення води та стічних вод.
4. Створення системи управління осадами очисних споруд з впровадженням прогресивних методів оброблення, відновлення та видалення.
5. Розробка заходів для роботи під час відключення електроенергії, закупівля відповідного резервного та енергогенеруючого обладнання.
6. Залучення інвестицій для модернізації водопровідних споруд та очисних споруд систем централізованого водовідведення.
7. Впровадження сучасних методів знезараження питної води (на заміну газоподібному хлору) з відповідним науковим обґрунтуванням.
8. Забезпечення населення якісною питною водою шляхом облаштування локальних пунктів розливу тим підприємствам, які використовують воду з підвищеною мінералізацією.
9. Зниження рівня втрат та витрат питної води.
10. Агрегація підприємств водопостачання та водовідведення.
11. Постійне підвищення кваліфікації працівників підприємств водопостачання та водовідведення, співпраця із закладами вищої, професійної (професійно-технічної) освіти щодо залучення кадрів у галузь.

Додаток «Населені пункти, що користувалися питною водою з відхиленнями за санітарно-хімічними та мікробіологічними показниками якості питної води за 2022 рік»

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
Вінницька	свердловина, Барський КВУ ВКГ "Барводоканал", вул.Григоровичів-Барських, 6А, м.Бар, Барська ТГ, Жмеринський район; артезіанська свердловина, КП "Ямпільводоканал", вул.Савіна, 9, м.Ямпіль, Ямпільська ТГ, Могилів-Подільський район; артезіанська свердловина, КП "Житлокомунсервіс-Т", смт Теплик, Теплицька ТГ, Гайсинський район; артезіанська свердловина, КП "Тиврівський комбінат комунальних підприємств", смт Тиврів, Тиврівська ТГ, Вінницький район; артсвердловина, МКП "Водоканал", вул.Заболотного, 19, м.Могилів-Подільський артезіанської свердловини комунального водогону КП "Ладизинський комбінат комунальних підприємств", вул.Механізаторів, м.Ладизин, Ладизинська МТГ, Гайсинський район; КП "Житлокомунсервіс-Т", вул.Незалежності (біля лікарні), смт Теплик, Теплицька ТГ, Гайсинський район, артсвердловина; артсвердловина №226, КП "Браїлівкомунсервіс", вул.Чайковського, смт Браїлів, Жмеринська ТГ, Жмеринський район	Мікробіологічні
	артезіанська свердловина, КП "Томашпільводоканал", вул.Лермонтова, 40, смт Томашпіль, Томашпільська ТГ, Тульчинський район; водорозбірний кран вул.Галіненка, 10, с.Якушинці, Якушинецька СТГ, Вінницький район; насосна станція 3-го підйому "Вишенька" КП "Вінницяоблводоканал" м.Вінниця; РЧВ КП "Вінницяоблводоканал", вул.Київська, 173, м.Вінниця	Санітарно-хімічні
	кран артсвердловини №560, вул.Паркова, 6, с.Якушинці, Якушинецька СТГ, Вінницький район; кран артсвердловини, вул.Набережна, 1, с.Якушинці, Якушинецька СТГ, Вінницький район; насосна станція 3-го підйому "Старе місто" КП "Вінницяоблводоканал" м.Вінниця	Мікробіологічні та санітарно-хімічні
Дніпропетровська	м. Дніпро с. Пушкарівка	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, каламутність, забарвленість) Мікробіологічні (загальне мікробне число, бактерії групи кишкової палички)
	м. Кривий Ріг	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, забарвленість, каламутність, хлороформ)

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	м. Кам'янське, м. Нікополь	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, хлороформ)
	м. Покров	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, каламутність, хлороформ)
	м. Жовті Води	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, рН, перманганатна окиснюваність, загальна жорсткість, сухий залишок, залізо загальне)
	м. П'ятихатки	Санітарно-хімічні (забарвленість, рН, каламутність, перманганатна окиснюваність, загальна жорсткість, сухий залишок, залізо загальне, хлориди, сульфати, марганець)
	м. Павлоград	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність), мікробіологічні (загальне мікробне число, бактерії групи кишкової палички)
	м. Новомосковськ	Санітарно-хімічні (запах, присмак, перманганатна окиснюваність, забарвленість, каламутність)
	м. Перещепине	Санітарно-хімічні (сухий залишок, хлориди)
	м. Верхньодніпровськ с. Придніпровське, Нікопольський район	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, перманганатна окиснюваність)
	м. Вільногірськ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, перманганатна окиснюваність, рН)
	смт Дніпровське, смт Кринички с. Орлівщина	Санітарно-хімічні (забарвленість, перманганатна окиснюваність)
	смт Аули село Грушівка, Мар'янське	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність)
	смт Петропавлівка	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо, каламутність)
	смт Солоне	Санітарно-хімічні (аміак, нітрати, марганець)
	смт Меліоративне	Санітарно-хімічні (залишковий хлор)
	смт Магдалинівка	Санітарно-хімічні (свинець)
	смт Іларіонове с. Луб'янка, с. Роздори, с. Зайцеве, с. Первомайське, с. Шахтарське, с. Варварівка, с. Раївка, с. Майське	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність)

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	смт Васильківка	Санітарно-хімічні (присмак, сухий залишок, загальна жорсткість, хлориди, сульфати)
	смт Чаплине	Санітарно-хімічні (присмак, загальна жорсткість, хлориди)
	смт Покровське	Санітарно-хімічні (присмак, сухий залишок, загальна жорсткість, хлориди, сульфати)
	смт Царичанка	Санітарно-хімічні (присмак, хлориди, сухий залишок, фтор)
	смт Петриківка	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати)
	смт Межова	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, сухий залишок, залізо, забарвленість, каламутність)
	с. Знаменівка	Санітарно-хімічні (каламутність)
	с. Чернеччина	Санітарно-хімічні (забарвленість)
	с. Дерезувате	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, сухий залишок)
	с. Миролюбівка, с. Великомихайлівка, с. Павлівка, с. Н-Григорівка, с. Олександрівка	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість)
	с. Вербівське	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, хлориди)
	с. Коломійці	Санітарно-хімічні (присмак, сухий залишок, загальна жорсткість, хлориди, сульфати)
	с. Богинівка	Санітарно-хімічні (каламутність, загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати)
	с. Ожинківка, с. Шевченківське, с. Михайлівка, с. Новоолександрівка	Мікробіологічні (загальні коліформи)
	с. Українське	Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
	м. Апостолове	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо, перманганатна окиснюваність) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	м. Першотравенськ	Санітарно-хімічні (окиснюваність, забарвленість, каламутність), Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи, <i>E.coli</i>)

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	м. Синельникове	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, перманганатна окиснюваність) Мікробіологічні (загальне мікробне число)
	смт Червоногригорівка	Санітарно-хімічні (забарвленість, рН каламутність, перманганатна окиснюваність) Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи)
	смт Гвардійське	Санітарно-хімічні (запах, присмак) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	смт Славгород	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	смт Сад	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, сухий залишок) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	смт Губиниха	Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи)
	с. Покровське, Нікопольський район	Санітарно-гігієнічні (забарвленість, рН, каламутність, перманганатна окиснюваність, хлороформ) Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи)
	с. Хороше	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати) Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
	с. Вільне	Санітарно-хімічні (сухий залишок) Мікробіологічні (загальні коліформи)
Донецька	м. Добропілля, м. Білицьке м. Білозерське смт Водянське, смт Олександрівка с. Святогорівка, с. Золотий Колодязь	Загальна жорсткість, сульфати, сухий залишок
	с. Червоне	Сульфати, сухий залишок, загальна жорсткість
	с. Предтечене	Сульфати, сухий залишок, хлориди, нітрати
	с. Маркове	Сульфати

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 році

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	м. Сіверськ с. Майське, с. Олександропілля, с. Калинове 1, с. Стара Миколаївка, с. Стряпівка	Нітрати
	с. Розкішне	Каламутність
	с. Тарасівка	Сульфати, сухий залишок, загальна жорсткість, нітрати
	с. Володимирівка	Загальна жорсткість
	с. Спірне	Загальна жорсткість, сульфати
Житомирська	м. Радомишль	Залізо загальне, загальна жорсткість
	м. Олевськ, смт Хорошів	Залізо загальне, загальні коліформи
	смт Першотравенськ	Нітрати, загальні коліформи, ентерококи
	смт Миропіль	Залізо загальне, нітрати, загальна жорсткість, каламутність, загальні коліформи, ентерококи
	смт Романів	Залізо загальне, загальні коліформи, ентерококи
	смт Городниця Городницької ТГ	Загальні коліформи, ентерококи
	смт Нова Борова Новоборівська ТГ	Марганець, загальні коліформи
	смт Любар	Залізо загальне, загальна жорсткість, БГКП, ентерококи
	смт Черняхів	Забарвленість каламутність, залізо загальне, марганець
	смт Головино с. Наталівка Звягельської ТГ	Загальні коліформи, забарвленість, каламутність, залізо загальне
	смт Ємільчине, смт Новогуївинське, смт Народичі, с. Морозівка Брусилівська ТГ с. Н.Дорогинь, с. Норинці Народицька ТГ, с. Райгородок	Залізо загальне
	с. Сусли Стриївської ТГ	Залізо загальне, каламутність, загальна жорсткість, загальні коліформи
	с. Поліське	Залізо загальне, забарвленість
с. Потіївка, Потіївської ТГ, с.Соколів, Курненська ТГ	Загальні коліформи	
Івано-Франківська	КП «Водоканал» Долинської міської ради	Мікробіологічні
	КП «Калуська енергетична компанія»	Залізо загальне
	КП «Житловик» м.Бурштин	Загальна жорсткість
Київська	м. Бориспіль, Бориспільська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне)

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	смт Бородянка, Бородянська ТГ с. Лубянка, Бучанська ТГ, с. Луговики, с. Зелена Поляна Поліська ТГ, с. Жміївка, с. Розважів, с. Олізарівка Іванівська ТГ, с. Велика Бугаївка, Васильківська ТГ, с. Великі Дмитровичі, Козинська ТГ, с. Германівка, Обухівська ТГ, с. Дорогинка, Томашівська ТГ	
	м. Тараща, Таращанська ТГ смт Борова, Фастівська ТГ с. Максимовичі, Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне)
	м. Буча, Бучанська ТГ с. Томашівка, Томашівська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, амоній, залізо загальне, марганець)
	м. Бровари, Броварська ТГ	Санітарно-хімічні (хлороформ, забарвленість)
	м. Вишневе, Бучанська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, залізо загальне, загальна жорсткість)
	м. Фастів, Фастівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, перманганатна окиснюваність, амоній)
	м. Богуслав, Богуславська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, загальна жорсткість, марганець)
	м. Миронівка, Миронівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, загальна жорсткість)
	смт В. Димерка, Великодимерська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне, свинець)
	смт Ворзель, Бучанська ТГ с. Зірка, Поліська ТГ, с. Бишів, Башівська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне, амоній)
	с. Рагівка, Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо загальне, амоній)
	смт Макарів, Макарівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна жорсткість, залізо загальне, марганець, фтор)
	смт Красятічі, Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній)
	смт Чабани, Чабанівська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, залізо загальне, амоній)

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	с.Городище-Пустоварівське, Володарська ТГ; с. Крюковщина , Вишнева ТГ; с. Мала Снітинка, Фастівська ТГ	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість)
	с. Глибоке, Бориспільська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна жорсткість залізо загальне, водневий показник)
	с. Капустинці, с. Фарбоване Яготинська ТГ; с. Григорівка, с. Пилипче Березанська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність окиснюваність, амоній, залізо загальне)
	с. Борщів, Баришівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, перманганатна окиснюваність, амоній)
	с. Бзів, Баришівська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, перманганатна окиснюваність, амоній, залізо загальне)
	с. Морозівка, Баришівська ТГ, с. Мала Березанка, Згурівська ТГ, с. Калинівка, Макарівська ТГ, с. Требухів, Броварська ТГ, с. Млачівка Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, залізо загальне)
	с. Лехнівка, Березанська ТГ	Санітарно-хімічні (перманганатна окиснюваність, амоній)
	с. Богданівка Великодимерська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній, лужність, марганець, свинець)
	с. Бобрик Великодимерська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, амоній, залізо загальне, лужність, марганець)
	с. Мокрець, Калитянська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна жорсткість, загальна лужність, амоній, залізо загальне, марганець, нітрати)
	с. Святопетрівське, Білогородська ТГ	Санітарно-хімічні (амоній, загальна жорсткість)
	с. Микуличі, Немішаївська ТГ с. Стещина, Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо загальне)
	с. Сукачі, Іванівська ТГ	Санітарно-хімічні (марганець)
	с. Дитятки, Іванівська ТГ	Санітарно-хімічні (загальна лужність)
	с. Трипілля, Українська ТГ	Санітарно-хімічні (загальна жорсткість, залізо загальне)
	с. Новосілки, Чабанівська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність)
	смт Гребінки, Гребінківська ТГ с. Велика Вільшанка, с. Кодаки Васильківська ТГ, с. Безп'ятне Васильківська ТГ	Мікробіологічні (ЗМЧ при t 37°C, загальні коліформи, <i>E.coli</i>)

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	смт Глеваха, Глевахівська ТГ	Мікробіологічні (загальні коліформи, ЗМЧ при t=37°C)
	с. Ревне, Гірська ТГ, с. Недра, Березанська ТГ, с. Мар'янівка, Поліська ТГ	Мікробіологічні (загальні коліформи)
	с. Козаровичі, Димерська ТГ	Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
	с. Підгірці, Козинська ТГ	Мікробіологічними (загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
	смт Іванків, с. Обуховичі Іванківська ТГ	Санітарно-хімічні (загальна лужність) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	м. Біла Церква, Білоцерківська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній, хлороформ) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
	м. Сквир, Сквирська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне, загальна жорсткість) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	м. Переяслав, Переяславська ТГ	Санітарно-хімічні (водневий показник, перманганатна окиснюваність, залізо загальне, хлориди, амоній) Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
	м. Васильків, Васильківська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i> , загальне мікробне число при t=37oC)
	м. Боярка, Боярська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, амоній, залізо загальне, загальна жорсткість) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	смт Калита, Калитянська ТГ с. Семиполки, Калитянська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	смт Димер, Димерська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, нітрити, залізо загальне, марганець, свинець)

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
		Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
	с. Сотниківка, Яготинська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
	с. Супоївка, Яготинська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
	с. Лук'янівка, Баришівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна лужність, залізо загальне, марганець) Мікробіологічні (загальне мікробне число, загальні коліформи, <i>E.coli</i> , ентерококи)
	с. Рудницьке, Баришівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, окиснюваність, амоній, залізо загальне, загальна лужність, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи)
	с. Сезенків, Баришівська ТГ	Санітарно-хімічні (каламутність, залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	с. Заворичі, Великодиммерська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна жорсткість, амоній, залізо загальне, загальна лужність, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
	с. Плоске, Великодиммерська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне, лужність, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
	с. Світільня Великодиммерська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, загальна лужність, амоній, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	с. Колонщина, Макарівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи, загальне мікробне число при t=37°C, <i>E.coli</i> , ентерококи)

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	с. Копилів, Макарівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, загальна лужність, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
	с. Плахтянка, Макарівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, марганець, фтор) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи)
	с. Маковище, Макарівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи)
	с. Андріївка, Макарівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	с. Білогородка, Білогородська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна лужність, амоній, залізо загальне, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i>)
	с. Стоянка Білогородська ТГ	Санітарно-хімічні (амоній, каламутність, залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	с. Гореничі, Білогородська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	с. Дмитрівка, Дмитрівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
	с. Бузова Дмитрівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна жорсткість, залізо загальне, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи)

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	с. Шпильки Дмитрівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна лужність, залізо загальне, марганець, свинець, амоній) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
	с. Лісне Дмитрівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, марганець, свинець, азот амонійний) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
	с. Мила Дмитрівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне, загальна лужність, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i> , загальне мікробне число при t=37°C)
	с. Капітанівка Дмитрівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, загальна лужність, залізо загальне, марганець, свинець) Мікробіологічні (загальні коліформи, загальне мікробне число при t=37°C)
	с.Петропавлівська-Борщагівка, Борщагівська ТГ, с. Феневичі, Іванівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	с. Залишани Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, амоній, залізо загальне, марганець) Мікробіологічні (загальне мікробне число при t=37°C, загальні коліформи, ентерококи)
	с. Вовчків Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо загальне, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи)
	с. Радинка Поліська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, загальне мікробне число при t=37°C, ентерококи)

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	с. Запрудка, Іванівська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній, марганець) Мікробіологічні (загальні коліформи, ентерококи, <i>E.coli</i>)
	с. Термахівка, Іванівська ТГ, с. Забі'ря, Боярська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, залізо загальне, амоній) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	с. Витачів, Українська ТГ	Санітарно-хімічні (залізо загальне) Мікробіологічні (загальні коліформи, <i>E.coli</i> , ентерококи)
	с. Ходосівка, Феодосіївська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	с. Тарасівка, Боярська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній) Мікробіологічні (загальні коліформи)
	с. Княжичі, Боярська ТГ	Санітарно-хімічні (забарвленість, каламутність, залізо загальне, амоній, загальна жорсткість) Мікробіологічні (загальні коліформи)
Кіровоградська	м. Світловодськ (ОКВП «Дніпро-Кіровоград»)	Каламутність, залізо загальне
	м. Благовіщенське	Загальна жорсткість, нітрати
	м. Олександрія (ОКВП «Дніпро-Кіровоград»)	Забарвленість, каламутність, загальні коліформи
	смт Голованівськ Голованівської ТГ, с. Первозванівка Первозванівської ТГ, смт Власівка Світловодська ТГ (КВКП «Водограй»)	Загальна жорсткість
	смт Новгородка Новгородківської ТГ	
	с. Петрокорбівка Новгородківської ТГ, с. Велика Чечеліївка Новгородківської с.р., с. Андріївка Приютівської ТГ, с. Кетрисанівка Кетрисанівської ТГ	Загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати
	с. Верблюжка Новгородківської ТГ	Загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати, залізо загальне
	с. Гайове Новопрацької ТГ, с. Малинівка Петрівської ТГ (ПРАТ «Шарівське»)	Нітрати, загальна жорсткість, загальні коліформи, ентерококи
с. Дмитріївка Дмитрівська ТГ	Сухий залишок, залізо загальне, сульфати, загальна жорсткість, каламутність, загальні коліформи	

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	с. Шарівка, с. Квітневе Новопрацької ТГ (ПРАТ «Шарівське»)	Ентерококи
Львівська	м. Львів	Свинець, залізо загальне, загальна жорсткість, мікробіологічні
	м. Трускавець (поверхневий)	Забарвленість, каламутність, мікробіологічні
	м. Червоноград (водозабір «Бендюга»)	Свинець, запах, аміак, нітроти
	м. Великі Мости	Органолептичні
	м. Борислав, м.Броди, м. Ходорів, смт Східниця, смт Немирів	Мікробіологічні
	смт Рудно	Нітроти
	с. Семенівка Львівського району	Загальна жорсткість, мікробіологічні
Миколаївська	м. Очаків	Амоній, сухий залишок, хлориди, залізо загальне, загальна жорсткість
	м. Баштанка	Загальна жорсткість, перманганатна окиснюваність
	м. Новий Буг	Загальна жорсткість, сухий залишок, перманганатна окиснюваність, сульфати
	м. Снігурівка, смт Казанка, селище Галаганівка	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, сульфати, нітроти, перманганатна окиснюваність
	с. Піски, с. Маліївка, с.Новокондакове, с.Коблеве	Загальна жорсткість, хлориди
	с.Новофедорівка	Хлориди
	м. Нова Одеса, смт Воскресенське, смт Ольшанське, смт Єланець, селище Горохівка, с. Новопетрівське, с. Себине, с.Радісний Сад, с. Павлівка, с. Євгенівка, с. Галицинове	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди
	смт Арбузинка, смт Братське, смт Первомайське, смт Березнегувате, с. Мішково - Погорілове, с. Пересаївка, селище Полігон, с. Шевченкове, с. Новоолександрівка, с. Новополтавка, с. Любине, с. Олександрівка, с. Михайлівка, с. Новогригорівка, с. Воєводське, с. Садове, с. Любоіванівка	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, сульфати
	смт Підгородна, с. Чаусове - 1, с. Катеринка, с. Мічуріне, с. Лукашівка, с. Голоскове, с. Мар'ївка, с. Єрмолівка, с. Сергіївка, с. Безіменне, с. Киселівка, с. Максимівка, с. Гуляйгородок, с. Суворе, с.Новотимофіївка, с.Лиманці, с. Новокиївка, с. Єлизаветівка, с. Мурахівка, с. Чаусове - 2, с. Болеславчик, с. Лиса Гора, с. Довга Пристань, с. Кінецьпіль	Загальна жорсткість
	с. Новомиколаївка	Загальна жорсткість, нітроти, перманганатна окиснюваність
	с. Івано-Кепине	Сухий залишок, хлориди

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	с. Василівка	Амоній, сухий залишок, хлориди
	с. Новопетрівка	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, нітрати
	с. Кобзарці	Загальна жорсткість, сухий залишок, хлориди, перманганатна окиснюваність
	с.Рибаківка	Хлориди, сухий залишок, загальне залізо
	с. Куцуруб	Амоній, сухий залишок, хлориди, залізо загальне
	с. Парутине	Амоній, сухий залишок, хлориди, залізо загальне, загальна жорсткість, забарвленість, каламутність
	с. Дмитрівка, с. Чорноморка	Амоній, сухий залишок, хлориди, загальна жорсткість
	с. Мигія, с. Софіївка, с. Степківка, селище Садибне	Загальна жорсткість, сухий залишок
	с. Лимани	Водневий показник, загальна жорсткість, хлориди
Одеська	м. Болград, м. Арциз, смт Тарутино	Каламутність, забарвленість, сухий залишок, хлориди
	с.Конопляне, с.Гудевичеве, с. Михайлопіль, с. Богунове	Сухий залишок, хлориди, залізо загальне
	с. Яковлівка, с. Гаївка, с. Розалівка, с. Павлівка, с. Степанівка	Загальна жорсткість
	с. Кубей	Каламутність, забарвленість, сухий залишок, хлориди, сульфати
Полтавська	м. Карлівка	Хлориди, фториди, сухий залишок
	м. Решетилівка, села Хоружі, Шкурупіївка, Лиман-ІІ	Фториди
	села Селещина, Сухоносівка, Новий Тагамлик, Абрамівка, Базилівщина Машівської ТГ	Забарвленість, каламутність, хлориди, фториди
Рівненська	Дубенський район: с. Новоукраїнка, вул. Дружби Народів,158, Новоукраїнський ліцей	Загальна жорсткість
	Рівненський район: м. Здолбунів, вул. Садова,39, ЗДО «Грайлик»	
	Сарненський район, с. Кузьмівка, вул. Центральна,100, Кузьмівська гімназія	Залізо загальне
	Дубенський район, с. Білоберіжжя, вул. Миру,29 А, Білоберізька гімназія	Загальна жорсткість, загальні коліформи
Сумська	м. Охтирка, м.Тростянець, м. Лебедин, м. Кролевець, м. Конотоп с. Ворожба Лебединська ОТГ Сумський район, с. Гребениківка Боромлянська ОТГ Охтирський район, с. Миколаївка Миколаївська ОТГ Сумський район, с. Чупахівка Охтирський район, с. Бистрик Конотопський район, с. Андріяшівка Роменський район, с. Сад Сумський район, с. Велика Чернеччина Сумський	Мікробіологічні

Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання та водовідведення в Україні у 2022 році

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	район, с. Косівщина Сумський район, с. Біжівка Конотопський район, с. Чернеча Слобода Конотопський район	Санітарно-хімічні
	м. Лебедин, м. Кролевець, м. Охтирка, м. Тростянець, м. Буринь сmt Дубов'язівка, сmt Недригайлів с. Низи Сумський район, с. Косівщина Сумський район, с. Гребениківка Боромлянська ОТГ Охтирський район, с. Чумакове Конотопський район, с. Червона Слобода Конотопський район, с. Підлипне Конотопський район, с. Миколаївка Сумський район, с. Великий Самбір Конотопський район, с. Малий Вистороп Сумський район, с. Славгород Сумський район, с. Угроїди Сумський район, с. Погожа Криниця Роменський район, с. Басівка Хмелівська ТГ Роменський район, с. Сміла Роменський район, с. Ворожба Лебединський район, с. Верхня Сироватка Сумський район, с. Нижня Сироватка Сумський район, с. Токарі Сумський район, с. Андріяшівка Роменський район, с. Сад Сумський район, с. Косівщина Сумський район, с. Заводи Конотопський район, с. Курилівка Конотопський район, с. Салтикове Конотопський район, с. Біжівка Конотопський район, с. Велика Чернеччина Сумський район	
Харківська	с. Полтавське (Лозівська міська територіальна громада)	Загальна жорсткість, сульфати, сухий залишок, кремній
Хмельницька	м. Полонне	Залізо загальне, перманганатна окиснюваність
Черкаська	м. Ватутіне, м. Золотоноша	Загальна жорсткість, залізо загальне
	м. Городище, сmt Маньківка	Загальна жорсткість
	м. Тальне	Загальна жорсткість, залізо загальне, нітрати
	м. Кам'янка	Фтор
	м. Чигирин	Органолептичні показники, залізо загальне
	сmt Катеринопіль	Залізо загальне
	сmt Чорнобай	Залізо загальне, марганець
Чернівецька	м. Вижниця, м. Сокиряни	Мікробіологічні
	м. Чернівці	Фізико-хімічні та мікробіологічні
Чернігівська	м. Чернігів	ЗКФ, каламутність, залізо загальне
	м. Сновськ	ЗКФ, фториди, залізо загальне
	м. Ніжин	Органолептичні показники, залізо загальне, хлориди, сухий залишок, загальна жорсткість
	м. Прилуки	ЗКФ, залізо загальне, амоній, фториди

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	м. Борзна, с. Воловиця, с. Хороше Озеро	ЗКФ, залізо загальне
	м. Остер, смт Варва, с. Кинашівка, с. Грем'яч, с. Велика Загорівка, с. Дідівці, с. Сухополова, с. Виблі, с. Редьківка, с. Рудка, с. Семенягівка	Залізо загальне
	м. Корюківка смт Холми, с. Білошицька Слобода, с. Охрамієвичі, с. Перелюб	ЗКФ, забарвленість, каламутність, залізо загальне
	м. Бахмач смт Куликівка с. Дачне, с. Івківці, с. Обичів, с. Кулишівка, с. Бакланова Муравійка, с. Вершинова Муравійка, с. Шибиринівка	ЗКФ
	смт Макошино	ЗКФ, забарвленість
	смт Дмитрівка	ЗКФ, <i>E.coli</i>
	смт Ладан	Фториди
	смт Линовиця смт. Парафіївка	Залізо загальне, амоній
	смт Добрянка	ЗМЧ, ЗКФ, окиснюваність
	смт Мала Дівиця	ЗКФ, каламутність, залізо загальне, амоній, загальна жорсткість
	смт Талалаївка, смт Гончарівське с. Красний Колядин, с. Липовес. Манжосівка, с. Плугатар, с. Понори, с. Стара Талалаївка с. Боромики, с. Брусилів, с. Клочків, с. Олишівка, с. Пакуль, с. Смолин, с. Снов'янка, с. Халявин	Каламутність, залізо загальне
	смт Сосниця, с. Купчичі, с. Спаське	ЗКФ, каламутність
	смт Лосинівка, с. Липів Ріг	Органолептичні показники, залізо загальне, фториди
	смт. Михайло-Коцюбинське с. Світанок, с. Великий Зліїв, с. Тараса Шевченка, с. Андріївка, с. Киселівка, с. Кувечичі, с. Рівнопілля, с. Роїще	Органолептичні показники, залізо загальне
	смт Ріпки	Органолептичні показники, залізо загальне, марганець, окиснюваність
	с. Величківка, с. Стольне	ЗКФ, забарвленість, каламутність
	с. Загребелля	ЗКФ, забарвленість, каламутність, амоній
	с. Кудрівка, с. Кухарка	ЗКФ, забарвленість, залізо загальне
	с. Миколаївка	Залізо загальне, фториди
	с. Гнідинці	Забарвленість, осад, залізо загальне, фториди

Область	Категорія населеного пункту	За показниками
	с. Калиновиця, с. Озеряни	Забарвленість, залізо загальне
	с. Харкове	ЗМЧ, ЗКФ, каламутність, залізо загальне
	с. Вербівка	ЗМЧ, ЗКФ, органолептичні показники, залізо загальне
	с. Малий Листвен	Органолептичні показники, залізо загальне, загальна жорсткість
	с. Розсудів	Органолептичні показники, залізо загальне, окиснюваність
	с. Хмільниця	ЗКФ, органолептичні показники, залізо загальне, жорсткість загальна
	с. Слабин	ЗКФ, каламутність, залізо загальне, марганець
	с. Петрушин	Органолептичні показники
	с. Піски	Каламутність, запах, залізо загальне